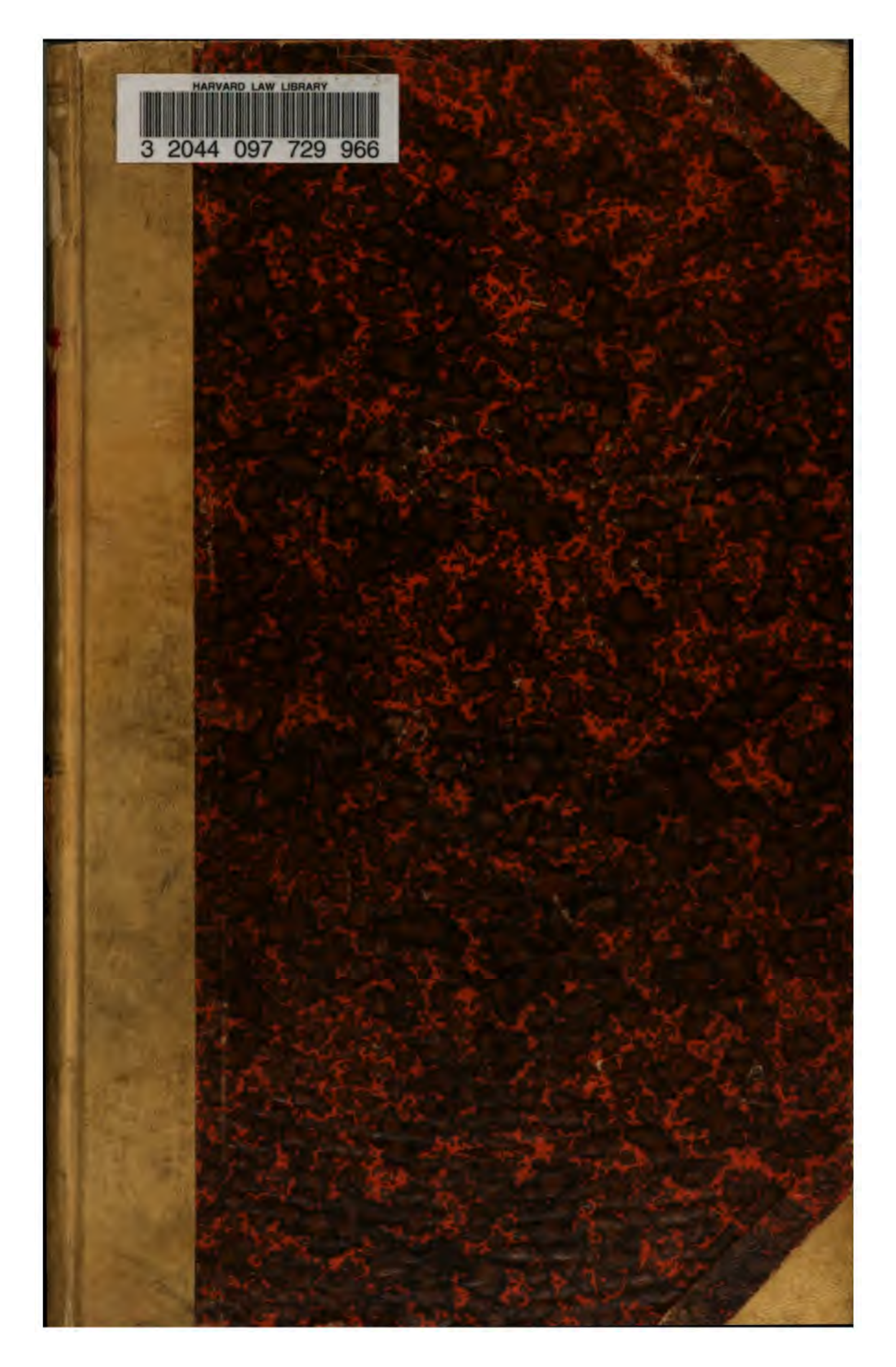
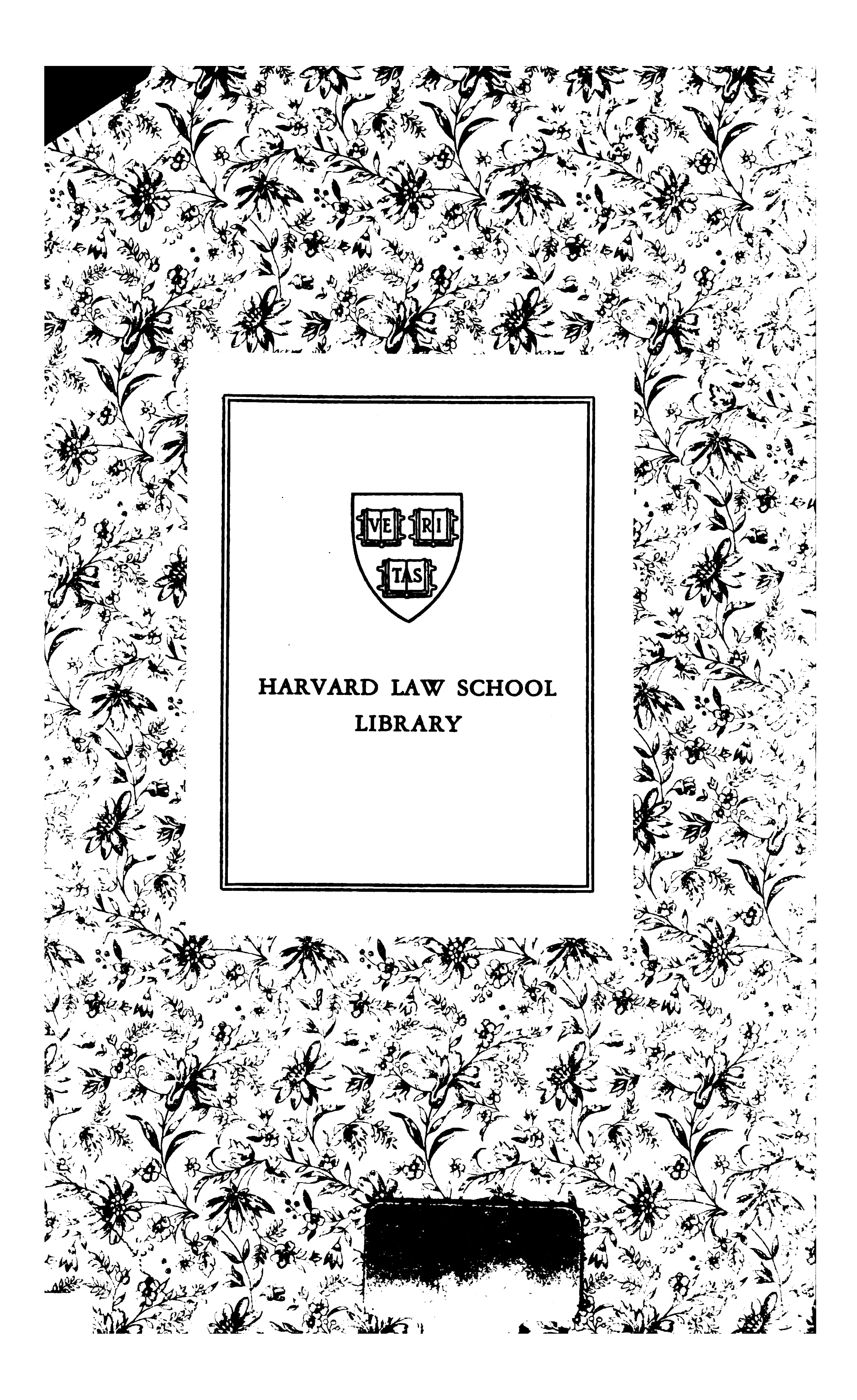
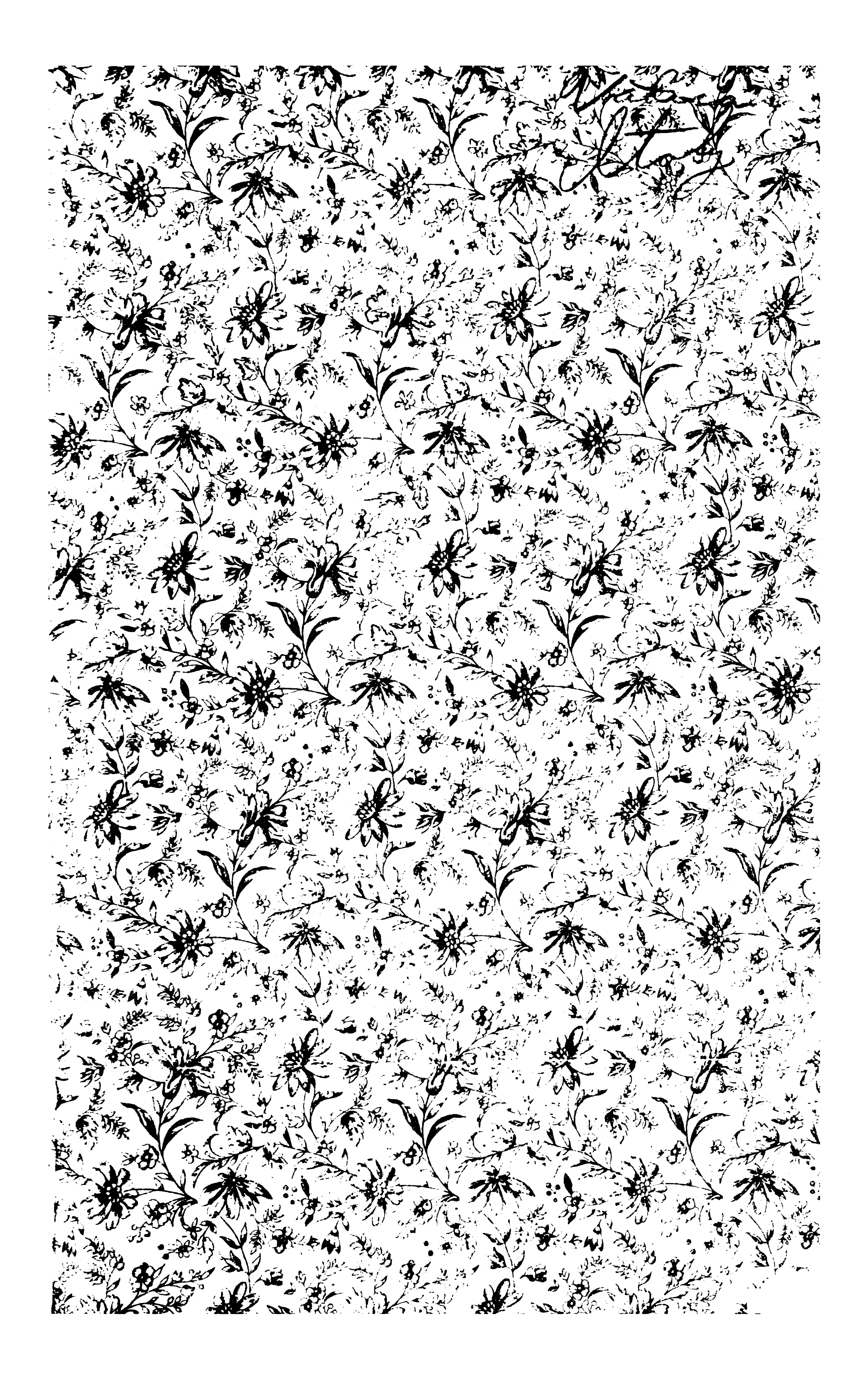

HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 097 729 966

VE RI TAS
HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

ACTA PONTIFICIA

ET

DECRETA SS. ROMANARUM CONGREGATIONUM

ANNUS VI - VOL. VI.

FRIDERICUS PUSTET
PONTIFICALIS BIBLIOPOLA
ROMAE
RATISBONAE — CINCINNATI — NEO-EBORACI
1908

ACTA SUMMI PONTIFICIS

EPISTOLA

Pii PP. X de nova editione Vulgatae Latinae S. Scripturae

Dilecto filio Aidano Gasquet, Abbati, Congregationis Anglo-Benedictinae Praesidit.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Delatum sodalibus Benedictinis munus pervestigationum studiorumque apparandorum, quibus nova innitatur editio Conversionis Latinae Scripturarum, quae Vulgatae nomen invenit, adeo equidem arbitramur nobile, ut gratulari vehementer non tibi modo, sed sodalibus universis tuis, iis maxime, qui adiutores clari operis erunt, debeamus. Operosum et arduum habetis propositum facinus, in quo sollerter, memoria patrum, celebres eruditione viri, ipsoque e Pontificum numero aliquot, felici haud plane conatu, elaborarunt. Adiungentibus vobis rei illustri animum, non est dubitationi locus, finem vos concrediti muneris fore assecuturos, qui finis restitutione continetur primiformis textus Hieronymianae Bibliorum Conversionis consequentium saeculorum vitio non paullum depravati. Explorata, qua Benedictini sodales pollent, paleographiae historicarumque disciplinarum scientia, eorumque compertissima in pervestigando constantia, certo securoque animo doctos esse iubent perfecta vos investigatione antiquos Codices universos Latinae Scripturarum Interpretationis, quotquot adservari in Europae bibliothecis ad haec tempora constat, esse examinaturos; idque praeterea habituros curae, Codices ubique conquirere in lucemque proferre, qui usque adhuc incomperti lateant. Has vero conquisitiones valde exoptandum ut, quo minore fieri negotio possit, persequi cuique vestrum fas sit; ideoque praefectis tabulariorum bibliothecarumque studia vestra impense commendamus, nihil ambigentes quin, pro sua in doctrinas Librosque sacros voluntate, omnem vobis gratiam impertiant. — Singularis praestantia rei, et concepta de vobis ab Ecclesia expectatio; ingenium item horum temporum, quibus illud certe dandum est laudi, pervestigationes istiusmodi ita perficere ut nulla ex parte reprehendenda videantur: talia haec profecto sunt ut aperte inde appareat, oportere id opus ad absolutionem plane ac perfectionem afferri, ductuque confici normarum, quae plurimi apud disciplinas id genus

aestimentur. Equidem intelligimus longo vobis opus esse temporis spatio, ut munus exitu fausto concludatis; talis namque agitur res, quam animis aggredi et perficere necesse est curarum et festinationis expertibus. Neque vero perspicuum minus Nobis est, quam multa pecuniae vi tam amplo exequendo consilio sit opus: ob eamque rem spem libet amplecti non defuturos immortali operi qui de suis fortunis adiutores velint se dare, bene de Sacris Litteris ac de christiana Religione merituri. Eos Nos, perinde atque vos initio egregii facinoris, hortatione prosequimur, velint Nobiscum adiumentum operi afferre; quandoquidem qui bona impendunt studia, liberalibus debent manibus fulciri. Auspicem luminum gratiarumque coelestium, indicemque praecipuae dilectionis Nostrae Apostolicam benedictionem tibi iisque universis ac singulis, qui studium opemve praestantissimo facinori contulerint, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die III Decembris anno MCMVII, Pontificatus Nostri quinto.

PIUS PP. X.

SECRETARIA BREVIUM

I. — BREVE

Quo nominantur nonnulli Abbates Ordinis S. Benedicti in Brasilia.

VENERABILI FRATRI GERARDO VAN CALOEN O. S. B. EPISCOPO TITULARI PHOCAENSI ABBATI B. M. V. A MONTESERRATO FLUMINIS IANUARII VICARIO GENERALI CONGREGATIONIS BENEDICTINAE IN BRASILIA.

PIUS PP. X.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Ex officio supremi apostolatus pro nullis quidem meritis Nostris in sublimi Principis Apostolorum cathedra collocati fungimur, in omnes christiani orbis partes vel longo terrarum marisque intervallo dissitas, oculos mentis Nostrae convertimus, et quae rei sacrae procurationi melius gerendae facere possunt, interposita Nostra auctoritate decernere satagimus.

Iamvero probe novimus Benedictinam in Brasilia Congregationem novissime instauratam, tuisque, Venerabilis Frater, curis commissam, tua potissimum sedulitate et industria, frequenti monachorum numero et susceptorum operum laude florere, ideoque ut

potiora iugiter incrementa, Deo favente, suscipiat, placet Nobis hactenus Abbatis solatio destitutas, ipsius Congregationis Abbatias suo Praesule providere, ut uberius in illius partibus spirituali fidelium bono consultum sit. Quae cum ita sint, exhibitis Nobis tuo nomine precibus benigne annuentes, omnesque et singulos quibus hae Nostrae Litterae favent a quibusvis ecclesiasticis censuris, sententiis et poenis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, collatis etiam consiliis cum Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus in Congregationem adlectis ecclesiasticis negotiis extra ordinem pertractandis praepositam, ex certa scientia ac matura deliberatione Nostris haec quae infrascripta sunt Apostolica Nostra auctoritate decernenda censuimus. Et primo, cum tu, Venerabilis Frater, Apostolicis laboribus fractus, et malefirmae valetudinis incommodis conflictatus, Coadiutoris Abbatis opem Nos supplex flagitaveris, Nos inspectis singularibus animi ingeniique virtutibus quibus enitet dilectus filius Chrysostomus de Saegher Ordinis Sancti Benedicti sacerdos, tuae abbatiae Prior, illius Capituli suffragiis permoti, illum Abbatiae Sancti Martini Tebaensis titularem Abbatem rite per praesentes, Apostolica auctoritate cum omnibus facultatibus necessariis atque opportunis renuntiamus; simulque coadiutorem tuum cum futurae successionis iure eligimus. Volumus vero ut te vivente, et coadiutoria huiusmodi durante, ipse Chrysostomus in Abbatiae tuae Beatae Mariae Virginis a Monteserrato Fluminis Ianuarii administratione eatenus se ingerat, quatenus tu volueris ac mandaveris; omnibus ac singulis ad quos spectat praecipimus, ut eum in coadiutoris tui officium recipiant, admittant illique faveant, pareant ac praesto sint: tandem quandocumque per obitum tuum, vel aliam quamlibet causam Abbatia Beatae Mariae Virginis a Monteserrato Fluminis Ianuarii vacet eumdem Chrysostomum, nunc pro tunc, a vinculo Abbatiae Sancti Martini Tebaensis, de Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine solventes, de pleno iure Abbatem ipsius Abbatiae Beatae Mariae Virginis a Monteserrato Ordinis Sancti Benedicti nullius dioecesis, Fluminis Ianuarii, et Vicarium Generalem Congregationis Benedictinae in Brasilia renuntiamus. Praeterea cum dilectus filius Dominicus a Transfiguratione Machado, Abbas Sancti Sebastiani de Bahia, et ipse gravis aetatis incommodis defatigatus, coadiutoris Abbatis subsidium rogaverit, Nos dilectum filium Mayolum De Caigny, Ordinis Sancti Benedicti, religionis studio non minus quam doctrinae laude praeclarum sacerdotem, ad huiusmodi coadiutoriae officium vocandum censuimus, quippe qui in eadem Abbatia de Bahia, tironum magistri, philosophiae ac theologiae antecessoris, demum Prioris, amplissimo munere scite naviterque functus est. Quare ipsum Mayolum titularem Laubiensis Abbatiae Abbatem cum omnibus facultatibus necessariis atque opportunis, Apostolica Nostra auctoritate per praesentes facimus, et ipsum, praesentium similiter tenore, coadiutorem eligimus cum iure futurae successionis Dominici a Transfiguratione Machado, Abbatis Sancti Sebastiani de Bahia. Itaque volumus, ut vivente eodem Abbate Dominico a Transfiguratione, ipse Mayolus eatenus se ingerat

in Abbatiae Sancti Sebastiani de Bahia administratione, quatenus ille Dominicus voluerit ac mandaverit; omnibus et singulis ad quos pertinet praecipimus ut Mayolum eumdem in dictum coadiutoris officium recipiant, admittant, illique faveant, pareant ac praesto sint, tandem quandocumque per obitum dicti Dominici vel aliam quamlibet causam, Abbatia Sancti Sebastiani de Bahia vacet, Mayolum praedictum uunc pro tunc a vinculo Laubiensis Abbatiae de potestatis Apostolicae plenitudine solventes, de pleno iure Abbatem Sancti Sebastiani de Bahia Apostolica similiter Nostra auctoritate renuntiamus. Insuper cum Abbatiae Ordinis Sancti Benedicti nuncupatae ab Assumptione Dominae Nostrae in civitate Sancti Pauli, et a Sancto Benedicto, Olindae, in praesentiarum proprii Abbatis solatio destitutae reperiantur, Nos, illas suo Praesule providere summopere optantes, religiosos viros quos tu, Venerabilis Frater, datis Litteris Sanctae huic Sedi proposuisti, omnibus rei momentis attento ac sedulo studio perpensis in Abbates huiusmodi eligendos existimavimus. Quae cum ita sint, Abbatiam Nostrae Dominae ab Assumptione civitatis Sancti Pauli de persona dilecti filii Michaëlis Kruse, Ordinis Sancti Benedicti sacerdotis, Nobis ob meritorum praestantiam accepta, Apostolica Nostra auctoritate praesentium vi providemus, dictumque Michaëlem in philosophia doctorem, typis editis scriptis et praestantibus animi ingeniique dotibus clarum, in eiusdem Abbatiae Nostrae Dominae ab Assumptione Abbatem eligimus et renuntiamus cum omnibus et singulis facultatibus necessariis atque opportunis tum quoad ordinem, tum quoad iurisdictionem. Abbatiam similiter Sancti Benedicti Olindae Apostolica Nostra auctoritate praesentium tenore, de persona providemus dilecti filii Petri Roeser, Ordinis Sancti Benedicti sacerdotis eumdemque Petrum pietate simul ac doctrina clarum in Abbatem dictae Abbatiae Sancti Benedicti Olindae renuntiamus, pariter cum omnibus tum quoad ordinem tum quoad iurisdictionem necessariis opportunisque facultatibus. Denique tibi, Venerabilis Frater, de plenitudine potestatis Apostolicae per praesentes facultatem impertimur, ex qua, servatis de iure servandis, dilectis filiis supradictis Chrysostomo de Saegher, electo Abbati titulari Sancti Martini Tebaensis et coadiutori tuo per Nos renuntiato; Mayolo De Caigny, electo Abbati titulari Laubiensi et coadiutori Abbatis Sancti Sebastiani de Bahia; Michaëli Kruse, electo Abbati Nostrae Dominae ab Assumptione Sancti Pauli; tandem Petro Roeser, electo Abbati Sancti Benedicti Olindae, in tua Abbatiali ecclesia Beatae Mariae Virginis a Monteserrato Fluminis Ianuarii sollemnem abbatialem benedictionem conferre licite possis ac valeas. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, nec non dictarum Abbatiarum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, caeterisque licet speciali atque individua mentione et derogatione dignis in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die VIII Iunii MDCCCCVII, Pontificatus Nostri anno quarto.

R. Card. MERRY DEL VAL, *a Secretis Status.*

II. — BREVE

Ad Collegium Americanum Lovanii in Belgio occasione quinquagesimi anni ab eiusdem erectione.

PIUS PP. X.

AD FUTURAM REI MEMORIAM

In hac Beati Petri Principis Apostolorum Cathedra, nullis quidem meritis Nostris divinitus collocati, ad pia potissimum instituta, in quibus adolescentes in Ecclesiae spem succrescentes liberalibus disciplinis simul ac religiosa pietate imbuuntur, paterno ac vigili studio oculos mentis Nostrae convertimus; et quae ceteris praestare noscamus, tum alumnorum frequentia ac diligentia, cum assidua bonorum operum exercitatione, ea debito laudum praeconio libenti quidem gratoque animo prosequi satagimus. Frugifera haec inter instituta pluribus nominibus optime de re sacra merita, iure meritoque accensendum est Conlegium Americanum Lovanii Belgio anno MDCCCLVII erectum, ad finem excipiendi e variis Europae nationibus iuvenes, illosque ita erudiendi, ut inde novi ad Foederatos Americae septentrionalis Status divini verbi praecones solvant. Conlegium enim illud maxima brevi favente Deo incrementa habuit. Et sane ab eodem plus quam quingenti prodierunt missionarii, qui religionis provehendae studio flagrantes, neque laboribus fracti, neque adversis rebus defatigati, sed ad pretiosam usque in conspectu Domini sanguinis effusionem pro Christi fide parati, uberrimos in Dominico agro excolendo fructus perceperunt. In omnes vel longo terrarum spatio dissitas Foederatorum Statuum Americae Septentrionalis regiones, exivit sonus eorum, auctaque feliciter in illis partibus Christi re, Missionariorum eorumdem actuosi zeli ac germanae fidei, necnon immutati erga Romanam Cathedram obsequii miranda ibidem testimonia suppetunt. Nunc autem quum hoc anno quinquagesimus sese vertat a primaeva Conlegii ipsius erectione, placet Nobis votis annuere Antistitis Covingtoniensis Praesidis Commissionis Episcoporum Americanorum memorati Conlegii regimini praepositae, atque auspicatissima eadem occasione propensae Nostrae voluntatis sensus significare. Etenim hac tempestate, qua tot tantaque mala videt lugetque christianus orbis, gratum Nobis est exantlatos pro vera fide propaganda labores celebrare, ut alii ad

imitationem excitentur, atque egregia missionariorum facinora studeant aemulari, ne quid catholicum nomen detrimenti capiat, sed disiectis hostium molitionibus, novo Christi Redemptoris religio splendore renideat. Itaque hortamur ipsius Conlegii doctores et alumnos, ut stent in fide constantes, nunquam a proposito sibi fine deflectant, sed maiorum vestigiis inhaerentes, omni ope studeant ut Americae septentrionalis regiones evangelicis praeconibus abundent. Propterea precamur bonorum omnium auctorem Deum, ut ipsum Conlegium fortunet propitius, ut illius moderatores, doctores, alumnos et benefactores, peculiaribus misericordiae suae gratiis complectatur; atque interim coelestium munerum auspicem, Nostraeque benevolentiae testimonium, Americani præfati Conlegii moderatoribus, doctoribus, alumnis, et benefactoribus quos recensuimus, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX iulii MDCCCCVII, Pontificatus nostri anno quarto.

R. Card. MERRY DEL VAL, *a Secretis Status.*

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

I. — Dubium propositum ac de iure resolutum in Congregatione plenaria diei 6 decembris 1907.

7534/16

PRAENESTIN. — RECEPTIONIS ALUMNI IN COLLEGIUM.

CLERICUS Petrus O*** mense iulii 1906 petivit admissionem gratuitam in Almum Coll. Capranicen. eo quod ipse Capranicae natus erat, ad mentem Fundatoris: sed contra opposuerunt moderatores prohiberi in Constitutionibus quominus ii recipiantur alumni qui quacumque ratione ad religionem quamdam pertinerent. Petrus vero per tres annos in Congreg. a SS. Corde Iesu Soissonen. commoratus erat, et vota temporaria emiserat. Non adquiescente Petro, causa delata est huic S. C. et de more in plenario conventu proposita pro interpretatione articuli Statutorum Collegii qui adamussim sonat:

« Praeterea nullo modo *religiosus*, cuiusque ordinis vel religionis « exsistat, possit accipi, sed omnes sint clerici seculares ordinis sim« pliciter S. Petri, sine aliqua *alia mutatione in professione vel ha« bitu* ».

Moderatores Collegii repulsam datam his rationum momentis fulciuntur:

a) Emus Fundator omnino exclusam voluit quamlibet animi volubilitatem cui ansam dedisset admissio eorum qui regulari militiae nomen dedissent « sed unusquisque — sunt eius verba — permaneat in vocatione qua vocatus est », quod etiam docent postrema articuli verba.

b) Consuetudo immemorabilis talem exclusionem ad omnes extendit, adeo ut in casu analogo a. 1871 alumnus admissus non fuit nisi praevia S. Pontif. dispensatione.

c) Constitutiones semper rigidae non permanserunt, sed primum Urbis Curatoribus, dein Cardinali Protectori ius datum est « quae in eis corrigenda videbuntur corrigant, quae mutanda mutent » quod etiam accidit aliquando circa Fundatoris expressam voluntatem v. g. quum adempta est alumnis permissio a Fundatore facta permanendi in Collegio post lauream adeptam. Iam huius potestatis vigore a. 1647 formaliter decretum est « che non si ricevano giovani stati alunni d'altri collegi sì in Roma che fuori » quod a fortiori de dimissis a Congregationibus religiosis valet. Dein in praesenti programmate a Cardinali Protectore adprobato nullus ambiguitati locus est.

d) Caeterum haec modificatio, si in casu modificatio dicenda est, maxime convenit his nostris diebus aucto admodum numero dimissorum huiusmodi.

Clericus Petrus denegat « religiosi » nomine venire qui olim religiosus fuit, nunc vero saecularis clericus est: verba « sine aliqua mutatione » interpretatur non de praeterita sed de mutatione in statu alumnorum collegii, et hoc ad uniformitatem firmandam: praxim ab immemorabili non admittit eo quod nullus hucusque casus suo similis habitus est, quum Congregationes qualis est Congr. a SS. Corde Soissonen. his tantum diebus ortae sint; programma vero a Card. Protectore adprobatum confirmatum dicit tantum *post* suam petitionem.

Consultor etiam in favorem Clerici Petri opinatur, eo quod Fun-

datoris mens tantum fuit clero saeculari prae religioso (stricti quidem nominis) favere, atque neminem in Collegio peculiari professioni vel habitui adstrictum haberi, quod sane de Oratore dici nequit: proinde nec valent posteriores restrictiones quum in odiosis benignior interpretatio praevalere debeat, nec caeteroquin S. Sedis auctoritate firmatae sunt. His praehabitis proposito dubio: « Se al chierico O*** spetti il diritto di essere ammesso come alunno nell'Almo Collegio Capranicense, non ostante ch'egli abbia appartenuto ad una Congregazione Religiosa nel caso ».

EE. Patres in Congreg. Generali, die 6 decembris 1907.

Responderunt:

« *Negative et amplius* ».

II. — DECRETUM

Approbationis Instituti Ursulinarum S. Caroli eiusdemque Constitutionum (ad septennium).

Ss.mus D. N. Pius Div. Prov. PP. X. attenta ubertate salutarium fructuum quos tulit Institutum Ursulinarum s. Caroli ad s. Ambrosii in civitate Mediolanen. quibus fuit fundatrix in dioec. Brixien. s. Angela Mericia a. 1525, attentisque praesertim commendatitiis litteris Antistitum locorum in quibus enunciatae Sorores commorantur, in audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis EE. et RR. Praefecto die 17 huius mensis Institutum ipsum ut Congregationem votorum simplicium sub regimine Moderatricis Generalis approbare et confirmare dignatus est. Praeterea eiusdem Instituti Constitutiones prout continentur in hoc exemplari cuius autographum in Archivo praefatae S. Congregationis asservatur, ad septennium per modum experimenti benigne approbavit et confirmavit prout praesentis decreti tenore respective approbat et confirmat salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. C. EE. et RR. die 20 novembris 1907.

L. ✠ S.

D. Card. Ferrata, *Praefectus.*

Ph. Giustini, *Secretarius.*

III. — DECRETUM

Nova definitiva approbatio Constitutionum Societatis Missionariorum SS. Cordis Iesu.

SSmus Dñus Noster Pius Div. Prov. PP. X in audientia habita ab infrascripto Cardinali S. C. Episcoporum et Regularium Praefecto, die 1. huius mensis, Constitutiones Societatis Missionariorum SS. Cordis Iesu latino idiomate exaratas, quae iam Auctoritate Apostolica ad decennium per modum experimenti a. 1877 et definitive a. 1891 approbatae fuerant, attentis immutatis rerum et temporum adiunctis, noviter revisas et in aliquibus reformatas prout continentur hoc exemplari cuius autographum in Archivo eiusdem S. C. asservatur, iterum approbare et confirmare dignatus est prout praesentis decreti tenore Constitutiones ipsae approbantur, et confirmantur salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum. Contrariis, etiam speciali et individua mentione dignis, non obstantibus.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. C. EE. et RR. in pervigilio Festi Immaculatae Conceptionis B. Mariae Virginis, anni 1907.

L. ✠ S.

D. Card. Ferrata, *Praefectus*.

Ph. Giustini, *Secretarius*.

IV. — DECRETUM

Approbationis Instituti et Constitutionum (ad septennium) Sororum Carmelitarum Excalceatarum Tertiariarum dioec. Barcinonen.

Anno Dñi 1860 in dioec. Barcinonen. opera sac. Fr. Francisci Palau Carmelitae Excalceati, annuente Episcopo, ortum duxit Institutum Sororum quae Tertiariae Carmelitae Excalceatae dictae sunt.

Illae quidem Sorores praeter finem primarium assequendi propriam cuiusque sanctificationem peculiarem sibi scopum proponunt curandi in Nosocomiis mulieres aegrotas et in specialibus domibus mendicas caecas, mente captas etc.: itemque prospiciendi puellarum parentibus orbatarum bono. Cunctae autem ad normam specialium Constitutionum vitam ducunt perfecte communem sub regimine Moderatricis Generalis et exacto novitiatu vota paupertatis, casti-

tatis et obedientiae prius ad tempus deinde in perpetuum minore ritu emittunt. Praeter domum principem in dioecesi Barcinonen. sitam, plures aliae sunt Instituto domus non solum in ipsa dioec. Barcinonen., verum etiam in dioec. Barbathen., Gerunden. et Minoricen. rite constitutae: ubique autem, superna favente gratia, uberes sane fructus ad Dei gloriam animarumque salutem iugiter tulerunt praefatae sorores. Cum autem Moderatrix Generalis eiusque Adsistentes SSmo Dño Nostro Pio Div. Prov. PP. X. supplicaverint ut Institum ipsum cum suis Constitutionibus Apostolica Auctoritate approbare dignaretur, Emus ac Rmus Card. Casañas y Pagés Episcopus Barcinonen. caeterique sacrorum Antistites qui in suis Dioecesibus illas Sorores se habere laetantur, datis litteris earum preces summopere commendare non dubitarunt. Itaque SANCTITAS SUA, re mature perpensa, attentisque praesertim citatis commendatitiis Sacrorum Antistitum litteris in Audientia habita ab infrascripto Cardinali S. C. EE. et RR. Praefecto die 17 mensis Novembris, Institutum ipsum ut Congregationem votorum simplicium sub regimine Moderatricis Generalis approbare et confirmare dignata est. Praeterea eiusdem Instituti Constitutiones prout continentur in hoc exemplari cuius autographum in Archivio praefatae S. Congregationis asservatur ad septennium per modum experimenti itemque approbavit et confirmavit, prout presentis Decreti tenore respective approbat et confirmat, salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis Episcoporum et Regularium, die 3 decembris a. 1907.

L. ✠ S.

D. Card. FERRATA, *Praefectus.*

PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

V. — DECRETUM

Quo approbantur ad septennium Constitutiones Instituti a S. Iosepho B. M. V. Sponso.

SSmus Dñus Noster Pius Div. Providentia PP. X in audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis Episcoporum et Regularium Praefecto die 15 dec. 1907, attentis litteris commendatitiis Antistitum locorum in quibus reperitur Institutum Sororum

a S. Iosepho B. M. V. Sponso nuncupatum, domum principem habentem in Archid. Mexican. eiusdem Instituti Constitutiones prout continentur hoc exemplari cuius autographum asservatur in Archivio memoratae S. Congregationis, ad septennium per modum experimenti benigne approbare et confirmare dignatus est, prout tenore praesentis decreti Constitutiones ipsae approbantur et confirmantur, salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. C. EE. et RR. die 21 dec. 1907.

L. ✠ S.

D. Card. FERRATA, *Praefectus*.

PH. GIUSTINI, *Secretarius*.

S. CONGREGATIO CONCILII

I. — Dubia proposita atque iuxta morem S. C. de iure resoluta in generalibus comitiis diei 11 ianuarii 1908.

In folio:

I. — BURDIGALEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII *(sub secreto)*.

R. « *In decisis, dempta clausula* **ad cautelam** ».

II. — CAMERACEN. - DISPENSATIONIS MATRIMONII.

R. « *Affirmative* ».

III. — BURDIGALEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII *(sub secreto)*.

R. « *Affirmative* ».

IV. — METEN. — REDDITIONIS RATIONUM *(sub secreto)*.

R. « *Ad 1um et 2um Dilata: et interim sacerdos Thilmont graviter moneatur ob suam irrevereutiam erga auctoritatem ecclesiasticam et decisiones S. C. nec non ob destructionem nonnullorum documentorum et aliorum non praesentationem, et ad mentem* ».

SS. RITUUM CONGREGATIO

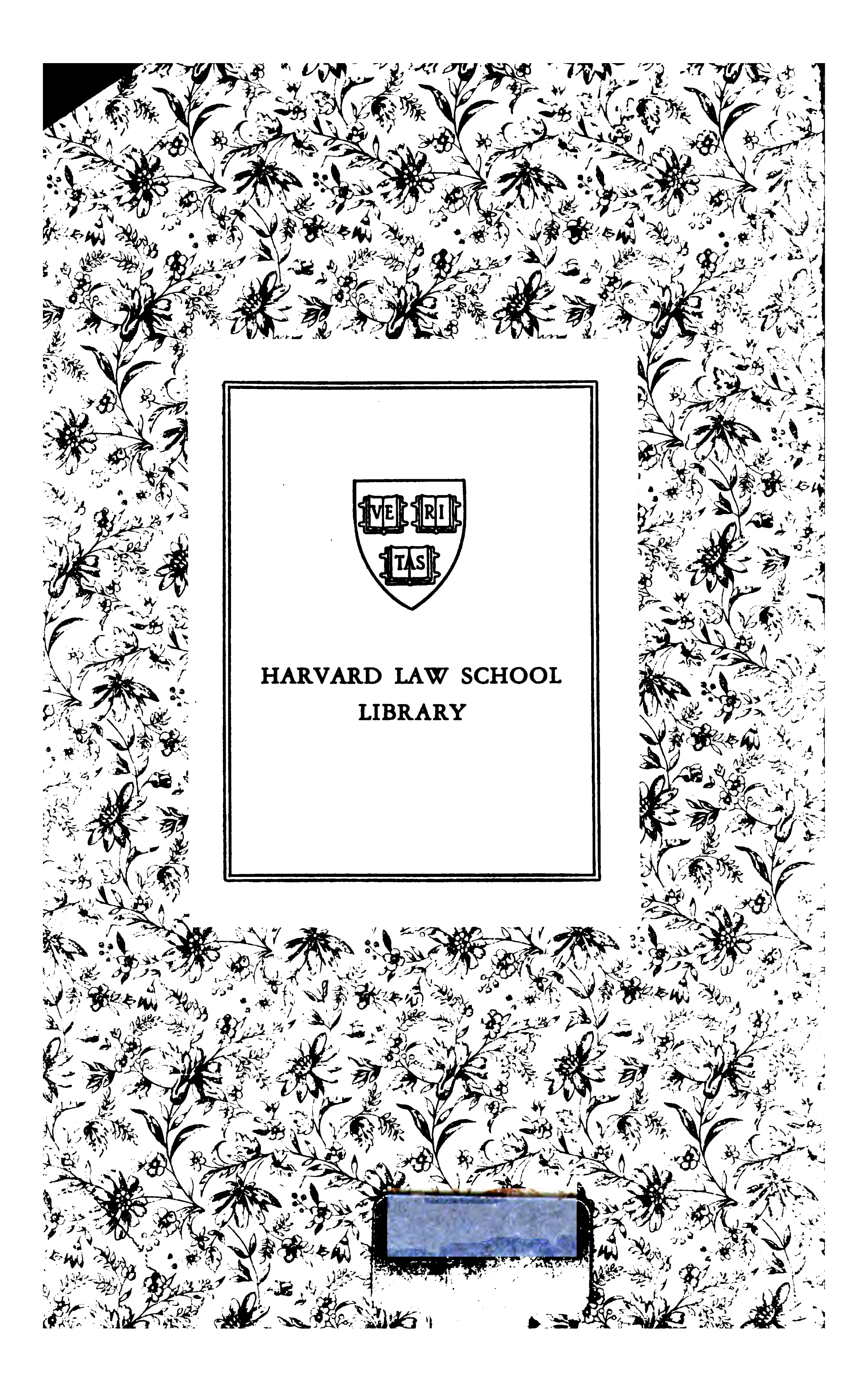
I. — ROMANA SEU IANUEN.

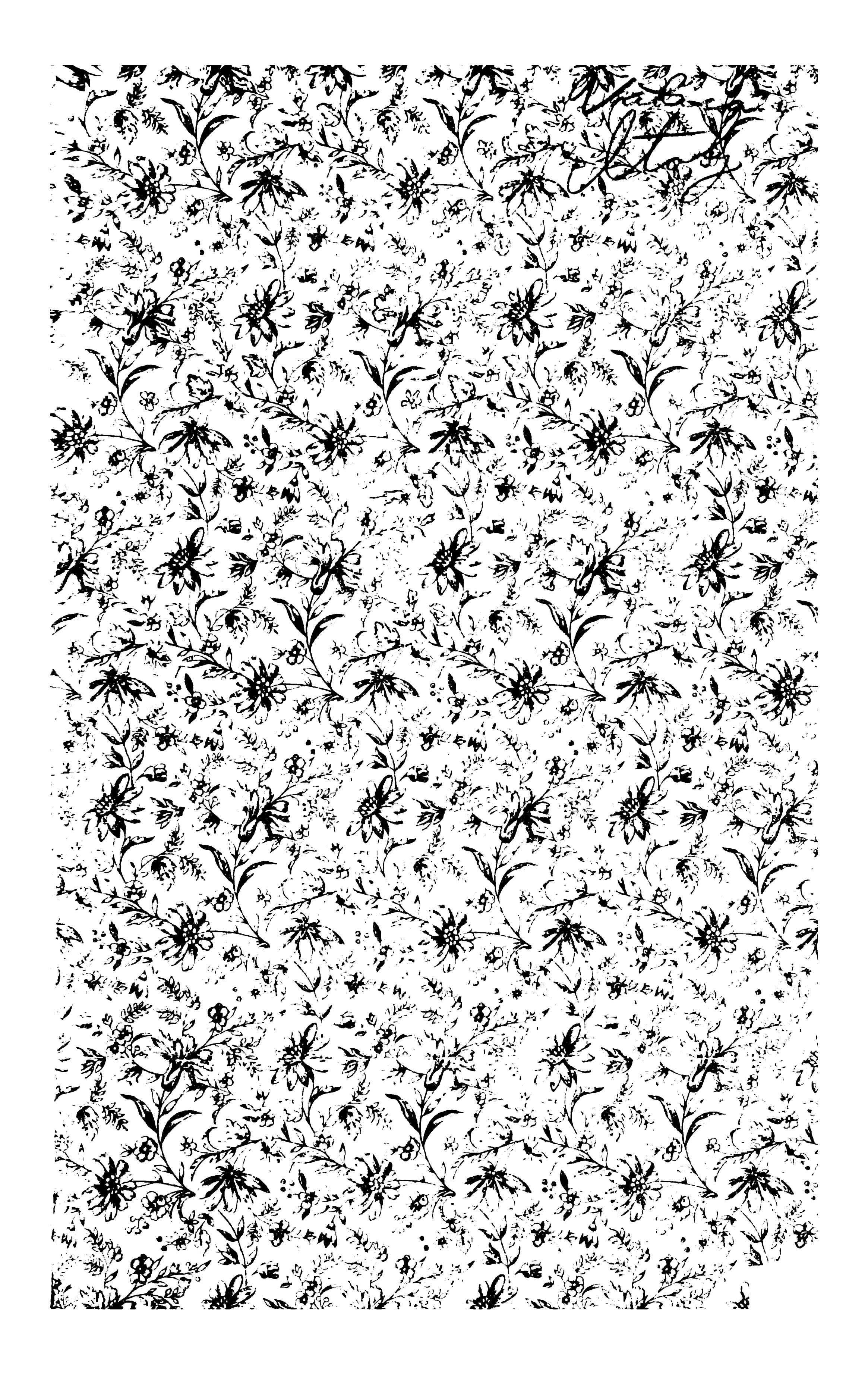
Decretum beatificationis et canonizationis Ven. Servae Dei PAULAE FRASSINETTI, **Fundatricis pii Instituti Sororum a S. Dorothea nuncupati.**

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

Religiosas virginum familias, quasi acies subsidiarias in christiana societate fidei bonisque moribus cum puellarum institutione tutandis adversus hostium incursus et impetus, divina clementia nostris hisce temporibus opportune suscitavit. Ex quibus honorabilem tenet locum Institutum Sororum a S. Dorothea nuncupatum quod matrem legiferam primamque moderatricem virtutibus quoque operibusque illustrem Paulam Frassinetti cum iucunditate agnoscit atque collaudat. In civitate Ianuensi, die III Martii anno MDCCCIX, haec Dei ancilla orta est ex piis honestisque parentibus Ioanne Baptista Frassinetti et Angela Viale, quorum familia ita placuit Deo, ut omnes filii, vel in statu clericali vel in societate religiosa, supernae vocationi obsequentes, divino servitio se mancipaverint. Pueritiam exegit de coelestibus potius quam de terrenis sollicita, spiritum virtute ac pietate magis quam corpus vanitate atque illecebris ornare ac ditare satagens. Intempestivam genitricis mortem fletu luctuque prosecuta, denuo se in filiam obtulit Deiparae Virgini Immaculatae, cuius potenti patrocinio confisa, duodecennis, veluti materfamilias domus paternae reique familiaris curam suscipere coacta est, in qua ea dedit singularis prudentiae specimina ut maiorem amplioremque familiam ab ipsa regendam portendere visa fuerint. Aetate succrescens ingenium excoluit magis studio atque industria sua quam alieno magisterio, illasque disciplinas quae sedulo didicerat, veluti fons beneficus cuique patens, sodalibus puellisque tradebat. Consilium quod inierat sese totam Deo vovendi in religioso Instituto, ob corporis debilitatem atque aegritudinem continuis etiam ieiuniis ac macerationibus auctam, exequi distulit. Quibus in adiunctis Iosephus, frater natu maior et sacerdos, parochus in oppido *Quinto* renuntiatus sororem secum duxit, ut salubritate loci fruens, sanitate et virtute proficeret atque pastorali officio opem aliquam subsidiumque ferret. Eventus rem probavit. Nam Paula corpore sanior ac spiritu firmior puellarum magistra effecta est. Istae valde cupientes de divinis conversari, diebus festis, sacro in paroecia expleto, penes Paulam coadunatae, illam cum gaudio et fructu audiebant. Quod frequentius infra hebdomadam deinceps accidit. Hinc selectae oppidi adolescentulae, Dei ancilla verbo et exemplo praeeunte, bonis sermonibus, domesticis operibus, christianae fidei rudimentis atque pietatis exercitiis notabile temporis spatium impendebat. Neque satis. Omnes enim ex hac palaestra exibant accensae desiderio perfectionis in aliquo asceterio

profitendae. Verum inopia dotisque defectu detentae, ingressum in monasterium haud ausae fuerant postulare. Providit tamen sapienter Paula quae divino pene lumine illustrata in propria domo, die duodecima Augusti an. MDCCCXXXIV, novum Institutum auspicata est; in quo socias suas imo filias nempe Mariam A. Danero, Theresiam Albino, Magdalenam Olivo, Mariam A. Serra, Magdalenam Pitto et Mariam Carbone libentes ac postulantes ipsa spiritualis mater amplexa est. Haec primaeva S. Dorotheae familia pluribus difficultatibus intus et extra supervenientibus sororumque disperditioni obnoxia fuit. Nihilominus haud timuit pusillus grex et divina providentia nixus atque confidens, brevi post expertus est, bonum opus S. Dorotheae, quod Deus inceperat, ab Ipso perfici, firmari solidarique. Siquidem eodem anno, remotis obstaculis, societas instaurata est atque securum tranquillumque asylum invenit in civitate Ianuensi. Novis insuper sodalibus novisque aedibus ac fundationibus aucta pluribus in locis, hominum existimatione et gratulatione floruit. Vertente autem an. MDCCCXLI Paula Instituti moderatrix Romam venit, ut ipsum Institutum Apostolica sanctione, regulis adprobatis et sede principe ac fixa muniretur. Voti compos facta, ex hac Alma Urbe Sorores a S. Dorothea in alias Italiae civitates et in Brasiliam primum, ac paulo post in Lusitaniam misit. Quae, ductu suae fundatricis, probantibus locorum Ordinariis, puellis erudiendis educandisque scholas et collegia aperuerunt, catecheses in paroeciis, consociationes Filiarum Mariae et coetus a matribus christianis nuncupatos promoverunt, simulque cultum Sacratissimi Cordis Iesu et Deiparae Virginis Immaculatae aliaque religionis ac pietatis opera mirifice propagarunt. Interim Paula domos extra Urbem evectas identidem invisebat summopere studens ut sodales et alumnae doctrina catholica, ceterisque rebus ad vitam et statum necessariis et congruentibus instructae atque ornatae praecepta et regulas fideliter hilariterque servarent; illumque prae ceteris librum ante oculos meditandum atque imitandum haberent Christum cruci affixum, omnium virtutum bonorumque operum auctorem et magistrum. Verum haec virgo sapiens et una de numero prudentum, lampade sua mystico oleo exornata, parata iam erat obviam ire divino sponso et intrare cum eo ad nuptias. Decurrente anno MDCCCLXXVI, Bononiae paralysi correpta liberum laevi lateris motum amiserat. Romam reversa, non obstantibus medicorum praeceptis et curationibus adhibitis, nunquam ad sanitatem restituta fuit. Anno autem MDCCCLXXXII apoplexi iterum perculsa, et, mense Iunio, gravi pulmonite afflicta ad extrema deducta est. Hisce morbis patienter toleratis, eucharistico cibo refecta, atque Deiparae Virginis, cui se morientem commendat, imaginem deosculata, in medio Sororum orantium et collacrymantium placidissime in Domino quiescit. Famam sanctitatis quam Dei Famula vivens sibi acquisierat, post obitum constanter atque in dies auctam perhibent institutae de ea inquisitiones ordinariae ad Sacram Rituum Congregationem deductae. Eapropter instante R̃mo D̃no Raphaele Maria Virili, Episcopo tit. Troadensi et huiusce Causae Postulatore, rogantibus praecelsis principibus utriusque sexus ad imperiales vel regias familias pertinentibus, attentisque litteris

VE RI
TAS
HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

fonsus Ligorius. Succrescente autem in dies ea fama, etiam ob prodigia, quae ipsius interpositis precibus a Deo patrata ferebantur inquiri coeptum est ab ordinaria auctoritate super eius vita et virtutibus. Quibus inquisitionibus rite expletis, quum de omnibus ad sa. me. Pium IX relatum esset, Commissionem introductionis causae Pontifex sua manu signavit III Non. Decembr. an. MDCCCLXXIV. Instructis subinde Apostolica auctoritate processibus, tabulis, ut moris est, rite digestis, de gradu virtutum heroico tribus disceptationibus actum est. Ac primum in antepraeparatorio coetu penes cl. m. Cardinalem Mieczislaum Ledóchowski Causae Relatorem, habito V Cal. Decem. anno MDCCCXCIV; mox in praeparatorio conventu in aedibus Vaticanis, sexto Cal. April. an. MDCCCCVI; denique in Congregatione universa ibidem apud SSm̃um D. N. Pium Papam X Idibus Novembr. hoc labente anno, in qua Revm̃us Cardinalis Dominicus Ferrata vice Card. Miecislai Ledóchowski e vivis erepti in Causae Ponentem suffectus discutiendum proposuit dubium: *An constet de virtutibus theologalibus fide, spe, caritate in Deum et proximum; itemque de cardinalibus prudentia, iustitia, fortitudine, temperantia earumque adnexis Ven. Servi Dei Ianuarii Mariae Sarnelli, in gradu heroico, in casu et ad effectum de quo agitur.* Revm̃i Cardinales et Patres Consultores suis quisque suffragiis *constare* censuerunt. Quibus perpensis, SSm̃us Dominus supersedendum duxit, hortatusque est adstantes ut caeleste lumen ad rite iudicandum effusis precibus implorarent.

Hodierna vero die, Dominica I Adventus, sacro pientissime, litato in domestico sacello, ad nobiliorem aulam aedis Vaticanae accedens, Rm̃os Cardinales accersivit Aloisium Tripepi S. RR. Congregationi Pro-Praefectum et Dominicum Ferrata Causae Relatorem, itemque R. P. Alexandrum Verde sanctae fidei Promotorem et me infrascriptum Secretarium, iisque adstantibus solemniter pronunciavit: *Constare de virtutibus theologalibus fide, spe, caritate in Deum et proximum, itemque de cardinalibus prudentia, iustitia, fortitudine, temperantia earumque adnexis Ven. Servi Dei Ianuarii Mariae Sarnelli, in gradu heroico, in casu et ad effectum de quo agitur.*

Quod Decretum vulgari et in Acta SS. Rituum Congregationis referri iussit, postridie Cal. Dec. anno MDCCCCVI.

L. ✠ S. A. Card. Tripepi, *Pro-Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

III. — BENEVENTANA seu IANUEN.

Decretum beatificationis et canonizationis Ven. Servi Dei Aloisii Solari, sacerdotis professi e Societate Iesu.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

Inter multiplices curas, labores doloresque terrestris exilii, haud minimum affert solatium oculos ad caelum extollere, illucque strenuos suspicere Christi milites qui ob praeclara merita sempiternam gloriam consecuti sunt, quique de sua salute securi et de nostra

sollicitì ad omne opus bonum exemplis verbisque provocant ut ubi illi sunt et nos simus in patria perpetuo beati. Istis accenseri potest Dei Servus Aloisius Solari sacerdos professus e Societate Iesu. Clavarii in Liguria die 13 Maii an. 1795, natus ex honestis probisque parentibus Ioanne Baptista Solari et Aloisia della Cella, et in paroecia S. Ioannis Baptistae rite baptizatus, nomen Augustinum accepit quod cum Aloisio deinceps commutavit. Quamvis in primaeva aetate indolis foret fervidae et ad puerilia proclivis, tamen ita se compescuit ut nunquam a recto tramite deflecteret, et pietatem bonosque mores sancte custodivit. Litterarum rudimenta domi didicit; postea Savonae in florenti ephebeo apud sacerdotes Missionis S. Vincentii a Paulo optimis studiis litterisque imbutus fuit. Praeclara sui ingenii ac diligentiae tunc praebuit specimina. Eapropter eius praeceptor P. Giordano illum optimae spei iuvenem et magno Ecclesiae bono natum appellabat. Sacrae theologiae operam ita sedulam impendit, ut de ea disserere et theses publice defendere susceperit, superiorum iudicio auditorumque plausu probatus. Domum reversus et a Deo vocatus, sacris initiari petiit atque obtinuit, pia genitrice etiam consentiente, quae unicum filium cum familiae extinctione in Christi Ecclesiaeque ministrum offerre non dubitavit. Clericus variis pietatis et charitatis operibus se exercuit. Pueros litteras et catechesim edocebat, aegrotos et in carcere detentos identidem visitabat, et verbis ac munusculis solabatur. Marianum quoque sodalitium in bonum iuventutis institutum rexit, promovit, novisque sociis auxit. In societatem Iesu, prouti optaverat, cooptatus et inter tyrones adscitus virtute ac perfectione religiosa haud parum profecit. Igne divini amoris erga sacratissimum Cor Iesu inflammatus, tunc et in posterum huius cultus ac devotionis extitit fautor et propagator studiosissimus. Ad praesidum nutum Augustae Taurinorum rethoricam docuit, deinceps infimam grammaticam; eisque muneribus pari animi alacritate ac diligentia humilis ac obediens S. Ignatii filius perfunctus est. Romam missus et sub P. Petruccio eximio eloquentiae magistro novam palaestram ingressus, ingenii vi aliisque dotibus eluxit. Neapoli in Collegio nuper erecto litterarum scholam tenuit, et cum P. Amantio Ferrari probatae virtutis viro et animi moderatore novos stimulos ad pietatem invenit. Ad sacram theologiam rursus applicatus et sacerdotio insignitus in Beneventanum Collegium concessit. Amplior tunc illi patuit campus ad sacra munia obeunda in proximorum salutem. Omnibus praesto erat in exedra ad confessiones, in suggestu ad conciones, domi ad catechesim. Pauperes, aegrotos et afflictos ad ipsam ianuam collegii vel in nosocomiis et carceribus suavi charitate congruisque monitis sublevabat. Memoriae proditum est Dei Famulum opere et sermone potentem uberrimos edidisse fructus in missionibus quas Ipse cum sociis dedit, iussu Archiepiscopi Beneventani, anno 1825. Paulo ante obitum in ea ipsa civitate maurum erudivit et ad catholicam fidem convertit; concionemque de Sacratissimo Corde Iesu veluti sui amoris pignus et testamentum ad populum habuit. Tandem ob apostolicos labores et corporis afflictationem adversa valetudine iam vexatus, in graviorem typhoideum

morbum incidit Servus Dei. Qui postremis Ecclesiae sacramentis refectus, petita venia a sodalibus discedendi, brachiis in crucem conformatis oculisque in caelum defixis, dum *Angelus Domini*, meridiana hora, recitaretur, ad memoriam ineffabilis mysterii, *Et Verbum caro factum est*, in pace Christi suavissime quievit, die 27 Augusti 1829. Illud singulare ac mirum in vita Famuli Dei quod semper optavit, mori eadem aetate qua Christus Dominus mortuus fuit, nempe triginta trium annorum, prout Ipsi concessum est. Iusta funebria, confluentibus cuiusvis ordinis civibus, in ecclesia Sanctissimo Nomini Iesu dicata, rite persoluta sunt, atque exuviae in capsa clavibus obserata atque in sepulcro sodalium Societatis Iesu reconditae. Interim fama sanctimoniae quam Servus Dei in vita acquisierat et progressu temporis, post obitum, magis invalescens viam aperuit inquisitionibus ordinariis in dioecesibus Beneventana et Ianuensi aliisque rogatorialibus processibus in dioecesibus Neapolitana et Nolana constructis super huiusmodi fama, quorum acta Romam delata Sacrorum Rituum Congregationi exhibita fuerunt. Quum vero omnia in promptu essent nihilque obstaret ut ad ulteriora procedi posset, instante Rmo P. Camillo Beccari Societatis Iesu Postulatore Generali, nomine etiam hodierni Rmi Praepositi Generalis et universae Societatis Iesu, attentisque litteris postulatoriis aliquorum Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum necnon Capitulorum Cathedralium ac Praepositorum Generalium Ordinum, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Dominicus Ferrata huius causae Ponens seu Relator in ordinario coetu subsignata die ad Vaticanum coadunato, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sit signanda Commissio introductionis causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde sanctae fidei Promotore, omnibusque diligenter perpensis, rescribendum censuerunt: *Affirmative seu signandam esse Commissionem, si Sanctissimo placuerit.* Die 4 Decembris 1906.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua rescriptum eiusdem Sacri Consilii ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem introductionis causae Venerabilis Servi Dei Aloisii Solari, sacerdotis professi e Societate Iesu, die 12, eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — CAMERACEN.

Beatificationis seu Declarationis Martyrii VV. SS. Dei MARIAE MAGDALENAE FONTAINE, et trium Sociarum eius ex Instituto Puellarum Charitatis, nec non MARIAE CLOTILDIS ANGELAE A S. FRANCISCO BORGIA et decem sociarum eius ex Ordine Monialium Ursulinarum de Valenciennes.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

URGENTE saeculi XVIII gallica perturbatione simulque furente adversus fideles Ecclesiae filios persecutione, plures inventae sunt mulieres fortes virorum robur aemulantes quae vitae integritate fideique firmitate pulchrae et decorae Dei Servae ac Filiae iniquo iudicio damnatae sunt. Invocarunt Dominum ut non derelinqueret eas in die tribulationis et in tempore superborum sine adiutorio. Et clementissimus Deus exaudivit eas, adiutor et protector factus est illis, liberavitque a perditione atque eripuit de tempore iniquo confitentes et collaudantes nomen suum. Ex his in praesenti Causa quindecim Servae Dei iuxta ordinem proponuntur; nempe quatuor ex Instituto Puellarum Charitatis et undecim ex Ordine Monialium Ursulinarum de Valenciennes. Ex priori Instituto sunt: Maria Magdalena Fontaine, loc. Etrépagny, nata et baptizata 22 Aprilis 1723; — Maria Francisca Pelagia Lasnel, loc. Eu, nata 24, baptizata 25 Augusti 1745; — Maria Teresia Magdalena Fanton, loc. Miniac-Morvan, nata et baptizata 29 Iulii 1747; — et Maria Ioanna Gérard, loc. Cumière-Chattaucourt, nata et baptizata 23 Octobris 1752. Omnes istae, vertente anno 1789, in domo Atrebatensi, anno 1656, vivente S. Vincentio a Paulo, constituta, commorabantur cum tribus aliis Rosa Micheaux, Ioanna Fabre et Francisca Coutecheaux. Prae caeteris eminebat Dei Famula Maria Magdalena Fontaine, quae adhuc adolescentula in istitutum Puellarum Charitatis cooptata, eos fecit cum aetate in virtute progressus, ut domui regendae fuerit praeposita. Quo in munere prudentiam, regularum observantiam ac propensam in subditas voluntatem ac sollicitudinem praemonstrabat. Imminente procella, sodales iuniores magis periculo expositas, a civitate abesse voluit, eiusque nutu sicuti Coutecheaux ad suam familiam remeavit, ita consorores Micheaux et Fabre in exteras regiones profectae sunt. Hoc pacto simul eisdem in vitae discrimine prospectum est et ipsi civitati quae, sedictiosa procella remissa, eas incolumes et superstites recepit ad omnia charitatis officia in rei publicae utilitatem gerenda promptissimas. Ex pluribus autem testimoniis et scripturis acta processualia referunt istas quatuor sorores, uti veras filias S. Vincentii a Paulo, spiritu et virtute legiferi Patris imbutas fuisse; speciatim earum praesidem. Ipsae pauperum necessitatibus praesto erat assidue et de impendente vitae periculo monitae, ut sibi consulentes in tutiorem locum confugerent, constanter renuerunt, ne pauperes, uti aiebant, desererent. Hinc totius populi existimationem cum veneratione sibi conciliabant Ex triplici

iureiurando quod nationales Galliarum conventus imponebant, sive constitutionis civilis cleri, sive constitutionis regni, sive libertatis et aequalitatis, hoc postremum a sororibus expostulatum est. Sorores autem, quibus in re tam gravi etiam aliqua norma et consilium sacri Antistitis necnon Vicarii Generalis et earum conscientiae moderatoris Rev. Ferrand deesse non poterant, iuramentum istud et quidquid contra religionem et iustitiam exigebatur, absque ulla haesitatione denegarunt. Ligatae et in custodiam missae prius penes Abbatiale de Saint Waast, et postea penes monasterium a Providentia seu Boni Pastoris, tandem in carcerem de Baudets, civitatis Atrebatentis, detrusae, ubique pium charitatis apostolatum in levamen et consolationem sodalium custodiae et carceris exercuerunt. In civitatem Cameracen. translatae, et a seditioso tribunali iterum in iudicium deductae, capite damnatae sunt. Ad supplicium euntes Rosarium et Litanias B. M. V. ferventissime recitabant et quasi triumphum agerent hymnum *Ave Maris Stella* decantabant. Senior ac praeses Fontaine se suasque socias extremas persecutionis victimas fore et publicam quietem ac tranquillitatem proxime adventuram praedixisse narratur. Denique die 26 Iunii anno 1794, strenuae Christi athletae coelesti quadam iucunditate perfusae supremam capitis poenam tulerunt.

Quod si mens sese convertat ad Ursulinas de Valenciennes, nova christianae virtutis et constantiae invenit exempla. — Clotildes Iosepha Pillot, in religione Maria Clotildes Angela a S. Francisco Borgia, loc. Bavay, nata et baptizata 22 Novembri 1739, soavibus atque angelicis moribus praestans, ex quindecim adolescentulis suae curae concreditis quatuordecim ingredi religiosum Institutum sategit, et uti sapiens et prudens in consodalium antistitam eligi meruit. — Maria Magdalena Iosepha Lereux, in religione Maria Scholastica a S. Iacobo, loc. Cambrai, nata 24 Iulii 1749, litteris et labore manuum valde habilis, per epistolam die 20 Octobris 1794 in carcere conscriptam, fidem suam atque amorem in Deum et in Ecclesiam mirifice ostendit. — Anna Iosepha Leroux, in religione Iosephina, loc. Cambrai, nata 23 Ianuarii 1747, soror germana praedictae Mariae Magdalenae, everso conventu Urbanistarum a Sancta Clara, in quo erat monialis professa, novisque ortis eventibus *Mons* petiit, unde postea Valenciennes, ubi cum ipsa sorore atque Ursulinis consociata, earumque veste induta, cum eisdem violentam mortem subiit. — Hyacinta Augustina Gabriella Bourla, in religione Maria Ursula a S. Bernardino, loc. Condé, nata 6 Octobris 1746, cuius virtus ex corde miti et humili splendida eluxit. — Maria Genovefa Iosepha Ducrez, in religione Maria Aloisia a S. Francisco Assisiensi, loc. Condé, nata anno 1756, in exemplum sodalibus se exhibuit. — Ioanna Regia Prin, in religione Maria a S. Stanislao, loc. Valenciennes, nata 9 Iulii 1747, in continua infirmitate qua laborabat, fortis ac patiens, institutricis munere diligenter functa est. — Maria Magdalena Iosepha Déjardin, in religione Maria Augustina a S. Corde Iesu loc. Cambrai, nata an. 1759, obsequium in religionem cum sui contemptu et matyrii desiderio coniunxit. — Maria Aloisia Iosepha Vanet, in religione Maria Natalia a S. Aloisio, loc. Valenciennes

nata 12 Iunii 1728, inter socias virtute praestitit. — Maria Augustina Raux, in religione Anna Maria, loc. Pont-sur-Sambre, nata 20 Oct. 1762, pietatem in Deum quam fovebat, puellis inserere curavit. — Maria Lievina Lacroix, in religione Francisca, loc. Pont-sur-Sambre, nata 24 Martii 1750, monialis Birgittina, suppressis Ordinibus monasticis, Ursulinarum Institutum amplexa est, et charitate in Deum et in proximos nitens alumnas quoque externas optime direxit; — et Ioanna Aloisia Barré, in religione Maria Cordula a S. Dominico, loc. Saddly-en-Ostrevent, nata et baptizata 23 Augusti 1750, mundi ac familiae oblectamentis resistens, humilis et fervens in sua vocatione perseveravit. Anno 1793 prope finem vergente, istae undecim sorores in carceribus Valencenarum inclusae, crimine emigrationis accusandae et capite damnandae permanserunt; caeterae ex eodem monasterio, quum a natione belgica essent, alio fuere translatae. Eodem anno, die 17 Octobris, quinque sorores Vanet, Prin, Bourla, Ducrez et Déjardin ad tribunal adductae et iniqua sententia perculsae, psalmis et canticis sese Deo commendabant. Genibus flexis ante Christi cruci affixi imaginem, benedictionem suae praesidis acceperunt, et cum pacis amplexu sese invicem dimittentes, urgente sententiae executione, mortem heroica fortitudine sustinuerunt. Die vero 23 eiusdem mensis ipsa praeses Clotildes Paillot et caeterae quinque sodales ad iudicium vocatae, poenam capitis sibi impositam audierunt. Precibus, mutuisque solatiis et dape coelesti roboratae, fidenti animo ad mortem gradientes Hymnum Ambrosianum et Litanias Lauretanas canebant. Brevi post, militibus et carnefici generose ignoscentes interemptae sunt et cum palma victoriae priori sociarum agmini adiunctae.

Hisce praemissis, quum fama de vita et martyrio et causa martyrii praedictarum quindecim Dei Famularum magis in dies clara invalesceret, Processus ordinarii in Curia Cameracen. super ea adornati, ad Sacram Rituum Congregationem delati sunt. Interim, revisione scriptorum quae eisdem sororibus attribuuntur, peracta, quum nihil obstaret quominus ad ulteriora procedi posset, instante Rmo Dno Augustino Veneziani, e Congregatione Missionis, huius causae Postulatore, supplicia vota utriusque Instituti Puellarum Charitatis et Ursulinarum depromente, attentisque litteris postulatoriis quorumdam Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum aliorumque virorum ecclesiastica vel civili dignitate praestantium, Emus et Rmus Dns Cardinalis Vincentius Vannutelli, Episcopus Praenestinus, eiusdem Causae Relator, in ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An signanda Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et sacra eadem Congregatio, post relationem ipsius Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, rescribendum censuit: *Affirmative, seu signandam esse Commissionem si Sanctissimo placuerit.* Die 14 Maii 1907.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per subscriptum Sacrae Rituum Congregationis Secreta-

rium relatione, Santitas Sua sententiam Sacrae eiusdem Congregationis ratam habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae beatificationis seu declarationis martyrii praedictarum Venerabilium Servarum Dei Mariae Magdalenae Fontaine et trium sociarum eius ex Instituto Puellarum Charitatis necnon Mariae Clotildis Angelae a S. Francisco Borgia et decem sociarum eius ex Ordine Monialium Ursulinarum de Valenciennes. Die 29, iisdem mense et anno.

L. ✠ S.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praef.*

✠ D. PANICI. Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

V. — CONSTANTIEN. ET ABRICEN.

Beatificationis et Canonizationis V. Servae Dei MARIAE MAGDALENAE POSTEL **Institutricis Sororum Christianarum a Misericordia.**

Super dubio: *An stante approbatione virtutum et trium miraculorum.* Tuto *procedi possit ad solemnem Ven. Servae Dei Beatificationem.*

CHRISTUM sequutae piae mulieres per cruentam Golgothae viam, quemadmodum passionis Domini sociae, ita resurrectionis eius testes nunciaeque primae fuerunt: *Regressae a monumento nuntiaverunt haec omnia illis undecim et caeteris omnibus*; (Luc. XXIV, 9).

Haud absimilem experta gloriam dici potest, Ven. Dei Famula MARIA MAGDALENA POSTEL Barflorensis, digna nomine illius ex memoratis mulieribus, quae *dilexit multum*, eiusque poenitentiae aemulatrix, quamvis esset innocentissima. Nacta miserrimos dies, quum ab inferis exciti teterrimi homines gallicas oras infecerunt christianorum sanguine, rursus crucifigentes in suis membris Christum, vires omnes caritatis exeruit ut oppressos religionis causa tueretur, ad necem quaesitos eriperet, egentes reficeret, deiectos erigeret, nova Veronice multorum sudorem cruoremque detergeret. Nunc vero aethereis recepta sedibus moxque solemni Ecclesiae iudicio beatorum caelitum honoribus augenda, testimonio est, in ipsa Ecclesia, quemadmodum in Christo, passioni conterminos esse triumphos, nec praeterire Domini verba: *Tristitia vestra vertetur in gaudium.* Huius nuncia sententiae videtur esse hodie Ven. Dei Serva MARIA MAGDALENA, christianis quidem omnibus, maxime vero institutae a se Familiae Sororibus, quae nunc fidelem exhibent imaginem Matris, eidem obiectae furori, etsi mutata forma, coactae patriam deserere atque in Aegyptum descendere ad emendum panem; sterilem enim sibi experiuntur patriam illam, a qua exsul agitur Christus.

Postquam cumulata meritis donisque supernis veneranda Mater decessit die XVI mensis iunii an. MDCCCXLVI in Abbatia SS. Salvatoris le Vicomte, ubi Instituti sui fundamenta iecerat, quo christianae puellarum institutioni peropportune providebatur, fama sanctitatis eius quotidie succrevit pluribus etiam illustrata signis. Quibus diligenter expensis, post editum a sa. me. Leone XIII decretum de virtutibus pridie cal. iun. an. MDCCCCIII, agitata denuo causa est, ac de tribus miraculis actio instituta, de quibus SSmus D. N. Pius Papa X, XII cal. sextiles labentis anni constare edixit.

Unum supererat, iuxta sacri huius Fori statuta inquirendum, utrum beatorum caelitum honores Ven Dei Servae MARIAE MAGDALENAE POSTEL *Tuto* decerni possent. Itaque in S. huius Congregationis generali conventu habitu coram SSmo D. N. Pio Papa X sexto cal. decembris volventis anni, Revmus Cardinalis Dominicus Ferrata, causae relator, dubium proposuit: *An stante approbatione virtutum et trium miraculorum* TUTO *procedi possit ad solemnem Ven. Servae Dei* MARIAE MAGDALENAE *Beatificationem.* Cui dubio quum Revmi Cardinales et PP. Consultores TUTO procedi posse respondisset, Beatissimus Pater, spatio Sibi ceterisque relicto ad caeleste lumen in re tanti momenti efflagitandum, supremum iudicium adhuc differendum censuit.

Hodierno autem die auspicatissimo, qui anniversariis solemnibus D. N. Mariae labis nesciae festus incidit, in religionis praesidium et publicae faustitatis auspicium, sacris pientissime operatus, idem SSmus Dominus nobiliori aulae Vaticanae succedens et Pontificio solio assidens, ad Se arcessivit Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni Sacrae Rituum Congregationi Praefectum et Dominicum Ferrata causae Relatorem una cum R. P. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore meque infrascripto Secretario, iisque adstantibus solemniter pronunciavit: TUTO *procedi posse ad solemnem Ven. Servae Dei* MARIAE MAGDALENAE POSTEL *Beatificationem.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi, in acta SS. Rituum Congregationis referri, Litterasque Apostolicas sub plumbo de Beatificationis solemnibus in patriarchali Basilica Vaticana, ubi primum licuerit, celebrandis, expediri iussit sexto idus decembres anno MDCCCCVII.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*

VI. — ORDINIS PREDICATORIUM.

Festum S. Francisci Assisiensis transfertur ad diem quintam octobris quoties in die quarta inciderit solemnitas SSmi Rosarii.

RMUS Pater Frater Maria Henricus Desqueyrous, Procurator generalis Ordinis Praedicatorum, iuxta votum capituli generalis, SSmum Dominum nostrum Pium Papam X humillimis precibus rogavit, ut festum Sancti Francisci Assisiensis, quod ab universo eodem Ordine die 4 Octobris sub ritu toto duplici primæ classis cum octava solemni recolitur, transferri valeat in sequentem diem quintam ejusdem mensis, quoties inciderit in Dominicam primam Octobris, solemnitati SSmi Rosarii ceu propriam sedem adsignatam; translato quoque juxta Rubricas officio Beati Raymundi Capuani confessoris.

Sacra porro Rituum Congregatio, utendo facultatibus sibi specialiter ab eodem SSmo Domino nostro tributis, benigne annuit pro gratia juxta præces; servatis peculiaribus Ordinis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 16 Februarii 1907.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praef.*

† D PANICI, Archiep. Laodicen, *Secretarius.*

VII. — ORDINIS CISTERCIENSIS.

Negatur Congregationi Cisterciensi Italiae ùsus Breviarii Cisterciensis pro aliis Congregationibus approbati.

RMUS P. D. Amedeus de Bie, Abbas Generalis Ordinis Cisterciensis et Praeses Congregationis Italiae, Sacrorum Rituum Congregationi humillime exposuit, Capitulum Provinciale Romae habitum mense Decembri anno 1905 statuisse Breviarium Cisterciense, a sa. me. Pio Papa IX approbatum et praescriptum, etiam a Congregatione Italiae assumeretur. Hinc idem Rmus orator, nomine ipsius Capituli Provincialis, ab Apostolica Sede enixe postulavit, ut praedictam resolutionem ratam habere et confirmare dignaretur.

Sacra porro Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, auditis partibus interesse habentibus, attentisque Aposto-

licae Sedis Constitutionibus et Decretis huiusmodi negotium respicientibus, una cum suffragiis peritorum in re liturgica apposite exquisitis, rescribendum censuit:

" *Negative, nihilque esse innovandum ac serventur Sanctae Sedis Constitutiones ac Decreta* ".

Atque ita rescripsit, die 31 Maii 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

VIII. — CARCASSONEN.

Non vetatur compositio olei et cerae in lampade ante Sacramentum.

HODIERNUS Episcopus Carcassonen. a Sacrorum Rituum Congregatione reverenter expostulavit:

An permitti possit quaedam compositio ex oleo olivarum et cera apum ad nutriendam lampadem quae continuo ardere et lucere debet ante altare et tabernaculum ubi asservatur SSm̃um Eucharistiae Sacramentum?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisita Commissionis Liturgicae sententia, propositae quae-

Atque ita rescripsit. Die 8 Novembris 1907.

stioni respondendum censuit: " *Affirmative, nihilque obstare in casu* ".

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

IX. — CONGREGATIONIS SS. REDEMPTORIS PROVINCIAE BELGICAE.

De occurrentia octavae festi secundarii et duplicis minoris primarii.

REV. P. Henricus Casier, Congregationis SSm̃i Redemptoris sacerdos et kalendarii Provinciae Belgicae redactor, cum licentia sui Provincialis et consensu Rm̃i Procuratoris Generalis sequentem quaestiones solvendam Sacrae Rituum Congregationi humiliter proposuit; nimirum:

Quum in concurrentia diei Octavae festi secundarii cum duplici minori primario Vesperae integrae sint de duplici minori primario

cum commemoratione diei Octavae festi secundarii iuxta decretum S. R. C. 3908 ad II, diei 22 Maii 1896, (1) et Rubr. reform., tit. XI, n. 7, quaeritur: Cuiusnam, in occurrentia diei Octavae festi secundarii et duplicis minoris primarii sit Officium cum commemoratione alterius, utrum diei octavae festi secundarii, an duplicis minoris primarii?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisita Commissionis Liturgicae sententia, reque sedulo perpensa, propositae quaestioni ita respondendum censuit:

Ad Primam partem: " *Affirmative, nempe diei Octavae secundariae;* ad secundam *negative iuxta Rubricas. Si occurrentia vero sit perpetua, festum duplex minus fixe tranferatur in diem primam sequentem liberam iuxta Rubricas* ".

Atque ita rescripsit ac declaravit. Die 29 Novembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

X. — DECLARATIO.

Circa Decreta de luce electrica.

Nonnullis Postulatis lucis electricae usum in ecclesia respicientibus Sacra Rituum Congregatio, exquisito suffragio Commissionis Liturgicae, ita respondere censuit:

Lux electrica vetita est non solum una cum candelis ex cera super altari iuxta decretum *Natcheten.* 16 Maii 1902 (2), sed etiam

(1) 3908. - Urbis. - 22 Maii 1896. II. An privilegium, quod Rubricae Generalis Breviarii tribuunt Octavis Festorum Domini et Deiparae, ut nempe illae cedant tantum in concursu duplicibus secundae classis, istae vero solis duplicibus maioribus, intelligendum sit de solis octavis ad festa primaria pertinentibus? Vel de octavis quibuscumque?

R. *Affirmative quoad primam partem; Negative quoad secundam.*

(2) Natcheten. — R.mus D. Thomas Heslin Episcopus Natcheten., a S. RR. Congregatione sequentis dubii declarationem humiliter expetivit; nimirum. Quum S. RR. Congregatio in una *Novarcen.* 8 Martii 1879 prohibuerit illuminationem ex *gaz*, una cum candelis ex *cera* super Altari, ob paritatem rationis et sub iisdem circumstantiis censerine potest vetita etiam illuminatio electrica? Et S. eadem Congregatio, referente suprascripto Secretario, atque audito voto Commissionis Liturgicae, rescribere rata est: « Affirmative, ad tramites decretorum 8 Martii 1879 et 4 iulii 1895. Atque ita declaravit et rescripsit. Die 17 maii 1902.

loco candelarum vel lampadum quae coram Sanctissimo Eucharistiae Sacramento vel Sacris Reliquiis aut imaginibus Sanctorum praescriptae sunt. Pro aliis ecclesiae locis et ceteris casibus illuminatio electrica ad prudens Ordinarii iudicium permittitur: dummodo species non habeatur theatralis ad mentem decreti n. 3859 diei 4 Iunii 1895 [1].

Atque ita rescripsit et declaravit, die 29 novembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

I. — Declarationes circa interpretationem Brevis *Romanorum Pontificum* die 10 augusti 1906, quo nonnulla privilegia Eucharistico Sacerdotali Foederi conceduntur.

Beatissimo Padre,

IL Superiore della Lega sacerdotale Eucaristica, prostrato ai piedi della S. V., supplica per la soluzione dei seguenti dubbi sorti sulla interpretazione del Breve *Romanorum Pontificum* del 10 Augusti 1906, riguardante la detta Lega sacerdotale Eucaristica.

I. Nel cit. Breve si concede ai confessori ascritti alla prefata Lega la facoltà « communicandi semel in hebdomada plenariam indulgentiam poenitentibus qui quotidie vel quasi quotidie ad sacram Synaxim accedere consueverunt ». Or si chiede se la detta indul-

[1] 3859. - Decretum. - A R.mis Locorum Ordinariis non semel postremis hisce annis expositum fuit, utrum in Ecclesiis adhiberi liceret lucem electricam, tam ad dissipandas tenebras, quam ad pompam exteriorem augendam. Nuper vero SS. RR. Congregationis resolutioni propositum fuit dubium: Utrum lux electrica adhiberi possit in Ecclesiis? Quare E.mi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, in Ordinariis Comitiis ad Vaticanum infrascripta die habitis, rescribendum censuerunt: « Ad cultum, Negative: ad depellandes autem tenebras Ecclesiasque splendidius illuminandas, Affirmative, cauto tamen ne modus speciem praeseferat theatralem » Atque ita rescripserunt et servari mandarunt. Die 4 iunii 1895.

genza plenaria debba comunicarsi una volta per ogni settimana, ovvero possa ciò farsi una volta per più settimane.

II. Nel medesimo Breve si concede agli ascritti la indulgenza plenaria « praecipuorum fidei mysteriorum et Mariae Virginis et SS. Apostolorum festivitatibus per annum singulis ». Si domanda se le dette feste debbono computarsi giusta il Decreto della S. C. dei Riti del 22 Agosto 1893, n. 3810, ovvero secondo il Decreto della S. C. delle Indulgenze del 18 Settembre 1862, n. 392.

III. Se le Indulgenze così plenarie come parziali che si concedono nel prefato Breve siano anche applicabili alle anime del Purgatorio.

Ex Audientia SSmi, die 7 Maii 1907.

SSmus, auditis expositis, ad dubia rescribi iussit prout sequitur:

Ad I. " *Negative ad primam partem; affirmative ad secundam* „.

Ad II. " *In casu exposito, iuxta Decretum S. Rituum Congregationis d. d. 22 Augusti 1893, n. 3810.*

Ad III. " *Affirmative* „

In quorum fidem etc.

CASIMIRUS Card. GENNARI.

II — Summarium indulgentiarum, privilegiorum et indultorum a Summis Pontificibus concessorum Archiconfraternitati Adorationis nocturnae SS. Sacramenti de Urbe.

A. — *Indulgenze plenarie.*

I. Agli ascritti, che confessati e comunicati pregheranno secondo l'intenzione del Sommo Pontefice:

1. In un giorno dentro il mese dalla loro aggregazione;
2. Nella festa del *Corpus Domini* o in un giorno dell'Ottava;
3. Nella festa del S. Cuore di Gesù;
4. Nel primo giovedì d'ogni mese;
5. Una volta al mese, in un giorno a propria scelta.

II. Agli ascritti, che confessati e comunicati visiteranno in una chiesa qualunque il Santissimo Sacramento anche se riposto nel Tabernacolo pregando secondo la mente del Sommo Pontefice:

1. Nelle feste dell'Immacolata Concezione, Natività, Annunziazione, Purificazione, Assunzione e Cuore purissimo della Beata Vergine;
2. Nella festa di S. Giovanni Battista;
3. Nella festa di S. Giuseppe sposo della Beatissima Vergine;

4. Nella festa dei Santi Apostoli Pietro e Paolo;
5. Nella festa di S. Giovanni Apostolo ed Evangelista;
6. Nella festa di tutti i Santi;
7. Nella Commemorazione dei fedeli defunti.

III. *In articulo mortis*, se come sopra disposti, od almeno contriti, gli ascritti invocheranno il nome Santissimo di Gesù col cuore non potendo con la bocca.

IV. Indulgenza plenaria, applicabile solamente ai defunti nei due giorni dell'anno, nei quali gli ascritti laici, confessati si accosteranno alla santa Comunione, secondo gli statuti, per suffragare le anime degli ascritti defunti.

B. — *Indulgenze stazionali.*

Gli ascritti, nei giorni assegnati dal Messale Romano, visitando il Santissimo Sacramento, anche se riposto nel Tabernacolo, in una chiesa qualunque, possono lucrare le stesse indulgenze che acquisterebbero se visitassero le chiese di Roma, ivi indicate, purchè adempiano alle altre opere ingiunte.

C. — *Indulgenze parziali.*

1. Di sette anni e sette quarantene agli ascritti che confessati e comunicati visitano in qualunque chiesa il SS. Sacramento, anche se rinchiuso nel Tabernacolo, e pregano secondo l'intenzione del Sommo Pontefice, nelle feste della B. Vergine e dei Santi Apostoli, non comprese nel § A, II.

2. Di cinque anni e cinque quarantene in qualunque giorno dell'anno gli ascritti che devotamente e col cuore contrito visitano il SS. Sacramento, come sopra, e pregano secondo la mente del Sommo Pontefice.

3. Di sessanta giorni in qualunque pia opera devotamente fatta dagli ascritti.

Tutte le suddette indulgenze, ad eccezione della plenaria *in articulo mortis*, sono anche applicabili alle anime purganti.

D. — *Privilegi.*

1. Tutte le Messe, che si celebrano da qualunque sacerdote e in qualunque altare in suffragio degli ascritti defunti, sono privilegiate.

2. La Messa annuale che ogni ascritto sacerdote celebra per i defunti associati è privilegiata.

3. I sacerdoti ascritti godono dell'indulto dell'altare privilegiato personale quattro volte la settimana, purchè non abbiano ottenuto tale indulto per altro giorno.

E. — *Indulti.*

1. Gli ascritti che per ragionevole motivo fossero impediti di prestare l'opera loro, conforme agli statuti dell'Arciconfraternita, continuano durante tale impedimento a godere di tutti i favori spirituali, riferiti in questo sommario, adempiendo le opere ingiunte.

2. Gli ascritti che per malferma salute non possono recarsi alla chiesa ove ha luogo l'esposizione delle Quarant'ore, visitando in qualunque chiesa il SS. Sacramento, anche se racchiuso nel Tabernacolo, acquistano le indulgenze accordate ai fedeli per la visita a Gesù Sacramentato durante la detta esposizione.

3. I Religiosi ascritti come esercenti, sebbene non possano assistere alle veglie che hanno luogo nelle chiese non appartenenti al loro Istituto, possono tuttavia partecipare delle grazie spirituali riportate nel presente sommario, eseguendo le opere prescritte.

S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, revisis documentis omnium indulgentiarum, privilegiorum et indultorum, quae in praesenti summario recensentur, illud approbavit typisque imprimi posse benigne permisit.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 3 Augusti 1907.

L. ✠ S.

✠ D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

III. — Indulgentia 300 dierum conceditur recitantibus orationem aegrotorum in honorem B. M. V. de Lourdes.

O Marie, conçue sans péché, ô Notre-Dame de Lourdes, qui attirez de toute part vos enfants vers la Grotte de vos Apparitions, vous n'avez cessé d'encourager, par d'innombrables bienfaits, la confiance filiale de ceux qui ont répondu à votre appel. Souffrant dans mon corps et dans mon âme, je viens, après des milliers et des milliers de pauvres malades, me prosterner à vos pieds et implorer la grâce de ma guérison, Mère toute bonne et toute puissante auprès de Notre Seigneur, faites que je sois délivré de mes infirmités et que je puisse consacrer mes forces rétablies au service de Dieu et de mes frères. Combien il me serait doux de proclamer que je dois à votre intercession le retour d'une santé qui, en attestant votre miséricorde envers moi, deviendrait peut-être, pour beaucoup d'âmes, un motif de conversion!

Mais je désire, par dessus tout, m'abandonner entre vos mains maternelles. Si c'est la volonté de Jésus-Christ, mon divin Sauveur, à laquelle votre volonté demeure unie, que le calice de ma passion ne s'éloigne pas quant à présent, je souhaite de pouvoir dire, avec résignation et avec amour, que je le veux aussi moi-même. Faites donc pénétrer, jusqu'au fond de mon cœur, l'adhésion pleine et entière à cette consolante doctrine venue du ciel: que le Dieu de bonté nous aime infiniment, toujours et partout, mais plus spécialement, sans doute, quand il nous associe aux douleurs de Jésus-Christ et nous attache à sa croix.

O Vierge Immaculée, Notre-Dame de Lourdes, Mère d'un Dieu qui a été l'Homme de douleurs, votre divin Fils a voulu que vous fussiez à côté de Lui sur le Calvaire, pendant qu'il souffrait et

mourait pour nous. Il vous aimait, comme un Dieu seul peut aimer sa mère, et il a voulu toutefois que votre âme fût transpercé d'un glaive de douleur, afin que votre amour pour Lui se révélât et grandît dans la communauté d'inexprimables souffrances.

Obtenez-moi cette grâce, ô Notre-Dame de Lourdes, consolatrice des affligés, salut des infirmes, que j'aime Dieu de plus en plus, à mesure que se prolongent et s'aggravent mes épreuves. Un tel miracle est plus grand que ne le serait la soudaineté de ma parfaite guérison. Pour me rendre la santé, une parole suffirait, dite par vous au nom et avec le pouvoir de Celui qui est votre Fils comme il est votre Dieu; tandis que la résignation dans la souffrance, me faire accepter avec joie la maladie et son cortège de maux, je sens que c'est, d'une manière éminente, l'œuvre du Très Haut. Oui, je vois, qu'il est en quelque sorte plus facile à Dieu de guérir la douleur que de la faire aimer. Mais, si vous le voulez, ma faiblesse aura pour appui une force surnaturelle qui la rendra victorieuse et ainsi manifestera l'étendue de votre pouvoir.

Puissent les angoisses de ma maladie, sanctifiées par la soumission à la volonté divine, être unie à l'agonie de mon divin Sauveur; puissent mes larmes, mêlées à ses larmes et à son sang, achever l'expiation de mes fautes passées et attirer des grâces de résurrection sur les pauvres âmes mourantes ou mortes par le péché. Que l'abondance de vos dons, ô mon Dieu, je vous en supplie au nom de votre Mère, soit accordée, en particulier, aux personnes qui me sont unies par les liens du sang ou de l'amitié. Faites que mes souffrances, en attendant qu'il vous plaise d'y mettre un terme, ouvrent pour eux une source de bénédictions.

O Mère de douleur et Mère de miséricordieuse bonté, qui avez été debout au pied de la Croix, priez pour nous, afin que nous devenions dignes des promesses de Jésus-Christ.

Ainsi soit-il.

Ex Audientia SS.mi die 13 Nov. 1907.

SS. D. N. Pius divina Providentia Pp. X supra relatam precem devote recitantibus indulgentiam tercentorum dierum, defunctis quoque applicabilem, benigne concessit.

Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 20 Nov. 1907.

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — Indulgentiae adnectuntur preci pro cleri sanctificatione.

O Gesù, pastore eterno delle anime, deh ascolta la preghiera nostra per i nostri sacerdoti! Esaudisci in essa l'infinito tuo desiderio medesimo! Non sono i sacerdoti il palpito tuo più tenero e delicato, l'alto amore in cui si assommano tutti i tuoi amori per le anime?

Confessiamo, sì, d'esserci resi indegni d'avere santi sacerdoti. Ma la misericordia tua è infinitamente più grande della stoltezza e della malizia nostra! O Gesù, fa che ascendano al tuo sacerdozio quelli soli che da Te son chiamati: illumina i Pastori nella scelta, i direttori di spirito nel consiglio, gli educatori nella coltura delle vocazioni. Donaci sacerdoti, che siano angeli per purezza, tutti perfetti nell'umiltà, serafini di santo amore, ed eroi di sacrificio, apostoli della tua gloria e salvatori e santificatori delle anime.

Pietà ti prenda, di tanti ignoranti, cui debbono essere luce, di tanti figli del lavoro, che invocano chi, preservandoli dagli inganni, li redima nel tuo Nome, di tanti fanciulli e di tanti giovani, che invocano chi li salvi ed a te li conduca, di tanti che soffrono ed hanno bisogno di un cuore che nel Tuo li consoli! Mira quante anime giungerebbero a perfezione pel ministero di santi sacerdoti! Deh adunque, o Gesù, ti prenda ancora una volta compassione delle turbe che han fame e sete! Deh fa che il tuo sacerdozio tutto conduca a Te questa languente umanità, sì che ancora una volta sia per essa rinnovata la terra, esaltata la tua Chiesa, stabilito nella pace il regno del tuo Cuore.

Vergine Immacolata, Madre dell'eterno sacerdote, e Tu stessa sacerdote ed altare, che ti avesti per primo figliuol di adozione Giovannni, il sacerdote da Gesù prediletto, che ti assidesti nel cenacolo maestra e regina degli Apostoli, degnati di mettere nelle tue santissime labbra l'umile preghiera nostra, fanne Tu proprio risonar gli accenti al Cuore del tuo Figliuolo divino, e con l'onnipotenza tua supplichevole, ottieni alla Chiesa del tuo Gesù una perenne rinnovata Pentecoste! Così sia.

Ex audientia SSmi, die 27 Octobris 1907.

SSmus D. N. Pius PP. X omnibus christifidelibus suprascriptam precem corde saltem contrito recitantibus, quoties id egerint, indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum benigne concessit; eis vero qui eandem precem per mensem recitaverint, et una eiusdem mensis die, cuiusque arbitrio eligenda, sacramentali confessione expiati ac sacra communione refecti aliquam ecclesiam sive publicum aliquod oratorium devote visitaverint et inibi preces iuxta intentionem Sanctitatis Suae fuderint, plenariam indulgentiam clementer est elargitus; indulsit insuper ut omnes praedictae indulgentiae etiam animabus in Purgatorio detentis applicabiles sint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 9 Novembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

THEOLOGIAE PASTORALIS EXCERPTA

De pastorali regimine.

CAPUT I. — De pastorali communitatis custodia.

Cf. *Acta Pontificia*, Vol. V. pag. 457-58.

(*Continuatio*) § 6. — *Salutis adiumenta.*

IV. Ecclesia, ipsa societas maiora altioraque hominum complectens negotia, peculiares admittit consociationes quae specialibus serviunt intentis et ad quosdam, generalibus suppositis, fines tendunt, quaeque Ecclesiae et rei publicae, his praesertim diebus, cum innumeris et praepotentibus utriusque hostibus omni ratione, nec frustra dimicantes, maxime favent.

Parochus in primis cum ecclesiasticis sodalitiis negotium habeat oportet; cum iis, inquam, quae, Ecclesia permittente aut probante, in Ecclesiae commodum constituuntur ut christianum nomen confirmetur et quocumque diffundatur, cultus amplius decoretur, mores corrigantur, sodales castigatiorem perfectioremque vitae rationem ineant, utque hominum miseriae mitigentur etc.).

Huiusmodi consociationes parochiae sunt subsidia: pios enim sensus in animis verbis et exemplis excitant, voluntarios et studiosos Ecclesiae et parocho comparant socios. Pro viribus igitur studiose et caute adiuvandae. At parochus hic maxime a nimio beate vivendi et suae tranquillitatis amore a desidiae, avaritiae et cupiditatis ingenio mundari debet ne a bona fovendi studio prohibeatur. Inhumana porro domanda et frangenda est censurae inclinatio, quae in quibusdam tantum humanae naturae vitiis usque haeret, quae in melioribus operibus quaedam semper reprehendenda rimatur, multa bona et salutaria non videt, nullumque ad bonum conatum serio adiuvat. Ex animo etiam (saepius occultam) invidiam pellere oportet, et a quodam adversus ea quae nova et extra rerum ordinem et consuetudines appareant, odio se reprimeret et revocaret.

At pastor primam et maxime necessariam societatem oblivioni dare non potest: parochiam, inquam, cui praecipue et studiosius prospiciat necesse est. Nec plurimas et multiplices consociationes instituere, excitare, fovere iuvat, quibus vires distrahuntur, tempus

conteritur, animus a pastoralibus officiis avocatur. Quibus temporum et locorum adiunctis sodalitia nascuntur et vivunt, iisdem fovenda, nec semper et ubique quaevis consociatio necessaria et utilis reputanda. Societates igitur, etsi ecclesiasticas, prudens et cautus adiuvet parochus; urgentes suae parochiae necessitates, vota, desideria dispiciat, veram cuiusque societatis et indolem et naturam scrutet, utrum illa in pastorali officio adiuvari necessaria aut saltem utilis sit. Quum se ad privatam coniungere societatem nulla Ecclesiae lex iubeat, nulla omnino ratione iis, qui cuidam non accedant sodalitio, mali christiani notam imponere nec eos, ut socientur, impellere licet; sed habita utilitatis necessitatisve ratione ut iungantur hortetur, erroneas quae forte vulgantur de ecclesiasticis sodalitiis opiniones, data occasione, corripiat; invidiosas hostium criminationes evertet. Sed praecipue sociorum, eorumque qui praesunt assidua illi sit cura et pro viribus rectores pastoris auctoritate movere studeat ut ad propriam et proximi salutem per christianam fidem prospiciant ex iustitiae legibus societatem moderentur et ad cavendos errores praemoneat et praemuniat.

Praeter ecclesiasticas consociationes, quae religiosam praecipue vitam, pietatem cultum promovent et fovent, laicorum sodalitiis consulat et prudenti studio pro sua parte suffragetur oportet, quae ad fidem catholicam impavide profitendam, christianam vitam per domestica, popularia, politica negotia efferendam et ab hostibus defendendam tendunt.

Hae sunt *a*) catholica sodalitia popularia quae praecipue verbis operantur; *b*) catholica sodalitia iuvenum, opificum, herorum, Matrum, S. Vincentii, dominarum, ancillarum etc. quae ad certum finem adsequendum, non verbis tantum sed magis operibus adlaborant.

V. Per « missiones » ad populum lapsa parochia e somno excitatur, publica expelluntur vitia, communis mutatur animus, salutaris in posterum pastoralis curae fundamenta iaciuntur, pietas denique et mores mire reficiuntur et renovantur. Quum igitur pro parochiae adiunctis necessaria aut utilis pastori missio esse videatur, gregem opportune praeparet, populumque hortetur ut ex ea suis rebus quisque studiose prospiciat. Diligentius post missionem, ut eiusdem servet et firmet fructum, parochiam curet.

VI. Iubilaei tempus, ut missio, est extra ordinem salutis subsi-

dium, quo, certis conditionibus, Ecclesiae thesauri aperiuntur et ut omnes illis compotes fiant, privilegia elargiuntur, ampliores conceduntur sacerdotibus facultates; quae omnia ex pontificia constitutione noscuntur. Quamvis Iubilaei occasio, tempus sit gratiae et aptius ad fovendam in parochia devotionem conferat, pastori tamen est probationis tempus ut divinae gratiae mirum subsidium in parochiae bonum convertat, ut pro viribus poenitentiae et orandi studium in suo excitet grege et animus inde in melius renovetur.

Continuabitur.

BIBLIOGRAPHIA

I. — LEHMTEUHL AUG. S. I. — **Compendium theologiae moralis.** — *Editio quinta emendata et aucta.* Fr. 10. - *Friburgi Brisgoviae Herder 1907.* - 8, XXIV-618.

Libenter quintam hanc celeberrimi compendii editionem lectoribus nostris nunciamus. Quanta enim soliditate et perspicuitate doctrinae, quo mirabili ordine et nexu universa ars et scientia regiminis animarum in operibus P. Lehmteuhl exponatur, omnibus notum esse ducimus. In hac quinta editione facies quidem rerum eadem manet sed tamen fere in qualibet pagina sapiens perficientis manus perspicua est: in primis quae ad S. Communionem, Missarum stipendia, Unctionem Extremam, Matrimonium spectat, e funditus retractata sunt ad normam recentiorum legum et decretorum: nova accesserunt capita de ultimo fine, de operarum contractu, de assicuratione: universim vero multa clarius expressa, exactius determinata et ad unguem expolita reperimus. Nihil igitur hoc Compendio alumnis sacrorum et confessariis optabilius et utilius hodie innui commendarique potest.

G. P.

II. — GENNARI CARD. CASIMIRO. — **Breve commento della nuova legge su gli sponsali e sul matrimonio.** — Seconda edizione. - Roma Tip. P. Veratti 1908. - In 8 pag. 58, L. 0,80.

Traditur hoc opusculo textus Decreti « Ne Temere » S.C. C. diei 2 aug. 1907 [Acta Pontificia, Vol.V, p.335] cui subnectitur amplissimum

aequeac perdoctum Commentarium, instituta comparatione praecedentem inter et novam disciplinam. Momentum rei gravissimum, auctoritas summa E.mi Interpretis in hac ipsa re, per sè commendantur. Nobis igitur tantum innuenda est perspicuitas et facilitas qua singula explanantur ac captui omnium sacrorum ministrorum, cuius intuitu exarata sunt, accommodantur ita ut nullo negotio tutissimam praxim deduci possint.

C. L.

III. — Barry Guglielmo. — **La tradizione scritturale.** — *Sua origine autorità e ispirazione.* - Firenze. - Libr. edit. fiorentina 1907 - in 12, pag. 390 L. 3.

Hoc titulo reapse introductio historica in sacros N. T. libros traditur, et quidem ita ut in prima sectione de canone Veteris, in altera de canone novi Testamenti, in tertio vero de interpretatione sacrae Scripturae auctor agat. Permulta quidem hic congesta quae in gravissimis quoque scriptoribus frustra quaesiveris magnaque in singulis Auctoris competentia et eruditio elucet: facilis etiam laudatur dicendi modus lectioni potius quam scholae accommodatus, quamvis non semper italici interpretis opera probari possit, praesertim quod ad divisionem et inscriptionem paragraphorum spectat v. g. quum haec se invicem excipiunt « La bibbia è un libro orientale. - Il metodo è evolutivo - Non caso miracoloso, (p. 41 sqq) », quae parum sibi cohaerent. Doctrina prout de Novo Testamento exponitur solida est et laudabilis: sed multa quae de V. Lege docentur cum recentioribus Pontificis Actibus de re biblica nulla ratione conciliari posse videntur. Caute igitur, etsi magno cum fructu, liber hic legendus est.

M.

IV. — Feldmann Franz. — **Der Knecht Gottes in Isaias.** — Kap. 40-55. Freiburgi. Br. - Herder 1907. - in 8 p. VIII-208. - Mk. 5.

Interpretatio critica eorum quae in libro Isaiae de Servo Dei « Ebed-Jahve » vaticinia legimus semper gravissimis difficultatibus plena visa est. Nam etiam inter catholicos non desunt cui eadem de populo Israelitico, valde huius populi ut aiunt « ideale », aut etiam meliore parte, prout v. g. prophetarum coetu, vel de quodam

futuro rege dicta accipiant, quamvis maior et gravior exegetarum pars de Messia futuro intelligat. Has opinionum diversitates quum late sub aspectu historico auctor descripserit, hebraeorum quoque tempora et commenta innuens (pg. 3-36), ad criticam trutinam revocat. In primis late exagitat difficultates quae de autenticitate fragmentorum ubi de « Servo Dei » sermo est, novissime sunt motae, easdem strenue refellens (42-70). Dein omnia loca ubi in Scripturis nomen hoc occurrit sub aspectu philologico expendens, singulas opiniones eorum quae messianitatem respuunt amplissime discussas missas facit (p. 80-117; 174-189) ac gravissimis rationum momentis ostendit hunc servum esse *unam* personam quae in se tum Regis tum prophetae, tum Sacerdotis dignitatem coadunet, uno verbo Messiam (p. 120-151, 189.205). — Ad haec tute et incunctanter exhibenda Auctor amplissimam affert exagitatae quaestionis litteraturam, gravem quoque eruditionis philologicae praesertim copiam (cfr. v. g. p. 103 quae de difficillimo vers. LIII, 1 fuse disseruntur), nec minorem arguendi vim et soliditatem. Fortasse, ni fallimur amplior optanda erat discussio eorum quae nuperrime Zimmern et Ieremias, de Babylonica huius figurae origine commentati sunt. Sed hoc minime impedit quominus perdoctum opus praestantissimum in suo genere censeamus, omnibusque rerum biblicarum studiosis magnopere commendemus.

U. MANNUIN.

V. — BREMOND ENRICO. — **Il Beato Tommaso Moro.** (1478-1535) *Vers. italiana dalla 2. ed. francese.* - Roma - Desclee 1907. - 12. p. 200 L. 2.

Cl. Bremond in hoc describendo opere non modo, ut ipse de semetipso modestissime loquitur, compendio dedit optima opera maiora de eodem B. Viro a cl. Bridgett et Hutton nuperrime edita. Verum praeter quam quod multa nova et praeclara ex fontibus primigeniis hausit, unus ipse germanam Magni Cancellarii imaginem depixisse videtur, quum ea quae laudat opera, nonnisi indigestam documentorum seriem praeseferant. Plane quum quis tali duce utens iuventutem, privatam publicamque vitam B. Thomae velut in tabula non iam legerit quam conspexerit, scriptaque illius, praeclara facinora gloriosumque martyrium admiratus fuerit, longe

aliter praeunte Erasmo, de eo iudicabit in quo ut « in omnibus omnium horarum homine nihil desideres quod ad absolutum patronum pertineat ». — Magnum sane nec facile optinendum scriptoris munus.

VI. — FUNK FRANC. SAV. — **Storia della Chiesa.** — *Trad. del Sac. Dottore P. Percibaldi — II ediz. italiana riveduta e migliorata su la quinta edizione tedesca.* - Vol. I. - Roma - Pustet 1908 in 8 pag. XVI-400.

Opus clarissimi Auctoris, historicae scientiae immature nimis erepti, prae omnibus ut textum in scholarum usum comendandum esse non quidem nos, sed usus et experientia iamdudum docuerunt. Quidquid enim antiquitatum scientia, quidquid Patrum nostris diebus fere renovata cognitio, quidquid priscorum omne genus documentorum investigatio in auxilium scientiae historicae contulerunt, magistrali manu in hoc opere fere congesta reperiuntur ut brevitati quidem et perspicuitati apprime consultum sit. Nova haec editio plurimis ab Auctore additis, tum quod ad notitiam tnm praesertim quod ad rectum iudicium enarratorum attinet, locupletata est: in italica interpretatione vero non pauca σφάλματα typographica lectorem offendunt, tum in nominibus auctorum utputa Crivellacci (p. 1), Boussel (p. 18) tum praesertim in graecis referendis vocabulis (quid sit v. g. ἐνμυοσεβομενοτ φοβυτ p. 18, Οὁ ξώς Πὲτρος p. 29 haud facile dixerim!) sed haec operis meritum nullatenus laedunt.

CENSOR.

IMPRIMATUR. — FR. ALBERTUS LEPIDI O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR. — IOSEPHUS CEPPETELLI Patr. Constant., Vicesgerens.

CONSTANTIUS CASTELLO, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

I. — MOTU PROPRIO

Quo reformatur Collegium Poenitentiariorum Franciscalium Basilicae Lateranensis.

PIUS PP. X

SINGULARI curare studio, ut praeclarus Ordo Fratrum Minorum in omnibus rebus suum decus dignitatemque retineat, Nostrum intelligimus esse, quandoquidem ad Apostolici muneris officium accedit quod ipsius Ordinis patrocinium sustinemus. Itaque, cum in Collegio Poenitentiariorum Franciscalium sacrosanctae Basilicae Lateranensis videamus magnopere interesse ad custodiam disciplinae, ut de legibus et institutis, quibus Collegium utitur, aliquid immutetur, ea quae infra scripta sunt, motu proprio decernimus:

I. Collegii candidatos Minister generalis Cardinali Poenitentiario maiori designabit: eos probandi et in Collegium cooptandi eidem Cardinali ius esto.

II. Ex Poenitentiariis rite adlectis Minister generalis Praesidem Collegii dicet: id munus triennale esto.

III. Poenitentiarii collegiati in iis, quae ad sacrum ipsorum ministerium pertinent, dumtaxat Cardinali Poenitentiario maiori parebunt.

IV. Quod vero ad observantiam attinet religiosae disciplinae, et Constitutionum generalium Ordinis, praesertim de vita communi et visitatione canonica, iidem sub iurisdictione Ministri generalis manebunt, ab eo, non secus ac caeteri sodales religiosi, gubernandi. Is tamen ne quemquam a Collegio in perpetuum removeat, nisi Cardinali Poenitentiario maiori consulto.

V. Qui Poenitentiarii munus cum laude sexennium administrarint, nomen et gradum *Ex-custodis* in sua quisque provincia obtineant: qui vero id ipsum praestiterint ultra sexennium, Definitorum generalium erit decernere, quibus privilegiis ornandi sint.

Haec statuimus, non obstantibus, licet speciali mentione aut derogatione dignis, in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, die XVII Septembris anno MCMVII, Pontificatus Nostri quinto.

PIUS PP. X

II. — MOTU PROPRIO

De familia Fratrum Minorum Neapoli ad S. Clarae commorantium reformanda.

PIUS PP. X

In domibus Ordinum religiosorum illud permagni sane refert, sanctarum, quibus reguntur, legum vigere observantiam: cum qua, non solum magna christiani populi utilitas, sed ipsa sodalium sempiterna salus coniungitur. Hanc Nos tam necessariam laudem cum apud Fratres Minores, qui Neapoli ad Sanctae Clarae commorantur, desiderari iam nolimus, Apostolici officii conscientia, atque etiam peculiari erga eos dilectos filios caritate impulsi, quae sequuntur decernimus, edicimus:

I. Neapolitanum Fratrum Minorum coenobium, perinsigni monasterio atque aedi Sanctae Clarae continens, proxime et omnino potestati Ministri generalis Minorum subiectum esto. Salva tamen iura sint Archiepiscopi Neapolitani pro ea, quam habet, secundum statuta canonum, auctoritatem ordinariam et delegatam in Religiosos exemptos, praesertim qui Monialibus, solemni ritu Deo devotis et clausurae lege obstrictis, sacri muneris officia praestant.

II. Ministri generalis erit: ex consulto Definitorum generalium *Guardianum* coenobii pro tempore et instituere et removere, sodales, quotquot ei coenobio et monasterio opus fuerint, tum sacerdotes tum laicos, de quibuslibet Italiae provinciis evocatos, praeceptivis litteris in idem coenobium destinare; eosdem, nullo excepto, per se aut per alium pro potestate invisere, corrigere ad frugem, si res postulaverit, atque etiam in suam quemque provinciam remittere.

III. Coenobii sodales, omnes ad unum, perfectam vitae communitatem inter se, sine mora, instituant. Itaque quidquid pecuniae, quoquo titulo, singuli acquisiverint aut acquisituri sint, omne quamprimum in manus tradant Syndici Apostolici. Hic sibi tradita in acervum congeret, de quo victum vestitumque communem ceterasque res, Praepositi sententia, necessarias comparanda curabit. Pecuniam vero retinere aut contrectare aut quidquam in eam sibi arrogare iuris, nulli e sodalibus quaquam de causa fas esto, ne si legitimam quidem veniam alias impetrarit.

IV. Iidem praeterea sciant suas esse partes, ut franciscanam vivendi regulam, constitutiones generales Ordinis, statuta peculiaria quae Definitorium generale ediderit, inviolate servent; ut Officium divinum in choro statis horis persolvant; denique ut munia faciant omnia, quae in quovis rite constituto coenobio Ordinis fieri, ius est.

Quaecumque hoc Motu Proprio statuta sunt, nullo unquam tempore de subreptionis aut obreptionis, sive intentionis Nostrae vitio, aliove quovis defectu notari vel impugnari posse; sed semper ab omnibus, ad quos pertinent, inviolabiliter observari debere, decernimus; contrariis non obstantibus quibuscumque, etiam speciali mentione dignis, quibus ex plenitudine potestatis quoad praemissa expresse derogamus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XVII Septembris anno MCMVII, Pontificatus Nostri quinto.

PIUS PP. X

SECRETARIA STATUS

I. — EPISTOLA

Ad Archiepiscopos et Episcopos Galliae de taxa pro sacro cultu.

Monseigneur,

Je m'empresse de porter à la connaissance de Votre Grandeur les nouvelles instructions que Sa Sainteté a jugé opportun de donner aux évêques français, au sujet du denier du culte.

Le Saint-Père reconnait la nécessité de cette organisation, en vue de subvenir à l'entretien du culte et aux besoins de ses ministres, privés de leurs ressources par l'injuste loi de séparation. Toutefois, il tient à ce qu'on procède, dans une matière pareille, avec la plus grande délicatesse, en évitant absolument tout ce qui pourrait avoir même l'apparence de vexation ou de fiscalité: principe qui d'ailleurs a été approuvé avec tant de sagesse dans l'assemblée plénière des évêques de Paris.

Conformément à ce principe, le Saint-Père désire vivement, en premier lieu, que toute taxation fixe et obligatoire (tant personnelle que paroissiale) soit écartée, pour deux principales raisons: d'abord le système des taxes semble mettre, en quelque sorte officiellement, le ministère spirituel à prix d'argent; ensuite il expose nécessairement à l'arbitraire dans la définition du chiffre de la taxe, car il est moralement impossible de tenir compte de tous les éléments qui entrent dans l'appréciation de la capacité contributive de chaque individu ou de chaque paroisse. Les évêques devraient donc se borner à en appeller à la foi et à la charité de leurs diocésains. Ils devraient inculquer la grave obligation qu' il y a, pour eux, de contribuer, dans la mesure de leurs ressources, à l'entretien du culte et de ses ministres, tout en faisant comprendre ce devoir par les seules voies de la persuasion.

Quant aux sanctions, qui sont une conséquence presque inévitable du système des taxes, il faudrait exclure toute sanction pécuniaire, qui est odieuse de sa nature, et plus encore la sanction qui consisterait soit à supprimer le service religieux dans les paroisses, soit à refuser aux individus le saint ministère.

Cependant il est certain que l'opinion des bons réclame qu' il y ait quelque différence dans la manière de traiter ceux qui participent et ceux qui refusent par mauvais vouloir de participer au denier du culte. En vue de donner satisfaction à cette exigence, le Saint-Père ne s'oppose pas à ce que pour les cérémonies des funérailles et des mariages on réserve aux seuls paroissiens participants de l'œuvre du denier les honneurs de surcroît, c'est-à-dire la pompe qui classe ces cérémonies: par exemple, la présence d'un nombreux clergé, la décoration de l'église, la solennité du chant. Cette sanction n'aurait rien d'odieux; l'opinion des bons obtiendrait ainsi satisfaction, en même temps que les autres seraient avertis que l'Eglise n'accorde des honneurs exceptionnels qu' à ses plus dévoués enfants.

Sa Sainteté espère qu'en agissant ainsi par voie d'amour et de persuasion, les évêques trouveront dans la générosité des catholiques français une digne réponse à leur appel; et par conséquent, ils ne seront pas obligés, afin de pourvoir aux besoins de l'Eglise de recourir à des mesures qui sembleraient amoindrir la spontanéité

et la religion des fidèles, dans l'accomplissement de cette grave obligation.

Je prie Votre Grandeur de vouloir bien porter ces instructions du Saint-Père à la connaissance de ses suffragants.

Agréez, Monseigneur, l'expression de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Rome, 8 octobre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

II. — EPISTOLA

De frequentia civilium Universitatum clericis permittenda tantum in casu necessitatis.

Monseigneur,

LE Saint-Siège a reçu des réclamations contre le procédé de certains ecclésiastiques français, qui, pour être plus rapidement et plus facilement munis de grades universitaires, s'inscrivent aux Facultés de l'Etat, renonçant à suivre les cours des Facultés catholiques.

Votre Grandeur comprend aisément que, si on en venait à généraliser cet usage, la saine doctrine, chez les ecclésiastiques, ainsi que l'avenir des Universités catholiques, pourraient être sérieusement compromis. En effet, il ne peut pas échapper à la pénetration de Votre Grandeur que l'intégrité de la foi des jeunes étudiants, même s'ils sont clercs, ou prêtres, est exposée dans les Facultés civiles à de bien graves dangers.

Pourtant, d'ordre de Sa Sainteté, je m'empresse de vous rappeler que, sauf de très rares exceptions, la préférence doit être *toujours* donnée aux Universités catholiques. Les évêques sont autorisés, conformément au décret de 1896, visé par l'Encyclique, à permettre à leurs ecclésiastiques de suivre les cours des Facultés de l'Etat, seulement *en cas de nécessité* et, en tant que cette nécessité l'exige, en prenant d'autre part toutes les précautions requises. Les évêques se montreront *particulièrement difficiles* à donner cette autorisation pour les cours les plus sujets à devenir dangereux, comme ceux d'histoire, de philosophie et des matières similaires, et les recteurs des Universités catholiques ne permettront pas, de leur côté,

que les ecclésiastiques, inscrits dans l'Institut dirigé par eux, qui ne sont pas munis, à cet effet, d'une autorisation expresse et spéciale de leurs évêques, suivent ces cours dans les Universités civiles.

Je prie Votre Grandeur de vouloir bien porter ces instructions du Saint-Père à la connaissance de ses suffragants.

Agréez, Monseigneur, l'expression de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Rome, 10 Octobre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

ORDINIS S. BENEDICTI

Conceditur ad tempus facultas monachos transferendi ex una ad aliam Congregationem.

Beatissime Pater,

HILDEBRANDUS de Hemptinne, Abbas Primas O. S. B., ad pedes S. V. provolutus humillime exponit:

Quum instante Ascensionis D. N. I. C. Octava, qui congregationibus confoederatis O. S. B. praesunt Abbates, Romae apud S. Anselmum, synodi celebrandae causa adessent, initis consiliis S. V. supplicandum esse censuerunt, ut Ipsa Abbati Primati ad bonum Ordinis promovendum sequentem benigne tribueret facultatem, transferendi scilicet ab una ad alteram congregationem monachum consentientem, annuentibus utroque Abbate, scilicet Abbatiae a qua et ad quam, ac capitulo monasterii ad quod fit transitus.

Et Deus...

Vigore specialium facultatum a SSmo Dno Nostro concessarum Sacra Congregatio Emorum ac Rmorum S. R. E. Cardinalium negotiis et consultationibus Episcoporum et Regularium praeposita, attentis expositis, benigne annuit precibus oratoris in omnibus iuxta petita, durante ipsius oratoris munere. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, 21 Decembris 1907.

L. ✠ S.

D. Card. FERRATA, *Praefectus.*

PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO CONCILII

Dubia proposita ac iuxta morem de iure resoluta in generalibus comitiis diei 1 februarii 1908.

Per summaria precum:

$\frac{1580}{6}$

I. — VIGLEVANEN. — EXONERATIONIS TAXAE.

In plenariis comitiis diei 24 augusti proxime elapsi proposita fuit haec quaestio, quae agitatur inter Parochum oppidi *Castel d'Agogna* nuncupati et Parochum S. Mariae Maioris loci vulgo *Lomello.* Quaeritur nempe cuinam ex ipsis spectet solutio taxae sub nomine *di ricchezza mobile* a fisco impositae super annuam pensionem Libellarum 230, quam Parochus loci *Lomello* Parocho loci *Castel d'Agogna* solvere tenetur. In praefatis comitiis Emi Patres responderunt: « Dilata et scribatur Episcopo ut referat utrum parochum oppidi Lomello exonerationem obtinuerit a tributis in proportione et pro parte redituum qui assignati sunt favore Parochi Castri Ugoniae aliorumque duorum parochorum: et qualem ac quantam exonerationem obtinuerit: et ad hunc effectum audiat interesse habentes »:

Cum quaeque pars, mandatis S. C. obtemperans, rationes iuxta mentem ipsius S. C. deduxisset, iterum proposita fuit in comitiis subsignata die habitis, quaestio quam Emi Patres dimiserunt respondentes:

" *Taxam vulgo* DI RICCHEZZA MOBILE *in casu substinendam esse a parocho loci Castri Ugoniae* ".

$\frac{1812}{7}$

II. — CAMERINEN. TREIEN. ET RECANATEN. MEDIAE ANNATAE.

R. " *Scribat Consultor et ad mentem* ".

$\frac{2541}{7}$

III. — SURRENTINA. — ELECTIONIS AD HEBDOMADARIATUM.

Haec causa discussa fuit, sed responsum non publicatum est, quare eam referre omittimus.

In folio:

1953/6

I. — MEDIOLANEN. — NULLITATIS MATRIMONII.

R. " *Dilata et suppleantur acta iuxta instructionem dandam a defensore matrimonii ex officio* „.

2119/4

II. — NULLIUS SUBLACEN. — NULLITATIS MATRIMONII.

CURIA Sublacensis iudicio diei 2 decembris 1905 declaravit: " constare de nullitate matrimonii inter Faustum di Fausto et Mariam Proietti-Manni, ex impedimento affinitatis in secundo gradu ex copula illicita exorto „.

Verum ab hac sententia appellationem de more apud hanc S. C. statim instituit localis Vinculi defensor ex officio, et causa primum discussa fuit in plenario coetu diei 18 augusti 1906, ubi ad dubium: " an curiae Sublacensis sententia sit confirmanda vel infirmanda in casu „ Emi Patres respondere censuerunt: " Dilata et compleantur acta iuxta instructionem dandam a defensore matrimonii ex officio „.

Nunc actis novis expletis iuxta instructionem defensoris vinculi, iterum quaestio proposita fuit sub rogandi formula:

" *An sententia Curiae Sublacensis sit confirmanda vel infirmanda in casu* „.

Cui Emi Patres responderunt:

" *Sententiam esse confirmandam* „.

55/7

III. — REGIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII.

AGITUR de matrimonio rato et non consummato inter Elmiram Dallari nubilem ann. 31 et Donninum Menozzi viduum ann. 55, qui rite contraxerunt die 7 decembris 1905.

Ratio videtur quaedam repugnantia mulieris in virum, qua semper renuit illa debito matrimoniali satisfacere. Vix viginti dies vita communis perduravit, quo brevi tempore, iuxta confessiones partium et testium depositiones, nunquam vir suadere potuit uxori suae ad munia matrimonialia implenda.

Delata est causa ad hanc S. C. quae omnibus de iure exquisitis ac expletis, in mox habitis comitiis de ea discussit sub rogandi formula:

" *An consilium praestandum sit SSmo pro dispensatione matrimonii rati et non consummati in casu* ".

Cui Emi Patres respondere putarunt:

" *Affirmative* ".

978
4

IV. — ROMANA ET ALIARUM. - DUBIORUM CIRCA DECRETUM DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIO [1].

Vix ac decretum " *Ne temere* " *de sponsalibus et matrimonio* ab hac S. C. promulgatum fuerit, plures ubique excitatae sunt disputationes de aliquibus illius articulis interpretandis.

Quare sequentia dubia in comitiis subsignata die habitis Emis Patribus subiecta fuerunt:

I. *An decreto* Ne temere *adstringantur etiam catholici ritus orientalis.* — Et quatenus negative:

II. *Utrum ad eosdem decretum extendere expediat.* — Et quatenus saltem pro aliquo loco decretum non fuerit extensum:

III. *Utrum validum sit matrimonium contractum a catholico ritus latini cum catholico ritus orientalis, non servata forma ab eodem decreto statuta.*

IV. *An sub art. XI, § 2, in exceptione enunciata illis verbis* « nisi pro aliquo particulari loco aut regione aliter a S. Sede sit statutum » *comprehendatur tantummodo Constitutio Benedictina et cetera eiusmodi indulta impedimentum clandestinitatis respicientia.*

V. *Num in imperio Germaniae catholici, qui ad sectam haereticam vel schismaticam transierunt, vel conversi ad fidem catholicam ab ea postea defecerunt, etiam in iuvenili vel infantili aetate, ad valide cum persona catholica contrahendum adhibere debeant formam in decreto* Ne temere *statutam, ita scilicet ut contrahere debeant coram parocho et duobus saltem testibus.* — Et quatenus affirmative:

VI. *An, attentis peculiaribus circumstantiis in imperio Germaniae existentibus, opportuna dispensatione provideri oporteat.*

[1] Conf. *Acta Pontificia*, Vol. V, pag. 335.

VII. *Ubinam et quomodo cappellani castrenses, vel parochi nullum absolute territorium nec cumulative cum alio parocho habentes, at iurisdictionem directe exercentes in personas aut familias, adeo ut has personas sequantur quocumque se conferant, valide matrimoniis suorum subditorum adsistere valeant.*

VIII. *Ubinam et quomodo parochi qui, territorium esclusive proprium non habentes, cumulative territorium cum alio vel aliis parochis retinent, matrimoniis adsistere valeant.*

IX. *Ubinam et quomodo parochus, qui in territorio aliis parochis assignato nonnullas personas vel familias sibi subditas habet, matrimoniis adsistere valeat.*

X. *Num cappellani seu rectores piorum cuiusvis generis locorum, a parochiali iurisdictione exemptorum, adsistere valide possint matrimoniis absque parochi vel Ordinarii delegatione.*

XI. *An a decreto* Ne temere *abolita sit lex vel consuetudo in nonnullis dioecesibus vigens, vi cuius a Curia episcopali peragenda sunt acta, quibus constet de statu libero contrahentium, et dein venia fiat parochis adsistendi matrimoniis.*

XII. *An et quousque expediat prorogare executionem decreti* Ne temere *pro nonnullis locis iuxta Ordinariorum petitiones.*

Quibus vero dubiis Emi Patres responderunt:

Ad I. " *Quoad catholicos ritus orientalis nihil esse immutatum* ".

Ad II. " *Ad S. Congregationem de Propaganda Fide* ".

Ad III. " *Dilata et exquiratur votum duorum Consultorum, qui prae oculis habeant leges hac de re vigentes quoad Orientales* ".

Ad IV. " *Comprehendi tantummodo Constitutionem* Provida [1], *non autem comprehendi alia quaecumque decreta, facto verbo cum SSmo; et ad mentem* ".

Ad V. " *Affirmative* ".

[1] Hac decisione coarctatur valor Constitutionis *Provida* (Cfr. *Acta Pontificia*, Vol. IV, pag. 161) quae adhuc vigebit: 1.° quoad matrimonia mixta in Germania iam contracta vel contrahenda usque ad Pascha currentis anni, cum decretum *Ne temere* executionem obtinebit. 2.° quoad matrimonia mixta a catholicis cum acatholicis contrahenda, non servata forma in praesenti decreto praescripta, nam sub nomine *catholicorum* per decretum *Ne temere* comprehenduntur omnes in *Ecclesia* dumtaxat *catholica baptizati* etiamsi ex haeresi aut schismate conversi fuerint, vel a fide catholica ad haeresim vel schisma transierint.

Ad VI. " *Negative, ideoque servetur decretum* NE TEMERE ".

Ad VII. " *Quoad capellanos castrenses aliosque parochos, de quibus in dubio, nihil esse immutatum* (1) ".

Ad VIII. " *Affirmative in territorio cumulativo habito* (2) ".

Ad IX. " *Affirmative, quoad suos subditos tantum ubique in dicto territorio, facto verbo cum SSmo* ".

Ad X. " *Affirmative pro personis sibi creditis, in loco tamen ubi iurisdictionem exercent, dummodo constet ipsi commissam fuisse plenam potestatem parochialem* ".

Ad XI. « *Servetur solitum* ».

Ad XII. « *Ad Emum Praefectum cum SSmo* ».

V. — SENOGALLIEN. - IURIS FUNERANDI.

CAPITULUM Archibasilicae Lateranensis Bulla anni 1473 concessit ut in solo Lateranensi oppidi vulgo *Belvedere Castrense* Senogallien. dioeceseos erigeretur cum hospitali Ecclesia et Confraternitas S. Mariae a Misericordia, quae esset Ecclesiae Lateranensi immediate subiecta, atque « uti posset coemeterio, campanili, campanis, « altaribus ac sacro fonte baptismi cum omnimoda libertate, salvo « tamen iure parochialis ecclesiae ». Nonnullis capellanis, qui prius ad sacra explenda in praefata ecclesia deputati fuerunt, anno 1587 auctoritate Lateranensis Capituli successerunt Archipresbyter et quatuor canonici « cum omnibus ac singulis iuribus et privilegiis... sine alicuius praeiudicio ».

Emolumenta funeraria dividebantur inter parochum localem S. Petri et Capitulum S. Mariae, sed non defuerunt lites inter parochum et capitulares quoad praecedentiam, sacras functiones et ius funerandi.

Suppresso Capitulo a legibus eversivis Italiae anno 1861 et pedetentim e vivis ereptis canonicis, his duo suffecti sunt Capellani.

(1) Cappellani castrenses et parochi de quibus in casu potestatem territorialem, prout ipsa sancitur a decreto *Ne temere*, non habent, cum eorum subditi non commorantur in territorio fixo vel aliis parochis assignato, quare dicti cappellani et parochi potestatem personalem iuxta Tridentinum retinent relate ad sponsalia et matrimonia suorum tantum subditorum.

(2) Et hoc quia parochi de quibus in dubio aequiparantur aliis parochi territorium separatum habentibus.

Tunc Plebanus Parochus S. Petri sibi attribuere coepit omnia emolumenta, quae occasione funerum in parochiali Ecclesia obveniebant atque quartam funerariam pro funeribus in Ecclesia S. Mariae persolutis.

Reclamante Confraternitate S. Mariae contra Parochi agendi rationem, Episcopus Senogallien. die 21 septembris anni 1905 decretum edidit in favorem parochi.

Ab hoc vero decreto Confraternitas appellavit ad hanc S. C. quae omnibus mature perpensis, existimans Ecclesiam S. Mariae gaudere iure sepeliendi privilegiato ad instar Regularium, sub die 21 iunii 1906 rescripsit, ius funerandi quod semper sequitur ius tumulandi dictae Ecclesiae plene spectare, proindeque clausulam *salvis iuribus parochialibus* nihil aliud significare nisi ius ex parte parochi S. Petri levandi et comitandi cadavera de domo usque ad Ecclesiam S. Mariae, atque exigendi quartam funerariam.

Tunc Episcopus iuxta rescriptum huius S. C. die 11 iulii 1906 novum confecit ediditque decretum, quod vero, instante Parocho S. Petri nova documenta allegante, die 6 augusti 1906 abrogavit, simulque indubium esse declaravit praefatum parochi ius et quoad ceteras res controversas, nempe Missam exequialem et emolumenta funeraria statuit, ut partes de communi consensu aliquem concordiae modum proponerent.

Cum autem ab hoc quoque decreto confraternitas S. Mariae de Misericordia apud hanc S. C. recursum interposuisset, quaestio primum proposita fuit in plenario coetu diei 24 augusti 1907, sed tunc Emi Patres eam comperendinandam esse duxerunt.

Ex documentis rationibusque adductis plane constat archiconfraternitati S. Mariae 1° ius competere funerandi, 2° ius missam exequialem litandi in propria ecclesia emolumentaque percipiendi, 3° demum item eidem sodalitati competere ius etiam exequias ad tumulum persolvendi, quare proposito dubio:

« *An sustineatur decretum Curiae Senogalliensis diei 21 septembris 1905, vel potius decretum eiusdem Curiae diei 11 iulii 1906* »,

Emi Patres responderunt:

« *Negative ad primam partem, affirmative ad secundam* ».

1538/6

VI. — HERBIPOLEN. ET ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI. — RECTORATUS ECCLESIAE.

Non proposita.

4646/6

VII. — DERTHUSEN. — SUBSTITUTIONIS IN SERVITIO CHORI ET ALTARIS.

Die 19 aprilis 1883 inter Capitulares Ecclesiae Cathedralis Derthusensis conventum fuit et Episcopi auctoritate seu decreto firmatum: 1° ut eveniente vacatione canonicatus seu dignitatis pro his, qui respectivum onus chori et servitii altaris turnatim ferrent, annuatim essent assignati regales 1200 (libellae 300); 2° ut impeditis a praestatione servitii choralis vel altaris ob cronicam infirmitatem vel aliam non temporaneam causam a Capitulo darentur substituti et retinerentur super eorum beneficio annui regales 800 (lib. 200) distribuendi ratatim inter eos qui turnale servitium obiissent pro impeditis.

Anno vero 1877 concinnata fuerunt Capitularia statuta eaque Episcopi approbatione vallata manserunt. In iis quae ordinationem choralis servitii concernunt, nihil immutatum fuit circa Capitulare conventum supra memoratum. Sane postquam in art. 10 edicitur quod a servitio chori et altaris neque infirmi sunt exempti, in art. 32 additur sequens particula: " Nihil autem statuta immutant quoad deductionem concessam et iam statutam pro adimplemento onerum relate ad impeditos ".

Sub finem anni 1905 promotus fuit ad canonicatum in Ecclesia Cathedrali Derthusensi Regius Capellanus Antonius Pacin y Yglesias. Hic dispensatus cum esset vi Bullae collationis a lege residentiae choralis, tamen declaratus fuit obnoxius vigore super enunciatae Capitularis dispositionis deductioni seu solutioni summae mulctatitiae lib. 200 annuarum favore illorum qui in choro eum substituissent. Occasione vero ex hoc arrepta, Capitulum censuit praefatam dispositionem anni 1883 etiam esse applicandam canonico Doctorali Raymundo O' Callaghan et aliis duobus canonicis, qui, cum chronica infirmitate impediti essent a servitio chori et altaris,

illud adimplebant per substitutos a se designatos, parva vel nulla retributione eisdem concessa. Contra dictam Capituli decisionem canonicus O' Callaghan querelas movit ad hanc S. C. contendens etiam nomine aliorum duorum canonicorum liberum esse in substituto constituendo, quin ullimode subiici possit deductioni enunciatae summae mulctatitiae in singulos annos libell. 200.

Et haec S. C. quaestionem Emis Patribus diiudicanda proposuit in mox elapsis comitiis sub rogandi formula:

« *An et quomodo sit locus applicationi Statuti Capitularis diei 19 Aprilis 1883 quoad canonicum O' Callaghan et alios duos infirmos canonicos in casu* ».

Quod dubium, argumentis ex utraque parte adductis mature perpensis, Emi Patres dimiserunt responso:

« *Negative, et servetur ius commune* ».

SS. RITUUM CONGREGATIO

I. — DECRETUM.

De Typica Editione Vaticana Gradualis Romani.

Hanc Vaticanam Gradualis Sacrosanctae Ecclesiae Romanae Editionem, Sacra Rituum Congregatio, attentis atque confirmatis Decretis suis, datis diebus XI et XIV Augusti anni 1905 [1], uti authenticam typicam declarat et decernit; quippe quae pro Missis de Tempore et de Sanctis, necnon et pro Missarum Ordinario, Cantum Gregorianum exhibet, prout is fuit a SS. D. N. Pio Papa X feliciter restitutus, ipsiusque iussu et auctoritate diligenter ac rite revisus et recognitus. Ea quidem fuit totius operis norma, quam varia plane instituerant et iniunxerant documenta Pontificia et perspicue rursus ac plenius exponit et inculcat Commentarium de ratione editionis Vaticanae Cantus Romani quod Graduali praemittitur.

Haec autem Editio, ut in usum apud omnes ecclesias hic et nunc deveniat ita sancitum est, ut caeterae quaelibet Cantus Romani Editiones, ad tempus tantummodo iuxta Decreta praedicta toleratae, nullo iam in futurum iure gaudeant, quo typicae substitui possint.

[1] Cf. *Acta Pontificia*, Vol. III, pag. 155 et pag. 227.

Quo vero forma Cantus aptius posset restitui, restitutae sunt etiam nonnullae hic illic quoad verba lectiones, quamvis ab hodierno textu Missalis alienae. Quarum restitutio, quum ab ipso Summo Pontifice, in audientia die XIV Martii anni 1906 Emo Cardinali Pro-Praefecto huius Sacrae Congregationis indulta, expresse fuerit approbata atque praescripta, in futuris Gradualis Editionibus omnino erit observanda.

Iuxta tenorem quoque utriusque Decreti suprascripti, ad eos tantum editores seu typographos, quibus id a Sede Apostolica conceditur, pertinet privilegium evulgandi eundem Cantum, qui, quum sit vetus Ecclesiae Romanae patrimonium, eiusdem prorsus extat proprietas. Cautum est insuper, ne quid quovis praetextu editores praesumant addere, demere aut mutare, quod ipsius Cantus integritati atque uniformitati discrimem inferat. Qualiscumque igitur Editio Cantus gregoriani ad usum liturgicum destinata, ut sit legitima, et ab Ordinario queat permitti, debet esse typicae huic omnino conformis, quoad ea praesertim, quibus sive in praefatis Decretis sive in alio diei XIX Februarii anni 1906 ([1]) specialiter provisum est.

Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die VII Augusti 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

II. — LUGANEN.

Dubium. An Canonicus theologus sacram Scripturam populo explicaturus ab Episcopo celebrante vel adsistente benedictionem petere teneatur.

Hodiernus magister caeremoniarum ecclesiae cathedralis Luganensis, de consensu sui Rmi Dni Episcopi, Sacrorum Rituum Congregationi sequens dubium pro opportuna declaratione humiliter proposuit, nimirum:

An canonicus theologus sacram Scripturam populo explicaturus debeat benedictionem ab Episcopo pontificaliter celebrante

([1]) Cf. *Acta Pontificia*, Vol. IV, pag. 70.

vel adsistente petere, prout praescribitur in Caeremoniali Episcoporum pro canonico concionatore infra missarum sollemnia?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio reque sedulo perpensa, proposito dubio respondendum censuit:

" *Affirmative iuxta Caeremoniale lib. I, cap. XXII, n. 2; et lib. II, cap. VIII, n. 51* ". Atque ita rescripsit ac declaravit, die 6 Decembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praef.*
† D PANICI, Archiep. Laodicen, *Secretarius.*

XIII. — DECRETUM

Super festo SS. Septem Fundatorum Ord. Servorum B. M. V.

Quum dies undecima mensis Februarii hucusque propria seu quasi natalitia SS. Septem Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V. confessorum amodo maneat impedita a festo Apparitionis B. M. V. Immaculatae eidem diei affixae et per decretum *Urbis et Orbis* 13 Novembris 1907 [1] ad universam Ecclesiam extenso, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X, ex Sacrae Rituum Congregationis consulto, statuere ac declarare dignatus est, ut enunciatum festum SS. Septem Fundatorum calendario universali inscribatur die insequente, quae est prima libera iuxta Rubricas, nempe duodecima eiusdem mensis Februarii, tanquam propria seu quasi natalitia; atque in casu impedimenti pro aliquibus locis, institutis et ecclesiis servetur decretum generale n. 3811 *Super duobus festis vel officiis eadem die occurrentibus*, die 21 Novembris 1893. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 8 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praef.*
† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

---

[1] Cfr. *Acta Pontificia*, Vol. V, pag. 495.

IV. — ANGELOPOLITANA

Dubia circa lucem electricam et cantum mulierum in Ecclesiis.

Rmus Dñus Raymundus Ibarra et Gonzalez, Archiepiscopus Angelopolitanus in republica Mexicana, a S. Rituum Congregatione sequentium dubiorum solutionem reverentem exposcit:

I. Per decretum S. R. C. n. 3859 die 4 Iunii 1895 declaratum fuit " lucem electricam adhiberi posse in templis non ad cultum sed ad tenebras depellendas, seclusa omni theatrali specie „. Iamvero cum a nonnulis tale decretum nimis late interpretari videatur, ad controversias dirimendas, quaeritur in particulari:

1. Licebitne apponere in altari in quo SS. Sacramentum publicae fidelium patet venerationi electricas lampades, sive tabernaculum circa, sive in vasis florigeris quae inter candelabra locantur?

2. Fasne erit imagines SS. Cordis Iesu, vel B. Mariae Virginis iisdem electricis circumcingere luminibus, ad instar scilicet fulgidae coronae circa caput, lunae sub pedibus, vel ad modum solarium radiorum ad latera; et in capitibus duodecim Apostolorum linguas igneas effingere rubeis lampadibus?

3. Permittine demum poterit quod in lampadibus quae ex ecclesiae fornicibus pendent, candelae ex cera, fictis candelis electricis substituantur?

II. Per decretum n. 3964 *De Truxillo* die 17 Septembris 1897 prohibitum fuit ut " mulieres ac puellae intra vel extra ambitum chori canant in missis solemnibus „, idemque confirmatum est die 19 Februarii 1903. Attamen cum in *Motu proprio* SS. D. N. Pii PP. X *Inter pastoralis officii* de musica sacra d. d. 22 Novembris 1903 praecipiatur ut " cantus gregorianus in populi usus restituendus curetur, quo ad divinas Laudes mysteriaque celebranda magis agentium partem, antiquorum more, fideles conferant „ quaeritur: Licebitne permittere ut puellae ac mulieres in scamnis sedentes, ipsis in ecclesia assignatis separatim a viris, partes invariabiles missae cantent; vel saltem extra functiones stricte liturgicas, hymnos aut cantilenas vernaculas concinant?

Et Sacra Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisitis votis utriusque Commissionis tum Liturgicae tum

de musica et cantu sacro, omnibusque sedulo perpensis, ita rescribendum censuit:

Ad I. " *Pro tribus quaestionibus particularibus dentur et serventur decreta iuxta alias similes resolutiones* " (1).

Ad II. " *Affirmative ad utrumque, et ad mentem. Mens est: 1. ut intra christifideles viri et pueri, quantum fieri potest, suam partem divinis Laudibus concelebrandis conferant, haud exclusis, tamen maxime ipsorum defectu, mulieribus et puellis; et 2. ut ubi officiatura choralis habetur, cantus exclusivus mulierum, praesertim in cathedralibus ecclesiis non admittatur, nisi ex gravi causa ab Ordinario agnoscenda; et cauto semper ut quaevis inordinatio vitetur* ".

Atque ita rescripsit, die 17 Ianuarii 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

✠ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

V. — NOVARIEN.

Sacerdotes Ecclesiis ritus ambrosiani inservientes officium et missam ritu ambrosiano persolvere tenentur.

R. D. Petrus Gnappa, canonicus praepositus loci *Cannobio* dioecesis Novariensis, de consensu sui Rmi Episcopi, Sacrorum Rituum Congregationi humillime exposuit, morem esse in dioecesi Bergomensi et Ticinensi, ut tam viceparochi quam vicecoadiutores ecclesiarum ritus ambrosiani celebrent missam, et officium recitent ritu ambrosiano; sicuti consuetudo est in dioecesi Mediolanensi, ut viceparochi et vicecoadiutores paroeciae ritus romani celebrent et officium persolvant eodem ritu romano. Quum vero etiam in Novariensi dioecesi extent ritus ambrosiani paroeciae, inter quas paroecia loci *Cannobio* recensetur, idem orator sequens dubium pro opportuna solutione proposuit:

Utrum viceparochis et vicecoadiutoribus ecclesiarum ritus ambrosiani, quae in dioecesi Novariensi existunt, et in iis qui ad nutum ab Ordinario dati sunt, ut in administratione sacramentorum aliisque parochialis officii ministeriis inserviant, licitum sit missam celebrare ritu ambrosiano iuxta calendarium Mediolanense et officium persolvere ritu romano iuxta calendarium Novariense?

(1) Cf. *Acta Pontificia*, hoc Vol. II, pag. 28.

Et sacra eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, exquisita Commissionis Liturgicae sententia reque accurate perpensa, propositae quaestioni respondendum censuit:

" *Negative, et quum praedicti sacerdotes ecclesiis ambrosiani ritus inserviant, officium, sicut missam, ambrosiano ritu persolvant* ".

Atque ita rescripsit, die 17 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

VI. — Benedictio novae campanae, quae ad usum ecclesiae sive sacelli inserviat.

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit coelum et terram.
Psal. 50. Miserere mei, Deus.....
Psal. 53. Deus, in nomine tuo.....
Psal. 56. Miserere mei Deus, miserere mei.....
Psal. 66. Deus misereatur nostri.....
Psal. 69. Deus in adiutorium meum.....
Psal. 85. Inclina Domine aurem tuam.....
Psal. 129. De profundis clamavi.....
℣. Kyrie eleison.
℟. Christe eleison.
℣. Kyrie eleison. Pater noster, *secreto.*
℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. Sit nomen Domini benedictum.
℟. Ex hoc nunc et usque in saeculum.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Deus, qui per beatum Moysen, legiferum famulum tuum tubas argenteas, fieri praecepisti, quibus dum sacerdotes tempore sacrificii clangerent, sonitu dulcedinis populus monitus ad te adoran-

dum fieret praeparatus, et ad celebrandum conveniret: praesta quaesumus; ut hoc vasculum, sanctae tuae Ecclesiae praeparatum, a Spiritu Sancto per nostrae humilitatis obsequium sancti✠ficetur, ut per illius tactum et sonitum fideles invitentur ad sanctam ecclesiam et ad praemium supernum. Et cum melodia illius auribus insonuerit popolorum, crescat in eis devotio fidei, procul pellantur omnes insidiae inimici, fragor grandinum, impetus tempestatum, temperentur infesta tonitrua, prosternat aereas potestates dextera tuae virtutis; ut hoc audientes tintinnabulum contremiscant et fugiant ante sanctae crucis vexillum in eo depictum. Quod ipse Dominus noster praestare dignetur, qui absorpta morte per patibulum crucis regnat in gloria Dei Patris cum eodem Patre et Spiritu Sancto, per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

Nunc Officians ponit incensum in thuribulum et benedicit: et primum aqua benedicta aspergit circumeundo campanam, choro dicente:

Asperges me Domine hyssopo et mundabor: lavabis me et super nivem dealbabor.

Dein incensat circumeundo campanam, choro dicente:

Dirigatur Domine oratio mea: sicut incensum in conspectu tuo.

Officians prosequitur:

OREMUS

Omnipotens dominator Christe, quo secundum carnis assumptionem dormiente in navi, dum oborta tempestas mare conturbasset, te protinus excitato et imperante dissiluit: tu necessitatibus populi tui benignus succurre: tu hoc tintinnabulum Sancti Spiritus rore perfunde; ut ante sonitum illius semper fugiat bonorum inimicus, invitetur ad fidem populus christianus, hostilis terreatur exercitus, confortetur in Domino per illud populus tuus convocatus ac sicut davidica cithara delectatus desuper descendat Spiritus Sanctus: atque ut Samuele agnum lactentem mactante in holocaustum regis aeterni imperii, fragor aurarum turbam repulit adversantium; ita dum huius vasculi sonitus transit per nubila, Ecclesiae tuae conventum manus conservet angelica, fruges credentium, mentes et corpora salvet protectio sempiterna. Per te, Christe Iesu,

qui cum Deo Patre vivis et regnas in unitate eiusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

℟. Amen.

℣. In honorem Sancti N.

℟. Amen.

Tum Officians producit super campanam benedictam signum crucis et discedit cum ministris.

ROMANA.

Expostulatum est a Sacra Rituum Congregatione:

An praeter ritum de benedictione simplici novae campanae, quae tamen ad usum ecclesiae non inserviat, uti in *Appendice* ad Rituale Romanum, et ritum de benedictione signi vel campanae pro ecclesia vel sacello, uti in Pontificali Romano (de quo utroque ritu agitur in decreto n. 3770 *Sedunen.* [1]. 4 Martii 1892), adhiberi possit alter brevior ritus ad campanas in usum sacrum benedicendas. Et sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisita Commissionis Liturgicae sententia omnibusque accurate perpensis, ita rescribendum censuit: Attamen haec benedictio ab Episcopo, vel ab aliis facultatem habentibus facienda est; et quod attinet ad ecclesias consecratas in benedictione signi vel campanae decentium servetur ritus Pontificalis Romani.

Quam resolutionem SSmo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum

[1] 3770. — Sedunen. Hodiernus Cancellarius Curiae Episcopalis Sedunen., de mandato sui R.mi Episcopi Sacrae Rituum Congregationi insequentia dubia pro opportuna solutione humillime subiecit; nimirum: Rituale Romanum exhibens benedictionem simplicem campanae addit haec verba: *quae tamen ad usum Ecclesiae non inserviat.* Hinc quaeritur: Dubium I: Utrum quoties benedicuntur campanae, quae ad usum Ecclesiarum vel sacellorum inserviunt, adhibendae sint ab Episcopo caeremoniae et unctiones in Pontificali Romano praescriptae? Et quatenus affirmative, Dubium II. Pro quibusdam campanis benedictio simplex proprie adhibeatur? Et Sacra Rituum Congregatio, ad relationem Secretarii exquisitoque voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum magistris, ita rescribendum censuit: videlicet: Ad I. « Affirmative ». Ad II. « Pro omnibus campanis quae ad usum sacrum non inserviunt, adhibeatur adnexa formula nuperrime adprobata » Atque ita rescripsit et declaravit. Die 4 martii 1892.

relatam, Sanctitas Sua in omnibus ratam habere atque approbare dignata est. Die 22 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VII. — DUBIORUM.

De usu corollae ligneae in altari, de cantu " Tantum ergo „ ac de SSmae Eucharistiae asservatione.

Sacrorum Rituum Congregationi sequentia dubia pro opportuna solutione proposita fuerunt, nimirum:

I. Utrum adhiberi possint corollae ligneae, quae super tobaleas altarium aras circumcingunt?

II. Utrum, non obstante consuetudine, in functione benedictionis cum SSmo Eucharistiae Sacramento, liceat, dum exponitur, vel postquam expositum fuerit idem SSmum Sacramentum, statim canere primam stropham *Tantum ergo* usque ad *Genitori*, inde Litanias Lauretanas cum relativa Oratione, ac tandem alteram stropham *Genitori* etc.?

III. Utrum liceat asservare SS. Eucharistiam in altari baldachinum habente, quamvis super illud habeatur habitaculum cum lectulo?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito Commissionis Liturgicae suffragio omnibusque accurate perpensis, respondendum censuit:

Ad I. " *Negative iuxta Caeremoniale Episcoporum, lib. I, cap. XII, n. 11* „.

Ad II. " *Negative iuxta Caeremoniale Episcoporum, lib. II, cap. XXXIII, n. 27, et decretum n. 3513* Delegationis Apostolicae Peruvianae, *15 Aprilis 1880* [1] „.

[1] 3513. — Delegationis Apostolicae Peruvianae. — R.mus Dominus Marius Mocenni Archiepiscopus Heliopolitanus ac Delegatus Apostolicus Peruvianus de Sacrae Liturgiae observantia summopere sollicitus a Sacra Rituum Congregatione humiliter expetivit: An antequam SS.mum Eucharistiae Sacramentum, quod occasione orationis quadraginta Horarum, vel alia quacumque ex causa, publicae adorationi expositum fuit, in Tabernaculo reponatur. debeat cani hymmus *Tantum ergo*, usque ad finem cum

Ad. III. " *Negative ex decreto n. 3525 Papien. 23 Novembris 1880 ad II.* (1) ".

Atque ita rescripsit, die 24 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

VIII. — VENETEN.

Decretum beatificationis et canonizationis Ven. Servae Dei *Catharinae De Francheville,* fundatricis congregationis Filiarum Beatae Mariae Virginis a recessu Venetensi.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

Provido Dei consilio, in medio nationis turbida tempestate agitatae, una cum fortissimis viris, saepe floruerunt eximiae foeminae, christianae societatis gloria et decus, quae ad fidem salutemque patriae tutandam, sive in acie sive in recessu, quandoque etiam per religiosas familias a se institutas ingenium, industriam, operam animique alacritatem utiliter contulerunt. Ex his ad opportunum solatium et robur piis praesertim mulieribus comparandum, memoriam revocare iuvat illustris foeminae Catharinae de Francheville fundatricis congregationis Filiarum B. M. V. a recessu Venetensi, de cuius beatificationis causa introducenda penes Sacram Rituum Congregationem actum est. In oppido Galliae *Truschat* nuncupato, Venetensis dioeceseos, die XXI Septembris anno MDCXX ortum duxit Dei Famula. Nobiles probique parentes Daniel de Francheville et Iuliana Cillart omnem curam impenderunt educandae proli, quae pietate, bonis moribus, et propensa ad misericordiam in pauperes voluntate etiam ob indolis bonitatem ingeniique acumen abunde re-

versiculis et oratione *Deus qui nobis*; ac deinde servatis iuxta Rituale Romanum servandis, cum ostensorio signum crucis super populum facere? Sacra porro Rituum Congregatio, ad relationem sui secretarii, auditoque R.mo Adsessore ipsius S. C., sic respondendum censuit: « Affirmative: et dentur Decreta in Ultraiecten. diei 11 iulii 1857 ad tertium; et in una Ordinis Capuccinorum Provinciae Helveticae diei 23 maii 1835 ad tertium ». Atque ita respondit et rescripsit. Die 15 Aprilis 1880.

(1) 3525 Papien. — II. An permitti queat ut in domibus Instituti filiarum charitatis, vulgo numcupatae *Canossiane*, SS. Eucharistiae Sacramentum servetur in sacellis, quae Dormitorio puellarum educandarum subsunt? Et quatenus negative, petitur ad hoc opportunum indultum; siquidem haud possit sine gravi incommodo ac dammo alia loca pro Dormitoriis ipsis a praesenti usu libera reddere? R. Ad II. « Pro gratia et ad mentem: mens est ut altari imponatur ampla umbella, vulgo *Baldacchino* »,

spondit. Adolescentula nec venustate formae nec divitiarum copia nec voluptatis sensu irretita, austeram vitae rationem amplexa est, suamque integritatem religiose custodivit. Viginti aetatis annos agens gravi morbo tentata, animi quoque angorem ac sollicitudines passa est, in quibus Deum assidue precabatur ut a sempiternis cruciatibus misericorditer liberata, piaculares ac temporaneas tantum poenas persolveret. Hinc accuratiori studio defectibus etiam levibus effugiendis, bonisque operibus exequendis incumbebat. Interim parentibus orbata in civitatem Venetensem penes fratrem suum se recepit cum quo aliquot annos vixit. Etsi nunquam de sponsalibus ineundis excogitasset, tamen oblatas sibi nuptias nobilissimi viri qui supremo Britanniae Minoris coetui praeerat, prius haesitans, postea suadentibus consanguineis deliberata, inire consenserat, quam ob causam civitatem Rhedonensem petiit. Verum quum appropinquasset civitati eiusque suburbia ingrederetur, ecce defunctus efferebatur idem vir cum quo in matrimonium erat collocanda. Inopinato atque luctuoso eventu commota, Dei voluntatem atque monitum in eo recognovit de perfectiori vitae statu capessendo. In civitatem Venetensem statim reversa, piae viduae adhuc iuvenis nomine Gué familiaritate usa est, atque eius exemplo atque hortante religioso viro P. Hadriano Duran S. I. plures fecit ad virtutem progressus. Post auditum sermonem de muliere flagitiis famosa, Ipsa sumpto habitu vulgari, pretiosa quaeque et vestes et gemmas et monilia, sive ad sacras aedes ornandas sive ad pauperes egenosque sublevandos destinat. Praeterea missiones in paroecia promovet, adolescentulis in periculo versantibus prospicit, plerisque iuvenibus prius ad sacrum recessum postea ad statum religiosum viam aperit. Recessus similes iis qui pro hominibus instituti fuerant, pro foemineo sexu Catharina erigi curavit, de sui spiritualis directoris consilio atque obtenta venia Ordinarii Venetensis. Verum gravibus difficultatibus, unde minus expectabantur, exortis, opus inceptum fere per annum patienter suspendere debuit. Remotis autem impedimentis, die IV Decembris anno MDCLXXIV recessus iterum patuere penes aedes Seminarii Venetensis curante Dei Famula et adiuvante Ioanna Maria Pinczon, vidua Houx, optimis praedita dotibus. Interim Instituto ampla, princeps stabilisque domus apud S. Salomonis templum parabatur eaque anno MDCLXXXIX absoluta, die quinta Maii, ad sacros recessus adhibita fuit. Exinde Congregatio Sororum sub titulo et patrocinio B. M. V. a recessu Venetensi edita est, quae cum probatis regulis, et tribus votis castitatis, obedientiae et firmae apud domum recessus commorationis, in dies percrebuit. Istae sacrae virgines, Mariae ad exemplar velut in coenaculo congregatae, spiritualium recessuum exercitiis puellarum educationem cum ingenti animarum profectu adiunxerunt. Tempora vero perturbationis gallicae imminuere quidem, non tamen extinguere potuerunt Institutum a Dei Famula fundatum; quod adhuc superstes collatis Sororum viribus atque auctis veterem ac beneficam missionem constanter usque in praesens adimplet, ab Apostolica Sede decreto approbationis anno MDCCCLXXXVII decoratum. Haec congregationis et Filiarum gloria in laudem fundatricis et matris redundat. Tandem Ca-

tharina quum vitam austeram et sanctam, totam in oratione et in misericordiae operibus, iuxta finem sui Instituti, ad annum aetatis sexagesimum nonum perduxisset, gravi et diuturno morbo iam vexata, eo ingravescente, extrema Ecclesiae sacramenta a R. P. Vincentio Huby S. I. devotissime recepit atque Iesum et Mariam invocando, utriusque amore veluti consumpta placide expiravit die XXIII Martii anno MDCLXXXIX. Fama sanctitatis qua Dei Famula vivens fruebatur, post eius obitum inclaruit atque adeo constans atque in dies aucta est, ut de ea processus informativus ordinaria auctoritate in ecclesiastica Curia Venetensi constructus sit et ad Sacram Rituum Congregationem transmissus. Quum vero omnia in promptu sint, paucorum scriptorum Servae Dei revisione peracta atque obtenta dispensatione tum a lapsu decennii tum ab interventu et voto Consultorum, ad instantiam R̃mi P. Aloysii Copéré Societatis Mariae Procuratoris generalis et huius causae Postulatoris, atque attentis litteris postulatoriis quorumdam Em̃orum S. R. E. Cardinalium, plurium R̃morum Sacrorum Antistitum aliorumque virorum ecclesiastica vel civili dignitate praestantium una cum plerisque religiosis ac piis consociationibus utriusque sexus ac praesertim cum Antistita generali et Sororibus B. M. V. a recessu Venetensi, Em̃us et R̃mus D̃nus Andreas Steinhuber in ordinario Sacrorum Rituum Congregationis coetu, subsignata die ad Vaticanum coadunato, sequens dubium discutiendum proposuit: *An signanda sit Commissio introductionis causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Porro Em̃i et R̃mi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Em̃i Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde sanctae fidei Promotore, omnibus sedulo perpensis respondere censuerunt: *Affirmative seu Commissionem esse signandam, si Sanctissimo placuerit.* Die XXI Augusti MDCCCCVI.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Pro-Praefectum relatis, Sanctis Sua rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et probavit, propriaque manu signare dignata est Commissionem introductionis causae praefatae Venerabilis Servae Dei Catharinae de Francheville, fundatricis congregationis Filiarum Beatae Mariae Virginis a recessu Venetensi, die XXII, eisdem mense et anno.

A. Card. TRIPEPI, *Pro-Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IX. — PARISIEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servae Dei Sor. *Catharinae Labouré* e Societate Puellarum a charitatis.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

In oppido *Fain-les-Moutiers,* intra fines dioecesis Divionensis in Gallia, die 2 Maii an. 1806, a coniugibus Petro Labouré et Magdalena Goutard, qui ob pietatem et honestatem in loco primatum tenebant, ortum duxit Dei Ancilla, cui sequenti die in sacro fonte nomen impositum fuit Zoes. Dum in puerula cum rationis lumine prima virtutis semina germinarent atque Ipsa solatium esset deliciaeque suorum, matre mortifero morbo correpta, orbata est. Genitor variis detentus negotiis puellam Zoem cum sorore germana natu minore instituendam tradidit curis quasi maternis optimae amitae, quae in vicino pago S. Remigii commorabatur. Sed biennio vix elapso, paterno actus amore ac desiderio utilitatis sibi familiaeque procurandae, filias ad se revocavit, atque praedilectam Zoem rei domesticae addixit. Neque frustra, puella enim temporalia et familiaria negotia provehere, simulque in superna ac coelestia omnem animum intendere nunquam defuit. Duodennis ad sacram synaxim admissa, novos fecit in virtute progressus. Pietatem cum christiana mortificatione constanter iunxit, comis et amabilis sorori, sodalibus coaevisque puellis in exemplum ostendebatur. Adolescens de statu vitae eligendo sollicita et in somniis, uti fertur, admonita per sacerdotem, cuius imaginem S. Vincentium de Paulis referentem postea cognovisse dixit, ad Institutum Vincentianum Puellarum Charitatis ut pauperibus, aegrotis ac senibus operam adiutricem daret, convolare optavit ac statuit. Verum sancto proposito obstitit pater eo vel magis quod alteram filiam Zoe maiorem in illo Instituto iam collocaverat; atque huic prae ceteris carae cum iactura familiae discedere non permisit. Existimans vero se invenisse remedium distrahendi ac removendi filiam ab inito consilio, hanc Parisios misit in domum alterius ex filiis in illa civitate domicilium habentis. Huiusmodi mansionem providentissimus Deus in bonum puellae convertit. Namque ab uxore fratris sui Zoes animum vigoremque accepit, atque, ea deprecante, ab ipso genitore vocationis implendae licentiam obtinuit. Itaque anno 1830, die 21 Aprilis, in oppido *Chatillon-sur-Seine* inter postulantes Instituti Puellarum Charitatis cooptata est. Mox in matricem domum Parisiensem translata, Seminarii seu probationis tempus laudabiliter exegit, assumpto nomine CATHARINA. Eodem tempore a Benignissima Maria Virgine Immaculata pluribus gratiis et manifestationibus donata fuisse perhibetur, quae cum historia sacri numismatis marialis, per totum orbem diffusi, celebrati atque indulgentiis privilegiisque ditati, consociantur. Sed ipsum silentium quod sponte servavit Dei Ancilla super his, eius virtutem, atque humilitatem summopere commendavit. Probatione peracta, variis Instituti ac domus officiis addicta fuit, in quibus CATHARINA recte ordinateque se gessisse narratur. Erga pau-

peres, senes aegrotosque totam suam effudit charitatem. Dumque corporibus animisque curandis ac sublevandis sedulo incumberet, vitam sancte agebat interiorem atque absconditam in Deo, qui testis, iudex et remunerator est operum. Tandem Dei Famula anno 1876 in finem vergente, laboribus morbisque debilitata et fracta, proximum e vita discessum, superno fere lumine illustrata, praedixisse fertur. Postremo autem die mensis decembris et anni praedicti, spiritualibus munita subsidiis, sororibus Vincentianis quae CATHARINAM sex et quadraginta annos sociam habuerant, christianarum virtutum exempla relinquens, meritis plena et septuagenaria pie obdormivit in Domino. Fama sanctitatis quam sibi in vita acquisierat, post obitum per frequentem cleri populique devoti concursum ad funus et ad sepulchrum clarior evasit. atque in dies usque in praesens mirifice refulsit. Hinc Ordinario Processu super eiusmodi fama confecto et Romam ad Sacram Rituum Congregationem perlato, indulta Apostolica dispensatione a lapsu decennii et ab interventu ac voto Consultorum, quum omnia in promptu essent ut de Causa introducenda quaestio fieri posset; instante Rmo Dño Raphaele M. Virili, Episcopo tit. Troadensi et huius Causae Postulatore, rogantibus aliquot supremis Reipublicae moderatoribus eorumve familiis. attentisque litteris postulatoriis quorundam Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum, necnon Capitulorum Ecclesiarum Cathedralium ac Praepositorum Ordinum Religiosorum, aliorumque virorum ecclesiastica vel civili dignitate praestantium, atque Praesidis generalis Societatis Parisiensis S. Vincentii de Paulis, una cum plerisque praesidibus monialium ac sororum, praeeunte moderatrice generali Puellarum Charitatis, Emus et Rmus Dñus Cardinalis Dominicus Ferrata, eiusdem Causae Ponens seu Relator, in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum coacto, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An sit signanda Commissio Introductionis Causae in casu, et ad effectum de quo agitur?* ». Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibusque accurate perpensis, rescribendum censuerunt: « *Affirmative seu signandam esse Commissionem, si Sanctissimo placuerit* ». Die 10 Decembris 1907.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro PIO Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Venerabilis Servae Dei Sor. CATHARINAE LABOURÉ e Societate Puellarum a Charitate; die 11, eisdem mense et anno.

S. Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

X. — COMEN.

Confirmationis cultus ab immemorabili tempore praestiti Beatae *Magdalenae Albriciae* Comensi Moniali professae Ordinis Eremitarum S. Augustini.

Saeculo decimoquarto ineunte, in illustri civitate Comensi orta est Magdalena Albrici a parentibus pietate ac nobilitate conspicuis Nicolao et Margarita. Adhuc puella inanes puerilis aetatis ludos ac oblectamenta refugiens, sacris rebus, lecturis atque sermonibus maxime delectabatur. Adolescentula a profanis spectaculis et saltationibus abhorrens, silentium ac solitudinem magni existimabat, et, quantum poterat, in secretiora domus loca se recipiebat, ostendens se ad vitam potius claustri quam mundi esse natam. Patiens, humilis, maioribus subiecta, eximia aestuabat charitate, praesertim in egenos et pauperes, quos aliquando etiam caelesti ac prodigioso reficiebat interventu. Vigesimum aetatis annum agens, genitoribus orbata, dum de Instituto monialium Ordinis S. Benedicti penes coenobium S. Margaritae, extra urbis moenia positum, amplectendo excogitaret, repente divino quodam instinctu atque arcana quadam voce commota, impetrata a suis tribus fratribus germanis venia, Brunatum, oppidum nemoroso in loco et in medio ferme monte situm, se confert, ubi sanctimonialium monasterium S. Andreae, sub regula Sancti Patris Augustini, probante Eugenio Romano Pontifice constitutum, voti compos effecta, ingreditur. In huiusmodi palaestra Dei Famulae virtus novum ac in dies clarius suscipit incrementum. Habitus et vita religiosa, leges Instituti, sodalium exempla, assidua oratio, aliaque pietatis exercitationes una cum animi fervore et votorum observantia, Magdalenam cum Deo arcte devinciebant. Illud prae ceteris commemorandum est, quod Iesu Christi patientis cruciatus Ipsa assidue ac devote meditabatur, uberrimos inde perfectionis religiosae fructus perceptura. Hinc nil mirum, si in tantam monialium aestimationem ac venerationem venerit, ut in ministram seu antistitam illius Parthenonis electa fuerit. Quo in munere, Patrum Eremitarum Augustinianensium, qui Mediolani quosdam Parthenones in spiritualibus excolebant, similem operam pro suo Monasterio a Romano Pontifice petiit atque obtinuit, in maiorem regularis disciplinae proventum. Insuper ex donationibus Aloisii Sala et Philippi Vicecomitis, Mediolani Ducis, hortum atque domum in coenobium conversam sodalibus comparavit. Divinam quoque ac prodigiosam largitatem in pastu potuque familiae suae procurando suis precibus haud semel impetravit. Nobilem virum qui officii et cognationis gratia Eam inviserat, gravi scelere obstrictum esse superno lumine edocta, illum cum multis lacrymis excepit, occultique sceleris denunciatione ac fervida exhortatione ad malefacti expiationem et ad rectam viam reduxit. Plures aegrotos cum fidenti ad Deum recursu atque humili oratione per salutiferum Sanctae Crucis signum mirifice sanavit. Itaque vitae sanctimonia divino prodigiorum testimonio firmata, Magdalenae nomen, intra et extra patriae fines, reddidit illustre. Ab ipsis Ecclesiae Praesulibus hono-

rata, Dei Famula pretiosam praestitit operam, ad viam salutis terendam civibus et exteris; praesertim vero puellis ac viduis Mediolanensibus progenie et censu insignibus, quae ad Eam veluti matrem ac magistram confluebant. Neque minus civili societati consuluit, praecipue in bonum Comensium, a quibus tempestates, bella, seditiones sua ad Deum deprecatione avertisse fertur. Tandem fidelis Christi Ancilla, senectute laborans diuturnoque morbo vexata, sacramentis Ecclesiae refecta atque sororum lugentium corona circumdata, die 15 Maii an. 1465 ex hac vita migravit. Corpus in monasterii Ecclesiam delatum, exequiis rite peractis, per aliquot dies insepultum atque expositum mansit, ut fidelium turmatim affluentium pietati ac votis satisfieret. Postea in peculiari loculo humatum publici cultus et venerationis signis fuit cohonestatum. Insigne autem elogium tumulo appositum ita legebatur: « MAGDALENAE ALBRICIAE Antistitae Beatissimae, quae, praeter adauctam Religionem sanctimonia et miraculis, erexit hoc delubrum pientissimae posteritati. Pierius Albricius fecit fieri ». Sacrae exuviae, commutata sede ipsarum monialium, an. 1595 a Brunato ad S. Iulianum translatae fuere, una cum tabula, ex marmore candido, epitaphium effigiemque Servae Dei sculptam continente; quo in loco usque ad an. 1784 permanserunt. Tunc enim, coenobio S. Iuliani suppresso, transiere ad familiam Giovio quae prius Comi in privata domo, postea Verzagi in domestico sacello illas religiose custodivit. Nuper vero, eaedem rite recognitae, in Ecclesiae Seminarii theologici Comensis, extra et prope civitatem, ad tempus depositae sunt. Praeterea quum publici ac immemorialis cultus Dei Famulae exhibiti documenta atque argumenta antiqua et recentiora haberentur, praesertim desumpta a veneratione reliquiarum ac imaginum, a titulo ac signis Beatitatis, a tabellis votivis sepulchro appositis, a nomine MAGDALENAE, intuitu ipsius Servae Dei, in sacro fonte puellis imposito, atque a festo quotannis celebrato in Eiusdem honorem tum Brunati, tum Comi; crebrescente sanctitatis ac prodigiorum fama, auctaque populorum pietate, Rmus Dñus Episcopus Comensis super huiusmodi cultu seu super casu excepto a decretis Urbanianis Ordinariam instituit Inquisitionem, ac favorabilem inde protulit sententiam. Actis vero Romam ad Sacram Rituum Congregationem delatis, instante Rmo P. Augustino Zampini, Ordinis Eremitarum S. Augustini Postulatore Generali, Emus ac Rmus Dñus Cardinalis Dominicus Ferrata, huius Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An sententia Iudicis delegati ab Illmo et Rmo Dño Episcopo Comensi super cultu ab immemorabili tempore praestito Servae Dei* MAGDALENAE ALBRICIAE, *seu super casu excepto a decretis sa. me. Urbani Papae VIII, sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur?* ». Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, omnibusque sedulo perpensis, rescribendum censuerunt: « *Affirmative seu sententiam Iudicis delegati ab Episcopo*

Comensi esse confirmandam, si Sanctissimo placuerit ». Die 10 Decembris 1907.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationis Praefectum relatis, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et probavit, die 11, eiusdem mense et anno.

L. ✠ S. SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

✠ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

XI. — ROMANA SEU PARISIEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servae Dei *Magdalenae Sophiae Barat* Institutricis Societatis Sororum a SS. Corde Iesu.

Super dubio: *An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.*

PERDITI homines, quibus propositum est religionis et humanitatis fundamenta divellere, nulla opera citius id assequuntur, quam depravationem mulieris, probe rati, excusso hoc fulcro, de familia actum esse, atque adeo de ipso humano consortio. Contra ipsorum antiqua molimina suscitavit identidem Deus virilis animi Feminas quae, ad exemplum Virginis *benedictae inter mulieres*, callidissimi serpentis cervicem pro sua parte contriverunt, non solum vitae suae perfectioni attendentes in templo, sed in civitatis et familiae gremio, de aliorum, sui maxime sexus, incolumitate sollicitae. His est adnumeranda Burgundiensis Dei Serva Ven. MAGDALENA SOPHIA BARAT.

Nacta dies Galliae funestissimos ineunte saeculo XIX, quum civilis furoris incendia flagrarent, haec vere *virgo sapiens et una de numero prudentum*, vel a tenera aetate visa est alio igne exardescere, quam quo miseri plerique mortales vel suis vel alienis cupiditatibus absumuntur. Secessum enim et quasi nidum sibi elegit, contra mundanas illecebras et aestuantes hominum iras, sacratissimum Cor Iesu qui dixit: *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.* Quia vero in Deum amor a caritate in proximos nullo pacto seiungi potest, pientissima virgo, non modo exemplo virtutum omnium, sed etiam externa opera et assiduo labore studuit se quam maxime utilem praebere. Sic animo comparata, quum vitae intemeratae adiunxisset ornamenta litterarum atque doctrinae, diu cogitatum consilium in rem deduxit, instituendi sacrarum virginum coetum pro educatione puellarum. Ac mirum quantum opportunissima haec institutio probata Deo fuit. Quod quidem luculenter declarant, non modo propagata usque ad remotissimas plagas, per omne genus difficultates et angustias nova illa Familia, non modo uberes fructus undique percepti ex civili et religiosa eius instituti disciplina, sed etiam variis confirmata prodigiis Ven. Matris et opera et sanctitas. Quo factum est ut eiusdem Causa ad SS. Ri-

tuum Congregationem deferretur. Edito autem decreto approbationis virtutum a SSmo D. N. Pio Papa X, pridie idus februarias an. MDCCCCV instituta est actio de binis speciatim miraculis, quae per Ipsam a Deo patrata ferebantur.

Istorum primum accidit in Americana S. Ludovici urbe, anno MDCCCLVII. Maria Anna a Iesu Bakewel, undecim annos nata coepit coxalgia laborare cruciarique doloribus acerbissimis, praesertim ob cruris turgorem, cuius brevi excrevit longitudo. Morbus autem ab ipso sui exordio tam graviter irruperat omnibusque remediis obstiterat, ut aut exspectanda mors esset, aut membrorum perpetua deformitas. His in angustiis institutae sunt novendiales preces et Ven. Dei Servae BARAT reliquiae quaedam cruri aegrotantis appositae. Conceptam spem non fefellit eventus. Subito enim sopore correpta puella, quum noctem placidissime transegisset, mane lectulo surrexit integre perfecteque sanata.

Alterum contigit miraculum anno MDCCCLXXXVII in urbe Riedenbourg. Maria Klippel e Sororibus Societatis a S. Corde Iesu, ex non levi conatu in patrio vexillo super domus fastigio collocando occasione visitationis Austriae imperatoris, gravibus doloribus in ventris regione correpta est. Ingravescente in dies morbo, a medicis iudicatum est, de appendicite et perityphlite agi ex laceratione intestini, quod coecum nuncupatur. Tribus a postremo accessu elapsis mensibus, quum fractis viribus et macie consumpta Maria ad extrema perducta esset, per novendiales supplicationes imploratum est Ven. Dei Servae patrocinium. Necdum ultima precationis excesserat dies, quum aegrota, quo temporis momento sacratissimum Christi Corpus recipiebat, illico se perfecteque sanatam sensit.

De duobus hisce miraculis confectae sunt apostolicae tabulae, quarum agnita probataque validitate, instaurata deinde actio est; primum in ante praeparatorio conventu in Aedibus Rmi Cardinalis Dominici Ferrata causae Relatoris quinto cal. nov. an. MDCCCCVI: mox in praeparatorio ad Palatium Apostolicum Vaticanum, pridie cal. maias volventis anni; tum denique in generali Congregatione habita coram SSmo D. N. Pio Papa X, sexto cal. decembres eiusdem anni. In hac ab eodem Revmo Cardinali Dominico Ferrata propositum est dubium: *An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.* Cui dubio quum Revmi Cardinales et Patres Consultores, *Constare* respondissent, Beatissimus Pater a Sua mente aperienda de more abstinuit, ratus ad supremum iudicium non esse deveniendum, nisi implorata ulterius ope divina.

Die autem adveniente Dominica II sacri Adventus, quem faustissimo Mariae Sanctae ab origine immaculatae triumpho festum recolimus, idem SSmus Dominus sacro devotissime peracto in domestico Sacello, hanc Vaticanam aulam ingressus, solioque pontificio assidens, Rmos Cardinales acciri iussit Seraphinum Cretoni S. R. C. Praefectum et Dominicum Ferrata Causae Ponentem nec non R. P. Alexandrum Verde S. Fidei Promotorem meque infrascriptum a secretis, iisque adstantibus rite edixit: *Constare de duobus propositis miraculis;* scilicet de primo: *Instantaneae perfectaeque sanationis Mariae Annae a Iesu Bakewell a coxalgia,* — et de altero:

Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Mariae Klippel ab appendicite et perityphlite.

Hoc insuper Decretum publici iuris fieri et in S. R. C. acta referri mandavit sexto idus dec. an. MDCCCCVII.

L. ✠ S. SERAFINUS Card. CRETONI, S. R. C. *Praefectus.*
✝ DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

SUMMARIUM

Indulgentiarum, Privilegiorum atque Indultorum Ordinis Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo.

CAP. I.

De indulgentiis pro ipsis Religiosis.

§ 1. *Indulgentiae plenariae.*

DIE qua habitum religiosum a legitimis superioribus receperint. - *Conditiones:* confessio et communio - *Concessit:* Paulus V sub die 23 Maii 1606.

Die qua post completum probationis annum religiosam professionem emiserint. - Confessio et Communio. — Paulus V sub die 23 Maii 1606.

In festo principali Ordinis. - Confessio, communio et preces. - Paulus V sub die 23 Maii 1606.

Die qua primam Missam celebraverint vel illi interserint. - Confessio et communio. - Paulus V sub die 23 Maii 1606.

Iis qui de suorum superiorum licentia per decem dies spiritualibus exercitiis vacaverint. - Confessio, communio et per duas horas quotidie orare mentaliter. - Paulus V sub die 23 Maii 1606.

Diebus Epiphaniae et Exaltationis S. Crucis et cum viaticum sunt recepturi, suam professionem solemniter renovaverint. - Confessio, communio et preces praecipue pro conversione infidelium. - Paulus V 19 Iulii 1606, confirmata a Gregorio XV 5 Febr. 1623.

Die anniversario suae religiosae professionis. - Confessio, communio et ecclesiae visitatio. - Pius VIII 4 Dec. 1829.

Die commemorationis defunctorum Ordinis. - Confessio, communio et ecclesiae visitatio. - Pius X 26 Augusti 1904.

Quoties per spatium unius horae ultra solitas religionis Deum adprecaverint pro infidelium conversione; aut pro iis qui ad obtinendas huiusmodi conversiones incumbunt. - Confessio et communio. - Paulus V 19 Iulii 1606, confirmata a Gregorio XV 5 Febr. 1623.

Quoties ad eundem effectum extraordinariam disciplinam, seu mortificationem fecerint. - Confessio et communio. - Paulus V 19 Iulii 1606, confirmata a Gregorio XV 5 Febr. 1623.

Die 2 Augusti indulgentia Portiunculae toties quoties. - Confessio, communio et ecclesiae propriae visitatio. - Leo XIII 22 Iulii 1890.

A Praesulibus in Capitulis sive Generalibus sive Provincialibus pro solis suffragantibus gremialibus concedenda. - Gregorius XV 12 Martii 1623.

A Visitatoribus post canonicam visitationem danda. - Gregorius XV 12 Martii 1623.

In suscipiendo itinere et in ingressu Missionis religiosis qui de licentia Summi Pontificis, aut suorum superiorum in terras haereticorum ad conciónandum, aut catholicos docendum missi fuerint. - Confessio et communio. - Paulus V 23 Maii 1606.

In visitationibus generalibus cum superior pro bono visitationis orationes 40 horarum collocare voluerit. - Confessio, communio et per duas horas coram SSmo orare. - Paulus V 23 Maii 1606.

In cuiuslibet mortis articulo. - Confessio, communio vel, si nequiverint, saltem contriti nomen Iesu ore vel corde invocaverint. - Paulus V 23 Maii 1606.

In eodem mortis articulo a superioribus consueta formula concedenda. - Gregorius XV 12 Martii 1623.

In conventibus ubi non est erecta confraternitas S. Scapularis, vel non fit processio mensilis, religiosi lucrari possunt indulgentiam plenariam si in choro vel si choro interesse nequiverint, privatim litanias sanctorum recitaverint. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

Sanctimoniales in die earumdem velationis. - Confessio, communio et preces. - Benedictus XIII 6 Aprilis 1728.

Eaedem sanctimoniales Ordinis diebus quibus in fratrum ecclesiis quater in anno impertitur super populum benedictio Papalis. - Confessio. communio, visitatio ecclesiae et preces de more. - Pius IX 17 Septembris 1872.

Absolutionem generalem cum indulgentia plenaria recipere poterunt diebus:

Nativitatis Domini. Circumcisionis, Epiphaniae, Paschatis, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, SS. Trinitatis, Corporis Christi, Sacratissimi Cordis Iesu; Purificationis B. V. Mariae, Annuntiationis eiusdem, Visitationis eiusdem, Assumptionis B. V. Mariae, Nativitatis eiusdem, Praesentationis eiusdem, Immaculatae Conceptionis eiusdem; in festo S. Ioseph Sponsi B. M. V. die 19 Martii, in festo Apostolorum Petri et Pauli, S. P. N. Eliae Prophetae, S. Matris Teresiae, S. Ioannis a Cruce Conf., Omnium Sanctorum Ordinis. Singulis diebus per totam maiorem hebdomadam. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

§ 2. *Privilegium.*

Altare quodcumque privilegiatum erit pro animabus ipsorum religiosorum et monialium defunctorum. - Clemens X 10 Septembris 1670, et Pius IX 22 Iunii 1865.

§ 3. *Indulgentiae stationum.*

Religiosi intra claustra viventes, qui suam ecclesiam visitaverint diebus stationum, easdem indulgentias stationales lucrantur quas consequerentur perinde ac si visitarent personaliter ipsas ecclesias stationales. - Paulus V 23 Maii 1606.

§ 4. *Indulgentiae partiales.*

Religiosi intra claustra viventes, qui orationem Dominicam quinquies, et toties salutationem Angelicam ante altare eorum ecclesiae in quolibet die recitaverint, lucrantur quinque annos indulgent. totidemque quadragenas. - Paulus V 23 Maii 1606.

Qui de suorum superiorum licentia extra claustra degentes tamquam praedicatores et lectores, vel in itinere orationem Dominicam quinquies, et toties salutationem Angelicam ante quodlibet altare recitaverint, etiam quinque annos totidemque quadragenas indulgent. lucrantur. - Paulus V 23 Maii 1606.

Religiosi qui per mensem integrum singulis diebus per spatium dimidiae horae mentalem orationem fecerint, confessi ac ultima Dominica sacra communione fuerint refecti, sexaginta annos indulgent. totidemque quadragenas lucrantur. - Paulus V 23 Maii 1606.

Religiosi qui contrito corde et poenitentes in capitulis culparum, eorum culpas et peccata ac imperfectiones accusabunt, et spiritualiter communicaverint, ac virtutum exercitium facient, lucrantur tres annos indulg. totidemque quadragenas. - Paulus V 23 Maii 1606.

Religiosi deosculantes SS. Crucifixum quem secum ipsi retinere solent, elicientes actum contritionis lucrantur semel in die quinque annos Indulg. - Benedictus XIV 26 Febr. 1743.

Religiosi gestantes crucifixum, vel simplicem crucem circa pectus easdem indulgentias lucrantur, quae concessae fuerunt crucibus, rosariis et imaginibus ad instantiam Marchionis de Villena [1]. - Paulus V 19 Iulii 1606, confirmata a Gregorio XV 9 Octobris 1621.

Religiosi et sanctimoniales deosculantes scapulare superiorum lucrantur centum dies indulg. - Pius X 12 Iunii 1907.

[1] *Nempe: a)* Indulgentia plenaria si confessi ac s. communione refecti recitaverint unum *Pater* et *Ave Maria*, vel alio quocumque modo oraverint ad mentem S. S. pro exaltatione sanctae Matris Ecclesiae, haeresum extirpatione, et pro animabus purgatorii. *b)* Si recitaverint coronam aut tertiam eius partem, vel Officium B. V. Mariae, vel septem Psalmos poenitentiales, aut Officium defunctorum, aut tandem quamcumque ex litaniis generalibus aut particularibus Domini vel B. Virginis, lucrantur omnes indulgentias eo die quas lucrarentur visitando ecclesias Urbis intra vel extra moenia existentes. *c)* Quotiescumque in honorem SS. Nominis Iesu, vel eius quinque plagarum recitaverint quinquies *Pater Noster;* aut ad honorem SS. Nominis Mariae quinquies *Ave Maria;* aut aliud quodcumque pro illius amore, vel alterius Sancti devotione fecerint, lucrantur biscentum annos indulgentiarum. *d)* Quandocumque examen conscientiae

§ 5. *Privilegia quoad Indulgentias.*

Religiosi concionatores tempore praedicationis eisdem privilegiis gaudent, quibus fruuntur religiosi Congregationis Passionis D. N. I. C. [1] - Pius X 16 Iulii 1906.

peregerint, et culparum suarum poenituerint, aut propositum habuerint peragendi sacramentalem confessionem, lucrantur sexaginta annos indulgentiarum. *e)* Quoties opus aliquod misericordiae compleverint, aut SS. Sacramentum sociaverint, aut Missam vel praedicationem audierint, aut devotam lectionem vel meditationem peregerint ad spiritus fervorem acquirendum, bonosque propositos concipiendos; aut Deo commendaverint animas Purgatorii, vel pro iis qui peccato mortali gravati sunt oraverint, lucrantur centum quinquaginta annos indulgentiarum. *f)* Duodecies infra annum conceditur, si celebraverit, vel celebrare fecerit quinque Missas, ut liberari possit una anima (exinde indulgentia plenaria lucratur pro defunctis) singulis vicibus e Purgatorio *g)* Qui die Veneris ob memoriam Passionis D. N.; vel die Sabbati ob devotionem B. Virginis ieiunaverint septem annos totidemque quadragenas lucratur: et si per totum annum id fecerit, indulgentiam plenariam. *h)* Conceditur omnium defectuum remissio inadvertenter commissorum in recitatione Officii vel Missae auditione si recitaverint *Pater Noster* et *Ave Maria*, vel Psalmum *Laudate Dominum omnes gentes*; vel commemorationem fecerint B. Virginis cum Antiphona et oratione, vel *Magnificat:* et qui illas ignorant per unam *Salve Regina*. *i)* In articulo mortis, si invocaverint Nomen Iesu; et si ore nequiverint saltem corde, indulgentiam plenariam consequuntur. *l)* Conceduntur omnes indulgentiae a Sua Sanctitate datae numismatibus et crucibus, pro animabus fidelium eo die defunctorum, si ter *Pater* et *Ave* recitaverint in memoria trium vicium in quibus Christus in horto oravit. *m)* Omnes istae indulgentiae applicari possunt animabus in Purgatorio detentis, excepta indulgentia in articulo mortis.

[1] *Gratiae et facultates Congreg. Passionis D. N. I. C. concessae sunt hae:* 1. Facultas impertiendi postrema die missionum vel exercitiorum cum imagine D. N. I. C. e Cruce pendentis supra populum inibi congregatum benedictionem nomine Pontificis; 2. benedicendi coronas precatorias, cruces et sacra numismata: eisque applicandi indulgentias, quas vocant Papales et S. Birgittae; 3. benedicendi coronam Camaldulensium, vulgo coronam Domini; 4. benedicendi cruces cum imagine SS. Crucifixi, cum indulgentia plenaria in articulo mortis, toties quoties; quam indulgentiam, ex mente Pontificis concedentis, lucrari possunt tum is qui crucem possidet, tum omnes alii, qui in articulo mortis eamdem deosculati fuerint corde contrito; 5. benedicendi coronas cum indulgentia a Leone X primitus concessa, quingentorum dierum pro quolibet *Pater* et pro quolibet *Ave*; 6. recipiendi christifideles utriusque sexus in quamcumque societatem, seu confraternitatem, quae ab Apostolica Sede sit approbata; ac

Religiosi et moniales tempore infirmitatis cum e suis cellulis exire non valent, in ipsis orantes, omnes indulgentias acquirere poterunt, ac si eorum ecclesias visitarent, commutata etiam si opus fuerit in aliud opus bonum a confessario conditione S. communionis. - Benedictus XIV 7 Martii 1741, et Leo XIII 16 Ianuarii 1886.

Religiosi de superiorum licentia extra claustra degentes vel itinerantes, visitando aliam quamcumque ecclesiam vel publicum oratorium lucrari possunt omnes indulgentias, quas lucrarentur si ecclesiam Ordinis visitarent. - Pius X 12 Iunii 1907.

CAP. II.

Indulgentiae pro omnibus Christifidelibus ecclesias Ordinis B. M. V. de monte Carmelo visitantibus.

§ 1. *Indulgentiae plenariae.*

1 Ian. in Circumcisione Domini. - *Conditiones:* confessio et communio - *Concessit:* Pius X 12 Iunii 1907.

2 Febr. in festo Purificationis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

earumdem scapularia benedicendi atque imponendi: (Tempore autem Missionis, necesse non est singulis personis scapulare imponere; cum quisque per se sibi imponere possit, dum sacerdos impositionis verba pronunciat: nec singularum personarum nomina oportet in Album illius Ordinis inferre, ad quem societas pertinet); 7. benedicendi coronas proprias cuiusque ex dictis confraternitatibus. — Perdurante cursu praedicationis Missionarii gaudent privilegio recitandi, loco Officii divini, Officium parvum B. V. Mariae tantum. — Christifideles lucrantur indulgentiam plenariam: 1. intervenientes Missionibus et exercitiis; dummodo peragant confessionem sacramentalem, et communionem suscipiant; 2. infirmi missionibus vel exercitiis interesse cupientes, eandem indulgentiam lucrantur, dummodo opera a confessariis imposita adimpleverint; 3. christifideles si missionibus vel exercitiis interfuerint, et his perdurantibus non potuerint sacramentalem confessionem peragere, nec sacram communionem suscipere, eamdem indulgentiam lucrantur, dummodo haec omnia praestiterint in uno die e quindecim diebus subsequentibus; 4. tandem christifideles qui confessi ac s. communione refecti, etsi praedicationi haud interint, praesentes tamen erunt benedictioni quae elargitur in fine missionum et exercitiorum, indulgentiam plenariam lucrantur. — Christifideles qui catecheses seu conciones tempore missionum et exercitiorum audierint, ac interfuerint sacris functionibus earumdem missionum et exercitiorum, lucrantur toties quoties indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum.

Sanctimoniales Carmelitae Excalceatae lucrari poterunt indulgentias scapularis caerulei Immaculatae Conceptionis, quin ipsum scapulare induere teneantur, uti constat ex concessione Pii PP. IX diei 28 Octobris 1856.

4 Febr. in festo S. Andreae Corsini Ep. Conf. - Confessio et communio. - Clemens X 16 Maii 1672.

15 Febr. in festo S. Petri Thomae Ep. et Mart. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

25 Febr. in festo S. Avertani Conf. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

6. Mart. in festo S. Cyrilli Conf. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

19 Mart. in festo S. Ioseph Sp. B. V. M. vel infra octiduum, vel ad octo praecedentes dies si occurrat festum transferri. - Confessio et communio. - Urbanus VIII 10 Maii 1624.

23 Mart. in festo B. Baptistae Mantuani Conf. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

25 Mart. in festo Annunciationis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

29 Mart. In festo S. Bertholdi Conf. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

8 Apr. in festo S. Alberti Ep. Conf. Legisl. Ord. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

5 Maii in festo S. Angeli Mart. - Confessio et communio. - Clemens X 16 Maii 1672.

16 Maii in festo S. Simonis Stock Conf. - Confessio et communio. - Pius X 4 Maii 1904.

25 Maii in festo S. Mariae Magd. de Pazzis Virg. - Confessio et communio. - Clemens X 16 Maii 1672.

2 Iulii in festo Visitationis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

16 Iulii in Commemoratione solemni B. V. M. de Monte Carmelo toties quoties. - Confessio et communio. - Leo XIII 16 Maii 1893.

Item infra octavam eiusdem solemnitatis. - Confessio et communio. - Benedictus XIV 17 Martii 1752.

20 Iulii in festo S. Eliae Proph. et Ordinis Ducis. - Confessio et communio. - Benedictus XIII 6 Sept. 1724.

24 Iulii in festo BB. Teresiae et Sociar. Mm. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

26 Iulii in festo S. Annae Matris B. V. M. - Confessio et communio. - Benedictus XIV 18 Martii 1744.

7 Aug. in festo S. Alberti Conf. - Confessio et communio. - Clemens X 16 Maii 1672.

15 Aug. in festo Assumptionis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

27 Aug. in festo Transverberationis Cordis S. Matris Teresiae. - Confessio et communio. - Benedictus XIV 8 Augusti 1744.

2 Sept. in festo S. Brocardi Conf. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

8 Sept. in festo Nativitatis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

15 Oct. in festo S. Matris Teresiae vel infra octavam - Confessio et communio. - Gregorius XV 19 Sept. 1622.

14 Nov. in festo omnium Sanctorum Ordinis. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

21 Nov. in festo Praesentationis B. V. Mariae. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

24 Nov. in festo S. Ioannis a Cruce Conf. - Confessio et communio. - Pius VI 29 Ian. 1793.

29 Nov. in festo BB. Dionysii et Redempti Mm. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

8 Dec. in festo Imm. Conceptionis B. V. M. - Confessio et communio. - Clemens X 8 Maii 1673.

11 vel 17 Dec. in festo B. Franci Conf. - Confessio et communio. - Pius X 11 Febr. 1905.

In festis Mobilibus et Domini quibusdam.

In festo SS. Trinitatis. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

In die Ascensionis Domini. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

In solemnitate Corporis Christi. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

In festo SS. Cordis Iesu, ac Nominis. - Confessio et communio. Pius X 12 Iunii 1907.

Dominica tertia post Pascha in festo Patrocinii S. Ioseph vel infra octavam. - Confessio et communio. - Benedictus XIV 20 Febr. 1742.

Dominica infra octavam Assumptionis in festo S. Ioachim Patris eiusdem Virginis Mariae. - Confessio et communio. - Benedictus XIV 18 Martii 1744.

Indulgentia plenaria quotidiana die ad libitum (semel in anno). - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

In vocabulis ecclesiarum. - Confessio et communio. - Pius X 12 Iunii 1907.

In peculiaribus exercitiis.

Dominica Quinquagesimae vel alio anni tempore occasione seu expositione SS. Sacramenti ad formam 40 horarum de consensu Ordinarii. - Confessio et communio. - Urbanus VIII 10 Maii 1624.

Interessentes expositioni SS. Eucharistiae Sacramenti in ecclesiis Ordinis de licentia Ordinariorum feriis quartis faciendae in una earum cuiuslibet mensis per ipsos Ordinarios designanda. - Confessio et communio et oratio per aliquod temporis spatium. - Benedictus XIII 4 Martii 1727.

Interessentes expositioni seu exercitio quod fit in novem feriis quartis, quae praecedunt festum S. Ioseph in una earum. - Confessio et communio ac preces coram SSmo Sacramento exposito. - S. C. Indulg. 21 Maii 1765.

Interessentes saltem quater in octavario B. V. M. de Monte Carmelo recitationi horarum canonicarum, Matutini videlicet et

Laudum. - Confessio et communio et preces de more. - Leo XIII 13 Ian. 1902.

Interessentes saltem per quinque vices Novendiali quod praecedit festum S. Teresiae. - Confessio et communio tempore Novendiali aut festi aut intra octavam. - Pius X 12 Iunii 1907.

Quater in anno, nempe feria 2 vel 3 Paschatis; feria 2 vel 3 Pentecostes; in die Commemorationis solemnis B. V. M. de Monte Carmelo ac in die S. Stephani Protomartyris superiores conventuum in respectivis propriis ecclesiis per se vel per alium ab eis deputatum impertire possunt benedictionem super populum nomine Summi Pontificis cum indulgentia plenaria. - Confessio et communio. - Benedictus XIII 26 Martii 1723, Benedictus XIV 18 Augusti 1745 et Leo XIII 3 Decembris 1895.

Privilegium.

Pro unaquaque ecclesia Ordinis concessum est in perpetuum unum altare privilegiatum ab Ordinario loci semel designandum. - Clemens XII 9 Octobris 1738.

§ 2. *Indulgentiae stationis.*

Christifideles, qui diebus stationum aliquam ex ecclesiis Ordinis visitaverint, lucrari poterunt omnes et singulas indulgentias, quas consequerentur visitando in dictis diebus ecclesias Urbis stationales. - Clemens X 8 Maii 1673.

§ 3. *Indulgentiae partiales.*

Christifideles ecclesias Ordinis devote visitantes diebus Nativitatis Domini, Paschatis, Pentecostes, SS. Trinitatis, Solemnitatis Corporis Christi, Immaculatae Conceptionis B. V. Mariae, Nativitatis, Praesentationis, Annunciationis, Visitationis, Purificationis et Assumptionis eiusdem; in festis pariter S. Michaelis Archangeli 29 Sept., SS. Apostolorum Petri et Pauli, Omnium Sanctorum, Nativitatis S. Ioannis Baptistae, Vocabulorum ecclesiarum Ordinis, Inventionis et Exaltationis S. Crucis ac tandem Dominicis et Sabbatis anni totius, ac in feriis secunda, quarta et sexta Quadragesimae, lucrantur indulgentiam decem annorum totidemque quadragenarum. Pius X 12 Iunii 1907.

Christifideles interessentes expositioni SS. Eucharistiae Sacramenti in ecclesiis Ordinis in feriis quartis totius anni, de licentia Ordinariorum faciendae, singulis vicibus consequuntur indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum. - Benedictus XIII 4 Martii 1727.

Christifideles interessentes Novendiali, quod praecedit festum Commemorationis B. V. M. de Monte Carmelo, singulis vicibus lucrantur indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum. - Pius X 12 Iunii 1907.

Christifideles interessentes Novendiali, quod praecedit festum

S. Teresiae Virg., singulis vicibus lucrantur indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum, (qui autem saltem per quinque vices interfuerint, indulgentiam plenariam consequuntur positis conditionibus confessionis et communionis vel tempore novendialium, vel festi, vel saltem infra octavam). Pius X 12 Iunii 1907.

Christifideles interessentes in Octavario Commemorationis solemnis B. V. M. de Monte Carmelo recitationi horarum canonicarum, Matutini videlicet ac Laudum, singulis vicibus indulgentiam tercentorum dierum consequuntur. - Leo XIII 13 Ian. 1902.

Christifideles interessentes exercitio et orantes coram SS. Sacramento exposito in novem feriis quartis, quae praecedunt festum S. Ioseph, singulis vicibus lucrantur indulgentiam centum dierum. - Clemens XIII 21 Maii 1765.

Christifideles qui assistunt Antiphonae, quae post Completorium quotidie aut quibusdam diebus aliquantulum ante crepusculum solemniter cantantur, lucrantur biscentum dies indulgentiae. - Clemens X 8 Maii 1673 et Pius X 12 Iunii 1907.

Omnes indulgentiae in praesenti Summario enumeratae applicari possunt animabus in Purgatorio detentis, excepta indulgentia in articulo mortis. - Pius X 12 Iunii 1907.

DECRETUM

Quum Prior Generalis Ordinis Carmelitarum Antiquae Observantiae et Praepositus Generalis Ordinis Carmelitarum Discalceatorum huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae novum Summarium indulgentiarum utriusque Ordinis approbandum exhibuerint, novis in eodem additis indulgentiis nuper concessis, aliisque, quae in veteribus Summariis continebantur, deletis et abrogatis, et eadem S. Congregatio illud uni ex suis Consultoribus expendendum tradiderit, qui, denuo perpensis omnibus documentis, testatus est indulgentias, privilegia nec non indulta, inibi relata, esse authentica, S. Congregatio illud approbavit typisque mandare benigne permisit.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 31 Iulii 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni *Praefectus.*

D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IMPRIMATUR. — Fr. Albertus Lepidi O. P. S. P. A. Magister.
IMPRIMATUR. — Iosephus Ceppetelli Patr. Constant., Vicesgerens.

Constantius Castello, *gerens responsabilis.*

Romae — ex typographia pontificia instituti Pii IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

I. — EPISTOLA

Qua Pontifex Emum Card. Lecot Archiepiscopum Burdigalen. Legatum mittit ad quinquagesima solemnia in honorem B. M. V. de Lourdes.

DILECTO FILIO NOSTRO VICTORI LUCIANO S. R. E. PRESB. CARD. LECOT ARCHIEPISCOPO BURDIGALENSI

BURDIGALAM

PIUS PP. X

Dilecte Fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem.

SOLEMNIA sacra, quae in mensem Febrarium proximum apparantur ad oppidum *Lourdes*, anno exeunte quinquagesimo, ex quo Immaculata Dei Mater mire se illic conspiciendam dedit, etsi audimus magnis piorum studiis celebratum iri, eorum tamen celebritatem Nostra quoque augendam auctoritate ducimus. Etenim, quoniam hoc toto tempore maxima et innumerabilia in salutem populi christiani beneficia e Lourdensi specu manarunt, ut ibi Beatissima Virgo tanquam fontem benignitatis misericordiaeque suae statuisse videatur, sane decet ad ea ipsa recolenda pietati communi Nostram antecedere, Nosque apud augustam Ecclesiae Parentem quasi interpretes gratiae publicae existere. Itaque cupimus, ut in eis agendis solemnibus personam Nostram ipse geras; atque his te litteris Legatum Nostrum renuntiamus, hoc addito, ut post Pontificale Sacrum, nomine Nostro, benedicas populo: cui benedictioni quotquot intererunt, modo criminum confessione abluti Sancta de altari libaverint, iis damus, ut plenariam de admissis suis veniam impetrent. Tibi autem, dilecte Fili Noster, auspicem divinorum munerum ac testem peculiaris benevolentiae Nostrae, Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXIV Decembris anno MCMVII, Pontificatus Nostri quinto.

PIUS PP. X

II. — EPISTOLA

Pii Pp. X de capite S. Agnetis V. et M. asservando in eiusdem Ecclesia ad Forum Agonale.

DILECTO FILIO NOSTRO MARIANO TITULO S. CAECILIAE S. R. E. PRESB. CARD. RAMPOLLA DEL TINDARO

PIUS PP. X

Dilecte Fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Hagnae virginis Aedem, quae in Foro agonali est, nihil possidere cognovimus de exuviis Martyris sanctissimae: idque eo mirum magis videri debet, quod nobilissima Aedes eo ipso loco est aedificata quo Puella insigne omnique aetate celebratum martyrium fecit. Hanc ob rem placuit Nobis ipsum Hagnae caput, quod antehac ad Lateranum in augusto Sanctissimi Servatoris sacello asservabatur, postmodum in praedicto templo, Deo in honorem sanctae Hagnae dicato, asservandum concedere. Id ubi Tu audivisti, qui eidem templo praees, munificentia qua polles, obtulisti Nobis ditissimam aeque atque operis praeclari thecam, in qua sacrum Caput includeremus. De sumptuoso munere et gratias tibi agimus et laudes amplissimas impertimus. Habeto igitur Hagnae sanctissimae venerandum Caput, quod in theca a te oblata Nos ipsi collocavimus. Illud tamen sic memorato templo servandum palamque proponendum adhibuimus, ut et sacri Pignoris simul et continentis thecae dominium integrum ac perfectum sit penes Nos ac Successores Nostros Romanos Pontifices. — Peculiaris Nostrae benevolentiae testem et munerum divinorum auspicem, Apostolicam benedictionem Tibi, dilecte Fili Noster, amantissime in Domino impertimus.

Datum Romae die XIX Ianaurii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

SECRETARIA STATUS

Epistola ad Italiae Episcopos de conservandis tuendisque Tabulariis, aliisque bonarum artium monumentis.

Ill.mo e R.mo Signore (*),

L'URGENTE necessità di assicurare e regolare la conservazione degli archivi, dei monumenti ed oggetti d'arte, custoditi dal clero, ha suggerito al Santo Padre di richiamare su questa importante materia la particolare attenzione e sollecitudine del Reverendissimo Episcopato italiano.

Adempio pertanto l'incarico affidatomi da Sua Santità, notificando a V. S. le seguenti pontificie disposizioni e raccomandazioni.

1. In ogni Diocesi verrà costituito dall'Ordinario un permanente *Commissariato diocesano pei documenti e monumenti custoditi dal clero,* con lo scopo preciso di assicurare e migliorare la conservazione delle cose sovraccennate, tanto nel senso che non vengano alienate, quanto in quello che siano custodite in buone condizioni.

2. Prima cura del Commissariato sarà di redigere un semplice ma esatto Catalogo, tanto dei documenti conservati negli archivi ecclesiastici della diocesi quanto dei monumenti ed oggetti artistici, custoditi dal clero diocesano. L'uno e l'altro catalogo sarà redatto dal rispettivo Commissariato per ogni ente ecclesiastico (Capitolo,

---

(*) **Versio latina.**

Ill.me ac R.me Domine,

Impellens necessitas tutam efficiendi moderandique conservationem tabulariorum, ac bonarum artium monumentorum quae a clero custodiuntur, Sanctitati Suae suasit ut super hac gravissima re mentem, sollicitudinemque revocaret R.morum Italiae Episcoporum. Munus itaque mihi a S. S. commissum perficio, Ampl. Tuae eas quae sequuntur pontificias dispositiones commendationesque significans.

1. In quavis Dioecesi ab Ordinario permanens *Coetus dioecesanus pro documentis monumentisque a clero custoditis* instituatur, ea praecipua ratione ut tuta meliorque reddatur praefatarum rerum conservatio, tum ne alienentur, tum ut rectius custodiantur.

2. Praecipua coetus cura esto simplicem ac diligentem indicem perficere sive documentorum in dioeceseos ecclesiasticis tabulariis asservatorum, sive monumentorum aliorumque bonarum artium obiectorum, quae a clero dioeceseos custodiuntur. Uterque index a singulo coetu perficiatur pro singulo ente ecclesiastico (v. g. Capitulo, paroecia, etc.) et pro singulis

Parrocchia, ecc.) e per ogni luogo pubblico destinato al culto. Una copia di tale catalogo verrà conservata nell'archivio locale (capitolare, parrocchiale, ecc.), ed un'altra presso il Commissariato stesso, in codesta Curia.

3. Qualsiasi cambiamento da farsi nello stato della cosa catalogata, per il quale cambiamento il catalogo verrebbe ad essere inesatto nel punto rispettivo, — sarà puntualmeute notificato, avanti di essere eseguito, da chi di ragione (Capitolo, Parroco, ecc.) al rispettivo Commissariato che dovrà registrare tale cambiamento, salvo di fare eventuali osservazioni le quali dovranno essere tenute nel debito conto.

4. Continua cura del Commissariato sarà d'invigilare che l'anzidetta conservazione venga scrupolosamente assicurata da parte del clero cui spetta. Constatando qualche deficienza, ne avvertirà subito il responsabile; ed al bisogno, presenterà un motivato ricorso all'Ordinario che non mancherà d'informarsi e di provvedere quanto prima. D'altra parte, l'Ordinario non mancherà in occasione della Sacra Visita, di verificare lo stato delle cose alle quali si riferisce la presente circolare, avvertendone a sua volta il Commissariato per le opportune disposizioni.

5. Il Commissariato diocesano, sarà composto almeno di un Commissario per i documenti, e di uno pei monumenti. Sarà pertanto cura sollecita della S. V. di devenire a tale nomina; ed al-

---

publicis locis cultui destinatis. Eiusmodi indicis exemplar in tabulario loci conservetur (capitulari, paroeciali, ecc.), et alterum apud eiusdem dioeceseos ipsum coetum.

3. Quaelibet mutatio in statu rei iam indici adscriptae peragenda, quam ob mutationem index eo loco cum haud praecisus esset, diligenter notificetur, antequam perficiatur a ius habente (Capitulo, Parocho, etc.) Coetui respectivo, qui eiusmodi mutationem adnotare tenetur, salvis observationibus peragendis, quae debita ratione extimandae sunt.

4. Continua Coetus cura esto invigilare ut praefata conservatio religiose tuta reddatur a clero ad quem pertinet. Si aliquem detegerit defectum, illico de eo doceat eus cuius interest, et si necessitas id suadeat, recursum offerat ad Ordinarium, qui de re doctus quamprimum consulat. Alia ex parte Ordinarius non abstineat in S. Visitatione a statu rerum comprobando, ad quas spectant praesentes litterae, Coetum certiorem reddens pro opportunis dispositionibus.

5. Coetus dioecesanus constituatur saltem a Commissario pro documentis, et ab altero pro monumentis. Diligens itaque esto cura Amp. Tuae

tresì potendolo di aggiungere all'uno e all'altro una Commissione di competenti ecclesiastici e laici per coadiuvarne l'opera.*

6. Il Rev.mo Ordinario non lascerà occasione di dare pratiche indicazioni e di fare opportune raccomandazioni al clero custode come sopra, perchè questo possa meglio adempiere il suo còmpito. Da parte sua il Commissariato si darà premura di raccomandare la diffusione di opportuni manuali, come anche di sunti di brevi norme pratiche per lo stesso scopo. — Inoltre, considerati i frequenti e spesso subdoli tentativi di acquisti, cambi ecc. da parte di trafficanti, l'Ordinario terrà rigidamente ferme le vigenti disposizioni canoniche contro le alienazioni, permute ecc. nonchè al proprio diritto e dovere di ricognizione e di consenso per ogni atto straordinario di simile amministrazione.

Tali sono le disposizioni che il Santo Padre affida allo zelo del Rev.mo Episcopato italiano come linee fondamentali per provvedere sempre più adequatamente al grave ed onorevolissimo còmpito del clero, riguardo alla custodia dei tesori di storia e di arte. Sua Santità è sicura che queste linee saranno non solo prontamente e pienamente applicate, ma che verranno altresì a condurre continue migliorie, ad onore e tutela delle gloriose tradizioni della Chiesa.

Colgo intanto con piacere l'occasione di raffermarmi con sensi della più distinta stima. Di S. V. Ill.ma e R.ma

Roma, 12 dicembre 1907.

Aff.mo per servirla.
Card. Merry Del Val.

---

hos seligere, et si id fieri possit, eis adiungere Commissionem Sacerdotum laicorumque harum rerum expertorum, qui opus adiuvabunt.

6. R.mus Ordinarius nullam negligat occasionem practicas suadendi demonstrationes, opportuneque commendandi clero uti supra custodi, ut meliori qua potest ratione munus absolvere queat. Sua ex parte Coetus curet diffusionem opportunarum instructionum, summariaque praeceptorum utilium. Praeterea attentis frequentibus ac saepe subdolis conatibus ademptionum, mutationum, etc. ex parte negotiantium, Ordinarius firmas servet vigentes canonicas dispositiones contra alienationes, mutationes, etc., nec non integro suo iure utatur ac officio recognitionis et consensus in singulis actibus extraordinariis eiusmodi administrationis.

Hae sunt dispositiones, quas S. Pontifex zelo R.morum Italiae Episcoporum committit, utpote praecepta praecipua ad consulendum, quo opportunius potest, gravi honorabilique muneri Cleri quoad tutelam historiae artisque thesaurorum. Sanctitas Sua certam fovet spem, fore ut haec praecepta non modo illico pleneque executioni demandentur, sed praestantiora etiam suggerant consilia ad honorem et inclementum traditionum Ecclesiae illustrium.

SECRETARIA BREVIUM

BREVE

Quo Summus Pontifex Indulgentiam in forma Iubilaei largitur visitantibus Cryptam de « Massabielle » Lapurdi.

PIUS PP. X

Universis Xtifidelibus praesentes Litteras inspecturis, salutem et Apostolicam benedictionem.

SUMMA Deus hominum miseratione motus, mirifica subinde facit, quibus religionis veritatem adserendo, dum fidelium animos erigit eisque solatium affert, infirmis quoque corporibus medetur. Neque terrarum potentibus, qui sive opibus, sive humana scientia, sive etiam publicis muneribus elati, fidem saepe vel despiciunt, vel ei pro viribus adversantur, sed simplicibus filiis suis et haud raro parvulis arcana Dominus revelat. Ita quidem Lapurdi in Galliis evenit, ubi quinquaginta abhinc annis per sequestrem Virginem divina misercordia manifesta apparuit. Cum enim Deipara labis nescia humili puellae in crypta quae prope illud oppidum patet, ac vulgo *de Massabielle* nuncupatur, sese pluries conspiciendam obtulisset et ipsam atque homines universos esset poenitentiam agere hortata, coelestem hunc visum omnigenis gratiis prodigiisque confirmavit. Unde factum est, ut ad perpetuam portenti memoriam templum, divite ornatu decorum, ibi extrueretur, minoris deinde Basilicae titulo ac privilegiis locupletatum, quo cum pariter atque ad cryptam frequentissimus omni tempore et ex omni natione populi concursus celebraretur pietatis Matris imploraturi ac saepe exorantis opem. Felix illa civitas unum nunc ex maximis orbis sanctuarium, catholicae veritatis testimonium, possidet ac tuetur. Verum cum propediem quinquagesimus agatur annus, a quo ob tam mirificum factum erga Deiparam Virginem sine labe conceptam eiusque SSñum Rosarium magis magisque in dies auxerit, Nos quo insignis huiusmodi miraculi commemoratio in uberius animarum bonum cedat, spirituales Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores, licet indignos, Nos esse voluit Altissimus, libenti quidem animo reserandos censuimus. Quare omnibus utriusque sexus Xtifidelibus, qui vere poe-

nitentes et confessi ac S. Communione refecti, cryptam quam supra diximus, civitatis Lapurdensis, intra fines Tarbien. dioecesis, uno anni die, ad cuiusque fidelium arbitrium eligendo, a die XI Februarii, primae Deiparae Virginis Apparitionis anniversario, proximi anni MCMVIII usque ad diem pariter Februarii undecimum sequentis anni MCMIX devote visitaverint, ibique ante Deiparae imaginem, ab origine Immaculatae, pro Xtianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam etiam animabus fidelium in Purgatorio detentis per modum suffragii applicari posse, in forma Iubilaei concedimus et largimur. Quo autem Xtifideles coelestium huiusmodi munerum facilius participes fiant, Venerabili Frati ipsi Episcopo Tarbien. facultatem facimus aliquot in sua dioecesi presbyteros saeculares vel regulares, ad sacramentales confessiones excipiendas adprobatos, deputandi, qui fausta p.ta occasione eosdem Xtifideles ad Iubilaeum lucrandum, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus censuris et casibus Sedi Apostolicae reservatis, imposita cuilibet arbitrio suo poenitentia salutari, in foro conscientiae tantum absolvere possint, servata tamen Constitutione *Ponficis Maximi* a rec. me. Leone XIII Dec. Nostro die XV Februarii anno MDCCCLXXIX data, iis vero omnibus exceptis, quae in eadem Constitutione excipienda praescribuntur. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXVII Novembris MCMVII, Pontificatus Nostri anno quinto.

R. Card. MERRY DEL VAL, *a Secretis Status.*

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO S. OFFICII

I. — DECRETUM

Quo damnantur duo diaria modernistica.

Feria V, loco IV, 13 februarii 1908.

UTRUMQUE diarum *La Justice sociale* et *La Vie catholique* reprobatur et damnatur: sacerdotes Naudet et Dabry formiter ac peremptorie admonentur ne haec vel alia diaria aut scripta quaevis eiusdem indolis sub proprio vel mentito nomine in posterum evulgare audeant, sub poena suspensionis a divinis ipso-facto et absque alia declaratione incurrendae.

L. ✠ S.

PETRUS PALOMBELLI
S. R. et Univ. Inquisitionis *Notarius.*

II. — DECRETUM

Quo sac. Alfredus Loisy nominatim ac personaliter excommunicatione maiori damnatur.

SACERDOTEM ALFREDUM LOISY, in dioecesi Lingonensi in praesens commorantem, plura et verbo docuisse et scripto in vulgus edidisse quae ipsamet fidei christianae potissima fundamenta subvertunt, iam ubique compertum est. Spes tamen affulgebat eum, novitatis magis amore quam animi pravitate fortasse deceptum, recentibus in eiusmodi materia Sanctae Sedis declarationibus se conformaturum; ideoque a gravioribus canonicis sanctionibus hucusque temperatum fuit. Sed contra accidit: nam, spretis omnibus, non solum errores suos non eiuravit, quin imo, et novis scriptis et datis ad Superiores litteris, eos pervicaciter confirmare veritus non est. Quum plane igitur constet de eius post formales canonicas monitiones obfirmata contumacia, Suprema haec Sacrae Romanae et Universalis Inquisitionis Congregatio, ne muneri suo deficiat, de expresso SS.mi Domini Nostri PII PP. X mandato, sententiam maioris

excommunicationis in sacerdotem ALFREDUM LOISY *nominatim* ac *personaliter* pronunciat, eumque omnibus plecti poenis publice excommunicatorum, ac proinde *vitandum esse* atque ab omnibus *vitari debere*, solemniter declarat.

Datum Romae ex Aedibus S. Officii die 7 Martii 1908.

L. ✠ S.

PETRUS PALOMBELLI
S. R. et Univ. Inquisitionis *Notarius*.

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

I. — Dubia proposita ac iuxta morem resoluta in Plenariis Comitiis diei 6 decembris 1907.

I. — FESULAN. — COMPOSITIONIS.

Anno 1866 demanio adscriptis bonis Mensae E.palis Fesulan., divendita est pretio Lib. 230,000 cuidam Francisco Budini, villa loci Petrognano dioec. Fesulan. Hic quidem partem villae divendit Rudolpho Peruzzi pretio L. 64,000 additis Lib. 4,000 titulo « boni exitus », reliqua pars cessit heredi Paulo Budini, quo demortuo ab heredibus et horum nomine ab Italo Budini divendita est Leopoldo Budini pretio Lib. 205,000, [iuxta aliam partem pretio Lib. 330,000] nulla in instrumento venditionis facta mentione oneris componendi. Hic tamen dum viveret a. 1900 a S. C. petivit num teneretur erga Mensam E.palem. Episcopus pro informatione rogatus exposuit Oratorem teneri saltem pro lib. 270,000, quarum E.pus 120,000 quaerebat titulo compositionis. Hinc S. C. reapse respondit. Oratorem teneri atque oblationem ei proponendam indixit. Sed Orator denegavit se ad aliquid teneri, atque exposuit se recurrisse ut declararetur liber a quovis onere; propterea rem ad iuris tramitem revocandam petiit; eoque demortuo vidua idipsum postulavit, summam tamen 5000 libell. offerens, qua E.pus contentus non est. Propterea res *in plenarium* adducta fuit.

Argumenta praecipua gentis Budini sunt: 1° Negant umquam sibi in conscientia notum fuisse onus compositionis cum Ecclesia, eoque minus tale onus se recognovisse. 2° Afferunt quosdam Actus E.porum Fesulanorum quibus apparet E.pos ipsos tale onus nec suspicatos fuisse, quum de aliis sanandis et componendis providerent. 3° Docent Mensam E.palem nullam iacturam fecisse, quum summa Lib. 230,000 statim in publicos titulos investito a Gubernio, redditus saltem aequales quam villae cultura tulisset. 4° Eos locupletatos non fuisse, quum villa ex peritia Mariani tantum Lib. 176,000 a 400 taxata fuerit, qua summa longe maiorem solverunt.

E.pus e contra docet.

a) Paulum Budini, in mortis articulo recognovisse suum officium, quum ex relatione mortis a parocho conscripta et a tribus testibus confirmata ipse declararet « di lasciare in coscienza l'obbligo ai suoi eredi di soddisfare alla Chiesa quello che sarebbe stato suo dovere soddisfare » hinc

b) heredes villam pretio minore vendiderunt: scil. Lib. 205,000 loco 250,000, intuitu oneris connexi: pretium 330,000 in actibus tantum ex formalitate legis registri apparet, sed actu solutum non est. Propterea

c) falsum est Leopoldum non locupletatum esse quum 205,000 Lib. acceperit quod saltem 250,000 aestimabatur. Sed locupletatio longe maior fit si consideretur anno ipso 1866 quo prima venditio acta est, publica peritia recognitus est valor praedii Lib. 350,00, [peritia Mariani a plurimis ex iure recognita est erronea] hinc si addas fructus pro rata, habes hodie saltem summam Lib. 270,000 qua familia Budini locupletata est in damnum Mensae Episcopalis.

d) Hinc etiam habes quam infirmum sit argumentum ex eo quod summa statim investita est a Gubernio favore Mensae, quod hodie ex eo capite Mensa nonnisi 7400 lib. annuas percipiat, quae summa longe minor est quam quae actuali villae possessione haberi inde posset.

In linea iuris: censura plectitur quisquis bona ecclesiastica invita Ecclesia emit et possidet, etsi pretium iustum solverit, etsi hoc investiatur a Gubernio, (nam conversio et confiscatio idem sunt coram Ecclesia), et ea ligatur quousque veram compositionem non fecerit ad cuius summam determinandam considerantur: *a*) fundorum valor realis tempore quo compositio initur; *b*) pretium emptionis; *c*) praesens Oratorum status, *d*) praesens Ecclesiae conditio.

His praeiactis, in Cong. die 6 decembri 1907 praepositis dubiis

I. *Se vi sia luogo alla composizione nel caso.*

Et quatenus affirmative:

II. *Per qual somma essa debba adempirsi nel caso.*

EE. PP. responderunt:

Ad I. *Affirmative.*

Ad II. *Dilata et ad mentem. Mens est:* Che si domandino informazioni intorno ai seguenti punti. I. Se Leopoldo Budini nella compra primitiva della Fattoria di Petrognano ebbe o no la sua quota. II. Se quando comprò da Italo la detta Fattoria vi erano stati fatti dei miglioramenti e quali.

II. — URBEVETAN. — PROPRIETATIS.

Anno 1872 Antonius Briganti E.pus Urbevetanus a S. Poenitentiaria postulavit facultatem redimendi a Demanio, locale hospitium et Ecclesiam S. Annae quae olim ad O. FF. Minorum pertinuerat, ut in eodem institueret domum ad exercitia spiritualia pro clero peragenda. Quam facultatem quum obtinuisset cum clausula « de consensu.... Magistri Generalis ad quem eadem bona spectant..,

sub conditionibus iam alias in similibus concessionibus expressis », emptionem perfecit. Anno 1875 novam petitionem misit ut « eadem bona suae proprietatis esse declararentur » et iterum optata obtinuit die 11 ianuarii eiusdem anni « cum obligatione standi mandatis S. Sedis et sub conditionibus... ut bini Religiosi Sacerdotes et unus laicus eiusd. Ordinis perpetuo habitent et morentur in praefato hospitio, qui curam habeant adnexae Ecclesiae et ab Ordinario requisiti suam prout poterunt pro spirituali servitio memorati hospitii et civitatis operam praestent ». Quod pacifice non diu obtinuit. Nam quum hi religiosi omnimodam exemptionem ab Episcopo urgerent tum quoad usum domus, tum quoad ecclesiam adnexam, ita ut P. Provinciali liceret visitationem etc. peragere, Episcopo renitente, domum deseruerunt « sibi reservantes tamen omnia iura suo tempore experienda ». Obticuerunt enim usque ad a. 1905 quum domus Patribus Societatis Iesu concredita esset: sed his recedentibus omnia sua iura quoad hospitium et ecclesiam vindicarunt. Episcopus ad ea dirimenda S. Poenitentiariae tertio supplicavit « ut Sanctitati Suae placeat Fratribus terminum praescribere quo declararent num conditiones rescripto 11 ian. 1875 contentas acceptent annon; hoc autem termino elapso liceat E.po O.ri de iis bonis disponere prout magis in Domino iudicaverit ».

Re itaque ad forum contentiosum deducta, negotium a S. C. EE. et RR. transiit et propositum est *in plenario.*

Episcopus observat, quod ad proprietatem spectat, rem diremptam esse, nam ex concessione S. Poenitentiaria, SS.mus ius proprietatis quod ei soli spectat quod ad bona Minorum, in Oratorem transtulit « annuens iuxta petita ».

Quod vero ad usum iterum hic praefato Rescripto 11 ian. 1875 plane descriptus est, ita ut conditionibus adimpletis in rescripto contentis, caetera omnia libere E.po concredita sint.

Fratres autem Minores his insistunt.

a) utraque clausula binis rescriptis adposita cautum est « ut serventur conditiones in similibus concessionibus expressis » inter quas primum est ius fratrum revindicandi sua bona, salva restitutione pretii, ut constans praxis fert.

b) iterum in concessione ponitur « obligatio standi mandatis S. Sedis » quo patet mentem S. Sedis non fuisse absolutum perpetuum dominium transferre, sed iure fratrum in futurum reservato.

c) concessa proprietate, fratres qui commorare debent in hospitio iuxta clausulas, usum huius habent, atque eodem modo in eo se haberi possunt ut in ceteris Ordinis domibus, praesertim exemptionem quod spectat; secus suam vitam regularem servare non possent: quae ipsa fuit causa cur ipsi discesserint.

R.mus Consultor Episcopo consentit, et quoad obiecta a FF. MM. censet clausulas illas respicere non FF. MM. sed ipsam S. Sedem quae ius proprietatis ita concedere solet ut in futurum sua iura reservet: hinc in praesenti FF. MM. tantum possunt supplicare eidem S. Sedi ut vi alius clausulae in suum favorem decernat, nullo tamen iure apud eos exstante. Censet tamen Fratribus

Ecclesiae usum semper pertinere utpote quae in eorum custodia posita sit.

His prehabitis, in Plenario EE. PP. coetu die 6 dec. 1907 propositis dubiis.

I. *Se i FF. MM. abbiano il diritto di rivendicare quando vogliano la proprietà della Chiesa e dell' Ospizio di S. Anna nel caso.*

II. Se rimanendo detto ospizio in proprietà del Vescovo, i Minori abbiano il libero uso della Chiesa e dell' Ospizio particolarmente quanto all' esenzione e al numero dei religiosi, come negli altri Conventi e Chiese dell' Ordine nel caso.

EE. PP. Responderunt:

Ad I. et II. *Standum rescripto S. Poenitentiariae diei 11 ian. 1875 et ad mentem. Mens est.* « Che i Religiosi godano dall' esenzione e dalla libertà di esercitare nella Chiesa le funzioni proprie del loro Ordine e che inoltre sia loro assegnata una parte dell' Ospizio possibilmente separata, che debba servire per loro conveniente abitazione e anche per ricevere alla circostanza qualche Superiore e Ospite ».

III. — NORMAE

pro regimine civili ac disciplinari Seminariorum Italiae, a SS.mo D. N. Pio Pp. X adprobatae.

Con l'intento di promuovere nel Clero un' istruzione più estesa e meglio adatta ai bisogni presenti, la S. C. dei VV. e RR. il giorno 10 Maggio 1907 emanò, con l'approvazione del Santo Padre Pio X., un programma generale ci studi per tutti i Seminari d'Italia. A formare però degni Ministri del Signore, oltre l'istruzione si richiede la più accurata educazione ecclesiastica, senza la quale l'opera del Clero riuscirebbe pressochè inefficace in mezzo al popolo cristiano. " *Lux enim doctrinae a clero in christiani populi ordines diffundenda vix dici potest quam magnam ha-*

Latina versio.

Ut in clero institutio promoveretur latior ac praesentibus necessitatibus aptior, S. C. Episc. et Regul. die 10 maii 1907 (1) publicavit, approbante SS.mo D.no N.ro Pio Pp. X, generale studiorum programma pro omnibus Italiae Seminariis. Ad dignos tamen Domino Sacerdotes instituendos, praeter doctrinam diligentior requiritur clericalis institutio, qua deficiente, actio cleri populo vix profutura esset. « *Lux enim doctrinae a clero in christiani populi*

(1) Cf. *Acta Pontificia*, Vol. V, pag. 210.

beat utilitatem, si quasi e candelabro virtutis effulserit „ (Leo XIII, Encycl. „ *Officio sanctissimo* „ 22 Dec. 1887). Per questa ragione Sua Santità, cui sta sommamente a cuore la formazione del Clero, commise altresì a questa S. Congregazione di studiare e proporre le norme che fossero giudicate più adatte a regolare in modo più uniforme ed efficace l'educazione ecclesiastica e la disciplina dei Seminari.

Queste „ *Norme* „, compilate da apposita Commissione esaminate ed approvate dalla prelodata Santità Sua, vengono ora trasmesse agli Ordinarî, ai Superiori ed agli alunni, nella fiducia che, ben praticate, renderanno ai primi più agevole l'arduo e sublime ufficio di formare buoni operai nella vigna del Signore, ed ai secondi più facile e sicura la via per riuscire, quali devono essere, sacerdoti dotti e virtuosi. „ *Oportet clerum doctrinae laude, et quod caput est, summa laude virtutis exellere, ut animas hominum conciliet sibi atquc in observantiam adducat* „ (Leo XIII, Encycl. citata).

Roma, dalla Segreteria della S. C. dei Vescovi e Regolari, nella festa della Cattedra di S. Pietro, 18 gennaio 1908.

D. Card. Ferrata, *Praefectus.*

F. Giustini, *Segretario.*

---

ordines diffundenda vix dici potest quam magnam habeat utilitatem, si quasi e candelabro virtutis effulserit ». (Leo XIII, Encycl. « *Officio Sanctissimo* » 22 Decemb. 1887). Hac de causa, Sanctitas Sua, quae quam maxime curat cleri institutionem, huic S. Congregationi commisit insuper, ut ea studerentur ac proponerentur praecepta quae aptiora existimarentur ad moderandam uniformi efficacique ratione clericalem institutionem disciplinamque in Seminariis.

Has « *Normas* », ab apposita Commissione conditas, ponderatas approbatasque ab eadem S. S., nunc ad Ordinarios, Moderatores et alumnos S. Cong. transmittit spem fovens, ipsis recte adhibitis, fore ut primis facilius reddant arduum sublimeque munus pios in vinea Domini instituendi operarios, alteris expeditior securiorque via sternatur ut fiant, qui esse tenentur, sacerdotes doctrina virtuteque praediti. « *Oportet clerum doctrinae laude, et quod caput est, summa laude virtutis excellere, ut animas hominum conciliet sibi atque in observantiam adducat* » (Leo XIII, Encycl. citata).

Datum Romae, e Secretaria S. C. Episc. et Regul., in festo Cathedrae S. Petri, 18 ianuarii 1908.

Approvazione del S. Padre.

Quae in hoc libello, cui titulus: " Norme per l'Ordinamento educativo e disciplinare dei Seminari d'Italia " *a Sacra Episcoporum et Regularium Congregatione praescripta sunt, ab omnibus, ad quos spectat, servari et executioni demandari iubemus.*

Ex Aedibus Vaticanis, Kalendis Ianuarii Anno MCMVIII.

PIUS PP. X.

PARTE PRIMA

DIREZIONE DEI SEMINARI.

Capo I. — **Alta direzione.**

Art. 1. — L'alta direzione comprende i diritti e i doveri dei Vescovi sui Seminari in virtù della piena autorità conferita loro dal Concilio di Trento: " *Episcopus... omnia et singula, quae ad felicem huius Seminarii profectum necessaria et opportuna videbuntur, decernere ac providere valeat* ". (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

Art. 2. — L'alta direzione dei Seminari diocesani spetta dunque ai Vescovi di ciascuna diocesi, quella dei Seminari interdiocesani al Collegio dei Vescovi che fanno parte del gruppo.

Art. 3. — Le disposizioni del Concilio di Trento (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.) riguardanti l'ufficio dei Deputati del Semi-

---

PARS PRIMA

Seminariorum regimen.

CAPUT I. — DE SUPREMO REGIMINE.

Art. I. — Supremum regimen iura et officia Episcoporum in Seminaria comprehendit vi plenitudinis potestatis iisdem a Conc. Trid. delatae: « *Episcopus.... omnia et singula, quae ad felicem huius Seminarii profectum necessaria et opportuna videbuntur, decernere ac providere valeat* ». (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

Art. 2. — Dioecesanorum Seminariorum supremum regimen pertinet ergo ad Episcopos cuiusque dioeceseos; seminariorum vero interdioecesanorum Episcoporum Collegio adscribitur qui eodem Seminario fruuntur.

Art. 3. — Dispositiones Conc. Trid. (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.) officia Deputatorum Seminariorum respicientia in suo pleno robore

nario, rimangono nel loro pieno vigore per i Seminari diocesani. Ai Seminari interdiocesani è provveduto debitamente con il Collegio dei Vescovi.

Art. 4. — È gravissimo dovere dei Vescovi di esercitare con premurosa diligenza l'alta loro direzione sui Seminari: " *Seminaria clericorum iure sibi vindicant plurimas et maximas animi, consilii, vigilantiae vestrae partes* „. (Leo XIII, Encycl. " *Etsi Nos* „ 15 Feb. 1882). E lo adempiranno attuando quanto prescrive loro il Concilio di Trento. " *Episcopi omnia opportuna et necessaria (ut pueri in disciplina ecclesiastica instituantur) constituent, eaque ut semper observentur, saepius visitando, operam dabunt* „. (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

Art. 5. — I Vescovi, ai quali appartiene l'alta direzione del Seminario interdiocesano, si aduneranno almeno una volta all'anno, per esaminare la relazione del Rettore intorno allo stato morale, scientifico, igienico ed economico dell'Istituto, per prendere di comune accordo i provvedimenti necessari o utili; e, ordinariamente, ne affideranno l'attuazione al Vescovo della diocesi dove si trova il Seminario. Per assicurarsi poi del retto andamento dell'Istituto, si terranno in diretta corrispondenza con lui, potranno visitare gli alunni e tener corrispondenza per posta con i medesimi, come con i Superiori.

---

permanent quoad Seminaria dioecesana. Seminariis vero interdioecesanis rite consultum est Episcoporum Collegio.

Art. 4. — Munus est Episcoporum gravissimum maxima cum diligentia Seminariis invigilare. « *Seminaria clericorum iure sibi vindicant plurimas et maximas animi consilii vigilantiae vestrae partes* ». (Leo XIII, Encycl. « *Etsi Nos* » 25 feb. 1882). Quod obtinebunt mandatis parentes Conc. Trid. « *Episcopi omnia opportuna et necessaria (ut pueri in disciplina ecclesiastica instituantur) constituent, eaque ut semper observentur, saepius visitando, operam dabunt* ». (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

Art. 5. — Episcopi, ad quos pertinet supremum Seminariorum interdioecesanorum regimen, saltem semel in anno conveniant ad examinandam relationem Rectoris de statu morali scientifico oeconomico atque hygienico Instituti, et ad consilia sumenda, de communi consensu, necessaria et utilia; ea exequenda generaliter committant Episcopo dioeceseos in qua Seminarium adest. Ut vero sibi suadeant de recta Instituti agendi ratione, cum eo directe consuetudinem fovebunt, alumnos invisere et ipsis moderatoribusque quidem epistolas mittere poterunt.

Art. 6. — Al Vescovo, o al Collegio dei Vescovi, spettano la nomina ed il licenziamento delle persone addette alla direzione interna dei Seminari, d'intesa però col Rettore, quando si tratti dei suoi subalterni.

Art. 7. — La scelta e la permanenza dei Superiori e Professori del Seminario sarà regolata dalle disposizioni emanate dalla S. Rom. Inquisizione il 28 Agosto 1907 ([1]) e confermate dalla Enciclica " *Pascendi dominici gregis* " ([2]) e dal Motu proprio " *Praestantia* " ([3]) del regnante Pontefice Pio X. Gioverà poi ricordare la raccomandazione che il sommo Pontefice Leone XIII di s. m. rivolgeva ai Vescovi d'Ungheria: " *In iis (Seminariis) maxime evigilent curae et cogitationes vestrae: efficite ut, litteris disciplinisque tradendis, lecti viri praeficiantur, in quibus sanctitas cum innocentia morum coniuncta sit, ut in re tanti momenti confidere eis iure optimo possitis. Rectores disciplinae, magistros pietatis eligite prudentia, consilio, rerum usu prae ceteris commendatos, communisque vitae ratio auctoritate vestra sic temperetur, ut non modo nihil unquam alumni offendant pietati contrarium, sed abundent adiumentis omnibus quibus alitur pietas: aptisque exercitationibus incitentur ad sacerdotalium virtutum quotidianos progressus* ". (Enc. " *Quod multum* " 22 Aug. 1886).

Art. 6. — Ad Episcopum vel ad Episcoporum Collegium pertinet nominatio et dimissio illorum qui intimae Seminariorum directioni praeficiuntur, de Rectoris autem consensu, cum agatur de dependentibus ab eo.

Art. 7. Electio et permansio tum Superiorum tum professorum Seminarii moderator iuxta dispositiones Sacrae Romanae Inquisitionis die 28 augusti 1907 ([1]) publicatas, Litteris Encyclicis « *Pascendi dominici gregis* » et Motu proprio regnantis Pontificis Pii PP. X « *Praestantia* » confirmatas. Praestat autem in mentem revocare quae Leo XIII f. r. Episcopis Hungariae commendabat: « *In iis (Seminariis) maxime evigilent curae et cogitationes vestrae: efficite ut, litteris disciplinisque tradendis, lecti viri praeficiantur, in quibus sanctitas cum innocentia morum coniuncta sit, ut in re tanti momenti confidere eis iure optimo possitis. Rectores disciplinae, magistros pietatis eligite prudentia consilio, rerum usu prae ceteris commendatos, communisque vitae ratio auctoritate vestra sic temperetur, ut non modo nihil unquam alumni offendant pietati contrarium, sed abundent adiumentis omnibus quibus alitur pietas: aptisque exercitationibus incitentur ad sacerdotalium virtutum quotidianos progressus* ». (Enc. « *Quod multum* » 22 aug. 1886).

([1]) Cfr. Appendice II, 4. - ([2]) Cfr. Appendice II, 5. - ([3]) Cfr. Appendice II, 6.

Art. 8. — I Vescovi non potranno permettere che gli alunni della loro diocesi facciano gli studi sia in privato, sia fuori dei Seminari da essi dipendenti.

Art. 9. — I Vescovi faranno del tutto perchè il Seminario abbia un luogo di villeggiatura, dove gli alunni possano passare ricreandosi le vacanze autunnali. " *Vitandi periculi ratio suadet ut comparetur alumnis rusticatio ad feriandum, nec arbitrium relinquatur suae cuique ipsorum adeundae familiae. Multa enim pravitatis exempla manent incautos... quo fit ut, in iuveniles cupiditates proni, aut ab incoepto deterreantur, aut sacerdotes futuri sint offensioni populi* „. (Leo XIII, Encycl. " *Paternae providaeque Nostrae* „ 18 Sept. 1899).

Art. 10. — Uno dei più gravi e delicati doveri dei Vescovi è la promozione dei chierici agli Ordini Sacri; perciò essi useranno tutta la diligeuza per adempierlo fedelmente. " *Nell' ammettere gli alunni agli Ordini Sacri, si usi somma ponderazione, giusta l'ammonimento gravissimo di S. Paolo a Timoteo:* manus cito nemini imposueris. *In tuttociò conviene posporre qualsiasi altra considerazione, che sarebbe sempre da ritenersi inferiore a quella rilevantissima della dignità del Sacro Ministero* „. (Leone XIII, Lettera ai Vescovi d'Italia, 8 Dicembre 1902).

Art. 11. — Per portare esatto giudizio intorno alle qualità morali degli Ordinandi, si avranno presenti il Decreto del S. Uffizio e i

---

Art. 8. — Nullimode Episcopi permittant alumnis suae dioeceseos studiis incumbere privatim aut extra Seminaria a se dependentia.

Art. 9. — Episcopi omne studium adhibeant ut Seminarium domum habeat rusticationis in qua alumni animum relaxare queant feriis autumnalibus. « *Vitandi periculi ratio suadet ut comparetur alumnis rusticatio ad feriandum, nec arbitrium relinquatur suae cuique ipsorum adeundae familiae.* *Multa enim pravitatis exempla manent incautos.... quo fit ut, in iuveniles cupiditates proni aut ab incoepto deterreantur, aut sacerdotes futuri sint offensioni populo* ». (Leo XIII, Encycl. « *Paternae providaeque nostrae* » 18 sept. 1899).

Art. 10. — Inter gravissima Episcoporum officia illud recensetur promovendi clericos ad Ordines sacros; quare omni studio utantur ut illud adamussim persolvant. « *In admittendis iuvenibus ad SS. Ordines maxima utatur ponderatione, iuxta monitum gravissimum S. Pauli ad Timotheum:* manus cito nemini imposueris. *In his omnibus oportet ut posthabeatur quaevis alia ratio, quae semper inferior censenda est ea gravissima dignitatis S. Ministerii* ». (Leo XIII, Epistola ad Italiae Episcopos, 8 dec. 1902).

Art. 11. — Ut recte iudicetur de qualitatibus moralibus Ordinandorum prae oculis habeatur Decreta S. Officii atque bina documenta Summi Ponti-

due documenti del sommo Pontefice Pio X citati al numero 7. Quanto poi all'età ed agli studi si seguiranno le norme seguenti:

Art. 12. — La tonsura non si conferirà se non agli alunni che frequentano il corso di Propedeutica, e gli Ordini minori se non a quelli che già sono nei due primi anni di Teologia.

Art. 13. — Nessuno, che pure abbia l'età prescritta dal S. Concilio di Trento, sarà ordinato suddiacono prima di aver compiuto il terzo anno di Teologia; diacono, prima della Pasqua del quarto anno; sacerdote, prima della fine del quarto anno medesimo. (Cfr Art. 113). " *Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea aetate constitutos debere ad hos ordines assumi, sed dignos dumtaxat et quorum vita senectus sit* ". (Conc. Trid. Sess. XXIII, Cap. 12).

Art. 14. — Almeno un mese prima del giorno fissato per l'ordinazione, gli ordinandi faranno conoscere per iscritto al Rettore il loro desiderio. Se si tratta di alunni diocesani il Rettore presenterà le istanze al Vescovo che, dopo di aver preso le necessarie informazioni dai Parrochi e dai Superiori degli Istituti nei quali avessero prima dimorato, chiamerà a sè i membri della Commissione Tridentina, il Rettore e i Professori del Seminario per chiedere il loro avviso; quindi prese, secondo coscienza, le sue decisioni, spedirà la lista degli ordinandi al Rettore, che ne informerà

---

ficis Pii X sub num. 7 citata. Quod ad aetatem studiaque pertinet sequentia serventur:

Art. 12. — Tonsura nonnisi alumnis conferatur Propedeuticae curriculo operam navantibus, et Ordines minores iis tantummodo qui primo vel secundo anno S. Theologiae studio incumbunt.

Art. 13. — Nullus, licet aetatem a Conc. Trid. statutam attigerit, ad subdiaconatum promoveatur nisi tertium annum S. Theologiae expleverit; ad diaconatum ante Pascha quarti anni; ad presbyteratum ante exitum quarti eiusdem anni. (Cf. Art. 113). « *Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea aetate constitutos debere ad hos ordines assumi, sed dignos dumtaxat et quorum probata vita senectus sit* ». (Conc. Trid. Sess. XXIII, Cap. 12).

Art. 14. — Mense saltem ante statutam ordinationi diem ordinandi rectorem de sua voluntate certiorem reddant per syngrapha. Si de alumnis dioecesanis agatur, Rectores petitiones Episcopo offerant, qui necessariis exquisitis investigationibus a parochis Moderatoribusque Institutorum, in quibus forte antea commorati sint, ad se advocet componentes Tridentinae Commissionis, Rectorem ac Seminarii Professores, ut ab eis sententiam petat: proinde iuxta conscientiam statuta, Rectorique elenchum Ordinandorum mittat, qui de hoc interesse habentes moneat, vetito exclusis iure recur-

gl'interessati, senza dar luogo agli esclusi di far reclami. Se poi si tratta di alunni estradiocesani, spedirà le domande ai rispettivi Vescovi, unendo il suo coscienzioso giudizio. I Vescovi, prese le opportune informazioni, come è detto sopra, o spediranno le dimissorie, o chiameranno i propri alunni per la sacra ordinazione, secondo che parrà loro opportuno.

Art. 15. — Immediatamente prima della ordinazione, gli ordinandi dovranno fare un corso di spirituali esercizi, di diei giorni per gli ordini maggiori e di cinque per i minori.

Art. 16. — In tutto il resto si osserveranno le prescrizioni dei Sacri Canoni.

Art. 17. — Per provvedere al retto andamento economico de' Seminari dichiarati interdiocesani verrà istituita una Cassa comune dal gruppo di Vescovi che formano l'ordinaria Conferenza episcopale.

Art. 18. — Questa Cassa sarà costituita: *a*) da contribuzioni delle mense vescovili e de' Seminari diocesani, nella misura che verrà determinata nelle Conferenze; *b*) da eventuali risorse provenienti da speciali concessioni della S. Sede; *c*) da offerte del clero e de' fedeli.

Art. 19. — L'Amministrazione di questa Cassa verrà affidata ad

---

rendi. Si vero agatur de alumnis extradioecesanis, petitiones ad respectivos Episcopos mittat Rector una cum sua sententia. Episcopi, peractis necessariis inquisitionibus, prout iam dictum est, dimissoriales litteras tradant, vel suos alumnos in suam dioecesim vocent ad S. Ordinationem, prouti opportunius sibi videatur.

Art. 15. — Statim antequam ad Ordinationem procedatur, ordinandi spiritualibus exercitiis vacent decem per dies promovendi ad maiores, quinque per dies ad minores ordines.

Art. 16. — In reliquis praescripta SS. Canonum serventur.

Art. 17. — Ut rectae oeconomicae agendi rationi consulatur Seminariorum, quae interdioecesana declarabuntur, instituetur aerarium commune ab Episcopis ordinarium Episcopale consilium componentibus.

Art. 18. — Hoc aerarium constituetur: *a*) ex mensarum Episcopalium ac dioecesanorum Seminariorum contributionibus iuxta rationem ab ipsis Consiliis determinandam; *b*) ex fortuitis subsidiis a peculiaribus S. Sedis concessionibus promanantibus; *c*) ex oblationibus cleri fideliumque.

Art. 19. — Huius aerarii administratio Commissioni committatur trium saltem membrorum in Consilio Episcopali eligendorum.

una Commissione composta di almeno tre membri da eleggersi nella Conferenza episcopale.

Art. 20. — Per l'equa ripartizione dei fondi della Cassa suddetta tra i Seminari interdiocesani, l'assemblea dei Vescovi stabilirà le Norme particolari opportune.

Art. 21. — La Commissione presenterà ogni anno all'Assemblea dei Vescovi i bilanci ed i conti consuntivi per l'approvazione.

CAPO II. — **Direzione interna.**

Art. 22. — La direzione interna dei Seminari spetta al Rettore, che sarà coadiuvato, per la parte disciplinare, da uno o due Vicerettori, secondo il numero degli alunni, e dai Prefetti di camerata; per la parte spirituale, dal Direttore di spirito; per la parte scientifica, dal Prefetto degli studi e dai Professori; per la parte amministrativa, dall'Economo.

Art. 23. — Alle persone chiamate dal Vescovo, o dal Collegio dei Vescovi, a esercitare i detti uffici, competeranno tutti i diritti e doveri che son portati dalla natura stessa dell'ufficio e da legittima consuetudine. Qui si accennano sommariamente quelli di maggior rilievo.

Art. 24. — Ciascun superiore sarà compreso del nobile ed im-

Art. 20. — Ad aequam fundorum praefati aerarii distributionem in Seminaria interdioecesana, Consilium Episcoporum opportunas peculiaresque normas statuat.

Art. 21. — Singulis annis Episcoporum Consilio offerat Commissio summam rationum *(bilancio)* atque sumptuarias rationes *(conti consuntivi)* ut adprobentur.

CAPUT II. — DE INTIMA DIRECTIONE.

Art. 22. — Seminariorum intima directio ad Rectorem pertinet, qui quoad disciplinam adiuvabitur iuxta alumnorum frequentiam ab uno vel duobus Vice-rectoribus, et a contuberniorum praefectis; quoad pietatem a pietatis magistro; quoad studia a studiorum praefecto et a professoribus: quoad denique administrationem ab oeconomo.

Art. 23. — Singulis ab Episcopo vel Episcoporum Collegio ad praeata munera explenda vocatis omnia iura atque officia competent ab ipsa muneris natura vel a legitima consuetudine promanantia. Quae maioris momenti sunt, hic breviter attingimus.

Art. 24. — Quisque Superior in nobile graveque munus sibi commis-

portante ufficio affidatogli, e si adopererà a tutt'uomo per compierlo con fedeltà, zelo, costanza e carità. A tutti siano presenti le parole del sommo Pontefice Leone XIII di s. m. nella Lettera ai Vescovi d'Italia dell'8 Dicembre 1902: « *Importa grandemente che, a formare negli alunni del Santuario un'immagine viva di Gesù Cristo, nel che si assomma tutta l'educazione ecclesiastica, i moderatori e gl'insegnanti, alla diligenza e alla perizia propria del loro ufficio, congiungano l'esempio di una vita al tutto sacerdotale. La condotta esemplare di chi presiede, massime ai giovani, è il linguaggio più eloquente e persuasivo per ispirare negli animi loro il convincimento dei propri doveri e l'amore al bene* ».

§ 1. — *Del Rettore.*

Art. 25. — Il Rettore è il Superiore immediato del Seminario: *omnium primus*, come si esprime S. Carlo Borromeo, il quale continua così: « *eique ceteri cuiuscumque ordinis, in functionibus munerum suorum ac in omnibus prorsus quae ad Seminarii referuntur utilitatem, obtemperare teneantur* ». (Inst. p. 2, c. 2). Il Rettore pertanto è come il centro da cui parte la vita del Seminario: a lui spetta la direzione interna, con tutti i diritti e i doveri per l'andamento morale, scientifico, igienico e morale dell'Istituto.

---

sum animum intendat, et studeat totis viribus, ut fidelitate, zelo, constantia atque caritate illud expleat. Omnes prae oculis habeat verba Summi Pontificis Leonis XIII f. r. in Epistola ad Italiae Episcopos diei 8 decembris 1902: « *Maxime interest ut ad instituendos sanctuarii alumnos iuxta vivam imaginem D. N. I. C., quod tota complectitur ecclesiastica institutio, moderatores et professores cum diligentia peritiaque sui officii exemplum vitae omnino sacerdotalis coniungant. Integrae vitae ratio Superiorum vox est maxime iuvenibus eloquentior ac suadentior ut in eorum animis proprii muneris persuasio ac boni amor inspiretur* ».

§ 1. — *De Rectore.*

Art. 25. — Rector est Seminarii praepositus proximus. *omnium primus*, ut ait S. Carolus Borromeus, cuius etiam haec sunt: « *eique ceteri cuiuscumque ordinis, in functionibus munerum suorum ac in omnibus prorsus quae ad Seminarii referuntur utilitatem, obtemperare tenentur* ». (Inst. p. 2 c. 2). Rector itaque velut centrum est, a quo vita Seminarii promanat: ad eum pertinet intima directio cum omnibus officiis ac iuribus quoad moralem, scientificam, hygienicam et materialem Instituti agendi rationem.

Art. 26. — Tutti gli altri ufficiali dipenderanno immediatamente da lui. Egli poi sarà sotto la dipendenza del Vescovo, con il quale dovrà essere in continua relazione per informarlo di tutto ciò che riguarda il Seminario, e non prenderà alcun provvedimento rilevante senza l'approvazione di lui.

Art. 27. — Esplicherà la sua azione indirizzando e guidando i suoi collaboratori, con i quali conferirà almeno una volta al mese; prenderà da essi esatte informazioni dello stato della comunità; farà conto dei loro suggerimenti per ovviare ai possibili abusi e per promuovere la pietà e la scienza fra gli alunni.

Art. 28. — Suo precipuo dovere verso gli alunni è di formarli ad una vita regolare e santa. Li dirigerà paternamente, cioè reggendoli con giusta severità e dolcezza: *fortiter et suaviter*. Egli, più che far uso di minacce e di castighi, sveglierà in essi il rispetto all'autorità, il sentimento del dovere, abituandoli a volere il bene liberamente, per via di persuasione e per impulso di coscienza, e non per timore servile, giusta il consiglio di S. Paolo: *Non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam...* [1] *facientes voluntatem Dei ex animo* [2].

Art. 29. — Terrà quindi, di tanto in tanto, opportune conferenze agli alunni, per ammaestrarli ed esortarli nell'adempimento dei

---

Art. 26. — Ei immediate subiiciantur omnes alii ministri. Ipse autem ab Episcopo dependeat, cui continuo referat cuncta quae ad Seminarium attinent, nihilque gravioris statuat absque eiusdem adprobatione.

Art. 27. — Suam expleat actionem suos coadiutores dirigendo ac ducendo, cum quibus semel saltem in mense conferet; ab ipsis de statu communitatis certior reddetur; eorum consilia curet ut futuris obsistat abusibus, ac pietatem scientiamque inter alumnos promoveat.

Art. 28. — Eius praecipuum munus in alumnos esto eos instituere ad vitam religiosam et sanctam. Utpote pater eos dirigat, idest eos moderando cum aequa auctoritate atque suavitate: *fortiter et suaviter*. Ipse potius quam uti minis et punitionibus, in eis inspiret sensus officii, et obsequii erga auctoritatem ac desiderium boni libere, potius ob suasionem ac conscientiae impulsum, quam ob servile metum, iuxta monitum Pauli: *Non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam....* [1] *facientes voluntatem Dei ex animo* [2].

Art. 29. — Cum alumnis itaque saepe opportunos habeat sermones,

[1] S. Paul. *Ad Rom.* XIII, 5. - [2] S. Paul. *Ad Eph.* VI, 6.

loro doveri e nella pratica delle regole di buona creanza. Per conoscerli poi direttamente e intimamente, non si contenterà di dare in privato a ciascuno ammonizioni e consigli, ma si troverà spesso in mezzo a loro come un padre amoroso, senza però perdere della sua autorità.

Art. 30. — Nei limiti del suo ufficio, vigilerà sulla sincerità e sullo sviluppo della vocazione sacerdotale dei suoi alunni, tenendo dietro al loro progresso nella pietà, nella virtù, negli studi e in tutto ciò che riguarda lo stato ecclesiastico.

Art. 31. — Per la parte disciplinare, eserciterà un'alta e generale vigilanza su tutto e su tutti, senza ingerirsi troppo nelle cose secondarie e minute, affidate ai suoi collaboratori. Mostrerà di aver fiducia in essi, concedendo una conveniente libertà d'azione. Farà sì che il principio d'autorità sia rispettato in tutta la sua pienezza, e che il regolamento venga osservato esattamente. Riservando ai suoi dipendenti le correzioni ordinarie, interverrà nei casi più gravi per fare le debite ammonizioni ed infliggere, quando il caso lo richieda, il castigo proporzionato.

Art. 32. — Per la parte scientifica, invigilerà affinchè gli alunni traggano vero profitto dall'insegnamento. Esaminerà quindi opportunamente i registri, dove i Professori terranno notato i punti dei

---

ut eos doceat atque hortetur ad eorum munerum observantiam, et usum praeceptorum humanitatis. Ut autem eos intime ac directe cognoscat, non tantum privatim singulos admoneat ac hortetur, sed pater studiosus saepius iis interesto absque tamen auctoritatis detrimento.

Art. 30. — Iuxta munus suum Rector invigilet sinceritati ac progressibus sacerdotalis vocationis alumnorum, eorumdem profectum animadvertens in pietatem, virtutem, studia, omniaque statum ecclesiasticum respicientia.

Art. 31. — Quod ad disciplinam attinet, supremam ac generalem exerceat vigilantiam in omnes et in omnia, quin tamen se nimis immisceat in rebus minimis ac secundariis suis coadiutoribus commissis. In eos fidem ostendat eis congruam gerendi libertatem relinquens. Studeat ut auctoritatis principium integre existimetur, et regulae religiosissime serventur. Reservata suis dependentibus minorum punitionum cura, gravioribus casibus adesto, ut debite admoneat et congruam, quatenus id necesse sit, punitionem infligat.

Art. 32. — Quod vero ad studia attinet, invigilet, ut alumni veros in variis disciplinis progressus faciant. Opportune itaque perpendat acta in quibus Professores adnotant statum quotidiani progressus in studiis et di-

saggi quotidiani scolastici e della condotta di ciascun alunno: avrà il diritto di visitare le scuole e d'interrogare gli alunni, di assistere agli esami; e in fin d'ogni bimestre manderà le classificazioni al Vescovo, o ai Vescovi che fanno parte del gruppo.

Art. 33. — Le paterne sollecitudini del Rettore avranno anche per oggetto la salute fisica degli alunni, assicurandosi per sè o per mezzo del Vicerettore che il vitto sia sano, che vengano osservate le norme igieniche e che sia convenientemente provveduto agli infermi ed a quelli che abbisognassero semplicemente di qualche riguardo.

Art. 34. — Per la parte economica, avrà facoltà di ordinare le spese urgenti da lui reputate necessarie o utili al buon andamento del Seminario, consultandosi prima col Vescovo, quando le spese fossero di grave momento, avuto sempre riguardo allo stato finanziario dell'Istituto.

Art. 35. — Avrà un registro generale di tutti gli alunni, nel quale, segnato il nome e cognome di ciascuno di essi e dei loro genitori, la diocesi, la patria, l'anno e il giorno della nascita e dell'ingresso in Seminario, gli studi fatti, quelli intrapresi, annualmente si noteranno la camerata, la classe, le eventuali uscite dal Seminario, l'esito degli esami finali e di quelli di riparazione, il giorno delle ordinazioni, i premi riportati, tutto ciò infine che si

---

sciplina singulorum alumnorum; ius habeat scholas visitandi, alumnos interrogandi, periculis adstandi; et absoluto quovis bimestri adnotationes singulorum mittat Episcopo, vel Episcopis Consilium constituentibus.

Art. 33. — Paternarum Rectoris sollicitudinum obiectum quidem esto alumnorum valetudo, certiorem se faciens sive per se, sive per vice-rectorem de victus, integritate, et ut hygienica praecepta serventur ac infirmis apte consulatur illisque quidem quorum valetudo peculiares deposcat curas.

Art. 34. — Quod autem ad Comunitatis administrationem attinet, iure gaudeat, urgentes impensas ordinandi, quas necessarias vel utiles ad rectam Seminarii gerendi rationem existimet, consulto prius Episcopo cum de gravioribus agatur expensis, ne statui oeconomico Instituti ullum praeiudicium afferatur.

Art. 35. — Tabulas generales habeat omnium alumnorum, in quibus, inscriptis nomine cognomine cuiusque ipsorum eorumdem parentum, dioecesi, patria, ortus anno, mense, ac die, ac ingressu in Seminarium, studiis expletis ac incoeptis, annuatim adnotentur contubernium, auditorium, fortuiti e Seminario egressus, periculorum annualium ac reparationis exitum, dies ss. ordinationum, praemia adepta, omnia denique quae ad progressum vel regressum alumni in pietatem, disciplinam atque studia referantur.

riferisce al progresso o regresso dell'alunno nella pietà, nello studio e nella disciplina.

Art. 36. — In fin dell'anno presenterà al Vescovo una esatta relazione dello stato morale, scientifico, igienico ed economico dell' Istituto.

§ 2. — *Del Vicerettore.*

Art. 37. — L'ufficio del Vicerettore è quello di coadiuvare il Rettore o di tenerne le veci, quando sia assente o impedito. Il Vicerettore perciò, mostrerà speciale deferenza verso il Rettore, e si guarderà bene dal dar luogo a dispareri e dall'ostentare una inconsulta indipendenza da lui; si terrà sempre nei limiti d'azione assegnatigli, e coltiverà una sincera ed affettuosa soggezione verso il medesimo.

Art. 38. — Al Vicerettore spetterà tutto ciò che riguarda la disciplina e l'osservanza del Regolamento. A lui incombe il dovere di una vigilanza particolare ed assidua su i Prefetti di camerata, su l'intervento degli alunni agli atti in comune, su la loro nettezza e su la pratica delle regole di buona creanza.

Art. 39. — Si terrà in frequente relazione con i Prefetti per conoscere l'andamento della camerata loro affidata, e così provvedere secondo i bisogni, o da sè, o, in cose di maggior rilievo, d'intesa

---

Art. 36. — Singulis annis expletis Episcopo Rector diligentem relationem subiiciat de Instituti statu morali, scientifico, hygienico, atque oeconomico.

§ 2. — *De Vice-rectore.*

Art. 37. — Munus est Vice-rectoris rectorem coadiuvandi, eiusque vices gerendi, cum absit vel detineatur. Vice-rector itaque peculiarem obsequium in rectorem ostendito, et abstineat a dissentionibus et ab imprudentis voluntatis iactantia; semper sibi commissa tantum expleat, ac eundem prosequatur benevola apertaque subiectione.

Art. 38. — Omnia ad Vice-rectorem pertinent quae disciplinam vel legum observantiam respiciunt. Eius esto assidue seduloque contubernii praefectis, vitae communi alumnorum, eorumdem munditiae atque usui praeceptorum civilis institutionis.

Art. 39. — Praefectis frequenti congrediatur consuetudine, ut de agendi ratione contubernii ipsis commissi certior sit, et ita consulere possit necessitatibus sive per se, sive, in negociis maioris momenti, de Rectoris con-

con il Rettore. A questo nulla terrà nascosto, e in giorni ed ore determinate, darà notizia di tutto, per ricevere norme e consigli ai quali si atterrà fedelmente.

Art. 40. — Avrà cura di far provvedere agli alunni tutto ciò che essi debbono procurarsi a proprie spese, come libri, oggetti scolastici, ecc., e vigilerà che nulla entri in Seminario, nulla sia consegnato agli alunni senza il suo permesso. Nel provvedere i libri userà massima cautela, ed in ciò procederà d'intelligenza con il Rettore.

§ 3. — *Dei Prefetti di Camerata.*

Art. 41. — I Prefetti saranno scelti dal Rettore tra gli ecclesiastici più stimabili per pietà, studio, discernimento ed amore alla disciplina. Essi poi si studieranno di essere a tutti di esempio, compensando, se giovani, l'età con la saviezza.

Art. 42. — Sarà loro precipuo dovere di trovarsi continuamente, eccettuato il tempo di scuola, con gli alunni affidati, esercitando in mezzo ad essi senza sussiego una sorveglianza prudente e discreta, affine d'impedire ogni inconveniente e conoscere bene il carattere e le qualità di ciascuno.

Art. 43. — Essi impediranno assolutamente fra gli alunni la mormorazione e la critica, specialmente quando riguardi l'autorità.

---

sensu. Hunc nihil celato, et diebus horisque statutis eum doceat de omnibus, ut normas consiliaque recipiat quae fideliter exequatur.

Art. 40. — Curam habeat ut alumni sibi omnia comparent quae propriis sumptibus comparanda tenentur, uti v. g. libros, res scholasticas etc. studeat ut nihil in Seminarium importetur, nihil alumnis tradatur absque consensu suo. In libris comparandis maxima utatur cautela, idque agat de Rectoris consensu.

§ 3. — *De Contubernii Praefectis.*

Art. 41. — In praefectos eligat Rector clericos pietate, studio, intelligentia ac amore erga disciplinam prae ceteris excellentes. Ipsi autem studeant ut omnibus exemplo sint aetatem cum prudentia compensando.

Art. 42. — Eorum esto praecipue, tempore lectionum excepto, continuo in alumnis interesse, eosque vigilantia prudenti modestaque prosequi absque tamen vana iactantia, ut quibuslibet incommodis via praecludatur, ac indoles qualitatesque cuiusque intime cognoscatur.

Art. 43. — Omnino curent ut ab alumnis mussitatio censuraque amo-

adoperandosi di spegnere in sul nascere le funeste faville di qualsiasi men retta tendenza.

Art. 44. — Impediranno del pari gli scherzi di mano, le liti, le burle irritanti e qualsiasi atto o detto contrario al decoro ecclesiastico, ammonendo caritatevolmente chi manca, perchè si emendi. In generale, saranno sempre vigilanti, affinchè nelle varie circostanze vengano osservate tutte le norme della più compita urbanità.

Art. 45. — Porranno ogni studio perchè si osservino puntualmente e regole del Seminario e gli ordini particolari dei Superiori.

Art. 46. — Con prudenza e sincerità informeranno il Rettore e il Vicerettore intorno alla condotta degli alunni, verso i quali non avranno nè preferenze nè predilezioni di sorta.

Art. 47. — Vigileranno perchè gli alunni in casa e fuori siano sempre puliti.

Art. 48. — Occorrendo fare qualche correzione, la faranno con carità fraterna, con modi rispettosi e discreti, e adattandosi all'indole diversa dei giovani per farli migliori.

Art. 49. — Useranno tutte le premure per la sanità degli alunni, prendendo e facendo prendere le precauzioni atte a prevenire le

---

veantur, praesertim cum auctoritatem respiciant, nitentes ut ab ortu funesta deleantur initia cuiusvis haud rectae propensionis.

Art. 44. — Impediant pariter manuum lusus, lites, pungentes facetias, quemlibet actum, quaecumque verba, ecclesiasticae gravitati non congruentia; delinquentes cum caritate admonendo ut ad meliorem frugem se recipiant. Generatim semper invigilent, ne unquam alumni variis rerum adiunctis praeceptis deficiant perfectioris urbanitatis.

Art. 45. — Omnem diligentiam adhibeant ut adamussim serventur praecepta Seminarii atque dispositiones peculiares Moderatorum.

Art. 46. — Cum prudentia ac sinceritate Rectorem et Vice-rectorem doceant de alumnorum agendi ratione, in quos nec praelationem nec peculiarem dilectionem exibeant.

Art. 47. — Invigilent ut alumni, domi forisque, semper nitida munditie excellant.

Art. 48. — Si contigerit aliquem admonere, id agant fraterna cum caritate, cum observantia et moderatione, ratione habita diversae indolis iuvenum ut eos meliores reddant.

Art. 49. — Singulariter sint sollicite de alumnorum sanitate, cautelas contra infirmitates adhibentes, atque statim Superiores doceant si quis infirma

infermità, ed avviseranno subito i Superiori quando qualcuno fosse indisposto. (Cfr. Norme igieniche, n. 4). Base del loro ufficio sarà la carità.

§ 4. — *Del Direttore di spirito.*

Art. 50. — Al Direttore di spirito è affidata la cura del bene spirituale degli alunni per prepararli ad una vita sacerdotale perfetta. Perciò si avrà la massima oculatezza per designare a questo ufficio un sacerdote che abbia dato prova di essere fornito delle doti necessarie. (Cfr. art. 7).

Art. 51. — Nessun Seminario mancherà del Direttore di spirito, del che si fa formale e grave precetto a tutti i Rm̃i Ordinari. Esso risiederà abitualmente nel Seminario per essere pronto ad ogni richiesta degli alunni, secondo la pratica dei migliori Istituti.

Art. 52. — Se per circostanze speciali, non potesse provvisoriamente risiedere in Seminario, il sacerdote esterno incaricato dell'ufficio di cui si tratta, si recherà in Seminario tutti i giorni, in ore e luogo stabilito, per ascoltare gli alunni che desiderassero di parlargli.

Art. 53. — « *Cura precipua del Direttore di spirito sia d'infondere e coltivare negli alunni con la maggiore sodezza quella pietà la quale è per tutti feconda, ma specialmente pel Clero, di utilità inestimabile.*

---

valetudine afficiatur. (Cfr. *Praecepta hygienica,* n. 4). Eorum muneris fundamentum caritas esto.

§ 4. — *De pietatis Magistro.*

Art. 50. — Pietatis Magister committitur alumnorum spiritualis cura, ut instituantur ad perfectam vitam sacerdotalem. Itaque summopere studeatur, ut huic muneri praeficiatur sacerdos, quem constet praeditum esse necessariis requisitis; (Cfr. art. 7).

Art. 51. — Nulli Seminario Magister desit pietatis idque utpote grave peculiareque praeceptum iniungitur omnibus R.mis Ordinariis. Ipse habitualiter in Seminario commoretur, ut paratus sit quoties alumni eum exposcant, prouti mos est praestantiorum Institutorum.

Art. 52. — Si ob peculiaria adiuncta per aliquod tempus quominus resideat impediatur, Seminarium quotidie petat horis et loco statutis sacerdos externus, cui munus, de quo agimus, commissum est, ut alumnos eum petentes audiat.

Art. 53. — *Cura praecipua pietatis Magistro esto in alumnos infundere ac colere, maiori qua potest constantia, pietatem illam, quae omnibus sed praesertim*

Quanto più la pietà avrà messo radici profonde nei chierici, tanto meglio saranno temprati a quel forte spirito di sacrificio, che è al tutto necessario per zelare la gloria divina e la salvezza delle anime » (Leone XIII, Lett. cit.).

Art. 54. — Il Direttore di spirito ascolterà le confessioni degli alunni, e darà loro tutti i consigli che giudicasse opportuni, soprattutto riguardo alla vocazione sacerdotale. Li dirigerà nel far la meditazione, leggendola o esponendola egli stesso, ovvero indicando un libro adatto, e ne regolerà la durata secondo l'età degli alunni.

Art. 55. — Per riguardo al suo alto e delicato ministero esso userà di tutta la prudenza per non ingerirsi nell'andamento disciplinare del Seminario; nè prenderà a patrocinare alunni corretti, castigati ecc.

Art. 56. — Ad ascoltare le confessioni degli alunni, oltre il Direttore di spirito, saranno designati alcuni dotti e pii Sacerdoti, i quali, memori del grave loro compito e sulla scorta di approvati autori, forniranno ai penitenti consigli e lumi richiesti dalle loro incertezze, imponendo l'obbligo di ritirarsi dallo stato ecclesiastico a chi dimostrasse di non esservi chiamato.

Art. 57. — I Superiori e i Professori dell'Istituto non potranno allo stesso tempo disimpegnare l'ufficio di Direttore di spirito, nè quello di Confessore ordinario.

---

clero uber est inestimabilis utilitatis. Quo magis pietas in clericos penetraverit, eo magis ipsi parati erunt ad sacrificii studium strenuum, cuius tanta est necessitas ad sollicite curandam Dei gloriam et animarum salutem. (Leo XIII, Epist. cit.).

Art. 54. — Confessiones alumnorum audiat pietatis Magister, eisque monita, quae in Dño expedire iudicaverit, praebeat, quoad praesertim sacerdotalem vocationem. Eos dirigat ad meditationem peragendam, sive lectione sive expositione, sive quemdam librum aptum indicando, atque eiusdem diuturnitatem iuxta alumnorum aetatem moderatur.

Art. 55. — In obsequium sui sublimis ac peculiaris muneris, summo studio caveat, ne sese immisceat in disciplinari agendi ratione Seminarii; neque alumnos admonitos vel punitos protegat.

Art. 56. — Ad alumnorum confessiones audiendas praeter pietatis Magistrum, alii quidem deputentur docti piique sacerdotes, qui ratione habita gravissimi muneris, atque ducibus probatis auctoribus, poenitentibus lumina, consiliaque praebeant in eorum dubiis, obligationem imponentes statum ecclesiasticum relinquendi iis qui ostendant ad eum non vocatos esse.

Art. 57. — Moderatores ac Professores Instituti prohibeatur a munere Magistri pietatis vel Confessarii ordinarii simul gerendo.

§ 5. — *Del Prefetto degli Studi.*

Art. 58. — L'ufficio di Prefetto degli studi si trova descritto nel Programma generale di studi al Capo VI.

Art. 59. — In casi speciali, potrà essere chiamato a disimpegnare tale ufficio lo stesso Rettore del Seminario.

Art. 60. — Al Prefetto degli studi è commesso il còmpito di fare osservare scrupolosamente il Regolamento degli studi, nonchè di adoperare i mezzi più convenienti a promuovere gli studi stessi nell'Istituto, sempre però d'intesa col Rettore.

Art. 61. — Di quando in quando visiterà le classi durante le lezioni, e interrogherà gli alunni, per eccitare in questi l'ardore nello studio, nei Professori lo zelo nell'insegnare.

Art. 62. — Vigilerà perchè siano tenuti con esattezza i registri scolastici e che in fine di ogni bimestre siano pronte le note delle medie dei punti ottenuti dagli alunni.

Art. 63. — Dirigerà quanto riguarda gli esami finali e di riparazione; porrà ogni vigilanza e fermezza perchè gli esperimenti siano fatti con serietà e imparzialità, e perchè sia veramente vagliato il merito nel decretare le promozioni alle classi superiori. Assegnerà anche la classe ai nuovi alunni dopo averne riconosciuta l'idoneità o dall'esame dei documenti, o da esami di ammissione.

---

§ 5. — *De studiorum Praefecto.*

Art. 58. — Munus studiorum Praefecti descriptum est in Programmate generali studiorum, cap. VI.

Art. 59. — Peculiaribus in adiunctis ad huiusmodi munus idem Seminarii Rector vocari poterit.

Art. 60. — Praefectus studiorum curare tenetur, ut religiose serventur studiorum normae atque media aptiora adhibeantur ad promovenda eadem studia in Instituto, semper tamen de Rectoris consensu.

Art. 61. — Interdum auditoria tempore lectionum visitet, alumnosque interroget ut in eis discendi ardor, in magistris studium docendi excitentur.

Art. 62. — Invigilet ut diligenter habeantur acta scholastica, utque in fine singulorum bimestrum paratae sint schedulae notarum ab alumnis obtentarum.

Art. 63. — Dirigat omnia quae pericula extrema ac reparationis respiciunt; omne studium adhibeat ut pericula cum gravitate et absque favoribus expleantur, et meritum tantum singulorum pendatur in promotionibus decernendis ad scholas superiores; scholam novis quoque alumnis assignet eorum cognita idoneitate sive ex documentis, sive ex admissionis experimentis.

Art. 64. — Procurerà si facciano con la dovuta solennità l'inaugurazione dell'anno scolastico e la distribuzione dei premi, per l'aggiudicazione dei quali, d'intesa col Rettore e con l'approvazione del Vescovo o del Collegio dei Vescovi, stabilirà norme opportune.

Art. 65. — In fine d'ogni anno scolastico compilerà un'esatta relazione sullo stato scientifico dell'Istituto in genere, e sul profitto conseguito dagli alunni, aggiungendo quei voti che giudicherà necessari od utili al miglioramento dell'istruzione. Tale relazione verrà da lui presentata al Rettore che la porterà a conoscenza del Vescovo o del Collegio dei Vescovi.

§ 6. — *Dei Professori.*

Art. 66. — Ufficio di ciascun Professore è di guidare con competenza e coscienza i discepoli alla cognizione della materia che esso deve insegnare, ricordando che: *primus discendi ardor, nobilitas est magistri* [1].

Art. 67. — I Professori nell'esercizio del loro ufficio saranno sotto la immediata dipendenza del Prefetto degli studi.

Art. 68. — Saranno diligenti nel trovarsi puntualmente in classe, nel ben prepararsi sull'argomento di ciascuna lezione, nell'esaurire

---

Art. 64. — Curet ut solemniter celebretur anni scholastici inauguratio ac praemiorum distributio, pro quorum adiudicatione opportunas statuat normas de consensu Rectoris, et Episcopo vel Episcoporum Collegio adprobante.

Art. 65. — Singulis exeuntibus annis scholasticis, diligentem de statu scientifico relationem generatim scribat simul ac de progressu in studiis ab alumnis habito, vota enuncians quae praestantiori studiorum conditioni utilia vel necessaria iudicaverit. Eiusmodi relationem Rectori obferat qui de ea Episcopum vel Episcoporum Collegium certiorem reddet.

§ 6. — *De Professoribus.*

Art. 66. — Cuiusvis professoris esto discipulos cum doctrina atque ex conscientiae officio dirigere ad rerum notionem, quas quis docere teneatur, illud prae oculis habens quod dicitur: *primus discendi ardor, nobilitas est magistri.*

Art. 67. — Professores quoad munus sibi commissum immediate studiorum Praefecto subiiciantur.

Art. 68. — Sedulo ac diligenter horis statutis in scholis intersint, in lectionibus explicandis sese parent, statutum programma absolvant, saepe alum-

(1) S. Ambros., *De Virginibus.*

il proprio programma, nell'interrogare di frequente gli alunni e correggerne i lavori, nell'eccitarli e incoraggiarli allo studio, nel mantenere la disciplina scolastica, senza di che è vano sperare un vero profitto. Soprattutto si mostreranno esemplari in ogni virtù, il che concilierà loro il dovuto rispetto. Se poi qualche alunno vi venisse meno, lo denuncieranno al Rettore o al Vicerettore perchè venga opportunamente ammonito.

Art. 69. — I Professori non trascureranno quelli che in classe si mostrassero di minore ingegno, anzi prima di passare ad altro argomento, si assicureranno che la lezione sia stata ben compresa da tutti, il che gioverà moltissimo a tener desta l'emulazione e a condurre l'intera scolaresca a buona meta.

Art. 70. — Ogni professore avrà un registro dove noterà giornalmente i punti meritati dagli alunni nei saggi scolastici e nella condotta tenuta in iscuola. In fine di ogni bimestre ne farà la media e la presenterà al Prefetto degli studi.

§ 7. — *Dell'Economo.*

Art. 71. — All'Economo spetta, sotto la dipendenza del Rettore, l'interna gestione finanziaria e materiale del Seminario.

---

nos interrogent, eorumque pensa corrigant, eos in studium excitent, adiuventque, disciplinam in scholis tueantur, quibus vero neglectis, frustra verus expectatur progressus. Exempla per se potissimum praebeant omnium virtutum, quod eis debitum afferet obsequium. Si vero interdum quis alumnorum huic reverentiae defecerit, eum Professores ad Rectorem vel ad Vice-rectorem deferant ut apte admoneatur.

Art. 69. — Ne negligant Professores eos qui in scholis haud nimium ostendant ingenii, imo antequam ad novas explicandas lectiones procedant, sibi suadeant omnes explicatam lectionem recte clareque intellexisse, quod quam maxime iuvabit, ut aemulatio excitetur et omnes alumni optimum consequantur progressum.

Art. 70. — Quisque professor codicem habeat, in quo adnotentur quotidie notulae quas alumni in scholasticis periclitationibus et in sese gerendi ratione consecuti sint. Singulis vero bimestribus ipsarum notularum mediam computet, quam studiorum Praefecto afferat.

§ 7. — *De Oeconomo.*

Art. 71. — Ad Oeconomum pertinet, sub Rectoris auctoritate, interna Seminarii oeconomica ac materialis negotiorum gestio.

Art. 72. — Avrà un proprio archivio, dove terrà ordinatamente tutti i necessari documenti, specialmente le giustificazioni di entrata e di uscita, i registri, le note ecc., sicchè ad ogni richiesta possa render conto esatto della sua gestione. Farà al principio di ogni anno il preventivo delle spese, e alla fine esibirà al Rettore il bilancio consuntivo.

Art. 73. — Non si opporrà mai a fare quelle spese che il Rettore crederà necessarie od utili al bene morale, disciplinare e scientifico del Seminario, a norma dell'art. 34.

Art. 74. — Vigilerà in modo particolare su la cucina, affinchè gli alunni siano trattati convenientemente.

Art. 75. — Visiterà spesso le diverse parti del fabbricato, per osservare se tutto è a suo luogo, se avvennero guasti o altro, per provvedere prontamente.

Art. 76. — Procurerà che nel Seminario siano osservate tutte le norme di una ben intesa proprietà e siano adottati i sussidi dell'igiene. (Cfr. Appendice I, § 1).

Art. 77. — Sarà in modo speciale sollecito che nella Chiesa o Cappella del Seminario tutto stia in perfetto ordine, che nulla manchi di ciò che è necessario per il culto, e le sacre suppellettili siano tenute sempre in istato decoroso.

Art. 78. — L'Economo durante l'anno avrà facoltà di fare, non

---

Art. 72. — Peculiare habeat Tabularium in quo de more conservet omnia necessaria documenta, praesertim rationes accepti et expensi, acta, etc., ita ut quoties postuletur, rationem diligenter reddere valeat. Initio cuiusque anni praeviam sumptuariam rationem *(preventivo)* computet, et expleto anno Rectori exhibeat summam rationum.

Art. 73. — Numquam abstineat ab iis peragendis impensis, quas Rector utiles vel necessarias existimaverit incremento morali, disciplinari atque scientifico Seminarii, iuxta art. 34.

Art. 74. — Peculiari cum diligentia culinae invigilet, ut alumni congruenter deserviantur.

Art. 75. — Saepe varias domus partes visitet, ut inspiciat an omnia ordinata reperiantur, an quid perierit aut corruptum fuerit ut cito consulatur.

Art. 76. — Curet ut in Seminario regulae decentiae observentur et hygienica subsidia adhibeantur. (Cfr. *Appendic.* I, § 1).

Art. 77. — Omne studium adhibeat ut in Ecclesia vel in Sacello Seminarii omnia expedita reperiantur, nihilque desit cultui necessarium, ac debita cum decentia semper conserventur sacrae suppellectiles.

Art. 78. — Oeconomus, in anno facultate fruatur non modum quoad ordi-

solo le spese ordinarie, ma anche quelle di urgenza, ricordando però che le spese rilevanti, come restauri ai locali, arredi ecc., dovranno essere sottoposte preventivamente all'approvazione del Collegio dei Vescovi, o del Vescovo diocesano.

Art. 79. — L'Economo, d'intesa col Rettore, sceglierà i domestici, e questi dipenderanno immediatamente da lui. Esso poi vigilerà su la loro condotta religiosa, morale e disciplinare, secondo apposito regolamento, redatto d'accordo col Rettore stesso.

PARTE SECONDA

AMMISSIONE DEI GIOVANI IN SEMINARIO

Quale sia lo scopo dei Seminari, apparisce chiaro dalle parole del Concilio di Trento che li istituì: « *Singulae Cathedrales certum puerorum numerum religiose educare et ecclesiasticis disciplinis instituere teneantur, quorum indoles et voluntas spem afferat eos ecclesiasticis ministeriis perpetuo inservituros, ita ut hoc Collegium Dei Ministrorum perpetuum Seminarium sit* ». E il Sommo Pontefice Leone XIII di s. m. nella citata Lettera ai Vescovi d'Italia dice: « *Noi sentiamo*

---

narias expensas, sed etiam quoad urgentiores, animadvertens tamen graviores expensas, ut instaurationes aedificiorum, suppellectilium etc. antea adprobandas esse ab Episcopo dioecesano vel Episcoporum Collegio.

Art. 79. — Oeconomus, de Rectoris consensu, famulos seligat, qui ab eo immediate dependeant. Ipse autem eorum vitae rationi invigilet tum quoad pietatem tum quoad mores et disciplinam iuxta opportunas leges, quas ipse quidem de Rectoris consensu statuet.

PARS ALTERA

De iuvenum admissione in Seminarium.

Ad quidnam sint Seminaria instituta aperto patet ex verbis Conc. Trid., instituentis: « *Singulae Cathedrales certum puerorum numerum religiose educare et ecclesiasticis disciplinis instituere teneantur, quorum indoles et voluntas spem afferat eos ecclesiasticis ministeriis perpetuo inservituros, ita ut hoc Collegium Dei Ministrorum perpetuum Seminarium sit* ». Et Summus Pontifex Leo XIII s. m. in laudata Epistola ad Episcopos Italiae ait: « *Nos exi-*

di dover nuovamente e con più vivo studio raccomandare che innanzi tutto i Seminari siano con gelosa cura mantenuti nello spirito proprio, così rispetto all'educazione della mente come a quella del cuore. Non si perda giammai di vista, che essi sono esclusivamente destinati a preparare i giovani non ad uffici umani, per quanto legittimi ed onorevoli, ma all'alta missione di ministri di Cristo e dispensatori dei misteri di Dio ».

L'ammissione quindi dei giovani in Seminario richiede la massima ponderazione. « *Non si accolgano,* prosegue Leone XIII, *che giovani i quali offrano fondate speranze di voler consacrarsi in perpetuo al ministero ecclesiastico* ». Non si ha con ciò da pretendere da essi, massime se ancora di tenera età, una risoluta determinazione allo stato ecclesiastico, ma che addimostrano almeno una certa naturale disposizione a tale stato [1].

Nell'ammettere gli alunni sia ai corsi inferiori che ai superiori, si avrà presente il Decreto della S. Congregazione del Concilio « *De Seminariorum alumnis* », del 22 dicembre 1905 [2], e le poche norme che seguono.

---

stimamus iterum ac ardentiori sollicitudine commendare, ut Seminaria omni studio serventur in proprio peculiari spiritu sive quoad mentis, sive quoad cordis institutionem. Semper prae oculis habeatur ea omnino destinata esse ad instituendos iuvenes non ad humana munera, sint quidem legitima ac honorifica, sed ad officium sublime Christi administrorum et mysteriorum Dei distributorum ».

Admissio ergo iuvenum in Seminarium maximam exposcit prudentiam. « *Tantum admittantur iuvenes,* prosequitur Leo XIII, *qui solidas afferant spes sese perpetuo tradendi ecclesiastico ministerio* ». Ex hoc tamen praesumendum non est, praesertim si adhuc iuniores, certum propositum, sed oportet ut saltem quandam naturae ostendant propensionem in statum ecclesiasticum [1].

In alumnorum admissione tum in scholas inferiores, tum in superiores prae oculis habeatur S. Congr. Concilii Decretum « *De Seminariorum alumnis* », diei 22 decembris 1905 [2], et sequentia.

(1) Cfr. Appendice II, 3.
(2) Cfr. Appendice II, 2.

CAPO I. — **Ammissione ai corsi inferiori.**

Art. 80. — Perchè un giovane possa essere ammesso in Seminario dovrà appartenere a famiglia praticamente cristiana e di fama onorata.

Art. 81. — Gli alunni, o chi per essi, esibiranno gli attestati:

1° di Battesimo e quello di Cresima, se pur l'hanno già ricevuta;

2° di legittimità di matrimonio dei genitori;

3° di buona condotta, rilasciato dal Parroco o dai Superiori degli Istituti frequentati;

4° di sana costituzione fisica e di vaccinazione.

Art. 82. — Nell'assegnamento della classe si osserveranno rigorosamente le disposizioni del Cap. II *a*) del Programma generale degli studi.

Art. 83. — Quanto all'età, la norma è data dalle disposizioni del Concilio di Trento. « *In hoc vero Collegio (Seminario) recipiantur qui ad minimum duodecim annos et ex legitimo matrimonio nati sint* ». (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

CAPUT I. — DE ADMISSIONE IN SCHOLAS INFERIORES.

Art. 80. — Ut iuvenis in Seminarium admittatur ad familiam vere christianam et integrae existimationis pertinere debet.

Art. 81. — Alumni, vel eorum vices gerentes documenta exhibeant:

1° Baptismatis et confirmationis si hoc iam susceperint sacramentum;

2° legitimi parentum matrimonii;

3° documentum bonae vitae rationis a Parocho vel a Moderatoribus Institutorum, in quibus forte commoratus sit, dimissum;

4° bonae corporis constitutionis, et insiti vaccini virus.

Art. 82. — In scholis adsignandis religiosissime serventur dispositiones Cap. II *a*) studiorum generalis Programmatis.

Art. 83. — Quoad aetatem regula a dispositionibus Tridentini Concilii praebetur. « *In hoc vero Collegio (Seminario) recipiantur qui ad minimum duodecim annos et ex legitimo matrimonio nati sint* ». (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.).

Capo II. — **Ammissione ai corsi superiori.**

Art. 84. — Nessuno sarà ammesso ai corsi superiori che non abbia regolarmente compiuto i corsi inferiori, superandone l'esame.

Art. 85. — Gli alunni che, compiuti i corsi inferiori in un Seminario, si recano in un altro per studi superiori, esibiranno il certificato degli studi fatti e quello di buona condotta rilasciato dal Rettore.

Art. 86. — Non si ammetteranno ai corsi superiori che quei giovani i quali abbiano dato segni di vocazione allo stato ecclesiastico.

Art. 87. — È rimesso alla prudenza del Rettore il ritenere gli alunni che intendessero di rimanere in Seminario al solo scopo di conseguire la licenza liceale.

CAPUT II. — DE ADMISSIONE IN SCHOLAS SUPERIORES.

Art. 84. — Nullus admittatur in scholas superiores nisi de more expleverit scholas inferiores atque pericula superaverit.

Art. 85. — Alumni qui, absolutis inferioribus scholis in aliquo Seminario, aliud adeunt ad studia superiora aggredienda, documenta expletorum studiorum ac bonae vitae rationis a Rectore dimissa offerant.

Art. 86. — In scholas superiores non admittantur nisi iuvenes qui indicia praebuerint vocationis ad statum clericalem.

Art. 87. — Prudenti Rectoris arbitrio committitur alumnos retinere, qui in Seminario commorari cupiunt ad consequendum tantum gradum prolytae in Lyceo.

PARTE TERZA
REGOLAMENTO PER GLI ALUNNI

CAPO I. — **Della pietà.**

Dicesi pietà verso Dio quella disposizione dell'animo, che spinge ad adempiere i doveri che la creatura ragionevole ha verso il Creatore, rendendogli soprattutto un culto affettuoso e devoto. Essa abbraccia quindi l'uomo e l'ordina alla sua meta divina, dando elevazione alla mente, fermezza al carattere, nobiltà al cuore, eccitamento e sostegno a tutte le virtù. Necessaria ad ogni forma di educazione, la pietà è indispensabile per la educazione ecclesiastica, che ha per fine di formare negli alunni l'*homo Dei* ([1]).

L'acquisto della pietà è dunque il primo e più grande dovere degli alunni. « *Decet clericos vel a prima aetate iugo Domini assuescere, pietati vacare plurimum, inservire sacris ministeriis, vitae sacerdotalis exemplo conformari* ». (Leo XIII Encycl. « *Paternae providaeque Nostrae* » 18 Septem. 1899).

Il mezzo più semplice e più efficace per acquistare la pietà, è

PARS TERTIA
Leges ab alumnis servandae.

CAPUT I. — DE PIETATE.

Dicitur pietas in Deum illa animi propensio, quae urget ad officiorum observantiam, quibus homo tenetur erga Creatorem, studiosam ac devotam venerationem eidem profitendo. Ipsa ergo totum complectitur hominem, eumque ad divinam metam dirigit, excelsitatem menti, characteri constantiam, cordi nobilitatem, omnibus virtutibus fulcrum atque incitamentum largiens. Quibusvis institutionis rationibus necessaria, pietas omnino requiritur in clericali institutione, cuius finis est in alumnos efformare *hominem Dei* [1].

Pietatis itaque adeptio primum ac maius esto alumnorum officium. «*Decet clericos vel a prima aetate iugo Domini assuescere, pietati vacare plurimum, inservire sacris ministeriis, vitae sacerdotalis exemplo conformari* ». (Leo XIII, Encycl. « *Paternae providaeque Nostrae* » 18 septem. 1899).

Modus aptior ac simplicior pietatem acquirendi est exercitium eius

([1]) S. Paul. *Ad Timoth.* I, cap. VI, 11.

di esercitarsi nelle pratiche di essa, in modo che siano sempre l'espressione viva degl'interni pensieri e sentimenti dell'animo. Vi saranno pertanto pratiche di pietà quotidiane, settimanali, mensili, annuali.

§ 1. — *Pratiche quotidiane.*

Art. 88. — In ogni Seminario si praticheranno ogni giorno i seguenti esercizi di pietà:

1.° Orazioni del mattino.

2.° Meditazione.

3.° Messa.

4.° Lettura spirituale.

5.° Visita al SS̃mo Sacramento.

6.° Recita del S. Rosario.

7.° Orazioni della sera ed esame generale di coscienza.

8.° Al mattino, al mezzogiorno, all'Ave Maria della sera, recita dell'*Angelus Domini,* o della *Regina coeli* secondo i tempi.

§ 2. — *Pratiche settimanali.*

Art. 89. — Nelle Domeniche e in altre feste solenni le Camerate presteranno per turno il servizio nella Cattedrale. Il Rettore prov-

---

operum, quae aperte intima consilia ac animi sensum significent. Opera pietatis itaque peragantur quotidiana, hebdomadaria, mensualia et annualia.

§ 1. — *Quotidiana opera.*

Art. 88. — In quovis Seminario quotidie sequentia pietatis opera peragantur:

1.° Preces matutinae.

2.° Meditatio.

3.° Missa.

4.° Lectio spiritualis.

5.° SS.mi Sacramenti visitatio.

6.° SS.mi Rosarii recitatio.

7.° Preces vespertinae et de operibus suis cuiusque generalis inquisitio.

8.° Mane, meridie et vespere *Angelus Domini* vel *Regina Coeli* iuxta tempora recitetur.

§ 2. — *Opera hebdomadaria.*

Art. 89. — Diebus dominicis aliisque solemnibus Contubernia turnatim operam praebeant in Cathedralibus. Rector consulat, ut alumni, qui in Se-

vederà affinchè gli alunni che rimangono in Seminario, compiano qualche altro atto religioso, giusta l'opportunità. Quando il Vescovo interverrà alle funzioni in Cattedrale, dovranno recarvisi tutti gli alunni.

Art. 90. — Nei giovedì o nelle Domeniche essi avranno una conferenza spirituale, della quale verrà incaricato un sacerdote atto per scienza e pietà. Tutti i venerdì nel pomeriggio ad ora competente si reciteranno cinque *Pater, Ave e Gloria* coll'orazione *Respice, quaesumus Domine, super hanc* etc.

Art. 91. — Ogni otto giorni gli alunni si accosteranno al sacramento della Penitenza, e si comunicheranno di frequente secondo il consiglio del proprio Confessore.

§ 3. — *Pratiche mensili.*

Art. 92. — Nel primo venerdì del mese avrà luogo il pio esercizio in onore del S. Cuore di Gesù, nel modo che sarà giudicato più opportuno, non dimenticando il Privilegio della Messa votiva concessa dal Sommo Pontefice Leone XIII di s. m. ([1]).

Art. 93. — Si farà il ritiro, detto della buona morte, con quelle conferenze e pratiche che la consuetudine ha indotto, col fine che ciascuno esamini più accuratamente la propria coscienza, e prenda

---

minario remanent, iuxta opportunitatem aliud pietatis opus expleant. Omnes alumni Cathedralem petant, cum Episcopus ibi functionibus intersit.

Art. 90. — Feriis V et diebus dominicis spirituali sermoni adsint, quod munus committatur cuidam sacerdoti scientia pietateque idoneo. Singulis feriis VI iustis horis vespertinis, recitetur quinquies *Pater*, *Ave* et *Gloria* cum oratione *Respice*, *quaesumus Domine*, *super hanc* etc.

Art. 91. — Singula hebdomada sua admissa peccata confiteantur, ac saepe iuxta Confessarii consilium ad S. Synaxim accedant.

§ 3. — *Opera mensualia.*

Art. 92. — Prima cuiusque mensis feria VI pium exercitium celebretur in honorem SS. Cordis Iesu ea ratione, quae opportunior visa fuerit, inspecto quidem Missae votivae privilegio a Summo Pontifice Leo XIII f. r. concesso [1].

Art. 93. — Recessus a bona morte nuncupato exequantur alumni iis sermonibus ac operibus quae induxerit consuetudo ea ratione, ut quis dili-

([1]) Cfr. Appendice II, 1.

quelle risoluzioni che valgono a meglio correggere i difetti e ad avanzare nella virtù.

§ 4. — *Pratiche annuali.*

Art. 94. — Si faranno divotamente le Novene, i Tridui, ecc. che si sogliono premettere alle maggiori solennità di N. S. G. C. e di Maria SSma; parimenti celebreranno con speciale divozione dette feste, non che quelle altre che la Chiesa inculca al popolo cristiano.

Art. 95. — Con divozione filiale si praticherà il *Mese Mariano*.

Art. 96. — Ogni anno si terrà un corso di Esercizi spirituali, almeno di cinque giorni consecutivi, ovvero due corsi di tre giorni ciascuno, secondo le consuetudini locali. In quei giorni i chierici già *in Sacris* reciteranno le Ore canoniche in comune.

Art. 97. — Gli alunni presteranno la dovuta attenzione alle predicazioni degli esercizi, ed in genere, alle meditazioni, istruzioni, letture spirituali e conferenze per il loro profitto, disposti a renderne conto ai Superiori qualora venissero interrogati.

---

gentius se percontetur, et consilia capiat quibus melius defectus corrigere ac in virtutem progredi valeant.

§ 4. — *Opera annualia.*

Art. 94. — Religiose novendiales supplicationes, tridua, etc. celebrentur quae maioribus D. N. I. C. et Mariae V. solemnitatibus praemitti solent; item peculiari pietate praefatae solemnitates celebrentur, nec non aliae quas Ecclesia christiano populo urget.

Art. 95. — Filiali pietate pium opus expleatur mensis in honorem B. M. V.

Art. 96. — Singulis annis semel spirituales peragantur exercitationes, saltem per quinque dies continuos, vel etiam bis per tres dies, iuxta locorum consuetudines. His diebus clerici iam *in sacris* horas canonicas collegialiter recitent.

Art. 97. — Alumni attentas aures adhibebunt ad sacras conciones tempore spiritualium exercitiorum, et generatim ad meditationes, instructiones, spirituales sermones, ut ex eis utilitatem consequantur ac de eis referre queant, quoties id petant superiores.

Capo II. — Dello Studio.

Lo studio è uno dei più gravi doveri per coloro che si preparano a divenire insieme *sal terrae* e *lux mundi*. « *Lumen doctrinae, neque illud vulgare, in sacerdote requiritur, quia muneris eius est implere sapientia ceteros, evellere errores, ducem esse multitudini per itinera vitae ancipitia et lubrica* ». (Leo XIII, Encycl. « *Exeunte iam anno* » 1 Dic. 1888).

Gli alunni attenderanno quindi con ogni diligenza agli studi loro prescritti. Prima di tutto innalzeranno la lor mente a Dio per invocarne l'aiuto e poi consacreranno allo studio tutto il tempo stabilito, fuggendo l'oziosità che è veleno dell'anima e del corpo.

§ 1. — *Delle scuole.*

Art. 98. — Tutti gli alunni saranno sempre pronti alle lezioni e ai rispettivi esercizi scolastici.

Art. 99. — Si osserverà la separazione delle classi, nelle quali verrà assegnato a ciascuno un posto, che non cambieranno senza il permesso del Professore.

Art. 100. — Nel recarsi alla scuola e nell'uscirne, sia per cambiar classe, sia per restituirsi alla propria camerata, gli alunni proce-

---

CAPUT II. — DE STUDIO.

Studium est unum ex praecipuis officiis iis qui instituuntur, ut simul fiant *sal terrae et lux mundi*. « *Lumen doctrinae neque illud vulgare. in sacerdote requiritur, quia muneris eius est implere sapientia ceteros, evellere errores, ducem esse multitudini pro itinere vitae ancipitia et lubrica* ». (Leo XIII, Encycl. « *Exeunte iam anno* » 1 Dec. 1888).

Alumni itaque omni cum diligentia operam dent studiis praescriptis. Ante omnia mente et cogitatione in Deum se convertant, ut eius auxilium implorent, studio autem impendant totum statutum tempus ab otiositate, animi corporisque veneno, abhorrentes.

§ 1. — *De scholis.*

Art. 98. — Omnes alumni semper ad lectiones, respectivaque scholastica exercitia parati sunto.

Art. 99. — Scholarum divisio servetur, in quibus cuique locus statuetur, quem non mutent absque Professoris venia.

Art. 100. — Ad scholam se conferentes vel eam relinquentes sive ad eam immutandam, sive ad proprium petendum contubernium, semper cum

deranno sempre in silenzio e con ordine, senza trattenersi a conversare con scolari esterni, se vi fossero, ricordando che è assolutamente vietato di avere con essi qualunque relazione, senza permesso speciale del Rettore.

Art. 101. – Nessuno uscirà dalle scuole, se non per giusto motivo e con l'espressa licenza del Professore.

Art. 102. — Alle lezioni ognuno presterà la debita attenzione, per ritrarne ogni profitto.

Art. 103. – Il silenzio, la compostezza della persona, il rispetto, la modestia nel domandare e nel rispondere, sono le doti di un ben disciplinato scolaro.

§ 2. — *Del luogo e del tempo di studio.*

Art. 104. – Gli alunni si occuperanno principalmente delle lezioni di scuola e di altre materie affini. Perciò non si permetterà loro di tenere in camera libri che possano recare danno morale e distrazione dagli studi principali. Quanto alle letture, si osserveranno rigorosamente le prescrizioni del regnante Pio X nell'Enciclica « *Pieni l'animo* » del 28 Luglio 1906 ([1]) e la già citata Istruzione del S. Uffizio del 28 Agosto 1907.

---

silentio et ordine procedant, quin maneant et conversentur cum alumnis externis, si forte sint, ac meminerint vetitam esse quancumque cum ipsis consuetudinem absque peculiari Rectoris licentia.

Art. 101. — Nullus nisi legitima de causa, et de expressa Professoris licentia e schola exeat.

Art. 102. — Ad lectiones quisque debite animum intendat, ut ex eis progressum consequatur.

Art. 103. — Silentium et modestia corporis, obsequium et moderatio in petendo et in respondendo dotes sunt bene instituti alumni.

§ 2. — *De loco ac tempore studii.*

Art. 104. — Praecipue alumni sese in scholasticis praelectionibus, aliisque affinibus disciplinis exerceant. Itaque prohibeantur secum retinere libros qui damnum inferre morale, vel a studiis principalibus distrahere valeant. Quoad lectiones attinet religiosissime dispositiones regnantis Summi Pontificis Pii X in Encyclica « *Pieni l'animo* » diei 28 iulii 1906 ([1]), et praecitata S. Officii Instructio diei 28 augusti 1907 serventur.

[1] Cfr. Appendice II, 3 e 4.

Art. 105. — In tempo di studio si farà il più perfetto silenzio; perciò nessuno uscirà di camera, nemmen per recarsi dai Superiori o dal Confessore, se non per urgente necessità.

Art. 106. — Oltre allo studio delle lettere e scienze, gli alunni dovranno imparare il canto gregoriano, secondo le prescrizioni del regnante Pontefice Pio X, intervenendo alla scuola che avrà luogo ogni settimana in giorni da destinarsi.

Art. 107. — Si procurerà che ogni Seminario, data la parte principale al canto gregoriano, abbia la sua *Schola cantorum* nella quale si coltiverà il canto figurato, conforme alle prescrizioni del Motu Proprio del regnante Pontefice Pio X (22 Nov. 1903), preferendo le composizioni di genere polifono, che mantengono in istima ed amore il canto gregoriano.

Art. 108. — Nei giorni e nelle ore stabilite, gli alunni si eserciteranno nelle sacre cerimonie, affine di servire con esattezza, gravità e devozione nelle sacre funzioni, tanto nella Cappella o Chiesa del Seminario quanto nella Cattedrale.

§ 3. — *Prove obbligatorie del profitto nello studio.*

Art. 109. — Tutti gli alunni saranno obbligati a prender parte ai saggi, concorsi, ecc. che saranno stabiliti dal Prefetto degli studi d'accordo col Rettore.

Art. 105. Tempore ad studium destinato perfectum servetur silentium; nullus itaque ex aula exeat ne ad petendos quidem moderatores vel Confessarium, nisi ex urgente necessitate.

Art. 106. Praeter studium litterarum scientiarumque alumni gregorianum cantum iuxta praescripta Summi Pontificis Pii X discant, quare eiusmodi scholae, diebus statuendis, singula hebdomada intersunto.

Art. 107. — Curetur ut quodvis Seminarium, cantus gregoriani praecipua habita ratione, *Scholam cantorum* habeat, in qua musica doceatur iuxta praescriptiones Motu Proprio Pii X regnántis Pontificiis (22 nov. 1903 contentas, operibus poliphonis antehabitis, quae in aestimationem atque amorem retinent cantum gregorianum.

Art. 108. — Diebus horisque statutis in sacris caeremoniis sese exerceant, ut diligentia, gravitate et pietate sacris inserviant functionibus tum in Sacello Ecclesiave Seminarii, tum in Cathedrali.

§ 3. — *Experimenta studiorum obligatoria.*

Art. 109. — Singulos alumnos experimenta, concursus etc., quae a studiorum Praefecto de Rectoris intelligentia statuentur, obligent.

Art. 110. — Tutti si presenteranno agli esami per la promozione alle classi superiori, secondo le disposizioni del Capo VI *e, f*, del Programma degli studi.

Art. 111. — Chiunque, non impedito da manifesta infermità, o da altra legittima causa riconosciuta dai Superiori, trascurerà di presentarvisi, mostrerà di non voler più rimanere in Seminario.

Art. 112. — Se alcuno degli alunni non si presenterà agli esami per legittima causa, oppure, presentatosi, non verrà approvato, dovrà farli nella sessione di riparazione.

Art. 113. — Se alcuno non si presenterà agli esami di riparazione, oppure, ripresentatosi, non verrà approvato, se alunno del ginnasio o del liceo, potrà ripetere la classe con la facoltà della doppia prova di esami; se poi sarà alunno di teologia, non essendo possibile di fargli ripetere la stessa classe (per il fatto che gli alunni di due o tre corsi si trovano insieme, per alcune materie), dovrà fare un anno di più, e di ciò si terrà conto nell'ammetterlo agli Ordini Sacri.

Capo III. — Della disciplina.

Per disciplina qui s'intende il complesso delle norme pratiche che regolano la vita degli alunni nel Seminario. Essa promovendo

---

Art. 110. — Periculis, ut ad scholas superiores promoveantur, omnes subiiciantur, iuxta dispositiones Cap VI *e, f*, studiorum Programmatis.

Art. 111. — Quicumque a manifesta infirmitate vel ab alia legitima causa, a Superioribus cognita, non impeditus periculis non se subiiciet, hoc ipso pandet ut Seminarium relinquat animum suum esse.

Art. 112. — Si quis alumnorum legitima ex causa periculis non interfuerit, vel etiam iisque peractis non promotus sit, pericula reparationis substinere teneatur.

Art. 113. — Si quis periculis reparationis non interfuerit, vel etiam iis peractis non promotus fuerit, si alumnus gymnasii vel Lycei scholam repetere poterit cum facultate duplicis experimenti; si vero theologiae alumnus sit, cum fieri non possit ut eadem schola repetatur (cum simul sint alumni ad duas vel tres scholas pertinentes pro nonnullis materiis), per alterum annum curriculo obligabitur, cuius rei ratio habebitur in eius admissione ad SS. Ordines.

CAPUT III. — DE DISCIPLINA.

Sub disciplinae nomine hic venit complexus expertorum praeceptorum, quae alumnorum vitam in Seminario moderantur. Ipsa disciplina, cum or-

l'ordine esterno, mira all'ordine interno della volontà, per formarla al dovere e alla virtù.

La disciplina viene in aiuto della naturale debolezza, generando nell'anima l'abitudine del bene, che non si acquista se non con atti ripetuti. I Superiori perciò la introducano e la mantengano in fiore e gli alunni l'abbiano in vera stima, persuasi che essa non violenta la volontà, ma piuttosto la libera dalle cattive inclinazioni. Saranno un giorno sacerdoti esemplari, coloro che, alunni, sono amanti della disciplina. « *Illi in sacerdotio integre sancteque versabuntur, qui sese in hoc genere ab adolescentia excoluerint, et tantum disciplina profecerint, ut ad eas virtutes quae commemoratae sunt, non tam instituti quam nati videantur* » (Leo XIII, Encycl. « *Etsi Nos* » 15 Feb. 1882.

§ 1. — *Avvertenze generali.*

Art. 114. — Si userà tutta la diligenza affinchè gli alunni siano segregati dal contatto con giovani non aspiranti al sacerdozio, se le scuole fossero frequentate da esterni.

Art. 115. — Gli alunni saranno divisi in camerate secondo l'età, la classe, a giudizio del Rettore.

Art. 116. — A ciascuno verrà assegnato il posto in scuola, in

---

dinem exteriorem foveat, intendit ad ordinem intimum voluntatis ut eam instituat ad officii et virtutis studium.

Iuvat disciplina naturalem imbecillitatem cum in animo gignat habitum boni, qui non obtinetur nisi eorumdem actuum frequentia. Superiores nim eam inducant ac florere curent, alumni vero eam magni existiment sibi suadentes ipsam voluntati vim non afferre, sed potius eam servare a pravis propensionibus. Ii Sacerdotes erunt singularis olim exempli qui alumni disciplinam dilexerint. « *Illi in sacerdotio integre sancteque versabuntur, qui sese in hoc genere ab adolescentia excoluerint, et tantum disciplina profecerint, ut ad eas virtutes quae commemoratae sunt, non tam instituti quam nati videantur* ». (Leo XIII, Encycl. « *Etsi Nos* » 15 feb. 1882).

§ 1. — *Monita generalia.*

Art. 114. — Omni diligentia curetur, ut alumni a frequentia iuvenum ad sacerdotium non spectantium separentur, si scholas petant alumni quidem externi.

Art. 115. — In Contuberniis dividantur alumni iuxta aetatem, et scholam ad Rectoris iudicium.

Art. 116. — Unicuique in schola, in triclinio, in sacello, etc. locus

refettorio, in cappella, nelle file ecc., il qual posto verrà mutato di tanto in tanto, onde promuovere e conservare la mutua carità.

Art. 117. — Si formerà un orario che regoli gli atti in comune, tanto nei giorni di scuola, quanto per quelli di vacanza, e rimarrà esposto, perchè tutti possano averne conoscenza. Un orario speciale verrà stabilito per le ferie autunnali, nelle quali, oltre gli esercizi di pietà, non deve mancare qualche lezione ed un poco di studio.

Art. 118. — Tutti indistintamente gli alunni saranno tenuti ad intervenire con puntualità agli atti in comune, dai quali potranno essere solamente dispensati dai Superiori per cause particolari e plausibili.

Art. 119. — Occorrendo a qualche alunno la necessità di assentarsi momentaneamente dalla cappella, dal refettorio, dalla scuola, dalla ricreazione e simili, domanderà il permesso al Superiore che presiede.

Art. 120. — Sarà data la conveniente importanza al silenzio, che, ben praticato, conferisce moltissimo alla virtù e allo studio.

Art. 121. — Nel Seminario vi saranno appositi locali per la ricreazione delle diverse camerate.

Art. 122. — Sarà sempre data la preferenza a quei trattenimenti

---

adscribatur, et interdum immutetur ad fovendam ac servandam mutuam caritatem.

Art. 117. — Ordo actuum communium singulis horis adscriptorum statuatur tum pro diebus in quibus lectiones habentur, tum pro aliis in quibus scholae vacant; quique ordo exponatur, ut de eo omnes notitiam habeant. Peculiaris ordo statuatur pro feriis autumnalibus, in quibus praeter pietatis exercitia, brevis saltem hora dicetur lectionibus et studio.

Art. 118. — Omnes alumni, nullo excepto, adstringantur diligenter actibus communibus interesse, a quibus dispensari poterunt peculiaribus rationabilibusque de causis a Moderatoribus tantum.

Art. 119. — Si necessitas aliquem alumnorum brevi tempore sacellum, triclinium, scholam, recreationem relinquere urgeat, licentia petatur a Moderatore qui praesidet.

Art. 120. — Opportuna gravitate silentium servetur, quod, si recte adhibeatur, quam maxime iuvat studium ac virtutem.

Art. 121. — In Seminario designata loca habeantur ad animi relaxationem pro variis contuberniis.

Art. 122. — Prae ceteris ludibus, occupationibus operam detur, quibus omnes participare valeant.

e giuochi, che tengono viva la ricreazione interessando tutta la camerata.

Art. 123. — Durante le refezioni, ordinariamente, si farà lettura, usando per ciò libri edificanti ed istruttivi.

Art. 124. — Si farà in modo che lo studio, le ricreazioni e le stesse funzioni di chiesa non si prolunghino soverchiamente perchè gli alunni non ne risentano tedio.

Art. 125. — Si avrà l'avvertenza che i dormitori e tutti gli altri locali frequentati nelle ore notturne siano sufficientemente illuminati.

§ 2. — *Verso i Superiori.*

Art. 126. — Gli alunni riconosceranno nella persona del Rettore un padre, cui è dovuto filiale amore e pronta obbedienza. Proporzionatamente faranno così verso gli altri Superiori.

Art. 127. — Ognuno nelle ore e nel modo che verrà stabilito, avrà libero accesso al Rettore per esporre i propri bisogni ed i propri desideri con animo aperto e confidente. Con le stesse cautele, e per ragionevole motivo, potranno gli alunni recarsi anche dal Direttore di spirito e dal Vicerettore. Prima però di lasciare la camerata, ne daranno avviso al Prefetto.

Art. 123. — Tempore refectionum ordinarie lectio habeatur librorum qui exemplo sint ac instituant.

Art. 124. — Caveatur ne studium, recreationes, ipsaeque pietatis functiones nimis protrahantur, ne alumni taedio afficiantur.

Art. 125. — Curetur ut diaeta dormitoria, aliaque loca omnia, horis nocturnis frequentata, sufficienter illuminentur.

§ 2. — *In Moderatores.*

Art. 126. — Alumni in Rectore patrem agnoscant cui debetur amor filii et prompta oboedientia. Idem servata proportione in alios moderatores agant.

Art. 127. — Quisquis, horis et ratione statuendis, Rectorem petere poterit ad suas necessitates ac desideria confitenda aperto ac fidenti cum animo. Ipsis cautelis, rationabilique de causa pietatis Magistrum quidem petere poterunt ac Vice-Rectorem. Contubernium tamen deserentes Praefectum moneant.

Art. 128. — Accetteranno con sommissione e in pace i dinieghi, i rimproveri, le correzioni e i castighi, che loro venissero dai Superiori, e ne trarranno profitto, dimostrandolo col fatto di una emenda sincera e duratura.

Art. 129. — Alla presenza del Rettore, di altri Superiori o di persone distinte, rimarranno sempre in piedi e a capo scoperto, quando non siano espressamente invitati a sedere e a coprirsi.

Art. 130. — Ogni alunno, scorgendo qualche grave mancanza, da cui possa derivare offesa di Dio, pericolo alla virtù dei compagni o al buon nome del Seminario, ne darà avviso ai Superiori perchè vi apportino opportuno rimedio. Il far ciò non è esercitare l'ufficio di delatore, ma zelare il bene comune e la carità verso le anime.

§ 3. — *Verso se stessi.*

Art. 131. — Ogni alunno rispetterà in se medesimo l'immagine di Dio e il tempio dello Spirito Santo, coll'osservare la più grande modestia e decenza, tanto in compagnia degli altri, come da solo nella propria camera, pensando che in ogni luogo Dio è presente.

Art. 132. — Tutti cureranno la nettezza della persona e degli abiti; porteranno la chioma convenientemente tagliata e composta,

---

Art. 128. — Animo placido demissoque denegationes, exprobationes, reprehensiones punitionesque sumant sibi a Superioribus impositas, atque ex iisdem progressum agant quem ostendant ac comprobent sincera diuturnaque emendatione.

Art. 129. — Coram Rectore, aliisque Superioribus vel viris illustribus semper detecto sistant capite, nisi expresse invitentur ad sedendum et ad tegendum caput.

Art. 130. — Quisque alumnus aliquem conspiciens defectum ex quo oriri possint offensio in Deum, discriminaque in aliorum virtutem aut in Seminarii integram famam, de eo Moderatores certiores reddat, ut remedium afferant. Id agentes munus delatoris sciant se non exercere, sed studiose curare commune bonum ac caritatem in proximum.

§ 3. — *In seipsos.*

Art. 131. — Quisquis alumnus in seipso imaginem Dei, templumque Divini Spiritus colat, maxima cum moderationis ac decentiae observantia tum cum aliis tum solus in proprio cubiculo, prae oculis habens ubique Deum esse.

Art. 132. — Omnes munditiem corporis, vestiumque curent, comam

alieni da ogni vanità e sordidezza, come da ogni affettazione e singolarità, conformandosi in tutto agli usi del Seminario.

Art. 133. — Sarà loro impegno di osservare i precetti igienici, riguardanti la cura della persona. (Cfr. Appendice I, § 2).

Art. 134. — Serberanno decoro nel tratto, nel portamento, nel parlare, guardandosi da ogni leggerezza e da ogni atto disdicevole alla gravità ecclesiastica.

Art. 135. — Terranno ordine e pulitezza nella camera, nei libri, nel suppellettile, e non faranno sciupo nè degli oggetti propri, nè di quelli del Seminario.

§ 4. — *Verso i compagni.*

Art. 136. — Gli alunni osserveranno costantemente la divisione fra camerata e camerata, sì in casa che fuori, tanto che quelli dell'una non tratteranno con quelli dell'altra senza licenza dei Superiori.

Art. 137. — Nei compagni vedranno altrettanti fratelli in Gesù Cristo, affinchè cominci a regnare fra essi quella mutua carità che è tanto desiderabile fra gli ecclesiastici.

Art. 138. — Nel conversare tra loro useranno sempre maniere informate alla cristiana carità, perciò eviteranno le contese, le pa-

---

apte caesam dispositamque habeant, ab omni vanitate foeditateque at etiam ab omni singularitate affectationeque abhorrentes, sese in omnibus conformantes usibus seminarii.

Art. 133. — Eorum esto hygienica praescripta curam corporis respicientia observare (Cfr. appendices I. § 2).

Art. 134. — In modo, incessu, sermone decorem servent, ab omni levitate et a quovis cum clericali dignitate actu incongruo abstinentes.

Art. 135. — Ordinem ac nitorem servent in cubiculo, in libris, in suppellectili, neque sua aliaque Seminarii dissipent.

§ 4. — *In sodales.*

Art. 136. — Alumni constanter divisiones inter varia conturbernia servent, tum domi tum extra, ita ut alumni diversorum contuberniorum nullam inter se ineant consuetudinem nisi de Superiorum licentia.

Art. 137. — In sodalibus totidem inspiciant fratres in Iesu Christo, ita ut inter se eam foveant mutuam caritatem tam expetendam inter clericos.

Art. 138. — In invicem consuetudine semper adhibeant rationes ad christianam caritatem institutas, quamobrem litigia, verba aspera devitent,

role pungenti, guardandosi soprattutto dal farsi beffe di chi è più virtuoso, o di chi avesse qualche difetto naturale.

Art. 139. — Nel chiamarsi l'un l'altro faranno uso del semplice nome o cognome di famiglia, escludendo affatto ogni soprannome.

Art. 140. — Eviteranno le amicizie particolari, il mettersi le mani addosso, anche per ischerzo, lo scriversi biglietti o lettere, il farsi dei regali e cose somiglianti rigorosamente proibite. I trasgressori saranno puniti a dovere.

Art. 141. — Avranno in orrore qualunque parola o discorso indecente nonchè qualsiasi tratto men che onesto.

Art. 142. — In ricreazione, o al passeggio, non sarà mai loro lecito di segregarsi dai compagni e sottrarsi dalla sorveglianza del Prefetto.

§ 5. — *Verso i domestici.*

Art. 143. — Gli alunni useranno con i domestici i dovuti riguardi di carità e di civiltà, senza però contrarre alcuna famigliarità con essi. Avendo in alcuna cosa a lagnarsi del loro servizio, ne riferiranno al Prefetto.

Art. 144. — A nessuno sarà lecito d'intrattenersi con i domestici e molto meno di dar loro commissioni o incarichi.

---

praesertim abhorrentes a contumeliis in eos qui virtute praecellunt, vel aliquo naturae defectu laborant.

Art. 139. — Solo nomine vel familiae cognomine inter se vocentur, vetitis omnino quibusvis aliis vocandi rationibus.

Art. 140. — Peculiares amicitias, in alios manus iniicere etiam iocose, invicem epistolas mittere, dona inter se similiaque omnino prohibita caveant. Trasgressores apte puniantur.

Art. 141. — Verba sermonesque indecentes nec non quancumque actionem haud honestam horreant.

Art. 142. — Recreationis vel deambulationis tempore nunquam permittatur sodales relinquere, atque a Praefecti vigilantia recedere.

§ 5. — *In famulos.*

Art. 143. — In famulos alumni debitis caritatis ac urbanitatis rationibus utantur, quin tamen nullam cum ipsis consuetudinem ineant. Si de eorum famulatu conqueri debeant, querelas Praefecto referent.

Art. 144. — Nulli liceat cum famulis morari, atque multo minus eis iussa vel negotia committere.

Art. 145. — I soli Prefetti, d'intesa col Vicerettore tratteranno, con i domestici per far provvedere quello che gli alunni debbono procurarsi a loro spese, e per le commissioni.

§ 6. — *Verso gli estranei.*

Art. 146. — Le visite agli alunni saranno permesse d'ordinario due volte alla settimana, in giorni da fissarsi, in ore libere dagli atti in comune, e prima dell'Ave Maria della sera. Per visite straordinarie si dovrà richiedere ogni volta la licenza dei Superiori.

Art. 147. — In via ordinaria, potranno gli alunni ricevere le visite dei genitori o dei parenti prossimi. Se si tratta di altre persone, occorre il permesso del Rettore o Vicerettore.

Art. 148. — In parlatorio gli alunni si comporteranno in tutto e con tutti secondo le regole di buona creanza, non per piacere vanamente al mondo, ma per fuggire la inciviltà ed ogni ruvido trattare col prossimo.

Art. 149. — Gli alunni non potranno ricevere commestibili o bevande senza il permesso del Vicerettore, il quale ne disporrà secondo che crederà conveniente.

Art. 150. — Niuno riceverà o spedirà corrispondenze epistolari senza che siano state vedute dal Rettore, che nella sua prudenza, vedrà se sia il caso di farne la consegna o la spedizione.

Art. 145. — Praefecti tantum, de Vicerectoris licentia, cum famulis agant ad consulenda quae alumni propriis sumptibus sibi comparare tenentur, atque ad munera explenda.

§ 6. — *In extraneos.*

Art. 146. – Generatim alumnos invisere indulgeatur bis in hebdomada, diebus statuendis, horis ab actibus communibus non impeditis et ante *Ave Maria* vesperis. Ad extraordinarias visitationes semper exposcatur Superiorum licentia.

Art. 147. — Generatim alumnos invisere poterunt parentes atque propinqui tantum. Si de aliis vero agatur, licentiam requiritur Rectoris vel Vecerectoris.

Art. 148. — In aula visitationum in omnibus et cum omnibus se gerant alumni iuxta urbanitatis praescripta, idque agant non ad inaniter homines satisfaciendos, sed ad rusticitatem fugiendam.

Art. 149. — Prohibentur alumni recipere cibos vel potus absque Vicerectoris licentia qui de eis disponet prout opportunius iudicaverit.

Art. 150. — Nullus recipiat vel mittat epistolas, quin a Rectore inspiciantur, qui in sua prudentia iudicabit an tradenda vel expedienda sint.

§ 7. — *Della refezione.*

Art. 151. — Nell'entrare e nell'uscire dal refettorio gli alunni osserveranno il silenzio, e nel tempo della refezione ascolteranno la lettura che verrà fatta.

Art. 152. — Ognuno a tavola serberà un contegno corretto, come lo esigono le regole di buona creanza evitando soprattutto l'avidità e la precipitazione nel prendere il cibo, contrarie non meno alla sanità che alla temperanza.

Art. 153. — Si abitueranno gli alunni al cibo comune. Nei casi speciali il Superiore provvederà secondo il bisogno e nel modo che giudicherà espediente.

§ 8. — *Della ricreazione.*

Art. 154. — Ognuno prenderà parte volentieri alla ricreazione in comune, affinchè riesca di vero sollievo al corpo ed allo spirito.

Art. 155. — Non sarà lecito ad alcuno, senza speciale licenza del Prefetto, di appartarsi dai compagni nel tempo della ricreazione, nè di ritirarsi in camera, fosse anche per attendere allo studio o alla lettura di qualche libro.

Art. 156. — Verranno proscritti quegli scherzi che non fossero conformi allo spirito di carità e che disdicessero a persona bennata,

---

§ 7. — *De Refectione.*

Art. 151. — Triclinium ingredientes, vel deserentes silentium servent alumni, et refectionis tempore lectionem audiant.

Art. 152. — Quisquis in triclinio speciem castigatam adhibeat iuxta praecepta humanitatis, ab aviditate praecipitationeque in cibis sumendis praesertim abhorrens, sanitati non minus ac continentiae oppositis.

Art. 153. — Communibus cibis assuescant alumni. Peculiaribus in casibus iuxta necessitatem rationemque, quid expedire iudicaverit, consulat Moderator.

§ 8. — *De Recreatione.*

Art. 154. — Libenti animo quisque communi recreationi participet, ut ex ea solatium habeant corpus et animus.

Art. 155. — Nulli liceat, absque Praefecti peculiari licentia, a sodalibus recreationis tempore seiungi, nec in contubernium se conferre, ne ratione quidem studii vel alicuius libri lectionis.

Art. 156. — Prohibeantur lusus qui cum caritati spiritu atque civili

come pure quei giuochi che fossero di pericolo alla salute. (Cfr. Appendice I, § 2).

§ 9. — *Del passeggio ed altre uscite fuori del Seminario.*

Art. 157. — Ognuno procurerà di trovarsi pronto ed in conveniente assetto per il passeggio, in attesa del cenno del Prefetto per la partenza.

Art. 158. — Nessuno potrà rimanere in casa nel tempo della passeggiata, se non per grave ragione e col permesso, ottenuto volta per volta dai Superiori.

Art. 159. — Ogni camerata andrà per quelle vie che saranno indicate dal Prefetto, d'intesa con i Superiori. Durante il passeggio è assolutamente vietata qualunque refezione, senza espressa licenza del Rettore.

Art. 160. — In città si camminerà sempre in buon ordine, con portamento decoroso, con passo moderato, e ciascuno s'intratterrà col proprio compagno parlando a voce sommessa. Fuori di città, il Prefetto potrà permettere che si sciolgano le file, però nessuno si allontanerà di troppo.

Art. 161. — Se nella passeggiata s'incontrasse Monsignor Vescovo, gli alunni si fermeranno a capo scoperto per rendergli il dovuto ossequio; - se poi s'incontrassero i signori Canonici, Su-

---

institutioni non conveniant, simul ac ii qui periculum sanitati inferre queant. (Cfr. Appendicem I, § 2).

§ 9. — *De deambulatione ac de aliis egressibus e Seminario.*

Art. 157. — Quisque curet ut omnino et congrua ratione paratus sit ad deambulandum, ordinem profectionis a Praefecto expectans.

Art. 158. — Nulli liceat domi permanere tempore ambulationis nisi gravi de causa et de licentia identidem a superioribus obtenta.

Art. 159. — Quodque contubernium iter aggrediatur, quod a Praefecto de superiorum consensu statuetur. Deambulantes omnino a quacunque refectione prohibeantur, nisi expressam obtinuerint Rectoris licentiam.

Art. 160. — Semper in civitate deambulent servato ordine, honesto incessu, moderato passu, et, quisque cum suo sodali, dimissa loquentes voce. Extra civitatem Praefectus indulgere poterit ut ordines dissolvantur, tamen quin nullus nimis recedat.

Art. 161. — Si deambulantes in Episcopum occurrerint, detecto capite sistant alumni, ut ei debitum praebeant obsequium; — si vero in Canonicos,

periori, Professori del Seminario, altri Sacerdoti, ovvero personaggi specialmente indicati dai Superiori, saluteranno scoprendosi il capo, ma senza fermarsi.

Art. 162. — Non si permetterà agli alunni di uscire dal Seminario per andare fuori a pranzo o per far visite in case particolari. Così pure non si permetterà, in via ordinaria, di uscire con i parenti quando venissero a visitarli.

§ 10. — *Delle vacanze.*

Art. 163. — Nei giorni di vacanza, pur rimanendo fermo il regolamento, sarà in facoltà del Rettore di prolungare la passeggiata e le ricreazioni, ed anche di dispensare per giusta causa, in tutto o in parte, dallo studio.

Art. 164. — Non sarà permesso, in occasione di prolungate vacanze, di andare a passarle presso la famiglia; ognuno si contenterà dei divertimenti che verranno procurati in quei giorni nel Seminario.

Art. 165. — Le vacanze autunnali si passeranno da tutti nella villeggiatura del Seminario.

Art. 166. — È rimesso alla prudenza dei Vescovi di concedere agli alunni, specialmente di Liceo e di Teologia, di recarsi per al-

---

Moderatores, Professores Seminarii aliosque sacerdotes vel alios viros a superioribus praecipue designatos, tunc salutent detecto capite, quin consistant.

Art. 162. — Ne indulgeatur alumnis e seminario egredi ad prandendum vel visitandum in privatis domibus. Item non indulgeatur alumnis generatim cum parentibus e seminario egredi, cum hi seminarium petant ad eos invisendos.

§ 10. — *De feriis.*

Art. 163. — Diebus, in quibus scholae vacant, firmo tamen ordine statuto, ius esto Rectoris deambulationem ac recreationes protrahere, et etiam a studio penitus vel partim iusta de causa dispensare.

Art. 164. — Occasione diuturnarum feriarum ne liceat alumnis eas apud parentes impendere; quisquis acquiescat solatiis quae in Seminario iis diebus parabuntur.

Art. 165. — Feriae autumnales ab omnibus impendantur in loco ad rusticandum designato.

Art. 166. — Prudenti Episcoporum arbitrio committitur alumnis, praesertim Lycei et Theologiae, indulgere ut per aliquod tempus (mensem ad

cuni giorni (un mese al massimo) presso le rispettive famiglie. In tal caso sarà cura del Rettore di affidarli alle sollecitudini dei rispettivi Parrochi o di altro pio Sacerdote, dai quali richiederà confidenziali informazioni sulla loro condotta prima di riammetterli in Seminario.

§ 11. — *Dell' espulsione.*

Art. 167. — L'espulsione dal Seminario è rimedio estremo, ma talvolta indispensabile, per l'incolumità dell'Istituto. « *Discolos et incorrigibiles,* dice il Concilio di Trento (Sess. XXIII, Cap. 18, De Reformat.), *ac malorum morum seminatores acriter punient, eos etiam, si opus fuerit, expellendo* ». « *Si rimandino,* dice il Sommo Pontefice Leone XIII nella citata lettera, *quanti nel corso della loro educazione manifestassero tendenze non convenevoli alla vocazione sacerdotale* ».

Art. 168. — Saranno perciò rimandati gl'incorreggibili, quelli cioè, che, dopo amorevoli ammonizioni e correzioni opportune, dànno poca speranza di emenda; e gli scandalosi, che inducono gli altri ad ammutinamenti, a trasgressioni di regole, ad insolenze.

Art. 169. — Le gravi mancanze contrarie alla moralità saranno punite con l'immediata espulsione dal Seminario, secondo il giusto

---

maximum) apud parentes se conferant? Hoc in casu Rectoris esto eos committere respectivi Parochi vel alii pii sacerdotis diligentiae, a quibus privatas expostulet notitias de eorundem vitae ratione, antequam eos in seminarium denuo admittat.

§ 11. — *De expulsione.*

Art. 167. — E seminario expulsio remedium est extremum, sed interdum seminarii ipsius incolumitati necessarium. « *Discolos et incorregibiles,* ait Conc. Trid. (Sess. XXIII, Cap. 18 De Reformat.), *ac malorum morum seminatores acriter punient, eos etiam, si opus fuerit, expellendo* ». « *Dimittantur,* ait Leo XIII f. r. citata Epistola, *quot tempore eorum institutionis propensiones ostendent cum vocatione sacerdotali incongruas* ».

Art. 168. — Dimittantur itaque incorrigibiles, illi scilicet, qui habitis studiosis monitis ac opportunis reprehensionibus, haud multam afferant spem sese ad meliorem frugem recipiendi; et qui malo exemplo caeteris sint, qui alios inducant ad defectiones, praeceptorum transgressiones et arrogantiam.

Art. 169. — Graves in mores transgressiones puniantur immediata e Seminario expulsione, iuxta rectam hac in re sententiam S. Alphonsi « *Tutius consilium est eum statim e seminario expellere quia talis ovis inqui-*

parere in proposito di S Alfonso, « *Tutius consilium est eum statim e Seminario expellere, quia talis ovis inquinata contagione potens est totum Seminarium corrumpere* ». (Homo Apost. *Reg. de Sem.*, 1, 4).

APPENDICI.

I. — NORME IGIENICHE

§ 1. — *Abitazione.*

Art. 1. I locali della cappella, del refettorio, dello studio ecc., siano ampi, bene illuminati ed aereati, possibilmente provvisti di illuminazione elettrica.

Art. 2. Le aule scolastiche siano mantenute nella dovuta nettezza, abbiamo banchi comodi, di modello igienico e vario, secondo l'età degli alunni.

Art. 3. Si provveda che in tutte le stanze sia spesso rinnovata l'aria in qualunque stagione dell'anno.

Art. 4. Le camere da letto e i dormitori siano di tal capacità da corrispondere ad un minimo di 14 metri cubi per ogni individuo.

Art. 5. L'acqua potabile sia separata da quella che serve per gli usi comuni.

---

nata contagione potens est totum seminarium corrumpere ». (Homo Apost. *Reg. de Sem.*, 1, 4).

APPENDICES.

I. — **Praecepta Hygienica.**

§ 1. — *De aedibus.*

Art. 1. — Sacellum, triclinium, loca ad studium designata eorundem adnexa etc. ampla, satis illuminata, aerique exposita sunto, et si fieri potest electrica illuminatione praedita.

Art. 2. — Auditoria purgata serventur, commoda habeantur scamna iuxta typum hygienicum et aptum diversae alumnorum aetati.

Art. 3. — Curetur ut ubique saepe quocumque anni tempore aer renovetur.

Art. 4. — Cubicula conturberniaque ea sunto amplitudine ut quisque ex alumnis sibi saltem habeat 14 m^3.

Art. 5. — Aqua potabilis ab alia quae usibus communibus inservit separetur.

Art. 6. I cessi siano in proporzione degli individui, ben aereati, costruiti con il sistema dei vasi di maiolica e sifone, con caduta intermittente d'acqua.

Art. 7. Ogni locale sia provvisto di grandi sputacchiere di metallo smaltato con sabbia.

Art. 8. La pulizia di tutte le stanze e corridoi sia fatta ogni giorno, con segatura bagnata, o meglio, con canavacci bagnati avvolti intorno alle scope.

Art. 9. Qualora le scuole siano fuori del Seminario, occorre che presso la scuola vi sia un vestibolo ampio e ben ventilato, ove si depositino ombrelli, mantelli bagnati e cappelli.

§ 2. — *Cura della persona.*

Art. 10. Ogni alunno deve avere la massima cura della nettezza del corpo, lavarsi il viso e il collo ogni giorno e le mani più spesso, specialmente prima di ogni pasto; risciacquarsi in ore opportune la bocca e pulire i denti.

Art. 11. Occorre lavare di quando in quando tutto il corpo, o mediante un bagno generale in bagnarola o mediante doccia.

Il bagno si prenda nei giorni di vacanza, per turno a distanza dai pasti, ed avendo cura di farlo seguire da una conveniente reazione all'aperto.

Art. 6. — Foricae numero alumnorum accomodatae sunto, aeri expositae et constructae iuxta hodierna hygienica praecepta.

Art. 7. — Ubique vasa ad expuendum metallica malthaque obducta habeantur.

Art. 8. — Quotidie cubicula, auditoria, triclinia cunctaque domus loca poliantur madida scobi, vel etiam scopis mappis involutis.

Art. 9. — Si auditoria extra seminarium sint, oportet ut prope ea vestibulum habeatur amplum ventoque commodum, in quo umbellae, pilea humidaque pallia deponantur.

§ 2. — *De corporis sollicitudine.*

Art. 10. — Quisque alumnus quam maxime curet corporis munditiem, faciem collumque quotidie, manus saepius praesertim ante refectiones abluat; horis opportunis os et dentes quidem colluat.

Art. 11. — Oportet ut interdum totum corpus balneis lavetur. Ad hoc destinentur dies in quibus scholae vacant. Balnea ingrediantur alumni turnatim, servato temporis spatio a refectionibus; post balneum exercitia opportuna corpori quisque in aprico peragat.

Art. 12. La biancheria personale e quella del letto siano cambiate sovente: gli abiti siano sbattuti e spazzolati ogni giorno. Il collare di gomma è da proibirsi, perchè dannoso alla salute.

Art. 13. Le passeggiate si facciano fuori dell'abitato, e durino non meno di un'ora nei giorni di scuola e di due ore nei giorni di vacanza.

Art. 14. Le ricreazioni si tengano possibilmente sempre all'aperto, sotto un porticato quando piove. Gli alunni non stiano seduti o fermi a conversare, ma camminino o meglio prendano parte a giuochi collettivi per i quali il corpo sia in movimento.

§ 3. — *Medico.*

Art. 15. Il medico addetto al Seminario deve visitare rigorosamente ciascun giovane che si presenti per la ammissione, e verificare se è stato rivaccinato di recente. Dipenderà dal suo prudente giudizio il non accettare i soggetti gracili o predisposti a malattie, nonchè quelli che presentino infezioni esterne trasmissibili ai compagni.

Art. 16. Egli acceda periodicamente al Seminario in giorni ed ore prestabilite, in modo che tutti gli alunni possano facilmente ricorrere a lui per consigli igienici.

Art. 12. — Res lintearia tum corporis tum lecti saepius mutetur; vestes quotidie peniculo mundentur. Strophia gummis omnino prohibentur utpote sanitati perniciosa.

Art 13. — Deambulatum eant extra urbem per horam saltem quotidie, et diebus, in quibus scholae vacant, per binas horas.

Art. 14. — Loca ad recreandum destinata, si fieri potest, aperta sunto et sub porticu si pluat. Alumni nec sedeant nec consistant ad conversandum, sed deambulent, ac partem habeant ludis collectivis in quibus corpus exerceatur.

§ 3. — *De medico.*

Art. 15. — Medicus Seminario adscriptus quemque iuvenem visitare severe tenetur qui admittendus sit, et inspicere an vaccinum virus ei inoculatum fuerit. Ab illius prudenti arbitrio pendet acceptatio vel reiectio eorum, qui haud optima sanitate gaudeant, vel infirmitatibus faciles se praebeant, nec non eorum qui morbos contagiosos praeseferant.

Art. 16. — Rotatim ipse ad Seminarium accedat diebus horisque determinatis, ita ut omnes alumni facile eum petere possint ad hygienica consilia consequenda.

Art. 17. Informi il Rettore di qualunque inconveniente igienico che potesse avvertire nel Seminario e proponga i mezzi per ripararvi.

Art. 18. Dichiari quando un alunno si debba dispensare dall'osservanza del digiuno.

Art. 19. Faccia un'ispezione sommaria a tutti gli alunni, prima e dopo la villeggiatura; e prenda nota in apposito registro delle condizioni generali della loro salute.

Art. 20. Curi gli alunni e tutto il personale nelle malattie brevi e di poca entità nel Seminario stesso; ma appena abbia il dubbio che una malattia possa durare a lungo o possa essere trasmissibile ad altri, proponga al Rettore l'immediato trasporto dell'infermo in famiglia o in una casa di cura.

Art. 21. Ordini le disinfezioni che ritiene opportune, ed invigili che non siano conservate nell'infermeria sostanze venefiche o altrimenti pericolose alla salute.

Art. 22. Il Medico, d'intesa con l'economo, sorvegli la nettezza della cucina e della dispensa, la stagnatura dei rami, la bollitura del latte. Verifichi gli alimenti e le bevande, per riguardo alla loro buona qualità ed alle possibili adulterazioni.

§ 4. — *Infermeria.*

Art. 23. I locali destinati ad uso di infermeria siano preferibilmente esposti a mezzogiorno e provvisti di fornello, acqua potabile

---

Art. 17. — Rectorem doceat quodcumque hygienicum incommodum in Seminario detegat, mediaque proponat apta ad ea reparanda.

Art. 18. — Declaret an quis a ieiunii lege dispensandus sit.

Art. 19. — Summatim omnes visitet alumnos ante et post rusticationem, ac adnotet in peculiari codice valetudinis conditiones cuiusque.

Art. 20. — Alumnis, omnibusque Seminario adscriptis medeatur in brevibus levibusque infirmitatibus in eodem Seminario; sed si existimet aliquem morbum diu perdurare vel aliis transmitti posse Rectori proponat immediatam translationem infirmi in familiam, vel in aliquam valetudinariam domum.

Art 21. — Necessarias iubeat purificationes, et ne in valetudinario serventur venena aliaque sanitati infesta curet.

Art. 22. — Medicus, de Oeconomi intelligentia, incoctilibus, lacti fervefacto et ut culina promptuariaque cella purgata serventur invigilet. Cibum potumque quoad eorum qualitatem et corruptionem examinet.

§ 4. — *De Valetudinario.*

Art. 23. — Valetudinarium, si fieri potest, in meridiem versum, et aqua potabili, furnaculo et foricis distinctis praeditum esto. Cubiculorum parietes

e cesso separato. Le pareti delle camere siano inverniciate a smalto. L'infermeria sia provvista di tutto il materiale asettico ed antisettico per una prima medicatura.

Art. 24. Vi sia una camera appartata e riservata per i casi di malattie infettive.

Art. 25. Ogni alunno, sentendo qualche indisposizione, ne avviserà subito il Prefetto e questi il Rettore, affinchè il malato sia, con tutta sollecitudine, trasportato all'infermeria, e ne venga subito informato il medico.

Art. 26. Il Vicerettore si darà premura che gli ammalati siano assistiti con diligenza e carità da un infermiere capace e fidato.

Art. 27. Il malato sarà ubbidiente al medico ed all'infermiere in tutto ciò che gli verrà ordinato.

Art. 28. Se il male prendesse, a giudizio del medico, forma complicata, oppure si prevedesse di lunga durata, il Rettore ne avviserà tosto i genitori o i parenti dell'infermo. (Cfr. § 3, Art. 20).

Art. 29. Nessuno potrà visitare i malati, senza speciale licenza del Rettore o del Vicerettore.

---

encausto pingantur. Valetudinarium materiis septicis et antisepticis primae curationi necessariis praeditum esto.

Art. 24. — Cubiculum habeatur separatum ac distinctum pro iis qui contagiosis morbis laborent.

Art. 25. — Quisquis alumnus, in infirmam incidens valetudinem, illico Praefectum doceat, hic autem Rectorem, ut infirmus omni cum diligentia in valetudinarium transferatur, et statim medicus de re doceatur.

Art. 26. — Vicerector studebit ut infirmis cum diligentia ac caritate fida, idoneaque persona adsistat.

Art. 27. — Infirmus medico, adsistentique in omnibus quae sibi ordinentur, pareat.

Art. 28. — Si morbus, iuxta medici sententiam, ingravescat, vel diuturnum sit, Rector alumni parentes vel propinquos de re doceat (Cfr. § 3, art. 20).

Art. 29. — Nullus aegrotos invisere poterit absque peculiari Rectoris vel Vicerectoris licentia.

II. — DOCUMENTA PONTIFICIA

1. — Ex Brevi « Benigno divinae providentiae consilio » Leonis XIII. — 28 Iun. 1889.

....In iis Ecclesiis et Oratoriis ubi feria sexta, quae prima unoquoque mense occurrit, peculiares pietatis exercitationes in honorem Divini Cordis, approbante loci Ordinario, mane peragentur, indulgemus ut huiusmodi piis exercitationibus addi valeat Missa votiva Sacri Cordis Iesu, dummodo in illum diem non incidat festum aliquod Domini aut duplex primae classis, vel feria vel vigilia, octava ex privilegiatis, de cetero servatis rubricis.

N. B. [1] La Messa da leggersi per tale occasione è quella stessa che si legge nella festa del S. Cuore di Gesù *(Egredimini)*. Questa Messa si deve celebrare *more votivo pro re gravi*, cioè con *Gloria*, *Credo*, con una sola orazione, col Prefazio *de Nativitate* dalla Domenica della SS. Trinità fino alla Settuagesima, e con quello *de Cruce* dalla Settuagesima fino alla Domenica di Pentecoste; e sempre col Vangelo di S. Giovanni in fine *(S. C. dei R. 20 Maggio 1890)*. Non è necessario che si canti come le messe votive *pro re gravi* (*S. C. dei Riti 20 mag. 1892*).

2. — Decretum S. C. Concilii. — DE SEMINARIORUM ALUMNIS.

Videant Lectores *Acta Pontificia* Vol. IV, pag. 62.

3. — Ex Litteris Encyclicis « Pieni l'animo ». 28 luglio 1906.

Videant lectores *Acta Pontificia* Vol. IV, pag. 293.

4. — Instructio S. Rom. et Univ. Inquisitionis ad Reverendissimos Locorum Ordinarios Familiarumque Religiosarum Moderatores.

Videant lectores *Acta Pontificia* Vol. V, pag. 483.

5. — Ex Litteris Encyclicis " Pascendi dominici gregis „ 8 Sept. 1907.

.... His omnibus praeceptionibus . . . . . .

. . . . . superbos et contumaces animos odit Deus!

Videant lectores *Acta Pontificia* Vol. V, pag. 374.

6. — Ex Motu Proprio " Praestantia „ 18 Nov. 1907.

.... His constitutis, Ordinariis dioecesum et Moderatoribus Religiosarum Consociationum . . . . .

. . . . . se consectari damnatas novitateque maleficas.

Videant lectores *Acta Pontificia*, Vol. V, pag. 426.

---

(1) *Notandum*. Missa legenda hac solemnitate ipsa est quae legitur in festo SS. Cordis Iesu (*Egredimini*). Haec Missa celebranda est *more votivo pro re gravi*, scilicet cum *Gloria*, *Credo*, cum unica oratione, Praefatione *de Nativitate* a Dominica SS. Trinitatis ad Septuagesimam, et cum Praefatione *de Cruce* a Septuagesima ad dominicam Pentecostes: et semper cum Evangelio S. Ioannis in fine. (*S. RR. C. 20 maii 1890*). Necesse tamen non est hanc missam canere sicut Missas votivas *pro re gravi* (*S. RR. C. 20 maii 1892*).

III. — ESEMPI DI ORARI

I. — Per i giorni di scuola.

Ore 5 $^1/_2$ Levata; 6 Preghiere Meditazione e Messa; 7 Studio; 7 $^3/_4$ Colazione; 8 Scuola; 10 Ricreazione; 10 $^3/_4$ Studio; 12 Pranzo e Visita al SS̃mo (1); 13 $^1/_2$ Studio; 14 $^1/_4$ Scuola; 16 $^1/_4$ Passeggio o ricreazione in Casa (2); 17 $^1/_2$ Lezione spirituale, Rosario, Novene ecc.; 18 $^1/_4$ Studio; 20 Cena; 21 $^1/_4$ Orazione della sera, esame e riposo.

II. — Per i giorni di scuola.

Ore 5 $^1/_2$ Levata; 6 Preghiera, Meditazione e Messa; 7 Studio; 7 $^3/_4$ Colazione; 8 Scuola (3); 10 Ricreazione; 10 $^3/_4$ Studio; 12 Scuola; 14 Pranzo e Visita al SS̃mo; 15 $^1/_2$ Passeggio o Ricreazione in casa (4); 16 $^3/_4$ Lezione spirituale, Rosario, Novene ecc.; 17 $^3/_4$ Studio; 20 Cena; 21 $^1/_4$ Orazioni della sera, esame e riposo.

(1) Si potrebbe portare il pranzo alle ore 13 e allora si prolungherà lo studio delle 10 $^3/_4$.

(2) Secondo le stagioni, si potrà anticipare in tutto o in parte lo studio della sera, mettendo il quell'ora in passeggio.

(3) Se si stimasse opportuno posticipare di un'ora la scuola, lo studio delle 10 $^3/_4$ si porterà di seguito a quello delle 7.

(4) Nell'estate si potrà assegnare mezz'ora pel riposo, e in questo caso si toglierà mezz'ora dallo studio delle 17 $^3/_4$.

III. — Per i giorni di festa.

Ore 5 $^1/_2$ Levata; 6 Preghiera, Meditazione e Messa; 7 Studio; 7 $^3/_4$ Colazione; 8 Ricreazione; 8 $^1/_2$ Messa cantata e Conferenza; 10 Canto gregoriano; 11 Ricreazione e ricevimenti; 12 Studio; 14 Pranzo e Visita al SS̃mo; 15 $^1/_2$ Passeggio o Ricreazione in casa; 16 $^1/_2$ Lezione spirituale, Rosario e Benedizione col SS̃mo Sacramento e Novene; 17 $^3/_4$ Studio; 20 Cena; 21 $^1/_2$ Orazione della sera, esame e riposo.

IV. — Per i giorni di vacanza.

Ore 5 $^1/_2$ Levata; 6 Preghiera, Meditazione e Messa; 7 Studio; 7 $^3/_4$ Colazione; 8 Ricreazione; 8 $^1/_2$ Conferenza; 9 Canto gregoriano; 10 Ricreazione; 10 $^1/_2$ Studio; 11 $^1/_2$ Ricreazione e ricevimenti; 12 $^1/_2$ Studio; 14 Pranzo e visita al SS̃mo.

Passeggio e il resto come nei giorni di scuola.

S. CONGREGATIO CONCILII

I. — Dubia circa Decretum « *Recenti* ».

PROPOSTI alla S. C. del Concilio i dubbi:

I. Se i Delegati Apostolici siano compresi nella disposizione dell'art. III del decreto *Recenti* 22 Maggio 1907, col quale è vietato d'inviare direttamente messe « ad Antistites et presbyteros ecclesiarum, quae in Oriente sitae sunt »;

II. Se i Superiori degli Ordini ed Istituti religiosi possano mandare direttamente ai loro soggetti esistenti in Oriente intenzioni di messe con le rispettive elemosine.

S. Congregatio respondit:

Ad I. Negative; ita ut nempe mitti possint ad praefatos Rmos Delegatos missarum intentiones cum respectiva eleemosyna, ut eas distribuant dumtaxat Praelatis et sacerdotibus Delegationis suae.

Ad II. Affirmative et taxative pro religiosis subditis suis, non vero pro ceteris.

SSmus Dnus Noster in audientia diei 9 Septembris 1907, audita relatione infrascripti Secretarii S. C. Concilii, benigne ratam habuit et approbavit resolutionem S. Congregationis, et insuper mandavit ut pro ceteris omnibus servetur dispositio decreti.

† VINCENTIUS Card. Ep. Praenest., *Praefectus*

C. De Lai, *Secretarius.*

II. — Dubia proposita atque iuxta morem de iure resoluta in plenariis comitiis diei 29 februarii 1908.

Per summaria precum:

I. — BURGI S. SEPULCRI. — DE ARCHIVIIS ECCLESIASTICIS (*Reservata*).

R. « *Dilata et ad mentem* ».

5040/6

II. — IACEN. — DISTRIBUTIONUM

Ab hac S. C. sac. Raymundus Hernando beneficiatus Cathedralis Iacen. obtinuit primum ad annum an. 1905, postea ad biennium an. 1906 indultum exemptionis a choro et residentia valetudinis curandae causa, cum clausula — *amissis distributionibus inter praesentes tantum.*

In hispanicis Capitulis vi cuiusdam conventionis inter S. Sedem et Gubernium abolitae sunt chorales distributiones, et ad consulendum assiduitati praebendatorum pro servitio chorali et in obsequium praescriptionibus Conc. Trid. punctaturae statutae sunt seu mulctatitia quaedam pecunia desumenda ab obventione cuiusque praebendati, et distribuenda tantum chori servitio interessentibus, exclusis absentibus, salvis exceptionibus et iubilatis. Insuper in Capitulo Iacensi duo statutae sunt extraordinariae distributiones pro interessentia nempe in solemnitatibus Nativitatis D. N. I. C. et Epiphaniae. Cum Capitulum beneficiato Hernando pecuniam mulctatitiam retinuerit, hic eidem Capitulo recursum obtulit, contendens vi supra relatae clausulae retentioni non subiici, et insuper participem esse pecuniae mulctatitiae a praebendatis absentibus persolutae. Capitulum vero, ut tuto procederet, super hoc duxit hanc S. C. rogare.

Cum distributiones ordinariae seu quotidianae ab iis quidem canonicis percipiantur, iuxta iuris dispositiones et cap. *Consuetudinem.... de clericis non resid. in 6°*, qui legitima causa, vel ex privilegio seu indulto a choro desunt, et cum punctaturae in casu locum teneant ordinariarum distributionum, Sacra Congregatio omnibus mature perpensis preces dimisit respondens:

« *Vi indulti beneficiatum Hernando amittere debere tantum distributiones extraordinarias in casu* ».

3547
7

III. — TREIEN. — NOMINATIONIS AD CANONICATUM.

Sac. Celsus Coluzi, ultimo quo decessit testamento diei 24 februarii 1665 beneficium seu Canonicatum in Ecclesia Collegiata dicti oppidi, nunc ad dignitatem Cathedralis erecta instituit: cuius vero nominationem seu iuspatronatum activum servatum voluit Capitulo eiusdem Ecclesiae. Statuit insuper ut ad dictum canonicatum concurrentes sacerdotes esse deberent.

Vacato dicto canonicatu per renunciationem ultimi eius possessoris, praemissis edictis concursus a Capitulo patrono, duo tantum concurrentes adstiterunt, nempe clericus minorista Ioseph Bartoloni et sacerdos David Sileoni. Peracto scrutinio sac. Sileoni tria vota et clericus minorista Bartoloni sex retulit vota, hinc uti electus renunciatus est clericus Bartoloni, cui dein a Curia expeditae sunt litterae collationis.

Verum dum adhuc in suspenso erat canonica beneficii eiusdem possessio, et agebatur de *regio placet* a gubernio obtinendo, alter competitor detegere et perlegere valuit fundationis tabulas: et ex his edoctus in concurrentibus requiri ut conditio qualitas sacerdotalis, illico apud curiam et dein apud hanc S. C. recursum instituit ut declararetur nullitas factae electionis in candidato Bartoloni, et sibi, utpote dicta conditione praedito, canonicatus adiudicaretur. Verum tam Curia Treiensis quam Archiepiscopus Ca-

merinensis perpetuus administrator, qui super hac controversia informationes ad hanc S. C. transmiserunt, censent oratoris preces e primo limine reiiciendas esse.

Quaestio videtur definienda magis ex facti circumstantiis quam ex iuris dispositionibus, et S. haec C., nullitate electionis declarata, omnibus mature perpensis sequens dedit responsum:

« *Electionem non substineri, et ius eligendi devolutum esse ad Archiepiscopum Administratorem Apostolicum* ».

In folio:

I. — VENETIARUM. — MATRIMONII *(reservata)*

R. « *Ad 1um affirmative* ».
« *Ad 2um provisum in 1°* ».

II. — TRANSILVANIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII *(reservata).*

R. « *Affirmative* ».

III. — IACIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII *(reservata).*

R. « *Affirmative ad cautelam, vetito viro transitu ad alias nuptias inconsulta S. Congregatione* ».

IV. — OSTUNEN. — IURIUM *(reservata).*

R. « *Ad 1um salvo iure Confraternitatum quoad altare et utensilia sibi propria, ius gubernandi ecclesiam S. Mariae Gratiarum et rectorem nominandi spectare ad Ordinarium* ».
« *Ad 2um Affirmative* ».
« *Ad 3um et 4um ad mentem* ».

3129/4

V. — IANUEN. — IURISDICTIONIS PAROECIALIS.

Quaestio agitatur inter parochos loci *Busalla* et oppidi *Borgofornari* circa iurisdictionem quam quisque sibi competere asserit in territorium vulgo *Lonfagnolo*. In hoc territorio usque ad an. 1883 una tantum extructa inveniebatur colonica domus, in quam parochus Busallae suam exercebat iurisdictionem saltem a saeculo, a tempore nempe quo quaedam videtur intercessisse privata permutatio, vi cuius parochus Burgifurnariorum cessit praefatam domum parocho contermino Busallae, qui ex parte sua parocho Burgifurnariorum aliam cessit domum in territorio *Angia*. Quidquid vero sit de asserta conventione, certum est ab anno 1883 usque in praesens in eodem territorio *Lonfagnolo* et alias excitatas fuisse domus, quae occasione praebuerunt praesenti controversiae.

Nam actualis parochus Busallae contendebat nedum primaevam domum colonicam sed et alia nupera aedificia territorio Lonfagnolo vi citatae permutationis sibi esse subiecta, quod alter parochus oppidi Burgifurnariorum admittere renuebat, quare die 27 octobris 1902 apud Archiepiscopum Ianuensem querelas movit, qui, audita etiam altera parte contendente, declaravit die 17 martii 1903 permutationem in casu tantum respicere binas antiquas domus, Lonfagnoli nempe et Angiae, salvis iuribus utriusque parochi quoad alias domus.

Tunc sive contra hanc declarationem sibi adversantem sive contra spolium ab altero parocho per domorum benedictionem perpetratum, iudicialem actionem parochus Busallae in possessorio et petitorio simul instituit penes Curiam Ianuensem, quae accepto libello perpensisque adductis hinc inde rationibus, die 28 iunii 1904 sententiam emisit, eidem contrariam, qua iudicavit: 1° iure benedictionem domorum loci Lonfagnolo peregisse parochum Burgifurnariorum vi declarationis archiepiscopalis diei 17 martii 1903; 2° paroeciam Busallae nunquam legitimam habuisse possessionem in territorio Lonfagnolo ne quoad quidem antiquam domum colonicam in eodem existentem; 3° integrum territorium Lonfagnolo usque ad rivum *Chioso* ad paroeciam Burgifurnariorum, et territorium vulgo *Angia* ad paroeciam Busallae pertinere. Iudex enim pro certo habens memoratam permutationem inter duas domus colonicas in antecessum initam nullius esse roboris utpote dumtaxat privatam et quavis ecclesiasticae potestatis sanctione destitutam, omnia in integrum restitui definivit.

Cum vero ab hac sententia se in suo iure parochiali laesum censens, apud hanc S. C. provocasset parochus Busallae, hinc in mox elapsis comitiis quaestio diiudicanda proposita fuit, et Emi Patres, allegationibus patronorum rationibusque ex utraque parte adductis mature perpensis ac libratis, proposito dubio:

« *An sententia Archiepiscopalis Curiae Ianuensis diei 28 maii 1904 sit confirmanda vel infirmanda in casu* ».

Respondendum duxerunt:

« *Sententiam esse infirmandam* ».

VI. — SUESSANA. — PRIVATIONIS PAROECIAE (*Reservata*).

Responsum non publicatum est.

2224
7

VII. — BERGOMEN. — IURIUM ET PRIVILEGIORUM

R. « *In voto Consultoris facto verbo cum SSmo* ».

S. CONGREGATIO INDICIS

I. — DECRETUM.

Quo Libellus " Il Programma dei modernisti „ et opera quaedam Pauli Bureau, P. Saintyves, et Francisci Regis Planchet, damnantur et proscribuntur.

Feria III die 17 Martii 1908.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa X *Sanctaque Sede Apostolica Indici librorum pravae doctrinae, eorumdemque proscriptioni, expurgationi ac permissioni in universa christiana republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio Apostolico Vaticano die 17 Martii 1907, damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, atque in Indicem librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur opera:*

Il Programma dei Modernisti, Risposta all' Enciclica di Pio X « *Pascendi dominici gregis* ». Roma, 1908.

Paul Bureau, La crise morale des temps nouveaux. Préface de M. Alfred Croiset. Paris, s. a.

P. Saintyves, La réforme intellectuelle du clergé et la liberté d'enseignement. Paris, 1904.

— Les Saints successeurs des dieux. Ibid. 1907.

— Le miracle et la critique historique. Ibid. 1907.

— Le miracle et la critique scientifique. Ibid. 1907.

Franc. Regis Planchet, El absolutismo episcopal en la república mexicana. Apuntes para la historia. Chihuahua, 1907.

Itaque nemo cuiuscumque gradus et conditionis praedicta opera damnata atque proscripta, quocumque loco et quocumque idiomate, aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sub poenis in Indice librorum vetitorum indictis.

Quibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa X *per me infrascriptum relatis,* Sanctitas Sua *decretum probavit, et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.*

Datum Romae die 18 Martii 1908.

Franciscus Card. Segna, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Fr. Thomas Esser Ord. Praed. *a Secretis.*

SS. RITUUM CONGREGATIO

I. — ROMANA SEU PARISIEN.

Decretum Beatificationis et Canonizationis Ven. Servae Dei *Magdalenae Sophiae Barat* Institutricis Societatis sororum a S. Corde Iesu.

Super dubio. An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum Tuto *procedi possit ad solemnem eiusdem Ven. Servae Dei beatificationem.*

Inter eorum deliramenta, qui odio inextinguibili flagrant in Christi Ecclesiam, illud est vulgatissimum, quo putant actum esse de catholicae Religionis aedificio, si schola et doctrina hominum, quam *laicam* vocant, tandem aliquando invehatur. Humanae enim scientiae progressu, aiunt, quae supra sunt vel praeter naturam facile possunt ex animis evelli. Hoc genere pugnae Ecclesiam petivit Iulianus Apostata, hoc qui se philosophorum donarunt nomine cruentis Galliae temporibus, hoc recentiores libertatis adsertores et propagatores lucis. Quare mirum non est, si ex adverso arma armis opponere videamus, non solum apostolicos viros, sed etiam exculti ingenii et sapientis consilii feminas, quae scholam sibi, tamquam missionem gravissimam proposuerunt. His familiae ac societatis propugnaculis, quae elegantior barbaries loco deiicere nititur, Ecclesiae honores decerni extruique aras iucundissimum accidit iis omnibus, quicumque sacrum retinentes monitum, *Initium sapientiae timor Domini,* persuasum habent, humanum cultum non debere a religione seiungi. Omnibus igitur bonis, nedum optime meritis Sororibus a S. Corde Iesu, communis est laetitia petiti publici honoris Beatarum Coelitum Ven. Servae Dei Magdalenae Sophiae Barat.

Quia schola, non mentis tantum erudiendae, sed etiam animi ad virtutem excolendi debet esse quotidiana palaestra, eccui tutius committetur magisterium quam ei, qui, domesticis virtutibus cumulatus, exemplo sui magis quam verbo se inculcat, qui ab amore Dei didicit caritatem induere, qui sibi dominari assuetus, abiectisque deliciis omnibus, quin etiam susceptis pro Christo afflictationibus omne genus, divini exempla Magistri aemuletur? Atqui hisce se virtutibus, operi accinxit Ven. Dei Serva Magdalena Sophia Barat. Quae quidem ab ipsa religione hausit ardorem, quo in studia humanitatis tantopere incubuit. Virtutum autem doctrinaeque suae haeredem reliquit a se constitutam Sororum Familiam, provida sane mater et magistra, quae non suis tantum diebus cavit, sed et iis qui erant successuri simillimi.

Adserta solemni decreto pridie idus februarias anno MDCCCCV Ven. huius Dei Servae sanctitas quum variis prodigiis confirmari visa fuerit, instituta est actio apud SS. Rituum Congregationem super duobus miraculis, quibus de singulis SSmus D. N. Pius PP. X constare edixit decreto edito sexto idus decembris anni mox elapsi.

Inquirendum unum, iuxta sacri huius Fori statuta, supererat: utrum Beatorum Caelitum honores Ven. Dei Famulae MAGDALENAE SOPHIAE BARAT TUTO decerni possent. Itaque in generali Congregatione habita coram SSmo D. N. postridie idus ianuarias ineuntis anni, a Revmo Cardinale Dominico Ferrata Causae Relatore, propositum est dubium: ***An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum*** TUTO ***procedi possit ad solemnem huius Ven. Servae Dei beatificationem.*** Quamvis vero Rmi Cardinales et Patres Consultores TUTO procedi posse respondissent, nihilominus SSmus Dominus iudicium suum in alium diem differendum censuit, optans admonensque ut in re tum gravi divinum lumen flagitaretur.

Hodierna autem die, Dominica III post Epiphaniam, qua auspicatissimum festum Sacrae Familiae Iesu, Mariae, Ioseph percolitur, sacris pientissime operatus in privato Sacello Vaticanae aulae nobiliori succedens ac pontificio solio assidens ad Se accivit Rmos Cardinales Seraphinum Cretoni S. R. Congr. Praefectum et Dominicum Ferrata una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto Secretario, iisque adstantibus solemni decreto sanxit: TUTO *procedi posse ad Ven. Servae Dei* MAGDALENAE SOPHIAE BARAT *Beatificationem.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi, in acta SS. Rituum Congregationis referri, Litterasque Apostolicas sub plumbo de Beatificationis solemnibus in patriarchali Basilica Vaticana ubi primum licuerit, celebrandis expediri iussit septimo cal. februarias anno MCMVIII.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

II. — PINNEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei *Gabrielis a Virgine Perdolente* Clerici Professi e Congregatione Passionis D. N. I. C.

Super dubio: *An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.*

Plurima eaque splendida prodigia, quae Ecclesiae nascentis illustrarunt exordium, ita deinceps renovari visa sunt, ut, quo magis declinaret fides, eo luculentius appareret *mirabilis Deus in sanctis suis;* adeo de veritate constat Paulinae sententiae, *signa sunt pro infidelibus.* Testis est vel haec ipsa aetas, qua non pauci ita *oculos suos statuerunt declinare in terram,* ut nullus iam aut virtutis aut signorum splendor ipsorum animos percellat, sed *videntes non videant et audientes non intelligant.* Dum ex his quidam suis in latebris unum vel alterum soli radium conantur eripere, aemulati *maleficos Aegyptiorum in incantationibus suis* (Exod. VII, 22), ad sui portenta nos trahit Ven. Dei Servus GABRIEL A VIRGINE PERDOLENTE, quorum admirati sive copiam sive magnitudinem exclamare cogimur: *testimonia tua, Domine, credibilia facta sunt nimis* (Ps. 92).

Admirandus hic adolescens, brevi vitae curriculo, hoc est ab anno sui ortus MDCCCXXXVIII, ab obitum, qui accidit anno MDCCCLXII, interioris vitae perfectionem, cui paterna in domo Assisiensi praeluserat, in abscondito maturavit, clarus is quidem fama sanctitatis apud suos, haud aeque tamen extra coenobium, in quo ultra biennium commoratus, diem supremum obiit. Sed quem abdita virtus existimationi hominum eripuerat, hunc divina potentia suo tempore plena in luce collocavit per insuetam prodigiorum famam, quasi inopinato ac praeter spem excitatam. Lapsis enim ab eius decessu annis XXX, expletoque vix ritu solemni exhumationis, prout inchoata Beatificationis Eius causa postulabat, statim fortunatus ille Recessus Pinnensis Insulae, ubi pretiosae exuviae sunt conditae, coepit miraculorum copia ita clarescere, ut piarum peregrinationum ad hunc diem factus meta fuerit, non intermisso concursu.

Sanctitate Ven. Dei Servi GABRIELIS tot tantisque confirmata signis, editoque a SS.mo D. N. PIO PP. X decreto pridie idus maias anno MDCCCCV de approbatione virtutum, actum est in SS. Rituum Congregatione de duobus miraculis, quae inter cetera, de ipso Ven. Servo Dei ferebantur.

Horum primum accidit in Insula Pinnensi anno MDCCCXCII. Maria Mazzarella, annos nata septemdecim, quum stomacho laborare coepisset, brevi phtisis tubercularis indubia praebuit indicia. Triennio fatalis morbus ad exitum properavit, superadditis abscessibus in toto corpore, speciem cadaveris exibente. Puella deposita a medicis, quibus cum aegrae sanandae nulla spes arrideret, ad Ven. GABRIELEM confugit. Ecce autem tertio a triduanis precibus die, quum visuram crastinum nemo putaret, inopinato labitur in somnum, quo experrecta summo mane, surgit a lectulo, vestes induit, scalas nemine sustentante descendit, adspectuque et incessu magis quam verbis, parentibus, propinquis ceterisque nunciat esse se illico perfecteque sanatam.

Alterum eodem anno miraculum in Recessu Insulae contigit. Dominicus Tiberi, villicus, inveterata hernia, eaque horribili laborans, haud semel huius causa ad ultimum vitae discrimen fuerat adductus et Ecclesiae sacramentis munitus. Motus rumore prodigiorum Ven. Servi Dei GABRIELIS, die quadam se ad Eius tumulum contulit, erasumque inde pulverem magna cum fide laesae ac deformatae parti superimposuit. Mox templo egressus, ipsa die videndum se dedit perfecte sanatum, stupentibus omnibus, in primisque medico, qui morbi nullum iam vestigium invenit.

De utroque miraculo diligenti inquisitione instituta, confectis iudicialibus tabulis earumque agnita et probata validitate, instaurata est actio primum in antepraeparatorio Conventu in Aedibus R.mi Cardinalis Dominici Ferrata Causae Relatoris habito decimoquinto cal. ianuarias anno MDCCCCVI; iterum in praeparatorio ad Apostolicum Palatium Vaticanum coacto quinto cal. iunias superioris anni; tertio denique in Congregatione generali postridie idus ianuarii hoc volvente anno coram D. N. PIO PP. X. Quo in coetu a R.mo Cardinali Dominico Ferrata propositum est dubium: *An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur*. SS.mus Pater,

suffragiis Consultorum et RR. Cardinalium acceptis, supremum iudicium distulit in alium diem et adstantes hortatus est, ut in re tam gravi divinum lumen efflagitarent.

Die autem adveniente faustissimo, quo Sacrae Familiae festum recolimus, Idem SS.mus Pater Eucharistico Sacrificio religiosissime litato, nobiliorem hanc aulam Vaticanam ingressus et pontificio solio assidens R.mos Cardinales acciri iussit Seraphinum Cretoni S. R. Congregationi Praefectum et Dominicum Ferrata una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto a secretis iisque praesentibus solemniter edixit: *Constare de duobus miraculis:* scilicet de primo: *Instantaneae perfectaeque sanationis Mariae Mazzarella a gravissima tuberculosi pulmonali, pleuritide ac multiplicibus purulentis abscessibus:* itemque, de altero: *Instantaneae perfectaeque sanationis Dominici Tiberi ab ingenti inveterataque hernia inguinali.*

Hoc autem Decretum evulgari et in SS. Rituum Congregationis acta referri iussit septimo cal. februarii anno MDCCCCVIII.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praef.*

L. ✠ S.

✠ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

III. — PARISIEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servae Dei *Annae Mariae Iavouhey* fundatricis Sororum a S. Ioseph de Cluny.

Decretum introductionis causae.

SORORES a S. Ioseph de Cluny nuncupatae numero quatuor millia et ultra in variis domibus atque orbis regionibus etiam dissitis existentes, quae communi consilio ac studio orantes et laborantes, gloriam Dei atque christianae societatis bonum et incrementum quaerere sibi proponunt, suam dilectam fundatricem ac matrem tot filiarum laetantem ANNAM MARIAM JAVOUHEY sicut novellae olivarum, circumdant novoque splendore fulgentem aspiciunt atque congaudent. Eius enim Causa beatificationis introducenda penes Sacrorum Rituum Congregationem, proposita ac discussa, felici quoque exitu conclusa est. In oppido Jallanges, Divionensis Dioecesis in Gallia, die decima Novembris eodem anno 1779 et in eadem Burgundiae provincia orta est Serva Dei ac Ven. Magdalena Sophia Barat Societatis Sororum a Sacro Corde Iesu mater et fundatrix, ad cuius beatificationis solemnia tuto procedi posse Apostolica auctoritate decretum est. Pii honestique parentes Ioannes Baltassar Javouhey et Claudina Parizot, die nativitatem subsequenti S. Martino Episcopo Turonensi sacra, prolem generationis sacramento ablui curarunt. Intra domesticos parietes curis praecipue matris crescebat puella aetate et virtute. Pudoris et ingenii multa praebebat indicia, morumque innocentiam cum pietatis fervore coniungens sororibus fratribusque praeibat effusaque charitate miseros ac pauperes adiuvabat.

Una cum familia, natali oppido relicto, in paternam domum ac paroeciam Chamblanc se contulit, ubi iam sacro chrismate linita, et

vix novennis digna est habita quae ad Eucharisticam mensam admitteretur, parocho Rapin hortante ob egregias puellae dotes aetatis defectum supplentes. Interea exhorto civili bello, subversoque gallico regno quum idem parochus e patria exulare coactus fuisset, Dei Famula spiritualibus orbata subsidiis, aliquantulum iuvenilibus indulsit vanitatibus. Attamen paulo post resipuit monitis pii missionarii Ballache, qui e dioecesi Bisuntina ad oppida *Seurre* et *Chamblanc* sacri ministerii causa advenerat. Eius consilio ad pristina rediens proposita, illa diligenter implevit, atque publicis templis obseratis domesticum suffecit oratorium, suae Patronae S. Annae sacrum. Illic pietatis actus devote peragebat atque agricolas adultos et pueros utriusque sexus christiana catechesi et opportuna instructione ad poenitentiae et eucharistiae sacramenta impense praeparabat. Ecclesiae quoque ministros e carceris necisque periculis eripere, in tutiora loca conducere, et ad aegrotorum domus in spirituale bonum et solatium invitare satagebat. Hisce sanctis operibus uberiorem sibi promeruit gratiam vocationemque religiosam, atque assentiente genitore, die 11 Novembris 1798, coram praedicto missionario Ballanche sacris operante solemniter spopondit infantibus educandis aegrisque curandis se totam fore dicaturam. Quod promissum exequi coepit in eodem pago ac in domicilio fratris germani Stephani, et prosequuta est in civitate Bisuntina ac in domo Sororum a Caritate penes Ven. Institutricem Ioannam Thouret. Dulcedines sanctae religionis quas initio gustaverat, haud diu perdurarunt, crebrisque angustiis turbata ad Deum clamabat cum Paulo: « Domine quid me vis facere? ». Et per visum ac vocem S. Teresiae indigitantis infantes varii coloris stantes penes Annam, ut haec aiebat, confortata, die 28 Novembris 1800 egressa e domo religiosa, suam particularem vocationem sequuta est. Ac primum in paroecia natali *Seurre*, postea in altera *Souvans* ac demum in tertia *Choisey* egenos infantes puellasque orphanas erudivit, ad rem adhibitis etiam suis sororibus Maria et Claudina. In oppidum *Chamblanc* a patre revocata cum Claudina paucisque sodalibus ibi domicilium posuit, ac primaeva sui Instituti iecit fundamenta in domo adnexoque oratorio ab ipso genitore apposite aedificatis ac donatis. A Rev. Olivier parocho S. Petri in civitate Cabillonensi invitata, hanc petiit, capta occasione Summi Pontificis Pii VII per eam transeuntis, a quo non solum die Paschatis 14 Aprilis an. 1805 SSmam Eucharistiam recepit, sed etiam ad scholas societati ac religioni perutiles sollicitata fuit. Hinc in eadem civitate, curante praefato parocho, et scholam aperuit et sacellum extruxit, quod die 20 Augusti 1806 lustrali benedictione Deo sacratum fuit in honorem S. Ioseph B. M. V. Sponsi, a quo ipsa nova Congregatio titulum ac nomen accepit. Institutionem scolarum et Congregationis adeo opportunam ac necessariam existimarunt Consilium municipale, Praefectus Provinciae atque dioeceseos Antistes ut ad iuridicam earum approbationem procurandam mirifice convenerint. Haec autem per Decretum die 12 Decembris anno 1806 a Napoleone I signatum habita, deinceps canonica erectione ab Episcopo aucta et decorata est. Memoranda est dies 12 Maii an. 1807 qua in templo S. Petri, adstante clero ac populo cum civili magistratu, quatuor

sorores quibus aliae quinque foeminae se adiunxerant, Augustodunensi Episcopo celebrante, et habitum religiosum sumpserunt et tria consueta vota nuncuparunt, facta promissione de pauperum educatione. Eadem die, unanimi suffragio ANNA MARIA JAVOUHEY in antistitam generalem electa et confirmata est. Quo autem ad propria officia rite peragenda et ad uberiores fructus inde ferendos particulare subsidium ac caeleste robur adderetur, eaedem sodales, praeeunte antistita, die 6 Iunii ipsius anni Sacratissimo Cordi Iesu se devotissime consecrarunt. Augustoduni in aede ab ipso Gubernio obtenta religiosae infantium educationi navavit. Sedem vero principem Congregationis et domum novitiatus constituit prope celebre Coenobium Cluniacense: unde integer titulus Congregationis S. Ioseph de Cluny repetendus est. Nova deinde accessere Sodalitati incrementa animis corporibusque iuvandis per florentes Institutiones Parisiis primum et deinceps in aliis Galliae dioecesibus atque coloniis uti apud insulam *Bourbon* in civitatibus S. Dionysii, S. Pauli, et S. Andreae, et apud insulas Antillarum ad adultos puerosque erudiendos, inito ad hoc foedere cum Ven. P. Francisco Libermann fundatore Societatis Missionariorum a S. Corde Mariae et instauratore Congregationis a S. Spiritu. Opus autem laboriosum et arduum a Gubernio Gallico concreditum ad christianos civilesque efficiendos incolarum mores in Guaiana et praesertim in Cayenna et Mana, cum variis fundationibus, non excepto asylo ad leprosos recipiendos et curandos, una cum relatione civilis moderatoris Guaianae ad ipsum Gubernium transmissa super inspectione illius coloniae anno 1838 peracta, caritatem et patientiam Dei Famulae ac Sodalium gloriose illustravit. Non defuerunt ANNAE tribulationes et angustiae quae magis Eam premebant, quia ex personis dignitate atque auctoritate praestantibus proveniebant; sed in his omnibus ita se gessit ut a caritatis officio et auctoritatis obsequio nunquam deflexerit; Eiusque iustitia ac sanctitas splendide eluxit prouti constat ex gravibus documentis in Processu Ordinario insertis, ac praesertim ex epistola Episcopi Augustodunensis ad ipsam die 17 Ianuarii 1846 scripta. Interim spectatissimi viri, inter quos Ven. P. Libermann et P. Levasseur, tum sermone tum scripto virtutem ac sanctimoniam Servae Dei publice praedicarunt, uberesque fructus bonorum operum quos ipsa per se ac per suam Congregationem non absque superno ac speciali auxilio corroborata edidit. Tandem Parisiis anno 1851 mense Maio morbo correpta, eoque paulatim ingravescente postquam sacramentis Ecclesiae semel interumque refecta, plura B. M. V. rosaria recitasset, grata Deo ob accepta beneficia et sodalibus quibus salutifera exempla et monita relinquebat, in extremo deosculans Crucifixi imaginem ac pronuncians cum adstantibus sanctissima Iesu et Mariae nomina, die 15 Iulii, annos agens septuaginta et unum aetatis et quadraginta tres regiminis e vita migravit. Corpus Servae Dei in Oratorio novitiatus mansit expositum, magna civium multitudine confluente, et die 22 eiusdem mensis iusta funebria persoluta sunt. Die vero 23 subsequenti translatum Silvanectum (Senlis) ad ecclesiam parochialem, altero funere peracto, honorifice humatum fuit. Cor tamen extractum et in parvo monimento marmoreo depositum

in sacello sepulchreti ad religiosam familiam pertinentis asservatur veluti symbolum et pignus perpetui amoris tantae Matris erga suam Congregationem omnesque sodales. Porro fama sanctitatis praedictae Servae Dei in vita et post obitum magis clara evasit atque ita increvit, ut super ea Processus Ordinarius Informativus in ecclesiastica Curia Parisiensi una cum altero Rogatoriali in Archidioecesi Portus Principis adornatus fuerit. Actis autem ad Sacram Rituum Congregationem deductis, scriptorum ipsius Servae Dei revisione peracta, obtentaque dispensatione a lapsu decennii et ab interventu et voto Consultorum, quum nihil obstaret quominus ad ulteriora procedi posset, instante Rmo P. Paulo Roserot, e Congregatione Sanctis Spiritus et huius Causae Postulatore, attentisque obsequentibus litteris postulatoriis quorundam Dmorum S. R. E. Cardinalium et plurium Rmorum Sacrorum Antistitum, necnon plurimorum Capitulorum Ecclesiarum Cathedralium, praepositorum generalium religiosorum Ordinum ac Congregationum, aliorumque virorum ecclesiastica vel civili dignitate praestantium, tum nobilium foeminarum, tum monialum ac sororum praesertim sodalitatis S. Ioseph de Cluny, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Dominicus Ferrata eiusdem Causae Ponens seu Relator in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An sit signanda Commissio Introductionis Causae, in casu et ad effectum de quo agitur?* » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibusque accurate perpensis, rescribendum censuerunt: « *Affirmative, seu Commissionem esse signandam, si Sanctissimo placuerit* ». Die 11 Februarii 1908.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Venerabilis Dei Annae Mariae Javouhey, Fundatricis Sororum S. Ioseph de Cluny, die 13, eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

Seraphinus Card. Cretoni S. R. C. *Praefectus.*

† Diomedes Panici, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

IV. — VOLATERRANA

Decretum confirmationis cultus praestiti Servo Dei *Vivaldo Eremitae* e Tertio Ordine S. Francisci Sancto nuncupato.

Humilis Ordo S. Francisci Assisiensis in triplici suo gradu constitutus ob plures egregios sanctosque viros ac foeminas illustris, laeto gratoque animo saepe in memoriam revocare videtur sententiam Divini Redemptoris: « Qui se humiliat, exaltabitur »; atque ipse Seraphicus Pater singulos eorum benigno vultu conspiciens cum

sancto Patriarcha Isaaco potest ingeminare: « Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni cui benedixit Dominus ». Ex his plures ad Tertium Ordinem pertinent inter quas recensendus est Servus Dei VIVALDUS seu UBALDUS a Sangeminiano, sanctus vel beatus nuncupatus, de cuius cultus confirmatione actum est, de Apostolica venia et iustis de causis, cum dispensatione a consueta forma praescripta Processus Ordinarii cum subsequenti sententia, cum probatione tamen per documenta in forma authentica exhibita et ad rem idonea. Saeculo XIII medio circiter, paucis annis post Tertium Ordinem a praedicto S. Francisco in Tuscia institutum, in oppido illius regionis S. Geminiano ortum duxit Servus Dei VIVALDUS seu UBALDUS. Beati Bartholi concivis et in Tertio Ordine sodalis ac magistri exemplis inhaerens, postquam illi contagioso leprae morbo laboranti omnia humanitatis caritatisque officia per viginti annos usque ad exitum praestitisset, in solitarium locum Silvae Rotundae Camporenae circa vicinia Montaonis atque octo circiter millibus passuum a S. Geminiano distantem se recepit. Qualem vitam per plures annos ibi duxerit VIVALDUS, Deo compertum est non homini; attamen ex ipsa vivendi ratione eremitica, ex virtutibus B. Bartholi quas impenso studio imitatus est, et quibusdam indiciis quae post eius obitum patuere, colligi potest. Lectulus in cavitate castaneae, cibus ex fructibus, herbis radicibusque terrae, vilis tunica et rudis habitus satis erant ad servandam vitam poenitentem, totam in vigiliis, ieiuniis et orationibus consummatam. Hic thesaurus in vita absconditus, in morte revelatus est, lumenque sub modio positum, tunc super candelabrum collocatum, Deo operante, illucescere coepit Fertur enim quod in ipsa hora qua beata anima e corpore soluta ad superos evolabat, campanae oppidi Montaonis prodigiose personarent, nemine pulsante, nisi forsan interveniente invisibili Angelorum ministerio. Populus stupore perculsus ex oppido et pagis adiacentibus accurrit, et per viam a quodam venatore ea loca lustrante signi causam agnoscit. Hic enim narrat se vestigia et latratum sui venatici canis sequendo, ad quandam castaneam reperisse non praedam sed hominem, eremitam, mortuum adhuc genuflexum manibus iunctis et oculis in coelum elevatis, more orantis. Signo hac narratione completo et explicato campanarum sonitus cessavit. Turmatin incolae et advenae ad locum confluentes sanctum eremitam VIVALDUM recognoscunt et religiose venerantur, eiusque sacrum corpus cum hymnis et canticis spiritualis laetitiae in Ecclesiam principem transferunt et sub altare maius honorifice sepeliunt. Hinc fama sanctitatis largitione gratiarum confirmata adeo invaluit, ut non solum castanea in reliquias redacta ac devotis sic distributa consumpta fuerit, sed eius loco ecclesia cum conventu erectus sit. Insuper Montaonenses Servum Dei annua celebritate die prima Maii recolendum statuerunt. Deinde accessere legenda eius composita pro officio sacro, Episcoporum consensus et approbatio, civilis magistratus interventus, praefatus dies festus ob frequentissimum populum, praesertim Tertiariorum Eremitarum, etiam cum nundinis inde ab anno 1451 honoratus et novus conventus an. circiter 1500 a religiosis Franciscalibus I. Ordinis extructus, nomen VIVALDI titulo Beati vel Sancti passim

decoratum, ipsius reliquiae super altare publicae fidelium venerationi expositae sicuti eius imagines cum aureola et habitu Tertiariorum S. Francisci depictae, in ecclesiis et sacellis uti in ecclesia Carmelitarum Florentiae et in altera S. Geminiani cum inscriptione: « B. VIVALDUS Gem. Anacoreta Tertii Ordinis S. Francisci ». Huiusmodi autem cultus ita incoeptus et auctus, nunquam interruptus et ad haec usque tempora perseverans ab actoribus Causae comprobatur cum documentis authenticis iuxta ordinem chronologicum productis. Inter haec refertur vita Beati VIVALDI tum a Fr. Mariano Florentino an. 1516, tum a P. Dionysio Pulinare circ. an. 1582, composita: Chronica Ordinis Minorum a Marco Ulyssiponensi edita an. 1568; Historia Seraphicae Religionis, auctore Fr. Rodulpho Tossinianensi an. 1586; Opus de Origine seraphicae religionis Franciscanae S. P. Sixto V dicatum an. 1587 a Francisco Gonzaga Ordinis Minorum Ministro Generali, alterum Opus de Episcopis Fesulanis, Volaterranis a scriptore *Ammirato il giovine* evulgatum Florentiae an. 1637, ex Calendariis et Martyrologiis Franciscanis ac demum ex Annalibus Minorum clarissimi Wadingi et ex Actis Sanctorum Bollandianis ad diem primam mensis Maii. Itaque quum supradicta aliaque cultus documenta ab Actoribus Causae cum Informatione et Responsis ad Animadversiones R. P. D. Promotoris S. Fidei, Sacrorum Rituum Congregationis examini et iudicio subiecta sint, instante Rev. P. Francisco Maria Paolini Ordinis Fratrum Minorum Postulatore Generali, attentisque litteris postulatoriis tum Rmi P. Ministri Generalis ipsius Ordinis tum R. P. Ministri Provincialis Fr. Min. Provinciae S. Bonaventurae in Tuscia, tum religiosorum Conventus S. Vivaldi, praeeunte Perillustri et Rmo Dño Frigdiano Giannini Archiepiscopo Serrarum, Delegato Apostolico Syriae, olim alumno eiusdem conventus, tum denique R. D. Archipr. Parochi ceterique cleri loci Montaonis, Volaterranae Dioeceseos, Emus et Rmus Dñus Cardinalis Franciscus Satolli, Episcopus Tusculanus et huius Causae Ponens seu Relator in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum coadunato sequens dubium discutiendum proposuit: « *An constet de cultu publico ecclesiastico praefato Servo Dei exhibito, seu de casu excepto a Decretis sa. me. Urbani Papae VIII in casu et ad effectum, de quo agitur?* ». Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, reque maturo examine perpensa, respondendum censuerunt: « *Constare de casu excepto. ideoque confirmandum esse cultum ab immemorabili tempore praestitum Servo Dei* VIVALDO, *si Sanctissimo placuerit* ». Die 11 Februarii 1908. Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua sententiam Sacrae eiusdem Congregationis ratam habuit et probavit, die 13, eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

SERAPHINUS Card. CRETONI *S. R. C. Praefectus.*

† DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

I. — Extenditur ad oratoria semipublica O. S. B. indulgentia toties quoties lucranda in ecclesiis et oratoriis eiusdem ordinis die commemorationis fidelium defunctorum.

Beatissime Pater,

ILDEBRANDUS de Hemptinne, Abbas Primas O. S. B., ad pedes S. V., humiliter provolutus, exponit:

Per Rescriptum S. Congregationis Indulgentiarum et SS. Reliquiarum, d. d. 27 februarii huius anni ([1]), ecclesiis et publicis oratoriis monachorum et monialium Ordinis S. Benedicti nigri coloris concessa est indulgentia plenaria toties quoties, lucranda a secundis Vesperis diei primae Novembris usque ad occasum solis diei sequentis, in qua commemoratio Omnium Fidelium defunctorum pie recolitur. Nunc Orator ad maius pietatis incrementum, et ad augenda pro defunctis fidelibus suffragia, supplex adit S. V. implorans, ut praedicta indulgentia acquiri valeat etiam in oratoriis semipublicis tum monachorum tum sanctimonialium praedicti Ordinis, in favorem tantummodo Communitatis Religiosae nec non personarum in ipsa degentium.

Et Deus etc.

Sanctissimus Dominus Noster Pius PP. X, in audientia habita die 11 septembris 1907 ab infrascripto secretario Sacrae Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne annuit pro gratia iuxta preces, ceteris servatis de iure servandis. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis die 11 septembris 1907.

L. ✠ S.

Pro Emo Card. Praefecto
Fr. H. M. GOTTI.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

II. — ORDINIS S. BENEDICTI

Indulgentia Plenaria toties quoties in Ecclesiis O. S. B. lucranda die Commemorationis omnium fidelium defunctorum affixa est diei secundae novembris.

Hildebrandus de Hemptinne, Abbas Primas O. S. B., huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae sequentia humillime exponit:

Per Rescriptum huius S. Congregationis diei 27 Februarii h. a. ecclesiis et publicis oratoriis monachorum et monialium O. S.

([1]) Cf. *Acta Pontificia,* Vol V, pag. 206 et pag. 414.

B. nigri coloris concessa est indulgentia plenaria toties quoties lucranda a secundis Vesperis diei primae Novembris usque ad occasum solis diei sequentis, in qua Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum pie recolitur. Nunc quaeritur: quando Commemoratio Omnium Defunctorum iuxta rubricas die tertia Novembris celebranda est, estne indulgentia, de qua supra, in tali casu lucranda etiam die tertia, vel remanet affixa diei secundae?

S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, omnibus perpensis, proposito dubio respondendum mandavit:

" *Negative quoad primam partem ; Affirmative quoad secundam* ".

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 20 Novembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

BIBLIOGRAPHIA

FERRERES G. B. e GENIESSE G. B. — **La morte reale e la morte apparente**. - *2. edizione italiana*. Roma, in-8 p. XX-416, L. 4. — **La mort réelle et la mort apparente**. - Paris, in-8 p. 466-XVI, 3.50 frs. — **Der wirliche Tod und der Scheintod**. - Regensburg, in-8, S. XX-424, 4 M. (fr. 5).

In hoc opere praestantissimo, praeter alia, ostenditur post ultimum halitum existere *certe* in permultis casibus atque *probabiliter* in omnibus vitae latentis spatium, plus minusve longum, quod a scriptoribus mors relativa aut intermedia appellatur: hoc statu perdurante, defunctum saepe posse ad sensus revocari, sive permanenter sive saltem transeunter; Baptismum, Poenitentiam et Extremam Unctionem posse, et interdum debere, administrari necnon assistentiam spiritualem protrahi; defunctum nequaquam veluti vere mortuum sed tamquam aegrotum tractandum esse. Multis, usque validissimis, argumentis probatur vivos humari multo frequentius accidere quam a plerisque putatur. Diligentissime describitur cura defunctis impendenda per horas quae extremum spiritum sequuntur, necnon media ad vitam in eis redintegrandam usurpanda. Mortis signa, sive natura praebita, sive arte inventa, accurate examinantur; atque ostenditur, si putrefactionem eiusque indicium praenuntium, scilicet viridem ventris colorem, excipias, neque signum neque

signorum complexum adesse qui in omnibus certitudinem casibus mortis afferat. Examini speciali nonnulla subiiciuntur signa quae hac potissimum aetate maxime commendata sunt, rigor nempe cadavericus, corporis refrigeratio, defectus efficaciae tractionum linguae, vesicae explosivae igne productae, infectiones fluoresceinae et rectio sulphydrica. Magna cum peritia disseritur de medicorum munere cadavera explorandi deque corrigendis in eo, cum pari scientia tractatur de depositoriis mortuorum, in quibus cadavera custodiuntur donec plena de morte certitudo habeatur. Reperiuntur in hoc libro notitiae summe utilites circa operationem caesaream, baptismum uterinum, vitam foetuum necnon fachirum qui per plures menses, feretro inclusi, sub terra sepulti remanent quin moriantur.

Omnia in hoc libro magna cum perspicuitate et soliditate doctrinae exponuntur. Multa nova atque, licet utilissima immo necessaria, a fere omnibus ignorata, in eodem habentur. A multis viris conspicuis magnopere iam laudatus et commendatus fuit; ipse R. P. Pius X, litteris diei 6 dec. 1907 per Cardinalem Secretarium Status datis, auctoribus eius congratulatus est pro ingenti beneficio quod hoc libro edendo hominibus contulerunt. Omnibus, sed praesertim sacerdotibus, hic liber utilis est.

I. A.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΑ. — *Studi e ricerche intorno a S. Giovanni Crisostomo* a cura del Comitato per il XV Centenario della sua morte (407-1907). Roma, Libreria Pustet, 1908. In-4° p. VI-240 (Integrum opus tribus constans fasciculis subscriptoribus pretio lib. 10 venumdatur: post publicato vero tertio fasciculo, lib. 12,50 valebit.

Praeclarissimi Ii Viri qui Romae nobilissima agitarunt consilia de XV centenaria solemnitate a morte S. Iohannis Chrysostomi celebranda, inter plurima quae sapientissime in rem consuluere, illud etiam constituerunt ut quotquot ex catholicis viris doctrinae historiae et liturgiae laude florerent, omnes invitarentur ad operam conferendam qua vita scripta et gesta Viri Sanctissimi illustrarentur. Volumen quod recensemus primam partem horum thesaurorum offert, qua quidquid ad mores et litterariam operam Chrysostomi attinet luculenter proponitur ac declaratur; quamprimum autem se-

quetur pertractatio eorum quae ad liturgiam Illius nomine ornatam spectant, et denique praeclara studia de cultu S. Doctori praestito.

Qui autem coram nobis extat liber iam clarissimis nominibus Scriptorum fulget, videlicet Amelli, Butler, Nägele, Bacha, Palmieri, Haidacher, Baur, qui omnes diligentiam ac doctrinam qua iure meritoque laudantur novo auxerunt clarissimoque testimonio. Non enim usitata proferunt omnibusque iam nota, sed nova omnino, quae peritissimus quisque historiae litterariae christianae cultor pretiosissima thesauri sui incrementa existimet, ut ecce quae de consuetudine Chrysostomum inter et Libanium, nova fragmenta operum Chrysostomi inter scripta Nili Abbatis inventa, de primaevo Chrysostomi commentario super salmis, et maxime nova omnino studia de his quae litteratura armena, arabum, georgiana Chrysostomo debeant.

Haud brevi absolvendum negotium foret singula investigare omnesque enumerare quibus liber hic gemmas fulget, quantaque sint incrementa expendere quae rei litterariae christianae affert. Caeterum iam optime de lectoribus nostris nos meruisse existimamus si tale tantumque monumentum doctrinae et sedulitatis vel a longe pro modulo nostro innuimus [1]. U. M.

[1] Index studiorum quae iam edita sunt vel edenda erunt hisce continetur:

FASCICULUS I.

1. *La figura morale di S. Giov. Cris.* - Prof. Nicola Turchi.
2. *Autorship of the Dialogus De Vita Chrysostomi.* - Right Rev. Dom E. C. Butler. Abbot of Downside.
3. *S. Giov. Cris. anello provvidenziale tra Costantinopoli e Roma.* - P. Ambr. Amelli, Priore di Montecassino.
4. *S. Giov. Cris. e la vita sociale.* - Prof. Sabatini.
5. *Der heilige Joh. Chrysostomus und Libanios.* - Dottor Ant. Naegele.
6. *S. Giov. Cris. nella letteratura armena.* - P. Giov. Aucher, Mekitarista.
7. *S. Jean Chrys. dans la littérature arabe.* - P. Constanzo Bacha, B. S.
8. *S. Giov. Cris. nella letteratura russa.* - P. Aur. Palmieri, O. S. A.
9. *S. Jean Chrys. dans la littérature géorgienne.* - P. Michel Tamarati.
10. *Chrysostomus-Fragmente zum Buche Job und in der Briefsammlung des heil. Nilus.* - Prof. Seb. Haidacher, an der Universität Salzburg.
11. *Der ursprüngliche Umfang des Kommentars des heil. Joh. Chrys. zu den Psalmen.* - P. Chrys. Baur, O. S. B.

FASCICULUS II. - Liturgica.

12. *La genèse et les développements du* texte grec *de la liturgie de S. Jean Chrysostome.* - P. Placide de Meester O. S. B.
13. *La liturgia di S. Giov. Crisostomo nel rito armeno.* - P. Giov. Aucher, Mekitarista.
14. *Les versions arabes de la liturgie de S. Jean Chrysostome (Histoire général et description d'une nouvelle version decouverte par l'auteur).* - P. Constantin Bacha, B. S.

Scharnagl, Dr. Anton. *Das feierliche Gelübde als Ehehindernis* in seiner geschichtlichen Enturcklung dargestellt. [Strassburger theologische Studien hsg. v. A. Ehrhard und E. Mueller, IX Bd, 2. u. 3. Heft] in 8° p. VIII-222. Freiburg Br. Herder, 1908 Mk. 5,60.

De voto solemni in ordine ad dirimendum matrimonium recentior dissertatio prodierat opera Dr. Pernhubers a 1786, et quamquam in praeclaris operibus *Freisenii* (Gesch. d. kanon. Eherechts, 1888 p 676 ss.), *von Esmein* (Le mariage et droit canon. II. 1891, I 269), *Scherer* (Hdb. d. Kirchenr. 1898, II, 364) nonnulla de historia huius impedimenti suppeditabantur, tamen haec neque tanta erant neque ita in comperto posita ut ab ulteriore investigatione abstinendum esset, praesertim quum in nullo ex his operibus sufficiens ratio habita fuerit fontium adhuc non editarum iuris canonici mediae aetatis. Auctor operis quod recensemus ab imis igitur fundamentis investigationem historicam de re proposita instaurat. In introductione (p. 2-25) agit de voto castitatis in Ecclesia antiquissima, i. e. apud viduas, apud virgines Deo sacratas et ascetas, apud primos monachos et clericos maiores, atque prima sectione de conditione iuridica huius voti tamquam simplicis matrimonii prohibitionis breviter disserit (p. 32-41). Secundam sectionem intitulat « formatio voti publici in impedimentum dirimens » i. e. a Damaso I ad Conc. Late-

15. *Histoire de la rédaction slave de la liturgie de S. Jean Chrysostome.* - P. Alez, Petrovski, de Saint-Pétersbourg.

16. *Modificationes subintroductae in textu slavico liturgiae S. Johannis Chrysostomi apud Ruthenos.* - Auctore P. Iosepho Bosjan, Studiorum Praefecto in Seminario Leopol.

17. *Les versions roumaines de la liturgie de Saint Jean Chrysostome.* - Ch. Auner, Prof. au Séminaire Cathol. de Buckarest.

18. *Verhältniss des Liturgie der Nestorios zur Liturgie des heil. Joh. Chrysostomos.* - Prof. Ant. Baumstark.

19. *Liturgia Praesanctificatorum syriaca S. Joh. Chrysostomi. Textus ineditus cum versione latina.* - Auctore W. H. Codrigton.

20. *Le chant liturgique à l'époque de S. Jean Chrysostome.* - P. Athanase H. Gaïsser, Recteur du Collège Grec à Rome.

FASCICULUS III.

21. *Heortologie des heil. Joh. Chrys. in Orient und Occident.* - Prof. Kellner, an der Universität Bonn.

22. *Lipsanologia, ossia storia delle Reliquie di S. Giov. Crisostomo.* - P. Ant. Rocchi, Priore onorario di Grottaferrata.

23. *Innografia greca di S. Giov. Cris.* (Edita ed inedita). - P. Soffronio Gassini, Basiliano di Grottaferrata.

24. *Iconografia bizantina di S. Giov. Cris.* - Prof. Wuescher-Becchi.

ran. (p. 42-67): cui succedit « formatio distinctionis voti simplicis et solemnis in scientia iuridica et legislatione ecclesiastica » usque nempe ad Bonifacium VIII (p. 95-164). Quarta quae superest operis pars de " exitu huius evolutionis „ usque ad recentem de coelibatu controversiam agit.

Conclusiones huius mirabilis investigationis historicae, (cuius non minimum pretium est in originali distinctione duplicis scholae Parisinae et Bononiensis ante Alex. III. p. 105-142) ab Auctore ipso breviter et prespicue exhibentur pag. 2151 atque ita a nobis contrahi possunt.

Primis quidem saeculis matrimonium post votum castitatis contractum utique tamquam indecorosum negotium habitum est, non tamen tamquam invalidum, quin etiam nonnumquam tamquam minus malum traditum fuit! At sub altera quarti saeculi medietate duplex novum inductum est: nam distingui coepit inter vota privata et ea quae mediante Ecclesia nuncupata fuissent i. e. vota sanctarum virginum, monachorum et viduarum consecratarum; uno verbo ubique habitus seu vestitum cum alio commutaretur. Alterum vero fuit quod alterutri horum votorum classi suum proprium momentum iuridicum tribui coepit ita ut qui matrimonium post « votum publicum » contraxissent, non modo punirentur sed separarentur omnino; ex hac consuetudine invecta est quaestio de nullitate huiusmodi matrimonii quae tantum in II Lateran. Synodo dirempta fuit (a. 1139). Hoc tamen saeculo distinctio votorum practice quidem non tamen doctrina iuris retenta est; neque id paulo post obtinuit nec sine longa pugna ex qua victrix superfuit opinio Gratiani de voto simplici et solemni. Quae quum per Bonifacium VIII in ius conditum adducta fuerit, etiam magnam induxit limitationem (ut notum est) in votis matrimonium prorsus dirimentibus quae tunc temporis nimis profecto patebant. Nam valor hic iuridicus tantum votis illis mansit quae per tacitam aut explicitam professionem in Ordine approbato aut per susceptionem sacri maioris ordinis « solemnizata fuissent ».

Nemo est qui non videat quanti hae conclusiones sint faciendae ab eo qui rectam rationem habere velit de fontium litteris et spiritu per diversas aetates in quibus vigens Ecclesiae disciplina efformata est in re tanti momenti; quamque igitur optime de scientia iuridica auctor huius operis meritus sit. U. M.

HUGON, R. P. Edmond, O. P. — *La Causalité instrumentale en théologie* in 12 pag. XVI-223, frs. 2. Paris, Téqui 1907 — *Reponses théologiques à quelques questions d'actualité.* La Notion de la Hiérarchie — l'Acte de Foi — la Foi et la Révélation — les Conceptes dogmatiques — l'Etat des âmes separées, — in 12 pag. VI-284 frs. 2. Paris, Téqui 1908.

Utroque hoc opusculo optime Cl. Auctor de re theologica meritus est: non enim parva laus, nec minoris utilitatis erit altissima theologiae principia et doctrinas ita exposuisse ut, cuiuslibet hominis captui accommodata, maximam affectuum sensuumque vim, insolitam neque aliunde sperandam intellectui lucem affundant. Primo opere persequitur P. Hugon conceptum causalitatis instrumentalis, huiusque adplicationes in doctrina de inspiratione librorum sacrorum, de partibus quae Christo homini, sanctis et B. Virgini in miraculis patrandis sint faciendae, deque efficacia sacramentorum: hinc in pulcherrima synthesi altiores veritatis hermeneuticae sacrae, christologiae, mariologiae, rei sacramentariae et tractatus de gratia divina, perhibentur, ita ut ss. Christi humanitas veluti fons perennis omnium bonorum in ordine gratiae appareat, atque integra vita christiana sub Illius vivificanti efficacia constituatur. Altero opere praecipua capita doctrinae proponuntur quae his diebus potissimum exagitantur praesertim de relatione potestatis ordinis et iurisdictionis, de origine et praeambulis fidei, de essentia revelationis, de nostro modo concipiendi supernaturalia de statu animarum post mortem, ubi tamen fusius, ni fallimur, quaestio de poenarum aeternitate agenda erat. Auctor non profert nova, immo errores recentes non ex professo impugnat, sed tantum didactica methodo utens sanissima verae theologia principia et conclusiones elegantissima simul et solida expositione proponit, ita ut statim quisquis rectum rei iudicium et saniorem agendi normam sibi constituere possit. Utinam praeclarum Auctoris exemplum alios bene plures quibus eadem suppetat ingenii vis ac iudicii securitas moveat ad thesauros, quibus haec *vivificans theologia* mentis et cordis ditissima est omnibus patefaciendos!

RICH.

IMPRIMATUR. — FR. ALBERTUS LEPIDI O. P. S. P. A. Magister.
IMPRIMATUR. — IOSEPHUS CEPPETELLI Patr. Constant., Vicesgerens.

CONSTANTIUS CASTELLO, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

I. — EPISTOLA

Qua Summus Pontifex Archiepiscopo Quebecen. gratulatur, eumque laudat ob promotam actionem socialem catholicam.

VENERABILI FRATRI LUDOVICO NAZARIO
ARCHIEPISCOPO QUEBECENSIUM.

PIUS PP. X

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam benedictionem.

QUA tu prudentia et vigilantia Archidioecesim regas tuam, e salubri opportunoque consilio, quasi ex argumento omnium certissimo, perspeximus, quod, discrimine vario gravissimoque gregis commotus, recens es amplexus, actionis catholicae socialis apud tuos statuendae eam in rem ut, pro Pontificum monitis, quotquot catholice sentiunt actione iungantur catholica, legitimae libertatis ope sub institutis ac disciplina reipublicae pugnaturi. At illud praeterea pervidisti, si fructus expectentur ex actione huiusmodi uberes vere et mansuros, fulciri eam et provehi adiumento commentarii diurni oportere, qui tamen ipsa sui natura et omni nominis vi se catholicum exhibeat, nihil nisi catholicum ferat, supra civilium dissensiones partium emineat, animatas bene voluntates pro defendenda religione societ et devinciat, populoque sapientibus incorruptisque scriptis praeluceat in Ecclesiae reique publicae quaerenda salute. Opus enim vero aggrederis amplissima plebi tuae allaturum commoda; si quidem est ingenium aetatis ut quae ad vivendi cogitandique rationem pertineant, vulgo e diariis quaquaversus illatis derivet. Sequitur ut mederi malis nostrorum temporum consentanea ratione debeamus. Itaque scripta scriptis opponenda: disseminatis passim opinionibus falsis obiiciendae verae sunt; propinatis lectione venenis reperienda medicina in salutarium lectionum pabulo est; diffluentibus quotidie exitiosae efficacitatis diariis aliquo saltem obsistendum bonae notae commentario. Id genus praesidia si posthabeant, nulla ii ratione valebunt in populo, a perspicienda aetatis indole aberunt: contra, is erit censendus aestimator aetatis optimus, qui ad inserendas animis disseminandasque in vulgus sententias

apte, studiose et assidue diariis utatur. Iam catholicis vobis catholicamque contendentibus actionem socialem proferre, is unus poterit profectui esse diarius, qui, pro opportunissimo consilio tuo, catholicam fidem professionemque tueatur universam sive mentibus ad doctrinam Christi informandis, sive regendis ad egregia facinora voluntatibus, sive denique Ecclesia sequenda duce. Nec istud satis; scilicet si catholicus commentarius quibusvis civilibus partibus faveat. Ea propter multum probavimus te quum ephemeridem voluisti a civilibus omne genus studiis semotam: ei namque uni proprium et peculiare illud erit, ut nulli mancipata parti, pertineat ad omnes. Ecclesiam quae omnium mater est et magistra, sine impedimento sequatur, inditam scriptis doctrinam sine invidia, aut ira, aut studio tradat, supremasque religionis et reipublicae rationes singulorum studiis utilitatique non subdat. Igitur magno animo opus insiste quod tam provido condidisti iudicio, idemque ne quid ab instituto deflectat, constantissime contende. Adversa atque difficilia plurima, quae tamen bonis comitari incoeptis nunquam desivere, obsaepiendo generoso itinere intercedent. Valde autem confidimus validiorem negotiis solertiam tuam exstituram, beneque praeterea speramus potiores e clero et populo viros, qui prae caeteris habeant compertum quanti referat actionem socialem catholicam provehere humanaeque consociationi in germana doctrina catholica comparare salutem, allaturos pro viribus opem, et studium gloriamque patrum, quorum tradita in religionem merita accepimus, fore imitaturos. Nos interim solari te in gravissimo incoepto volumus laudemque amplam eamdemque publicam quum de inito consilio tuo tum de voluntate, qua institutum persequeris, damus. Ut vero superna etiam auxilia alacrem te Archiepiscopum adiuvent tuosque fideles de navanda opera remunerent, testem dilectionis Nostrae auspicemque divinorum munerum Apostolicam benedictionem tibi et Archidioecesi universae, peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXVII Maii an. MCMVII, Pontificatus Nostri quarto.

PIUS PP. X

II. — EPISTOLA

Pii Pp. X ad Archiepiscopos et Episcopos Hungariae. — De honoribus septies saecularibus habendis S. Elisabeth Hungaricae.

DILECTIS FILIIS NOSTRIS
CLAUDIO S. R. E. PRESB. CARD. VASZARY ARCHIEP. STRIGONIENSI
IOSEPHO S. R. E. PRESB. CARD. SAMASSA ARCHIEPISCOPO AGRIENSI
VENERABILIBUS FRATRIBUS CETERIS
ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS HUNGARIAE.

PIUS PP. X

Dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres,
salutem et Apostolicam benedictionem.

Tempus propediem aderit, vestrae maxime genti expectatum, memoriam Sanctae Elisabethae Hungaricae insueta laetitia renovandi, septimo post diem eius natalem exacto saeculo. Omnino ad haec apparanda solemnia summam apud vos esse omnium ordinum consensionem et alacritatem accepimus: nec miramur; consentaneum est enim, qua vos religione tam clarum patriae lumen semper coluistis, eam nunc singularem in modum apparere. Illud admirationem affert, sane gratissimam, quo, ut intelligimus, habendis Elisabethae honoribus, non modo una ex Archiducibus, christianae caritatis officiis probatissima, praecipuam ante alios curam operamque tribuit, sed ipse Rex Apostolicus, nullo antehac exemplo, auspicem se ac patronum impertit. Itaque, auctoritate Augustae Domus cum tantis cumulata studiis civium, facile est prospicere, erga sanctissimam foeminam nunquam significationes factas esse tam illustres pietatis publicae. Summopere Nos quidem ista delectant, quae cum declarant quam vivax in vobis sit avita fides, tum vero spem Nobis dant fructuum optimorum, eorumque christiana populo universo, non soli Hungariae vestrae, salutarium. Neque enim putandum est, sine benigno quodam Dei consilio fieri, ut specimen sanctitatis, quod in illa Andreae regis filia, oblatum est Ecclesiae saeculo tertiodecimo, rursus, insigni eius commemoratione vestra, expositum in luce orbis catholici, omnium oculos atque animos ad se convertat. Profecto in vitam et mores intuentem Elisabethae, vehementer capiant necesse

est maximarum exempla virtutum omne genus, quum brevi quidem ea, cursum aetatis, at in summa fortunae varietate confecerit. In aula Thuringiae, ubi desponsa et destinata Ludovico ducis filio adolescebat ad nuptias, puellula quantam virtutis maturitatem ostendit! Intento ad Deum semper animo, mortalia contemnere, subesse obedienter, generose simultates contumeliasque perferre, quas vel modestia cultus, vel studium paupertatis, vel pietatis ardor ei comparabat. Compressere parum per hostiles animos coniunctae contra istorum vota nuptiae, quo interim spatio Elisabethae laudes, nemine iam obsistente, visae sunt elucere splendidius. Scilicet *mulierem fortem*, divinis adumbratam Litteris, agnovit Thuringia, coniugi unanimo natisque et familiae sua diligentissime officia praestantem, simul inopes omnes et calamitosos materna charitate complectentem; id quod maxime existit in annonae gravitate, quum populo fame periclitanti in primis liberalitate misericordiaque ducis suae quaesita salus. Consecuta sunt tempora, plena miseriarum atque luctus, quum viri in Palaestinam discessum immaturamque subinde mortem, atque, erumpente iterum eoque violentius invidiae flamma, spoliationem dignitatis et omnium bonorum tulit. Coacta cum parvis natis mendicato sustentare vitam ipsa, regius sanguis et Thuringiae domina, tum enimvero dedit obsequii erga divinam voluntatem, amoris adversus inimicos, patientiae et fortitudinis documenta maxima. Quae, conversis feliciter tandem rebus, quum posset ex egestate ignominiaque emergere, noluit tamen: sed, instituto Francisci Assisiensis, similitudinem Iesu Crucifixi cupidissime appetens, vitae genus, nuditate poenitentiaque asperrimum, ad extremum usque spiritum, duxit. Iam ex his velut primis lineamentis patet, quantum christianae perfectionis exemplar in Elisabetha muliere secus praecipue, virgines, nuptae, viduae habeant sibi quaeque propositum. Quod utinam pleraeque contendant imitando assequi: saluti societatis christianae, magnam partem, consultum erit. Nos quidem certe universas, ut id studeant, hortamur: sed potissime ex eis in Ordinem Franciscalium Tertium adlectas; quae, quum peculiari apud Deum patrona Elisabetha utantur, debent studiosius ceteris virtutes eius velle exprimere. Ad saecularia sacra quod attinet, ut Hungarorum erga beatissimam foeminam ametur pietas, atque ut caeremoniarum celebritas augeatur, libet Nobis aliquod pontificalis indulgentiae munus afferre. Novimus, vos

a die 16 mensis Novembris proximi supplicationem in triduum per Hungariam totam in certis destinatisque templis habituros. Quotquot igitur unoquoque die huic supplicationi interfuerint, eis damus, ut ipsa supplicatio ad labes animi expiandas septennis supplicationis instar sit. Quicumque autem, die festo Sanctae Elisabethae, templum ad Ordinario loci designatum adierint, ibique peccatorum confessione rite abluti Sancta de altari reverenter libaverint, remque christianam Deo religiose commendaverint, eisdem concedimus, ut plenariam de admissis suis veniam impetrent. Postremo Episcopis omnibus Hungariae, qui eo ipso festo die sacrum pontificali ritu facturi sint, ut, sacro peracto, nomine et auctoritate Nostra benedicant populo, libenter permittimus. Auspicem interea divinorum munerum, ac testem singularis Nostrae benevolentiae, vobis, dilecti filii Nostri et Venerabiles Fratres, atque Hungariae universae Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXVIII Septembris MCMVII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

III. — EPISTOLA

Qua Summus Pontifex Congressum Generalem catholicorum Austriae laudat hosque ad concordiam contra Ecclesiae hostes hortatur.

DILECTO FILIO NOSTRO
ANTONIO IOSEPH TIT. S. MARIAE ANGELORUM IN THERMIS
S. R. E. PRESBYTERO CARDINALI GRUSCHA
ARCHIEPISCOPO VINDOBONENSIUM

VINDOBONAM.

PIUS PP. X

Dilecte Fili Noster, salutem et Apostolicam benedictionem.

HABITUS, biennio ante, a catholicis Austriae conventus, iter ad salutem religionis et patriae cum maxime accommodum aperuit, quod quidem catholicos ipsos gloriose institisse pervidemus. Id Nobis, ad solatium vehemens, spectabiles alacresque viri enarravere, quibus officium est demandatum novi comparandi, in proximum Novembrem mensem, catholicorum ex universa Austria congressus.

Miram hi namque descripsere voluntatum concordiam, cuius uno invictoque ductu, Sedis Apostolicae commendato scriptis, impetum repellere hostium, in negotiis ad religionem civilemque cultum proxime pertinentibus, Austriae catholicae licuit. Porro parem huic tantae laetitiae voluptatem illud Nobis conciliavit, deliberatum catholicis istis itidem esse unitatem firmitatemque animorum servare posthac immotam, si certo perpetuoque velint tuitionis et victoriae metam attingere. Caussa enimvero frugiferi confirmandi propositi oh utinam desit! Contra pervulgatum illud est, profligari Ecclesiae hostes novisse, quiescere et ponere arma non item. Nec sane conquiescunt apud vos inimici, quum aut Ecclesiam progredientibus humanae sapientiae luminibus calumniati infensam, providentissimam auctoritatem eius interdicere institutione iuventutis publicisque scholis adnituntur; aut commentis promissisque multitudines irretiri male cautas, opificum praesertim, et ab Ecclesiae matris complexu seiungere conantur. Paratis igitur, immo omni nisu contendentibus sacram civilemque rem in gravissimis vitae generibus adoriri, ea vobis obiicienda sola est vis, quae, ut probe estis intuiti, consensu concordiaque gignitur. A Nobis quantum est, hortationem habetote ex intimo prodeuntem corde, ne quando victoriae gloriam utilitatemque cum dedecore deseratis. Si vobis, quod certo percepimus, et animorum et vitae praesentis sunt cordi emolumenta, multo maior quam illis, est adhibenda in decertando contentio, quos unum saepe commenticium huius aevi commodum movet. Summis autem utilitatibus quae proximo sunt assequendae congressui, minus equidem esse aptam industriam humanam intelligimus, nisi divina etiam praesto sint adiumenta. Iis propterea singulis, qui parando conventui dant operam, universisque catholicis, qui congressionis participes erunt, luminum viriumque caelestium copiam deprecamur, gratiaeque auspicem, eamdemque indicem studii, unde personas laboresque coetus prosequimur, Apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die VIII Octobris MCMVII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

IV. — EPISTOLA

Pii Pp. X qua consociatio pro catholico prelo fovendo dilaudatur ac commendatur.

VENERABILI FRATRI
OTTOCARO EPISCOPO ALBAREGALENSIUM
ET DILECTO FILIO NICOLAO ESZTERHAZY,
PRINCIPI, UTRIQUE SODALITATIS HUNGARICAE MAGISTRO SUMMO
SCRIPTIS CATHOLICIS IN VULGUS EDENDIS PROVEHENDISQUE
BUDAPESTINUM

PIUS PP. X

Venerabilis Frater et dilecte Fili,
salutem et Apostolicam benedictionem.

PROGREDIENTIUM aetatis nostrae malorum venenatum fontem exitialemque, qui corruptorum continetur editione scriptorum, valde equidem laetamur comprehensum plene animis intimeque perspectum, non sine confirmata obsistendi digne voluntate, catholicis Hungariae fuisse. Novissimum eorumdem conventum hac par est non modo gloriari laude sed ceteris anteponi, calamitatis istiusmodi sive magnitudinem sive incommoda ob oculos posuisse, remediumque constituenda illico consociatione quaesiisse, cui illud esset communi conatu propositum, obstare viriliter adversorum propagationi scriptorum, et armis similibus, pro fide moribusque tuendis, aggredi dimicationem, scripta scriptis, diarios diariis, libros libris obiiciendo. Nostrae equidem aetatis hoc potest censeri proprium ut inveniat a prelo nomen: deplorandum tamen est, non usum invaluisse preli, veritati maxime virtutique propagandae perutilem, sed abusionem perversam, quae legum patrocinio freta, fovet et alit in Religionem bellum, mores inducit commendatque perditos, invidias in civitate conflat, effrenatas ciet cupidines, quidquid denique ad hominum mentes animosque corrumpendos est aptum quotidiana opera spargit. Plus semel periculo commoti, et officii non immemores quo custodire gregem universum eumque a malis arcere bonisque enutrire pascuis, obstringimur, alte regna, respublicas, sodalitia, singulos admonere non omisimus, deliberarent conferre sine mora vires, si vellent satam Christi sanguine fidem virtutemque inde dimanantem adservare publice. Nec defuere quaedam recreandi animi caussae, in quibus hoc placet, honoris et hortamenti gratia meminisse, Au-

striam Nobis studia summo obsecundasse, coniunctisque pro communi incolumitate praesidiis, spem praebuisse peramplam posse aliquando non circumscribi et extenuari tantum, sed propulsari gloriose damna. Grates autem Deo sint, cuius pretioso munere alia nunc eaque vehementissime expetita paratur Nobis ab Hungaria laetitia. Confidimus certo magni originem commodi consilium vestrum extiturum, huiusque efficacitate posse ac debere Hungariam partum a patribus a divoque maxime Stephano decus tueri sartum et tectum. Id autem quum nequeat sine consensione, auxilioque bonorum effici, optima Nobis spes est exploratam Hungarorum voluntatem ita iri in praesenti discrimine confirmatum ut omnes ad unum, apud vos generose de suis fortunis saluberrimo necessarioque exequendo operi conferant. Ab Hungaria, magnarum parente gloriarum, magna semper expectamus: illud vero in primis, catholico ut ornata nomine maneat, exemplaque tum in alendis tum in tutandis fide et virtute illustriora quotidie proponat. Harum conciliatricem utilitatum, Nostri animi pignus, auspicemque munerum caelestium, vobis singulisque ex Hungaria civibus, qui studium, gratiam et adiumenta *consociationi pro catholico prelo* contulerint peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die x Ianuarii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

V. — ALLOCUTIO

Summi Pontificis ad Orientales die 13 februarii 1908 habita occasione solemnitatum S. Ioannis Chrisostomi.

Ringraziamo vivamente Lei, Signor Cardinale e con Lei gli egregi del Comitato pel molto che fecero onde render splendide le feste quindici volte centenarie dell' insigne Padre e Dottor della Chiesa S. Giovanni Crisostomo, e con Voi ringraziamo il Venerando Patriarca e tutti gli altri Venerabili fratelli e figli carissimi, che con tanto loro disagio vennero dal lontano Oriente a rendere più solenne questa ricorrenza nella capitale del mondo cattolico. Come colla massima compiacenza abbiamo assistito ieri al solenne Pontificale, che ci trasportava ai tempi di S. Giovanni Crisostomo, nella Basiliche di Antiochia e di Costantinopoli, così oggi ci gode l'animo di vedervi qui riuniti per dare una prova novella del vostro attaccamento alla cattolica Chiesa e alla Sede Apostolica, e di perfetta adesione alla dottrina di Gesù Cristo di cui essa è depositaria.

Volesse il Signore che come abbracciamo Voi nella carità di Gesù Cristo, così potessimo fare con tutti gli altri fratelli e figli che si mantengono lontani dal centro della cattolica unità! Perchè a Noi è oltremodo soave la rimembranza stessa delle glorie e dei meriti incomparabili che vanta l'Oriente. Ivi infatti è la culla dell'umano riscatto e le primizie del Cristianesimo, di là a guisa di fiume regale si diffuse nell'Occidente la dovizia dei beni inestimabili recatici dal Vangelo di Gesù Cristo. — Nè si spegnerà giammai la rinomanza di quegli illustri Orientali, che, inspirati e guidati dal genio del cattolicismo, poterono salire ad ogni più pregiata grandezza, e mercè la santità, la dottrina, lo splendor delle imprese, raccomandare ai posteri la gloria del loro nome. Le quali cose riandando col pensiero ci sentiamo, come i nostri Predecessori, animati dalla più viva brama di adoperarci con ogni potere, affinchè in tutto l'Oriente torni in fiore la virtù e la grandezza di una volta, e si distruggano quei falsi concetti e quei pregiudizî che diedero argomento alla fatale divisione.

E infatti la Chiesa ben lungi dal dimostrarsi ingiusta e parziale verso i popoli orientali, non ha mai cessato di trattarli con materna predilezione. Se si leggano il Martirologio e il Bollario Romano, gli atti dei Concilii particolari o generali tenuti in Occidente, come a Clermont, a Lione, a Firenze, a Trento, o piuttosto se si legga la storia di quindici secoli, sarà impossibile tacciare per un solo atto il Papato di rigore o di indifferenza verso l'Oriente.

Il nostro calendario dà un posto d'onore a tutti i santi Pontefici e Dottori dell'Oriente, la nostra liturgia è piena delle loro sapienti Omelie; le lettere e Costituzioni Pontificie mostrano una costante sollecitudine pei sacri interessi delle loro Chiese, e intorno a molti punti considerevoli della disciplina ecclesiastica, l'Occidente si contentò di difendere la propria tradizione, e si mostrò pieno d'indulgenza per le pratiche differenti delle Chiese Orientali. La Santa Chiesa tratta da un pensiero di pacificazione non ha forse sanzionato colla suprema sua autorità la preminenza che Costantinopoli aveva usurpato sui Patriarcati Apostolici dell'Oriente? Non è finalmente il Papato che ha chiamato a raccolta tutte le nazioni cristiane per togliere il divino anatema, che pesa sulla città deicida, e per riscattare Gerusalemme dal giogo degli infedeli? Che se tanti sforzi restarono senza un felice successo, voi lo sapete umanamente il motivo, o Venerabili Fratelli. Ma nessuna meraviglia che l'Oriente non abbia voluto associarsi ai Latini, per la liberazione dei luoghi santi, quando si rifiutarono di ascoltare le preghiere della Chiesa per la loro istessa libertà, e i figli ribelli preferirono alle tenerezze della madre un giogo durissimo.

Ciò non pertanto il Papato non ha mai cessato di piangere sulla sorte infelice di tanti figliuoli; e, per non ricordare fatti lontani, bastano le Lettere Encicliche del 6 Gennaio 1848 di Papa Pio IX, l'invito amoroso con cui lo stesso Pontefice, 8 Settembre 1868, colla carità la più viva e più delicata, col desiderio più ardente della pace e dell'unione, prega tutti i Vescovi dissidenti a venire al Concilio Vaticano e li scongiura ad imitare i loro predecessori,

che risposero all'appello dei Papi Gregorio X e Eugenio IV per recarsi al secondo Concilio di Lione e a quello di Firenze. Ma basterà per tutto la carità dimostrata dal Nostro immediato Predecesssore Leone XIII, che, sempre preoccupato da questo pensiero, per gli Orientali non ha risparmiato preghiere, esortazioni e sacrifici, e, in un momento solenne, nonchè distinguere con segni di vera predilezione un figlio, che ritornava tra le braccia del padre, con una singolare eccezione alle regole generali della ecclesiastica disciplina, gli concedeva i titoli, le insegne e gli onori della dignità vescovile malamente conferitagli da alcuni prelati disertori dalla cattolica unità. Per il che, o Venerabili Fratelli, l'Oriente non ha altri nemici che le sue divisioni, i suoi errori, e la passione che lo ha fatto giuoco prima degli imperatori e poi dei suoi più accaniti nemici. E ciò che resta della dignità dell'Oriente è quello soltanto, che ha avuto il coraggio di stabilirsi sotto la benigna influenza di Roma. Siete voi, Venerabili Fratelli, che vivendo nella povertà e assoggettandovi a tutte le privazioni, tenete ancora in onore le sacre tradizioni dei vostri Antenati. Siete voi che non risparmiate fatiche per convertire i vostri fratelli, siete voi, che formate il nostro gaudio e la nostra corona.

Ritornando pertanto ai vostri paesi dite a tutti, che la dignità e lo splendore dell'Oriente non è in alcun luogo tanto caro come a Roma. Che qui i diversi riti orientali sono trattati con onore, regolarmente celebrati in molte Chiese, e si uniscono frequenti alle cerimonie papali. Dite, che una Congregazione speciale è incaricata di vigilare sulla sua conservazione, come alla sua ortodossia. Che la Propaganda manda tutti gli anni a tutte le parti dell'Oriente dei giovani indigeni, ch'essa ha nutriti ed educati secondo le tradizioni ortodosse dei loro paesi, e ai quali impone la legge di restar fedeli ai riti delle rispettive loro nazioni. Dite che Roma è così attenta per togliere ogni pretesto alle divisioni, che resiste con fermezza allo zelo ardente dei neofiti, che vorrebbero abbracciare la sua disciplina.

Dite che l'Oriente resterà sempre il paese dell'aurora e che le sue plaghe ridenti non cesseranno di mandarci il lume della natura; ma, poichè il Signore ha eletto Roma per essere il testamento della nuova alleanza, è di qua che spande i suoi raggi il sole della verità e della grazia come l'han proclamata di gran cuore gli stessi Orientali in tante occasioni.

Dite finalmente che il Papa guarda a loro con affetto straordinario, e fa voti che per l'intercessione del santo glorioso, di cui celebriamo le feste, si rinnovi per le Chiese di Oriente il fatto dei primi secoli della Chiesa, quando dall'Oriente erano chiamati gli Anacleti, gli Evaristi, i Telesfori, i Zosimi, i Teodori ed altri fino al terzo Gregorio a governare la Chiesa di Gesù Cristo.

A tal uopo nell'umiltà del nostro cuore supplichiamo caldamente il Principe dei Pastori, perchè si degni di far balenare la divina sua luce alle menti di tanti traviati e infondere loro quel generoso coraggio, che li faccia entrare nell'unico ovile di Cristo, e ricono-

scere la sovrana autorità dell'unico supremo pastore di tutta la Chiesa.

Intanto a pegno della viva nostra gratitudine e della nostra particolare affezione impartiamo a voi Venerabili Fratelli e diletti Figli e a tutti i cattolici dell'Oriente l'Apostolica benedizione.

VI. — EPISTOLA

Qua Summus Pontifex opusculum approbat atque laudat Episcopi Limericiensis circa scripta Card. Newman.

VENERABILI FRATRI

EDUARDO THOMAE EPISCOPO LIMERICIENSI

LIMERICUM

PIUS PP. X

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam benedictionem.

Tuum illud opusculum, in quo scripta Cardinalis Newman tantum abesse ostendit ut Encyclicis Nostris Litteris *Pascendi* sint dissentanea, ut valde cum iisdem congruant, vehementer Nobis probari scito: melius enim cum veritati servire, tum hominis dignitati non poteras. Apparet, inter eos, quorum errores per eas Litteras damnavimus, quasi quoddam constitutum esse factum, ut quae ipsi commenti sint, hisce e praeclarissimi viri nomine commendationem petant. Ita contendunt passim, se ex illo fonte et capite praecipua quandam sumpsisse, ob eamque causam non potuisse a Nobis suas ipsorum improbari doctrinas, quin simul atque adeo prius improbarimus quae talis tantusque auctor docuisset. Quod, nisi cognitum sit, elati animi tumor quantum ad obruendam mentem valeat, incredibile videatur inveniri, qui sese putent atque ostentent catholicos, quum in ipsa intima religionis disciplina auctoritatem privati doctoris, quamvis insignis, magisterio Apostolicae Sedis anteponant. Quorum non modo tu contumaciam coarguis, sed fallaciam. Nam, si in iis, quae hic ante catholicam professionem scripserat, licet fortasse aliquid deprehendere, quod similitudinem quamdam habeat cum certis Modernistarum formulis, iure id negas istis suffragari: propterea quod et longe alia ibidem est subiecta vocibus sententia, aliudque scribentis est propositum, et ipse auctor, in aditu ad Ecclesiam catholicam, omnia sua scripta Ecclesiae ipsius auctoritati detulit, utique emendanda, si viderentur. Quod autem ad libros

attinet, quos magno vel numero vel pondere confecit catholicus, vix opus est, cum hac haeresi cognationem ab eis repellere. Etenim in luce Angliae, quod nemo ignorat, sic Henricus Newman perpetuo causam catholicae fidei scribendo egit, ut eius opera simul civibus suis maxime esset salutaris, simul a decessoribus Nostris maximi fieret: itaque dignus est habitus, quem Leo XIII, aestimator certe sagax hominum atque rerum, Cardinalem diceret; cui quidem in omni deinceps vita merito fuit carissimus. Profecto in tanta lucubrationum eius copia quidpiam reperiri potest, quod ab usitata theologorum ratione alienum videatur; nihil potest, quod de ipsius fide suspicionem afferat. Recteque affirmas, mirum non esse, si quum indicia haeresis novae nulla apparerent, certis quibusdam in locis non ita cautum adhibuit loquendi genus: sed perperam doloseque Modernistas facere, qui illa verba, invito totius orationis contextu, ad suam ipsorum sententiam detorqueant. Nos igitur gratulamur tibi, quod memoriam optimi et sapientissimi viri, pro tua scriptorum eius omnium notitia, egregie ab iniuria vindicaris: simulque, quantum in te fuit, effeceris, ut inter populares tuos, Anglos praesertim, iam desinant qui hoc nomine abuti consueverunt, imperitos decipere. Atque utinam illi auctorem rite sequantur Newman, non ita nempe ut praeiudicatis opinionibus addicti scrutentur eius volumina, ex hisque dolo malo eliciant aliquid, quo illas confirmari contendant; verum ut sincera et integra eiusdem principia, documenta spiritusque percipiant. Multa e tali magistro discent praeclara: in primis autem, sanctum habere magisterium Ecclesiae, inviolate tueri traditam a Patribus doctrinam, et, quod caput est ad custodiam catholicae veritatis, Successori Beati Petri summa cum fide obsequi et obedire. Tibi praeterea, Venerabilis Frater, tuoque clero ac populo, quod missa communi stipe, tenuitati Nostrae subvenire pie studuistis, grates agimus ex animo: atque ad concilianda vobis, primumque omnium tibi, divinae benignitatis munera, itemque ad testandam benevolentiam Nostram, peramanter Apostolicam benedictionem impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die x Martii anno MCMVIII, Pontificatus Nostri quinto.

PIUS PP. X

VII. — EPISTOLA

Qua Summus Pontifex grates perpendit Archiepiscopo Bonaërensi ob domum ad Apostolicum Internuntium destinatam, et eidem Summo Pontifici occasione Sacerdotalis Iubilaei donatam.

VENERABILI FRATRI
MARIANO ANTONIO ARCHIEPISCOPO BONAËRENSI. — BONUM AEREM.

PIUS PP. P. X.

Venerabilis Frater, Salutem et Apostolicam benedictionem.

STUDIOSA erga Iesu Christi Vicarium voluntas Argentinorum Nobis quidem satis superque iam cognita, non miramur, si vel luculentior apparet hoc tempore, quum agentes, Dei beneficio, annum sacerdotii Nostri quinquagesimum, praeclaris catholicarum gentium officiis recreamur. Pignus enim sane splendidum istius voluntatis Nobis, te auctore, oblatum est, Venerabilis Frater: qui quum animadvertisses non admodum decere eum, qui personam apud vos gereret Pontificis Romani, id est, Parentis publici, habitare in conducto, opitulandum communiter esse censuisti tenuitati Nostrae; consiliumque inivisti, collecta stipe ab omnibus ordinibus civium, comparare domum, Apostolicae Sedi attribuendam uti propriam, in usum Internuntii Apostolici. Equidem, ubi coepti feliciter patrati significationem a te accepimus, quam gratum id accidisset vicissim significavimus. Nunc autem, quando misisti ad Nos qui solemnem huius muneris traditionem faceret, occasione libenter utimur testificandi melius animi Nostri; eo magis quod ex allato diagrammate perspicimus ita aedes instructas et ornatas esse, ut nulli vos sumptui pepercisse videamini. Igitur gratias primum tibi, easque merito tuo maximas, agimus et habemus, cuius cura atque instantia nobile monumentum publicae in Nos pietatis constitutum est; tum ceteris omnibus, quorum liberalitate exequi propositum tibi licuit. Christus vero, quoniam ad Ipsum redundat, quicquid Vicario Suo confertur officii, quin vos, universos et singulos, uberrime sit remuneraturus, non est dubium. Id certe Nos enixe precamur: in primis, ut quae vobis auspicato intercedit cum successore beati Petri tanta necessitudinis coniunctio, hanc perpetuo conservet et foveat. Auspicem interea divinorum munerum, ac testem peculiaris bene-

volentiae Nostrae, tibi, Venerabilis Frater, tuis in episcopatu Collegis atque omni Clero et populo Reipublicae Argentinae Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die XXIV Aprilis MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X.

SECRETARIA STATUS

I. — EPISTOLA

Ad Ordinarios Galliae et facultates iisdem concessae circa bonorum ecclesiasticorum alienationem.

Monseigneur,

Le Saint-Père, désireux, dans les pénibles conditions actuelles de l'Eglise de France, de faciliter aux Evêques l'administration de leurs diocèses, et de pourvoir à la conscience des fidèles en ce qui concerne l'aliénation des biens ecclésiastiques usurpés par le gouvernement, a jugé opportun d'envoyer aux Ordinaires les instructions et les pouvoirs ci-joints, visant certains cas plus pratiques et plus fréquents.

Relativement aux biens immeubles, Sa Sainteté accorde aux Ordinaires le pouvoir soit d'admettre à une équitable composition (nn. 1-7) et d'absoudre des censures ceux qui en auraient achetés, sans autorisation préalable de l'Eglise (nn. 9-12), soit d'en permettre l'acquisition, sous la réserve que l'acquéreur entre aussitôt en composition avec l'autorité ecclésiastique (nn. 13-14).

Une exception est faite quant à l'achat des églises, des évêchés, des séminaires et des presbytères; les évêques auront dès lors, pour chaque cas qui s'en présentera, à recourir au Saint-Siège, en lui exposant le fait avec toutes ses circonstances (n. 15).

Les Ordinaires ont aussi la faculté de pourvoir à la conscience de ceux, qui, sans permission légitime, auraient exercé pour leur utilité personnelle l'action en reprise, en revendication, en révocation ou en résolution des biens ecclésiastiques grevés de fondations pieuses (n. 8). Ils devront exhorter les fidèles à intenter ces actions dans le but d'assurer l'exécution des obligations imposées par les fondateurs (n. 16).

Ils pourront en outre permettre à ceux, dont les biens seraient grevés de charges de célébration de messes ou en faveur d'œuvres pieuses, de les libérer, moyennant le versement d'une somme suffisante pour remplir ces charges (n. 17).

Enfin le Saint-Père a daigné accorder aux Evêques d'autres pouvoirs relativement aux biens mobiliers et aux locations (nn. 18-22).

Les Ordinaires devront avoir soin de faire instruire les fidèles des lois de l'Eglise en cette matière; que ceux-ci soient informés notamment des censures et des peines édictées par le saint Concile de Trente contre quiconque achèterait, sans autorisation de qui de droit, des biens ecclésiastiques usurpés par les gouvernements; que s'ils avaient commis pareille faute, ils n'en pourraient être absolus, que moyennant une équitable composition avec l'Eglise, par suite de laquelle ils resteraient dispensés de la restitution des biens.

Agréez, Monseigneur, l'expression de mes sentiments dévoués en N. S.

Rome, le 24 Septembre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

Ex audientia SS.mi, die 21 Septembris 1907.

SS.mus D. N. Pius divina providentia PP. X referente me infrascripto Cardinali a Secretis Status, attentis specialibus circumstantiis in quibus nunc Ecclesia catholica in Gallia versatur, fidelium spirituali bono consulere cupiens in iis quae bonorum ecclesiasticorum alienationem respiciunt, facultates quae sequuntur illius nationis Ordinariis concedere dignatus est.

A. — FACULTATES DE BONIS IMMOBILIBUS.

I.

1. *Admittendi* ad aequam compositionem, iuxta normas quae sequuntur, christifideles qui bona immobilia Ecclesiae erepta sine eiusdem Ecclesiae venia acquisierunt; vel acquisita alienaverunt; et praedictorum haeredes et quoscumque successores.

2. Procedat Ordinarius, in compositione facienda, de intelligentia aliorum Ordinariorum si quorum intersit, et de consensu eorum qui respectivas causas pias canonice repraesentant, aliorumque canonice interesse habentium.

3. In quantitate aequae compositionis determinanda considerentur:

a) fundorum valor realis eo tempore quo compositio initur;

b) pretium emptionis;

c) praesens oratorum status;

d) id in quo ipsi oratores cum damno Ecclesiae ditiores facti sunt;

e) onera pia, quorum, si adsint, praecipue ratio habenda est.

Quoad vero eorumdem onerum redemptionem, condonationem vel reductionem, quatenus opus fuerit, provisum est in sequenti n. 17.

4. Benignior esse potest compositio si pretium solutum, citra culpam emptoris, superet praesentem valorem fundorum; et pro haeredibus eorum, qui bona ecclesiastica ut supra iniuste possederunt, sed alias causas pias fundaverunt aut iuvarunt.

5. Ordinarius, quando agitur de fundis in quibus aliqua sita

est ecclesia, vel agitur de rebus sacris mobilibus, oratores oretenus moneat de obligatione qua tenentur faciendi, sub directione Ordinarii pro tempore, quod poterunt pro sacrarum aedium et templorum conservatione, et res sacras nunquam in usus profanos convertendi seu deputandi, idque debitis modis notificandi suis haeredibus et successoribus.

6. Pecuniae vero summas ex compositione acceptas, etiam tenues, ipse Ordinarius quamprimum et quam tutissime possit, favore causarum piarum ad quas de iure pertinent, in titulos liberos (*valeur au porteur*) quos viri competentes tutos agnoverint, investire et ad nutum S. Sedis conservare satagat; neque alienet sine eiusdem venia, neque commutet, nisi urgeat necessitas et tempus non suppetat recurrendi ad S. Sedem.

Quod si supradictae summae pertineant ad causam piam alterius dioecesis, transmittendae erunt ad eiusdem Ordinarium.

Si eaedem pertineant ad Ordines vel Congregationes religiosas, requiritur, ut eis tradi possint, venia S. Sedis in singulis casibus.

Quod si summae spectarent ad causam piam iam extinctam, vel ad ecclesiam in qua divina officia amplius celebrari non valeant, Ordinarius ipsarum fructus impendat in bonum alterius causae piae, praesertim ecclesiarum, presbyterorum et clericorum pauperum, prout melius in Domino iudicaverit, celebratis tamen missis et caeteris persolutis suffragiis, si quae praefinita fuerint.

7. Nullum documentum peractae compositionis cuipiam tradatur: quod si illud omnino exigatur, Episcopus iis qui se composuerunt, poterit in scriptis id tantum declarare: *eos omni obligatione conscientiae erga Ecclesiam ratione fundorum etc., exemptos et solutos esse.*

8. Ad compositionem Ordinarius admittere poterit etiam fideles qui iuxta leges civiles per actionem recuperationis *(action en reprise, en revendication, révocation ou en résolution)* in utilitatem propriam vindicarunt bona sive immobilia sive mobilia, Ecclesiae donata pro legatis piis adimplendis, quoties vindicata bona ex integro Ecclesiae restituere nequeant.

II.

9. *Absolvendi,* Apostolica auctoritate, sive per se sive per aliam idoneam ecclesiasticam personam, ad hoc in singulis casibus subdelegandam, oratores in praemissis culpabiles, postquam ut supra se composuerint, a censuris et poenis ecclesiasticis in quas propterea quomodolibet inciderint, cum congrua poenitentia salutari et reparatione scandali, meliori quo fieri poterit modo, prudenti iudicio absolventis.

10. Qui ob paupertatem compositionem inire nequeunt, absolvi poterunt cum obligatione ut si ad meliorem conditionem devenerint, Ecclesiae satisfaciant, ac interim scandalum removeant.

Item qui statim nequeunt statutam conpositionem solvere, si obligationem emittant de ea opportuno tempore solvenda; remoto interim scandalo.

11. Ordinarius moneat confessarios ut si ad poenitentes in pe-

riculo mortis constitutos et in praemissis culpabiles vocentur, prudenter compositionem urgeant; quod si haec obtineri nequeat vel quia tempus non suppetit vel ob alias rationabiles causas, satis erit si aegrotus eam haeredibus imponat, vel serio promittat eam initurum si convaluerit, remoto scandalo.

12. Ordinarius confessariis sibi benevisis, tempore quadragesimae, vel sacrarum missionum, vel urgente paschali praecepto, facultatem concedere poterit absolvendi eos qui compositionem statim inire nequeunt, dummodo iidem serio promittant se intra duos menses ab accepta absolutione, recursum habituros ad Ordinarium pro obtinenda compositione, remoto interim scandalo.

III.

13. *Permittendi* christifidelibus ut bona Ecclesiae acquirere valeant, remoto scandalo et ea conditione ut statim ad compositionem, ut supra faciendam, deveniant.

14. Si agatur de bonis ad Ordinem vel Congregationem religiosam pertinentibus, requiritur consensus Superiorum eiusdem Congregationis.

15. Exceptas tamen voluit Sanctitas Sua ecclesias, seminaria nec non domus episcopales et parochiales, pro quibus emendis ad S. Sedem recurrendum erit in singulis casibus.

16. Ordinarius permittere poterit (imo suadeat) ut fideles qui iuxta leges civiles ius habent, actionem recuperationis (*action en reprise, en revendication, en révocation ou en résolution*) exerceant ad hoc, ut pia onera iuxta mentem fundatorum adimpleri possint. Datur autem Ordinario facultas concedendi oratoribus partialem remissionem bonorum recuperatorum, quoties speciales circumstantiae in aliquo casu occurrant, quae iuxta prudens eiusdem Ordinarii iudicium et conscientiam, id exigant.

IV.

17. *Indulgendi* iis qui super bonis quibuscumque habent imposita legata pia vel missarum onera, ut ea redimere valeant data summa, cuius fructus quotannis redditus sufficientes ac tutos praebeat pro integro eorumdem onerum adimplemento. Quod si aliqua condonatio ex toto vel ex parte, si eis satisfactum non fuerit, vel reductio pro futuro, sive ad tempus sive in perpetuum, concedenda videatur, id Ordinarius facere poterit, omnibus tamen circumstantiis et causis consideratis et perpensis.

B. — FACULTATES DE REBUS MOBILIBUS ET CONDUCTIONIBUS.

Insuper eadem Sanctitas Sua praelaudatis Ordinariis infrascriptas concedit facultates, quibus sive per se sive per vicarium in spiritualibus generalem, sive per alias idoneas ecclesiasticas personas ad hoc, etiam habitualiter, specialiter subdelegandas, uti licite et libere valeant.

I.

18. *Indulgendi* christifidelibus ut res annonarias, fructus terrae, res mobiles, vel inter mobiles adnumerandas, ad ecclesias aut loca pia spectantes, et a Gubernio usurpatas, acquirere licite valeant, remoto prudenter scandalo, atque erogata aliqua eleemosyna favore praesertim ecclesiarum seu personarum, ad quas res ipsae spectabant, ab Ordinario sive a subdelegato taxanda, quatenus emerint pretio quod iudicio Ordinarii aut subdelegati fuerit minus iusto: ita tamen, ut si agatur de rebus quae non sint usu consumptibiles, sive quae servando servari possint, earum rerum elenchum Ordinario tradere emptores teneantur, et parati sint eas quandocumque ecclesiis, seu locis piis, recepto soluto pretio restituere; et curando pro viribus, ut supellectiles, vasa ac utensilia sacra in usum aliarum ecclesiarum transferantur, nec in usus profanos assumantur.

II.

19. *Providendi* sub iisdem conditionibus ut supra, et praevia eorum absolutione cum congrua poenitentia salutari, iis qui easdem res iam emerint.

III.

20. *Indulgendi* pariter christifidelibus, ut bona ecclesiastica a Gubernia occupata, vel ab iis qui a Gubernio illa acquisierunt sine licentia S. Sedis, conducere, seu iam conducta retinere valeant, imposita illis aliqua eleemosyna favore personarum seu ecclesiarum, ad quas eadem bona de iure pertinent, quatenus conduxerint pretio quod iudicio Ordinarii seu subdelegati fuerit minus iusto, et obligatione faciendi quantum poterunt sub directione Ordinarii pro conservatione praesertim sacrarum aedium ac templorum, quae eisdem bonis fuerint adnexa, ac praevia absolutione cum poenitentia salutari quatenus illicite conduxerint, nec non remoto ac reparato scandalo.

21. Quamvis autem optandum maxime sit, ut huiusmodi conductiones ad breve tempus fiant, Sanctitas Sua declarat non obstare quominus, sic iubente Gubernio seu locatore, conductio fiat ultra triennium, sed tamen infra decennium.

22. Vult autem SS.mus Pater ut locationes ecclesiarum seminariorum, domorumque episcopalium et parochialium permitti nequeant nisi in casibus necessitatis vel evidentis Ecclesiae utilitatis.

Contrariis quibuscumque minime non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Vaticanis die, mense et anno praedictis.

R. Card. MERRY DEL VAL.

II. — EPISTOLA

Emi Card. a Secretis Status ad Rev. D. Baudrillart Universitatis Catholicae Parisiensis Rectorem. — Circa frequentiam civilium Universitatum ex parte clericorum.

Monseigneur,

J'AI reçu votre lettre du 23 Septembre dernier et j'en ai pris en sérieuse considération les divers points.

Relativement à la défense faite par l'Encyclique *Pascendi* aux clercs et aux prêtres qui ont pris quelque inscription dans une Université ou Institut catholique de suivre, pour les matières qui y sont enseignées, les cours des Universités civiles, je puis vous confirmer que les dispenses et exceptions, accordées par le decret de 1896 visé par l'Encyclique, s'étendent aux Universités de France; toutefois, le Saint-Père excepte de cette autorisation les cours les plus sujets à devenir dangereux, comme ceux d'histoire, de philosophie et des matières similaires.

Pour suivre ces cours, il faut que chaque étudiant ecclésiastique ait une permission expresse de son évêque.

Agréez, etc.

2 Octobre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

III. — EPISTOLA

Qua Lyceum magnum catholicum Lugdunense laudatur ob orthodoxam doctrinam et fidem.

ILLUSTRI AC SPECTABILI VIRO
MODERATORI LYCEI MAGNI CATHOLICI LUGDUNENSIS
LUGDUNUM.

Illustris ac spectabilis vir,

Quod per occasionem, sane faustam, natalis quinquagesimi sacerdotii eius, decani et decuriales doctores Lycei magni catholici Lugdunensis, rectore praelucente optimo, gratulationes Sanctitati Suae et vota properarent offerre, equidem luculenter Beatissimus Pater agnovit non humanitatem modo, sed amantissimam quoque omnium vestrum pietatem. Quod vero opportunitate tanta usi, officium iidem, te praeeunte, festinarint explere laetitiae declarandae suae ob Encyclicas editas Litteras adversus modernistarum doctrinae haereses, longe certe libentius vestram cum Apostolica Sede coniunctionem, perfectam, diligentem, concordem, Summus Pontifex reperit. Nam istud tale studiorum domicilium ac centrum, quando scientia falsi nominis fideique inimica infici mentes voluntatesque

tam late conspicimus, solutum se expeditumque ab insidioso et vaferrimo errore servasse, mirabile id et consolationis peculiaris est facinus, idemque a divini Numinis erga catholicos Galliae filios singulari sollicitudine plene repetendum. Itaque obsequium Lycei magni Lugdunensis aeque ac retentam incorrupte ab eodem fidem summopere Beatissimus Pater dilaudat, illudque dum probe sperat, ad legitimos disciplinarum progressus strenue quidem, sed haud aliter vos esse nisuros quam et germanae scientiae et romanae Cathedrae amori unico adhaerentes testem praecipuae dilectionis suae Apostolicam benedictionem singulis vobis impertit.

Dum te his reddo certiorem, cum ea qua par est existimatione permaneo.

Romae, die 23 Octobris 1907.

Tibi Addmus
R. Card. MERRY DEL VAL.

IV. — EPISTOLA

Ad Revmum D. Pasquier Instituti Catholici Andegavensis Rectorem. — De casu necessitatis in indulgenda clericis frequentia civilium universitatum.

Monseigneur,

Vous avez récemment proposé au Saint-Siège les questions suivantes.

1° Est-il contraire à l'Encyclique *Pascendi* que les clercs, les prêtres et les religieux préfèrent aux Facultés catholiques des lettres et des sciences les facultés civiles, s'inscrivent à ces dernières et en suivent les cours, lorsqu'il n'y a en réalité aucune nécessité vraie, comme le témoignent les succès des Facultés catholiques?

2° Les clercs et les prêtres, professeurs ou surveillants dans un collège d'une ville où se trouvent seulement des Facultés civiles, sont-ils dans le *cas de nécessité* visé par la lettre aux évêques (n° 26051)? Peuvent-ils s'inscrire à ces Facultés et en suivre les cours?

3° Peut-on regarder comme *une très rare exception* (lettre aux évêques, n° 26051) le cas où un collège comptera parmi ses professeurs et ses surveillants six ou sept prêtres ou clercs s'inscrivant à ces Facultés civiles et suivant les cours?

Or, d'ordre de Sa Sainteté, je m'empresse de vous communiquer les réponses aux questions susdites:

Ad 1. *Affirmative;*

Ad 2. *Negative,* à moins que, dans des cas exceptionnels, des raisons très graves et spéciales s'y ajoutent, dont l'appréciation est réservée à l'évêque;

Ad 3. *Negative.*

Agréez, Monseigneur, l'assurance de mes sentiments dévoués en Notre-Seigneur.

Rome, 5 Novembre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

V. — EPISTOLA

Qua Emus Card. a Secretis Status Patri Lemius gratulatur ob opus " Catechisme sur le modernisme etc. „.

Illme Seigneur,

UNE haute louange, en même temps que l'expression de la plus vive satisfaction, c'est ce que j'ai le plaisir d'adresser à V. S. Illme au nom du Souverain Pontife, après la remise que je Lui ai faite du splendide opuscule de V. S. portant le titre: « Catéchisme sur le Modernisme, d'après l' Encyclique *Pascendi dominici gregis* ».

Le caractère du document pontifical et la nature des erreurs qui y sont condamnées pouvaient rendre malaisée la prompte et complète intelligence, en toutes ses plus minimes parties, de la très importante Encyclique; je dis pour les classes moins cultivées et étrangères au mouvement des bonnes comme des mauvaises doctrines, pour celles-là aussi qui, malheureusement trop faciles à donner accès aux erreurs, surtout quand elles se présentent sous de faux dehors scientifiques, ne sont point ensuite assez éveillées pour comprendre avec une égale promptitude la cause du mal.

C'est pourquoi vous avez fait une œuvre d'utilité insigne en décomposant le document en question, selon la méthode simple et unie de votre Catéchisme et en le mettant par là à la portée des intelligences les moins cultivées.

Sa Sainteté se complaît au génial et fructueux travail de V. S., et vous louant à un autre titre encore, c'est à savoir que vous ne vous êtes écarté en rien de la lettre même de l' Encyclique, Elle vous offre le vœu de voir le produit de votre si opportune étude obtenir une large diffusion et Elle vous accorde de cœur la bénédiction Apostolique.

Après vous avoir fait ces communications, je vous remercie à mon tour de l'exemplaire du dit opuscule que vous m'avez si aimablement offert, et je vous redis les sentiments de très profonde estime avec lesquels je suis, de V. S. Illme le très affectionné serviteur.

Rome, le 13 décembre 1907.

R. Card. MERRY DEL VAL.

VI. — EPISTOLA

Qua Ludovicus Pastor secretarius eligitur coetus Cardinalitii ad progressum scientiarum in catholico orbe promovendum.

Illmo Signore,

Non è ignoto alla S. V. Illma quanto interessamento nutra il regnante Ponteficè per l'incremento degli studi, e quanta cura Egli abbia sempre dedicato a questa nobile impresa, accordando protezione e incoraggiamento ai più benemeriti cultori delle sacre dot-

trine. Recentissimo indizio di questa sollecitudine tutta propria del Vicario di Cristo, è l'Enciclica *Pascendi*, inspirata al sincero amore del vero, e molto più l'ultima parte del gravissimo documento, là dove è annunziato il divisamento Pontificio di promuovere con ogni possa la fondazione di un Istituto scientifico internazionale per il progresso delle scienze. Per mandare ad effetto questo elevato divisamento l'Augusto Pontefice si è recentemente degnato di eleggere un Comitato Cardinalizio coll'incarico di presiedere all'internazionale movimento scientifico cattolico, di cui sarà auspice il novello Istituto.

A far parte del detto Comitato il Santo Padre ha chiamato, col nome di Cardinali Protettori, quegli illustri cultori di scienza che sono gli Emi Rampolla del Tindaro, Maffi e Mercier. E poichè è sembrato necessario provvedere a che gli interessi dell'Istituto, per la distanza degli Emi Protettori, non soffrissero detrimento, Sua Santità ha disposto che l'Emo Sig. Cardinale Rampolla, come colui che ha dimora in questa alma Città, assuma una più immediata direzione dell'opera e riservi soltanto agli affari più gravi l'intervento dei suoi due Emi Colleghi. Inoltre, e di ciò godo in particolare maniera di rendere informata la S. V. Illma, la Santità Sua, reputando indispensabile all'anzidetto Comitato Cardinalizio l'aiuto di un Segretario degno di tanto Istituto, ha prescelto all'uopo la persona di S. V., la quale per singolare reputazione che ha raggiunto fra i dotti di tutte le nazioni, e per l'affetto che ha sempre dimostrato verso la sana dottrina, ben ripromette di coadiuvare potentemente il progresso delle scienze inteso dal nascente Istituto cattolico Internazionale.

Mentre mi compiaccio portare a notizia della S. V. queste Pontificie disposizioni, affinchè ella possa senza ritardo mettersi in relazione con i prelodati Emi e specialmente coll'Emo Sig. Card. Rampolla, colgo con piacere l'occasione per confermarmi con i sensi di ben sincera stima

Della S. V. Illma

Roma, 14 Dicembre 1907.

Affmo per servirla
CARD. MERRY DEL VAL.

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

Amazonum in Brasiliana Republica. — Dismembrationis et Erectionis in Abbatiam Nullius.

E Brasilianae Reipublicae dioecesibus nulla quidem forsan latior ea quae Amazonum appellatur, quaeque, uti fertur, fere bis centena chilometrorum quadratorum millia in latitudinem metitur. Territorii autem amplitudini itinerum quoque accedit asperitas; quamobrem fit ut in dioecesis huius regionibus sive civilis sive re

sacrae procuratio, innumeris implexa difficultatibus, salutares quos deberet parere nequeat fructus. Haud sane mirum si inibi non paucis in locis cives ad humanitatem exculti nondum sint, fidemque ipsam christianam necdum noverint.

Gravissimis hisce malis SS.mus D. N. Pius PP. X pro Apostolica sua in universam Ecclesiam sollicitudine occurrere volens, cum dioecesis Amazonum in plures alias dividi dioeceses nunc non possit, certam quandam eiusdem territorii partem, quae a flumine cui adiacet « Rio Branco » appellatur, exquisita antea S. R. E. Cardinalium, qui negotiis ecclesiasticis extraordinariis expediendis praepositi sunt sententia, a dioecesi ipsa Amazonum seiungere atque regimini et iurisdictioni coenobii, cui nomen a Beata Maria Virgine de Monteserrato, Ordinis sancti Benedicti, in civitate Fluminis Ianuarii existentis subiicere, in Abbatiam Nullius erigendam, statuit.

Quod igitur bonum, faustum felixque sit, Dei gloriae atque christiano nomini propagando benevertat, Sanctitas Sua, potestate utens sibi et Apostolicae Sedi reservata in litteris Apostolicis, quarum initium « Ad universas Orbis Ecclesias » quinto Kalendas Maii anno Domini 1892 datis, libere novam ineundi in Brasilianae Reipublicae dioecesibus circumscriptionem. quandocumque id in Domino expedire visum fuerit, totam regionem « Rio Branco » appellatam, Coenobio Ordinis Sancti Benedicti a Beata Maria Virgine de Monteserrato in civitate Fluminis Ianuarii nuncupato adnectere atque in Abbatiam Nullius erigere in eum qui sequitur modum decrevit.

I. Primum itaque Beatitudo Sua universam regionem, quae « Rio Branco » vulgo appellatur, quaeque limitibus infra describendis continetur, a territorio dioecesis Amazonum, ad quod hactenus pertinuit, de Apostolicae potestatis plenitudine divisit, separavit ac seiunxit, ipsamque Coenobio cui nomen a Beata Maria Virgine de Monteserrato, Ordinis Sancti Benedicti, in civitate Fluminis Ianuarii existenti, in territorium attribuit, atque in Abbatiam a Beata Maria Virgine de Monteserrato pariter nuncupandam, sub regimine et iurisdictione Abbatis pro tempore Coenobii eiusdem, erexit et constituit, ita ut idem Coenobium cum adnexo territorio deinceps ad omnes iuris effectus sit vere et proprie Nullius Dioecesis, Sedique Apostolicae immediate subiectum.

II. Novae huius Abbatiae Nullius territorium iis qui sequuntur finibus circumscribetur. Ad Septentriones atque Occasum, a Republica de Venezuela; ad Septentriones pariter atque Orientem, a Guyana Anglica; ad Meridiem vero ipsum, ad scaturigines usque se protendet aquarum, quae in flumen « Rio Branco » influunt, usque dum tamen flumen in aliud « Rio Negro » nuncupatum interfluit.

III. Monasterii Ecclesiam honori Beatae Mariae Virginis de Monteserrato dicatam, Sanctitas Sua in Ecclesiam Abbatialem erectae ut supra Abbatiae Nullius, sub eadem Beatae Mariae Virginis de Monteserrato invocatione, constituit, et in ea sedem et dignitatem Abbatialem ad instar episcopalis dignitatis erexit et instituit pro uno Abbate, a Coenobii titulo designando, qui eidem Ecclesiae et Monasterio eidemque regioni de « Rio Branco » praesit, et iura

omnia, officia et munia habeat et exerceat cum sua mensa et Capitulo, iisdemque honoribus et praerogativis, quibus Praesules Cathedralium Ecclesiarum in Brasiliana Republica utuntur et gaudent, iis tamen exceptis quae titulo oneroso aut ex indulto peculiari obtenta fuerint, aliisque quae de iure privative ad Episcopos pertineant, atque expresse hoc decreto non concedantur.

IV. Abbati noviter erectae Abbatiae Nullius sub titulo Beatae Mariae Virginis de Monteserrato praeter caetera alia iura et privilegia Abbatibus Nullius Dioecesis Ordinis Sancti Benedicti communia, atque ius Sacramentum Confirmationis ministrandi ipsius subditis tantum, ita ut alienis nec de Ordinariorum consensu conferre valide illud possit, Beatitudo Sua privilegium concessit utendi pileolo et birreto coloris violacei, quo Abbates Nullius eiusdem Ordinis Sancti Benedicti ex Apostolico indulto frui solent.

V. Quum Monasterii Beatae Mariae Virginis de Monteserrato Abbas, in Abbatem Nullius hoc decreto constitutus, totius sit Congregationis Benedictinae Brasilianae Abbas Generalis, Beatitudo Sua, ne novae dignitatis accessione ipse a muneribus eidem commissis obeundis impediatur, eundem a lege residentiae intra Abbatiae limites dispensandum benigne censuit, ita ut quoties id rerum adiuncta requisierint, atque opportunum ipse in Domino iudicaverit, caetera eiusdem Ordinis Sancti Benedicti Monasteria in Brasiliana Republica existentia invisere possit, in iisque ad tempus commorari. Ne quidquam tamen detrimenti ex Pastoris absentia rei sacrae procurationi in Abbatia obveniat, Abbas res suas ita disponat, ut in ea per aliquod anni spatium continuo residere queat, eiusque territorium peragrare, atque una cum Vicario Generali duos alios monachos deputet, quos ad consultoris munus adsumet, qui in Abbatiae territorio constanter residere debebunt, ut fidelium necessitatibus semper praesto esse possint.

VI. Quum vero necessarium omnino sit, ut congruis proventibus et redditibus dotationi novae huius Abbatiae Nullius consulatur, Sanctitas Sua pro Abbatis mensa, Capituli et Clericorum Seminarii dote ac divini cultus expensis, redditus et bona omnia assignat et attribuit, quibus Coenobium ipsum Beatae Mariae Virginis de Monteserrato actu potitur et gaudet, aliaque quae in posterum obtinebit. Cum enim Abbatiae huius institutio ad christianam fidem propagandam humanitatemque ipsam promovendam quam maxime pertineat, eadem Sanctitas Sua minime dubitat quid fideles opportuna conlaturi sint subsidia, quibus Abbatiae eiusdem necessitatibus consuli possit.

VII. Novae huius Abbatiae Nullius Capitulum a monachis Coenobii B. Mariae Virginis de Monteserrato, qui solemnem emiserint professionem, constituetur, iisque Sanctitas Sua onera imponit eademque iura et privilegia concedit, ad quae tenetur quibusque fruuntur Monachi Capitulorum aliarum Abbatiarum Nullius Dioecesis ex Ordine Sancti Benedicti.

VIII. Clericorum pariter Seminarium, quo citius fieri possit, ad normam et iuxta Sacrosanctae Tridentinae Synodi decreta erit erigendum, in quo excipiantur clerici, quos Abbas neo-erectae Abbatiae

Nullius admittendos esse censuerit. Et quoniam adest in Urbe Seminarium Pio-Latino-Americanum, in quo praeclari Evangelii praecones et animarum rectores ipsis sub oculis Romanorum Pontificum exculti sunt et excoluntur, praecipit Sanctitas Sua ut, quemadmodum ab aliis Americae Latinae dioecesibus, ita etiam a neo-erecta Abbatia Nullius cum primum fieri poterit, bini in eo non intermissa vice collocentur adolescentes in Ecclesiae spem alendi.

IX. Ad omnes autem praecavendas difficultates quae oriri possent, statuit Sanctitas Sua ut sacerdotes qui ad sacras vel profanas disciplinas clericis in seminario neo-erectae Abbatiae Nullius tradendas assumpti fuerint, quique intra Seminarii ambitum resederint, eodem quo Monachi exemptionis iure fruantur, atque Coenobii Beatae Mariae Virginis de Monteserrato Abbati veluti proprio Ordinario in omnibus subiiciantur.

X. Statuit quoque Beatitudo Sua ut omnia et singula documenta loca respicientia quae novae Abbatiae Nullius Beatae Mariae Virginis de Monteserrato secundum hoc consistoriale decretum addicta et attributa sunt, quaeque actu in Cancellaria dioecesis Amazonum servata reperiuntur, ab ea extrahantur, et Cancellariae neo-erectae huius Abbatiae Nullius tradantur, in ea in perpetuum custodienda.

XI. In hac nova Abbatia Nullius erigenda et finibus supra descriptis eidem attribuendis Sanctitas Sua expresse Sibi et Apostolicae Sedi potestatem reservavit dismembrationes quascumque seu novam ipsius Abbatiae circumscriptionem libere decernendi quandocumque id in Domino opportunum visum fuerit, nullo in id Abbatis et Capituli Abbatialis Ecclesiae assensu exquisito, neve ulla attributa territoriali compensatione.

XII. Attamen si quando territorium « Rio Branco » nuncupatum ita dividi auspicato contingat, ut nova intra eius limites erigenda sit dioecesis, placuit Sanctitati Suae disponere, ut certa quaedam territorii pars, illa nempe quae ad dexteram fluminis « Rio Branco » protenditur, Ordini Sancti Benedicti, sub iurisdictione vel Abbatis Generalis totius Congregationis Benedictinae Brasilianae vel alterius Abbatis Nullius pariter dioecesis, prout Apostolica Sedes decernendum censuerit, subiecta semper remaneat.

XIII. Caetera vero omnia, quae res, iura et personas respiciunt, quorum expressa in hoc consistoriali decreto mentio habita non est, statuit Sanctitas Sua firma et rata omnia secundum canonicas leges et Catholicae Ecclesiae dispositiones manere debere. Quod si qua difficultas aut controversia quoad praemissa deinceps in erecta Abbatia Nullius oriatur, ea ad Apostolicam Sedem deferenda erit, quae, rebus accurate perpensis, prout de iure decernendum curabit.

XIV. Habita ratione conditionis temporum, statuit quoque Sanctitas Sua noviter erectam Abbatiam Beatae Mariae Virginis de Monteserrato in florenos auri de Camera triginta tres cum tertia floreni parte taxari, et huiusmodi taxam in libris Camerae Apostolicae describi.

XV. Ad praemissa demum exequenda, SSmus D. N. deputari voluit R. P. D. Alexandrum Bavona, Archiepiscopum titularem

Pharsalensem et in Brasiliana Republica Nuntium Apostolicum, cum facultatibus necessariis et opportunis, etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quamcumque aliam personam in ecclesiastica dignitate constitutam, itemque definitive pronuntiandi super quacumque oppositione in executionis actu quomodolibet oritura, iniuncta eidem obligatione intra sex menses ad Sacram hanc Congregationem Consistorialem transmittendi exemplar authentica forma exaratum executionis peractae, iussitque hisce de rebus praesens edi decretum consistoriale, perinde valiturum ac si super iisdem Apostolicae Litterae sub plumbo vel sub Annulo Piscatoris datae fuissent, et inter acta referri Sacrae huius Congregationis Consistorialis.

Datum Romae, hac die 15 Augusti, anno Domini 1907.

L † S

Pro R. P. D. Secretario:
IULIUS GRAZIOLI, *S. C. Cons. et Secr. S. Coll. Subst.*

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

Ex Plenariis Comitiis diei 14 martii 1908.

CONGR. SCHOLARUM PIARUM. - ADMISSIONIS AD PRIMAM COMMUNIONEM.

PRAEPOSITUS Generalis Scholarum Piarum, humillime postulavit a Ssmo Dno Nostro declarationem quod nihil obstet ut Religiosi Scholarum Piarum possint in propriis Ecclesiis vel Sacellis solemniter pueros vel discipulos, tam internos quam externos, ad primam Communionem admittere.

Procurator vero Generalis Oratoris preces enixe commendat „ eo quod necessarium fit habere in promptu declarationem huiusmodi ad disturbia vitanda. Nam, etiamsi a primordiis institutionis Scholarum Piarum ea fuit constans praxis admittendi in propriis Ecclesiis alumnos omnes ad primam Communionem cum plausu proprii Dioecesani et etiam Parochi; nihilominus haud semel invenitur aliquis Parochus vel etiam Episcopus qui contradicat et adhuc prohibeat hanc solemnitatem quae dici potest finis et corona nostrae ad pueros erudiendos missionis. In Hispaniis insuper habemus Rituale proprium a S. R. C. approbatum, ad ritum primae Communionis complendum ea solemnitate, aedificatione et spirituali fructu, quod iam traditionale habetur. Interest ergo ut huiusmodi ius et Ecclesiae ac Societatis benemerentia minime Instituto Scholarum Piarum disputentur „.

Negotium hoc absque partium contentione gestum est; hinc S. C. rem detulit cuidam Cl. Consultori qui suo voto haec aperuit:

Oppositio contra hanc piam praxim exoriri potuit vel ex parte

Parochorum vel Episcoporum hinc oportet iura amborum accurate discriminare Quod ad parochos spectat:

1. Ambiget nemo illis ius esse et officium adolescentes ad primam SSmae Eucharistiae susceptionem parare at quaeritur num exclusivum illis sit hoc ius. Non desunt Auctores qui hoc affirment ex laudabili consuetudine inductum ut, apud nos, Sebastianelli (*De personis* 277) et Berardi (*Theol. Pastor.* 758) verum communior opinio id negat. In hac quaestione duplex pars agnoscitur. I. An parochorum tantum sit iudicare de idoneitate adolescentium ad primam Communionem; quod fere omnes rationabiliter negant. II. An parochorum sit S. Communionem primum distribuere illis quos ipsi aut alii idoneos iudicaverint; idque controvertitur. At opinio affirmans Consultori ex eo videtur inducta quod ex iure Tridentino (sess. XXIV. C. 13) decretum existimaretur parochum esse a quo solo fideles *licite* sacramenta suscipiant; quod iam, Communionem quod spectat, non sustinetur nisi de Paschali praecepto agatur. Ut igitur nova exceptio pro prima Comunione inducatur requiritur positiva praescriptio iuris particularis contra ius commune. Idque in Gallia praesertim obtinuisse (salvis legitimis exceptionibus) nonnulli iuristae galli testantur ut Brabandère *J. C. Comp.* I. 471) Bargilliat (*Prael. I.* 922) Duballet *Cours,* VIII *Des paroisses* V. ch. 2, a. 11 § IV). Verum quidquid de hoc sit ius hoc particulare suas exceptiones habet ut ecce si Episcopus in singulis casibus aliter decernat, si non agatur de communione solemni, et potissimum si sermo sit de regularibus, quibus, fatente Piat (*Prael.* II, 5; c. 2 q. 8) ampla sunt concessa in hac re privilegia praesertim si illi instituendis pueris sint dediti (Cfr. *Coll. Conc. Lac.* n. IV 339, 273 et maxime *Epist. Pii X ad Urbis Vic.* 12 ian. 1905).

2. Quod autem Episcopos spectat, eorum quidem auctoritas in hoc summa est; sed ita moderanda ut S. Sedis auctoritati subordinari debeat et ad aedificationem non vero ad destructionem exerceri. Atqui, quod ad rem propositam spectat, PP. Scholarum Piarum a S. Sede id munus acceperunt ut ad instituendam iuventutem incumberent, in quo negotio illi summam habent curam primae communionis recipiendae, ita ut nec a parochis opportuniora ad rem et solemniora praestari possint; immo in quibusdam locis utuntur peculiaribus normis a S. C. Rituum sub 18 febr. 1843 approbatis. Hinc si ab Episcopis prohiberentur, id iam non in aedificationem esset, sed in destructionem. Attamen quum maxime ratio habenda sit iuris et officii advigilandi quod Episcopis spectat, Consultor respondendum existimat: Ius esse PP. Scholarum Piarum ut in precibus seu: « affirmative salvo semper iure vigilantiae ex parte Episcopi ».

S. Congregatio autem in plenario coetu diei 14 martii 1908 ad dubium:

« *Se e come i Chierici Regolari delle Scuole Pie abbiano diritto di ammettere gli alunni, tanto interni quanto esterni, delle proprie scuole, alla Prima Communione, nel caso:*

rem diremit respondens « *Affirmative* ».

S. C. DE PROPAGANDA FIDE

DECRETUM.

Approbantur Constitutiones Instituti Missionariorum SS. Cordium Iesu et Mariae et Adorationis perpetuae SS. Sacramenti.

Quo clarius iura et obligationes, quae missionarios inter, ad Congregationem SS. Cordium Iesu et Mariae necnon Adorationis perpetuae SSmi Sacramenti altaris pertinentes, et eorum vicissim tum regulares tum ecclesiasticos superiores intercedunt, explanentur et determinentur: ac ita expeditior eorumdem missionariorum, tum in fidelium ac ethnicorum animarum salute, tum in suarum ipsarum animarum perfectione assequenda, labor evadat: moderatoribus laudatae congregationis visum est, statuta quaedam, huic S. Congregationi christiano nomini propagando proponere, in quibus et iura et obligationes ipsorum missionariorum certa ac perspicua norma dirigantur. Quae vero statuta Rma Commissio regulis et constitutionibus novorum Institutorum iudicandis, praeside Emo Viro Francisco S. R. E. Cardinali Satolli, praeposita, cum rite examini subiecerit, nonnullis peractis modificationibus, quae in annexo exemplari exhibentur approbanda esse censuit. Hanc autem laudatae Rmae Commissionis sententiam ab infrascripto huius S. C. Secretario in audientia diei 20 vertentis Novembris SSmo Dno Nostro Pio prov. div. Papa X relatam, eadem Sanctitas Sua confirmare et ratam habere dignata est; ac praesens super hoc decretum edi iussit.

Datum Romae, ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 30 Novembris 1906.

L. ✠ S.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus*.

A. Veccia, *Secretarius*.

SS. RITUUM CONGREGATIO

I. — ROMANA.

Officium proprium cum Missa conceditur de S. Melania iuniore, vidua, sub ritu duplici minori.

Cupiens R̃mus Pater Laurentius Cossa, Vicarius generalis congregationis Clericorum Regularium a Somascha, et rector ecclesiae sancti Hieronymi a caritate in alma Urbe, ut cultus sanctae Melaniae iunioris, viduae, augeatur, quae Romae ornamentum, de Ecclesia universa benemerita praesertim omnigenis caritatis opibus, ab illius aetatis luminibus S. Augustino et S. Paulino veluti decus sanctitatis merito laudata fuit; Officium cum missa proprium concinnandum curavit, illudque ex recenti opere historico Em̃i Dñi Cardinalis Rampolla atque ex congruis Sacrarum Litterarum locis depromptum, Sanctissimi Domini Pii Papae Decimi sanctioni humillime subiecit.

Quum vero ad iuris tramitem, Em̃us et R̃mus Dñus Cardinalis Seraphinus Cretoni, Sacrorum Rituum Congregationi Praefectus, Relator, in ordinariis Sacrorum Rituum Comitiis, infrascripta die ad Vaticanum habitis, eiusmodi Officium cum missa de sancta Melania iuniore proposuerit; Em̃i et R̃mi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, re maturo examine perpensa, rescribendum censuerunt: *Pro gratia, et ad Em̃um Ponentem cum Promotore fidei.* Die 10 Decembris 1907.

Demum revisione rite peracta, hisque omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae Decimo ab eodem infrascripto Cardinali Praefecto relatis, Sanctitas Sua sententiam ipsius Sacri Consilii ratam habens, suprascriptum Officium cum missa proprium de sancta Melania iuniore, vidua, sub ritu duplici minori, benigne approbare dignata est, favore ecclesiae sancti Hieronymi a caritate de Urbe et aliarum ob peculiaria adiuncta petentium; illius festo recolendo adsignata die 30 Decembris; servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 11 iisdem mense et anno.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

II. — ORDINIS FRATRUM MINORUM

PROVINCIAE GERMANICAE INFERIORIS

Regulares in Missa addere tenentur Symbolum infra Octavam Patroni principalis iam alio titulo celebrandam.

HODIERNUS Praepositus Ordinis Fratrum Minorum in provincia germanica inferiori, de consensu sui Rm̃i procuratoris generalis, a Sacra Rituum Congregatione sequentis dubii solutionem expostulavit, videlicet:

An infra Octavam Patroni principalis, quae apud Regulares iam alio titulo seu causa celebratur, debeat in missa Symbolum adiungi, sicut additur in ipso die festo, ita nempe, ut apud eosdem Regulares debeat per totam Octavam Nativitatis dominici Praecursoris in missa Symbolum recitari, si ipse Sanctus sit praecipuus loci Patronus, vel etiam si de ipso reliquia insignis asservetur?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem infrascripti Secretarii, exquisito Commissionis Liturgicae suffragio, reque sedulo perpensa, propositae quaestioni respondendum censuit: « *Affirmative* ».

Atque ita rescripsit, die 24 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

III. — Varianda et addenda in Martyrologio Romano.

Tertio Idus Februarii (11 Februarii).

LAPURDI in Gallia, Apparitio Beatae Mariae Virginis Immaculatae.

Pridie Idus Februarii (12 Februarii).

In Etruria, apud montem Senarium, Sanctorum septem Fundatorum Ordinis Servorum Beatae Mariae Virginis, qui post asperrimum vitae genus, meritis et prodigiis clari, pretiosam in Domino mortem obierunt. Quos autem in vita unus verae fraternitatis spiritus sociavit et indivisa post obitum populi veneratio prosecuta est, Leo decimus tertius una pariter Sanctorum fastis accensuit.

URBIS ET ORBIS

Suprascriptas variationes atque additiones Martyrologio Romano inserendas, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X, referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, benigne approbare dignatus est. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Die 11 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — NICOSIEN.

Circa abusum sedium cameralium in Missis et Vesperis.

POSTULATO Rmi Episcopi Nicosiensis: an, attenta vetusta consuetudine, permitti aut tolerari possit sedes cameralis, instructa brachiis et fulcimento pro humeris, loco scamni oblongi, pro celebrante et ministris in Missis et Vesperis cum cantu? Sacra Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito etiam Commissionis Liturgicae voto, respondendum censuit: Legatur Caeremoniale Episcoporum lib. I, cap. XII, n. 22, et lib. II, cap. III, n. 4; et dentur decreta n. 2289 *Terulen.* 20 Augusti 1729 ad 3 et 4; n. 2621 *Dubiorum* 17 Septembris 1822 ad 6; n. 3104 *S. Iacobi de Cile* 14 Martii 1861 ad 4, et n. 3804 *Goana-Dubia varia* 16 Iunii 1893 ad XI.

Atque ita rescripsit, die 14 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

V. — Instructio pro Editoribus Breviarii Romani (1).

Sacra Rituum Congregatio statuit haec varianda et addenda in Proprio Sanctorum Breviarii Romani, diebus 11 et 12 Februarii, iuxta Decretum *Urbis et Orbis.*

Die 11 bruarii.
Apparitionis B. M. V. Immaculatae. -- Duplex majus.

Ponatur Officium uti eadem die in Appendice pro aliquibus locis huc usque, addendo ad calcem VI. Lectionis " *Tandem Pius Decimus Pontifex Maximus, pro sua erga Deiparam pietate, ac plurimorum votis annuens Sacrorum Antistitum, idem festum ad Ecclesiam universam extendit* „ iuxta Decretum diei 13 Novembris 1907.

et in 11 Vesperis post Ant. ad Magnif. *Hodie gloriosa... gaudio exsultant (Alleluja)* addatur: Et fit Comm. sequ., et Feriae in Quadrag.

Die 12 Februarii.
Ss. Septem Fundatorum Ord. Servor. B. M. V., Conff. -- Dupl.

Omnia de Communi Conf. non Pont., praeter seqq.

In I. Vesperis. Quoties hae dicendae sint, sumantur Antiphonae et Capit. de Laudibus: Hymnus vero e II. Vesp.

℣. *Hi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt.*

(1) Hanc instructionem provocavit sollertissimus noster Editor, qui hac super re sequentia a SS. RR. Congregatione expostulavit.

Sacrae Rituum Congregationi
Romae.

Ex decreto Sacrorum Rituum Congregationis d. d. 13 Nov. 1907 festo Apparitionis B. M. V. Immaculatae in universali Ecclesia celebrando assignatus est dies undecimus Februarii; simulque festum Ss. VII Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V. inde in posterum diem, i. e. in duodecimum Februarii translatum esse Roma huc nuntius allatus est.

Cum hisce diebus Breviarii Romani editio nova sub praelo versetur, infrascriptus Typographus S. Sedis Apostolicae a Sacrorum. Rituum Congregatione sequentes quaestiones solvendas humillime petit.

Quaeritur, an festum Apparitionis B. M. V. Immaculatae in suo loco nuper assignato ponendum sit cum annotationibus rubricalibus, sicuti in fasciculo adiecto allegantur.

Insuper quaeritur, an et quaenam rubrica in Officio Ss. VII Fundatorum Ordinis Servorum B. M. V. respectu Vesperarum et Hymnorum propriorum inserenda et quaenam formula I Vesperarum typis mandanda sit.

Summa cum reverentia perstat

Sacrorum Rituum Congregationi
humillimus et obedientissimus servus
FRIDERICUS PUSTET
Typographus S. Sedis Apostolicae
et Sacr. Rit. Congr.

℟. *Semen eorum et gloria eorum non derelinquetur.*

Oratio. *Domine Iesu Christe, qui ad recolendam memoriam...* per extensum.

Ad Matutinum. Invitatorium. *Regem Confessorum...* Ps. *Venite exultemus.*

Hymnus. *Bella dum late furerent, et urbes...* (quae modo habetur ad Vesp.) per extensum.

In I. Noct. Lect. de Scriptura occurrente.

In Quadrag. *Laudemus viros gloriosos.* de Communi Conf. Pont. 2° loco.

In II. Nocturno. etc.

In III. Noct. Homilia S. Hieronymi in Evang. *Ecce nos reliquimus omnia.* de Communi Abbatum. - In Quadrag. IX. Lectio de Homilia Feriae.

Laudes. Capitulum. I. Petr. 4. *Carissimi: Communicantes...* per extensum. (qui modo habetur ad Matutinum.

℣. *Sit memoria illorum in benedictione.*

℟. *Et ossa eorum pullulent de loco suo.*

Ad Benedictus. Ant. *Ecce quam bonum, et quam iucundum habitare fratres in unum.*

Oratio. *Domine Iesu Christe...*

Et fit Comm. Feriae in Quadrag.

II. Vesperis. Omnia ut in primis praeter sequ.

Hymnus. *Matris sub almae numine...* per extensum. (qui modo habetur ad Laudes).

℣. *Hi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt.*

℟. *Semen eorum, et gloria eorum non derelinquetur.*

Ad Magnificat. Ant. *Nomen eorum permanet in aeternum, permanens ad filios eorum, sanctorum virorum gloria.*

Et fit Comm. Feriae in quadrag.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X suprascriptas variationes ac notas rubricales, ab infrascripto Cardinali sacrorum Rituum Congregationi Praefecto relatas, approbavit, ac Proprio Sanctorum Breviarii Romani inseri iussit. Die 8 Aprilis 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VI. — DECRETUM SEU LITTERAE

SS. Rituum Congregationis ad Archiepiscopos, Episcopos aliosque Ordinarios.

De Editione typica Vaticana Gradualis Romani.

Postquam Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X *Motu Proprio* diei XXII Novembris MCMIII ([1]) sacram musicen reformari mandavit; ut coeptum opus, qua par est ratione, absolveretur, decrevit *Motu Proprio* diei XXV Aprilis MCMIV ([2]) ut *typica* Editio librorum cantum Gregorianum continentium in vulgus prodiret typis Vaticanis: qua Editione antiquo usu recepti Ecclesiae concentu pristinae integritati ac puritati redderentur, in eum potissimnm finem, ut Romanae Ecclesiae ceterisque Romani ritus Ecclesiis communem liturgicorum concentuum probatum textum suppeditaret.

Quare iuxta hanc Summi Pontificis voluntatem, typica editio *Gradualis Romani*, numeris omnibus feliciter absoluta, modo in lucem prodit.

Quoniam vero ad Rmos locorum Ordinarios pertinet eiusmodi Gradualis usum ac diffusionem promovere ac regere apud Clerum et Populum sibi commissos; Sacra Rituum Congregatio, de mandato Sanctissimi Domini Nostri, animadvertendas proponit iisdem Rmis Ordinariis normas et mandata praecipua circa huiusce typicae Editionis introductionem, eiusque novas typographicas impressiones, quae fiant ab Editoribus, facultate impetrata ab Apostolica Sede, scilicet Decreta huius S. Congregationis d. d. XI et XIV Augusti MCMV ([3]), XIV Februarii MCMVI ([4]) et VII Augusti MCMVII ([5]).

Porro e primo eiusmodi documentorum colligitur 1°. Vaticanam editionem Gradualis, vel quamlibet aliam quae legitime statisque sub conditionibus eamdem typicam referat, substitui debere editionibus, quae modo adhibeantur: itemque 2°. ad Rmos Ordinarios pertinere munus efficiendi ut suae cuiusque dioecesis Propria sic restaurentur, ut conformia reddantur Gregorianis concentibus typicae Vaticanae Editionis.

Per novissimum decretum hic et nunc ita praescribitur usus

([1]) Cf. *Acta Pontificia*, Vol. I, pag, 306.
([2]) Cf. Vol. II, pag. 6.
([3]) Cf. Vol. III, pag. 115 et 227.
([4]) Cf. Vol. IV, pag. 70.
([5]) Cf. hoc Vol. pag. 54.

huius Gradualis, ut quibuslibet editionibus (minime excepta, quae *Medicea* vocatur) huc usque adhibitis, quamprimum substituenda sit Editio Vaticana, vel eius legitime peracta nova impressio: ideoque ceterae Gradualis editiones a typica discrepantes, rursus imprimi nequeunt, multoque minus a Rmis Ordinariis approbari. Quae vero, antequam integra typica Gradualis editio prodiret, benignae datae fuerint concessiones, nullimode prorsus contra memoratas universales praescriptiones debent praevalere.

Denique ad cantus traditionalis instaurationem facilius exsequendam, praeterquamquod iuverit (adiuvante *Commissione* uti vocant diocesana) animos adiicere eorum quotquot Summi Pontificis menti ac beneplacito libenter cupiant respondere, nil procul dubio magis efficax erit; quam si vigilantissime intendant, Rmi Ordinarii ut executio sacrorum concentuum in cathedralibus et potioribus Ecclesiis adeo fiat plena ac perfecta, ut forma et exemplar ceteris habeatur.

Oportet insuper, ut qui ad *Cantoris* officium eliguntur, congruis dotibus revera sint praediti et superato idoneitatis periculo probati, quod multo magis dici debet de chori Magistro seu de *Praefecto musicae* uti aiunt, qui necessaria polleant auctoritate ad suum implendum officium iuxta Summi Pontificis praecepta de musica sacra et cantu Gregoriano instaurandis.

Voluit autem Sanctitas Sua praesens Decretum a Sacra Rituum Congregatione expediri, et Rmis Archiepiscopis, Episcopis aliisque locorum Ordinariis notum fieri; contrariis non obstantibus quibuscumque, etiam speciali mentione dignis. Die VIII Aprilis MCMVIII.

L. ✠ S.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

† DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

I. — ORDINIS FRATRUM MINORUM IN HOLLANDIA.

Ad Ecclesias Hollandiae a Fratribus Minoribus administratas quaedam indulgentiae ac privilegia extenduntur.

Beatissime Pater

Fr. Vitalis Keenen, minister provinciae germanicae inferioris Ord. FF. Minorum in Hollandia, ad pedes Sanctitatis Tuae provolutus humiliter exponit:

1. Ab hac S. C. Indulgentiarum fuisse declaratum die 4 Febr. 1746 (Decr. auth., n. 157): « Omnes et singulas capellas publicas prae-

fatorum FF. Recollectorum in regione germano-belgica existentes gaudere, donec residentiam inibi duxerint, omnibus et singulis indulgentiis et privilegiis, ceteris ecclesiis eiusdem Ordinis generaliter concessis dummodo ad illas christifideles ad sacrum audiendum, et ad percipienda Ecclesiae Sacramenta confluant ».

2. Ab hac S. C. Indulgentiarum obtentum fuisse sub die 19 Martii 1763 rescriptum, prout sequitur: « SSm̃us Dominus Noster Clemens PP. XIII, ex speciali gratia et attentis peculiaribus circumstantiis indulgentiam plenariam in perpetuum concessam omnibus ecclesiis Ordinis Minorum S. Francisci die secunda Augusti, Portiunculae nuncupatam, extendit in omnibus et singulis ecclesiis FF. Recollectorum praefati Ordinis S. Francisci ad totam Octavam, ita tamen ut semel spatio octidui ab unoquoque christifideli lucrari valeat. Voluitque Sanctitas Sua hanc gratiam suffragari futuris perpetuis temporibus absque ulla Brevis expeditione ».

Agitur in hoc utroque rescripto, non de ecclesiis proprie dictis conventualibus, sed de ecclesiis, quae a Patribus praefatae Provinciae administrantur sub iurisdictione Episcoporum ad normam SS. Canonum.

Quum autem post praefatum utrumque rescriptum obtentum, aliae ecclesiae praefatae Provinciae Patribus administrandae fuerint traditae, aliae fuerint reaedificatae in loco diverso a loco primae erectionis, hinc dubitatur, num praedictum utrumque rescriptum etiam ad hasce ecclesias extendatur. Hinc ut omne dubium e medio tollatur praefatus orator humillimis precibus supplicat, ut Sanctitas Tua benigne dignetur declarare, vel in quantum opus est de novo concedere extensionem praefati utriusque rescripti ad omnes et singulas, tum praesentes quum futuras ecclesias, quae a Patribus praedictae Provinciae sub iurisdictione Episcoporum, ut praefertur administrantur. Ad normam dicti utriusque rescripti indulgentiae fuerunt populo publicatae, quae sane publicatio sine magna populi admiratione intermitti non posse videtur.

Quam gratiam etc.

SSm̃us Dñus Noster Pius PP. X, in audientia habita die 26 Iunii 1907 ab infrascripto Card. Praefecto S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne annuit pro gratia iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 26 Iunii 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

II. — Augetur indulgentia pro iaculatoria prece " Notre-Dame de Lourdes, priez pour nous „.

Très Saint Père,

François-Xavier Schœpfer, Evêque de Tarbes, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, la supplie de daigner porter à trois cents jours, *toties quoties,* l'indulgence de cent jours, applicable aussi aux âmes du Purgatoire, déjà accordée par le Bref du 23 Juin 1902, à tous les fidèles qui dévotement réciteront la jaculatoire: *Notre-Dame de Lourdes, priez pour nous.*

Et que Dieu, etc.

Ex audientia SSmi, die 9 Novembris 1907.

SSmus Dñus Noster Pius PP. X benigne annuit pro gratia iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria S. Congr. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 9 Novembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

Pro R. P. D. D. Panici, Archiep. Laodicen., Secretario
Ios. Maria Can. Coselli, *Substitutus.*

III. — Indulgentia 300 dierum clericis conceditur in superpelliceo assumendo.

Ex audientia SSmi, die 1 Decembris 1907.

SSmus Dñus Noster Pius PP. X libenter in Dño concessit, ut indulgentiam trecentorum dierum, defunctis quoque applicabilem consequi valeant quotquot in seminariis aliisve collegiis et asceteriis in spem Ecclesiae rite instituuntur, atque omnes et singuli cuiuslibet gradus et ordinis clerici, quotiescumque, in assumendo de more superpelliceo, se cruce signent pieque sic orent: *Indue me, Domine, novum hominem, qui secundum Deum, creatus est, in iustitia et sanctitate veritatis. Amen.* Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 1 Decembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — **Indulgentia 100 dierum conceditur orantibus pro peccatoribus moribundis.**

Ex audientia SSmi, die 26 octobris 1907.

SS.MUS D. noster Pius PP. X sacerdotibus Sacrum litantibus, nec non universis christifidelibus missae sacrificio adstantibus, qui peccatores totius mundi *tunc temporis in agonia positos, et eodem die morituros*, pie Deo commendaverint, indulgentia centum dierum, defunctis quoque applicabilem, benigne concessit. Praesenti in perpetuo valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 10 Decembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*

V. — **Indulgentia 300 dierum ditatur omnium missarum oblatio pro peccatoribus moribundis.**

OFFRANDE DE TOUTES LES MESSES

Mon Dieu, je vous offre toutes le Messes, qui se célèbrent aujord'hui dans le mond entier, pour le pécheurs, qui sont à l'agonie, et qui doivent mourir ce même jour. Que le Sang précieux de Jésus Rédempteur leur obtienne miséricorde.

Ex audientia SSmi, die 26 Octobris 1907.

SS.MUS universis christifidelibus suprapropositam precem corde saltem contrito ac devote recitantibus, indulgentiam trecentorum dierum, defunctis quoque applicabilem, benigne concessit. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 18 Decembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

VI. — **Indulgentia 300 dierum** *toties quoties* **ditatur quaedam oratio in honorem SS. Cordis Iesu Eucharistici.**

Très Saint Père,

MATHIAS Raus, recteur majeur des Rédemptoristes et directeur général de l'Archiconfrérie du Cœur Eucharistique de Jésus, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, La supplie de vouloir bien accorder l'indulgence de trois cent jours, *toties quo-*

ties, applicable aussi aux âmes du Purgatoire, à tous les fidèles qui réciteront dévotement l'oraison jaculatoire : *Cœur Eucharistique de Jésus, ayez pitié de nous.*

Et que Dieu etc.

Ex audientia SSmi, die 26 Decembris 1907.

SS.MUS Dñus Noster Pius PP. X benigne annuit pro gratia iuxta preces, in perpetuum. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die et anno uti sopra.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen, *Secretarius.*

VII. — **Indulgentia 300 dierum conceditur recitantibus quandam precem in honorem S. Luciae.**

PREGHIERA A S. LUCIA

O Santa, che dalla luce hai nome, a Te, pieni di fiducia, ci presentiamo, affinchè c'impetri una luce sacra, la quale ci renda cauti per non incamminarci nelle vie del peccato e per non rimanere avvolti nelle tenebre dell'errore. Imploriamo altresì, per tua intercessione, la conservazione della luce degli occhi, con una grazia abbondante per usare questi sempre secondo il divino beneplacito, senza mai alcun detrimento dell'anima. Fa, o Lucia, che dopo averti venerata e ringraziata pel tuo efficace patrocinio su questa terra, arriviamo finalmente a goder teco in paradiso della luce eterna del divino Agnello il tuo dolce sposo Gesù. Così sia.

Ex audientia SSmi, die 29 Decembris 1907.

SS.MUS Dñus Noster Pius PP. X universis christifidelibus, supra relatam precem corde saltem contrito ac devote recitantibus, indulgentiam trecentorum dierum, semel in die lucrandam, defunctis quoque applicabilem, benigne concessit. Contrariis quibuscumque non obstantibus. Praesenti in perpetuum valituro.

Datum Romae, e Secretaria S. C. indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 29 Decembris 1907.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VIII. — **Indulgentia ditatur salutatio « *Ave Maria purissima* » in honorem B. M. V. Immaculatae.**

Beatissime Pater,

PRESBYTER Michael Cardell et Thomas, Praepositus Congregationis Oratorii Sancti Philippi Nerii Palmae Maioricarum, ad pedes S. V. provulutus, humiliter exponit:

Quod promulgata solemniter in Hispania anno 1662 Constit. *Sollicitudo omnium ecclesiarum* edita in honorem Immaculatae Conceptionis B. M. V. die 8 Decembris praecedentis anni ab Alexandro PP. VII iuxta preces Catholici Regis Philippi IV et per Legatum suum D. Ludovicum Crespi a Borgia et Valdaura, Plasentinum Episcopum et Congregationis Oratorii primum plantatorem Valentiae in Hispania, manet ex tunc consuetudo Immaculatam Virginem Mariam salutandi a fidelibus sive in viis occurrentibus, sive domum intrantibus, sive denique quamlibet blasphemiam audientibus, his quam dulcissimis verbis: *Ave Maria purissima*, quibus ab audientibus sic respondetur: *Sine peccato concepta.* Haec autem, quae antonomastice appellari potest hispana salutatio, de die in diem et paulatim oblivioni traditur. Ideo suprascriptus Praepositus praedictae Congregationis Maioricensis, oriundae a Valentina superius memorata, desiderans quamplurimum ne deflectat haec consuetudo, sed e contra magis magisque stabiliatur, a S. V. enixis precibus postulat, ut omnibus fidelibus in hispanica ditione degentibus, qui hanc piissimam salutationem *Ave Maria purissima* devote recitaverint, vel eidem *Sine peccato concepta* responderint, concedatur a S. V. indulgentia quinquaginta dierum toties quoties: iis vero, ex praedictis christifidelibus, qui quotidie illam recitare consueverint, plenaria indulgentia semel in mense lucranda, die, eorum arbitrio eligendo, quo confessi ac S. Synaxi refecti, aliquam ecclesiam vel publicum oratorium devote visitaverint et inibi ad mentem S. V. pie oraverint.

Et Deus etc.

Sanctissimus Dominus Noster Pius PP. X, in audientia habita die 8 Ianuarii 1908 ab infrascripto Cardinali Praefecto Sacrae Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne annuit pro gratia in omnibus iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis, die 8 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

IX. — In perpetuum prorogatur indulgentia plenaria iam ad septemnium concessa a Leone XIII f. r. pro speciali Deiparae Virgini consecratione.

LEO XIII

AD FUTURAM REI MEMORIAM.

Ad augendam fidelium religionem animarumque salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti omnibus et singulis religiosis geminae congregationis a Beato Ludovico Maria Grignon de Montforti fundatae, nempe Patribus Missionariis Societatis Mariae et Filiabus a Sapientia nec non et singulis utriusque sexus fidelibus qui quotannis pie renovare censuerunt specialem Deiparae Virgini consecrationem, quam Beatus ipse composuit ac vere poenitentes et confessi et S. Communione refecti die festo Immaculatae Conceptionis Virginis Deiparae ac die vigesimo octavo mensis Aprilis vel propriam respectivae piae domus ecclesiam, secus uniuscuiusque parochialem, a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, qua ex praefatis diebus id egerint plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem quam etiam animabus christifidelium quae Deo in charitate consumptae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus atque elargimur. Praesentibus ad septemnium valituris. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis manu alicuius notarii publici sub scriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die xxv Februarii MDCCCXCVI, Pontificatus Nostri anno decimo octavo.

Pro Dño Card. De Ruggiero.
N. Marini, *Substitutus*

PIUS PP. X.

Prorogamus in perpetuum.
Die 24 Decembris 1907

Praesentis rescripti authenticum exemplar exhibitum fuit huic S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. C. die 22 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

X. — Associatio Sacerdotalis Reparationis commendatur ac indulgentiis ditatur, eiusque Directoris generalis electio praecipitur.

Beatissime Pater,

Maria Eduardus Mott, presbyter e congregatione Missionis, ad pedes S. V. provolutus, humiliter exponit:

In pluribus dioecesibus erecta reperitur pia quaedam sodalitas, cui titulus *Associatio sacerdotalis reparationis*; eiusque finis et statuta ea sunt, quae sequuntur:

Art. 1. Associatio sacerdotalis reparationis ut finem intendit: 1° Christo Domino dignam reparationem offerre illis pro peccatis, quae amantissimum cor eius crudelius offendunt; 2 conversionem eorum, qui tanti nefas se reos efficiunt; 3° illorum, qui in bono perseverant, maxime sacerdotum, sanctificationem magis ac magis in dies crescentem.

Art. 2. Talis Associatio, essentialiter sacerdotalis, sacerdotibus praesertim constat. Attamen directoribus dioecesanis facultas facta est alias etiam personas aliquando et per modum exceptionis admittendi, dummodo aliquo voto Deo iam fuerint addictae.

Art. 3. Reparationem quam intendere debent, triplici modo sodales perficere possunt: 1° affective, compatiendo scilicet toto animi affectu dolori Cordis Iesu, cuius horrenda talia sunt causa, eique consolationem praebere nitendo; 2° effective, id est, effectivum Christo amorem impertiendo, ac proinde eo fidelius ei serviendo, quo gravius alii ab eo recedunt: 3° afflictive, seu afflictionem corporis aut spiritus libenter sustinendo, vel sibi voluntarie imponendo, ut pro tot ac tantis improbis gaudiis conveniens fiat compensatio.

Art. 4. Virtutes, quibus spiritus peculiaris huius societatis specialiter constat, sunt: 1° magna cordis mundities; 2° profunda humilitas; 3° amor Christi tener, fortis et invictus.

Art. 5. Associatio a directoribus dioecesanis, qui a respectivis Ordinariis nominantur in singulis dioecesibus, regitur iuxta spiritum, leges et consuetudines ei propria, sub auctoritate tamen unius directoris generalis.

Art. 6. Associationis patronus coelestis est S. Michael Archangelus. Eius festa primaria sunt: Cordis Iesu Sacratissimi et S. Michaelis Arch., secundaria vero, ea quae Passionem Domini, Sanctissimam Eucharistiam, Immaculatam Conceptionem et compassionem B. Mariae Virg. spectant, nec non festum Sancti Vincentii a Paulo.

Art. 7. Devotiones huic sodalitati speciales eae sunt, quae pertinent ad Christi Passionem, ad Sanctissimam Eucharistiam, ad cor Iesu Sacratissimum et ad Mariam sine labe originali conceptam.

Art. 8. Sodalibus obligatio nulla exterior imponitur. Singuli tamen nituntur in eadem reparationis mente uniri, pias Associationis observando consuetudines, speciatim recitando quotidie Psalmum *Miserere*.

Art. 9. Omnes et singuli sodales, quamvis semper et ubique reparationi addicti, diem tamen unum in unaquaque hebdomada eli-

gunt, quo illi specialiter vacant. Tali die intentio saltem secundaria missae quam celebrant aut celebrandam procurant, aut cui assistunt, nec non et Communionis sacramentalis quam peragunt, ad reparationem dirigitur.

Quo vero sodales ad finem huiusmodi piae Associationis assequendum magis excitentur, humilis orator enixe petit a S. V. ut illis sequentes indulgentias concedere dignetur. *Plenariam:* 1° die quo Associationi nomen dederint; 2° Feria V. in Coena Domini; 3° in solemnitate Corporis Christi, vel una die infra octavam; 4° in festo SS̃mi Cordis Iesu; 5° in festis Inventionis et Exaltationis S. Crucis; 6° in singulis festis quibus Passio D. N. I. C. recolitur, a feria III post Dominicam Septuagesimae ad feriam VI post Dominicam IV Quadragesimae, inclusive; 7° in festo Immaculatae Conceptionis B. M. V.; 8° in utroque festo Septem Dolorum eiusdem B. V.; 9° in festo S. Michaelis Archangeli; 10° in festo S. Vincentii a Paulo conf.; 11° semel in mense, die cuiusque sodalis arbitrio eligenda, dummodo praefatis diebus sodales sacramentali confessione expiati missae sacrificium fecerint, vel saltem ad S. Synaxim accesserint, et ad mentem S. V. pias preces ad Deum fuderint; 12° in mortis articulo, si uti supra dispositi, vel saltem contriti SS̃mum Iesu nomen ore si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint. *Partialem:* 1° septem annorum totidemque quadragenarum: *a)* quoties, corde saltem contriti ac devote, sodales aliquem poenitentiae actum iuxta finem Associationis exercuerint; *b)* semel in hebdomada, die, quem ad reparationis exercitium, iuxta Associationis statuta, specialiter elegerint, dummodo ad mentem S. V. oraverint; 2° trecentorum dierum, quoties corde item contriti sodales quinque Crucifixi Domini vulnera devote osculati fuerint, pias reparationis intentiones renovantes; 3° centum dierum pro unoquoque bono opere pietatis vel caritatis. Implorat tandem humilis orator, ut S. V. omnes et singulas praefatas indulgentias, excepta tamen plenaria in mortis articulo lucranda, animabus etiam in Purgatorio degentibus applicabiles esse declaret. Et Deus etc.

SS̃mus Dñus Noster Pius PP. X, in audientia 22 Ianuarii 1908 ab infrascripto Card. Praefecto S. Congr. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne annuit pro gratia iuxta preces; ut autem consulatur unitati non minus quam perennitati praedictae Associationis, idem SS̃mus, cui maxime cordi est eiusdem per orbem diffusio, mandavit ut Director generalis, a Superiore generali Congregationis Missionis pro tempore existenti designetur, sive extra sive intra eius religiosam familiam. Praesenti in perpetuum valituro, abque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 22 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

✠ D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VICARIATUS URBIS

I. — DECRETUM

Quo prohibetur ac proscribitur periodicus " *Nova et Vetera* , Romae editus.

LIBELLUS periodicus recens, cui titulus: *Nova et Vetera, Rivista quindicinale, Roma, Società Internazionale Scientifico-religiosa*: cum sibi proposuerit doctrinas Modernistarum, nuper ab Ecclesia damnatas, defendere, novissimasque opiniones audeat invehere catholicae veritati pariter adversantes; Nos, pro munere quo fungimur, saluti animarum fideique incolumitati prospicere volentes, eundem, Ordinaria Auctoritate, prohibemus et proscribimus, atque prohibitum et proscriptum declaramus.

Nemo ideo eum imprimat vel imprimi faciat, nemo vendat aut legat. Si secus quis fecerit, is noverit graviter peccasse. Praeterea clerici cuiusque ordinis, qui periodico eidem se consocient, vel si iam consociationem fecerint, quamprimum eam non retractent, noverint se suspensionem a divinis ipso facto incurrisse.

Datum Romae, die 28 Ianuarii 1908.

PETRUS RESPIGHI Card. Vic.

FRANCISCUS Can. FABERI, *Secretarius*.

II. — NOTIFICATIO

De Visitatione Apostolica in oratoriis privatis Urbis peragenda.

A tenore delle prescrizioni e facoltà della Sacra Visita Apostolica per la città e diocesi di Roma, come dalla Bolla *Cum arcano Dei consilio*, 11 febbraio 1904, e dal Breve Apostolico *Quae nostra fuerit mens*, 3 marzo 1904 [1], dovendosi visitare anche gli oratorii privati, si intima a tutti i Luoghi Pii e agli ecclesiastici e laici, che per qualunque titolo o privilegio godono dell'oratorio privato (fatta unicamente eccezione per gli Emi e Rmi Signori Cardinali residenti in Curia) o possiedono cappelle funerarie approvate per la celebrazione della S. Messa, di darne denunzia, non più tardi del 30 corrente aprile, alla Segreteria del Vicariato di Roma, dalla quale ritireranno l'apposito questionario, che, debitamente riempito, dovrà essere rimesso alla stessa Segreteria prima della fine del mese di maggio p. v.

Non ottemperandosi a questa disposizione, col primo del prossimo maggio, per espresso volere del S. Padre, verrà a cessare qualunque facoltà o privilegio per il rispettivo oratorio. Rimane quindi gravemente proibito ai sacerdoti del clero secolare e regolare di qualunque grado e condizione, di celebrare dal 1° di maggio prossimo la santa Messa in qualunque oratorio privato se non saranno certi che si sia compiuta la prescritta denunzia.

Dalla Nostra residenza, li 2 aprile 1908.

L. ✠ S.

P. RESPIGHI Card. Vicario, *Presidente*.

MAURO BERNARDO NARDI, Vesc. tit. di Tebe, *Segretario*.

[1] Cfr. *Acta Pontificia*, Vol. I, pag. 421 et 424.

BIBLIOGRAPHIA

CRONIN CHARLES J. D. D. Private Chamberlain to H. H. Pius X. - Vice Rector of the English College, Rome. — **The New Matrimonial Legislation.** - A Commentary on the Decree *Ne temere* on *Betrothal and Marriage*, Rome 1908.

INTER Commentationes, quae hucusque prodierunt, in novum Decretum « *Ne temere* » de *Sponsalibus* et *Matrimonio*, haec, quae prae manibus est, anglico sermone exarata, mole et canonicae doctrinae ampliore supellectili ceteras fere superat. Opus enim tercentis amplius constat paginis; in eoque non solum ipsius Decreti verba accurate enucleantur, sed de universa fere iuris doctrina, quae ad novam legem penitus intelligendam vel utilis vel necessaria sit prudenter disputatur. Ratus enim — neque id iniuria — cl. Scriptor, novum ius non parum luminis a iure veteri mutuari posse, utrumque, ubi res exigit, diligenter perpendit atque exponit, iis ipsis Doctoribus antecedentibus — Sanchez, Reiffenstuel, Gasparri, Gennari, Wernz, aliis — quorum iudicia in hisce rebus habentur potissima.

Hisce igitur sapientissimis ducibus Scriptor noster propositum sibi munus novi huius Decreti commentandi complevit perquam feliciter; ac, si nos quid opinamur, veram atque genuinam vim significationemque novi Decreti fere non semper est assequutus. Dubiorum resolutionibus, quae a S. Consilio Tridentinis legibus interpretandis ante librum editum prodierunt, Scriptor noster fideliter, uti par est, utitur ad doctrinam suam confirmandam; sed, quod maius est et insignem in eo canonicae disciplinae peritiam prodit, sermo eius item consonans est resolutionibus quae post librum emissum editae sunt: ut inter alia, doctrina ab auctore tradita pag. 81 *de delegatione non admittenda pro sponsalibus*. Itaque, propter sententias quas ubique tradit sive veras sive sat probabiles, eius Commentationem, unumquemque securo decurrere pede posse minime putamus ambigendum.

Profecto, sicut ipse ab aliis scriptoribus, neque iis ignoti nominis, in aliquibus putavit recedendum, ita plerique ab ipsomet dissidendum in nonnullis procul dubio putabunt. Haec tamen minoris momenti sunt, et ad eruditionem magis quam ad usum per-

tinentia; ut ubi illud Conc. Tridentini — « *matrimonio coniungere et benedicere* » — de mero ritu sive ceremonia interpretatur (pagina 155 sqq. note); item quum (pag. 88-151) quaestionem illam elegantem non minus erudite quam fuse pertractat — *Quisnam sit Parochus in ordine ad Matrimonium ex vera mente Concilii Tridentini* — ubi cum doctissimis viris Pio de Langonio et Augusto Sili, sententiam minus communem, novis etiam adductis argumentis, tuetur contra communem illam, quam rogati, in suis *Votis*, defendendam praeclare susceperunt Clariss. Prof. Lombardi et P. Wernz.

Dicendi genus est moderatum, uti decet, et inprimis lucidum, sed aliquando fortasse languidius. Id tamen haud vitio vertendum scriptori, sed rerum potius quas tradit necessariae tarditati tribuendum, quae omnes fere dicendi veneres, vel apud optimum quemque, exulare cogit.

Denique, ut uno verbo me expediam, opus summopere commendabile ac inprimis proficuum viris sacri ordinis, lingua praesertim utentibus anglica, paravit cl. auctor: cui propterea vehementer est gratulandum, atque gratiae habendae singulares.

G. CLEARY O. F. M.

OIETTI BENEDICTUS S. I. — *In ius antepianum et pianum ex decreto* " **Ne temere** ", *de forma celebrationis matrimonii et sponsalium Commentarii*, Romae, apud Frid. Pustet 1908 in-8, pagine XXVI-178, L. 3.

Ex plurimis editis de celeberrimo decreto S. C. C. quo matrimonii formalis disciplina plurimas immutationes subiit dissertationibus, hi commentarii quidem facile excellunt. Doctissimus quidem auctor, iuris nostri in Pont. Universitate Gregoriana antecessor eximius, S. C. C. Consultor laudatissimus ac Commissionis pro codificatione iuris canonici adlaborator sollertissimus non modo quidquid in praeclaris libris in rem scriptis a Gennari, Arendt, Vermeersch, Boudinhon, Leitner, Cronin aliisque optimum est sedulo et acute discernit et in usum opus sed permulta nova et eximia atque usui utillima addit ex peculiari omnino scientia et rerum pertractatarum prudentia deprompta, quae in omnibus aliis desideres. Hinc permultas controversias de re excitatas v. g. de matrimonio vagorum (p. 129), de militum capellanis quod ad huius sacramenti

administrationem aliave (p. 29) novis donat practicis solutionibus meo iudicio optimis. Maxima tamen laus huius opusculi, quo illud omnino necessarium fit et magistris et discipulis scholae iuridicae omnibus est in ubertate et concisione rerum quas sibi auctor proposuit, qui opportuno consilio addidit his quae iure piano constant tum quae ante Tridentinum Concilium tum quae ex iure tridentino constituta erant; ac ita omnia prorsus suppeditat quae iure tum novissimo tum novo tum antiquo in re tam gravi usu fuerunt aut sunt, adeo ut in schola nihil iam desiderari poterit eorum quae tradenda addiscendave erunt.

Praestat brevem adiungere conspectum quo pateat ubertas et pretium rerum opere hoc contentarum. Pars prima agit de iure vetere seu antepiano. In primis brevia habet de celebratione sponsalium quum nulla in hoc iure forma praescripta occurrat, si pauca excipias de Hispania et America latina; deinde late perlustrat Auctor quae de celebratione matrimonii vigebant quaeque per multum adhuc temporis ad dirimendas causas ex capite clandestinitatis usui erunt. Hinc de natura et sequelis clandestinitatis, de promulgatione decreti, de assistentia parochi et testium, de poenis et maxime de declaratione Benedicti XIV plura persequitur addens denique utillimas tabulas locorum ubi tridentina lex publicata est aut certo vel dubie non publicata, locorum ad quos extensa est declaratio Benedictina et demum ubi legi derogatum est quoad matrimonia mixta. Ius autem Pianum exponit per modum Commentarii in decretum « Ne temere », disserens primum de praeambulo decreti ac de celebratione sponsalium donec tandem ad summam rerum deveniat hoc est de celebratione matrimonii. Sub titulo de conditionibus requisitis ad validam et ad licitam celebrationem docet quinam valide assistat et quo modo, de probatione status liberi de parocho qui licite assistit deque natura et conditionibus licentiae ceteroquin dandae: de extraordinariis causis vagorum, in periculo mortis, in defectu ordinarii; demum de poenis iure statutis in transgressores, de libro matrimoniorum gerendo, de extensione decreti ad orientales et ad haereticos, ac de clausulis decreti agens rem absolvit.

Et haec profecto enumerata cuiusvis amplissimae commendationis locum opportune tenebunt.

C. L.

BOSSUET. — **Doctrine spirituelle,** *extraite de ses œuvres. - IV ed.* in-12, p. XXIV-280. Frs. 2. - Paris, Téqui.

Hoc volumine collectae inveniuntur praecipuae paginae quas celeberrimus episcopus Meldensis exaravit de re ascetica et mystica, quae quidem hucusque in editione operum completa huc illuc disiectae, absconditae potius quam editae dicendae erant. Ex his pulcherrimum exurgit atque sibi cohaerens doctrinae corpus, non modo profunditate et perspicuitate dictionis, sed vera sapientia et altissima rerum sublimitate commendandum. Summi gaudii perlegentibus nobis fuerunt prae caeteris pag. 52-87 de vita abscondita in Deo, atque quae opus claudunt, pag. 222-253, suavissimae meditationes de Christi Domini agonia hucusque nobis incognitae. His qui excultioris sint indolis atque ingenii, sacerdotibus praesertim, nullum gratius hoc opere animi alimentum erit.

ALES.

P. GRATRY. — **Pages choisies,** *avec fragments inédits. Ètude biographique et notes par L. A. Molien.* - in-12, XLVIII-432, Frs. 3.50. - Paris, Téqui.

Momentum et auctoritas operum P. Gratry in dies magis ac magis excrescit maxime quod ad institutionem iuventutis attinet cuius ipse Apostolus indefessus exstitit. Editor operis quod nunciamus suo volumine, lectores, maximeque iuvenes, paratos facere intendit ut ad integra et praeclara P. Gratry volumina dein gradum faciant. Hinc brevi sed diligenti praemissa notitia de auctoris vita praecipua illius scripta singillatim recenset ac excerpit ita ut primum septem pulcherrimas meditationes, hucusque ineditas proponat, dein opera polemica contra sophistas et hypercriticos, postea celeberrima scripta philosophica « De la connaissance de Dieu », « Logique ». « de la connaissance de l'âme » denique nonnulla de christianis mysteriis, et praesentim commentarium in Evangelium Matthaei, ac quaedam fragmenta inedita subnectat. Quanta in animum lectoris suggerantur bona et optima ex hac lectione haud facile dictu est: nihilque magil optabile legenti quam quae legerit iterum atque iterum assidua meditatione pensare ex qua nova semper delectabilia aeque ac proficua hauriat.

VIBAL.

IMPRIMATUR. — FR. ALBERTUS LEPIDI O. P. S. P. A. Magister.
IMPRIMATUR. — IOSEPHUS CEPPETELLI Patr. Constant., Vicesgerens.

CONSTANTIUS CASTELLO, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

I. — EPISTOLA

Qua Pius Pp. X Archiepisc. Quebecen. gratulatur ob fidelitatem, devotionem et largitatem dioecesanorum erga S. Sedem.

PIE X PAPE

Vénérable Frère, Salut et Benediction apostolique.

L'EMPRESSEMENT des catholiques à Nous offrir, à l'occasion du cinquantième anniversaire de Notre elevation au sacerdoce, leurs religieuses felicitations, se traduit chaque jour en de multiples et magnifiques témoignages ; et c'est là pour Nous, grâce à Dieu, un precieux soulagement au milieu des amertumes de Notre pontificat.

Parmi ces témoignages, il y en a un, Vénérable Frère, qui Nous a causé une joie particulière : c'est celui qu'en votre nom, et au nom de votre clergé et de votre peuple, Vous Nous avez apporté, témoignage de haute confiance, de vif attachement et de sincère devouement à Notre personne, accompagné d'une riche offrande destinée a subvenir aux besoins du Siège Apostolique et à le secourir dans sa detresse.

Cette expression de vos sentiments Nous est d'autant plus agréable qu'elle vient des fidèles de cet archidiocèse de Quebec, si remarquable par son bon esprit et ses institutions chrétiennes, et qui merite par là-même d'être proposé à plusieurs autres comme modèle.

Aussi Nous rejouissons-nous grandement de ce qui fait ainsi votre gloire. Cette gloire conservez-la bien dans toute sa pureté en continuant, comme du reste vous Nous le promettez, à vous montrer devoués au Successeur de saint Pierre et dociles à tous ses enseignements.

De Notre côté, plein des sentiments d'une paternelle affection pour vous et penetré de reconnaissance au souvenir des témoignages de votre piété filiale, Nous appelons sur vos têtes d'abondantes faveurs celestes. Comme gage de ces faveurs et aussi de Notre personnelle bienveillance, Nous vous donnons de tout cœur, Venerable Frère, ainsi qu'aux fidèles de votre diocèse, la bénediction apostolique.

Donné à Rome, près de Saint-Pierre, le 2 février 1908, de Notre pontificat l'an cinquième.

PIUS PP. X.

II. — EPISTOLA

Qua Pius Pp. X gratulatur Card. Archiepiscopo Toletano ob quinquagesimum annum eius sacerdotii.

DILECTO FILIO NOSTRO CYRIACO MARIAE TIT. S. PETRI IN MONTE AUREO S. E. R. PRESBYTERO CARDINALI SANCHA Y HERVÀS ARCHIEPISCOPO TOLETANORUM.

TOLETUM.

PIUS PP. X

Dilecte Fili Noster, salutem et Apostolicam benedictionem.

LAETI libentesque, redeunte prope diem memoria anni quinquagesimi ex quo initiatus sacerdotio es, tuae participes iucunditatis, ominato et gratulando existimus. Plurimum equidem commodi, sive religioni, sive civili omni cultui, sacerdotii et episcopatus tui tempora crearunt: haeretque in Hispanorum Ecclesia, velut principum pastoralis sollertiae tuae facinorum, recordatio quum primi catholicorum Hispaniae in Matritensi urbe congressus tum primi Nationis tuae, Eucharistiae honorandae caussa, conventus, tum denique clarae illius peregrinationis opificum, quae religiosa populi studia tam est testata feliciter. Quamobrem simul de celebritate iubilari tua, simul de praeclare factis gratulationem praebemus dumque eam in rem exoramus enixe Deum ut illustri tibi providoque Praesuli plures addat eosque frugiferos annos, auspicem caelestium munerum Nostraeque dilectionis pignus Apostolicam benedictionem peramanter tibi impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XIX Februarii MCMVIII, Pontificatus nostri anno quinto.

PIUS PP. X

III. — EPISTOLA

Qua Pius PP. X. laudat edentes Commentaria a " Nova Gallia „ nuncupata.

VENERABILI FRATRI LUDOVICO NAZARIO ARCHIEPISCOPO QUEBECENSIUM.

PIUS PP. X

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam benedictionem.

NUNCIASTI nobis inter ceteras qui istic strenue pro religione operantur, non in postremis censeri eos qui Commentaria edunt, quibus a *Nova Gallia* nomen inditum. His videlicet id est propositum Apostolicae Cathedrae documenta tueri, ac duce Thoma Aqui-

nate scientiarum tum naturalium tum divinarum sanam curare progressionem. Scimus autem, ex testimonio tuo, egregios homines propositos hucusque stetisse constanter, suisque studiis ac laboribus non parum contulisse ac conferre ad communem in vestratibus tam Ecclesiae quam civitatis utilitatem. Placet igitur ad optimam voluntatum confirmationem, dilecto filio Lionello Sindsay qui commentariis edendis praeest, ceterisque dilectis filiis qui suam eisdem dant operam, laudationem publice impertiri, eosque hortari ut, Antistiti suo semper addicti ac Beato Petro in Nobis semper obedientes, ne absistant coeptis, sed in tanta opinionum fallacia atque errorum colluvie, quae vera unice, quae recta sunt atque tuta defendant. Testem caritatis Nostrae ac munerum divinorum auspicem, tibi, Venerabilis Frater, praedictisque dilectis filiis Apostolicam benedictionem peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXIII Martii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

IV. — EPISTOLA.

Qua Summus Pontifex Pius PP. X reprobat conventiones vulgo " Mutualità „ in Gallia adprobatas.

PIUS PP. X

A NOS TRÈS CHERS FILS

LES CARDINAUX

VICTOR-LUCIEN, Card. LECOT, Archevêque de Bordeaux; PIERRE-HECTOR, Card. COULLIÉ, Archevêque de Lyon; LOUIS HENRI, Card. LUÇON, Archevêque de Reims; PAULIN-PIERRE, Card. ANDRIEU, Evêque de Marseille.

Nos très chers fils,

Le moment Nous parait venu de vous faire connaître les décisions que Nous avons prises au sujet des *Mutualités* dites *approuvées* afin que par votre entremise tous les membres de l'Episcopat et du clergé Français en soient informés.

Nous avons examiné la question avec le plus grand soin et à tous les points de vue, désireux comme Nous l'étions, de trouver un moyen d'épargner aux ecclésiastiques Français de nou-

veaux sacrifices. Dans Notre amour pour la France et pour ses prêtres, dont Nous suivons à chaque pas les admirables efforts de générosité sous le coup des plus cruelles épreuves, Nous étions disposé à autoriser les plus larges concessions, pourvu que la loi eût permis aux prêtres de France de sauvegarder leur dignité et les règles de la discipline ecclésiastique. — Mais voici que l'on demande au clergé Français de former des *Mutualités* ouvertes à toux ceux qui se réclameraient de quelque façon que ce soit du titre *d'intéressés*, sans moyen légal d'écarter de leurs rangs des égarés, ou même des membres exclus de la communion de l'Eglise. On demande en somme aux ecclésiastiques Français de se constituer en corps séparé, et d'oublier en quelque sorte leur caractère de prêtres en communion avec le Siège Apostolique. Ils devraient se considérer comme de simples citoyens, mais des citoyens privés du droit accordé a tous les Français d'exclure de leurs mutualités de sociétaires indignes. Et tout cela pour pouvoir recueillir des avantages matériels, fort discutables et précaires, et entourés de restrictions hostiles à la hiérarchie, dont le moindre contrôle est positivement et explicitement exclus de par la loi.

C'est dans l'exercice de leur saint ministère, généreusement accordé à tous leur concitoyens sans distinction, d'un bout à l'autre de la France, que les prêtres âgés et infirmes acquièrent le droit à des secours pourtant si minimes, et cependant on refuse de reconnaître ces fonctions ecclésiastiques et par le fait même les services qu'ils rendent sans cesse à l'Eglise et à leur Patrie. Tandis que les auteurs de la loi cherchent à éviter l'odieux d'avoir enlevé le pain aux pauvres prêtres âgés et infirmes, ils s'offrent à rendre une petite partie de tant de biens séquestrés, mais ce qu'ils donnent d'une main ils le marchandent de l'autre par des restrictions et des mesures d'exception. Dans ces conditions il ne Nous est pas possible d'autoriser la formation des *Mutualités approuvées*. Avec sa clairvoyance habituelle notre illustre Prédécesseur écrivait en 1892 aux Evêques de France, que dans la pensée des ennemis la séparation de l'Eglise de l'Etat devait être « l'indifférence absolue du Pouvoir à l'égard des intérêts de la société chrétienne, c'est à dire de l'Eglise, et la négation même de son existence ». Et Léon XIII ajoutait: « Ils font cependant une réserve qui se formule ainsi: Dès que l'Eglise, utitisant les ressources que le droit commun laisse

aux moindres des français, saura, par un redoublement de son activité native, faire prospérer son œuvre aussitôt l'Etat intervenant pourra et devra mettre les catholiques français hors du droit commun lui-même. Pour tout dire en un mot, l'idéal de ces hommes serait le retour au paganisme: l'Etat ne reconnait l'Eglise qu'au jour où il lui plait de la persécuter ». C'est hélas! ce que nous voyons aujourd'hui.

• Plus grave encore est la question des fondations de Messes, patrimoine sacré sur lequel on a osé mettre la main au détriment des âmes et en sacrifiant les dernières volontés des testateurs. Il est incontestable en effet que ces fondations devaient servir, dans la pensée des défunts, à faire célébrer les Saintes Messes non pas d'une façon quelconque ou par qui que ce soit, mais dans la forme legitime et en parfaite conformité avec la discipline de l'Eglise Catholique. Or, au lieu de restituer ces fondations sans entraves, on les offre à des *Mutualités* que l'on dépouille explicitement de tout caractère ecclésiastique et auxquelles de par la loi on interdit toute intervention légale de l'Episcopat. La loi en effet ne reconnait aucune intervention de l'autorité ecclésiastique, qui se trouverait désormais dépourvue de toute force légale pour assurer toujours et partout la célébration légitime des Saintes Messes, et par là même, malgré toutes les mesures que pourrait prendre l'Episcopat, et malgré le bon vouloir de la majorité des très dignes prêtres de France, la célébration de ces Messes serait exposée aux plus redoutables périls. Or Nous devons sauvegarder la volonté des testateurs et assurer la célébration légitime en toute circonstance du Saint Sacrifice. Nous ne pouvons donc autoriser un système, qui est en opposition avec les intentions des défunts et contraire aux lois qui regissent la célébration légittime de l'acte le plus auguste du culte catholique. C'est avec une profonde tristesse que Nous voyons ainsi se consommer des spoliations sans nombre par la mainmise sur le patrimoine des morts. Dans le but d'y rémédier autant que possible, Nous faisons appel à tous nos chers prêtres de France de vouloir une fois l'année célébrer une Messe aux intention des pieuses fondations, comme Nous le ferons Nous même une fois par mois. En outre et malgré le limites restreintes de Nos ressources, Nous avons déjà déposé la somme nécessaire pour la célébration de deux mille Messes par an aux

mêmes intentions, afin que les âmes des trépassés ne soient pas privées de suffrages auxquels elles avaient droit et que la loi, telle qu'elle est conçue aujourd'hui, ne respecte plus.

C'est avec toute l'effusion de Notre âme, et comme gage de Notre très vive et paternelle affection pour la France, que Nous vous donnons, Nos Très chers Fils, a vous, à votre Clergé, et aux fidèles de vos Diocèses, la Bénédiction Apostolique.

Donné á Rome, le 17 Mai de l'année 1908, de Notre Pontificat la cinquième.

PIVS PP. X.

SECRETARIA BREVIUM

Indulgentia toties quoties pro visitantibus ecclesias Congregationis SS. Sacramenti in festo Corporis Christi.

PIUS PP. X

AD FUTURAM REI MEMORIAM

NEMINEM latet festum SSmi Corporis Christi Domini inter alias Ecclesiae solemnitates omni modo eminere, ideoque Nobis nihil est antiquius quam ut dies quo Mysterium illud recolitur etiam caelesti indulgentiarum thesauro per universum terrarum orbem eniteat. Hoc consilio votis hodierni Superioris Generalis Congregationis SSmi Sacramenti ultro libenterque annuentes, de Omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, de speciali gratia, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac S. Communione refectis, quoties a primis Vesperis ad occasum solis sollemnitatis Corporis Christi, ecclesiam quamcumque ipsius Congregationis SSmi Sacramenti ubique terrarum existentem devote visitent, ibique pro christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effundant, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem etiam animabus fidelium in purgatorio detentis per modum suffragii applicabilem misericorditer in Domino concedimus. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXX Iulii MCMVI, Pontificatus Nostri anno tertio.

Pro Dño Card. MACCHI
N. MARINI.

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

I. — **Epistola circa sacerdotes Italiae inferioris Neapolim adeuntes.**

Ill.mo e R.mo Monsignore come Fratello,

L'E.mo Sig. Cardinale Arcivescovo di Napoli si rivolgeva non ha guari alla S. Sede esponendo, che un numero di sacerdoti del clero secolare delle diocesi dell' Italia meridionale affluisce a quella città, o per trovarvi occupazione, o per ragion di studi, ovvero per altri motivi più o meno plausibili, e che da questa affluenza derivano non pochi inconvenienti in ordine alla disciplina del clero, malgrado i vari provvedimenti da Lui adottati. Faceva quindi istanza perchè la S. Sede si degnasse intervenire con la sua autorità, prendendo opportune ed efficaci disposizioni.

Ora il S. Padre, riconosciuta la necessità di un provvedimento speciale, ha ordinato a questa Sacra Congregazione di ingiungere, come ingiunge, ai R.mi Ordinari delle predette regioni che non siano facili nel permettere ai loro sacerdoti di prendere comunque dimora in Napoli, e che quando esistessero vere e gravi ragioni per alcuno di essi, non diano il loro assenso se prima non abbiano preso i necessari accordi con quell'E.mo Sig. Cardinale Arcivescovo.

È poi volontà del S. Padre che tale norma venga altresì osservata dai Superiori degli Ordini ed Istituti Religiosi qualora dovessero far soggiornare in Napoli qualche loro suddito, e l'Ordine od Istituto non vi avesse casa

Portati così a conoscenza della S. V. gli ordini del S. Padre, le auguro dal Signore ogni bene.

Roma, 30 Marzo 1908.

Della S. V. Ill.ma e R.ma

Come fratello
D. Card. FERRATA, *Prefetto.*
F. GIUSTINI, *Segretario.*

II. — ORDINIS S. MARIAE DE MERCEDE

Professio votorum simplicium, in Ordine votorum solemnium emissa, non inducit vacationem beneficii.

Beatissime Pater,

Parochus S. Mariae N., archidioecesis Compostellanae, ab Archiepiscopo licentiam expetivit Religionem ingrediendi, qua obtenta, Novitiatum incepit et perfecit in quodam conventu Ordinis S. Mariae de Mercede in dioecesi Lunen. sito. Peracta autem professione votorum simplicium, consideravit se adhuc in possessione praedictae parochiae, allegans vacationem beneficii tantum habere locum postquam vota solemnia emiserit. Verum cum divisio votorum in simplicia et solemnia non mutet naturam ipsorum, et aliunde Archiepiscopus Compostellanus concursum celebraturus sit ad parochias vacantes in dioecesi, simul recogitans residentiam parochialem esse de iure divino, quam tamen servare non potest praedictus parochus, et votum paupertatis [componi non posse cum quacumque proprietate etiam beneficii, ad pedes S. V. humiliter provolutus enixe petit ut declarare dignetur:

I. An professio votorum simplicium facta a dicto parocho S. Mariae inducat ipso facto vacationem parochiae.

II. An Archiepiscopus possit illam includere in censu parochiarum vacantium.

Et Deus etc.

Sacra vero Congregatio Episcoporum et Regularium super praemissis dubiis responderi mandavit:

Ad I. Negative.

Ad II. Provisum in primo.

Romae, die 30 Martii 1908.

L. ✠ S.

D. Card. Ferrata, *Praefectus.*

Ph. Giustini, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO CONCILII

Dubia proposita atque iuxta morem S. C. de iure resoluta in plenariis comitiis diei 28 martii 1908.

Per summaria precum:

I. — POTENTINA. — EXECUTIONIS REI IUDICATAE *(reservata).*

R. « *Non proposita* ».

4185
7

II. — FOROLIVIEN. — DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE.

Clericus Ioseph Prati iam quarto vacans anno studiis S. Theologiae valde exoptat ad Ss. Ordines promoveri usque ad presbyteratum inclusive, sed impeditur ex quodam defectu in facultate visiva, qui eum iuxta Ss. Canones irregularem reddit. Peracto tamen practico experimento iuxta mandata H. S. C., coram coeremoniarum magistro, ex huius attestatione constat clericum Prati sacras missae coeremonias rite peragere posse absque ulla fidelium admiratione vel scandalo. Insuper tres physici, quorum visitationem subiit clericus, testantur de summo gradu miopiae in oculo sinistro; et quoad oculum dextrum referunt minorem adesse laesionem, et facultatem visivam in eodem statu permanere posse, dummodo praescriptam curationem non negligat.

Quare clericum Prati ob notabilem facultatis visivae diminutionem praesertim in oculo sinistro, seu canonis, inter caecutientes, qui a sacris ministeriis ex dispositione *cap. Praesbyterum, de cler. aegrot.* et *cap. Thomas. de corpor. vitiat.* arcentur, accensendum esse dubitare non posse videtur. Hinc est quod super hac irregularitate a S. Sede benigne expostulavit dispensationem.

Rationes non desunt, nec praecedentes decisiones, quae ut negetur implorata concessio suadeant, sed ex adverso aliae circumstantiae et rationes militant pro gratia in casu. Revera non agitur de defectu, qui impediat dignum exercitium sacri ministerii, vel ob deformitatem scandalum afferat atque admirationem in fidelibus, nam haec duo extrema, iuxta ss. coeremoniarum magistri testimonium, ex peracto experimento exulant in casu. Praeterea testantur medici morbum non ingravescere, imo facilius, curis opportunis

adhibitis, imminuere posse. Et re quidem vera orator non obstante visus debilitate Officium et Missam legere valet, quin opus habeat recurrere ad gratiam commutationis horarum canonicarum vel ad gratiam Missae votivae.

Rebus sic stantibus, Emi Patres in praefatis comitiis preces oratoris dimiserunt, respondentes:

« *Arbitrio et conscientiae Episcopi, facto verbo cum SSmo* ».

4560/7

III. — PARISIEN. — BANNORUM MATRIMONII.

Emus. Archiepiscopus nuper defunctus sequentia sub die 4 Novembris 1907 H. S. C. exposuit:

« In iis civitatis dioecesisque Parisiensis parochiis, quae numerosissimos incolas habent, plurimae sunt qualibet die dominica vel festiva de praecepto, futurorum matrimoniorum, publicae denunciationes seu proclamationes in missa parochiali, ad normam Concilii Tridentini, *cap. Tametsi, sess. XXIV de reformatione matrimonii.* Cum porro haec denunciationum recitatio, prae magno numero matrimoniorum, per nimium tempus protrahatur, fideles, qui sacro intersunt et publicata nomina saepissime ignorant, taedio afficiuntur, vix capiunt quid legatur; imo, quod gravius est, avertuntur ne huic missae parochiali intersint, et sacrum ipsum praedicationis officium valde praepeditur.

« Animadvertit autem praefatus Archiepiscopus orator finem legis Tridentinae multo melius, tutius et plenius attingi posse, si in his parochiis numerosissimis, parochi, omissis illis oretenus factis matrimoniorum denunciationibus, in loco ecclesiae conspicuo scriptas schedulas affigi curent futura matrimonia continentes; quae schedulae affixae remaneant tota die dominica. Tunc enim omnes fideles praefatas scripturas, et quidem commodissime, legere poterunt, et futura matrimonia cognoscere.

« Unde enixe rogat Archiepiscopus orator Sanctitatem Vestram, ut sibi indultum concedere dignetur, vi cuius deinceps liceat, in parochiis suae dioecesis quae continent decem millia parochianorum vel amplius, praefatae legi Tridentinae satisfacere, affigendo in loco ecclesiae conspicuo, per tres dies dominicas vel festivas continuas, scriptas schedulas futura matrimonia exhibentes, quae sche-

dulae per totam diem, a prima missa matutina, usque ad ultimum liturgicum officium vespertinum, affixae remaneant ».

Ex duabus itaque causis exposcitur, ut publicatio oralis matrimoniorum contrahendorum subrogetur per denuntiationem scriptam affigendo ad valvas ecclesiae parochialis schedas scriptas nominum contrahentium; quae causae sunt: *1)* magnus matrimoniorum numerus, unde fideles non facile recordantur audita nomina; *2)* nimium tempus pro hisce publicationibus faciendis, unde taedio affecti ab interventu missae paroeciali, et sacrae in ea concioni avertuntur.

Profecto quoad formam denunciationum matrimonii celebrationi praemittendarum a Conc. Trid. *l. c.* haec stricte praecipiuntur: « Sancta Synodus sacri Lateranensis Concilii sub Innoc. III celebrati vestigiis inhaerendo, praecipit ut in posterum, antequam matrimonium contrahatur a proprio parocho, tribus continuis diebus festivis in ecclesia inter missarum solemnia, publice denuntietur inter quos matrimonium sit contrahendum ». Uti ex recitato textu per se patet forma taxative a Conc. Trid. praescripta pro denuntiationibus est, quod fiant viva voce intra missam.

Atqui rationes adductae pro nova forma publicationis in scripta facienda non satis fundatae videntur.

1) Quia si fideles fastidiunt audire longam nominum eorum inter quos erit matrimonium contrahendum recitationem, facilius omittent perlegere vel percipere ea nomina indicata in schedis ad valvas ecclesiae affixis. Hinc finis a Concilio Trid. intentus nempe impedimentorum detectio potiori ratione frustrabitur.

2) Haec nova expostulata forma redoleret quamdam imitationem laicae potestatis in publicatione matrimoniorum ritu civili celebrandorum: et ex responso S. C. Inquisitionis ad Vic. Apostol. Iamaic. sub die 12 Maii 1882 habetur proclamationes a Iure Tridentino praescriptas suppleri non posse per denuntiationes a magistratu civili ad celebrationem matrimonii civilis factas.

3) Derogatio formae Tridentinae non videtur necessaria, sed melius fortasse expediret ut nomina iam oraliter publicata inter missarum solemnia, iterum denuntientur per schedarum affixionem ad valvas ecclesiae. Porro tradit Wernz in suo opere *de iure matr.*, *tit. 3, not. 28:* Episcopos non prohiberi quominus praeter consuetas proclamationes possint etiam affixionem scriptam ad valvas ec-

clesiae paroecialis praescribere: ita concil. prov. Neapolit. an. 1669 *tit. 3, cap. 9 de sacr. matr.* habetur: « ab ipsis parochis matrimonium contrahendum proclametur et nomina denunciatorum in valvis ecclesiae affigentur »: ita in concil. prov. Neogranat. an. 1868 *tit. IV, cap. 11* edicitur: « si parochi duas vel plures paroecias administrent denunciationes faciant in illa in qua die dominica vel festo missam celebrant, figant tamen denunciationes ipsas in valvis paroecialis ecclesiae in qua contrahentes domicilium habent, per tres dies festos non interruptos ». Cum itaque Episcopi iubere valeant ut factae a parochis oretenus denuntiationes inter missarum solemnia renovari valeant affigendo ad valvas ecclesiae nomina iam denunciatorum, petita in casu dispensatio non videtur necessaria et opportuna, cum per hoc duplex publicationum genus legis scopus tutius obtineatur.

Neque magni ponderis videtur alia allata ratio, quod nempe per huiusmodi orales publicationes, fideles avertantur ab assistentia missae paroeciali et concioni: siquidem huiusmodi publicatio seu recitatio personarum matrimonium contrahere volentium non semper eadem erit, sed modo longa modo brevior iuxta diversa tempora et circumstantias. Aliunde etiam Romae, sicuti in aliis magnis civitatibus extant paroeciae valde numerosae: et parochi vel Episcopi nunquam has querelas moverunt.

Ex adverso preces Emi Archiepiscopi videntur benigno favore esse excipiendae. Quamvis enim lex Tridentina taxative praescribat ut denuntiationes fiant diebus festis in ecclesia parochiali et inter missarum solemnia, tamen praecipuus huius legis finis est inspiciendus nempe detectio impedimentorum, nam uti edicitur in *can. Humanae aures caus. 24, q. 5,* Decreti Gratian. « Non debet aliquis verba considerare, sed voluntatem et intentionem, quia intentio non debet verbis deservire, sed verba intentioni ». Hinc in proclamationibus faciendis ea teneri debet forma, quae eorum fini respondeat, qui est impedimentorum manifestatio.

Ita, licet ex Trid. Conc. textu denuntiationes fieri debeant intra missam, tamen iuxta resolutionem H. S. C. in una *Lunen.-Sarzanen.* 16 Aug. 1828 declaratum fuit eas fieri quoque posse in alio tempore, quo populi concursus esset frequentior, nempe tempore cantus vesperarum diebus festivis. Nam uti advertitur in folio citatae causae § *Canonici contendunt...* « Saluberrimae legis a Conc. Trid.

praescriptae scopus ac finis non alius certe fuit (quemadmodum scribit H. S. C. in *Brunen.* diei 17 Iunii 1780 relata in *Tudertina – Denunciationum* 19 Aprilis 1823) nisi ut in populi frequentia ineunda matrimonia denuncientur, quo facilius, si quae fuerint, impedimenta detegantur ».

Item iuxta Tridentinam formam publicationes fieri debent in ecclesia parochiali: at S. Alphonsus cum aliis doctoribus in sua *theol. morali, lib. VI, n. 991* ait probabile esse quod fieri possint etiam extra ecclesiam occasione alicuius sacrae functionis in loco magni concursus, saltem sine mortali et, si adsit aliqua causa sine ulla culpa. Idem tenet Sanchez *De sacr. matr., lib. 3, disput. 6, n. 9*: « Quinto Tridentinum iubet denunciationes diebus festivis et in ecclesia inter missarum solemnia faciendas esse: at idem credo esse, si extra ecclesiam in locis competentibus, uti in praedicationibus magna populi copia confluente, fierent..... Nam finis decreti Tridentini dum petit in ecclesia et diebus festivis, inter missarum solemnia denunciationes fieri, est, ut ad multorum notitiam matrimonium perveniat, quo facilius impedimenta detegantur: diebus enim festivis inter missarum solemnia ingens hominum copia solet confluere in ecclesiam. Cum ergo sufficientissime huic fini satisfiat, quando in locis publicis, ubi maior est populi concursus, fierent, satis erit ».

Ex hucusque itaque enucleatis liquido apparet, quod forma a Tridentino inducta circa denunciationes faciendas non debet materialiter seu literaliter accipi, sed subordinate ad finem intentum iuxta ea quae tradit lex *ib. ff. de legib.* « Leges scire non est earum verba tenere, sed vim et potestatem ». Verum, ut exponit Emus Archiepiscopus, forma publicationis oralis inter missarum solemnia matrimoniorum ineundorum in paroeciis Parisiensibus ultra 10 millia incolarum frequentioribus amplius suum finem non consequitur.

Ergo congruum est ut de ea amplius ratio non habeatur, sed potius alia inducatur vel substituatur. Cum autem nova forma proposita nempe forma publicationis per schedas affigendas ad valvas ecclesiae in diebus festivis, quibus magnus concursus fidelium ad ecclesiam paroecialem fieri consuescit, ex eiusdem Emi Archiepiscopi testimonio sufficienter respondeat fini a Conc. Trid. intento in denuntiationibus matrimonialibus iubendis, hinc ea videtur approbanda.

Et Emi Patres precibus Emi Archiepiscopi annuentes responderunt:

« *Pro gratia iuxta petita, facto verbo cum SSmo* ».

In folio:

$\frac{978}{4}$ $\frac{2326}{5}$

I. — ROMANA ET ALIARUM. — DUBIORUM CIRCA DECRETUM DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIO.

In plenariis comitiis ab hac S. C. habitis die 1 februarii mox delapsi proposita fuerunt, inter alia, dirimenda duodecim dubia decretum *Ne temere* respicientia. Emi Patres autem, pro ea qua pollunt sapientia ac scientia, opportunas resolutiones et declarationes ediderunt, quas in audientia diei 4 mensis martii currentis SSmus Dominus Noster ratas habere et confirmare benigne dignatus est easque vulgari mandavit, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Interim quum ad tertium propositum dubium, nempe: *utrum validum sit matrimonium contractum a catholico ritus latini cum catholico ritus orientalis, non servata forma a decreto* Ne temere *statuta* EE. PP. respondendum censuerint: *Dilata et exquiratur votum duorum Consultorum, qui prae oculis habeant leges hac de re vigentes apud Orientales;* in hodiernis comitiis exquisita vota, una cum alio super aliis dubiis S. C. oblatis, subiecta fuerunt EE. PP. iudicio, qui ad dubia:

I. *Utrum validum sit matrimonium contractum a catholico ritus latini cum catholico ritus orientalis, non servata forma a decreto* Ne temere *statuta.*

II. *Num exceptio, per Const.* Provida *in Germania inducta, censenda sit uti mere localis, aut etiam personalis.*

III. *An Ordinarii et parochi nedum explicite sed etiam implicite* « invitati ac rogati », *dummodo tamen* « neque vi neque metu gravi constricti requirant excipiantque contrahentium consensum », *valide matrimoniis assistere possint.*

IV. *An ad licitam matrimonii celebrationem habenda sit ratio dumtaxat menstruae commorationis, non autem quasi-domicilii.*

V. *Utrum sponsalia, praeterquam coram Ordinario aut parocho, celebrari valeant etiam coram ab alterutro delegato.*

VI. *Utrum sponsalia celebrari debeant dumtaxat coram Ordinario vel parocho domicilii aut menstruae commorationis, an possint etiam celebrari coram quolibet Ordinario aut parocho.*

Responderunt

Ad I. « *Negative* ».

Ad II. « *Affirmative* ».

Ad III. « *Exceptionem valere tantum pro natis in Germania ibidem matrimonium contrahentibus, facto verbo cum SSmo* ».

Ad IV. « *Affirmative* ».

Ad V. « *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam* ».

Ad VI. « *Negative* ».

Ad VII. « *Posse celebrari coram quolibet Ordinario aut parocho, dummodo intra limites territorii eiusdem Ordinarii vel parochi* ».

2717/6

II. — CAMERACEN. — NULLITATIS MATRIMONII

Curia Cameracensis per sententiam diei 7 iunii 1906 declaravit: « matrimonium inter Franciscum Masurel (e Gallia oriundum) et Ma« dolinam Fenn (sectae anglicanae addictam), coram officiali publico « in Anglia attentatum, seu potius simulatum, nullum esse ex defectu « consensus utriusque partis ». Verum cum ab huiusmodi sententia ad hanc S. C. appellasset localis vinculi defensor ex officio, causa proposita fuit in plenariis comitiis die 26 ianuarii 1907, in quibus ad dubium *an Curiae Cameracensis sententia sit confirmanda vel infirmanda in casu*, Emi Patres responderunt: *Ex deductis non constare de nullitate matrimonii*.

Die vero 10 iunii eiusdem anni haec S. C., instante viro actore, Archiepiscopo Cameracensi munus commisit supplendi acta processus matrimonialis, servatis de iure servandis. Hoc peracto, iterum dirimenda proposita fuit quaestio sub rogandi formula:

« *An sit standum vel recedendum a decisis in casu* ».

Sed Emi Patres priorem confirmarunt sententiam, respondentes: « *In decisis* ».

III. — PARISIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. « *Affirmative* ».

IV. — VENETIARUM. — MATRIMONII (*reservata*).

R. « *In decisis* ».

V. — LARINEN. — EXECUTIONIS CONCORDIAE (*reservata*).

R. « *Executioni mandandam esse concordiam, et ad mentem* ».

VI. — IMOLEN. — DECIMARUM.

R. « *Ad meutem* ».

VII. — COMPOSTELLANA. — QUOAD CONCURSUS PAROECIALES.
R. « *Dilata* ».

VIII. — SUESSANA. — PRIVATIONIS PAROECIAE
(*reservata*). *Extra ordinem.*
R. « *Ad mentem* ».

S. C. DE PROPAGANDA FIDE

Praefectum Apostolicum insularum Carolinarum laudatur pro annua accepta relatione.

Romae, 2 Ianuarii 1908.

Rev.me Pater,

Annuam istius, cui praees, Apostolicae Praefecturae relationem a Rev. Tua die 10 Septembris elapsi anni datam recepi, attenteque perlegi. Quanto zelo Rev. Tua atque omnes in sacro ministerio adiutores tui Divini Nominis propagationem et gloriam prosequuti sitis, ex tuis litteris apertissime apparet; atque meritas cuique proinde haec S. Congregatio per presentes tribuit laudes.

Fructus vere laborum vestrorum non aeque sane laetantes vobis colligere ubique datum est. Siquidem, si in insula Ponape et frequentiores infideles ad fidem sunt conversi, et ferventiores in religiosis operibus catholici exstiterunt; caeteris in duabus insulis et maximas in indigenis a depravatis suis moribus deterrendis difficultates substinuistis, et fere nullum in catholicis ad christianae vitae institutum reducendis, fructum experti estis.

In Domino vero confidite. Zelum vestrum, sive in scholis pro iuventute ubique aperiendis sive in sacris aedibus aedificandis, sive in populis istis barbaris evangelizandis, sive in rapacibus lupis, ovina quidem pelle contectis, ab ovile Christi pellendis Deus misericors infructuosum fore non patietur. Constantes igitur estote: orationi semper intenti, in sacro ministerio strenue adlaborate: nihil pro animarum bonum intentatum relinquite; et Deus qui dat omnibus abundanter, et labores vestros uberrimis salutis aeternae fructibus coronabit; et vobis electissimas suas gratias concedere misericorditer dignabitur. Quas quidem Tibi tuisque omnibus confratribus atque adnitoribus ominans, Deus simul precor ut te diu sospitem servet.

Reverentiae Tuae Addictissimus Servus
Fr. H. M. Card. Gotti *Praef.*
Aloisius Veccia *Secret.*

P. Venantio de Prechthal
Praef. Apost. Insular. Carolinarum.

S. CONGREGATIO INDICIS

DECRETUM

Quo nonnulla opera a Barbier, D'Alma, Dupin, d'Azzi et Hamelin exarata damnantur et proscribuntur.

Feria II. die 25 Maii 1908.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Revendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPA X *Sanctaque Sede Apostolica Indici librorum pravae doctrinae, eorumdemque proscriptioni, expurgationi ac permissioni in universa christiana republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio Apostolico Vaticano die 25 Maii 1908, damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, atque in Indicem librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur opera:*

L'abbé **Emmanuel Barbier,** Le progrès du libéralisme catholique en France sous le Pape Léon XIII. Histoire documentaire. Paris, P. Lethielleux.

– Ne mêlez pas Léon XIII au libéralisme. Ibid., 1907.

Jean **D'Alma,** La controverse du quatrième évangile. Paris, E. Nourry, 1907.

Antoine **Dupin,** Le dogme de la Trinité dans les trois premiers siècles. Ibid., 1907.

C. **Romano d'Azzi,** Un vasto inganno: la risurrezione dei morti. Studio critico, Roma, Enrico Voghera, 1907.

Ferdinand Hamelin, Le journal d'un prêtre. Roman. Paris, Stock, 1908.

Itaque nemo cuiuscumque gradus et conditionis praedicta opera damnata atque proscripta, quocumque loco et quocumque idiomate, aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sub poenis in Indice librorum vetitorum indictis.

Paulus **Bureau,** Decreto S. Congregationis, edito die 17 Martii 1908, quo liber ab eo conscriptus notatus et in Indicem librorum prohibitorum insertus est, laudabiliter se subiecit.

Quibus SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPAE X *per me infrascriptum Secretarium relatis,* SANCTITAS SUA *decretum probavit, et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.*

Datum Romae die 26 Maii 1908.

Loco ✠ Sigilli. FRANCISCUS Card. SEGNA, *Praefectus.*

Fr. THOMAS ESSER, Ord. Praed. a *Secretis.*

SS. RITUUM CONGREGATIO

I. — Circa Pontificalia peragenda a Priore S. Pauli primi Eremitae in Polonia.

CLEMENS PP. XIV, suis Litteris Apostolicis d. d. 23 Iulii 1770, Priori generali Ordinis S. Pauli primi Eremitae pro tempore concessit indultum pontificalium, et facultatem utendi habitu Praelatorum albi coloris, etiam in Urbe, necnon monachis suis tonsuram et minores ordines conferendi, aliaque privilegia. Cum autem super usum indulti pontificalium nonnulla dubia oborta fuerint, hodiernus Prior Eusebius Rejman, ea S. R. C. enodanda proposuit, quae sequentia dedit responsa:

I. Rmus Prior S. Pauli I Eremitae potest uti vestibus praelatitiis coloris albi, non exclusis pileolo et bireto eiusdem coloris.

II. Nihil prohibet quominus Priorem, dum ad ecclesiam solemniter celebraturus procedit, comitentur Religiosi ipsius more monachorum S. Benedicti, dummodo Religiosi sacris vestibus non sint induti.

III. Si sedes abbatialis seu prioralis est *mobilis,* finitis functionibus pontificalibus, amoveri debet; si vero amoveri nequeat, utpote *fixa*, tunc sufficit ut nudata maneat omnibus ornamentis, post easdem functiones pontificales.

IV. Mitra *gemmata* interdicitur Abbatibus, nisi speciale indultum Apostolicum eam alicui concesserit.

V. Prior Ordinis S. Pauli pontificalia agere potest diebus a Clemente XIV concessis; nec non festo B. M. V. Czestochoviensis ac Dominica infra Octavam Corporis Christi, si fiat processio, iuxta decretum S. R. C. die 22 Augusti 1906.

Atque ita rescripsit, die 3 Februarii 1907.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

II. — ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM.

Circa ordinem praeferentiae in translatione festorum,

RMUS. P. Marianus Sabaleurki, procurator Ordinis Fratrum Minorum Conventualium, a Sacra Rituum Congregatione sequentis dubii solutionem humiliter expostulavit; videlicet: Utrum ordo

praeferentiae inter festa eodem die occurrentia, in Rubricis generalibus Breviarii Romani tit. X, n. 6 statutus, integre servandus sit etiam in translatione Officiorum sive accidentali sive perpetua, prout ibidem Rubricae n. 7 innuere videntur?

Et sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio, omnibusque perpensis, propositae quaestioni ita respondendum censuit: *Consule probatos auctores.*

Atque ita rescripsit, die 14 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*
† D. PANICI. Archiep. Laodicen., *Secretarius*

III. — DUBIUM

De cantu " Libera me Domine „ post missam privatam.

POSTULATO Sacrorum Rituum Congregationi exhibito: « An liceat sacerdoti canere post Missam privatam Responsorium *Libera me Domine*, aut quid simile, pro defunctis, praesente vel absente cadavere », Sacra eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio, ita respondendum censuit: « Si agatur de Missa lecta defunctorum a Rubricis et decretis permissa, Absolutio in cantu immediate post eam non probibetur; sin vero de Missa diei currentis aut votiva, servetur decretum n. 3780 *Romana-Resolutionis dubiorum* 12 Iulii 1892 ad VIII » (1).

Atque ita rescripsit ac declaravit, die 28 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*
† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

(1) 3780. - Romana - Resolutionis Dubiorum - 12 Iulii 1892. VIII. - Num Absolutio pro defunctis fieri vel Responsorium super sepulturam cantari quotidie possit, maxime si id ex consuetudine antiquiori servatum hucusque fuerit, ut adimpleatur testatoris voluntas. R. Ad VIII. - Affirmative, exceptis tamen duplicibus primae classis, in quibus Absolutio et Responsorium neque habere locum poterunt private post absolutas vespere Horas canonicas. Quod si in diebus permissis de mane fiant, numquam post Missam de die, nisi omnino independenter ab eadem.

IV. — De novo Tabernaculo pro adservanda SS. Eucharistia.

Eme Domine,

SACERDOS Godefridus A. P. V. Winter Baumgarten, nomine dominorum Ordinariorum provinciae ecclesiasticae Milwaukiensis in America septentrionali, humiliter postulat, ut viso et inspecto novo Tabernaculo pro adservanda SSma Eucharistia, ex metallo solidissime extructo, a societate quam vocant *The Rauwald ecclesiastical Art Mfg. Co.*, dignetur ipsum Tabernaculum adprobare utpote tali ratione constructum, ut in nihilo contrarium sit neque Rubricis Ritualis Romani neque istius S. R. C. decretis. Nova huius Tabernaculi constructionis ratio prae aliis videtur esse commendanda, non tantum pro materiae soliditate, sed potius pro ingenioso modo quo Tabernaculum clauditur, ita ut nullimode aperiri possit, nisi in promptu habeatur clavis, neque ipsa pulvis penetrare queat.

Ex Secretaria S. R. C., die 1 Aprilis 1908

Communicetur sacerdoti oratori responsum Sacrae Rituum Congregationis in casu simili datum sub die 18 Martii 1898; *Finem inventoris esse laudandum, negotium vero in casu et ad effectum de quo agitur, spectare ad ipsos locorum Ordinarios.*

L. ✠ S. † D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

V. — DECRETUM.

Baiocen. Beatificationis et Canonizationis Ven. S. Dei IOANNIS EUDES Missionarii Apostolici institutoris Congregationis Iesu et Mariae atque ordinis B. M. V. a Caritate.

Super dubio. — *An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.*

Apostolico ministerio aeternae hominum saluti consulere ac multiplicem populorum complecti miseriam, iuxta illud: *evangelizare pauperibus misit me*, opus est adeo mirabile, ut maximis a Christo Domino aequiparetur prodigiis. Ab Eo enim sciscitantibus Ioannis Baptistae discipulis, essetne Ipse Messias: *euntes*, inquit, *renuntiate Ioanni quae audistis et vidistis; quia caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur* (Luc. VII, 22). Inter pios huiusmodi Samaritanos, quos aegrae societati sanandae divina Providentia eo plures excitare solet quo in peius ruere videntur homines, immortalem sibi peperit famam Ven. Dei Servus IOANNES EUDES.

Huius Viri christiana caritas, unde ceterae virtutes tamquam a fonte derivantur, haud alios limites novit, quam quibus humana perversitas aut infelicitas continetur. Utroque genere calamitatis Gallorum gens praeter modum premebatur medio saeculo XVII, tum ob resolutam turbulentissima illa tempestate cleri populique disciplinam, tum ob diram contagionem, quae vivo Ven. IOANNE, haud semel huc illuc est propagata. Huic duplici exitio Ven. Dei Servus occurrens, primum quidem institutis praecipue Seminariis per varias Galliae regiones Clero prospexit, tum vero sacris missionibus,

quas centies ac duodecies exhibuit, piis consociationibus aliisque sanctissimis industriis, intermortuam plebis excitavit fidem collapsosque mores restituit. Asiatico autem grassante morbo quum omnes periculi metu aufugerent, impavidus ipse perstitit, id unum veritus, ne cui forte, tot ad aegros accurrens, pestem afflaret. Medias inter calumnias invidiamque a Iansenianis illi conflatam, ne temporis quidem momentum sivit esse labore vacuum, ut illata Religioni damna sarciret et omnis ferme conditionis homines periculis eriperet; quod et verbo et scriptis, maximeque constitutis piis coetibus ac sodalitiis, est consequutus.

Ereptum Galliae tantum praesidium anno MDCLXXX omnes civium ordines defleverunt, nec dubium cuiquam fuit agi de Viro, cui Beatorum Caelitum honores essent expetendi, maxime quod commune iudicium Deus visus esset confirmare prodigiis: de tribus autem ex his speciatim est disceptatum.

Horum primum accidit anno MDCCCLXXIV in Cadomensi Coenobio B. M. V. a Caritate. Soror Augustina Chassé ex eodem instituto quum ad annum aetatis suae octavum supra trigesimum pervenisset, laborare stomacho coepit et excruciari doloribus acerbissimis. Mox tumor accessit, cuius pessima natura patefecit agi de cancro. Praecipiti in dies morbo, quum nec aegrotae nec medico ulla esset fiducia sanationis, quin etiam imminere videretur mors, nono praecationum die, quas, non sponte sua, sed antistitae iussu Augustina inchoaverat in honorem Ven. IOANNIS EUDES, dum ipsa aegre se sistit coram eius reliquiis, dolores illico cessant, tumor evanescit, irreparabili morbo, qui per annos XII eam excruciaverat, integra succedit ac perfecta valetudo.

Alterum experta miraculum est eiusdem instituti Soror Lucia Clairai eodem anuo. Hanc, trigesimum prope annum agentem, corripuit paralysis, quae a cruribus propagata sensim ad dorsum, ad linguam, ad guttur, mox ad aures oculosque, immobilem iacere coegit, ac tam horrida quidem conditione, ut et difficilis ei esset respiratio, et alimonia artificio sumenda. Corpore praeterea toto ulceribus deformato, tertium iam annum, stupentibus omnibus, in eo statu trahebat. Inter haec, invocata ope Ven. IOANNIS EUDES, die ab instituta supplicatione septimo, repente prosilit e lectulo restitutis omnino sensibus, amota paralysi, dilapsis ulceribus.

Tertium obtigit miraculum adolescenti Ludovico Bourdon anno MDCCCLXXXIII. Is, e schola S. Aloisii vulgo Plancoët, solatii causa silvas pererrans cum suis aequalibus, a socio quodam forte ictus est terreo globulo; qua de causa non ita multo post dexteri oculi lumen amisit. Studiis ideo intermissis, exceptus est ut famulus inter Sodales Eudistas, ubi post aliquot menses altero privato est oculo, ita ut plane caecus evaserit. Sanationis omni spe iudicio peritorum relicta, Ven. IOANNIS EUDES patrocinium imploravit per novendiales preces; quibus vix absolutis, visum illico perfecteque recepit.

Quare post editum a sa. me. Leone XIII decretum octavo idus ianuarii anno MDCCCCIII de approbatione virtutum Ven. Servi Dei IOANNIS EUDES, super tribus hisce miraculis, diligenti inquisitione instituta, confectis recognitisque apostolicis tabulis, instaurata est actio

primum in antepraeparatorio conventu in aedibus Revmi Cardinalis Dominici Ferrata Causae Relatoris quarto cal. feb. an. MDCCCCIII; deinde in praeparatorio ad Apostolicum Palatium Vaticanum habito, quinto cal. feb. labentis anni; denique in Congregatione generali quarto cal. maias eiusdem anni coram SSmo D. N. Pio Papa X, in qua, proposito dubio ab eodem Revmo Cardinali: ***An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur***, omnes, tum Purpurati Patres tum Consultores suffragia protulere. At SSmus Pater ab aperienda mente Sua in praesens abstinuit monuitque praesentes ut in re tam gravi supernum lumen efflagitarent.

Hodierno autem die, Dominica II post Pascha, qua festum in honorem inventae Crucis D. N. percolitur, Sacris pientissime operatus in domestico sacello, nobiliorem aulam Vaticanam ingressus et pontificio solio assidens ad Se acciri mandavit Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni SS. RR. Congregationi Praefectum et Dominicum Ferrata Causae Relatorem; una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto a secretis, iisque adstantibus solemni decreto sanxit: *Constare de tribus propositis miraculis :* nimirum de primo: — *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Marie Augustinae Chassé ex instituto B. M. V. a Caritate a cancro in stomacho :* — de altero: *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Luciae Clai ai ex eodem Instituto a multiplici paralysi ex organica laesione cerebro-spinali ;* — ac de tertio: *Instantaneae perfectaeque sanationis Ludovici Bourdon a caecitate.*

Hoc autem Decretum evulgari et in SS. Rituum Congregationis acta referri iussit, quinto non. maias an. MDCCCCVIII.

L. ✠ S.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

† DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

VI. — DECRETUM

Baionen. Beatificationis et Canonizationis Ven. servi Dei LUDOVICI EDUARDI CESTAC, **fundatoris Congregationis Famularum Mariae.**

SODALITIO Angeriensi Sororum a Bono Pastore quod Ven. Serva Dei Elisabeth Euphrasia Pelletier fundaverat, alterum adiiciendum est simile et de christiana civilique societate aeque benemeritum Institutum Baionense Famularum Mariae quod Dei Famulum LUDOVICUM EDUARDUM CESTAC habet auctorem. Eodem caritatis impulsu, atque ad eundem peculiarem finem assequendum, nempe tuendis puellis derelictis, redimendis mulieribus deperditis, iustitiaeque simul ac clementiae prospiciendae, ambo institutores opus quisque suum erexit legibusque munivit. Quum vero de huius Servi Dei LUDOVICI EDUARDI CESTAC beatificationis Causa introducenda penes Sacram Rituum Congregationem actum sit, de Eiusdem ortu, gestis, obitu atque fama sanctitatis quaedam deliberare iuvat ex ipsis tabulis Processualibus desumpta. Baionae apud Pyrenaeos montes, die 6

Ianuarii anno 1801, in lucem venit Servus Dei, habitus uti donum coeli ac praemium pietati precibusque parentum Dominici et Amitae Sarode quae illum absque dolore peperisse fertur. Patrem coecitate, surditate aliisque gravibus morbis affectum Deus, quasi aurum in igne, probavit; hasque infirmitates et tribulationes patienti fortique animo ille pertulit piamque vitam pretiosa morte coronavit, documenta et exempla filiolo reliquens eximiis virtutibus comparandis. Mater, lectissima foemina, viro suo orbata sancta filii vestigia sequuta est, atque ipsum Institutum ab Eo conditum, post annum 1842 amplexa est. « Laudemos viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua, *legitur in Ecclesiastico.* Homines divites in virtute, pulcritudinis studium habentes, pacificantes in domibus suis. Qui de illis natis sunt, reliquerunt nomen narrandi laudes eorum ». Eodem die festo quo Magis praeviam sequentibus stellam simulque gentibus se manifestavit Deus Infans, utrunque lumen naturae et gratiae cum nativitate et regeneratione affulsit infantulo qui LUDOVICUM EDUARDUM nomen accepit. Trimulus in gravem incidit morbum, sed vix a matre ad aram Virginis offertur extemplo sanatur. Inde amor in Deiparam Virginem, crescente aetate, profundiores in eo mittebat radices, itemque memoria de beneficiis acceptis gratusque animus. Quinquennis, legendi arte iam eruditus Sanctorum vitas studiose percurrebat, eorumque gesta addiscere atque imitari satagebat. Iuvenis sub severa patris disciplina multum profecit temperantia et fortitudine. A ludis theatrisque refugiens si ad spectacula ductus erat. Marianum Rosarium recitabat. Facili promptoque ingenio donatus, in scholis non minus pietate quam doctrina sodalibus praeibat. Baionae ad mensam Eucharisticam prima vice admissus, statim ad Christi ministerium se trahi sensit atque patri de statu vitae postulanti ingenue respondit ac declaravit ad sacra et ad sacerdotium se velle dedicare. Ad Aturiense Seminarium missus condiscipulum habuit Ven. Michaelem Garicoits, ibique anno 1819, dioecesano aere ad S. Sulpitii Seminarium Parinsiense transferri meruit. Verum post annum, infirma laborans valetudine Lutetia .1 deseruit, et ad Lassoriense Seminarium migravit, ubi studiorum curriculum feliciter absolvit, et per gradus ad ordines ascendens, anno 1825 sacerdotio auctus est. E Seminario egressus, omnia et singula sacri ministerii et christianae charitatis opera alacri ferventique animo explevit. Inter canonicos Cathedralis Ecclesiae Baionen. ab Episcopo Lacroix cooptatus, ipsius Episcopi et Capituli admirationem et venerationem sibi comparavit; atque paulo post canonicatu sponte dimisso, ut expeditior foret sacerdotalibus officiis exercendis, praeclaro et scripto laudis testimonio atque titulo et privilegio canonici honorarii decoratus est. Anno 1839 Eius pater demortuus est; et mater post exactum triennium domum Refugii ingreditur, ut bonis piisque vacet operibus. Interim LUDOVICUS EDUARDUS apud alienos commorans, tenui victu, cultu ac domicilio contentus, asylis ac refugiis pauperum erigendis atque augendis se totum devovet. Misericordia motus erga puellas per urbem vagantes ac derelictas, annuente ac favente Episcopo, et divina providentia adiuvante, nonnullas colligit atque in tuto loco et apposito asylo collocat, auspicatissima die

Iulii an. 1836, adhibita cura et opera tum piae sororis, tum alterius virginis nomine Gratiosae. Aucto pusillo gregi amplior domus evasit necessaria quae, collato aere civium et curionum, a Dei Famulo empta est. LUDOVICI soror huic domui praeposita haud minus admirabilis quam amabilis sodalibus atque puellis, decem adhuc annos vixit, pieque obiit an. 1849. Quadam die contigit, ut LUDOVICUS morienti foeminae spiritualiter subveniendae vocatus, etsi statim accurrisset, eam mortuam invenerit in domo vitiis flagitiisque contaminata, flentibus et collacrymantibus contubernalibus. Salutarem opem quam praestare non potuit defunctae, in bonum cohabitantium convertit, easque cohortatus est a via mala recedere et ad vitam christianam redire. Ita erga huiusmodi foeminas suum apostolatum exercere coepit et, quas bene dispositas ac poenitentes reperiit, in coetum collegit, eique superiorem contignationem ac omnino separatam domus ruralis ubi puellas abdiderat, veluti locum refugii destinavit. Quum vero harum poenitentium numerus de die in diem succresceret, tum in Gallia, tum in proxima Iberia, complures ex his ad domos refugii iam conditas et ad varia sodalitia pertinentes mittebat, ubi victum et hospitium ex liberalitate benefactorum habebant. Deinceps in aedem, magnum paradisum nuncupatam, puellas et poenitentes transtulit, quae postremae, austeriori vitae genere selecto, laborem manualem cum frequenti oratione sociabant; eisque cibus parcus et vilis, vestes asperae cum cilicio, quies autem seu somnus in stramentis erat. Quo poenitentes agris colendis operam darent et a puellis prorsus seiunctae manerent, peculiare a Deo lumen expostulavit, suffragante Nostra Domina de Buglosa. Angletii brevi commorans, adit rus et domum in qua, quum vidisset imaginem S. Mariae Magdalenae, quasi signum divini beneplaciti et coelestis patrocinii, se excitatum ac recreatum sentit, illamque possessionem emit illucque poenitentes cum virginibus earum custodiae praepositis ac Sorore Bodin antistita adducit. Haec sedes ac domus *Refugium* nuncupatur. Postulantibus autem curionibus Tolosanis nonnullas ex virginibus Refugio addictis quae in urbano nosocomio aegrotis adsisterent, Episcopus et LUDOVICUS eas concessere, postquam ipsae religiosis votis in famulatum Dei et proximi se consecrarunt. Hoc pacto auspicata et constituta est Congregatio Famularum Mariae quae cum asylo puellarum et refugio poenitentium opus LUDOVICI complevit. Idem Dei Famulus, exorato S. Ioseph Deiparae Virginis Sponso et virginum custode ac patrono, novi Instituti regulas legesque conscripsit, prudentia ac sapientia refertas, quas ecclesiastica auctoritas dioecesana laudavit et probavit. Ipso fundatore, adhuc vivente, sodalitium adeo increvit, ut usque ad sexaginta supra centum domos adnumeraverit. Apostolicae Sedis laudativum decretum obtinuit an. 1870, octoque post annos alterum approbativum, donec anno 1896 cum suis constitutionibus supremo decreto probari et confirmari meruit. Poenitentium Institutum a S. Bernardo nomen accepit. Ipsae in solitudine reconditae, perpetuo silentio, admodum foeminis arduo, agrestique labore seorsim ab aliis asperam vitam agunt. Ager ab illis excultus et ab eius domino in legatum Pio Instituto relictus, etiam Summorum Principum

praesentia fuit cohonestatus, qui et Sorores Bernardinas et sacerdotem fundatorem multis laudibus extulerunt. Neque tantum in miseros egenosque viventes charitatem suam effundebat, sed etiam iu fideles defunctos quorum poenis leniendis Viae Crucis pium exercitium Ipse peragebat et suis quotidie peragendum iusserat. Praeter ea carnem suam macerare vigiliis, ieiuniis, cilicio flagellisque non desistebat. Obsequium ac obedientiam Romano Pontifici, Christi Vicario, rectori, doctori ac pastori universi dominici gregis fovebat et profitebatur, saepe recolens ac proferens divina verba « *Tu es Petrus* etc. ». Admodum devotus mysteriis nostrae Redemptionis, praecipue SSmae Eucharistiae, frequenter ingeminabat: « Adoremus in aeternum SSmum Sacramentum ». Ob filialem erga Beatissimam Virginem affectum et precem satis per Gallias evulgatam composuit, et sua Instituta ab ipsa nuncupavit, et ad eius statuam appendi voluit numisma gallicae Legionis Honorariae quo ob praeclara merita fuerat decoratus. Peculiari etiam pietate prosequutus est suos patronos caelites S. Ioseph, S. Bernardum, S. Caietanum, S. M. Magdalenam, sanctosque Angelos tutelares. Tandem Dei Famulus gravi morbo vexatus, eoque ingravescente, sacramentis Ecclesiae roboratus, inter gemitus lacrymasque sororum et poenitentium, supremum obiit diem 27 Martii 1868. Postridie ad S. Bernardi templum cadaver delatum, a frequenti et devoto clero ac populo fuit honoratum. Exequiis rite persolutis, ipse Episcopus a suggestu laudes defuncti pronunciavit super textu: « Dispersit, dedit pauperibus etc. », et postquam cadaver humatum fuit, idem Antistes exaravit atque tumulo inscriptum voluit epitaphium, quod Servi Dei sanctimoniae ac virtutum famam breviter summatimque describebat. Huiusmodi fama in vita et post obitum Ludovici percrebrescente ac magis in dies clara, Processus Ordinarius Informativus in ecclesiastica Curia Baionensi adornatus est, et Romam ad Sacram Rituum Congregationem delatus. Quum vero omnia in promptu essent, scriptorum Servi Dei revisione iam peracta, obtentaque dispensatione a lapsu decennii et ab interventu et voto consultorum, instante Rmo Dño Mauro Bernardo Nardi, Episcopo tit. Thebano, Ordinis Minorum Capuccinorum atque huius Causae Postulatore, attentisque litteris postulatoriis quorumdam Emorum S. R. E. Cardinalium, plurium Rmorum Sacrorum Antistitum aliorumque ecclesiastica vel civili dignitate praestantium, praesertim e Gallia atque Hispania, necnon supplicibus votis universae Congregationis Famularum Mariae, Emus et Rmus Dñus Card. Vincentius Vannutelli, Episcopus Praenestinus et eiusdem Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum coactis, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An signanda sit Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibusque accurate perpensis rescribendum censerunt: « *Affirmative seu signandam esse Commissionem, si Sanctissimo placuerit* », die 7 Aprilis 1908.

Facta postmodum de praedictis Santissimo Domino Nostro Pio

Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae eiusdem Congregationis ratam habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Venerabilis Servi Dei LUDOVICI EDUARDI CESTAC Fundatoris Congregationis Famularum Mariae die 8, eisdem mense et anno.

S. Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

VII. — PINNEN.

Decretum Beatificationis et Canonizationis V. S. Dei Gabrielis a Virgine Perdolente Clerici professi e Congregatione Excalceatorum Passionis D. N. I. C.

Super dubio: ***An stante approbatione virtutum et duorum miraculorum*** Tuto ***procedi possit ad solemnem eiusdem Ven. Servi Dei Beatificationem.***

CIRCUMVENTAE tot insidiis inventuti, ut, excusso Christi iugo suavissimo, praeceps in vitia ruat, magno spectaculo est eorum robur invictum, qui, quum aetate et gratia florerent, vix dum experti mundanarum rerum vanitatem, cito pedem a periculo retulerunt, illibataeque semina virtutis longe meliore in agro, id est in claustro inserenda censuerunt. Huiusmodi floribus Ecclesiae campus, vel horridis perculsus tempestatibus, caruit nunquam, ut hac ipsa aetate videre est in Ven. Dei Servo GABRIELE a Virgine Perdolente.

Insigne hoc decus vigentis iuvenum ritu Congregationis S. Pauli a Cruce, non modo Pinnensem Recessum, ubi in Christo delituit suae splendore virtutis auxit erexitque, non modo iis, qui *in sortem Domini vocati sunt*, exemplo praeluxit, sed ceteris etiam, antequam perfectioris vitae institutum amplecteretur, documento fuit, studium christianae pietatis, haud semper hirsutis Eliae pellibus circumcingi, sed componi etiam posse cum honesta elegantia, qualem vel nobilitas generis, vel societatis lectioris consuetudo requirit. Quod si mature GABRIEL licitis etiam commodis valedixit, id plane confirmat, vana tandem omnia esse. praeter amare Deum, et christiani adolescentis veram fortitudinem in eo sitam esse, ut voci Dei ad Se trahentis illico obtemperet, etiam cum iactura rerum omnium, quae in terris habeantur carissimae.

Is quum fuerit Ven. Dei Servus GABRIEL, consequutus profecto est laudem et beatitudinem viri legem Domini meditantis die ac nocte, de quo in ps. 1: *Et erit tamquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo.* Ac fructum sane dedit uberrimum GABRIEL, non solum exempli efficacia, sed copia etiam prodigiorum, quibus Deus visus est sanctitatis eius famam in dies magis consolidare. De duobus ex his penes hanc SS. Rituum Congregationem instituta est actio, ac de

utroque SS.mus D. N. Pius PP. X Decreto edito septimo cal. februarii volventis anni constare edixit.

Unum supererat, iuxta sacri huius Fori statuta, inquirendum; an Ven. Dei famulus solemni et publico cultu, qui beatos decet, Tuto foret augendus. Quod in huius Congregationis generali Conventu, habito coram SSmo D. N. quarto cal. maias eiusdem anni praestitit Rmus Cardinalis Dominicus Ferrata, Causae Relator. Quamvis vero omnes qui interfuere quum Rmi Cardinales tum Patres Consultores unanimi suffragio, Tuto procedi posse respondissent, nihilominus Beatissimus Pater ab aperienda mente Sua supersedendum censuit, adhortatusque praesentes est ut effusis precibus divinam opem implorarent.

Hodierno vero die, Dominica II post Pascha, qui dies solemnia quod Crux sacrosancta Hierosolymis inventa est annuus memorat, Eucharistico sacrificio religiosissime litato in domestico sacello, ad Vaticanas aedes accivit Rmos Cardinales Seraphinum Cretoni Sacrae Rituum Congregationi Praefectum, et Dominicum Ferrata Causae Relatorem, una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infra scripto Secretario, iisque adstantibus edixit: Tuto *procedi posse ad solemnem Ven. Servi Dei* Gabrielis *a Virgine Perdolente Beatificationem.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi, in acta SS. Ritum Congregationis referri, Litterasque Apostolicas sub plumbo de Beatificationis solemnibus, ubi primum licuerit, in Basilica Vaticana celebrandis expediri iussit, quinto non. maii an. MDCCCCVIII.

L. ✠ S. S. Card. Cretoni, *S. R. C. Praefectus.*

✠ D. Panici, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

I. — Facultas benedicendi et indulgentiandi Coronas Viae Crucis.

Beatissimo Padre,

Giovanni Vincenzo Tasso, Assistente generale della Congregazione della Missione, Zelatore dell'arciconfraternita della Santa Agonia di Gesù nell'Orto, stabilita nella Casa madre di Parigi e in molte Case de' Missionarii e delle Figlie della Carità, prostrato al bacio del Sacro Piede, supplica umilissimamente la Santità Vostra di estendere a tutti i Preti della Missione e a tutti i Direttori e Zelatori della Santa Agonia la facoltà di benedire e indulgenziare la *Corona della Via Crucis, della Serva di Dio Luigia Borgiotti, Confondatrice delle Suore Nazzarene,* facoltà già concessa

dal S. Padre Pio IX al Card. De Angelis, e da Vostra Santità stessa al Card. Richelmy e al superiore della Missione di Torino nell' udienza privata accordata a Monsignor Parodi, Arcivescovo di Sassari, il 4 Aprile 1906.

Che della grazia, ecc.

Iuxta preces in Domino.

Die 2 Novembris 1906.

PIUS PP. X

II. — Privilegium Missae Votivae de mysteriis viae dolorosae D. N. I. C. in Sacellis Hierosolymis in decursu viae dolorosae erectis conceditur.

Quum anno superiore ab Apostolica Sede Festum cum Officio et Missa propriis universo Ordini Fratrum Minorum concessum sit de Mysteriis Viae Dolorosae Domini Nostri Iesu Christi; Rev. Pater Frater Robertus Razzòli ex eodem ordine Custos Terrae Sanctae, Sanctissimum Dominum Nostrum Pium Papam Decimum humillimis precibus flagitavit, ut Hierosolymis in Sacellis in decursu Viae Dolorosae erectis, ubi singula Mysteria, quae mente recoluntur, adimpleta fuere, eiusmodi Missa Votiva de eisdem Mysteriis celebrari valeat, prout ibidem, ex Apostolico Indulto diei 31 Augusti 1895 celebrantur respectivae Missae Votivae in Sanctuariis minoris ordinis.

Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, attento commendationis officio Revmi Procuratoris Generalis memorati Ordinis privilegium Missae Votivae de Mysteriis Viae Dolorosae D. N. I. C. concedere dignata est, iuxta preces, excepto omnino Sacello quod extat in Statione ut aiunt, Decimaquarta eiusdem Viae Dolorosae; attamen pro omnibus Sacerdotibus in unico Altari exstante in singulis Sacellis; et pro Sacerdotibus tantum peregrinis vel peregrinantium ducibus, ubi habeantur pluria Altaria; servatis Rubricis, ceterisque clausulis in memorato Indulto appositis pro Sanctuariis minoris ordinis.

Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 13 Novembris 1907.

S. Card. Cretoni, *Praef.*

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen.. *Secret.*

III. — Indultum conceditur in Ecclesia Nazarena celebrandi Missam votivam de S. Familia Iesu, Mariae et Ioseph servato indulto 31 augusti 1895 pro aliis Missis votivis.

SANCTISSIMUS Dominus Noster Pius Papa X, clementer deferens supplicibus votis Rev. Patris Fratris Roberti Razzoli, ex ordine fratrum Minorum, Custodis Terrae Sanctae, Revmi P. Procuratoris Generalis eiusdem Ordinis officio communitis ab Emo et Revmo D. Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto relatis, benigne indulgere dignatus est, ut in Ecclesia S. Ioseph, quae erecta est ubi Domus Nazarena eiusdem Sancti Patriarchae traditur existisse, Missa Votiva de Sancta Familia Iesu, Mariae, Ioseph, celebrari valeat cunctis diebus, quibus respectivae Missae Votivae in Sanctuariis Terrae Sanctae primi ordinis, iuxta Apostolicum Indultum diei 31 Augusti 1895 permittuntur: servatis ceterum Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 13 Novembris 1907.

S. Card. CRETONI, *Praef.*

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

IV. — Nova concessio quoad Coronas Viae Crucis.

Beatissime Pater,

AUGUSTINUS Veneziani, Procurator generalis Congregationis Missionis, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, enixe orat concedi, ut christifideles, a Stationibus Viae Crucis visitandis, canonice erectis, impediti, si una simul cum altero congregati, qui Coronam Viae Crucis possideat, indulgentia a S. V. ditatam sub die 2 Novembris 1906, recitent vigesies *Pater, Ave* et *Gloria,* omnes et singuli relativas indulgentias lucrari valeant, dictae Coronae adnexas, etsi unus tantum eamdem Coronam manu teneat.

Ex audientia SSmi. die 1 Decembris 1907.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X benigne annuit pro gratia iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria Sacrae Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 1 Decembris 1907.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

V. — DECLARATIONES

Circa concessiones pro celebratione SS. Cordis Iesu.

Beatissimo Padre,

Il sacerdote Michele Ietti di Napoli, Direttore dell' Apostolato del mese di Cuore di Gesù, prostrato ai piedi della S. V., umilmente espone che, essendosi la S. V. degnata di concedere grazie specialissime, con rescritto della S. C. delle Indulgenze del dì 8 Agosto 1906 per la solenne celebrazione del mese del Sacro Cuore, sono sorti alcuni dubbi circa l' interpretazione di esso rescritto, onde supplica la S. V. a volersi degnare di risolverli autorevolmente. Essi sono:

I. Come debba intendersi la celebrazione solenne del detto mese.

II. Se la chiusa del prefato mese debba fissarsi, per la uniformità e pel maggior concorso dei fedeli, all'ultima Domenica di Giugno.

III. Se le concessioni straordinarie possano godersi anche per la celebrazione del mese negli Oratorii semipubblici dei Seminarii, delle Comunità Religiose e degli altri luoghi pii.

IV. Se il detto mese, per qualche ragionevole motivo, possa celebrarsi, anzichè in Giugno, in altro mese, godendosi le medesime concessioni.

Che ecc.

Ex audientia SSmi, die 26 Ianuarii 1908.

SSmus Dnus Noster Pius PP. X, auditis supra relatis, ad proposita dubia responderi iussit prout sequitur.

Ad I. Mensem Sacratissimo Cordi dicatum celebrari debere cum sancta praedicatione aut quotidie, aut saltem ad formam spiritualium exercitiorum per octiduum.

Ad. II. Affirmative.

Ad. III. Affirmative.

Ad IV. Affirmative ex aequa causa et praehabita permissione Episcopi.

In quorum fidem etc.

Casimirus Card. Gennari.

VI. — Indulgentia pro iaculatoria in honorem SS. Nominis Iesu.

Beatissimo Padre,

Il sac. Domenico Paoloni, direttore dello *Zelatore del SSmo Nome di Gesù* di Napoli, prostrato al bacio del S. Piede, umilmente supplica la S. V. a voler concedere trecento giorni d'indulgenza applicabile anche alle anime purganti, ogni volta che i fedeli, in riparazione delle bestemmie che si proferiscono contro il SSmo Nome di Gesù, con cuore contrito e divotamente reciteranno la giaculatoria: *Eterno Padre, pel sangue preziosissimo di Gesù Cristo, glorificate il suo SSmo Nome, secondo l'intenzione e i desiderii del suo adorabile Cuore;* e l'indulgenza plenaria, applicabile come sopra, a quelli che in ciascun giorno di un mese avranno recitato la detta giaculatoria, da lucrarsi una volta in quel mese, in un giorno a loro scelta, nel quale confessati e comunicati pregheranno secondo l'intenzione della Santità Vostra.

Che della grazia ecc.

Ex audientia SSmi, die 11 Decembris 1907.

SSmus Dnus Noster Pius PP. X benigne annuit pro gratia in omnibus iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. Congnis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 27 Ianuarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VII. — Sanantur invalidae receptiones in Confraternitatem B. M. V. de Monte Carmelo.

Beatissime Pater,

P. Praepositus generalis Carmelitarum Discalceatorum, ad ss. pedum osculum provolutus, S. V. humiliter exorat, ut receptiones ad Confraternitatem B. M. V. de Monte Carmelo, quacumque ex causa usque ad hanc diem invalide peractas, benigne sanare digneur.

Et Deus etc.

S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, utendo facultatibus a SS. D. N. Pio PP. X sibi tributis, petitam sanationem benigne concessit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e secretaria eiusdem S. C., die 4 Februarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI. *Praefectus.*
† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*

VIII. — Indulgentia trecentum dierum adnectitur versiculis " Requiem aeternam „ etc.

Beatissime Pater,

PAULUS Buguet, Protonotarius Apostolicus ad instar, director generalis pii operis expiatorii D. N. *de Montligeon* ad pedes S. V. provolutus, humiliter petit, ut quaedam de Ecclesiae thesauro indulgentia tribuatur quibuslibet christifidelibus, quoties in defunctorum suffragium sequentes versiculos recitaverint:

℣. *Requiem aeternam dona eis Domine.*
℟. *Et lux perpetua luceat eis.*
℣. *Requiescant in pace.*
℟. *Amen.*

Et Deus, etc.

SSmus Dnus Noster Pius PP. X, in audientia habita die 13 Februarii 1908 ab infrascripto Card. Praefecto S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, benigne concessit ut christifideles quoties corde saltem contriti ac devote praefatos versiculos recitaverint, trecentorum dierum indulgentiam, defunctis tantummodo applicabilem, lucrari valeant. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis die 13 Februarii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI *Praef.*
† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

IX. — De scapulari Dominae Nostrae a S. Corde.

Beatissimo Padre,

Il P. Pietro Benedetti, procuratore generale dei Missionari del S. Cuore, prostrato ai piedi della S. V. espone quanto segue:

Con prezioso autografo della Santità Vostra del giorno 18 agosto 1907 la S. V. si degnò concedere: *a)* che i sacerdoti Missionari del S. Cuore avessero la facoltà di benedire ed imporre lo Scapolare del S. Cuore, portante sul rovescio l' immagine di Nostra Signora del S. Cuore: *b)* che il superiore generale potesse delegare tale facoltà ai sacerdoti ascritti all'Arciconfraternita di Nostra Signora del S. Cuore.

Ora per non moltiplicare il numero degli Scapolari, preso l'accordo col Vicario generale degli Oblati di Maria Immacolata, che hanno facoltà speciale di benedire uno Scapolare del S. Cuore già approvato dalla S. Sede, ed arricchito di grazie spirituali, l' oratore invece delle concesse facoltà chiede umilmente di avere un rescritto che conceda a Missionari del S. Cuore la facoltà simile a quella dei suddetti Oblati, di benedire e imporre lo Scapolare del S. Cuore con le stesse indulgenze e per i medesimi privilegi, accordi al Generale di potere delegare a ciò i sacerdoti ascritti all' Arciconfraternita di N. S. del S. Cuore.

Che della grazia, ecc.

Ex audientia SSmi, die 13 Februarii 1908.

SSmus Dnus Noster Pius PP. X benigne annuit pro gratia iuxta preces, servatis de iure servandis. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. C., die 13 Februarii 1908.

L. ✠ S. S. Card. Cretoni *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

X. — Particularis concessio circa tempus pro celebrandis triduanis supplicationibus in honorem SS. Eucharistiae.

Beatissime Pater,

Moderator generalis *Eucharistici Foederis sacerdotalis*, ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humiliter exponit:

In litteris S. Congregationis Indulgentiarum diei 10 Aprilis 1907 Rmis Episcopis valde commendatur, ad fovendam in populis

devotionem erga Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, institutio supplicationum triduanarum quae in ecclesiis cathedralibus et etiam parochialibus infra Octavam solemnitatis Corporis Christi vel alio tempore celebrentur. Et ab iisdem litteris praescribitur ut « supplicationes semper peragantur feria VI, Sabbato et die Dominica »; quod etiam innuitur haud semel quando sermo est de missa parochiali et de homilia quae haberi debet die postrema supplicationum.

Quum autem in multis regionibus, praesertim Galliae, Hispaniae, Belgii, instituta fuerit pia quaedam praxis qua, in singulis dioecesibus, aliquot parochiae vel ecclesiae conventuales habeant successive, per unum vel plures dies Expositionem solemnem Sanctissimi Sacramenti ad modum Quadraginta Horarum, ut sic adoratio solemnis Sanctissimi Sacramenti perpetua evadat in dioecesi: plures Episcopi opportunum credunt statuere et immediate ante hunc diem *Adorationis perpetuae* uti vocatur, fiant triduae supplicationes de quibus in litteris S. Congregationis Indulgentiarum. Et notari debet quod dies Adorationis perpetuae uti Dominica celebratur, ita ut fideles hoc festum inter solemniora reputent. Sed patet quod in hoc casu praescriptio S. Congregationis de tempore supplicationum servari nequit, et ideo indulgentiis tam benigne concessis fideles frui non possunt.

Quae cum ita sint, humillime petit orator ut dies ad celebrandas supplicationes triduanas, de quibus agitur in litteris S. Congregationis Indulgentiarum diei 10 Aprilis 1907, relinquantur ad arbitrium Episcopi in diocesibus quae Adorationis perpetuae ad modum Quadraginta Horarum piam praxim custodiunt, et fideles nihilominus indulgentiis in praedictis litteris concessis frui valeant.

Et Deus etc.

Ex audientia SSmi, die 22 Februarii 1908.

SSmus, auditis expositis, benigne et libenter annuit pro gratia in omnibus. Contrariis quibuscumque non obstantibus. In quorum fidem etc.

CASIMIRUS Card. GENNARI.

XI. — Indulgentiam plenariam largitur Summus Pontifex Christifidelibus qui confessi et S. Sinaxi refecti genuis *Scalam Sanctam* ascendunt.

Beatissimo Padre,

Il padre Fausto del Nome di Maria, Passionista, Superiore nel Santuario della Scala Santa, prostrato al bacio del sacro piede, espone quanto segue:

Secondo la *Raccolta* autentica delle Ss. Indulgenze (Roma, Tipografia della S. C. di Prop. Fide, 1898), è stata accordata dai Sommi Pontefici l'Indulgenza parziale di *9 anni* per ciascun gradino della **Scala Santa**, da lucrarsi da chi devotamente la salga ginocchioni, pregando o meditando la Passione di N. S. G. C.

Ora, ad animare vieppiù la pietà dei fedeli, l'umile oratore supplica la S. V. a volere inoltre accordare, come generalmente è concesso ad altri Santuari, che i fedeli, i quali compiano il predetto pio esercizio confessati e comunicati, e preghino secondo la mente della S. V., possano conseguire l'*Indulgenza Plenaria*, applicabile anche alle anime del purgatorio.

Che ecc.

Iuxta preces in Domino et in perpetuum quin imo Indulgentiam Plenariam toties quoties libenter in Domino concedimus.

Die 26 Februarii 1908.

PIUS PP. X

XII. — Authentica declaratio de triduana annuali solemnitate pro Comunione quotidiana.

Beatissime Pater,

Moderator generalis Eucharistici Foederis Sacerdotalis ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus humiliter exponit:

In Litteris S. Congreg. Indulgentiarum diei 10 aprilis 1907 (1) Rev.mis Episcopis valde commendatur, ad fovendam in populis devotionem erga Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, institutio supplicationum triduanarum quae in ecclesiis cathedralibus et etiam parochialibus infra Octavam solemnitatis Corporis Christi vel alio tempore celebrentur. Et ab iisdem Litteris praescribitur ut « Supplicationes semper peragantur feria VI, sabbato et die Dominica »; quod etiam innuitur haud semel quando sermo est de missa parochiali et de homilia quae haberi debet die postrema supplicationum.

Quum autem in multis regionibus, praesertim Galliae, Hispaniae, Belgii, instituta fuerit pia quaedam praxis qua, in singulis dioecesibus, aliquot parochiae vel ecclesiae conventuales habeant successive, per unum vel plures dies Expositionem solemnem Sanctissimi Sacramenti ad modum Quadraginta Horarum, ut sic adoratio solemnis Sanctissimi Sacramenti perpetua evadat in dioecesi: plures Episcopi opportunum credunt statuere ut immediate ante hunc diem

(1) Cf. *Acta Pontificia*, Vol. V, pag. 241.

Adorationis perpetuae uti vocatur fiant triduae supplicationes de quibus in Litteris S. Congregationis Indulgentiarum. Et notari debet quod dies Adorationis perpetuae uti Dominica celebratur, ita ut fideles hoc festum inter solemniora reputent. Sed patet quod in hoc casu praescriptio S. Congregationis de tempore supplicationum servari nequit, et ideo indulgentiis tam benigne concessis fideles frui non possunt.

Quae quum ita sint, humillime petit orator ut dies ad celebrandas supplicationes triduanas, de quibus agitur in Litteris S. Congregationis Indulgentiarum diei 10 aprilis 1907, relinquantur ad arbitrium Episcopi in dioecesibus quae Adorationis perpetuae ad modum Quadraginta Horarum piam praxim custodiunt, et fideles nihilominus indulgentiis in praedictis Litteris concessis frui valeant.

Et Deus...

Ex Audientia SSmi

Die 26 Februarii 1908.

SSmus, auditis expositis, benigne et libenter annuit pro gratia in omnibus. Contrariis quibuscumque non obstantibus. In quorum fidem, etc.

CASIMIRUS Card. GENNARI.

XIII. — Indulgentia Plenaria conceditur peregrinantibus ad Sanctuarium S. Blasii in *Maratea* dioceseos Policastren.

Beatissimo Padre,

Il Sac. Gennaro Buraglia Cameriere d'onore di V. S. e Parroco di S. Biagio in Maratea (Dioc. di Policastro), prostrato ai piedi della S. V., umilmente espone che nel Santuario di S. Biagio V. e M. in Maratea molti accorrono in sacro pellegrinaggio per venerare il Corpo del Santo che ivi in gran parte si venera. Affine di promuovere siffatto culto all'esimio Patrono, supplica V. Beatitudine di concedere qualche indulgenza a coloro che pel detto scopo si recano al prefato Santuario.

Che, ecc.

Ex Audientia SS.mi

die 26 Februarii 1908.

SS.mus, auditis expositis, omnibus et singulis christifidelibus qui praedictam susceperint peregrinationem, dummodo sacramentali confessione expiati ac sacra communione refecti praefatum sanctuarium visitaverint ibique preces fuderint iuxta intentionem Sanctitatis Suae, plenariam indulgentiam omnium peccatorum, animabus etiam in purgatorio detentis adplicabilem, benigne concessit. Contrariis quibuscunque non obstantibus. In quorum fidem, etc.

CASIMIRUS CARD. GENNARI.

XIV. — URBIS ET ORBIS

Conceditur anticipatio confessionis pro indulgentiis lucrandis.

Quo christifideles Indulgentiarum thesauro facilius fruerentur, haec S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, decreto diei 9 Decembris 1763 cunctis fidelibus, quibus laudabilis est consuetudo accedendi semel in hebdomada ad poenitentiae Sacramentum, iam indultum concessit, vi cuius omnes indulgentias acquirerent per ipsam hebdomadam occurrentes absque alia peccatorum confessione quae ceteroquin ad eas lucrandas foret necessaria. Huiusmodi vero indultum pro aliquibus regionibus, attenta confessariorum inopia, etiam ad sacramentalem confessionem intra duas hebdomadas peractam extensum fuit. Insuper alio decreto sub die 6 Octobris 1870 provisum est, ut ad confessionem et S. Sinaxim quisque accedere posset die, qui illum immediate praecedit, pro quo aliqua indulgentia sive ratione festivitatis, sive alia quacumque ex causa fuerit concessa.

Experientia tamen compertum est hisce indultis haud satis consultum, quando agitur de iis indulgentiis lucrandis, quae aliquibus festivitatibus extraordinariis sunt adnexae, vel de iis, quas toties quoties eadem die acquiri datum est. Tunc enim ingens fit fidelium concursus ad sacramenta suscipienda ita ut eorum pio desiderio multis in locis vix satisfieri posset nisi confessio praescripta paulo anticipetur ab iis, qui qualibet hebdomada confiteri non solent, neque possunt.

Quapropter SSmo Domino Nostro PP. X preces sunt exhibitae ut desuper his de Apostolica benignitate providere dignaretur, indulgendo ut confessio peragenda ad lucrandam indulgentiam, si haec pluries eadem die sit concessa, tribus diebus immediate praecedentibus, sin vero semel in die sit concessa, duobus tantum integris diebus anticipari queat.

Et Beatissimus Pater, in audientia habita ab infrascripto Card. Praefecto, die 11 Martii 1908, summopere exoptans maiori spirituali bono christifidelium prospicere, expositis precibus clementer annuere dignatus est, ita tamen ut praeter communionem pridie diei, cui est adnexa indulgentia, permissam, in adimplendis ceteris operibus iniunctis regula generalis, circa modum et tempus in concessionibus praescriptum, servetur. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 11 Martii 1908.

L. ✠ S. S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

XV. — Irregularitates sanantur quae in instituendis sodalitatibus Filiarum Mariae acciderunt.

Beatissimo Padre!

Agostino Veneziani Procuratore Generale della Congregazione della Missione, prostrato al bacio del sacro piede, umilmente implora la sanatoria di tutte le irregolarità incorse per qualsiasi causa nell'istituzione delle Pie Associazioni delle Figlie di Maria, che seguono gli statuti proprî di quelle delle Figlie della Carità ed hanno la medaglia « Miracolosa » come distintivo.

Che della grazia ecc.

S. Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, utendo facultatibus a SS. D. N. Pio PP. X sibi tributis, petitam sanationem, quatenus opus sit, benigne concessit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. C. die 18 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praef.*

XVI. — De Indulgentiis Sodalibus Archisodalitatis S. Agonis concessis.

Beatissimo Padre!

Agostino Veneziani Procuratore Generale della Missione, prostrato al bacio del sacro piede, umilmente implora, che quegli ascritti all'Arciconfraternita della S. Agonia, che ha sede nella chiesa della Casa Madre della Congregazione in Parigi, i quali sono per qualsiasi ragione impediti di visitare la chiesa o l'oratorio dell'associazione, possano guadagnare le Indulgenze accordate agli ascritti, visitando qualunque altra chiesa od oratorio pubblico.

Che della grazia ecc.

Sacra Congregatio Indulgentiis sacrisque Reliquiis praeposita, utendo facultatibus a SS. D. N. Pio PP. X sibi tributis, benigne annuit pro gratia iuxta preces, ceteris servatis de iure servandis. Presenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. C. die 18 Martii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni *Praef.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

S. STUDIORUM CONGREGATIO

Epistola gratulatoria ad Excmum D. Raymundum Ibarra et Gonzalez Archiepiscopum Angelorum ob constitutum auctumque Archigymnasium.

Illme ac Rme Domine,

MAGNAE Nobis fuere laetitiae Litterae Amplitudinis Tuae, quibus significabas Te die sacro Immaculatae Conceptionis istud Catholicum Archigymnasium rite auspicatum fuisse.

Ex tua relatione porro plane collegimus quantopere laboraveris in ipso constituendo atque augendo. Plurimum sane per Te iam profecit: quod sacrum hoc Consilium studiis regundis in spem maximam adducit uberrimos fructus quam primum allaturum.

Quapropter cum Tibi vehementer gratulamur, tum optamus ut istud studiorum domicilium, cui nunquam nostra ope atque opera deerimus, ita vigeat et floreat ut singulari ornamento et praesidio religioni et patriae olim sit.

Quo autem et Amplitudo Tua et omnes tuorum laborum ac sollicitudinum socii ad ea quae volumus alacriori animo contendant, Summus Pontifex, Quem de tuis litteris certiorem fecimus, Tibi ceterisque moderatoribus et magistris ipsisque discipulis Apostolicam Benedictionem, suae peculiaris benevolentiae testificationem, peramanter impertit.

Haec erant Amplitudini Tuae significanda, Cui omnia fausta ac felicia adprecamur a Deo.

Romae, ex Secretaria S. Congregationis Studiorum, XVI Kal. Martii, A. MCMVIII.

Tibi addictissimi

Fr. Card. SATOLLI, *Praefectus.*

ASCENSUS DANDINI, *a Secretis.*

Archiepiscopo Angelorum
Cancellario Archigymnasii Catholici
Rmo D. RAYMUNDO IBARRA et GONZALEZ.

BIBLIOGRAPHIA

DE LESCURE M. — **Le Comte Joseph de Maistre et sa famille.** - *Etudes et portraits politiques et littéraires.* - *Nouv. édition* in-12, pag. 442. Frs. 3.50. - Paris, Téqui.

Iosephus de Maistre fuit vir ille providentialis qui ex consilio Dei contra nefasta molimina Volterii atque Encyclopedistarum fere unus rem catholicam sustinuit in Galliis atque strenue defendit. Duplex igitur impresentiarum valor operis quod de illius vita, scriptis, et doctrina agat: magnitudinem viri hucusque hostili calumnia oppressam extollere atque non minorem illi gloriam vindicare qua ob vim ingenii et eloquii Voltaire apud Gallos gaudet: insimul in praesenti ruina qua res catholica in illa nobilissima gente premitur, insigne actuosae vitae exemplar catholicis omnibus demonstrare. Utrumque punctum tulisse videtur hic reapse primus veri nominis biographus cl. Viri: quin memorem permulta puncta vitae hucusque obscura quae in hoc opere nova luce donantur, plane haud ambigendum ex hac proficua lectione nobilem exsurgere imaginem viri cuius nescis utrum potius laudes domesticas quam publicas virtutes, dexteritatem aut honestatem, ingenii vis aut animi praeclaras dotes, artis et eloquii facundiam aut inflexibilem cordis et animi rectitudinem. Non igitur dubitandum ex bonis optimisque libris, hunc magnopere conmendandum esse, utpote cuius lectione nemo non melior efficiatur.

VIBAL.

DE GONNELIEU P. — **De la présence de Dieu**: *qui renferme tous les principes de la Vie intérieure.* - *Troisième edition,* in-32, VIII - 256. Frs 1. - Paris, Téqui.

Nullam esse aptiorem rationem qua timor et amor Dei in animis nostris foveatur, quam praesentis Dei iugem memoriam, nemo ambiget. Hoc vero opusculum a tribus abhinc saeculis semper habitum est tamquam omnibus accommodatus dux et magister huius pientissimi exercitii, cuius aptissima adminicula simul ac profundam doctrinam usu et experientia efficacissimam comprobatam suggerit. Haud parvum meritum religiosissimae domus librariae Téqui [1] fuerit illud novis curis expolitum commodissimo parvoque volumine edere quod piis lectoribus profecto inseparabilis socius erit.

ALES.

[1]) Ab eadem domo libraria grato animo hos etiam libros dono accepimus: SNELL R.: *Le livre de l'action*, in-12 pag. 125, vocem nobilissimi animi super patriae misera hodierna fata ingemiscentis simul atque ad sublimia elati; DEBOUT I.: *Le mystère de la miséricorde*, in-8° p. XII-80, mirabilem actionem dramaticam super parabolam Boni Samaritani et historiam Magdalenae compositam; POULIN L.: *Au jour le jour*, in 12°, p. 348 (frs. 3.50, excellentem picturam itineris per Italiam et pulchriores Galliae regiones, demum DUPLESSY E.: *Les frères de Matudinaud*, in 8°, VIII-270, festivam catechesim lepidissimis salibus ornatam praecipue ubi de indifferentismo, (p. 113-132) atque de *abstinentia ecclesiastica* (181-249) loquitur Auctor.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

CONSTITUTIO APOSTOLICA
DE ROMANA CURIA

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Sapienti consilio sa. me. Pontifex Xystus V, Decessorum vestigiis inhaerens eorumque coepta perficiens, sacros Cardinalium coetus, seu Romanas Congregationes, quarum aliquot iam erant ad certa negotia institutae, augeri numero voluit, ac suis quamque finibus contineri. Quare Apostolicis Litteris die XXII mensis Ianuarii an. MDLXXXVII, queis initium, *Immensa*, eiusmodi Congregationes constituit quindecim, ut, « partita inter eos aliosque romanae Curiae « magistratus ingenti curarum negociorumque mole », quae solet ad Sanctam Sedem deferri, iam necesse non esset tam multa in Consistorio agi ac deliberari, simulque possent controversiae diligentius expendi, et celerius faciliusque eorum expediri negotia, qui undique, sive studio religionis ac pietatis, sive iuris persequendi, sive gratiae impetrandae, aliisve de causis ad Summum Pontificem confugerent.

Quantum vero utilitatis ex sacris his Congregationibus accesserit sive ad ecclesiasticam disciplinam tnendam, sive ad iustitiam administrandam, sive ad ipsos Romanos Pontifices relevandos, crescentibus in dies curis negotiisque distentos, compertum ex Ecclesiae historia exploratumque omnibus est.

Verum decursu temporis ordinatio Romanae Curiae a Xysto V potissimum per memoratas Apostolicas Litteras constituta, haud integra perstitit. Nam et Sacrarum Congregationum numerus, pro rerum ac temporum necessitatibus, modo auctus est, modo deminutus; atque ipsa iurisdictio unicuique Congregationi primitus attributa, modo novis Romanorum Pontificum praescriptis, modo usu aliquo sensim inducto ratoque habito, mutationibus obnoxia fuit. Quo factum est ut hodie singularum iurisdictio, seu *competentia*, non omnibus perspicua nec bene divisa evaserit; plures ex Sacris Congregationibus eâdem de re ius dicere valeant, et nonnullae ad pauca tantum negotia expedienda redactae sint, dum aliae negotiis obruuntur.

Quapropter haud pauci Episcopi ac sapientes viri, maxime vero S. R. E. Cardinales, tum scriptis tum voce, et apud Decessorem Nostrum fel. rec. Leonem XIII, et apud Nos ipsos saepe institerunt ut opportuna remedia hisce incommodis afferrentur. Quod Nos quidem pro parte praestare curavimus datis Litteris die XVII mensis Decembris anno MCMIII, *Romanis Pontificibus* (1): aliisque datis die XXVIII mensis Ianuarii anno MCMIV, *Quae in Ecclesiae bonum* (2); itemque aliis datis die XXVI mensis Maii anno MCMVI, *Sacrae Congregationi super negotiis* (3).

Cum vero in praesenti res quoque sit de ecclesiasticis legibus in unum colligendis, maxime opportunum visum est a Romana Curia ducere initium, ut ipsa, modo apto et omnibus perspicuo ordinata, Romano Pontifici Ecclesiaeque operam suam praestare facilius valeat et suppetias ferre perfectius.

Quamobrem, adhibitis in consilium pluribus S. R. E. Cardinalibus, statuimus ac decernimus, ut Congregationes, Tribunalia et Officia, quae Romanam Curiam componunt et quibus Ecclesiae universae negotia pertractanda reservantur, post ferias autumnales decurrentis anni, hoc est a die III mensis Novembris MDCCCCVIII, non alia sint, praeter consueta sacra Consistoria, quam quae praesenti Constitutione decernuntur, eaque numero, ordine, competentia, divisa et constituta maneant his legibus, quae sequuntur.

I. – SACRAE CONGREGATIONES.

1° CONGREGATIO SANCTI OFFICII.

1. Haec Sacra Congregatio, cui Summus Pontifex praeest, doctrinam fidei et morum tutatur.

2. Eidem proinde soli manet iudicium de haeresi aliisque criminibus, quae suspicionem haeresis inducunt.

3. Ad ipsam quoque devoluta est universa res de Indulgentiis, sive quae doctrinam spectet, sive quae usum respiciat.

4. Quidquid ad Ecclesiae praecepta refertur, uti abstinentiae, ieiunia, festa servanda, id omne, huic Sacro Consilio sublatum, Congregationi Concilii tribuitur; quidquid ad Episcoporum electionem spectat, sibi vindicat Congregatio Consistorialis; relaxationem vero votorum in religione seu in religiosis institutis emissorum, Congregatio negotiis sodalium religiosorum praeposita.

(1) Cfr. *Acta Pontificia*, Vol. I, pag. 337. — (2) L. c. p. 339. — (3) Vol. IV, p. 210.

5. Etsi peculiaris Congregatio sit constituta *de disciplina Sacramentorum*, nihilominus integra manet Sancti Officii facultas ea cognoscendi quae circa privilegium, uti aiunt, Paùlinum, et impedimenta disparitatis cultus et mixtae religionis versantur, praeter ea quae attingunt dogmaticam de matrimonio, sicut etiam de aliis Sacramentis, doctrinam.

2° CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

1. Duas haec Sacra Congregatio, easque distinctas partes complectitur:

2. Ad primam spectat non modo parare agenda in Consistoriis, sed praeterea in locis Congregationi de Propaganda Fide non obnoxiis novas dioeceses et *capitula* tum *cathedralia* tum *collegiata* constituere; dioeceses iam constitutas dividere; Episcopos, Administratores apostolicos, Adiutores et Auxiliarios Episcoporum eligere; canonicas inquisitiones seu *processus* super eligendis indicere actosque diligenter expendere; ipsorum periclitari doctrinam. At si viri eligendi vel dioeceses constituendae aut dividendae sint extra Italiam, administri Officii a publicis negotiis, vulgo *Secretariae Status*, ipsi documenta excipient et *Positionem* conficient, Congregationi Consistoriali subiiciendam.

3. Altera pars ea omnia comprehendit, quae ad singularum dioecesium regimen, modo Congregationi de Propaganda Fide subiectae non sint, universim referuntur, quaeque ad Congregationes Episcoporum et Concilii hactenus pertinebant, et modo Consistoriali tribuuntur. Ad hanc proinde in posterum spectent vigilantia super impletis vel minus obligationibus, quibus Ordinarii tenentur; cognitio eorum quae ab Episcopis scripto relata sint de statu suarum dioecesium; indictio apostolicarum visitationum, examenque earum quae fuerint absolutae, et, post fidelem rerum expositionem ad Nos delatam singulis vicibus, praescriptio eorum, quae aut necessaria visa fuerint aut opportuna; denique ea omnia quae ad regimen, disciplinam, temporalem administrationem et studia Seminariorum pertinent.

4. Huius Congregationis erit, in conflictatione iurium, dubia solvere circa *competentiam* Sacrarum Congregationum.

5. Huius Sacri Consilii Summus Pontifex perget esse Praefectus. Eique Cardinales *a secretis* S. Officii et *Secretarius Status*

semper ex officio accensentur, praeter alios, quos Summus Pontifex eidem adscribendos censuerit.

6. A secretis semper esto Cardinalis a Summo Pontifice ad id munus eligendus; alter ab ipso erit Praelatus, cui *Adsessoris* nomen, qui idem fungetur munere a secretis Sacri Collegii Patrum Cardinalium, et sub ipso sufficiens administrorum numerus.

7. Consultores huius Congregationis erunt *Adsessor* Sancti Officii, et a *secretis* Congregationis pro negotiis ecclesiasticis extraordinariis, durante munere: quibus accedent alii, quos Summus Pontifex elegerit.

3° CONGREGATIO DE DISCIPLINA SACRAMENTORUM.

1. Est huic Sacrae Congregationi proposita universa legislatio circa disciplinam septem Sacramentorum, incolumi iure Congregationis Sancti Officii, secundum ea quae superius statuta sunt, et Sacrorum Rituum Congregationis circa caeremonias quae in Sacramentis conficiendis, ministrandis et recipiendis servari debent.

2. Itaque eidem Congregationi tribuuntur ea omnia, quae huc usque ab aliis Congregationibus, Tribunalibus aut Officiis Romanae Curiae decerni concedique consueverant tum in disciplina matrimonii, uti dispensationes in foro externo tam pauperibus quam divitibus, sanationes in radice, dispensatio super rato, separatio coniugum, natalium restitutio seu legitimatio prolis; tum in disciplina aliorum Sacramentorum, uti dispensationes ordinandis concedendae, salvo iure Congregationis negotiis religiosorum sodalium praepositae ad moderandam eorumdem ordinationem; dispensationes respicientes locum, tempus, conditiones Eucharistiae sumendae, Sacri litandi, adservandi Augustissimi Sacramenti; aliaque id genus.

3. Quaestiones quoque de validitate matrimonii vel sacrae Ordinationis, aliasque ad Sacramentorum disciplinam spectantes, eadem Congregatio dirimit, incolumi iure Sancti Officii. Si tamen eadem Congregatio iudicaverit huiusmodi questiones iudiciario ordine servato esse tractandas, tunc eas ad Sacrae Romanae Rotae tribunal remittat.

4. Congregationi huic, quemadmodum ceteris omnibus quae sequuntur, erit Cardinalis Praefectus, qui praeerit sacro Ordini, aliquot Patribus Cardinalibus a Pontifice Summo eligendis conflato cum *Secretario* aliisque necessariis administris et consultoribus.

4° CONGREGATIO CONCILII.

1. Huic Sacrae Congregationi ea pars est negotiorum commissa, quae ad universam disciplinam Cleri saecularis populique christiani refertur.

2. Quamobrem ipsius est curare ut Ecclesiae praecepta serventur, cuius generis sunt ieiunium (excepto eucharistico, quod ad Congregationem de disciplina Sacramentorum pertinet) abstinentia, decimae, observatio dierum festorum, cum facultate opportune relaxandi ab his legibus fideles: moderari quae Parochos et Canonicos spectant; item quae pias Sodalitates, pias uniones, pia legata, pia opera, Missarum stipes, beneficia aut officia bona ecclesiastica, arcas nummarias, tributa dioecesana, aliaque huiusmodi, attingunt. Videt quoque de iis omnibus, quae ad immunitatem ecclesiasticam pertinent. Eidem Congregationi facultas est reservata eximendi a conditionibus requisitis ad assecutionem beneficiorum, quoties ad Ordinarios eorum collatio spectet.

3. Ad eamdem pertinent ea omnia quae ad Conciliorum celebrationem et recognitionem, atque ad Episcoporum coetus seu *conferentias* referuntur, suppressa Congregatione speciali, quae hactenus fuit, pro Conciliorum revisione.

4. Est autem haec Congregatio tribunal competens seu legitimum in omnibus causis negotia eidem commissa spectantibus, quas ratione disciplinae, seu, ut vulgo dicitur, *in linea disciplinari* pertractandas iudicaverit; cetera ad Sacram Romanam Rotam erunt deferenda.

5. Congregationi Concilii adiungitur et unitur, qua Congregatio specialis, ea quae *Lauretana* dicitur.

5° CONGREGATIO NEGOTIIS RELIGIOSORUM SODALIUM PRAEPOSITA.

1. Haec Sacra Congregatio iudicium sibi vindicat de iis tantum, quae ad Sodales religiosos utriusque sexus tum solemnibus, tum simplicibus votis adstrictos, et ad eos qui, quamvis sine votis, in communi tamen vitam agunt more religiosorum, itemque ad tertios ordines saeculares, in universum pertinent, sive res agatur inter religiosos ipsos, sive habita eorum ratione cum aliis.

2. Quapropter ea omnia sibi moderanda assumit, quae sive inter Episcopos et religiosos utriusque sexus sodales intercedunt,

sive inter ipsos religiosos. Est autem tribunal competens in omnibus causis, quae ratione disciplinae, seu, ut dici solet, *in linea disciplinari* aguntur, religioso sodali sive convento sive actore; ceterae ad Sacram Romanam Rotam erunt deferendae, incolumi semper iure Sancti Officii circa causas ad hanc Congregationem spectantes.

3. Huic denique Congregationi reservatur concessio dispensationum a iure communi pro sodalibus religiosis.

6° CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

1. Sacrae huius Congregationis iurisdictio iis est circumscripta regionibus, ubi sacra hierarchia nondum constituta, status missionis perseverat. Verum, quia regiones nonnullae, etsi hierarchia constituta, adhuc inchoatum aliquid praeseferunt, eas Congregationi de Propaganda Fide subiectas esse volumus.

2. Itaque a iurisdictione Congregationis de Propaganda Fide exemptas et ad ius commune deductas decernimus — in *Europa* — ecclesiasticas provincias Angliae, Scotiae, Hiberniae, et Hollandiae, ac dioecesim Luxemburgensem; — in *America* — provincias ecclesiasticas dominii Canadensis, Terrae Novae et Foederatarum Civitatum, seu *Statuum Unitorum*. Negotia proinde quae ad haec loca referuntur tractanda in posterum non erunt penes Congregationem de Propaganda Fide, sed, pro varia eorumdem natura, penes Congregationes ceteras.

3. Reliquae ecclesiasticae provinciae ac dioeceses, iurisdictioni Congregationis de Propaganda Fide hactenus subiectae, in eius iure ac potestate maneant. Pariter ad eam pertinere decernimus Vicariatus omnes Apostolicos, Praefecturas seu missiones quaslibet eas quoque quae Congregationi a Negotiis ecclesiasticis extraordinariis modo subsunt.

4. Nihilominus, ut unitati regiminis consulatur, volumus ut Congregatio de Propaganda Fide ad peculiares alias Congregationes deferat quaecumque aut fidem attingunt, aut matrimonium aut sacrorum rituum disciplinam.

5. Quod vero spectat ad sodales religiosos, eadem Congregatio sibi vindicet quidquid religiosos qua missionarios, sive uti singulos sive simul sumptos tangit. Quidquid vero religiosos qua tales, sive uti singulos, sive simul sumptos attingit, ad Congregationem Religiosorum negotiis praepositam remittat aut relinquat.

6. Unitam habet Congregationem pro negotiis Rituum Orientalium, cui integra manent quae huc usque servata sunt.

7. Praefectura specialis pro re oeconomica esse desinit; omnium vero bonorum administratio, etiam *Reverendae Camerae Spoliorum* ipsi Congregationi de Propaganda Fide committitur.

8. Cum hac Congregatione coniungitur Coetus pro *unione Ecclesiarum dissidentium.*

7.° CONGREGATIO INDICIS.

1. Huius sacrae Congregationis in posterum erit non solum delatos sibi libros diligenter excutere, eos si oportuerit, prohibere, et exemptiones concedere; sed etiam ex officio inquirere, qua opportuniore licebit via, si quae in vulgus edantur scripta cuiuslibet generis, damnanda; et in memoriam Ordinariorum reducere, quam religiose teneantur in perniciosa scripta animadvertere. eaque Sanctae Sedi denunciare, ad normam Const. *Officiorum,* XXV Ian. MDCCCXCVII.

2. Cum vero librorum prohibitio persaepe propositam habeat catholicae fidei defensionem, qui finis est etiam Congregationis Sancti Officii, decernimus ut in posterum omnia quae ad librorum prohibitionem pertinent, eaque sola, utriusque Congregationis Patres Cardinales, Consultores, Administri secum invicem communicare possint, et omnes hac de re eodem secreto adstringantur.

8.° CONGREGATIO SACRORUM RITUUM.

1. Haec Sacra Congregatio ius habet videndi et statuendi ea omnia, quae sacros ritus et caeremonias Ecclesiae Latinae proxime spectant, non autem quae latius ad sacros ritus referuntur, cuiusmodi sunt praecedentiae iura, aliaque id genus, de quibus, sive servato iudiciario ordine sive ratione disciplinae, hoc est, uti aiunt, *in linea disciplinari* disceptetur.

2. Eius proinde est praesertim advigilare ut sacri ritus ac caeremoniae diligenter serventur in Sacro celebrando, in Sacramentis administrandis, in divinis officiis persolvendis, in iis denique omnibus quae Ecclesiae Latinae cultum respiciunt; dispensationes opportunas concedere; insignia et honoris privilegia tam personalia et ad tempus, quam localia et perpetua, quae ad sacros ritus vel caeremonias pertineant, elargiri, et cavere ne in haec abusus irrepant.

3. Denique ea omnia exequi debet, quae ad beatificationem et canonizationem Sanctorum vel ad Sacras Reliquias quoquo modo referentur.

4. Huic Congregationi adiunguntur Coetus *liturgicus*, Coetus *historico-liturgicus* et Coetus *pro sacro concentu*.

9.° CONGREGATIO CAEREMONIALIS.

Haec Sacra Congregatio iura hactenus ipsi tributa integra servat; ideoque ad eam pertinet moderatio caeremoniarum in Sacello Aulaque Pontificali servandarum, et sacrarum functionum, quas Patres Cardinales extra pontificale sacellum peragunt; itemque quaestiones cognoscit de praecedentia tum Patrum Cardinalium, tum Legatorum, quos variae nationes ad Sanctam Sedem mittunt.

10.° CONGREGATIO PRO NEGOTIIS ECCLESIASTICIS EXTRAORDINARIIS.

In ea tantum negotia Sacra haec Congregatio incumbit, quae eius examini subiiciuntur a Summo Pontefice per Cardinalem *Secretarium Status*, praesertim ex illis quae cum legibus civilibus coniunctum aliquid habent et ad pacta conventa cum variis civitatibus referuntur.

11.° CONGREGATIO STUDIORUM.

Est huic Sacrae Congregationi commissa moderatio studiorum in quibus versari debeant maiora athenea, seu quas vocant Universitates, seu Facultates, quae ab Ecclesiae auctoritate dependent, comprehensis iis quae a religiosae alicuius familiae sodalibus administrantur. Novas institutiones perpendit approbatque; facultatem concedit academicos gradus conferendi, et, ubi agatur de viro singulari doctrina commendato, potest eos ipsa conferre.

II. — TRIBUNALIA.

1.° SACRA POENITENTIARIA.

Huius sacri iudicii seu tribunalis iurisdictio coarctatur ad ea dumtaxat quae forum internum, etiam non sacramentale, respiciunt. Itaque, externi fori dispensationibus circa matrimonium ad Congregationem de disciplina Sacramentorum remissis, hoc tribunal pro

foro interno gratias largitur, absolutiones, dispensationes, commutationes, sanationes, condonationes; excutit praeterea quaestiones conscientiae, easque dirimit.

2.° SACRA ROMANA ROTA.

Quum Sacrae Romanae Rotae tribunal, anteactis temporibus omni laude cumulatum, hoc aevo variis de causis iudicare ferme destiterit, factum est ut Sacrae Congregationes forensibus contentionibus nimium gravarentur. Huic incommodo ut occurratur, iis inhaerentes, quae a Decessoribus Nostris Xysto V, Innocentio XII et Pio IX sancita fuerunt, non solum iubemus « per Sacras Congregationes non amplius recipi nec agnosci causas contentiosas, tam civiles quam criminales, ordinem iudiciarium cum processu et probationibus requirentes » (Litt. Secretariae Status, XVII Aprilis MDCCXXVIII); sed praeterea decernimus, ut causae omnes contentiosae non maiores, quae in Romana Curia aguntur, in posterum devolvantur ad Sacrae Romanae Rotae tribunal, quod hisce litteris rursus in exercitium revocamus iuxta *Legem propriam*, quam in appendice praesentis Constitutionis ponimus, salvo tamen iure Sacrarum Congregationum, prout superius praescriptum est.

3.° SIGNATURA APOSTOLICA.

Item supremum Signaturae Apostolicae tribunal restituendum censemus, et praesentibus litteris restituimus, seu melius instituimus, iuxta modum qui in memorata *Lege* determinatur, antiqua ordinatione tribunalium *Signaturae papalis gratiae et iustitiae* suppressa.

III. — OFFICIA.

1.° CANCELLARIA APOSTOLICA.

1. Huic officio praesidet unus ex S. R. E. Cardinalibus, qui posthac Cancellarii, non autem Vice-Cancellarii nomen assumet. Ipse iuxta pervetustam consuetudinem in sacris Consistoriis, ex officio, notarii munere fungitur.

2. Ad Cancellariae officium in posterum hoc unum tamquam proprium reservatur munus, Apostolicas expedire litteras *sub plumbo* circa beneficiorum consistorialium provisionem, circa novarum dioe-

cesium et capitulorum institutionem, et pro aliis maioribus Ecclesiae negotiis conficiendis.

3. Unus erit earum expediendarum modus, hoc est per *viam Cancellariae*, iuxta normam seorsim dandam, sublatis iis modis qui dicuntur per *viam secretam*, *de Camera* et *de Curia*.

4. Expedientur memoratae litterae seu *bullae* de mandato Congregationis Consistorialis circa negotia ad eius iurisdictionem spectantia, aut de mandato Summi Pontificis circa alia negotia, servatis ad unguem in singulis casibus ipsius mandati terminis.

5. Suppresso collegio Praelatorum, qui dicuntur *Abbreviatores maioris vel minoris residentiae*, seu *de parco maiori vel minori*; quae ipsius erant munia in subscribendis apostolicis bullis transferuntur ad collegium Protonotariorum Apostolicorum, qui vocantur *participantes de numero*.

2.° DATARIA APOSTOLICA.

1. Huic officio praeest unus ex S. R. E. Cardinalibus, qui in posterum Datarii, non vero Pro-Datarii nomen obtinet.

2. Ad Datariam in posterum hoc unum tamquam proprium ministerium tribuitur, cognoscere de idoneitate eorum qui optant ad beneficia non consistorialia Apostolicae Sedi reservata; conficere et expedire Apostolicas litteras pro eorum collatione; eximere in conferendo beneficio a conditionibus requisitis; curare pensiones et onera quae Summus Pontifex in memoratis conferendis beneficiis imposuerit.

3. In his omnibus agendis normas peculiares sibi proprias, aliasque seorsim dandas servabit.

3.° CAMERA APOSTOLICA.

Huic Officio cura est atque administratio bonorum ac iurium temporalium Sanctae Sedis, quo tempore praesertim haec vacua habeatur. Ei officio praeest S. R. E. Cardinalis Camerarius, qui in suo munere, Sede ipsa vacua, exercendo se geret ad normas exhibitas a Const. *Vacante Sede Apostolica*, XXV Dec. MDCCCCVI.

4.° SECRETARIA STATUS.

Officium hoc, cuius est supremus moderator Cardinalis a *Secretis Status*, hoc est a publicis negotiis, triplici parte constabit.

Prima pars in negotiis extraordinariis versabitur, quae Congregationi iisdem praepositae examinanda subiici debent, ceteris, pro diversa eorum natura, ad peculiares Congregationes remissis; altera in ordinaria negotia incumbet, ad eamque, inter cetera, pertinebit honoris insignia quaeque concedere tum ecclesiastica tum civilia, iis demptis quae Antistiti pontificali domui Praeposito sunt reservata; tertia expeditioni Apostolicorum Brevium, quae a variis Congregationibus ei committuntur, vacabit. — Primae praeerit *Secretarius* Congregationis pro negotiis extraordinariis; alteri *Substitutus* pro negotiis ordinariis; tertiae *Cancellarius* Brevium Apostolicorum. Inter harum partium praesides primus est *Secretarius* Sacrae Congregationis negotiis extraordinariis praepositae, alter *Substitutus* pro ordinariis negotiis.

5.° SECRETARIAE BREVIUM AD PRINCIPES ET EPISTOLARUM LATINARUM.

Duplex hoc officium sua munia, ut antea, servabit, latine scribendi acta Summi Pontificis.

In posterum vero in omnibus Apostolicis Litteris, sive a *Cancellaria* sive a *Dataria* expediendis, initium anni ducetur, non a die Incarnationis Dominicae, hoc est a die xxv mensis Martii, sed a Kalendis Ianuarii.

Itaque Congregationes, Tribunalia, Officia, quae diximus, posthac Romanam Curiam constituent, servata eorum quae ante Nostras has litteras exstabant, propria constitutione, nisi immutata fuerit secundum superius praescripta aut secundum legem ac normas sive generales sive speciales quae Constitutioni huic adiiciuntur.

Congregatio quae dicitur *Reverendae fabricae S. Petri*, in posterum unam sibi curandam habebit rem familiarem Basilicae Principis Apostolorum, servatis ad unguem in hac parte normis a Benedicto XIV statutis Const. *Quanta curarum* die xv mensis Novembris MDCCLI data.

Coetus *studiis provehendis* sive *Sacrae Scripturae*, sive *historiae; Obulo S. Petri administrando; Fidei in Urbe praeservandae*, permanent in statu quo ante.

Sublata Congregatione *Visitationis Apostolicae Urbis*, quae ipsius erant iura et munia, ad peculiarem Patrum Cardinalium coetum, penes urbis Vicariatum constituendum, deferimus.

In omnibus autem et singulis superius recensitis Congregationibus, Tribunalibus, Officiis hoc in primis solemne sit, ut nil grave et extraordinarium agatur, nisi a moderatoribus eorumdem Nobis Nostrisque pro tempore Successoribus fuerit ante significatum.

Praeterea, sententiae quaevis, sive iustitiae, pontificia approbatione indigent, exceptis iis pro quibus eorumdem Officiorum, Tribunalium et Congregationum moderatoribus speciales facultates tributae sint, exceptisque semper sententiis tribunalis Sacrae Rotae et Signaturae Apostolicae de ipsarum competentia latis.

Huic Constitutioni accedunt leges propriae, ac normae tum generales tum particulares, quibus disciplina et modus tractandi negotia in Congregationibus, Tribunalibus, Officiis praestituitur; quas leges et normas ad unguem ab omnibus observari mandamus.

Atque haec valere quidem debent Apostolica Sede plena; vacuâ enim standum legibus et regulis in memorata Constitutione « *Vacante Sede Apostolica* » statutis.

Decernentes praesentes Litteras firmas, validas et efficaces semper esse ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri atque obtinere, et illis ad quos spectat aut pro tempore quomodolibet spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam contigerit attenari. Non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuslibet etiam specialissima mentione dignis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo nongentesimo octavo, die festo Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, III Kal. Iulias, Pontificatus Nostri anno quinto.

A. Card. DI PIETRO
Pro-Datarius

R. Card. MERRY DEL VAL
A Secretis Status

VISA

DE CURIA I. DE AQUILA E VICECOMITIBUS

Loco ✠ *Plumbi*
Reg. in Secret. Brevium

V. CUGNONIUS

Lex propria Sacrae Romanae Rotae et Signaturae Apostolicae

TITULUS I.

SACRA ROMANA ROTA.

CAP. I. — *De constitutione Sacrae Romanae Rotae.*

Can. 1.

§ 1. Sacra Romana Rota decem Praelatis constat a Romano Pontifice electis, qui Auditores vocantur.

§ 2. Hi sacerdotes esse debent, maturae aetatis, laurea doctorali saltem in theologia et iure canonico praediti, honestate vitae, prudentia, et iuris peritia praeclari.

§ 3. Cum aetatem septuaginta quinque annorum attigerint emeriti evadunt, et a munere iudicis cessant.

Can. 2.

§ 1. Sacra Rota Collegium constituit, cui praesidet Decanus, qui primus est inter pares.

§ 2. Auditores post Decanum ordine sedent ratione antiquioris nominationis, et in pari nominatione ratione antiquioris ordinationis ad sacerdotium, et in pari nominatione et ordinatione presbyterali, ratione aetatis.

§ 3. Vacante decanatu, in officium decani ipso iure succedit qui primam sedem post decanum obtinet.

Can. 3.

§ 1. Singuli Auditores, probante Rotali Collegio et accedente consensu Summi Pontificis, eligant sibi unum studii adiutorem, qui laurea doctorali iuris saltem canonici in publica universitate studiorum, vel facultate a Sancta Sede recognitis donatus sit, et religione vitaeque honestate praestet.

§ 2. Adiutor in suo munere explendo de mandato sui Auditoris agere debet, et manet in officio ad eiusdem nutum.

Can. 4.

§ 1. Erunt insuper in Sacra Rota promotor iustitiae pro iuris et legis tutela, et defensor sacri vinculi matrimonii, professionis religiosae et sacrae ordinationis.

§ 2. Hi sacerdotes esse debent, laurea doctorali in theologia et in iure saltem canonico insigniti, maturae aetatis, et prudentia ac iuris peritia praestantes.

§ 3. Eligentur a Summo Pontifice, proponente rotali Auditorum Collegio.

Can. 5.

§ 1. Constituentur etiam notarii, quot necessarii sunt pro actibus Sacrae Rotae rogandis, qui praeterea actuarii et cancellarii munere in sacro tribunali fungentur.

§ 2. Duo saltem ex his erunt sacerdotes: et in causis criminalibus clericorum vel religiosorum his dumtaxat reservatur notarii et actuarii munus.

§ 3. Omnes eligentur a Collegio Rotali ex concursu iuxta regulam pro ceteris Sanctae Sedis officiis datam: eorumque electio confirmanda erit a Summo Pontifice.

Can. 6.

§ 1. Unus vel duo laici maturae aetatis et probatae vitae constituentur pro custodia sedis et aulae Sacrae Rotae, qui, quoties necesse sit, cursorum et apparitorum officia praestabunt.

§ 2. Eligentur a Rotali Collegio cum suffragiorum numero absolute maiore.

Can. 7.

§ 1. Singuli Sacrae Rotae Auditores, post nominationem, ante quam iudicis officium suscipiant, coram universo Collegio, adstante uno ex notariis sacri tribunalis, qui actum rogabit, iusiurandum dabunt de officio rite et fideliter implendo.

§ 2. Idem iusiurandum dabunt singuli adiutores Auditorum, et tribunalis administri coram Sacrae Rotae Decano, adstante pariter uno ex notariis.

Can. 8.

In re criminali, in causis spiritualibus et in aliis, quando ex revelatione alicuius actus praeiudicium partibus obvenire potest, vel ab ipso tribunali secretum impositum fuit, Auditores, adiutores Auditorum et tribunalis administri tenentur ad secretum officii.

Can. 9.

§ 1. Auditores qui secretum violaverint, aut ex culpabili negligentia vel dolo grave litigantibus detrimentum attulerint, tenentur de damnis: et ad instantiam partis laesae, vel etiam ex officio, Signaturae Apostolicae iudicio a SSmo confirmato, puniri possunt.

§ 2. Tribunalis administri et adiutores Auditorum, qui similia egerint, pariter tenentur de damnis; et ad instantiam partis laesae, aut etiam ex officio, Rotalis Collegii iudicio, pro modo damni et culpae puniri possunt.

Can. 10.

§ 1. Declaratio fidelitatis exemplarium cum autographo a notariis fieri potest ad instantiam cuiuslibet petentis.

§ 2. Extrahere vero documenta ex archivio, illaque petentibus communicare, notarii non possunt nisi de mandato Praesidis turni, coram quo causa agitur, si ad effectum causae documentum postuletur: de mandato Decani, si aliquod documentum ob alium finem requiratur.

Can. 11.

Sacra Rota, duabus formis ius dicit, aut per *turnos* trium Auditorum, aut videntibus omnibus, nisi aliter pro aliqua particulari causa Summus Pontifex statuerit sive ex se, sive ex consulto sacrae alicuius Congregationis.

Can. 12.

§ 1. Turni hoc ordine procedent. Primus turnus constituitur ex tribus ultimis Auditoribus; secundus et tertius ex sex praecedentibus; quartus ex decano et duobus ultimis Auditoribus, qui denuo in turni seriem redeunt; quintus et sextus turnus ex Auditoribus sex qui praecedunt; septimus ex subdecano et decano rotali una cum ultimo Auditore, qui rursus in seriem venit; denique octavus, nonus et decimus turnus ex novem reliquis Auditoribus: et sic deinceps, servata ea vice perpetuo.

§ 2. Turni in iudicando sibi invicem succedunt iuxta ordinem temporis, quo causae delatae sunt ad Sacrae Rotae tribunal.

§ 3. Si, iudicata iam ab uno turno aliqua causa, opus sit se-

cunda sententia, causam videt turnus qui proxime subsequitur, etsi hic aliam causam iuxta superiorem paragraphum iudicandam assumpserit. Et si opus sit tertia sententia, eodem modo turnus, qui duos praecedentes proxime subsequitur, causam videndam suscipit.

§ 4. In unoquoque turno, seu Auditorum coetu, praeses est semper Auditor cui prior locus competit.

§ 5. Si quis infirmitate aut alia iusta causa impeditus partem in iudicando in suo turno habere non possit, praevio Decani decreto, eum supplet primus Auditor liber, non proximi quidem turni, sed alterius subsequentis.

Quod si opus sit tertia rotali sententia, impeditum Auditorem supplet decimus rotalis, vel alius qui partem in tribus turnis non habet.

§ 6. Auditor ob impedimentum alterius rotalis suffectus, etsi senior, praeses turni esse non potest, quoties causa iam coepta sit, et Praeses alius constitutus.

Can. 13.

Circa vacationes Rotale tribunal eiusque administri eadem utentur regula ac cetera Sanctae Sedis officia.

Cap. II. — *De competentia Sacrae Romanae Rotae.*

Can. 14.

§ 1. Sacra Rota iudicat in prima instantia causas, quas sive motu proprio, sive ad instantiam partium Romanus Pontifex ad suum tribunal avocaverit, et Sacrae Rotae commiserit; easque, si opus sit, ac nisi aliter cautum sit in commissionis rescripto, iudicat quoque in secunda et in tertia instantia, ope turnorum subsequentium iuxta praescripta *can. 12.*

§ 2. Iudicat in secunda instantia, causas quae a tribunali Emi Urbis Vicarii et ab aliis Ordinariorum tribunalibus in primo gradu diiudicatae fuerint, et ad Sanctam Sedem per appellationem legitimam deferuntur. Itemque eas iudicat, si opus sit, etiam in tertia iuxta modum in *can. 12* praescriptum.

§ 3. Iudicat denique in ultima instantia causas ab Ordinariis et ab aliis quibusvis tribunalibus in secundo vel ulteriori grado iam cognitas, quae in rem iudicatam non transierint, et per legitimam appellationem ad Sanctam Sedem deferuntur.

§ 4. Videt quoque de recursibus pro restitutione in integrum a sententiis quibusvis, quae transierint in rem iudicatam et remedium invenire non possunt apud iudicem secundae instantiae iuxta titulum *De rest. in integr.;* dummodo tamen non agatur de re iudicata ex sententia Sacrae Romanae Rotae; et in his iudicat tum de forma, tum de merito.

Can. 15.

Causae maiores, sive tales sint ratione obiecti, sive ratione personarum, excluduntur ab ambitu competentiae huius tribunalis.

Can. 16.

Contra dispositiones Ordinariorum, quae non sint sententiae forma iudiciali latae, non datur appellatio seu recursus ad Sacram Rotam; sed eorum cognitio Sacris Congregationibus reservatur.

Can. 17.

Defectus auctoritatis Sacrae Rotae in videndis causis, de quibus in duobus canonibus praecedentibus, est absolutus, ita ut ne obiter quidem de his cognoscere queat, et si tamen sententiam proferat, haec ipso iure sit nulla.

Cap. III. — *De modo iudicandi Sacrae Romanae Rotae.*

Can. 18.

§ 1. Partes se ipsae possunt se sistere et iura sua dicere coram Sacra Rota.

§ 2. Si quem tamen sibi assumant advocatum, hunc eligere debent inter approbatos iuxta tit. III huius legis.

§ 3. Advocatus, aut qua consultor et adsistens, aut qua patronus, cui causa defendenda ex integro commissa maneat, a parte eligi potest: in utroque casu tradi ei debet mandatum in scriptis, quod exhibendum est tribunali, et servandum in actis.

§ 4. Advocatus ad adsistendum assumptus tenetur clientem instruere, prout et quatenus opus sit, de regulis et usu sacri tribunalis, opportuna consilia de modo agendi eidem praebere, et defensionem ac responsionem cum eo subsignare.

§ 5. Si partes per se ipsae etiam cum adsistente advocato ut

in § 3, defensionem suam suscipiant, uti possunt in defensionis et responsionis scriptura vernacula lingua a sacro tribunali admissa.

§ 6. In quolibet tamen casu unica semper esse debet defensionis et responsionis scriptura, hoc est aut partis aut eius patroni: numquam vero duplex, id est utriusque.

Can. 19.

§ 1. Cum ad Sacrae Rotae protocollum pervenerit appellatio aliqua, aut commissio iudicandi aliquam causam in forma ordinaria, appellationis libellus aut litterae commissoriae ex Decani mandato transmittuntur Auditorum turno ad quem spectat iudicium in ordine et vice sua iuxta praecedentem canonem 12; turnus autem, assumpta causa, procedit ad eius examen iuxta ordinarias iuris normas.

§ 2. Quod si commissio iudicandi facta sit, non in forma ordinaria, sed speciali, idest videntibus quinque, vel septem, vel omnibus Auditoribus, aut dumtaxat pro voto; Sacra Rota servare in primis debet commissionis formam iuxta tenorem rescripti, et in reliquis iuxta regulas iuris communis et sibi proprias procedere.

Can. 20.

Quoties quaestio in Sacra Rota fiat circa executionem provisoriam alicuius sententiae aut circa inhibitionem executionis, res inappellabili sententia a solo Praeside turni, ad quem iudicium causae in merito spectaret, est definienda.

Can. 21.

Praeses turni, seu Auditorum coetus, qui tribunal constituit, per se est etiam Ponens seu Relator causae. Quod si iustam habeat rationem declinandi hoc officium, auditis ceteris turni seu coetus Auditoribus, suo decreto statuet qui vice sua Ponentis munus suscipiat.

Can. 22.

§ 1. Si in aliqua causa opus sit instructione processus, instructio fiat iuxta receptas canonicas regulas.

§ 2. Ponens autem seu Relator non potest simul esse causae instructor, sed hoc officium a Decano debet demandari alicui Auditori alterius turni.

Can. 23.

§ 1. Causa coram Sacra Rota introducta et instructa, actor, vel etiam conventus, si ipsius intersit, Ponentem rogabit ut diem dicat alteri parti pro contestatione litis, seu concordatione dubiorum.

§ 2. Ponens, vel eius studii adiutor, in calce libelli diem constituet. Quod in exemplari authentico alteri parti communicari statim debet.

Can. 24.

§ 1. Si die assignata pro concordatione dubiorum pars in ius vocata non compareat, et legitimam excusationem absentiae dare negligat, contumax declarabitur, et dubiorum formula ac dies propositionis causae ad postulationem partis praesentis et diligentis ex officio statuetur: idque statim ex officio notum fiet alteri parti, ut, si velit, excipere possit contra dubiorum formulam, et a contumacia se purgare, constituto ad hoc a Ponente vel eius studii Adiutore congruo temporis termino.

§ 2. Si partes praesentes sint, et conveniant in formula dubii atque in die propositionis causae, et Ponens vel eius Adiutor ex parte sua nil excipiendum habeant, dabitur opportunum decretum quo id constabiliatur.

§ 3. Si vero partes non conveniant in formula dubii, aut in die propositionis causae: itemque si Ponens vel eius Adiutor censeant acceptari non posse partium conclusiones, definitio controversiae reservatur iudicio totius turni; qui quaestione incidentali discussa decretum ad rem feret.

§ 4. Dubiorum formula utcumque statuta mutari non potest nisi ad instantiam alicuius partis, vel promotoris iustitiae, vel defensoris vinculi, audita altera parte, novo Ponentis vel turni decreto, prout fuerit vel a Ponente vel a turno statuta.

§ 5. Dies eodem modo mutari potest; sed haec mutatio fieri potest etiam ex officio, si Ponens vel turnus necessarium ducant.

Can. 25.

§ 1. Sententiae, decreta et acta quaelibet contra quae expostulatio facta sit, exhibenda sunt Sacrae Rotae saltem decem dies ante litis contestationem.

§ 2. Documenta quae partes in propriae thesis suffragium producenda habent, triginta saltem dies ante causae discussionem deponenda sunt in protocollo Sacrae Rotae, ut a iudicibus et tribunalis administris atque ab altera parte examinari possint in ipso loco protocolli, unde ea asportari non licet.

§ 3. Debent autem esse legitima forma confecta, et exhibenda sunt in forma authentica, colligata in fasciculo, cum adiecto eorum indice, ne subtrahi aut deperdi possint.

Can. 26.

§ 1. Defensio typis est imprimenda: et triginta dies ante causae discussionem *(eodem nempe tempore ac documenta de quibus in can. praec. deponenda sunt in protocollo rotali)* distribuenda est duplici exemplari singulis iudicibus, notariis protocolli et archivii, itemque promotori iustitiae et vinculi defensori, si iudicio intersint. Commutari praeterea debet cum altera parte, aut partibus, ut responsioni locus hinc inde fiat.

§ 2. Defensioni adiungendum est Summarium, typis pariter impressum, in quo documenta potiora contineantur.

Can. 27.

§ 1. Responsiones decem dies ante causae discussionem, idest viginti dies post distributionem defensionis, exhibendae sunt una cum novis documentis, si quae adiungenda partes habeant, servatis etiam hoc in casu regulis can. 24 et can. 25.

§ 2. Quo facto conclusum in causa reputabitur: et partibus eorumque patronis seu procuratoribus iam non licebit quidpiam adiungere aut scribere.

§ 3. Si tamen agatur de repertis novis documentis, fas semper est ea producere. Sed in eo casu pars exhibens probare tenetur se ea documenta nonnisi ad ultimum reperisse. Admissis vero his novis documentis, Ponens debet congruum tempus alteri parti concedere ut super iisdem respondere possit. Aliter nullum erit iudicium.

§ 4. In potestate autem et officio Ponentis est documenta inutilia ad moras nectendas exhibita respuere.

Can. 28.

Spatia temporum superioribus canonibus constituta prorogari possunt a iudice ad instantiam unius partis, altera prius audita, vel etiam coarctari, si ipse iudex necessarium duxerit, consentientibus tamen partibus.

Can. 29.

§ 1. Defensionis scriptura excedere non debet viginti paginas formae typographicae ordinariae folii romani. Responsiones decem paginas.

§ 2. Si ob gravitatem, difficultatem, aut grande volumen documentorum parti vel patrono necesse sit hos limites excedere, a Ponente supplici libello id ipsi impetrabunt. Ponens autem decreto suo statuet numerum ulteriorem paginarum quem concedit, quemque praetergredi nefas est.

§ 3. Exemplar tum defensionis tum responsionis antequam edatur exhibendum est Ponenti vel eius studii adiutori, ut imprimendi atque evulgandi facultas impetretur.

§ 4. Nulla scriptura Sacrae Rotae destinata typis edi potest, nisi in typographia a Collegio Sacrae Rotae approbata.

Can. 30.

Quae dicuntur *informationes orales ad iudicem*, in Sacra Rota prohibentur: admittitur tamen moderata disputatio ad elucidationem dubiorum coram turno pro tribunali sedente, si alterutra vel utraque pars eam postulet, aut tribunal statuat ut eadem habeatur. In ea vero hae regulae serventur:

1.° Disputatio fiat die et hora a tribunali opportune assignanda tempore intermedio inter exhibitionem responsionis et assignatam iudicio diem.

2.° Partes regulariter non admittuntur ut per se ipsae causam suam dicant coram iudicibus; sed ad id deputare debent unum ex advocatis, quem sibi ad adsistendum, aut qua patronum vel procuratorem adsciverint. In potestate tamen tribunalis est eas rationabili de causa admittere, aut advocare et iubere ut intersint.

3.° Biduo ante disputationem partes exhibere debent Adiutori Ponentis quaestionis capita cum altera parte discutienda paucis

verbis, una vel altera periodo, contenta. Eaque Adiutor partibus hinc inde communicabit, una simul cum quaesitis a turni Auditoribus praeparatis, si quae ipsi habeant, super quibus partes rogare velint.

4.° Disputatio non assumet oratoriam formam; sed sub Ponentis ductu ac moderatione circumscripta erit limitibus illustrandorum dubiorum.

5.° Adsistet unus ex notariis tribunalis ad hoc ut, si aliqua pars postulet et tribunal consentiat, possit de disceptatis, confessis aut conclusis, adnotationem ad tramitem iuris ex continenti assumere.

6.° Qui in disputatione iniurias proferat, aut reverentiam et obedientiam tribunali debitam non servet, ius ad ulterius loquendum amittit, et si agatur de procuratore vel advocato, puniri pro casus gravitate potest etiam suspensione aut privatione officii.

Can. 31.

§ 1. Assignata iudicio die Auditores in consilium ad secretam causae discussionem convenire debent.

§ 2. Unusquisque scripto afferet conclusiones suas seu votum cum brevibus probationibus tam in facto quam in iure. Attamen in discussione fas semper est Auditoribus a conclusionibus suis recedere, si iustum et necessarium ducant. Conclusiones autem suas singuli Auditores in actis causae deponere tenentur ad rei memoriam: secretae tamen ibi servabuntur.

§ 3. Ea demum sit sententia in qua firmiter conveniant duo saltem ex Auditoribus, aut pars absolute maior praesentium, si tribunal plus quam tribus Auditoribus constituatur.

§ 4. Si ad sententiam in prima discussione devenire iudices nolint aut nequeant, differre poterunt iudicium ad primum proximum eiusdem turni conventum, quem protrahi non licet ultra ebdomadam, nisi forte vacationes tribunalis intercedant.

Can. 32.

§ 1. Re conclusa in Auditorum consilio, Ponens super actorum fasciculo signabit partem dispositivam sententiae, idest responsiones ad dubia: quae a notario tribunalis partibus significari poterunt, nisi tribunal censuerit solutionem suam secreto servare usque ad formalis sententiae promulgationem.

§ 2. Haec intra decem dies, aut ad summum intra triginta in causis implicatioribus est peragenda; exaranda vero vel a causae Ponente vel ab alio ex Auditoribus, cui hoc munus in secreta causae discussione commissum sit.

§ 3. Eadem lingua latina est conscribenda; et rationes tam in facto quam in iure sub poena nullitatis continere debet.

§ 4. Subsignabitur a Praeside turni et ab aliis Auditoribus una cum aliquo ex notariis Sacrae Rotae.

Can. 33.

§ 1. Si sententia rotalis confirmatoria sit alterius sententiae sive rotalis sive alius tribunalis, habetur res iudicata, contra quam nullum datur remedium nisi per querelam nullitatis, vel per petitionem restitutionis in integrum coram supremo Apostolicae Signaturae tribunali.

§ 2. Si duplex sententia conformis non habeatur, a sententia rotali ab uno turno lata datur appellatio ad turnum proxime sequentem iuxta canonem 12, intra tempus utile dierum decem ab intimatione sententiae, ad tramitem iuris communis.

Can. 34.

§ 1. Si, introducta causa, actor renunciare velit instantiae, aut liti, aut causae actibus, id ei semper licebit. Sed renunciatio debet esse absoluta nullique conditioni subiecta, subsignata cum loco et die a renunciante, vel ab eius procuratore speciali tamen mandato munito, ab altera parte acceptata aut saltem non oppugnata, et a iudice deinde admissa.

§ 2. Renuncians tamen tenetur hisce in casibus ad omnia consectaria, quae ex his renunciationibus profluunt ad tramitem iuris communis.

TITULUS II.

SIGNATURA APOSTOLICA.

Cap. I. — *De constitutione et competentia Signaturae Apostolicae.*

Can. 35.

§ 1. Supremum Apostolicae Signaturae tribunal constat sex S. R. E. Cardinalibus, a Summo Pontifice electis, quorum unus, ab eodem Pontifice designatus, Praefecti munere fungetur.

§ 2. Eique dabitur a Romano Pontifice adiutor, seu a Secretis, qui iuxta regulas eiusdem Signaturae proprias, sub ductu Cardinalis Praefecti, omnia praestabit quae ad propositae causae instructionem eiusque expeditionem necessaria sunt.

Can. 36.

§ 1. Praeter Secretarium erit etiam in Apostolica Signatura unus saltem notarius conficiendis actibus, conservando archivio, et adiuvando Secretario in iis quae ab eo ipsi committuntur: habebitur quoque custos conclavium eiusdem Signaturae: prior sacerdos, alter laicus.

§ 2. Erunt etiam aliquot Consultores, a Summo Pontifice eligendi, quibus poterit examen alicuius quaestionis pro voto ferendo committi.

§ 3. Quae ad nominationem, iusiurandum, obligationem secreti ac disciplinam pertinent, et pro administris, Sacrae Rotae constituta sunt, serventur quoque, cum proportione, pro Apostolicae Signaturae administris.

Can. 37.

Supremum Apostolicae Signaturae tribunal vidèt tamquam sibi propria ac praecipua,

1.° de exceptione suspicionis contra aliquem Auditorem, ob quam ipse recusetur;

2.° de violatione secreti, ac de damnis ab Auditoribus illatis, eo quod actum nullum vel iniustum in iudicando posuerint, iuxta can. 9;

3.° de querela nullitatis contra sententiam rotalem;

4.° de expostulatione pro restitutione in integrum adversus rotalem sententiam quae in rem iudicatam transierit.

CAP. II. — *De modo iudicandi Apostolicae Signaturae.*

Can. 38.

Ad postulandam restitutionem in integrum et ad introducendum iudicium nullitatis contra sententiam rotalem dantur tres menses utiles a reperto documento aut a cognita causa, ob quam ad haec remedia recursus fieri potest.

Can. 39.

§ 1. Expostulatio ad Signaturam pro restitutione in integrum non suspendit rei iudicatae executionem.

§ 2. Nihilominus ad instantiam partis recurrentis Signatura potest, incidentali sententia, inhibitionem executionis iubere, aut obligare partem victricem ad congruam cautionem praestandam pro restitutione in integrum.

Can. 40.

§ 1. Libellus, quo causa introducitur, exhibendus est Secretario Signaturae Apostolicae.

§ 2. Cardinalis autem Praefectus, una cum Secretario, accepta instantia, examinare debet, utrum fundamentum aliquod boni iuris habeat: quod si desit, instantiam ipsam quamprimum reiicere; sin vero habeatur, tenetur admittere.

Can. 41.

§ 1. In causa criminali, de qua sub num. 2 canonis 37, regulae processuales serventur, quae pro causis criminalibus a iure canonico statuuntur.

§ 2. In aliis iudiciis, de quibus in num. 1, 3 et 4, can. 37, Signatura procedere potest sola rei veritate inspecta, citata tamen semper parte adversa, vel conventa, vel cuius intersit, et praefixo partibus congruo peremptorio termino ad iura sua deducenda.

§ 3. Et in primo ex memorati iudicii casibus Apostolica Signatura inappellabili sententia definit utrum, an non, sit locus recusationi Auditoris. Quo facto, iudicium ad Sacram Rotam remittit, ut iuxta suas regulas ordinarias procedat, admisso in suo turno, vel non, Auditore contra quem exceptio sublevata fuit, iuxta Signaturae sententiam.

In tertio casu de hoc tantum iudicat, sitne nulla rotalis sententia, et sitne locus eius circumscriptioni.

In quarto casu Apostolica Signatura, inappellabili sententia definit utrum, necne, locus sit restitutioni in integrum. Qua concessa, rem remittit ad Sacram Rotam, ut, videntibus omnibus, de merito iudicet.

Can. 42.

Cardinalis Praefectus, itemque Signaturae tribunal, si expedire reputent, convocare possunt Promotorem iustitiae et Defensorem vinculi penes Sacram Rotam, et ab eis votum exigere, vel etiam petere ut de actibus rotalibus, quae impugnantur, rationes explicent.

Can. 43.

In reliquis, quae necessaria sunt ad iudicii expeditionem, et non sunt in praecedentibus canonibus cauta, servari in primis debent, congrua congruis referendo, regulae pro Sacra Rota statutae, et deinde normae iuris communis.

TITULUS III.

DE ADVOCATIS PENES SACRAM ROTAM ET APOSTOLICAM SIGNATURAM.

Can. 44.

§ 1. Advocati proprii ac nativi Sacrae Rotae et Signaturae Apostolicae sunt Advocati consistoriales.

§ 2. Admittuntur tamen et alii sive sacerdotes sive laici, qui laurea doctorali saltem in canonico iure instructi, post triennale tyrocinium vel qua adiutores penes aliquem ex Auditoribus, vel penes aliquem ex advocatis rotalibus, facto experimento coram Rotali Collegio, ab eodem idonei reperti sint, diploma advocatorum acceperint, a Sacrae Rotae Decano et ab uno ex notariis subsignatum, ac iusiurandum coram Rotali Collegio dederint de munere ex conscientia implendo.

Can. 45.

§ 1. Advocati in causis coram Sacra Rota et Signatura Apostolica agendis tenentur servare tum communes leges canonicas tum regulas horum tribunalium proprias; et in scripturis pro defensione exarandis lingua latina uti debent.

§ 2. Tenentur insuper de mandato Decani Sacrae Rotae aut Cardinalis Praefecti Signaturae Apostolicae gratuitum patrocinium aut gratuitam adsistentiam praebere iis, quibus Sacra Rota aut Signatura Apostolica hoc beneficium concesserit.

§ 3. Nefas eisdem est emere litem, aut de extraordinario emolumento vel immodica rei litigiosae parte sibi vindicanda pacisci. Quae si fecerint, praeter nullitatem pactionis, a Sacra Rota congrua poena multari possunt, iuxta sequentem canonem.

Can. 46.

Collegium advocatorum consistorialium fungetur munere collegii disciplinae pro continendis in officio advocatis: qui, ex voto eiusdem Collegii, a Sacra Rota reprehensionis nota inuri, poena pecuniaria multari, suspendi, vel etiam ex albo advocatorum expungi poterunt.

APPENDIX

DE TAXATIONE EXPENSARUM IUDICIALIUM

Cap. I. — *De proventibus quae ad aerarium Sanctae Sedis spectant.*

1. Acta quaelibet iudicialia in causis tum contentiosis tum criminalibus exarari debent in foliis sigillum Sedis Apostolicae referentibus, excepta prima instantia, et exceptis quoque foliis typis edendis, de quibus in can. 25 et 26. Folia quatuor paginis constant et paginae triginta lineis.

Pretium uniuscuiusque folii coram Sacra Rota adhibendi est, lib. 1; coram Signatura Apostolica, lib. 2.

2. In eodem folio cumulari nequeunt acta diversa, quamvis ad eamdem causam spectantia.

3. Quoties documenta in protocollo Sacrae Rotae exhibentur sive plura sint, sive pauciora, singulis vicibus pendenda est lib. 1.

4. Pro actu quo declaratur concordare exemplar alicuius documenti cum autographo, ad singula folia, lib. 0.50.

5. Pro peritiis, si requirantur, et pro examine testium, si habendum sit, a requirente peritiam vel probationem per testes deponenda est penes officialem rotalem, pecuniae custodem, summa ab Adiutore Praesidis tribunalis taxanda, quae ab eo censeatur sufficiens ad expensas peritiae vel examinis testium solvendas.

6. In taxanda hac summa Adiutor aestimare debet, iuxta civilem Urbis usum, quid requiratur ad retribuendam peritorum operam, si de ipsa agatur, vel ad indemnitatem testibus praestandam, tum

ob itineris expensas, tum ob cessatum lucrum ex interruptione laboris, si de examine testium res sit. Praeterea tribunalis iura iuxta communes normas ei prae oculis habenda sunt.

7. Ad occurrendum expensis iudicialibus universe sumptis deponenda est in arca nummaria Sacrae Rotae pro prudenti Ponentis arbitrio pecuniae summa a 100 ad 500 libellas.

8. Proventus universi huc usque recensiti ad aerarium Sanctae Sedis spectant, et ad illud singulis mensibus transmitti debent iuxta regulam pro aliis Sanctae Sedis officiis assignatam.

CAP. II. — *De proventibus qui cedunt in retributionem operis a singulis praestitae.*

1. Pro versione alicuius actus a lingua non in usu penes Romanam Curiam in aliam usu receptam, retributio pro singulis foliis, lib. 1.50.

2. Pro examinanda versione, et pro declaratione facienda a perito de eius fidelitate, ad singula folia, lib. 0.50.

3. Pro simplici transcriptione, ad singulas paginas, lib. 0.25.

4. Pro extrahendis ex archivio documentis vel fasciculo *(positione)* alicuius causae, tabularius ministerium suum gratuito debet praestare, si agatur de re ultimis decem annis acta; si de antiquiori, ius habet ad lib. 5.

CAP. III. — *De advocatorum et procuratorum proventibus.*

1. Pro qualibet instantia exarata, lib. 5.

2. Pro concordatione dubiorum, ad singula dubia, lib. 5.

3. Pro interventu in examine testium in qualibet sessione, lib. 5.

4. Pro adsistentia examini, vel iuramento parti delato, lib. 5.

5. Pro congressibus cum cliente et cum aliis personis ad effectum causae, iuxta numerum et simul sumptis, a lib. 10 ad 100.

6. Pro accessibus ad tribunal, a lib. 5 ad 50.

7. Pro disputatione coram tribunali ad normam can. 30, a lib. 10 ad 25.

8. Pro examine omnium documentorum, a lib. 50 ad 100.

9. Pro eorum ordinatione et summarii compositione, a lib. 50 ad 100.

10. Pro exaranda defensione, a lib. 200 ad 1000.

11. Pro responsione, a lib. 100 ad 200.

12. Pro simplici adsistentia ad normam can. 18, a lib. 100 ad 200.

13. Harum omnium taxarum motio, seu *liquatio,* facienda est ad tramitem communis iuris a Praeside tribunalis.

CAP. IV. — *De exemptione a iudicialibus expensis et gratuito patrocinio.*

1. Pauperibus ius est exemptionis ab expensis iudicialibus, et gratuiti patrocinii, iuxta praescripta superius can. 45, § 2.

2. Qui pauperes absolute dici non possunt, sed ob arctam suam conditionem ordinariis expensis ferendis pares non sunt, ad earum reductionem ius habent.

3. Qui exemptionem ab expensis vel earum reductionem assequi velit, eam postulare debet, dato supplici libello Praesidi turni vel Auditorum coetus, qui causam iudicandam habet, adductisque documentis quibus conditionem suam comprobet. Praeterea, nisi agatur de iudicio a SSmo commisso, demonstrare debet se non futilem neque temerariam causam agere.

4. Praeses turni postulationem ne admittat, nisi auditis, praeter partem postulantem, parte adversa, promotore iustitiae ac decano advocatorum consistorialium, requisitisque, si opus sit, notitiis etiam secretis super statu oeconomico postulantis.

5. Contra decretum Praesidis negantis exemptionem ab expensis vel earum reductionem, potest, intra utile tempus decem dierum, expostulatio fieri pro recognitione iudicii ad turnum, vel Auditorum coetum, cui causa iudicanda est.

6. Qui exemptionem ab expensis et gratuitum patrocinium concedit, simul debet unum ex advocatis designare, qui pauperis patrocinium vel adsistentiam suscipiat ad normam can. 45, § 2.

7. Si vero decreta tantum fuerit expensarum reductio, qui huiusmodi decretum tulit, debet simul normas saltem generales statuere intra quas reductio sit circumscribenda.

CAP. V. — *De expensis in iudiciis coram Signatura Apostolica.*

Eadem Regula, congrua congruis referendo, servetur ac pro iudiciis coram S. Rota.

Datum Romae, die 29 Iunii 1908.

De mandato speciali SSmi D. N. Pii Papae X.

R. Card. MERRY DEL VAL.

Ordo servandus in Sacris Congregationibus, Tribunalibus, Officiis Romanae Curiae [1].

NORMAE COMMUNES

Cap. I. — De ordine ac directione generatim.

1. In omnibus superius memoratis S. Sedis Officiis *(dicasteri)* duplex erit Administrorum coetus, Maiorum et Minorum.

2. In singulis moderatio proxima *Secretariae*, Protocolli, Tabularii, ad Praelatum pertinet qui alter est a Cardinali Praeside. A Praelato tamen erunt ad Cardinalem deferendae maioris momenti res, quibus peculiari aliquo modo sit consulendum.

In S. Rotae tribunali *secretaria*, protocollum, tabularium obnoxia sunt Auditori Decano, eoque impedito, Auditori qui primam sedem post decanum obtinet: hi tamen, ubi agatur de extraordinario aliquo consilio capiendo, rem deferent ad Collegium Auditorum universum.

3. Excepta S. Rota, cui propriis erit agendum normis, in ceteris Officiis omnibus, administri maiores, praeside Cardinali suo, Congressum constituunt.

4. Ad Congressum spectat minora negotia expendere atque expedire; de ceteris disponere et ordinare ut agantur in pleno sui cuiusque officii conventu.

5. Singula Officia sibi librum habebunt « *Rerum Notabilium* », in quo rite indicentur nominationes, initique muneris dies Patrum

---

[1] ***Versio italica:***

Regolamento per le Sacre Congregazioni, Tribunali, Offici della Curia Romana

NORME GENERALI

Capo I. — Organico e direzione in generale.

1. In ogni dicastero gli Officiali saranno distinti in Maggiori e Minori.

2. La direzione immediata della Segreteria, Protocollo ed Archivio di ogni dicastero dipende dal Prelato che viene primo dopo il Cardinale Superiore. Il Prelato però dovrà riferirsi al Cardinale per tutto ciò che accada d'importante, e che richieda un provvedimento speciale.

Nella S. Rota però la segreteria, protocollo ed archivio dipendono dall'Uditore Decano, e questo impedito, dal Sottodecano; i quali tuttavia per ogni provvedimento straordinario dovranno riferirsi all'intero Collegio degl' Uditori.

3. Eccettuata la S. Rota che deve procedere secondo la norme sue proprie, in tutti gli altri dicasteri gli officiali maggiori sotto la presidenza del Cardinale Superiore costituiscono il Congresso.

4. Al Congresso spetta esaminare e risolvere gli affari di minore rilievo, e disporre per la risoluzione degli altri secondo le leggi proprie di ciascun dicastero.

5. In ogni dicastero vi sarà un libro « *rerum notabilium* » in cui saranno regolarmente segnate con la loro data le nomine dei Cardinali, dei Con-

Cardinalium, Consultorum, maioris et minoris ordinis Administrorum; datum iusiurandum, cessatio ab officio, et si qua forte pontificia rescripta immutationem aliquam circa cuiusque Officii competentias induxerint.

Cap. II. — De provisione officiorum.

1. Maiores Administri cuiusque Sacrae Congregationis, Tribunalis, Officii, a Summo Pontifice libere eligentur.

2. Minoribus eligendis administris titulorum doctrinaeque certamen proponetur.

Gratiosae suffragationes non admittuntur, earumque, si intercedant, ratio habebitur nulla.

3. Certamen indicetur intra mensem a vacuo officio, acceptis ante mandatis a Summo Pontifice. Assignabitur vèro spatium utile unius mensis ad exhibendam petitionem ac titulos necessarios.

4. Periculum de doctrina erit scripto faciendum certo die, quo propositae ex tempore quaestiones evolventur circa disciplinas ad petitum officium pertinentes. De proposita materia candidati in communi aula conscribent, designatis horis, advigilante Consultore aut aliquo ex minoribus eiusdem Officii administris, quem Praelatus moderator adlegerit.

5. Scripta, numeris distincta, non expresso candidati nomine. duo Consultores ordine excutient, a Congressu eligendi, et, si agatur de S. Rota, a Decano. Horum nomina Censorum occulta manebunt; iidemque quamprimum suum expriment scripto iudicium super exa-

---

sultori e degli officiali maggiori e minori, la prestazione del giuramento, e la cessazione dall'officio dei medesimi, nonchè le disposizioni pontificie che portassero una qualche innovazione nelle competenze del dicastero.

Capo II. — Provvista degli offici.

1. Gli officiali maggiori di ciascuna Congregazione, Tribunale ed Officio della S. Sede saranno scelti liberamente dal Sommo Pontefice.

2. Per la provvista degli officiali minori si aprirà un concorso per titoli e per esame di scienza.

Le raccomandazioni di favore sono interdette; e se avvengano, non si prenderanno in considerazione.

3. Il concorso sarà intimato entro un mese dalla vacanza del posto dal Capo del rispettivo dicastero, dopo presi gli ordini dal Sommo Pontefice: e si assegnerà un mese utile di tempo per la presentazione della domanda e dei titoli necessari per l'ammissione.

4. L'esame di scienza si farà in iscritto nel giorno fissato, con lo svolgimento di temi proposti al momento, su discipline proprie del dicastero a cui si concorre. Il componimento si farà in una sala comune, nel tempo stabilito, sotto la sorveglianza di un Consultore o di un Officiale del dicastero medesimo, scelto dal Prelato superiore.

5. I componimenti segnati per numeri, senza il nome del candidato, saranno esaminati successivamente da due Consultori, i quali saranno scelti dal Congresso e nella S. Rota dal Decano. Il loro nome rimarrà segreto; ed essi nel più breve termine possibile dovranno esprimere in iscritto il

rata a candidatis, declarantes, quaenam ex iis, sive doctrinae laude, sive dicendi forma probentur; quaenam idonea tantum, quaenam improbanda censeantur.

6. Si Consultorum iudicia de idoneitate scripti secum pugnent, candidatus non idoneus habebitur deficientis causa doctrinae. Verum facultas erit Congressui, et apud S. Rotam Decano, in ea iudiciorum discrepantia, exquirendi, si necessarium aut aequum duxerint, Consultoris tertii suffragium, ad quem proinde remittentur priorum duorum iudicia, ut ipse proferat de summa lite sententiam.

7. Ut quis possit ad eligendorum scrutinium admitti, requiritur tamquam necessaria conditio ut probatus discesserit experimento doctrinae.

8. Scrutinium fiet a Congressu, et apud S. Rotam a Collegio Auditorum. Idem erit duplex, et in utroque suffragia erunt secreta.

In primo, suffragia ferentur de singulis candidatis, ut decernatur, quinam aetate, moribus, indole censeantur idonei. Qui paria suffragia retulerint iudicandi sunt non idonei.

In altero suffragia ferentur de singulis in primo scrutinio approbatis, ut decernatur quinam virtute, meritis, scientia, habilitate sit praeferendus. Paribus inter duos pluresve candidatos suffragiis, Cardinalis, qui Congressui praeerit, et apud S. Rotam Decanus, paritatem diriment.

9. De scrutinii exitu ad Summum Pontificem integre referetur, ut, Eo probante, ad candidati nominationem deveniri possit.

10. Rationes et modi, quibus lata sint suffragia, sunt prorsus reticendi.

---

loro parere, dichiarando quali composizioni e per la parte scientifica e per la parte letteraria siano da ritenersi degne di lode, quali soltanto sufficienti, quali insufficienti.

6. Se uno dei Consultori dichiarasse il lavoro insufficiente, e l'altro no, il candidato si avrà per non approvato quanto a capacità scientifica. Sarà però in facoltà del Congresso, e nella S. Rota del Decano, stante questa difformità di giudizio, di richiedere (se lo si reputa necessario od equo) il voto di un terzo Consultore, a cui saranno rimessi i pareri dei due precedenti, onde emetta un definitivo giudizio.

7. Condizione indispensabile per essere ammesso allo scrutinio di elezione è, che il candidato sia stato approvato quanto a scienza.

8. Lo scrutinio si farà dal Congresso, e nella S. Rota dal Collegio degli Uditori, e sarà duplice, ed in ambi i casi per voti segreti.

Nel primo scrutinio si voterà sui singoli nomi per stabilire quali per età, condotta morale e carattere si ritengono idonei. Quelli che otterranno voti pari si debbono ritenere come giudicati non idonei.

Nel secondo si voterà sui singoli nomi per stabilire quello che per virtù, meriti, scienza ed idoneità sia da preferirsi. E, data parità di voti fra due o più candidati, il Cardinale superiore del Congresso, e nella S. Rota il Decano, potranno dirimere la parità.

9. Dell'esito dello scrutinio si farà piena relazione al Sommo Pontefice per l'approvazione del soggetto da nominarsi.

10. Le ragioni e le modalità della votazione nei concorsi saranno da tutti tenute assolutamente segrete.

11. Litteras nominationis ad maiores Administros mittet Cardinalis a Secretis Status; ad minores mittent, in S. Rota Decanus, subscripto nomine alicuius Notarii; in ceteris Officiis suus cuiusque praeses Cardinalis, contra posita subscriptione more rescriptorum.

12. Deservientium nominatio, apud S. Rotam spectat ad Collegium Auditorum; apud Officia reliqua ad suum cuiusque Praesidem Cardinalem, proponentibus maioribus Administris.

13. In uno eodemque viro cumulare munia non licet; ideoque qui ad novum adspiret munus, ad id semel assumptus, pristino cessit.

14. Ad unum idemque Officium prohibetur aditus duobus consanguineis in primo et secundo gradu, et affinibus in primo.

15. Minoribus administris, ubi inter ipsos vacaverit locus, ius est adscensus titulo ministerii provectioris; non ita ceteris.

CAP. III.

Cuiusvis ordinis Administri, ante quam adsciscantur, iusiurandum dabunt, coram suo Praelato, « de officio fideliter implendo, de non recipiendis muneribus etiam sponte oblatis, et de secreto servando », secundum formulam heic adiectam, servata lege iis Officiis quibus peculiare et gravius iusiurandum imponitur, ut communi formae particularem addant.

---

11. Il Biglietto di nomina per gli Officiali superiori sarà spedito dal Cardinale Segretario di Stato: per gl'inferiori, nella S. Rota, dal Decano con la firma di un notaio: negli altri dicasteri dal Cardinale che ne è superiore, con la controfirma consueta pei rescritti.

12. Per gl'inservienti la nomina spetta, nella S. Rota, al Collegio degli Uditori; negli altri dicasteri, al Cardinale che ne è Capo su proposta degli officiali maggiori.

13. È vietata la pluralità degl'impieghi nella stessa persona. E chi opta ad un nuovo officio, nell'assumerlo rimane dimesso dall'antico.

14. È vietato nello stesso dicastero l'ammissione di due consanguinei in primo e secondo grado, e di affini in primo grado.

15. Fra gli officiali minori, avvenendo una vacanza, si dà luogo al diritto di ascenso per anzianità d'officio; non così fra gli altri.

CAPO III. — GIURAMENTO.

Ogni officiale prima di essere ammesso dovrà prestare giuramento innanzi al Superiore *de officio fideliter implendo, de non recipiendis muneribus etiam sponte oblatis et de secreto servando,* secondo la seguente formola, salvo per quegli officii che hanno uno speciale e più rigoroso giuramento, di aggiungere alla formola comune, anche la speciale.

IVRISIVRANDI FORMA.

In nomine Domini.

Ego N. N. spondeo, voveo ac iuro, fidelem et obedientem me semper futurum B. Petro et Domino Nostro Papae eiusque legitimis Successoribus; ministeria mihi commissa in hac S. Congregatione (Tribunali, aut Officio) sedulo ac diligenter impleturum; munera mihi in remunerationem, etiam sub specie doni oblata, non recepturum; et secretum officii religiose servaturum in iis omnibus, quae sacri Canones aut Superiores secreta servari iusserint, itemque, quoties ab Ordinariis id postulatum fuerit, et quando ex revelatione alicuius actus praeiudicium partibus aut Ecclesiae obvenire potest. Sic me Deus adiuvet, et haec Sancta Dei Evangelia, quae meis manibus tango.

CAP. IV. — DE HORIS AC DISCIPLINA OFFICIORUM.

1. Spatium temporis officio assignatum est matutinum, ab hora nona cum dimidio usque ad meridiem cum semihora, singulis diebus non feriatis. Per has horas administri omnes tenentur in officio esse, non remorari, nec ab ipso ante constitutum tempus discedere, incolumi eorum privilegio, quibus officii sui lex concesserit ut commissum opus possint exequi domi.

2. Est tamen Moderatoribus facultas concedendi singulis Administris diem unum vel duos vacationis in mense, modo talis concessio cum Officii necessitatibus componi queat. Eadem conditione quotannis aut unoquoque biennio dies aliquot, non ultra hebdomadam, singulis concedere debebunt, ut piis exercitationibus vacent.

3. Morbo aut alia causa impediti quominus Officium adeant, rem Praelato significent.

FORMOLA DEL GIURAMENTO.

(*come sopra*).

CAPO IV. — ORARIO E DISCIPLINA DI OFFICIO

1. L'orario ordinario di officio è dalle 9 1/2 precise alle 12 1/2 in tutti i giorni non feriali; e durante queste ore tutti gli impiegati dovranno trovarsi al loro posto, senza tardare, od allontanarsi da esso avanti tempo, salvo il privilegio di coloro, cui nel regolamento di ufficio fosse concesso di disimpegnare a casa il lavoro assegnato.

2. È però in potere dei Superiori del dicastero il concedere a ciascuno degl'impiegati uno o due giorni feriali di vacanza al mese, in quanto ciò sia compatibile con le esigenze dell'officio. E compatibilmente pure colle esigenze dell'officio, ogni anno o biennio i Superiori dovranno concedere ad ogni impiegato alcuni giorni, non però oltre una settimana, per ritirarsi in spirituali esercizi.

3. Nel caso di malattia o di altro impedimento ogni officiale dovrà avvertire il suo Superiore della causa che lo trattiene dall'intervenire in officio.

4. Exceptis maioribus Administris, itemque scriba Protocolli, Diribitore atque aliis, qui sui muneris gratia debent se adeuntes excipere, ceteris non licet per horas officii visitantem quemquam admittere.

5. In sua quisque munia religiose et quam optime explenda incumbet; nec fas erit cuiquam alienam occupare provinciam, aut in sui locum substituere quempiam, aut ipse alium sufficere.

6. Verum, si Praelatus id committat, quilibet Administer se promptum exhibebit ad subrogandos collegas, atque ad alia non communia pensa quae forte sint expedienda,

7. Erit curae omnibus, maxime iis qui praesunt, ne diu negotia iaceant. Danda igitur opera ut necessaria studia, ut actorum perscriptio, ut expeditio negotiorum ea sollicitudine procedant, quae naturae rerum tractandarum et normis Officii respondeant.

8. Quoties igitur designatae horae muneri explendo satis non sint, administri reliquum operis aut domi conficient, aut morabuntur in officio diutius, aut revertentur post meridiem, prout visum fuerit moderatori opportunius.

9. Quod si productus hic labor fere quotidianus evadat, moderatorum erit eum ex aequo remunerari.

10. Iidem Administrorum nomina, qui doctrina, diligentia, rerum agendarum peritia, vitaeque honestate praecellant, Summo Pontifici significanda curabunt.

---

4. Eccettuati gli officiali maggiori, il protocollista, il distributore, ed altri, che per dovere del loro officio sono obbligati a ricevere chi a loro s'indirizza; per tutti gli altri rimane vietato ricevere visite e persone durante le ore di officio.

5. Ognuno deve attendere a disimpegnare coscienziosamente e nel miglior modo possibile i lavori che gli sono assegnati. E nessuno di propria autorità potrà immischiarsi negli altrui, o farsi sostituire in essi da altri, o sostituire altri, sia pure dello stesso dicastero.

6. Qualora però ne venga incaricato dai superiori, ogni officiale deve prestarsi e per sostituire i compagni e per altri lavori straordinari del proprio dicastero, cui si debba dare evasione.

7. Sarà cura di tutti, e in primo luogo dei Superiori del dicastero, che gli affari non rimangano arretrati. La registrazione, lo studio e l'evasione dei medesimi dovranno procedere con tutta quella sollecitudine che è compatibile colla natura della cosa da trattarsi e le norme del rispettivo dicastero.

8. Quante volte quindi le ore di officio non siano sufficienti per gli effetti sopra indicati, dovranno gli officiali compiere il resto del lavoro in casa, o allungare l'orario mattutino, o ritornare in officio per qualche tempo nelle ore pomeridiane, secondo il discreto giudizio del Prelato Superiore del dicastero.

9. Se però questo prolungamento di occupazione si rendesse abituale, sarà cura dei Superiori del dicastero che il maggior lavoro venga compensato secondo equità.

10. Sarà pur cura dei medesimi segnalare al Sommo Pontefice coloro che per scienza, diligenza, capacità e condotta si distinguano sopra i loro compagni.

11. Administro nemini licet *Agentis*, Procuratoris, Advocati partes assumere, neque in suo, neque in alieno Officio.

Unum eximitur procuratoris vel advocati munus in Sanctorum causis, quo munere fungi poterunt Administri minores ad SS. Rituum Congregationem non pertinentes.

12. Si quis Administer negligentia culpâve suo officio defuerit, erit admonendus, aut aliqua poena multandus, aut loco movendus ad tempus, aut etiam omnino dimittendus, pro admissi gravitate aut recidendi frequentia.

13. Si autem a sacerdotis aut christiani viri aut civis officiis ita declinaverit, ut in ius rapi debuerit, aut publicae existimationis iacturam fecerit, suo loco movebitur ad tempus, aut omnino dimittetur.

14. Aere alieno ita gravari ut aditus fiat sequestris iudicialibus, esse causa potest quamobrem quis ad certum tempus exuatur munere, aut etiam abdicare cogatur.

15. Publica inquisitione instituta de crimine adversus aliquem administrum, qui Officio praeest, officii ipsius honori tutando, simulque non gravando reo, providebit. Ad eum finem curare poterit ut accusatus ab officio recedat, et partem stipendii retinere in remunerationem suffecti in eius locum.

16. Remotio ad tempus, expulsio aut officii amissio, multae poenaeque ceterae contra administrum decernentur, nullo provocationis iure relicto, apud S. Rotam a Collegio Auditorum; in aliis vero Officiis a Cardinali Praeside, suffragante Congressu; et in utroque casu audita parte per scriptum.

---

11. Niuno impiegato può esercitare l'officio di agente, procuratore od avvocato, sia nel suo dicastero sia in altri.

Si eccettua soltanto l'officio di procuratore ed avvocato nelle cause dei Santi, il quale potrà essere disimpegnato da officiali minori che non appartengono alla Congregazione dei Riti.

12. Qualora un impiegato per negligenza o colpa venisse meno ai suoi doveri di officio, dev'essere ammonito, sottoposto ad ammenda, sospeso od anche dimesso dall'officio, secondo la gravità della mancanza o la recidività.

13. Che se disgraziatamente venisse meno ai suoi doveri di sacerdote o di cristiano e cittadino, così da essere coinvolto in procedimenti penali, o da decadere dalla pubblica buona fama, sarà o sospeso o dimesso.

14. Il gravarsi colpevolmente di debiti, così da dar causa a sequestri giudiziari, può offrir motivo di sospensione od anche di privazione dell'officio.

15. Aperta un'inchiesta pubblica in materia criminale a carico di un officiale, il Superiore del dicastero prenderà gli opportuni provvedimenti, sia per tutelare l'onore del dicastero medesimo, sia per non gravare l'imputato. A tale effetto potrà disporre, che l'officiale si allontani dall'officio, e potrà anche ritenergli la metà dell'assegno in pro di chi lo sostituisca.

16. La sospensione, espulsione o perdita dell'officio, le ammende ed altre pene contro gli officiali, saranno decretate inappellabilmente, nella Rota, dal Collegio degli Uditori; e negli altri dicasteri, dal Cardinale Superiore col voto del Congresso; in ambi i casi dopo sentita in iscritto la parte.

De temporaria remotione aut dimissione referendum est ad SSmum Dominum, ut has poenas ratas habeat.

CAP. V. — DE FERIIS.

1. Singulis diebus festis cum praecepto Officia vacabunt.
His adduntur:
Anniversarius dies creationis et coronationis Summi Pontificis.
Item obitus Decessoris.
Stati dies Consistoriis habendis sive publicis sive semipublicis.
Feria secunda et tertia Quinquagesimae, et quarta Cinerum.
Postremi dies quatuor maioris hebdomadae, et Feria secunda et tertia Paschatis.
Pervigilium Pentecostes et succedentes huic Festo dies, Feria secunda ac tertia.
Pervigilium Deiparae in caelum receptae.
Secundus dies mensis Novembris, in commemoratione Fidelium defunctorum.
Pervigilium Nativitatis Domini et consequentes tres dies.
Ultimus anni dies.
2. Feriatis diebus, Moderatores Officii curare poterunt ut aliquis ex administris Officium frequentet, expediturus negotia si quae forte occurrerint. Huic autem administro licebit vacationis dies alios petere.
3. A die decimo mensis Septembris ad trigesimum primum Octobris decurrent Feriae autumnales.

La sospensione o dimissione debbono essere riferite e ratificate dal Santo Padre.

CAPO V. — VACANZE.

1. Gli offici resteranno chiusi tutti i giorni festivi di precetto.
Saranno anche giorni di vacanza:
L'anniversario della creazione e coronazione del Sommo Pontefice.
L'anniversario della morte del suo Predecessore.
I giorni di Concistoro pubblico o semipubblico.
Il Lunedì e Martedì di quinquagesima, il Mercoledì delle Ceneri.
I quattro ultimi giorni della Settimana Santa e le due feste successive alla Pasqua.
La Vigilia e le due feste successive alla Pentecoste.
La Vigilia dell' Assunzione di Maria Santissima.
Il 2 Novembre, Commemorazione dei Fedeli defunti.
La Vigilia e le tre feste successive al Natale.
L'ultimo dell'anno.
2. Nei giorni di vacanza, se siavi necessità, i Superiori del dicastero potranno disporre che alcuno degli impiegati intervenga pel disbrigo di qualche affare. Ed in tal caso potranno concedergli vacanza in qualche altro giorno successivo.
3. Dal 10 Settembre al 31 Ottobre correranno le ferie autunnali.

Hoc spatio temporis Officium nullum erit intermissum; sed in unoquoque tot aderunt tum maioris tum minoris ordinis administri, quot satis esse existimentur urgentioribus expediendis negotiis ordinariae administrationis; maiorum enim tractationes, ac de gravioribus et implicatioribus rebus deliberationes in mensem Novembrem differentur. Quod si urgens rei gravitas postulet ut cito occurratur, intra merae necessitatis fines providebitur.

4. Qui feriarum tempore in officio versari debebunt, iis conceduntur vacationis dies quinque et quadraginta, sive intermissi, sive continui pro lubitu petentium, alio anni tempore ab iisdem eligendo, habita tamen ratione necessitatum Officii, atque approbante Moderatore.

CAP. VI. — DE STIPENDIIS.

1. De medio sublatis emolumentis quae *incerta* vocari solent, administri omnes certo stipendio, eoque menstruo et ad honestam substentationem sufficienti, fruentur ex aerario Sanctae Sedis. Stipendii ratio pro variis administris proponetur in apposita tabula; incipietque vim habere pro iis qui in officia adsciscentur post praesentem ordinationem, ac pro veteribus administris qui ad officia diversi gradus et conditionis advocentur.

2. Emolumentorum, seu *incertorum*, genus unicum derivari poterit minoribus administris ex opere in extrahendis ab archivio documentis impenso, ac transcriptione documentorum et processuum, si non ex officio fiant, sed instantibus partibus quarum intersit; dummodo tamen his rebus non detur opera horis officio destinatis, et praescripta serventur *Appendicis Legis propriae S. Rotae* c. 2 de exigenda compensatione.

Durante questo tempo nessun dicastero sarà chiuso; ma in ciascuno rimarrà un limitato numero di officiali superiori ed inferiori, quanti cioè si reputino sufficienti per la spedizione degli affari urgenti di ordinaria amministrazione, mentre la trattazione e risoluzione di affari gravi o complicati sarà rimandata dopo le ferie: che se l'urgenza del caso richiedesse un pronto provvedimento, questo si limiterà alla stretta necessità.

4. Coloro che durante le ferie dovranno essere presenti in officio, potranno prendersi 45 giorni di vacanza, o interpolati o continui, in altro tempo dell'anno a loro grado, compatibilmente però alle esigenze dell'officio e dipendentemente dal Superiore del dicastero.

CAPO VI. — DEGLI STIPENDI.

1. Aboliti affatto gl'incerti, tutti gl'impiegati avranno uno stipendio fisso mensile dalla cassa della Santa Sede, il quale sarà stabilito da apposita tabella, ed andrà in vigore dopo il presente ordinamento per gli officiali che entrano nuovi, e per gli antichi che passino ad offici di grado e di attribuzione diversa.

2. Le sole riassunzioni di archivio fatte ad istanza delle parti interessate e non ordinate d'officio, e le copie di documenti e processi, richiesti dalle parti interessate e non ordinate d'officio, potranno costituire un incerto degli officiali minori; a condizione però che tali lavori non si compiano in ore di officio, e sia osservato il prescritto del *cap. II* dell'*Append. leg. prop. S. Rotae* circa il compenso da esigere.

3. Qui in praesens cuiusvis gradus ac naturae officio funguntur, sua stipendia retinebunt tum ordinaria tum extraordinaria, quae tamen stabilitatis rationem habeant, (*incerta certa*), et ad officium ipsum referantur; non quae speciem remunerationis praeseferant ob collocatam peculiarem operam aut extraordinarios ob titulos.

Eadem stipendia non aliunde solventur in posterum nisi ab aerario Sanctae Sedis.

4. Ut autem recti iustique servetur lex, intra mensem ab edita praesenti ordinatione, singuli qui variis Officiis praesunt ad Cardinalem *Secretarium Status* administrorum omnium deferent nomina, adiecto suo cuiusque stipendio, ad normam superiori numero descriptam.

Iidem Praesules, intra memoratum tempus, recensebunt onera sive perpetua sive temporaria, quibus Officia sua gravantur, et impensas Officii ordinarias.

5. Gradus et stipendia ad normam n. 3 sarta tectaque manebunt Administris eorum etiam Officiorum, quae ob novam Romanae Curiae ordinationem aut prorsus desierint, aut sint natura penitus immutata.

Huiusmodi autem administri a Sanctae Sedis nutu pendebunt, et, ubi eorum postuletur opera, ad eam praestandam debebunt sese promptos ac paratos exhibere.

6. Salvis iuribus a praesentibus administris acquisitis in quibusdam Officiis ad emeritum percipiendum, ceteris omnibus in posterum, qui sive aetatis ingravescentis, sive diutini morbi causa, sustinendis rite muneribus impares fiant, Apostolica Sedes, quan-

---

3. Gli attuali investiti di un officio di qualsiasi grado e natura, conserveranno il loro stipendio sia ordinario che straordinario, qualora questo abbia ragione di stabilità (*incerti certi*), sia doveroso in rapporto all'officio, e non abbia natura di rimunerazione per lavori speciali o per titoli eccezionali.

E questo stipendio sarà pure quindi innanzi soddisfatto unicamente dalla Cassa della Santa Sede.

4. Onde poi sia salva la giustizia, entro un mese dalla data del presente regolamento, i Superiori dei singoli dicasteri con lettera diretta al Cardinale Segretario di Stato dovranno denunciare i nomi dei singoli impiegati, con il loro onorario, secondo la norma data nel numero precedente. Dovranno anche gli stessi Superiori, entro lo stesso tempo, denunciare gli oneri perpetui e temporanei, che gravano sul loro dicastero, e le spese ordinarie d'officio.

5. Sarà salvo il grado e fermo lo stipendio secondo le norme del numero 3° anche per gl'impiegati di quegli offici che per il nuovo ordinamento della Curia Romana venissero a cessare o ad essere sostanzialmente trasformati.

E tali impiegati rimarranno a disposizione della Santa Sede, e qualora vengano richiesti, dovranno prestarsi al disimpegno di altri offici.

6. Salvi i diritti acquisiti dagli attuali impiegati in taluni dicasteri per la giubilazione, in avvenire per tutti quegli officiali che a causa dell'età inoltrata o di cronica infermità si rendessero incapaci di prestare conveneyole servizio, la Santa Sede provvederà nei limiti del possibile secondo

tum poterit, ex aequo providebit, curando ut sufficiantur ab aliis, et cavendo ne ipsis necessaria desint ad honestam sustentationem.

CAP. VII. — DE ADVOCATIS.

1. Firmo illorum iure qui modo legitimi habentur advocati, in posterum, ad ineundum hoc munus servandae erunt normae tit. III *legis propriae S. Rotae* constitutae.

2. Exinde leges disciplinae vigebunt in memorato titulo contentae, quibus aeque omnes erunt obnoxii.

3. Qui vero cupiat advocati munus exercere apud S. Rituum Congregationem in Sanctorum causis, is legitimum sibi titulum comparet Advocati rotalis, ceterisque satisfaciat consuetudinis formis, quae ab eo Sacro Consilio praescripta sunt.

CAP. VIII. — DE MINISTRIS EXPEDITIONUM.

1. Privilegium *exclusivae,* quo Apostolici Ministri expeditionum in Datariae Officio fruuntur, ubi primum habere vim coeperit Constitutio *Sapienti consilio,* cessabit.

2. Est autem Sanctae Sedis propositum de ministrorum expeditionum, qui modo sunt, conditione ac statu cognoscere, ut in peculiaribus casibus ea possit inire consilia, quae magis aequa et opportuna iudicaverit.

---

equità, onde siano sostituiti nell'officio, e non manchi loro il mezzo di una onesta sostentazione.

CAPO VII. — DEGLI AVVOCATI.

1. Fermo il diritto degli avvocati attualmente riconosciuti, nell'avvenire per l'ammissione di chicchessia all'officio di avvocato, si osserveranno le norme stabilite nel tit. III della *Lex propria S. Rotae.*

2. E per tutti quindi innanzi andranno in vigore le disposizioni disciplinari stabilite nello stesso titolo.

3. Chi poi aspira ad esercitare l'officio di avvocato innanzi alla Sacra Congregazione dei Riti nelle cause dei Santi, dovrà esser fornito del titolo regolare di avvocato rotale e sottostare poi alle altre formalità che sono prescritte da quella Sacra Congregazione.

CAPO VIII. — DEGLI SPEDIZIONIERI.

1. Il privilegio di esclusiva che hanno gli Spedizionieri Apostolici della Dateria, coll'entrare in vigore delle disposizioni della Costituzione *Sapienti consilio*, viene a cessare.

2. Però la Santa Sede è disposta ad esaminare la situazione di ciascuno degli spedizionieri oggi esistenti, per prendere nei casi particolari quei provvedimenti che crederà equi ed opportuni.

CAP. IX. — DE PROCURATORIBUS SEU AGENTIBUS.

SECTIO I. — *De procuratoribus particularibus et privatis.*

1. Qui ad Sanctam Sedem recurrens sui particularis ac privati negotii causa uti opera velit procuratoris, potest ad id munus deputare quemlibet suae fiduciae virum, dummodo catholicum, integra fama, et ad officium, in quo agenda sit res, minime pertinentem. Praeterea oportet eumdem legitimo mandato munire, quod in Actis, ad ipsius Officii cautionem, servabitur; aut sin minus apud Moderatores eiusdem in tuto ponere delecti viri honestatem et requisitas conditiones.

2. Si exhibitum virum Moderatores iudicaverint admitti non posse, certiorem facient mandantem, ut aliter consulat.

SECTIO II. — *De Procuratoribus publicis ac legitimis.*

3. Ad procuratoris munus legitime et constanter obeundum pro Episcopo eiusque dioecesi, oportet inscriptum habere nomen in Procuratorum albo, quod patebit in Officio a Secretis Sacrae Congregationis Consistorialis.

4. Salvis iuribus acquisitis ab exercentibus hodie munus *Agentium* seu ministrorum expeditionis, qui, ubi postulaverint, in memoratum album referentur, posthac quicumque volet inscribi debebit petitionem, cum titulis quibus illa nititur, exhibere Adsessori S. C. Consistorialis.

5. Ad iustam admissionem requiritur ut orator catholicam

CAPO IX. — DEGLI AGENTI O PROCURATORI.

SEZIONE I. — *Degli agenti particolari e privati.*

1. Il fedele che ricorrendo alla Santa Sede per un suo particolare e privato interesse voglia servirsi dell' opera di un procuratore od agente, può deputare a tale officio qualsiasi persona di sua fiducia, purchè cattolica, di integra fama ed estranea al dicastero presso cui si tratta la cosa. Dovrà inoltre fornirla di regolare mandato da conservarsi in atti per garanzia del dicastero stesso, o quanto meno assicurare i superiori in modo certo della scelta fatta.

2. Qualora i Superiori stimassero non accettabile la persona proposta, avvertiranno il mandante, affinchè provveda altrimenti.

SEZIONE II. — *Degli agenti pubblici e formalmente riconosciuti.*

3. Per essere agente o procuratore abituale e riconosciuto di un Vescovo e della sua diocesi, è necessario in primo luogo essere iscritto nell'albo degli agenti, il quale quindi innanzi sarà aperto nella Segreteria della Concistoriale.

4. Salvi i diritti acquisiti da coloro che oggi esercitano l' officio di agenti o di spedizionieri, i quali a loro richiesta senz'altro saranno iscritti nel detto Albo, per l'avvenire chi vuole esservi iscritto dovrà presentare all'Assessore della Concistoriale la domanda relativa coi titoli che l'appoggiano.

5. Per l'ammissione si richiede oltre che d'essere cattolico di integra

fidem profiteatur, sit integra fama, calleatque satis latinum sermonem et ius canonicum. Si agatur de sacri ordinis viro, oportet ab Officio Urbis Vicarii adsensum impetret Romae residendi; religiosus autem sodalis id a Praeposito generali impetrabit.

6. Iudicium de petitione, utrum ea admitti possit necne, edetur a Cardinali a Secretis S. C. Consistorialis, audito *congressu;* qui, ut magis explorata sit candidati doctrina, poterit ipsum experimento subiicere, prout melius iudicaverit.

7. Nihil obstat quominus Ordinarius procuratorem eligat virum nondum in album relatum; qui tamen, ante quam exerceat mandatum, inscriptionem postulabit.

Hoc autem in casu Ordinariorum prudentiae relinquitur antevidere, num cui forte obstaculo propositus procurator esse possit obnoxius, ne sese repulsae periculo obiiciant.

8. Praeter inscriptionem in album, ut quis publicus habeatur et stabilis procurator dioecesanus, necessario requiritur iustum Ordinarii mandatum ab adlecto exhibendum, cuius mandati authenticum exemplar apud Officium a Secretis Consistorialis Congregationis deponetur.

9. Munerum a procuratore dioecesano explendorum haec summa est: curare ut epistolarum commercium inter Apostolicam Sedem et Episcopum, de omnibus dioecesis negotiis, rite et cum fide procedat; ea referre, de quibus Officio alicui praepositi, in rebus ad ipsum pertinentibus, eum sint percontati; in cognitione versari negotiorum, quae apud varia Sanctae Sedis Officia evolvuntur spectantque dioecesim, cuius habet ipse procurationem.

---

fama, avere una sufficiente cognizione della lingua latina e del diritto canonico. E se si tratta di un ecclesiastico, avere anche il beneplacito del Vicariato per risiedere in Roma: e per un religioso quello del suo Superiore Generale.

6. Il giudizio sull'ammissibilità o meno della petizione sarà dato dal Card. Segretario della Concistoriale, udito il Congresso, il quale ad assicurarsi dell'idoneità del candidato quanto alla scienza, potrà sottoporlo ad un esame in quel modo che meglio crederà.

7. Nulla osta che un Ordinario si scelga per agente della sua diocesi una persona non per anco iscritta nell'Albo. Questa però dovrà richiedere l'iscrizione prima di esercitare il mandato.

Starà alla prudenza degli Ordinarii in tale ipotesi informarsi preventivamente, se la persona prescelta possa trovare ostacolo per l'approvazione, onde non esporsi al pericolo di vedersela poi esclusa.

8. Oltrechè essere iscritto nell'Albo, per venire riconosciuto come agente diocesano abituale, altra condizione necessaria è l'esibizione di regolare mandato dell'Ordinario, da depositarsi in copia autentica nella Segreteria della Concistoriale.

9. Doveri in generale dell'agente diocesano sono, di curare la fedele trasmissione della corrispondenza fra la Santa Sede ed il Vescovo per tutti gli affari della diocesi; fornire quelle notizie di cui fosse richiesto dai Superiori di un qualche dicastero per le cose di sua competenza: e tenersi al corrente degli affari che si svolgono nei dicasteri della Santa Sede, relativi alla diocesi rappresentata.

10. Quae scripta data sint obsignata, inviolata transmittenda sunt; neve procurator unquam ullâve de causa sibi fas esse ducat ea resignare. Qua in re cuiusvis generis culpa censebitur gravis.

11. Circa res omnes dioecesis, quarum, ratione sui muneris notitiam acceperit, nisi agatur de re publica et notoria, procurator secreto officii tenetur. Huius legis violatio culpae gravis instar habebitur.

12. Procuratoribus interdicitur ne litteras passim dimittant ad clientum aucupium, exhibentes faciliores conditiones aut similia.

13. Nemini procuratori licet pro sua opera maiorem pecuniae summam exigere quam quae pro rescriptis, brevibus, bullis officiorum Sanctae Sedis constituta sit atque descripta: quam qui fregerit legem, restitutionis obligatione tenebitur, etiam poenis aliis non irrogatis.

14. Qui christiano plane more non agat, quae conditio ad exercendum procuratoris munus est omnino necessaria, aut in memoratis officii sui partibus grave aliquid admittat, potest ad tempus removeri, aut etiam perpetuo dimitti.

15. Advocatorum Consistorialium Collegium erit *agentibus* seu procuratoribus omnibus instar Consilii disciplinae. Ex eius Collegii sententia, Cardinalis a Secretis S. C. Consistorialis (si agatur de prave acta vita sociali vel de alia publice nota culpa); aut praepositi Officio, cuius intersit, (si de culpa officium spectante), poterunt ad admonitionem rei, aut ad eius remotionem sive temporariam sive perpetuam procedere.

16. Procurator, sive remotus ad tempus sive perpetuo dimissus

---

10. La corrispondenza ricevuta chiusa, dev'essere trasmessa inviolata; e l'agente non si permetterà mai di aprirla sotto qualsiasi pretesto. Qualunque mancanza al riguardo sarà considerata come cosa grave.

11. Per tutte le cose della diocesi, di cui l'agente pel suo compito venga a cognizione, meno che si tratti di cosa pubblica e notoria, è tenuto al segreto d'officio. L'infrazione a questa regola sarà considerata come mancanza grave.

12. È vietato agli agenti di mandare circolari per accaparrarsi clienti, offrendo facilitazioni o simile.

13. Nessun agente potrà esigere per l'opera sua una maggior retribuzione di quella fissata sui rescritti, brevi o bolle dei dicasteri della Santa Sede, sotto obbligo di restituzione qualora contravvenisse a questa regola, anche nel caso che non fosse colpito da altre pene.

14. Essendo condizione indispensabile per l'esercizio dell'officio di agente avere una condotta cristiana specchiata, chi venga meno ad essa e parimenti chi manchi gravemente ai doveri di agente sopra indicati, può essere sospeso e dimesso dall'officio.

15. Il Collegio degli *Avvocati Concistoriali* fungerà da collegio di disciplina per tutti gli agenti. E col voto del detto Collegio il Card. Segretario della Concistoriale (quando si tratti di cattiva condotta sociale, o di altra pubblica mancanza) o i Superiori del dicastero interessato (quando si tratti di mancanza nel trattamento degli affari del medesimo) potranno procedere all'ammonizione, alla sospensione ed anche alla perpetua interdizione dell'officio di agente.

16. L'agente sospeso e dimesso in un dicastero, lo è anche negli altri.

ab uno officio, hoc ipso remotus censetur, aut omnino exclusus ab omnibus. Quare praepositi Officio, a quo eiusmodi sit prolata sententia, ceteris Officiis rem significandam curabunt.

Cap. X. — De ratione adeundi Sanctae Sedis officia cum iisque agendi generatim.

Sectio I. — *Pro Privatis.*

1. Christi fideli cuique patet aditus ad Sanctae Sedis Officia, servata rite forma quae decet, et facultas est cum iisdem agendi per se de suis negotiis.

2. Advocati operâ uti volenti, in quaestionibus quae illum admittant, fas non erit patronum proponere quemlibet; sed optio ei dabitur inter approbatos, de quibus cap. VII.

3. Si vero Procuratoris desideret operam, eius eligendi arbitrium ipsi relinquitur, servatis tamen normis cap. IX sect. I constitutis.

Sectio II. — *Pro Ordinariis.*

4. Ordinarius unusquisque potest ipse per se in variis Apostolicae Sedis Officiis negotia libere tractare, non solum quae se ipsum spectent, sed etiam quae dioecesim ac sibi subditos fideles ad ipsum confugientes.

5. Quoties Ordinarius velit ipse per se de negotio aliquo agere, sive praesens in Curia, sive per litteras a sua sede mittendas, Officium praemonebit quocum ei erit agendum. Tunc vero in Positione adnotabitur: *Personalis pro Ordinario;* resque nullis interpositis procuratoribus agetur.

Avvenendo quindi tale disposizione, i Superiori del dicastero che hanno emesso il relativo decreto dovranno darne, nei debiti modi, partecipazione a tutti gli altri dicasteri.

Capo X. — Del modo di ricorrere e trattare coi dicasteri della Santa Sede in generale.

Sezione 1. — *Pei privati.*

1. Ogni fedele può ricorrere liberamente e trattare da per sè, osservati i debiti modi, quanto l'interessa presso i dicasteri della Santa Sede.

2. Volendo valersi dell'opera di un avvocato, per le questioni che l'ammettono, non potrà proporne uno a suo arbitrio, ma dovrà sceglierne uno tra quelli approvati, come al Capo VII.

3. Che se voglia servirsi dell'opera di un procuratore od agente, potrà sceglierne uno a suo arbitrio, osservate però le norme stabilite nel Capo IX, Sez. 1.

Sezione 2. — *Per gli Ordinari.*

4. Ogni Ordinario può trattare liberamente da per sè nei vari dicasteri della Santa Sede non solo le cose che lo riguardano personalmente, ma sì anche quelle della sua diocesi, e di quei suoi diocesani che a lui si rimettono.

6. Ordinarius, qui petit directo agere cum Officio aliquo, sibi assumit solvendas impensas, non modo pro acceptis redditisque litteris et scriptis, aut pro aliis rebus necessariis, sed etiam pro taxationibus praescriptis in singulis actis.

7. Si advocato fuerit opus, etiam Ordinariis cohibetur optio, ita ut nequeant ipsum deligere nisi ex approbatis.

8. Si procuratore uti velint, normis inhaerebunt cap. IX sect. II declaratis.

9. Mandatum, quo ab Ordinario procurator eligitur, potest usque rescindi ad formam iuris communis; in eamque rescissionem, utpote rem ad fiduciam pertinentem, nulla datur inquirendi aut expostulandi facultas.

10. Vicario Capitulari non licet, electum ab Episcopo procuratorem cum alio mutare; at poterit cum Sanctae Sedis Officiis directo agere, ad normam art. 4, 5, 6 huius Sectionis.

Cap. XI. — De taxationibus et procurationibus.

1. In omni rescripto, indulto, dispensatione, a suo Officio indicabitur, non modo taxatio Sanctae Sedi solvenda et remuneratio Agenti debita, sed etiam pecuniae summa, cuius repetendae ius habet dioecesana Curia pro exsequutione rescriptorum, si haec necessaria sit; quae quidem summa pontificia taxatione erit inferior.

---

5. Quante volte un Ordinario voglia da per sè trattare un affare, sia personalmente, trovandosi in Curia, sia con diretta corrispondenza postale, trovandosi in residenza, dovrà avvertirne il dicastero interessato. E in tal caso sulla ponenza relativa sarà segnato: « personale per l'Ordinario ». E la cosa sarà trattata senza interposizione di procuratori ed agenti.

6. L'Ordinario che chiede la trattazione diretta, assume l'obbligo di rimborsare al dicastero non solo le spese postali ed altre che fossero necessarie, ma anche le tasse prescritte pei singoli atti.

7. Richiedendosi l'opera di un avvocato, anche gl'Ordinari dovranno circoscrivere la loro scelta fra uno degli approvati.

8. Volendosi poi avvalere dell'opera di un agente, dovranno attenersi alle norme fissate nel Capo IX, Sez. 2.

9. Il mandato con cui si fa da un Ordinario la scelta di agente è sempre revocabile a forma del diritto comune: e, come cosa di fiducia. la revoca del medesimo non è sindacabile, nè ammette ricorso.

10. Il Vicario capitolare non potrà mutare l'agente scelto dal Vescovo; potrà però trattare direttamente coi dicasteri della Santa Sede a norma degli art. 4, 5, 6, di questa Sezione.

Capo XI. — Tasse ed agenzie.

1. In ogni rescritto, indulto o dispensa sarà dal rispettivo dicastero indicata non solo la tassa per la Santa Sede e l'*agenzia*, cioè l'onorario per l'agente, ma anche il quantitativo della somma che per l'esecuzione (qualora questa sia necessaria) potrà legittimamente percepirsi dalla rispettiva Curia diocesana, e che sarà inferiore alla tassa della Santa Sede.

2. Taxatio pauperibus, sive cives privati sint, sive Instituti piaeve causae, si petita gratia moraliter necessaria sit, non lucrosa oratori, ita ut hic nullum possit ex ea quaestum facere, ex dimidia parte minuetur, aut etiam, si visum fuerit, omnino condonabitur, integris tamen oratori manentibus impensis pro tabellariis, pro exscriptione, aliisque id genus necessariis.

His in casibus, etiam Agentis procuratio ad partem dimidiam redigetur aut omnino condonabitur, salvis impensis pro tabellariis

3. Ordinarii, secreto percontati parochos, quae vera sit oratorum conditio, significabunt in singulis casibus, agaturne de paupere, aut quasi paupere, ideoque competat ne ipsis ius ad plenam aut dimidiatam condonationem taxationis, onerata utriusque partis conscientia super expositorum veritate; contra quam si actum fuerit, firma restat obligatio sarciendi quidquid iniuria sublatum sit.

Si qui autem iniqua voluntate renuant satisfacere taxationem ad aliquam consequendam dispensationem praescriptam, cuius tamen concessio sit moraliter necessaria ad offendicula et peccata vitanda, hoc erit ab Ordinariis indicandum in suis litteris. Iidem, impetratae gratiae notitiam communicantes cum iis quorum interest, eos commonebunt (si opportune id fieri prudenterque licebit ab ipsis) ex iustitia, aliquid Sanctae Sedi deberi.

Utcumque tamen gratiae validitati nihil umquam officiet error aut fraus circa oeconomicam petentis conditionem.

4. In omnibus Officiis, subsignatis rescriptis, destinatus administer, peculiari super ipsis impresso sigillo, taxationem notabit Sanctae Sedi debitam, impensas procurationis et pecuniae summam

---

2. Per i poveri, siano persone private, siano Istituti o pie cause, se la grazia è moralmente necessaria e non lucrativa, cioè non arrechi lucro temporale all'oratore, la tassa sarà ridotta a metà ed anche del tutto condonata, se ne sia il caso, salve le spese postali ed altre necessarie, come per trascrizione ecc.

E in tal caso anche l'Agenzia, sarà ridotta a metà, o del tutto condonata, salve parimenti le spese postali.

3. Gli Ordinari, presa secreta informazione dai parrochi dei rispettivi oratori, dovranno nei casi particolari specificare, se trattasi di povero, o quasi povero, e quindi se possa aver esso diritto al condono o totale o parziale della tassa, rimanendo gravata la coscienza degli uni e degli altri sulla verità dell'esposto, e fermo l'obbligo di rifondere l'indebitamente sottratto.

Che se per cattiva volontà, taluni si rifiutassero al pagamento delle tasse prescritte per l'assecuzione di qualche dispensa; e d'altronde la concessione della medesima fosse moralmente necessaria per evitare scandali e peccati, gli Ordinari indicheranno ciò nella loro informazione. E, concessa la grazia, nel comunicarla agl'interessati faranno ad essi conoscere (qualora la prudenza lo consenta) che essi hanno un dovere di giustizia da compiere verso la Santa Sede.

In ogni caso la validità della grazia non verrà mai meno per errore o frode circa lo stato economico del petente.

4. In ogni dicastero, firmati che siano i rescritti, uno degl'impiegati a ciò destinato segnerà su di essi con apposito bollo la tassa per la Santa

pro exequutione: quae omnia in menstruo libello recensebit, ad rationum computationem suique cautionem adservando.

In variis taxationibus designandis administer prae oculis habebit superius expositas normas, *Positionem*, seu fasciculum actorum expendens; in dubiis vero rem ad Officii moderatores deferet.

5. Singula Officia alterum habebunt a priore distinctum administrum diribendis litteris, rescriptis, et exigendae pecuniae taxationum ad Sanctam Sedem pertinentium.

6. In rebus secreto tegendis rescripta obserata tradentur: taxatio vero in alio notabitur folio eumdem numerum referente qui in obserato rescripto. Eadem taxationis notatio in interiore rescripti pagina iterabitur, ad securitatem recipientis.

7. Extremo quoque mense, Praelatus Officii moderator libellum inspiciet, de quo num. 4, acceptique rationem expendet; deinde utrumque ad Sanctae Sedis arcam nummariam deferet, suae auctoritatis testimonio munitum.

DISPOSITIONES GENERALES.

8. Officiorum administrationem totam illico retexere quum minime detur, Sancta Sedes sibi reservat peculiares normas constituere servandas in posterum.

9. Interim nulla fiet immutatio taxationum quae legitime in usu sunt pro expeditione *Bullarum* et *Brevium* Apostolicorum.

10. Pariter in usu esse non desinunt eae taxationes, quae in causis Beatificationis aut Canonizationis descriptae habentur in lege SS. Rituum Congregationis: *de taxis et impensis pro causis Servorum Dei.*

Sede, l'agenzia e la tassa per l'esecuzione; e ne terrà nota in un foglio mensile da conservarsi per controllo e garanzia.

Nel fissare le varie tasse l'officiale terrà calcolo dei criteri sopra enunciati, esaminando la relativa posizione, e nei casi dubbi riferendosi ai Superiori del proprio dicastero.

5. In ogni dicastero parimenti vi sarà un impiegato distinto dal primo per la distribuzione delle lettere e rescritti e la riscossione delle tasse segnate in pro della Santa Sede.

6. Quando si tratti di cose che debbono rimanere segrete il rescritto si consegnerà in busta chiusa; e la tassa sarà segnata in foglio separato che riporti il numero del rescritto chiuso; sarà ripetuta internamente nel rescritto per norma di chi lo riceve.

7. In fine di ogni mese il Prelato superiore del dicastero controllerà il foglio (di cui nel n. 4°) e gl'incassi: e passerà l'uno e gli altri alla Cassa della Santa Sede col suo visto.

DISPOSIZIONI TRANSITORIE.

8. Non essendo possibile rimaneggiare d'un tratto tutta l'amministrazione dei vari dicasteri, si riserva la Santa Sede di prendere gli opportuni provvedimenti in dettaglio in un prossimo avvenire.

9. Frattanto rimangono invariate le tasse legittimamente in uso per la spedizione delle Bolle e dei Brevi Apostolici.

10. Rimangono egualmente in vigore per ora le tasse che per le cause di Beatificazione e Canonizzazione si trovano nel *Regolamento di tasse e spese per le cause dei Servi di Dio* nella Sacra Congregazione dei Riti.

11. Sua etiam disciplina est moderandarum taxationum, mercedium, impensarum apud S. Rotam et Signaturam Apostolicam in causis quae ad ea tribunalia deferantur.

12. Pro dispensationibus matrimonii vigere quoque pergent in praesens taxationes pendi solitae penes *Datariam* Apostolicam et *S. Poenitentiariam*. In causis vero matrimonialibus dispensationis *super rato*, et in aliis quae a S. Congregatione *de Sacramentis* iudicantur, standum normis a S. Congregatione Concilii huc usque servatis.

13. Pro ceteris gratiarum, indultorum, dispensationum rescriptis, in Officiis omnibus, taxatio Sanctae Sedi solvenda erit libellarum decem, si de maioribus rescriptis agatur; si de minoribus, quinque.

Remuneratio *Agenti* debita erit libellarum sex pro rescriptis maioribus: pro minoribus, trium.

Si rescriptum unum plures gratias contineat, augebitur proportione taxatio; non ita tamen Agentis procuratio.

14. In omnibus autem et singulis casibus superius, num. 9, 10, 11, 12 et 13, recensitis, incolumes semper sint dispositiones capitis VI precedentis, *de stipendiis*, et dispositiones num. 4, 5, 6 et 7 huius capitis, de solutione pecuniae singulis mensibus arcae nummariae S. Sedis facienda.

15. Usus S. Congregationis de Propaganda Fide exemptionis e qualibet taxatione in suae iurisdictionis locis incolumis servetur.

Datum Romae, die 29 Iunii 1908.

De mandato speciali SSmi D. N. Pii Papae X.

R. Card. MERRY DEL VAL.

---

11. Per le cause dinanzi alla Sacra Rota ed alla Segnatura Apostolica la disciplina quanto ad onorari, tasse e spese viene retta dal proprio regolamento.

12. Per le dispense dagl'impedimenti matrimoniali rimarranno pure per ora in vigore le tasse in uso presso la Dataria Apostolica e la Sacra Penitenzieria. E per le cause matrimoniali di dispense *super rato* ed altre che vengano giudicate dalla Sacra Congregazione *de Sacramentis*, si osserveranno le norme che erano in uso presso la Sacra Congregazione del Concilio.

13. Per tutti gli altri rescritti di grazie, indulti e dispense di tutti i dicasteri la tassa per la Santa Sede sarà di L. 10 pei rescritti maggiori, di L. 5 pei minori.

L'*agenzia* sarà di L. 6 per i rescritti maggiori, di L. 3 per i minori.

Se un rescritto contiene più grazie la tassa crescerà in proporzione: ma non così l'agenzia.

14. Per tutti però i casi superiormente annunziati nei numeri 9, 10, 11, 12 e 13 s'intende che debba essere sempre salvo il disposto del capo VI precedente circa gli *stipendi*, ed il disposto dei num. 4, 5, 6 e 7 del presente capo relativamente al versamento da farsi ogni mese alla cassa della S. Sede.

15. Rimane inalterato l'uso della S. Congregazione di Propaganda di esenzione da ogni tassa pei luoghi di sua giurisdizione.

Dato in Roma, il 29 Giugno 1908.

Per mandato speciale di S. S. Pio Papa X.

R. Card. MERRY DEL VAL.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

Sanctissimi Domini Nostri Pii Divina Providentia PP. X. in quinquagesimo natali sacerdotii sui

EXHORTATIO AD CLERUM CATHOLICUM

PIUS PP. X

Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem.

HAERENT animo penitus, suntque plena formidinis, quae gentium Apostolus ad Hebraeos scribebat (1), quum illos commonens de obedientiae officio praepositis debitae, gravissime affirmabat: *Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri.* Haec nimirum sententia si ad omnes pertinet, quotquot in Ecclesia praesunt, at maxime in Nos cadit, qui, licet impares, supremam in ea auctoritatem, Deo dante, obtinemus. Quare noctu atque interdiu sollicitudine affecti, meditari atque eniti non intermittimus quaecumque ad incolumitatem faciant et incrementa dominici gregis. Inter haec unum praecipue Nos occupat: homines sacri ordinis eos omnino esse, qui pro muneris officio esse debent. Persuasum enim habemus, hac maxime via de religionis statu bene esse laetiusque sperandum. Idcirco, statim ut Pontificatum inivimus, quamquam, universitatem cleri contuentibus, multiplices eius laudes educebant, tamen venerabiles fratres catholici orbis Episcopos impensissime hortandos censuimus, ut nihil constantius nihil efficacius agerent, quam ut Christum formarent in iis, qui formando in ceteris Christo rite destinantur. Sacrorum autem Antistitum quae fuerint in hac re voluntates probe novimus. Novimus qua providentia, qua navitate in excolendo ad virtutem clero assidue conituntur: de quo illis non tam laudem impertivisse, quam gratias palam habuisse libet.

At vero, quum ex huiusmodi Episcoporum curis iam plures e clero gratulamur caelestes concepisse ignes, unde gratiam Dei, ex impositione manuum presbyterii susceptam, vel resuscitarunt vel acuerunt; tum adhuc conquerendum superest, alios quosdam per diversas regiones non ita se probare, ut in ipsos tamquam in speculum, prout dignum est, plebs christiana coniiciens oculos, sumere

(1) XIII, 17.

possit quod imitetur. Ad hos porro cor Nostrum per hasce litteras patere volumus; videlicet ut cor patris, quod in conspectu aegrotantis filii anxia palpitat caritate. Hac igitur suadente, hortationibus Episcoporum hortationes addimus Nostras: quae, quamvis eo spectent potissimum ut devios torpentesve ad meliora revocent, tamen etiam ceteris admoveant velimus incitamenta. Commonstramus iter quo quisque studiosius in dies contendat ut vere sit, qualem Apostolus nitide expressit, *homo Dei* (¹), iustaeque expectationi Ecclesiae respondeat. — Nihil plane inauditum vobis aut cuiquam novum dicemus, sed quae certe commeminisse omnes oportet: spem autem indit Deus, vocem Nostram fructum non exiguum esse habiturum. Id equidem flagitamus: *Renovamini... spiritu mentis vestrae, et induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia, et sanctitate veritatis* (²): eritque hoc a vobis in quinquagesimo sacerdotii Nostri natali pulcherrimum acceptissimumque munus. Quumque Nos, *in animo contrito et spiritu humilitatis* (³), exactos in sacerdotio annos recogitabimus Deo; quidquid humani dolendum sit, videbimur quodammodo expiare, admonendo vos et cohortando *ut ambuletis digne Deo per omnia placentes* (⁴). — Qua tamen in hortatione, non vestras tantum utilitates tuebimur, sed communes etiam catholicarum gentium; quum aliae ab aliis dissociari nequaquam possint. Etenim non eiusmodi est sacerdos, qui bonus malusve uni sibi esse queat; sed eius ratio et habitus vitae sane quantum habet consequentis effectus in populum. Sacerdos reapse bonus ubi est, quale ibi donum et quantum est!

Hinc porro, dilecti filii, hortationis Nostrae exordium capimus ut vos nimirum ad eam vitae sanctimoniam, quam dignitatis gradus postulat, excitemus. — Quicumque enim sacerdotio potitur, eo non sibi tantum, sed aliis potitur: *Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quae sunt ad Deum* (⁵). Idipsum et Christus indicavit, qui ad significandum quo demum actio sacerdotum spectet, eos cum sale itemque cum luce comparatos voluit. Lux ergo mundi, sal terrae, sacerdos est. Neminem sane fugit id praecipue fieri christiana veritate tradenda: at vero quem pariter fugiat, institutionem eiusmodi pro

(1) I. Tim. VI, 11. (2) Ephes. IV, 23, 24. (3) Dan. III, 39. (4) Coloss. I, 10. (5) Hebr. V, 1.

nihilo fere esse, si, quae sacerdos verbo tradat, exemplo suo non comprobet? Qui audiunt, contumeliose ii quidem, sed non immerito obiicient: *Confitentur se nosse Deum, factis autem negant* (1); doctrinamque respuent, nec sacerdotis fruentur luce. Quam ob rem ipse Christus, factus sacerdotum forma, re primum, mox verbis docuit: *Coepit Iesus facere, et docere* (2). — Item, sanctimonia posthabita, nihil admodum sacerdos sal terrae esse poterit; corruptum enim et contaminatum integritati minime aptum est conferendae: unde autem sanctitas abest, ibi corruptionem inesse oportet. Quapropter Christus, eamdem insistens similitudinem, sacerdotes tales sal infatuatum dicit, quod *ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras*, atque adeo *conculcetur ab hominibus* (3).

Quae quidem eo apertius patent, quod sacerdotali munere haud nostro nos fungimur nomine, sed Christi Iesu. *Sic nos*, inquit Apostolus, *existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei* (4); *pro Christo ergo legatione fungimur* (5). — Hac nempe de causa Christus ipse, non ad servorum, sed ad amicorum numerum nos adscripsit: *Iam non dicam vos servos.,, Vos autem dixi amicos: quia omnia quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis. Elegi vos et posui vos ut eatis, et fructum afferatis* (6). — Est igitur nobis persona Christi gerenda: legatio vero ab ipso data sic obeunda, ut quo ille intendit, eo nos pertingamus. Quoniam vero *idem velle idem nolle, ea demum firma amicitia est;* tenemur, ut amici, hoc sentire in nobis quod et in Christo Iesu, qui est *sanctus, innocens, impollutus* (7): ut legati ab eo, debemus, doctrinis eius ac legi conciliare fidem hominum, easdem nimirum nos ipsi primum servantes: ut potestatis eius participes ad animos vinculis culparum levandos, conari nos omni studio oportet ne illis implicemur. At maxime ut ministri eius in praecellentissimo sacrificio, quod perenni virtute pro mundi vita innovatur, debemus ea animi conformatione uti, qua ille ad aram crucis seipsum obtulit hostiam immaculatam Deo. Nam si olim, in specie solummodo ac figura, tanta a sacerdotibus postulabatur sanctitas; ecquid a nobis, quum victima est Christus? *Quo non oportet igitur esse puriorem tali fruentem sacrificio? quo solari radio non splendidiorem manum carnem hanc dividentem? os quod igni spiritali*

(1) Tit. I, 16. (2) Act. I, I. (3) Matth. V, 13. (4) I Cor. IV, I. (5) II Cor. V. 20. (6) Ioan. XV, 15, 16. (7) Hebr. VII, 26.

repletur, linguam quae tremendo nimis sanguine rubescit? (1) Perapte S. Carolus Borromaeus, in orationibus ad clerum, sic instabat: « Si « meminissemus, dilectissimi fratres, quanta et quam digna in ma« nibus nostris posuerit Dominus Deus, quantam istiusmodi consi« deratio vim haberet ad nos impellendum ut vitam ecclesiasticis « hominibus dignam duceremus! Quid non posuit in manu mea Do« minus, quando proprium Filium suum unigenitum, sibi coaeter« num et coaequalem, posuit? In manu mea posuit thesauros suos « omnes, sacramenta et gratias; posuit animas, quibus illi nihil « est carius, quas sibi ipsi praetulit in amore, quas sanguine suo « redemit: in manu mea posuit caelum, quod et aperire et claudere « ceteris possim... Quomodo ergo adeo ingratus esse potero tantae « dignationi et dilectioni, ut peccem contra ipsum? ut illius hono« rem offendam? ut hoc corpus, quod suum est, inquinem? ut hanc « dignitatem, hanc vitam, eius obsequio consecratam, maculem? »

Ad hanc ipsam vitae sanctimoniam, de qua iuvat paulo fusius dicere, magnis Ecclesia spectat perpetuisque curis. Sacra idcirco Seminaria instituta: ubi, si litteris ac doctrinis imbuendi sunt qui in spem cleri adolescunt, at simul tamen praecipueque ad pietatem omnem a teneris annis sunt conformandi. Subinde vero, dum ipsa candidatos diuturnis intervallis gradatim promovet, nusquam, ut mater sedula, hortationibus de sanctitate assequenda parcit. Iucunda quidem ea sunt ad recolendum. Quum enim primo in sacram militiam cooptavit, voluit nos ea rite profiteri: *Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es, qui restitues haereditatem meam mihi* (2). Quibus, inquit Hieronymus, monetur *clericus* ut *qui, vel ipse pars Domini est, vel Dominum partem habet, talem se* exhibeat *ut et ipse possideat Dominum, et possideatur a Domino* (3). — Subdiaconis accensendos ipsa quam graviter est allocuta! *Iterum atque iterum considerare debetis attente quod onus hodie ultro appetitis;... quod si hunc ordinem susceperitis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo... perpetuo famulari, et castitatem, illo adiuvante, servare oportebit.* Tum denique: *Si usque nunc fuistis tardi ad ecclesiam, amodo debetis esse assidui: si usque nunc somnolenti, amodo vigiles:... si usque nunc inhonesti, amodo casti... Videte cuius mini-*

(1) S. Io. Chrysost. hom. LXXXII, in Matth. n. 5. (2) Ps. XV, 5. (3) Ep LII, ad Nepotianum, n. 5.

sterium vobis traditur! — Diaconatu porro augendis sic per Antistitem a Deo precata est: *Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas et spiritualis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat.* — Sed eo acrius movet commonitio initiandis sacerdotio facta: *Cum magno timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum ut caelestis sapientia, probi mores et diuturna iustitiae observatio ad id electos commendet... Sit odor vitae vestrae delectamentum Ecclesiae Christi, ut praedicatione atque exemplo aedificetis domum, idest familiam Dei.* Maximeque omnium urget illud gravissime additum: *Imitamini quod tractatis:* quod profecto cum Pauli praecepto congruit: *ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu* (1).

Talis igitur quum sit mens Ecclesiae de sacerdotum vita, mirum nemini esse possit, quod sancti Patres ac Doctores omnes ita de ea re consentiant, ut illos fere nimios quis arbitretur: quos tamen si prudenter aestimemus, nihil eos nisi apprime verum rectumque docuisse iudicabimus. Eorum porro sententia haec summatim est. Tantum scilicet inter sacerdotem et quemlibet probum virum intercedere debet discriminis, quantum inter caelum et terram: ob eamque causam, virtuti sacerdotali cavendum non solum ne gravioribus criminibus sit affinis, sed ne minimis quidem. In quo virorum tam venerabilium iudicio Tridentina Synodus stetit, quum monuit clericos ut fugerent *levia etiam delicta, quae in ipsis maxima essent* (2): maxima scilicet, non re ipsa, sed respectu peccantis, in quem, potiore iure quam in templorum aedificia, illud convenit: *Domum tuam decet sanctitudo* (3).

Iam sanctitas eiusmodi, qua sacerdotem carere sit nefas, videndum est in quo sit ponenda: id enim si quis ignoret vel praepostere accipiat, magno certe in discrimine versatur. Equidem sunt qui putent, qui etiam profiteantur, sacerdotis laudem in eo collocandam omnino esse, ut sese aliorum utilitatibus totum impendat; quamobrem, dimissâ fere illarum cura virtutum, quibus homo perficitur ipse (eas ideo vocitant *passivas*), aiunt vim omnem atque studium esse conferenda ut *activas* virtutes quis excolat exerceatque. Haec sane doctrina mirum quantum fallaciae habet atque exitii. De

(1) Coloss. I, 28. (2) Sess. XXII, *de reform.*, c. I. (3) Ps. XCII, 5.

ea Decessor noster fel. rec. sic pro sua sapientia edixit (1): « Christianas... virtutes, alias temporibus aliis accommodatas esse, is « solum velit, qui Apostoli verba non meminerit: *Quos praescivit et « praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui* (2). Magister et « exemplar sanctitatis omnis Christus est; ad cuius regulam aptari « omnes necesse est, quotquot avent beatorum sedibus inseri. Iam « vero haud mutatur Christus, progredientibus saeculis, sed idem « *heri, et hodie: ipse et in saecula* (3). Ad omnium igitur aetatum « homines pertinet illud: *Discite a me, quia mitis sum et humilis « corde* (4); nulloque non tempore Christus se nobis exhibet *factum « obedientem usque ad mortem* (5); valetque quavis aetate Apostoli sententia: « *Qui... sunt Christi. carnem suam crucifixerunt cum vitiis « et concupiscentiis* » (6). — Quae documenta si quidem spectant unumquemque fidelium, propius tamen ad sacerdotes attinent: ipsique prae ceteris dicta sibi habeant quae idem Decessor Noster apostolico ardore subiecit: « Quas utinam virtutes multo nunc plures « sic colerent, ut homines sanctissimi praeteritorum temporum! qui « demissione animi, obedientia, abstinentia, *potentes* fuerunt *opere et « sermone*, emolumento maximo, nedum religiosae rei, sed publicae « ac civilis ». Ubi animadvertere non abs re fuerit, Pontificem prudentissimum iure optimo singularem abstinentiae mentionem intulisse, quam evangelico verbo dicimus, abnegationem sui. Quippe hoc praesertim capite, dilecti filii, robur et virtus et fructus omnis sacerdotalis muneris continetur: hoc neglecto, exoritur quidquid in moribus sacerdotis possit oculos animosque fidelium offendere. Nam si turpis lucri gratia quis agat, si negotiis saeculi se involvat, si primos appetat accubitus ceterosque despiciat, si carni et sanguini acquiescat, si quaerat hominibus placere, si fidat persuasibilibus humanae sapientiae verbis; haec omnia inde fluunt, quod Christi mandatum negligit conditionemque respuit ab ipso latam: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum* (7).

Ista Nos quum adeo inculcamus, illud nihilo minus sacerdotem admonemus, non sibi demum soli vivendum sancte: ipse enim vero est operarius, quem Christus *exiit... conducere in vineam suam* (8).

(1) Ep. *Testem benevolentiae*, ad Archiep. Baltimor., 22 ian. 1899.
(2) Rom. VIII, 29. (3) Hebr. XIII, 8. (4) Matth. XI, 29. (5) Philipp. II, 8.
(6) Gal. V, 24. (7) Matth. XVI, 24. (8) Matth. XX, 1.

Eius igitur est fallaces herbas evellere, serere utiles, irrigare, tueri ne inimicus homo superseminet zizania. Cavendum propterea sacerdoti ne, inconsulto quodam intimae perfectionis studio adductus, quidquam praetereat de muneris partibus quae in aliorum bonum conducant. Cuiusmodi sunt verbum Dei nuntiare, confessiones rite excipere, adesse infirmis praesertim morituris, ignaros fidei erudire, solari moerentes, reducere errantes, usquequaque imitari Christum: *Qui pertransiit benefaciendo et sanando omnes oppressos a diabolo* (1). — Inter haec vero insigne Pauli monitum sit menti defixum: *Neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed, qui incrementum dat, Deus* (2). Liceat quidem euntes et flentes mittere semina; liceat ea labore multo fovere: sed ut germinent edantque optatos fructus, id nempe unius Dei est eiusque praepotentis auxilii. Hoc accedit magnopere considerandum, nihil praeterea esse homines nisi instrumenta, quibus ad animorum salutem utitur Deus; ea oportere idcirco ut apta sint quae a Deo tractentur. Qua sane ratione? Num ullâ putamus vel insita vel parta studio praestantia moveri Deum ut opem adhibeat nostram ad suae gloriae amplitudinem? Nequaquam: scriptum est enim: *Quae stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes: et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: et ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et ea quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret* (3). Unum nimirum est quod hominem cum Deo coniungat, unum quod gratum efficiat, atque non indignum eius misericordiae administrum: vitae morumque sanctimonia. Haec, quae demum est supereminens Iesu Christi scientia, sacerdoti si desit, desunt ei omnia. Nam, ab ea disiunctae, ipsa exquisitae doctrinae copia (quam Nosmetipsi nitimur in clero provehere), ipsaque agendi dexteritas et sollertia, etiamsi emolumenti aliquid vel Ecclesiae vel singulis afferre possint, non raro tamen detrimenti iisdem sunt flebilis causa. Sanctimonia vero qui ornetur et affluat, is quam multa possit, vel infimus, mirifice salutaria in populo Dei aggredi et perficere, complura ex omni aetate testimonia loquuntur: praeclare, non remotâ memoria, Ioannes Bapt. Vianney, animarum in exemplum curator, cui honores Caelitum Beatorum Nosmet decrevisse laetamur. — Sanctitas una nos efficit, quales vocatio divina exposcit: homines videlicet mundo crucifixos, et qui-

(1) Act. x, 38. (2) I Cor. III, 7. (3) I Cor. I, 27, 28.

bus mundus ipse sit crucifixus; homines in novitate vitae ambulantes, qui, ut Paulus monet (1), *in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo veritatis* seipsos exhibeant ut ministros Dei; qui unice in caelestia tendant, et alios eodem adducere omni ope contendant.

Quoniam vero, ut nemo unus ignorat, vitae sanctitas eatenus fructus est voluntatis nostrae, quoad haec gratiae subsidio roboretur a Deo, abunde nobis Deus ipse providit, ne gratiae munere, si velimus, ullo tempore careamus; idque in primis assequimur studio precandi. — Sane precationem inter et sanctimoniam is necessario intercedit usus, ut altera esse sine altera nullo modo possit. Quocirca consentanea omnino veritati est ea sententia Chrysostomi: *Arbitror cunctis esse manifestum, quod simpliciter impossibile sit absque precationis praesidio cum virtute degere* (2): acuteque Augustinus conclusit: *Vere novit recte vivere, qui recte novit orare* (3). Quae nobis documenta Christus ipse et crebra hortatione et maxime exemplo suo firmius persuasit. Nempe orandi causa vel in deserta secedebat; vel montes subibat solus; noctes solidas totus in eo exigebat; templum frequenter adibat; quin etiam, stipantibus turbis, ipse erectis in caelum oculis palam orabat; denique suffixus cruci, medios inter mortis dolores, cum clamore valido et lacrimis supplicavit Patri. — Hoc igitur certum ratumque habeamus, sacerdotem, ut gradum officiumque digne sustineat suum, precandi studio eximie deditum esse oportere. Saepius quidem dolendum quod ipse ex consuetudine potius id faciat quam ex animi ardore; qui statis horis oscitanter psallat vel pauculas interserat preces, nec deinde ullam de die partem memor tribuat alloquendo Deo, pie sursum adspirans. Sed enim sacerdos multo impensius ceteris paruisse debet Christi praecepto: *Oportet semper orare* (4); cui inhaerens Paulus tantopere suadebat: *Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione* (5): *Sine intermissione orate* (6). Animo quippe sanctimoniae propriae aeque ac salutis alienae cupido quam multae per diem res dant occasiones ut in Deum feratur! Angores intimi, tentationum vis ac pertinacia, virtutum inopia, remissio ac sterilitas ope-

(1) II Cor. VI. et seqq. (2) De precatione, orat. I. (3) Hom. IV. ex 50. (4) Luc. XVIII. I. (5) Coloss. IV. 2. (6) I Thess. V, 17.

rum, offensiones et negligentiae creberrimae, timor demum ad iudicia divina; haec omnia valde incitant ut ploremus coram Domino, ac, praeter impetratam opem, bonis ad ipsum meritis facile ditescamus. Neque nostrâ tantummodo ploremus causa oportet. In ea, quae latius ubique funditur, scelerum colluvione, nobis vel maxime imploranda exorandaque est divina clementia; nobis instandum apud Christum, sub mirabili Sacramento omnis gratiae benignissime prodigum: *Parce, Domine, parce populo tuo.*

Illud in hac parte caput est, ut aeternarum rerum meditationi certum aliquod spatium quotidie concedatur. Nemo est sacerdos qui possit hoc sine gravi incuriae nota et animae detrimento praetermittere. Ad Eugenium III, sibi quondam alumnum, tunc vero romanum Pontificem, Bernardus Abbas sanctissimus scribens, eum libere obnixeque admonebat, ne unquam a quotidiana divinorum meditatione vacaret, nulla admissa excusatione curarum, quas multas et maximas supremus habet apostolatus. Id autem se iure exposcere contendebat, utilitates eiusdem exercitationis ita enumerans prudentissime: *Fontem suum, id est mentem, de qua oritur, purificat consideratio. Deinde regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat et ordinat; postremo divinarum pariter et humanarum rerum scientiam confert. Haec est quae confusa disterminat, hiantia cogit, sparsa colligit, secreta rimatur, vera vestigat, verisimilia examinat, ficta et fucata explorat. Haec est quae agenda praeordinat, acta recogitat, ut nihil in mente resideat aut incorrectum aut correctione egens. Haec est quae in prosperis adversa praesentit, in adversis quasi non sentit; quorum alterum fortitudinis, alterum prudentiae est* [1]. Quae quidem magnarum utilitatum summa, quas meditatio parere est nata, nos item docet atque admonet, quam sit illa, non modo in omnem partem salutaris, sed admodum necessaria.

Quamvis enim varia sacerdotiis munia augusta sint et plena venerationis, usu tamen frequentiore fit ut ipsa tractantes non ea plane qua par est religione perpendant. Hinc, sensim defervescente animo, facilis gressus ad socordiam, atque adeo ad fastidium rerum sacerrimarum. Accedit, quod sacerdotem quotidiana consuetudine versari necesse sit quasi *in medio nationis pravae;* ut saepe, in pastoralis ipsa caritatis perfunctione, sit sibi pertimescendum ne

(1) Luc. XVIII, I.

lateant inferni anguis insidiae. Quid, quod tam est proclive, de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere? Apparet igitur quae et quanta urgeat necessitas ad aeternorum contemplationem quotidie redeundi, ut adversus illecebras mens et voluntas, renovato subinde robore obfirmentur. — Praeterea expedit sacerdoti quadam instrui facilitate assurgendi nitendique in caelestia: qui caelestia sapere, eloqui, suadere omnino debet; qui sic debet vitam suam omnem supra humana instituere, ut, quidquid pro sacro munere agit, secundum Deum agat, instinctu ductuque fidei. Iamvero hunc animi habitum, hanc veluti nativam cum Deo coniunctionem efficit maxime ac tuetur quotidianae meditationis praesidium; id quod prudenti cuique tam perspicuum est, ut nihil opus sit longius persequi. — Quarum rerum confirmationem petere licet, sane tristem, ex eorum vita sacerdotum, qui divinorum meditationem vel parvi pendunt vel plane fastidiunt. Videas enim homines, in quibus *sensus Christi*, illud tam praestabile bonum, oblanguit; totos ad terrena conversos, vana consectantes, leviora effutientes; sacrosancta obeuntes remisse, gelide, fortasse indigne. Iampridem ipsi, unctionis sacerdotalis recenti charismate perfusi, diligenter parabant ad psallendum animam, ne perinde essent ac qui tentant Deum; opportuna quaerebant tempora locaque a strepitu remotiora; divina scrutari sensa studebant; laudabant, gemebant, exsultabant, spiritum effundebant cum Psalte. Nunc vero, quantum mutati ab illis sunt!... — Itemque vix quidquam in ipsis residet de alacri ea pietate quam spirabant erga divina mysteria. Quam dilecta erant olim tabernacula illa! gestiebat animus adesse in circuitu mensae Domini, et alios ad eam atque alios advocare pios. Ante sacrum quae munditiesi, quae preces desiderantis animae! tum in ipso agendo quanta erat reverentia, augustis caeremoniis decore suo integris; quam effusae ex praecordiis gratiae; feliciterque manabat in populum bonus odor Christi!... — *Rememoramini,* obsecramus, dilecti filii, *rememoramini... pristinos dies* (1), tunc nempe calebat anima, sanctae meditationis studio enutrita.

In his autem ipsis, qui *recogitare corde* (2) gravantur vel negligunt, non desunt sane qui consequentem animi sui egestatem non dissimulent, excusentque, id causae obtendentes, se totos agi-

(1) Hebr. x. 32. (2) Ierem. xii, 11.

tationi ministerii dedidisse, in multiplicem aliorum utilitatem. Verum falluntur misere. Nec enim assueti cum Deo colloqui, quum de eo ad homines dicunt vel consilia christianae vitae impertiunt, prorsus carent divino afflatu; ut evangelicum verbum videatur in ipsis fere intermortuum. Vox eorum, quantavis prudentiae vel facundiae laude clarescat, vocem minime reddit Pastoris boni, quam oves salutariter audiant: strepit enim diffluitque inanis, atque interdum damnosi fecunda exempli, non sine religionis dedecore et offensione bonorum. Nec dissimiliter fit in ceteris partibus actuosae vitae, quippe vel nullus inde solidae utilitatis proventus, vel brevis horae, consequitur, imbre deficiente caelesti, quem sane devocat uberrimum *oratio humiliantis se* (1). — Quo loco facere quidem non possumus quin eos vehementer doleamus, qui pestiferis novitatibus abrepti, contra haec sentire non vereantur, impensamque meditando et precando operam quasi perditam arbitrentur. Proh funesta caecitas! Utinam, secum ipsi probe considerantes, aliquando cognoscerent quorsum evadat neglectus iste contemptusque orandi. Ex eo nimirum germinavit superbia et contumacia; unde nimis amari excrevere fructus, quos paternus animus et commemorare refugit et omnino resecare exoptat. Optatis annuat Deus; qui benigne devios respiciens, tanta in eos copia *spiritum gratiae et precum* effundat, ut errorem deflentes suum male desertas vias communi cum gaudio volentes repetant, cautiores persequantur. Item ut olim Apostolo (2), ipse Deus sit Nobis testis, quo modo eos omnes cupiamus in visceribus Iesu Christi!

Illis igitur vobisque omnibus, dilecti filii, alte insideat, hortatio Nostra, quae Christi Domini est: *Videte, vigilate et orate* (3). Praecipue in pie meditandi studio uniuscuiusque elaboret industria: elaboret simul animi fiducia, identidem rogantis: *Domine, doce nos orare* (4). Nec parvi quidem momenti esse nobis ad meditandum debet peculiaris quaedam causa; scilicet quam magna vis consilii virtutisque inde profluat, bene utilis ad rectam animarum curam, opus omnium perdifficile. — Cum re cohaeret, et est memoratu dignum, Sancti Caroli pastorale alloquium: « Intelligite, fratres, « nil aeque ecclesiasticis omnibus viris esse necessarium ac est « oratio mentalis, actiones nostras omnes praecedens, concomitans

(1) Eccl. xxxv, 21. (2) Philipp. I, 8. (3) Marc. XIII, 33. (4) Luc. XI, 1.

« et subsequens: *Psallam*, inquit propheta, *et intelligam* (1). Si Sa« cramenta ministras, o frater, meditare quid facis; si Missam ce« lebras meditare quid offers; si psallis, meditare cui et quid lo« queris; si animas regis, meditare quonam sanguine sint lava« tae (2) ». Quapropter recte ac iure Ecclesia nos ea davidica sensa iterare frequentes iubet: *Beatus vir, qui in lege Domini meditatur; voluntas eius permanet die ac nocte; omnia quaecumque faciet semper prosperabuntur.* — Ad haec, unum denique instar omnium sit nobile incitamentum. Sacerdos enim si *alter Christus* vocatur et est communicatione potestatis, nonne talis omnino et fieri et haberi debeat etiam imitatione factorum?.... *Summum igitur studium nostrum sit in vita Iesu Christi meditari* (3).

Cum divinarum rerum quotidiana consideratione magni refert ut sacerdos piorum librorum lectionem, eorum in primis qui divinitus inspirati sunt, coniungat assiduus. Sic Paulus mandabat Timotheo: *Attende lectioni* (4). Sic Hieronymus, Nepotianum de vita sacerdotali instituens, id inculcabat: *Nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur:* cuius rei hanc subtexebat causam: *Disce quod doceas: obtine eum qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut possis exhortari in doctrina sana; et contradicentes revincere.* Quantum enimvero proficiunt sacerdotes qui constanti hoc praestant assuetudine; ut sapide praedicant Christum, utque mentes animosque audientium, potius quam emolliant et mulceant, ad meliora impellunt, ad superna erigunt desideria! — Sed alia quoque de causa, atque ea in rem vestram dilecti filii, frugifera, praeceptio valet eiusdem Hieronymi: *Semper in manu tua sacra sit lectio* (5). Quis enim nesciat maximam esse in amici animum vim cuiuspiam amici qui candide moneat, consilio iuvet, carpat, excitet, ab errore avocet? *Beatus, qui invenit amicum verum* (6).... *qui autem invenit illum, invenit thesaurum* (7). Iamvero amicos vere fideles adscribere ipsi nobis pios libros debemus. De nostris quippe officiis ac praescriptis legitimae disciplina graviter commonefaciunt; repressas in animo caelestes voces suscitant; desidiam propositorum castigant; dolosam obturbant tranquillitatem; minus probabiles affectiones, dissimulatas, coarguunt; pericula detegunt, saepenumero incautis patentia. Haec autem omnia

(1) Ps c, 2. (2) Ex orationib. ad clerum. (3) De imit. Chr. I, I. (4) I Tim. VI, 13. (5) Ep. LVIII, ad Paulinum, n. 6. (6) Eccli. XXV, 12. (7) Ib., VI, 14.

sic illi tacita cum benevolentia praestant, ut se nobis non modo amicos praebeant, sed amicorum perquam optimos praebeant. Siquidem habemus, quum libeat, quasi lateri adhaerentes, intimis necessitatibus nulla non hora promptos; quorum vox nunquam est acerba, consilium nunquam cupidum, sermo nunquam timidus aut mendax. — Librorum piorum saluberrimam efficacitatem multa quidem eaque insignia declarant exempla; at exemplum profecto eminet Augustini, cuius promerita in Ecclesiam amplissima inde auspicium duxerunt: *Tolle, lege; tolle, lege.... Arripui* (epistolas Pauli apostoli), *aperui et legi in silentio.... Quasi luce securitatis infusa cordi meo, omnis dubitationis tenebrae diffugerunt* (1). Sed contra heu! saepius accidit nostra aetate, ut homines e clero tenebris dubitationis sensim offundantur et saeculi obliqua sectentur, eo praesertim quod piis divinisque libris longe alios omne genus atque ephemeridum turbam praeoptent, ea quidem scatentia errore blando ac lue. Vobis, dilecti filii, cavete: adultae provectaeque aetati ne fidite, neve sinite spe fraudulenta illudi, ita vos posse aptius communi bono prospicere. Certi custodiantur fines, tum quos Ecclesiae leges praestituant, tum quos prudentia cernat et caritas sui: nam venena istaec semel quis animo imbiberit, concepti exitii perraro quidem effugiet damna.

Porro emolumenta, tum a sacra lectione, tum ex ipsa meditatione caelestium quaesita, futura certe sunt sacerdoti uberiora, si argumenti quidpiam accesserit, unde ipsemet dignoscat an lecta et meditata religiose studeat in usu vitae perficere. Est apposite ad rem egregium quoddam documentum Chrysostomi, sacerdoti praesertim exhibitum. Quotidie sub noctem, antequam somnus obrepat, *excita iudicium conscientiae tuae, ab ipsa rationem exige, et quae interdiu mala cepisti consilia.... fodica et dilania, et de eis poenam sume* (2). Quam rectum id sit ac fructuosum christianae virtuti, prudentiores pietatis magistri luculenter evincunt, optimis quidem monitis et hortamentis. Praeclarum illud referre placet e disciplina Sancti Bernardi: *Integritatis tuae curiosus explorator, vitam tuam in quotidiana discussione examina. Attende diligenter quantum proficias, vel quantum deficias.... Stude cognoscere te.... Pone omnes*

(1) Conf. l. VIII, c. 12. (2) Exposit. in Ps. IV, n. 8.

transgressiones tuas ante oculos tuos. Statue te ante te, tamquam ante alium; et sic te ipsum plange (¹).

Etiam in hac parte probrosum vere sit, si Christi dictum eveniat: *Filii huius saeculi prudentiores filiis lucis!* (²) Videre licet quanta illi sedulitate sua negotia procurent: quam saepe data et accepta conferant; quam accurate restricteque rationes subducant; iacturas factas ut doleant, seque ipsi acrius excitent ad sarciendas. Nos vero, quibus fortasse ardet animus ad aucupandos honores, ad rem familiarem augendam, ad captandam praesidio scientiae praedicationem unice et gloriam; negotium maximum idemque perarduum, sanctimoniae videlicet adeptionem, languentes, fastidiosi tractamus. Nam vix interdum apud nos colligimus et exploramus animum; qui propterea paene silvescit, non secus ac vinea pigri, de qua scriptum: *Per agrum hominis pigri transivi, et per vineam viri stulti: et ecce totum repleverant urticae, et operuerunt superficiem eius spinae, et maceria lapidum destructa erat* (³). — Ingravescit res, crebrescentibus circum exemplis pravis, sacerdotali ipsi virtuti haud minime infestis; ut opus sit vigilantius quotidie incedere ac vehementius obniti. Iam experiendo cognitum est, qui frequentem in se censuram et severam de cogitatis, de dictis, de factis peragat, eum plus valere animo, simul ad odium et fugam mali, simul ad studium et ardorem boni. Neque minus experiendo compertum, quae incommoda et damna fere accidant declinanti tribunal illud, ubi sedeat iudicans iustitia, stet rea et ipsum accusans conscientia. In ipso frustra quidem desideres eam agendi circumspectionem, quae adeo in christiano homine probatur, de minoribus quoque noxis vitandis; eamque verecundiam animi, maxime sacerdotis propriam, ad omnem vel levissimam in Deum offensam expavescentis. Quin immo indiligentia atque neglectus sui nonnunquam eo deterius procedit, ut ipsum negligant poenitentiae sacramentum: quo nihil sane opportunius infirmitati humanae suppeditavit Christus insigni miseratione. — Diffitendum certe non est, acerbeque est deplorandum, non ita raro contingere, ut qui alios a peccando fulminea sacri eloquii vi deterret, nihil tale metuat sibi culpisque obcallescat; qui alios hortatur et incitat ut labes animi ne morentur debita religione deter-

(¹) Meditationes piissimae. c. v., *de quotid. sui ipsius exam.* (²) Luc. XXI, 8. (³) Prov. XXIV, 30, 31.

gere, id ipse tam ignave faciat atque etiam diuturno mensium spatio cunctetur; qui aliorum vulneribus oleum et vinum salutare novit infundere, saucius ipse secus viam iaceat, nec medicam fratris manum, eamque fere proximam, providus sibi requirat. Heu quae passim consecuta sunt hodieque consequuntur, prorsus indigna coram Deo et Ecclesia, perniciosa christianae multitudini, indecora sacerdotali ordini!

Haec Nos, dilecti filii, pro conscientiae officio quum reputamus, oppletur animus aegritudine, et vox cum gemitu erumpit: Vae sacerdoti, qui suum tenere locum nesciat, et nomen Dei sancti, cui esse sanctus debet, infideliter polluat! Optimorum corruptio, teterrimum: *Grandis dignitas sacerdotum, sed grandis ruina eorum, si peccant; laetemur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum: non est tanti gaudii excelsa tenuisse quanti moeroris de sublimioribus corruisse!* (1). Vae igitur sacerdoti, qui, immemor sui, precandi studium deserit; qui piarum lectionum pabulum respuit; qui ad se ipse nunquam regreditur ut accusantis conscientiae exaudiat voces! neque crudescentia animi vulnera, neque Ecclesiae matris ploratus movebunt miserum, donec eae feriant terribiles minae: *Excaeca cor populi huius, et aures eius aggrava: et oculos eius claude: ne forte videat oculis suis, et auribus suis audiat, et corde suo intelligat, et convertatur, et sanem eum* (2). — Triste omen ab unoquoque vestrum, dilecti filii, avertat dives in misericordia Deus, ipse qui Nostrum intuetur cor, nulla prorsus in quemquam amaritudine affectum, sed omni pastoris et patris caritate in omnes permotum: *Quae est enim nostra spes, aut gaudium. aut corona gloriae? nonne vos ante Dominum nostrum Iesum Christum?* (3)

At videtis ipsi, quotquot ubique estis, quaenam in tempora, arcano Dei consilio, Ecclesia inciderit. Videte pariter et meditamini quam sanctum officium vos teneat, ut a qua tanto dignitatis honore dotati estis, eidem contendatis adesse et succurrere laboranti. Itaque in clero, si unquam alias, nunc opus maxime est virtute non mediocri; in exemplum integra, experrecta, operosa, paratissima demum facere pro Christo et pati fortia. Neque aliud quidquam est quod cupidiores Nos animo precemur et optemus vobis, singulis

(1) S. Hieron. in Ezech. l. XIII, c. 44, v. 30. (2) Is. VI, 10. (3) I Thess. II, 19.

et universis. — In vobis igitur intemerato semper honore floreat castimonia, nostri ordinis lectissimum ornamentum; cuius nitore sacerdos, ut adsimilis efficitur angelis, sic in christiana plebe venerabilior praestat sanctisque fructibus fecundior. — Vigeat perpetuis auctibus reverentia et obedientia, iis solemni ritu promissa, quos divinus Spiritus rectores constituit Ecclesiae: praecipue in obsequio huic Sedi Apostolicae iustissime debito mentes animique arctioribus quotidie fidelitatis nexibus devinciatur. — Excellatque in omnibus caritas, nullo modo quaerens quae sua sunt: ut, stimulis qui humanitus urgent invidae contentionis cupidaeve ambitionis cohibitis, vestra omnium studia ad incrementa divinae gloriae fraterna aemulatione conspirent.

Vestrae beneficia caritatis *multitudo magna languentium, caecorum, claudorum, aridorum,* quam miserrima, expectat; vel maxime expectant densi adolescentum greges, civitatis et religionis spes carissima, fallaciis undique cincti et corruptelis. Studete alacres, non modo sacra catechesi impertienda, quod rursus enixiusque commendamus, sed, omni quacumque liceat ope consilii et sollertiae, bene optimeque mereri de omnibus. Sublevando, tutando, medendo, pacificando, hoc demum velitis ac propemodum sitiatis, lucrari vel obstringere animas Christo. Ab inimicis eius heu quam impigre, quam laboriose, quam non trepide agitur, instatur, exitio animarum immenso! — Ob hanc potissime caritatis laudem Ecclesia catholica gaudet et gloriatur in clero suo, christianam pacem evangelizante, salutem atque humanitatem afferente, ad gentes usque barbaras: ubi ex magnis eius laboribus, profuso nonnumquam sanguine consecratis, Christi regnum latius in dies profertur, et fides sancta enitet novis palmis augustior. — Quod si, dilectii filii, effusae caritatis vestrae officiis simultas, convicium, calumnia, ut persaepe fit, responderit, nolite ideo tristitiae succumbere, *nolite deficere bene facientes* (1). Ante oculos obversentur illorum agmina, numero meritisque insignia, qui per Apostolorum exempla, in contumeliis pro Christi nomine asperrimis, *ibant gaudentes, maledicti benedicebant.* Nempe filii sumus fratresque Sanctorum, quorum nomina splendent in libro vitae, quorum laudes nuntiat Ecclesia: *non inferamus crimen gloriae nostrae!* (2)

(1) II Thess. III, 13. (2) I, Mach. IX, 10.

Instaurato et aucto in ordinibus cleri spiritu gratiae sacerdotalis, multo quidem efficacius valebunt Nostra, Deo adspirante, proposita ad cetera, quaecumque late sunt, instauranda. — Quapropter ad ea quae supra exposuimus, certa quaedam adiicere visum est, tamquam subsidia eidem gratiae custodiendae et alendae opportuna. Est primum, quod nemini sane non cognitum et probatum, sed non item omnibus re ipsa exploratum est, pius animae recessus ad Exercitia, quae vocant, spiritualia; annuus, si fieri possit, vel apud se singulatim, vel potius unâ cum aliis, unde largior esse fructus consuevit; salvis Episcoporum praescriptis. Huius instituti utilitate iam Ipsi satis laudavimus, quum nonnulla in eodem genere ad cleri romani disciplinam pertinentia ediximus (¹). — Nec minus deinde proficiet animis, si consimilis recessus, ad paucas horas, menstruus, vel privatim vel communiter habeatur: quem morem libentes videmus pluribus iam locis inductum, ipsis Episcopis faventibus, atque interdum praesidentibus coetui. — Aliud praeterea cordi est commendare: adstrictiorem quandam sacerdotum, ut fratres addecet, inter se coniunctionem, quam episcopalis autoritas firmet ac moderetur. Id sane commendabile, quod in societatem coalescant ad mutuam opem in adversis parandam, ad nominis et munerum integritatem contra hostiles astus tuendam, ad alias istiusmodi causas. At pluris profecto interest, consociationem eos inire ad facultatem doctrinae sacrae excolendam, in primisque ad sanctum vocationis propositum impensiore cura retinendum, ad animarum provehendas rationes, consiliis viribusque collatis. Testantur Ecclesiae annales, quibus temporibus sacerdotes passim in communem quandam vitam conveniebant, quam bonis fructibus id genus societas abundarit. Tale aliquid quidni in hanc ipsam aetatem, congruenter quidem locis et muniis, revocari queat? pristini etiam fructus, in gaudium Ecclesiae, nonne sint recte sperandi? — Nec vero desunt instituti similis societates, sacrorum Antistitum comprobatione auctae; eo utiliores, quo quis maturius, sub ipsa sacerdotii initia amplectatur. Nosmetipsi unam quamdam, bene aptam experti, fovimus in episcopali munere, eandem etiamnum aliasque singulari benevolentia prosequimur. — Ista sacerdotalis gratiae adiumenta, eaque item quae vigil Episcoporum prudentia

(¹) Ep. *Experiendo* ad Card. in urbe Vicarium, 27 dec. 1904. Cf. *Acta Pontificia*, Vol. II, pag. 351.

pro rerum opportunitate suggerat, vos, dilecti filii, sic aestimate, sic adhibete, ut magis in dies magisque *digne ambuletis vocatione qua vocati estis* ([1]), ministerium vestrum honorificantes, et perficientes in vobis Dei voluntatem, quae nempe est *sanctificatio vestra*.

Huc enimvero feruntur praecipuae cogitationes curaeque Nostrae: propterea sublatis in caelum oculis, supplices Christi Domini voce super universum clerum frequenter iteramus: *Pater sancte... sanctifica eos* ([2]). In qua pietate laetamur permultos ex omni fidelium ordine Nobiscum comprecantes habere, de communi vestro et Ecclesiae bono vehementer sollicitos: qui etiam iucundum accidit haud paucas esse generosioris virtutis animas, non solum in sacratis septis, sed in media ipsa saeculi consuetudine, quae ob eamdem causam sese victimas Deo votivas non intermissa contentione exhibeant. Puras eximiasque eorum preces in odorem suavitatis summus Deus accipiat, neque humillimas abnuat preces Nostras. Faveat, exoramus, clemens idem et providus: atque e sanctissimo dilecti Filii sui Corde divitias gratiae, caritatis, virtutis omnis universum in clerum largiatur. — Postremo, libet gratam ex animo vocem referre vobis, dilecti filii, de votis faustitatis quae, appetente sacerdotii Nostri natali quinquagesimo, multiplici pietate obtulistis: votaque pro vobis Nostra, quo cumulatius eveniant, magnae Virgini Matri concredita volumus, Apostolorum Reginae. Haec etenim illas sacri ordinis felices primitias exemplo suo edocuit quemadmodum perseverarent unanimes in oratione, donec induerentur superna virtute: eamdemque ipsis virtutem multo sane ampliorem sua deprecatione impetravit, consilio auxit et communivit, ad fertilitatem laborum laetissimam. — Optamus interea, dilecti filii, ut pax Christi exultet in cordibus vestris cum gaudio Spiritus Sancti; auspice Apostolica Benedictione, quam vobis omnibus peramanti voluntate impertimus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die IV Augusti anno MCMVIII, Pontificatus Nostri ineunte sexto.

PIVS PP. X

([1]) Ephes. IV, 1 ([2]) Ioan. XVII, 11, 17.

SECRETARIA STATUS

LITTERAE

Quibus Emus Card. a Secretis Status gratulatur Archiepiscopo Calaritan. ob sollemnia celebrata in honorem B. M. V. De « Bonaria » in Sardinia.

A Mons. Pietro Balestra Arcivescovo di Cagliari,

PUR essendo avvezza a misurare in ogni genere di popoli la profondità dell'affetto, onde si circondano la fede ed il Pontificato Romano, Sua Santità giammai si sarebbe ripromessa che il cuore del popolo di Sardegna non solo avrebbe sorpassato le più alte manifestazioni delle quali la Santità Sua abbia mai ricevuto l'omaggio, ma avrebbe eziandio superato la comune aspettativa.

Tale è stata presso l'Augusto Pontefice l'impressione delle solenni onoranze tributate in Sardegna e più specialmente in Cagliari alla Vergine di Bonaria ed al Rappresentante Pontificio, e tale è stato altresì presso l'animo dell'illustre Primate di Sardegna il ricordo delle incomparabili feste.

L'apparato degli esteriori festeggiamenti per quanto splendido e meraviglioso, non ha potuto raggiungere ed eguagliare l'eccelso grado di sincera fede e di intima spontaneità di amore al quale l'esultanza di codesti fedeli era informata.

E poichè del cuore dei fedeli sono stati educatori e maestri il Vescovo ed il clero dell'isola, Sua Santità con essi in particolare maniera si congratula, e ad essi riconosce il merito delle memorande festività.

L'Episcopato di Sardegna e primo fra tutti la S. V. Illma e Revma, non ora soltanto dimostra di aver coltivato l'animo del gregge, preparandolo all'insolita dignità delle superbe onoranze, ma luminosamente fa prova di averlo da lunga mano ammaestrato e di avergli istillato studiosamente quei forti e nobili sensi che formano la sostanza della cattolica fede.

È perciò che la Santità Sua, mentre si compiace dell'insigne successo delle feste e delle accoglienze universalmente ammirevoli tributate all'Emo Porporato, più ancora si compiace dello stato d'animo delle diocesi sarde e delle speranze che Essa è bene autorizzata a fondarvi.

Di gran cuore pertanto benedice i Vescovi tutti ed il clero di Sardegna e benedicendo anche il popolo dal quale tanta gioia Le è venuta, benedice nel popolo i frutti di pietà finora colti e i bei fiori di virtù che le recenti solennità hanno discoperto e che rimangono come auspicio di crescenti grandezze per la Religione e e per l'Isola.

Colgo l'occasione per protestarmi di Lei

Devmo
R. Card. MERRY DEL VAL.

SECRETARIA BREVIUM

BREVE

SS. D. N. Pii div. prov. PP. X quo sacerdotibus qui operam impendent pio Operi Propagationis Fidei facultas benedicendi Rosaria eisque adnectendi indulgentias a Patribus Crucigeris appellatas conceditur.

PIUS PP. X

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Cum Nobis Apostolorum Principis Cathedram obtinentibus antiquius nihil sit magis, quam ut catholicum nomen latius per orbem propagetur et inter gentes longo terrarum marisque spatio disiunctas errorum umbram Evangelii lumen depellat, pias fidelium societates, quae ad sacras expeditiones provehendas intendunt et divini verbi praecones stipe corrogata sustentat, peculiaribus privilegiis ac spiritualibus gratiis cohonestare ac ditare satagimus. Hoc quidem consilio, cum Conciliorum centralium Praesules pii Operis Propagationis Fidei Nos enixis precibus flagitaverint, ut sacerdotibus, qui operam suam praedicto Operi impendent, veniam largiri dignaremur benedicendi Rosariis, sive Coronis precatoriis, eisque applicandi indulgentias, quae a Patribus Crucigeris vulgo appellantur, Nos piis huiusmodi precibus annuendum libenter existimavimus. Quae cum ita sint, de Omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli Apostolorum Eius auctoritate confisi, cuicum-

que sacerdoti, cui nunc et in posterum ubique terrarum munus demandatum fuerit in aliqua paroecia aut in aliqua Communitate colligendi eleemosynas pro pio Opere Propagationis Fidei, quantacumque sit pecuniae vis, quae ab ipso colligatur, atque etiam illi, qui de propria stipe in capsam eiusdem pii Operis inferat pecuniae summam illi parem, quam una Decuria solveret, et cuique pariter sacerdoti, qui ad quodcumque Concilium seu Comitatum ipsi pio Operi dirigendo vel promovendo pertinet, aut etiam qui ab Episcopo designatus rector dioecesanus omnibus fungitur muneribus, quae forent explenda per Concilium seu Comitatum eiusdem pii Operis, nec non sacerdoti qui in anno summam respondentem mille subscriptionibus in capsam pii Operis intulerit, undecumque eam acceperit, durante respectivo munere, facultatem concedimus benedicendi unico Crucis signo, de consensu Ordinarii loci in quo dictam facultatem exerceat, Rosaria sive Coronas precatorias, eisque adnectendi indulgentias a Patribus Crucigeris appellatas, nempe indulgentiam quingentorum dumtaxat dierum, defunctis quoque applicabilem, a christifidelibus lucrandam, quoties aliquam ex eisdem Coronis manu gerentes Orationem Dominicam vel Salutationem Angelicam devote recitaverint, dummodo tamen Coronae ita benedicendae iuxta typum Coronarum SSm̃i Rosarii B. M. V. fuerint confectae. Tandem largimur, ut, si forte contingat pecuniae summam durante anni curriculo colligandam esse praestituta minorem, nihilominus sacerdoti, qui anno praecedente summam integram collegerit, fas esto dicta benedicendi Coronis facultate uti ad finem usque vertentis computationis. Et sacerdoti similiter, qui una vice ex aere proprio in capsam pii Operis summam intulerit, quae illam aequet quam mille adscripti solverint, ut sua naturali durante vita praedicta facultate gaudere possit ac valeat praesentium tenore concedimus. Praesentibus perpetuo valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die I Februarii MDCCCCVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

R. Card. MERRY DEL VAL.

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

CONGREGATIONIS SS. CORDIUM ET ADORATIONIS PERPETUAE (*vulgo de Picpus*).

Sanantur professiones emissae a Religiosis qui tempore novitiatus habitum non gestarunt.

Beatissime Pater,

PROCURATOR Generalis Congregationis SS. Cordium et Adorationis perpetuae, vulgo de Picpus, humillime exponit plures religiosas foeminas suae Congregationis, in Missionibus Oceaniae adlaborantes nunquam, durante novitiatu, habitum gestasse; alias frequenter dimisisse pro temporum et locorum opportunitate, non ignorante tamen Illmo Vicario Apostolico.

Quum autem dubium nuperrime ortum sit de earumdem sororum professionis validitate, humilis orator efflagitat ut Sanctitas Vestra revalidet aut valida declaret vota simplicia perpetua a religiosis foeminis dictae Congregationis in Vicariatu Apostolico Sandwichien. in Oceania morantibus emissa, licet tempore novitiatus habitum religiosum non gestaverint. Et Deus, etc.

Vigore specialium facultatum a SSmo Domino Nostro concessarum, S. Congregatio Emorum et Rmorum S. R. E. Cardinalium negotiis et consultationibus Episcoporum et Regularium praeposita, omnes et singulas professiones prout in precibus emissas in radice sanat atque convalidat. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, die 20 Ianuarii 1908.

D. Card. FERRATA, *Praef.*

O. GIORGI, *Subsecret.*

L. ✠ S.

S. CONGREGATIO CONCILII

ROMANA ET ALIARUM.

Dubiorum circa Decretum de sponsalibus et matrimonio (*)

Propositis in generali Congregatione diei 28 Martii 1908 sequentibus dubiis, nempe:

I. Utrum validum sit matrimonium contractum a catholico ritus latini cum catholico ritus orientalis, non servata forma a decreto *Ne temere* statuta.

II. An in art. XI, § 2 eiusdem decreti sub nomine *acatholicorum* comprehendantur etiam schismatici et haeretici rituum orientalium.

III. Num exceptio, per Const. *Provida* in Germania inducta, censenda sit uti mere localis, aut etiam personalis.

IV. An Ordinarii et parochi nedum explicite sed etiam implicite « *invitati ac rogati* » dummodo tamen « *neque vi neque metu gravi constricti requirant excipiantque contrahentium consensum* », valide matrimoniis assistere possint.

V. An ad licitam matrimonii celebrationem habenda sit ratio dumtaxat menstruae commorationis, aut etiam quasi-domicilii.

VI. Utrum sponsalia, praeterquam coram Ordinario aut parocho, celebrari valeant etiam coram ab alterutro delegato.

VII. Utrum sponsalia celebrari possint dumtaxat coram Ordinario vel parocho domicilii aut menstruae commorationis, an etiam coram quolibet Ordinario aut parocho.

Emi Patres, omnibus sedulo perpensis, respondendum mandarunt:

Ad I. *Negative.*

Ad II. *Affirmative.*

Ad III. *Exceptionem valere tantummodo pro natis in Germania ibidem matrimonio contrahentibus, facto verbo cum SSmo.*

Ad IV. *Affirmative.*

Ad V. *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

(*) In fasciculo VI Iunii el. fol. 226 haec dubia retulimus, sed his resolutiones non congruerunt ob aliud dubium ab E.mis Patribus, in priori folio non contentum, adiunctum in iisdem Comitiis. Quare iterum dubia et resolutiones publicamus.

Ad VI. *Negative.*

Ad VII. *Posse celebrari coram quolibet Ordinario aut parocho dummodo intra limites territorii eiusdem Ordinarii vel parochi.*

Die autem 30 dicti mensis Martii SSmus Dnus Noster, audita relatione infrascripti Secretarii S. C. Concilii, supra relatas Emorum Patrum resolutiones ratas habuit et approbavit, quibuslibet in contrarium minime obstantibus.

✠ VINCENTIUS Card. Ep. Praenest., *Praef.*
B. POMPILI, *Secret.*

SS. RITUUM CONGREGATIO

I. — URBIS ET ORBIS

Decretum quo festum Septem Dolorum B. M. V., dominicae tertiae septembris affixum, ad ritum duplicem secundae classis elevatur pro universa Ecclesia.

DOLORES Virginis Deiparae etsi duplici festo in universa Ecclesia per annum recolantur, videlicet feria sexta post Dominicam Passionis ac Dominica tertia Septembris; utrumque tamen festum mobile Beatae Mariae Virginis, utpote secundarium, sub ritu duplici tantummodo maiori celebratur. Quo vero eiusdem Virginis Perdolentis cultus augeatur, et fidelium pietas gratique animi sensus magis magisque foveantur erga misericordem humani generis Conredemptricem; Revmus Pater Prior generalis Ordinis Servorum B. M. V., qui potissimum ipsam Matrem Dolorosam veluti suam Conditricem et praecipuam Patronam venerantur, occasionem nactus qua proxime adfuturo Septembri (mense Virginis Doloribus recolendis sacro) quinquagesimus annus ab inito sacerdotio Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X feliciter completur, supplicibus votis totius Regularis Familiae eundem Sanctissimum Dominum Nostrum rogavit, ut etiam ad perennem rei memoriam, festum Septem Dolorum B. M. V., Dominicae tertiae Septembris affixum, ad ritum duplicem saltem secundae classis pro universa Ecclesia elevare dignaretur. Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Car-

dinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, eiusmodi preces peramanter excipiens, festum Septem Dolorum B. M. V. quod enunciatae Dominicae adsignatum fuit, in posterum sub ritu duplici secundae classis ubique recolendum decrevit: servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 13 Maii 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

II. — OSNABRUGEN.

Circa indulta Officiorum votivorum de SS. Sacramento et de Immaculata Conceptione B. M. V.

POSTULATO Rmi Dni Episcopi Osnabrugen. Provicarii Apostolici Missionum Germaniae Septemtrionalis et Administratoris Praefecturae Apostolicae Slevigis Holsatiae: « utrum Officia votiva antiqua de praecepto recitanda singulis feriis quintis non impeditis de SSmo Sacramento, et singulis Sabbatis item non impeditis de Immaculata Conceptione B. M. V., sint revocata per nova Officia votiva ad libitum recitanda et concessa cum decreto generali n. 3581 *Urbis et Orbis* 5 Iulii 1883? »; Sacra Rituum Congregatio, referente subscripto Secretario, auditoque voto Commissionis Liturgicae, respondendum censuit:

« *Negative, nisi expresse renuntiatum fuerit antiquis indultis, iuxta ipsum citatum decretum, ubi in fine ad I legitur: Firmis remanentibus aliis votivorum Officiorum indultis quibuscumque iam concessis* ». Atque ita rescripsit, die 5 Iunii 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

III. — ATREBATEN.

Dubia de ordine servando circa commemorationes in secundis vesperis et de versu « Fidelium Animae ».

R. D. Onesimus Machez, magister caeremoniarum ecclesiae cathedralis Atrebaten., et extensor Kalendarii dioecesani, de licentia sui Rmi Episcopi, a Sacrorum Rituum Congregatione insequentium dubiorum solutionem humillime flagitavit, nimirum:

I. Quando celebratur festum duplex Dominica infra Octavam communem, ponitur in Laudibus commemoratio Dominicae, deinde Octavae; debetne in secundis Vesperis idem ordo servari pro commemorationibus, si feria secunda sequenti fit Officium de die infra Octavam, vel poni primo loco commemoratio Octavae?

II. Quando feria VI post Octavam Ascensionis recolitur festum duplex aut semiduplex quod in secundis Vesperis concurrit cum festo eiusdem ritus ob Vigiliam Pentecostes simplificando, debetne prius fieri commemoratio huius festi simplificati ac postea feriae aut inversus ordo servari?

III. Post Horam tertiam quae praecedit Missam pontificalem, Episcopus celebrans debetne, dicto per chorum « *Benedicamus Domino* » omittere versum « *Fidelium animae?* »

Et sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito Commissionis Liturgicae suffragio, omnibus sedulo perpensis, rescribendum censuit:

Ad I et II Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, iuxta decretum n. 3843 **Commemorationum in Vesperis** *5 Februarii 1895 quia habetur concursus, et commemoratio sumatur e primis Vesperis iuxta Rubricas.*

Ad III. Affirmative in casu.

Atque ita rescripsit, die 5 Iunii 1908.

L. ✠ S. S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — Indultum Missam celebrandi Sacerdoti cui brachium dexterum amputatum fuit.

Beatissime Pater,

B... D... sacerdos in dioec. C... degens ad pedes Sanctitatis Vestrae humiliter provolutus, exponit sibi, a quatuor annis Sacerdoti, amputatum fuisse, ob morbum, brachium dexterum. Nunc vero enixis precibus implorat ut Indultum apostolicum tribuatur quo sacrosanctum Missae sacrificium celebrare possit, ne diutius ab hac spirituali consolatione privetur.

Et Deus.

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa X, referente me infrascripto Cardinale S. Rituum Congregationi Praefecto, attentis expositis ac praesertim commendationis officio R.mi Ordinarii Archidioecesis C., preces remisit prudenti ipsius R.mi Ordinarii arbitrio, ut postquam ex praehabito experimento coram caeremoniarum magistro, de debita ac reverente Missae celebratione iudicaverit eidem, nomine et auctoritate Sanctae Sedis, suprascripto Oratori permittat in aliquo privato sacello sacrosanctum Missae sacrificium celebrare, cum adsistentia alterius Sacerdotis superpelliceo induti. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Romae, 8 Aprilis 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

V. — NEAPOLITANA.

Decretum beatificationis et canonizationis Ven. Servi Dei P. LUDOVICI A CASAUREA sacerdotis professi ex Ordine Minorum fundatoris Congregationum e Tertio Ordine S. Francisci fratrum a caritate vulgo " Bigi „ et sororum a S. Elisabetha vulgo " Bige „.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE.

LUDOVICUS a Casaurea, qui sui legiferi patris Francisci Assisiensis mores et imaginem imitando expressit, variis, caritatis operibus praesertim in egenos et pauperes ita eluxit, ut tota eius vita praeclaro describatur elogio « pertransiit benefaciendo ». Peramoena in civitate Casaurea, prope Neapolim, die 11 Martii anno 1814, tertius post Iosephum et Michaelam, ortum duxit Servus Dei, nomine Archangelus, filius Vincentii Palmentieri et Candidae Zenga, coniugum magis religione quam censu divitum. Stabulum, uti seraphico Patri, hospitium obtulisse fertur infanti qui sequenti die in ecclesia S. Mauri baptizatus est. A pueris indolem praetulit simplicem, a dolo alienam, parentibusque subiectam. Succrescens, Antonio Migliore praeceptore, literarum rudimenta et christianam catechesim addiscit atque, alacri quo pollebat ingenio, aequalibus antecellit. Verum pater, de bonis moribus filii valde sollicitus, timens ne studiorum prosecutio illius mutaret indolem atque intellectum cum malitia, ad artem fabri lignarii, in officina Salvatoris Provitera Neapoli degentis, iuvenem addixit. Piam genitricem id aegre ferentem amantissimus filius, singulis sabbatis domum rediens, solabatur, etiam cum lucro hebdomadarii laboris eidem porrecto. Anno 1829, mense Septembri, Candida lethali morbo correpta, singularem Archangeli curam et amorem experta est, donec subsequenti mense Octobri pie ex hac vita migravit. Lugubris eventus consilium ge-

nitoris cum votis filii provide conformavit, qui intermissa studia resumpsit, prius penes Franciscales Patres coenobii *Afragolae*, postea penes parochum S. Mauri *Casaureae*, a quo clericalem etiam habitum, de venia Neapolitani Praesulis, excepit. Per annum sui sancti propositi specimen dedit, quod adolescenti meliora charismata aemulanti viam quodammodo aperuit statui religioso. Hunc summo animi gaudio amplexus est in coenobio Franciscali die 17 Iulii anno 1832, assumpto cum seraphicis vestibus nomine Ludovico. Tyrocinio rite peracto, sedulam impendit operam studiis, et, ex discipulo magister effectus, per novem annos in franciscali coenobio S. Petri ad Aram atque in aliis privatis institutis philosophicas, physices et matheseos tradidit disciplinas. Ex vita gestisque S. Didaci Complutensis, prout in Officio Breviarii legerat, intime commotus, de sui Praesidis assensu, proprium cubiculum in valetudinarium convertit, atque stipe ad opus ostiatim collecta ipsius cubiculi parieti inscripsit: « Pharmaca pauperibus Christi sublevandis ». Facultate a moderatoribus accepta, Tertium Ordinem Franciscalem instauravit, et selectos cives Neapoli et in suburbiis in socios caritatis adscitos, statis diebus in templo S. Petri ad Aram in coetum congregavit. Illic etiam valetudinarium et sacellum affabre ornatum pro sodalibus Neapolitanae Provinciae aegrotantibus erigendum curavit. Vertente anno 1851, capta occasione qua Ven. Servi Dei Francisci a Neapoli exuviae a publico coemeterio in enunciatum templum transferebantur, voluit ut a sodalibus Tertii Ordinis vestis cinerea indueretur. Anno autem insequente, empta satis ampla domo ad Palmam, ab ea tamquam e centro caritas Ludovici in pauperes et infirmos longe lateque diffusa est. Bina collegia, unum pueris, alterum puellis in Africa redemptis et in Italiam perductis, ut civiliter ac religiosé instituerentur, expresse condidit et amplificavit, ad hunc etiam finem ut Africa Afrorum laboribus exculta catholicae fidei lumen acciperet. Ferdinandi Regis benevolentia, aestimatione et largitione honoratus, eidem graviter aegrotanti omnia pietatis officia praestitit Ludovicus, cui demortui parentis haeres et imitator Franciscus II binas domos dono dedit, hospitiis collocandis, simulque tradidit templum quod Christina mater, venerabilis regina, pro puellis orphanis erexerat. Ex sodalibus Tertiariis novam familiam religiosam costituere cogitavit, et faventibus moderatoribus reapse constituit, legibusque munivit, ut a curis domesticis libera, auxilium variis operibus promptius porrigeret. In huiusmodi Institutum duos primum dein alios caritatis fratres cooptavit, quos veste cinerea et cingulo Tertii Ordinis induit, unde ipsum Institutum vulgo *dei Frati Bigi* nuncupatur. Ex eo septem sodales in urbanum incurabilium aegrotorum nosocomium et duodecim in militare valetudinarium Saticulae extructum misit, volvente anno 1860. Alterum quoque optimae spei adolescentem, Ignatium Maresca circa an. 1864 sibi in socium adiunxit, cui nomen Bonaventurae imposuit, quique sub eius regimine et consiliis primus sacerdotio insignitus, postea Apostolici viri vita functi dignus haeres et filius, sodalitium gubernavit. Pius IX Pont. Max. Dei Famulum rationem de suis operibus reddentem, paterna benignitate excepit

ac probavit, eisdemque operibus prosequendis, augendis perficiendisque sua auctoritate, atque Apostolica benedictione pluries consolatus est. Hinc anno 1865, alumnos afros satis provectos in Africam Ludovicus invexit, sacrasque missiones Skellal instituit. Neapolim reversus, ubi asiatica lues grassabatur, dum animis corporibusque aegrorum succurrebat, collegium pueris nobilibus educandis aperuit in aedibus dynastorum ab Andria, adiecta rethoricae philosophiaeque palaestra. Plures quoque virgines, magisterio puellarum peritas in sodalitium coegit sub nomine et patrocinio S. Elisabeth Hungariae reginae, quibus varia caritatis opera concredidit; atque in eadem civitate sategit, ut Fratres cinerei in collegio S. Bonaventurae studiis provehendis sedulo incumberent. In laudem Servi Dei breviter memorare iuvat praecipua hospitia et nosocomia cum ecclesiis et oratoriis ab ipso erecta: Casaurae egenis pueris; Neapoli, Assisii et Melphi orphanis, surdis mutis et caecis; Nolae opificibus et agricolis; Priverni, Marani et Afragolae orphanis et aegrotis; in Sirenae monte quem Desertum vocant, prominente surrentinum mare tum iuvenibus orbatis parentibus ad agros colendos destinatis, tum senibus valetudinariis et peregrinis; ac demum Pausilipi piscatoribus invalidis et pueris struma laborantibus. Anno 1876 paulo post quam Margarita Salatino pia foemina et prima moderatrix Sororum a S. Elisabetha diem supremum obierit, Servus Dei gravi calculorum morbo vexari coepit. Morbo aliquantulum remisso, ministerium confessionis et praedicationis frequentius exercuit, praecipue in domibus ac institutis ab ipso conditis. In honorem sacratissimi Cordis Iesu pro eo quo flagrabat amore et librum composuit et templum cum ampla domo, pueris instituendis, Florentiae aedificari plurimum laboravit. Anno 1878, Summo Pontifice Pio IX e vivis erepto, graviter afflictus est Servus Dei benigno favore et beneficiis eius cumulatus. Verum mox consolatione et laetitia recreatus est ob electionem novi Pontificis Leonis XIII, quo probante, honori S. Francisci Assisiensis, sumptibus italorum, Pausilipi voluit erigi publicum monumentum quod seraphicum patrem exhiberet una cum Giotto, Dante et Cristophoro Colombo, illustribus Italiae filiis et Tertii Ordinis Franciscalis alumnis, coactis etiam ad fraternam agapem quinque egenorum millibus. Hortatu et auspiciis eiusdem Pontificis, de studiosa iuventute valde benemerentis, Ludovicus prius scholam gratuitam, deinceps domum praecipuam Instituti in hac alma Urbe collocavit. Deo enim favente et stipe corrogata, domum in Exquiliis a fundamentis exstruxit; in qua pueri litterarum ludum, parentibus orbati ephebeum, et Fratres Bigi seminarium et hospitium habent Ad opera caritatis iugiter conversus, incitator fuit, ut ad templum Pompeianum sacratissimo B. Mariae Virginis Rosario dicatum, egenis pueris puellisque instituendis aedes et hospitia adiicerentur eandem christianam caritatem redolentia. Tandem Dei Famulus, virtutibus et meritis in Deum et proximum dives, postquam per novem annos acerrimi morbi cruciatus patienter et alacriter tolerasset, Christi passionem in suo corpore gerens, et filiis suis caritatis testamentum reliquisset; sanctissimis Ecclesiae sacramentis refectus, in crucis

amplexu Pausilipi pie obiit feria II maioris hebdomadae, die 30 Martii an. 1885. Eius exuviae solemni pompa ac magna cleri populique frequentia ad ecclesiam delatae, exequiis religiose persolutis, in publico coemeterio sed in speciali sepulcro tumulatae sunt: quae deinde anno 1887 ad templum Hospitii Marini translatae in honorato tumulo quiescunt. Interim fama sanctitatis quam Ludovicus in vita acquisierat, post obitum clarior in dies enituit, confluentibus undique ex omni ordine civibus et advenis ad sepulcrum, eius opem et patrocinium apud Deum implorantibus. Hinc adornatis in ecclesiasticis Curiis Neapolitana et Salernitana ordinariis inquisitionibus super eadem fama, et ad Sacram Rituum Congregationem delatis, peracta quoque ad tramites decretorum revisione scriptorum Servi Dei, quum nihil obstaret quominus ad ulteriora procedi posset, instante R. P. Clemente Perniciaro Tertii Ordinis Franciscalis a caritate Postulatore, attentisque litteris postulatoriis quorundam Emorum S. R. E. Cardinalium plurium Rmorum Sacrorum Antistitum, necnon Capitulorum cathedralium atque Ordinum religiosorum, aliorumque virorum ecclesiasticâ vel civili dignitate praestantium, et praesertim Revmi P. Bonaventurae Maresca Superioris generalis Congregationis Fratrum a caritate, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Dominicus Ferrata huius Causae Ponens seu Relator, in ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sit signanda commissio introductionis causae in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audita etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, Sanctae fidei Promotore, omnibusque sedulo perpensis, rescribendum censuerunt: *Affirmative seu signandam esse Commissionem, si Sanctissimo placuerit.* Die 5 Martii 1907.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem introductionis causae Venerabilis Servi Dei P. Ludovici a Causaurea, sacerdotis professi ex Ordine Minorum, fundatoris Congregationum e Tertio Ordine Sancti Francisci Fratrum a caritate vulgo *Bigi* et Sororum a S. Elisabetha vulgo *Bige*, die 13, eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

VI. — FAESULANA.

Decretum confirmationis cultus ab immemorabili tempore praestiti Servo Dei Benedicto Ricasoli a Coltibono, monacho et eremitae Congr. Vallisumbrosae, Beato nuncupato.

Inter viros Vallumbrosanae Congregationis O. S. B. doctrinae ac sanctimoniae fama celebratos, omnium consensu recensetur Servus Dei Benedictus Firidolfi Ricasoli monachus et eremita, Beati quoque titulo cohonestatus. Ex nobili gente Ricasulorum ortus, mundum vix cognitum sprevit, eiusque illecebris divitiisque posthabitis, in sacrum et solitarium claustrum se recepit. Traditur enim monasterium S. Laurentii, quod Coltiboni optimi eius parentes alumnis religionis Vallisumbrosae atque ipsimet fundatori S. Ioanni Gualberto adhuc viventi pro Christo donaverant, provido Dei consilio piissimum filium libenter ac studiose excepisse. Hic autem sub disciplina Abbatis Azzo non minus virtute quam regulari observantia eluxit. Verum monasticae vitae et in Deo absconditae amore magis magisque exardescens, de sui Abbatis venia, in proximum montem secessit, ubi vigiliis, abstinentiae atque orationi iugiter vacans angelis potius quam hominibus similis effectus est. Ab hoc tamen strictiori recessu ac tugurio in solemnioribus festis ad coenobium redibat, tum ad sacra et divina devote celebranda, tum ad sanctam conversationem mutuamque charitatem cum sodalibus fovendam et excolendam. Semel accidit, quod solemnitas Nativitatis Dominicae Benedictum ad coenobium vocaverat, ut, hoc divinae pietatis mysterium ac festum et subsequentes dies usque ad Epiphaniam sancta celebritate recoleret. Praescius tunc suae proximae mortis, confratres adhortatus est ad constantiam in vocatione religiosa servandam et ad perseverantiam in bonis operibus cum uberiore fructu promerendam. Statum quoque monasticum et solitarium his verbis descripsit: « Non debere aliam esse vitam monachi quam iugem ad mortem praeparationem ». Auribus enim monachi perpetuo insonat illa supremi magistri ac iudicis vox: « Estote parati quia qua hora non putatis Filius hominis veniet ». Exemplo autem suo Benedictus monita corroboravit. Qui, ut Christo Domino advenienti fidentius obviam iret, et quae in lacrymis seminaverat in gaudio meteret, portans cum exultatione manipulos suos, ad solitarium montis tugurium regressus est. Illic servum suum, bonum, fidelem ac vigilantem Dominus invenit, eique in aeterna gaudia ingredi benignissime concessit anno millesimo centesimo septimo. Fama refert antiquis documentis suffulta, quod Benedicti sanctitatem felicemque transitum pluribus signis ac prodigiis Deus comprobasset. Ex his proponuntur campanae sonitus mortis nuncius, absque hominis impulsu; via inter nivem et glaciem repente et subito plana et aperta monachis ad tugurium accedentibus et ab eo recedentibus; cadaver ipsum Servi Dei in actu orandi, genibus flexis, manibus iunctis, oculisque in coelum elevatis inventum ab eisdem monachis. Qui novo stupore perculsi sunt, cum illud sacrum pignus, ad coenobium iam delatum et in

claustro humatum, in ipsam ecclesiam transtulerunt. Hiemali enim tempore, ex eius ore prodire lilium perpulcros procreans flores, innocentiae symbolum, et ad eius caput insolita lux, sanctitatis indicium, splendescere visa est. Exinde festus dies 20 Ianuarii, cum singulari fidelium devotione et concursu ad sepulcrum, celebratur. Hoc quoque admiratione dignum refertur, tercentis ac viginti annis elapsis, anno scilicet 1430 die 20 Maii corpus Servi Dei rite recognitum, ut in nobiliori loco iuxta altare maius tumularetur, non modo integrum, incorruptum et suaviter olens; sed et lilium nive candidius quasi recens natum in ore ferens, fuisse repertum.

Ex quibus aliisque prodigiis una cum opinione sanctitatis magis magisque increvit cultus publicus et ecclesiasticus Benedicto exhibitus sive per titulum Beati et Sancti tributum, sive per reliquias venerationi propositas, sive per imagines cum lilio in dextera manu depictas et beatitatis ac sanctitatis aureolis decoratas sive per laudes ac preces ad illius opem impetrandam sive demum per festum eiusdem honori celebratum; per haec et alia huiusmodi cultus indicia traditione et documentis comprobata. Hinc in ecclesiastica Curia Faesulana, ordinaria auctoritate et ad tramites iuris, institutus est processus super enunciato cultu seu super casu excepto a decretis sa. me. Urbani Papae VIII, cum subsequenti sententia a Revmo Dño Episcopo Faesulano prolata. Tandem actis processus Romam et ad Sacram Rituum Congregationem delatis, instante Revmo P. Abbate Benedicto Pierami Congregationis Vallisumbrosae Procuratore generali et Causae Postulatore, attentisque litteris postulatoriis Illmi et Revmi Dñi Archiepiscopi Florentini aliorumque ex familiis pietate ac nobilitati conspicuis, Emus et Rmus Dñus Cardinalis Sebastianus Martinelli eiusdem Causae Ponens seu Relator, in ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: *An sententia ab Illmo et Revmo Episcopo Faesulano lata super cultu ab immemorabili tempore exhibito Servo Dei Benedicto Ricasoli a Coltibono sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur?* Et Emi ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Ponentis, audito etiam voce, et scripto R. P. D. Alexandro Verde sanctae fidei Promotore, omnibusque sedulo perpensis, rescribendum censuerunt: *Affirmative seu sententiam Episcopi Faesulani esse confirmandam.* Die 14 Maii 1907.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per subscriptum Sacrae Rituum Congregationis Secretarium relatis, Sanctitas Sua rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et confirmavit. Die 29, eisdem mense et anno.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*
✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

VII. — PANORMITANA.

Decretum Confirmationis cultus ab immemorabili tempore praestiti Servo Dei Fr. GERARDO CAGNOLI Ordinis Minorum S. Francisci Sancto et Beato nuncupato.

NOBILES Italiae Urbes Panormus, Pisae et Valentia, quae postrema olim ad Papiensem modo ad Alexandrinam pertinet dioecesim, suam unaquaeque partem gloriae sibi vindicat, qua Servus Dei Fr. GERARDUS CAGNOLI, Ordinis Minorum S. Francisci, in ipsum Ordinem cumulavit per vitae sanctimoniam, praeclara gesta, beatum obitum ac subsequentem cultum publicum et ecclesiasticum inde a saeculo XIV Eidem exhibitum. Ex Processu Ordinario super huiusmodi cultu Panormi condito, in quem documenta ad rem idonea civitatum Pisarum et Valentiae compulsata fuere, pauca de ortu ac primaeva aetate GERARDI eruuntur. Valentia fuit illi urbs natalis, saeculo XIII ad finem vergente, et nobiles piique parentes. Unicus filius, vix decennis, patre orbatus est. Viduae matri podagra phthisique laboranti quatuordecim annos assidua et filiali pietate inservivit. Post obitum genitricis plures ad virtutem fecit ascensus, statuitque natali solo valedicere, mundi deliciis opibusque renuntiare atque terrenas contemnere nuptias, ut ad Deum ac caelestia mente, corde, totisque viribus liberius elevaretur. Asse haereditario pauperibus distributo, e Valentia egressus est, et pauper ac peregrinus sanctiora Italiae loca, devotionis causa, peragravit. Postquam plura ex eis visitasset, in Siciliam appulit, ibique prope Ethneum montem, in rusticanum locum, quasi domum refugii, ut suae aeternae saluti prospiceret, se recepit, vitamque poenitentem, Deo consecratam, egit. Post plures annos in sancta solitudine exactos, invalescente per ea loca fama virtutum et miraculorum S. Ludovici Episcopi ex Ordine Minorum, incensus est desiderio et amore ad eundem Ordinem, sanctis viris florentem, transeundi, eorumque vitae genus amplectendi. In Franciscalem Familiam in coenobio Randacii, Messanensis Custodiae, cooptatus convolavit, ubi humilioribus officiis, ex superiorum voluntate, addictus est. Illud mirabile contigisse narratur quod quum solemniore quadam die munus mensae parandae Ei demandatum esset, iamque appropinquaret refectionis hora, GERARDUS non operi suo intentus, sed in ecclesia orans inventus est. Verum vix culinam ex obedientia petit, caelestis speciei iuvenis illum adiuvans sodalibus apparuit, ipsis iucundiora se nunquam degustasse testantibus. Paulo post GERARDUM Deo et hominibus acceptum Superiores ad Panormitanum coenobium miserunt, ubi in ostiarii munere sodalibus et civibus profuit, bonumque Christi odorem verbis exemplisque diffudit. Unica contentus tunica, aspero cilicio praecinctus, nudis pedibus incedebat. Victum potumque tenuem adhibens, brevem somnum super tabula capiebat. Flagellis insuper corpus domabat ne unquam spiritui repugnare et resistere posset. Superna charitate inflammatus saepe saepius in sacello S. Ludovici, ante eius imaginem et cum eo de divinis rebus colloquens in exstasim rapi coelestique lumine in

vultu splendescere visus est. Quam charitatem per orationem et contemplationem in Deum maxime fovebat, atque ex ea, veluti e fonte, rivos et aquam salutarem in proximum derivare curabat. Quotquot ad Ipsum recurrebant, praesertim pauperes atque egentes, consilio, subsidio, prophetiae quoque spiritu, patratisque miraculis summopere iuvabat. Elisabeth Petri Regis coniux et septem filiarum mater dolebat se masculina prole regnique haerede carere. Et Dei Famulus miseratione commotus et divinitus illustratus Reginae ad consolandum adfuit, praedixitque concepturam filium Ludovici nomine vocandum, quam praedictionem eventus subsequutus comprobavit. Decurrente anno 1345, quum Ipse annum trigesimum quintum religionis et septuagesimum quintum aetatis ageret, lethali morbo vexatus est in quo hostis maligni insidias ac pugnas invicte sustinuit et superavit. Beatissima Virgo superna visione suavique colloquio illum recreasse, eique proximum obitum feria VI praenunciasse perhibetur. Et dominica sequenti GERARDUS terrenum exilium cum caelesti patria placidissime commutavit. Eius vitam conscripsit testis coaevus Bartholomaeus Pisanus qui et fidelium concursum ad corpus adhuc flexibile venerandum reliquiasque de tunica sumendas, ipsiusque corporis sepulturam post biduum in ecclesia, et suavem odorem ex eo etiam sepulto manantem, et signa ac prodigia statim post obitum et in posterum patrata, cum ipsorum fidelium admiratione ac devotione, enarrat. Praeterea ex Bartholomaeo Pisano clarissimus Waddingus refert GERARDI socium et amicum, nomine Laurentium, sepulchro Eius aperto, brachii ulnam sumpsisse, cuius tactu Panormi multos sanabat infirmos; additque hanc insignem reliquiam dein Pisas celebri pompa translatam fuisse, in qua solemnitate idem Bartholomaeus sacram concionem ad populum habuit. Haec brachii reliquia prius in ecclesia S. Francisci, ubi et altare circa an. 1374 S. GERARDO fuit dicatum, postea ab an. 1820 in Ecclesia Primatiali penes sacrarium religiose asservata, die 30 Decembris et Dominica in Albis quotannis post Vesperas, una cum ceteris sanctorum reliquiis, ad devotionem et cultum Christifidelibus ostendebatur, uti constat ex Actis Curiae Pisanae in Processu relatis. Ex civitate vero Panormitana, in qua penes ecclesiam S. Francisci corpus Servi Dei custoditur, plura cultus argumenta producta sunt: uti erectio altaris et sacelli in honorem GERARDI, et Eius imagines sive cum vultu hilari radiisque splendente sive cum manibus extensis ad Virginem Deiparam illi apparentem, et dies festus singulis annis celebratus cum populi frequentia et sacri pignoris in urna reclusi expositione super altare maius. Neque Valentia civis sui veneranda memoria et reliquia caruit. Accepta enim, paulo post obitum GERARDI, parte brachii dexteri a manu usque ad cubitum, eaque an. 1557 in direptione civitatis deperdita, anno 1592 missis selectis viris ad rem deputatis, alteram obtinuit reliquiam, quae annuente ac probante S. Alexandro Sauli, Episcopo Papiensi, sub cuius iurisdictione tunc erat Valentia, in Ecclesia S. Francisci eiusdem civitatis collocata fuit, ibique publico cultu honorata usque ad an. 1802. Hoc enim anno Fratres Minores Conventuales e coenobio et ecclesia expulsi

eandem reliquiam dono dederunt Paroeciae S. Mariae Maioris, Valentiae, in qua usque in praesens colitur. Prope domum vero natalem GERARDI, Oratorium Eius honori extructum fuit, ibique erecta sodalitas eiusdem tituli, quae, oratorio a Gallis everso, cum alia Sancti Rochi consociata est. Unde sodalitium habere coepit Oratorium a SS. Rocho, Gerardo et Sebastiano nuncupatum, deque singulis titularibus festos dies quotannis egit; uti ex Actis visitationis episcopalis constat. Haec et alia publici atque immemorialis cultus argumenta in tabulis processualibus relata et Sacrae Rituum Congregationis examini ac iudicio subiecta sunt, et instante Rm̃o Dño Dominico Jacquet, Archiepiscopo tit. Salamin. Ordinis Minorum Conventualium et huius Causae Postulatore, Em̃us et Rm̃ns Dñus Cardinalis Iosephns Calasanctius Vives y Tuto, eiusdem Causae Ponens seu Relator, in Ordinariis Sacrorum Rituum Congregationis Comitiis subsignata die ad Vaticanum coadunatis, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An sententia Iudicis ab Em̃o et Rm̃o Dño Card. Archiepiscopo Panormitano delegati super cultu ab immemorabili tempore praestiti Servo Dei Gerardo, seu super casu excepto a decretis sa. me. Urbani Papae VIII sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur?* » Porro Em̃i et Rm̃i Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Em̃i Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, sanctae Fidei Promotore, reque sedulo perpensa, rescribendum censuerunt: « *Affirmative seu sententiam esse confirmandam, si Sanctissimo placuerit* ». Die 12 Maii 1908.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pro Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et confirmavit, die 13, eisdem mense et anno.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*
✠ DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen, *S. R. C. Secretarius.*

VIII. — NUCERINA PAGANORUM SEU COMPSANA.

Decretum Beatificationis Ven. Servi Dei PAULI CAFARO Sacerdotis Professi Congregationis Sanctissimi Redemptoris.

DECRETUM INTRODUCTIONIS CAUSAE

ACTORES Causae beatificationis et canonizationis Servi Dei PAULI CAFARO, sacerdotis professi e Congregatione SS.mi Redemptoris bene sperare fassi sunt de ipsius Causae introductione, prosecutione et exitu, sub auspiciis et patrocinio inclyti Congregationis Fundatoris S. Alphonsi M. de Ligorio, quem uti primum praecipuumque Causae actorem existimant. Hic enim non modo PAULUM in suae conscientiae moderatorem elegit atque habuit, sed eius vitam, gesta obitumque studiose observavit ac descripsit, deque fama sanctitatis documenta

collegit, prout ipse advocatus, episcopus et sanctus facere sciebat, eo potissimum consilio, ut Servo Dei, ordine et forma iudicii rite servatis, ab Apostolica Sede coelitum honores decernerentur. In pago Cafarorum, Cavensis dioecesis, die 5 Iulii an. 1707 ortum duxit Paulus e coniugibus Ioanne Nicolao et Caecilia Cafaro eximia pietate praestantibus. A prima aetate, inter sex liberos, virtute praefulsit, quam praecipue ostendit, morbum quo vexatus fuit, patienter tolerando etiam cum admiratione medicorum. A ludis aetatis alienus, litterarum curriculum impense aggressus est; atque inter condiscipulos tum studii tum pietate primatum tenuit. Ad sacrum ministerium vocatus, expressique voti compos effectus in seminarium admissus est. Illud memoriae traditur quod quum vix esset tredecim annorum, ipsius Seminarii moderator de ipso diceret: « Quum hunc puerum video, eius adspectu ad Deum me erigi sentio ». Idem Servus Dei alumnis praefectus omnium amorem cum mansuetudine, prudentia ac disciplinae observantia sibi conciliavit. Interim singulis diebus festis per septennium pueros atque adultos sanctae Fidei mysteria christianaeque legis praecepta sedulo edocebat, opera etiam sodalium adhibita. Sacerdotio auctus, Dei gloriae hominumque saluti se totum consecravit. Suae spirituali perfectioni praesertim incubuit per sacros recessus ac frequentes aditus et moras ad coemeterium curiae, ubi terrena despicere atque coelestia aestimare melius didicit. Superiorum mandatis obsequens, curionis officium ex animo suscepit, atque in eo omnia et singula boni pastori munia sollicite obivit. Animarum corporumque utilitati ac necessitati consulebat per subsidiorum largitiones, sacramentorum administrationem ac verbi Dei praedicationem; variisque pietatis exercitationibus quotidianam Augustissimi sacramenti visitationem adiiciebat. Piam insuper instituit duodecim presbyterorum sodalitatem, quae homines humiles et abiectos instrueret, rusticanas domos, statis diebus, ad eundem finem frequentaret. Neque frustra et sine causa ac proventu id factum est. Sodales enim euntes mittebant semina sua, et revertebantur cum exultatione portantes manipulos suos. Episcopus autem Cavensis sodalitium eiusque fundatorem, atque christianam vicanorum culturam cum obtentis emolumemtis summopere laudavit et commendavit. Interea sodalitio quod, tunc temporis, S. Alphonsus M. de Ligorio instituerat et a SS.mo Redemptore nuncupaverat, PAULUS adscribi enixe petiit, religiosaeque vocationis facto periculo in sodalem cooptatus est. Id aegre tulerunt cognati, praesertim mater et frater, sed posthabita voce carnis et sanguinis Deique voluntati obtemperans ad tyrocinium convolavit. Nova patuit Servo Dei palaestra virtutis ac perfectionis in qua probatus religiosa vota libentissime emisit. Sacris expeditionibus addictus Sancto Institutori vehemens suum desiderium aperuit, ut in dissitas regiones ad infideles excolendos mitteretur. Interim in missionibus peragendis admirabilis fuit eius assiduitas ad confessiones excipiandas, aliquoties per quindecim et amplius horas, et concionandi vis cum suavitate coniuncta, quae populos turmatim ad verbum Dei audiendum trahebat. Utrique clero saeculari et regulari ac monialibus separatim suam impendebat operam ut fructus missionum latior et uberior foret. Inde in

civitatibus et pagis ita a PAULO perlustratis religio ac pietas bonique mores novo vigore ac splendore emicuerunt. Dum vero in alios peculiarem curam intenderet, hac quoque in se convertere non desistebat. Animo demisso et humili, frequenti ac devota prece, bonorum contemptu, sensuum custodia atque corporis maceratione, cum regularis disciplinae observantiam Dei Famulus cordis munditiam et charitatis fervorem in dies maiorem assequi conabatur. Atque huic perfectionis studio maxime conferebat fere continua de novissimis hominis et de mysteriis Redemptionis ac Passionis Dominicae recogitatio. Attamen devotionis delicias quas aliquando gustaverat, Deus, ad virtutem probandam ac roborandam, illi subtraxit, qui etiam ariditates spiritus acerbas et diuturnas expertus est, atque cum admirabili patientia et fortitudine pertulit. Inter contentiones et dissidia quibus initia religiosae congregationis turbata fuere, praecipue super fine peculiari de pueris educandis atque erudiendis vel de sacris missionibus peragendis, dum fere omnes a S. Alphonso missiones praeferente desciverunt, PAULUS, cum Ven. Caesare Sportelli, legifero Patri fideliter adhaesit, eiusque causam pro viribus defendit ac propugnavit. Variis domibus praepositus et Congregationis generalis consultor, summa cum laude, haec munera gessit. Tyronum magister renuntiatus, eos ad religiosam perfectionem studiose adduxit, inter quos placet recensere Ven. Dominicum Blasucci, aetate ac virtute florentem, alterum Aloisium Gonzaga nuncupatum. A confessionibus fuit S. Alphonso et S. Gerardo, qui hunc pietatis magistrum multiplici laudis testimonio cohonestarunt. Vertente anno 1753, die 5 Augusti, Capitis Silaris in coenobio *Matris Domini*, quod Servus Dei per plures annos regebat, etiamsi bene valeret, se brevi extinctum iri praenunciavit. Revera eadem die, lethali atque insanabili morbo tentatus eoque in dies ingravescente ad extrema deductus est. Superato adversus humanae salutis hostem supremo certamine, omnibus ecclesiae sacramentis rite munitus, oculisque iugiter inteptus in Iesu cruci affixi et Deiparae Virginis imagines, dilectis sodalibus collacrymantibus, cum animo quieto ac tranquillo de hac vita migravit; die decimatertia, eodem mense Augusto. Obitum Servi Dei sonitu sacri aeris nunciatum ex omni ordine cives uti publicum luctum plorarunt atque ad ecclesiam Matris Domini in qua iusta funebria persoluta sunt, turmatim convenerunt, sibi opem potius, quam PAULO requiem imploraturi, ipso S. Alphonso praeeunte qui scribens ad P. Giovenale domus administrum, suum intimum dolorem cum animi remissione ad divinum beneplacitum exprimebat, firmamque spem PAULUM magis e coelo quam e terra sodalibus civibusque fore profuturum. Iuxta ipsius Patris legiferi mentem penes eamdem ecclesiam in separato loco reconditae sunt defuncti exuviae, et laudes celebratae, et effigies depicta, et de Eius vita documenta perquisita et collecta in dioecesibus Cavensi, Nucerina Paganorum et Compsana, in perpetuam honorandam sancti viri memoriam. Fama autem sanctitatis Servi Dei etiam per commentariolum vitae a S. Alphonso conscriptum et vario sermone redditum diffusa atque in dies clarior, paulo post aperuisset viam Inquisitionibus Ordinariis super Causa beatificationis introducenda, nisi religiosi Instituti ac rerum temporumque adiuncta

moras induciasque imposuissent. Tandem, Deo favente, huiusmodi Inquisitiones Informativae in memoratis dioecesibus peractae et ad Sacram Rituum Congregationum delatae sunt. Quum vero, scriptis Servi Dei iam revisis riteque probatis, nihil obstet quominus ad ulteriora procedi possit, instante Rmo P. Claudio Benedetti Congregationis SSmi Redemptoris Postulatore generali, attentisque litteris postulatoriis complurium Perillustrium ac Rmorum Archiepiscoporum et Episcoporum necnon Rmi P. M. Raus eiusdem Congregationis Superioris Generalis et Rectoris maioris, et cleri ac populi praedictarum dioecesium, Emus et Rmus Dnus Cardinalis Vincentius Vannutelli, Episcopus Praenestinus et Causae Ponens seu Relator, in Ordinario Sacrae Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum habito, sequens dubium discutiendum proposuit: « *An sit signanda Commissio Introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur?* » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem iprius Emi Ponentis audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, omnibusque accurate perpensis, rescribendum censuerunt: « *Affirmative seu Commissionem esse signandam, si Sanctissimo placuerit* » die 12 Maii 1908.

Facta postmodum Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum eiusdem Sacrae Congregationis ratum habens, propria manu signare dignata est Commissionem Introductionis Causae Venerabilis Servi Dei Pauli Cafaro, sacerdoti professi e Congregatione SSmi Redemptoris, die 13 eisdem mense et anno.

Seraphinus Card. Cretoni, *S. R. C. Praefectus.*

L ✠ S. † Diomedes Panici, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius.*

IX. — SINARUM SEU MANILEN.

Decretum Beatificationis seu Declarationis Martyrii Ven. Servi Dei Francisci de Capillas Sacerdotis Missionarii Ordinis Praedicatorum.

Super dubio: *An constet de martyrio, et causa martyrii, signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur.*

Si, ut habet Lactantius, « *magnum argumentum est veritatis quod ab ipsis perhibetur inimicis* » (Inst. iv), dubitari non potest, quin praeclara accedat sanctissimae nostrae Religioni confirmatio ex implacabili odio convenientium in unum *adversus Dominum et adversus Christum eius*. Nec enim a prodigio abesse videtur gratuita haec insectatio, et praeter naturalem rerum cursum identidem erumpens, quum inter fictas causas et veros effectus tanti livoris nulla videatur esse proportio. Ita fit ut christianae veritati vesania opprimentium

haud minus quam patientium fortitudo et constantia suffragetur. Inter pene innumerabiles, qui passione sua inimicis causam obtulerunt comprobandae Fidei Nostrae, insignis exstitit Ven. Dei Servus FRANCISCUS DE CAPILLAS.

Protomartyr hic vastissimi Chinensis Imperii, plurium deinde cruore irrigati, ortum habuit anno MDCVII in oppido *Baquerin de Campos* Palentinae dioecesis. A piis honestisque parentibus ad virtutem et pietatem institutus, quum annum ageret aetatis suae XVII, perfectioris vitae cupidus, Dominicianum institutum amplexus est, atque in coenobio S. Pauli Vallesolitani tyrocinii cursum studiaque explevit. Vix diaconus quum accepisset sacros operarios desiderari in Philippinis insulis eam petiit impetravitque missionem. Itaque anno MDCXXXI Manilam contendit; inde sacerdotio auctus, missus est ad provinciam Cagaian, ubi annos decem in salutem earum gentium sic incubuit, ut apostolicos labores cum instituti sui disciplina felicissime conciliaret. Et, quemadmodum pugil se ad futurum certamen gymnicis ludis exercet, ita Ven. Dei Servus, martyrium praesentiens, corpus afflictabat, solitus, quum vehementius dies aestuaret, nudatos lacertos obiicere culicum aculeis, brevi somno indulgere stratis membris super lignea cruce, et in vicino valetudinario, ut aegrotis auxilio esset, dies noctesque versari.

Interim fundendi pro Christo sanguinis desiderio actus ad Chinense imperium perrexit anno MDCXLII, ibique, cum sociis, Ioanne Garcia et Francisco Diaz, urben Fogan, Moyang, Ting-tei eo cum fructu excoluit, ut apostolici aevi ardorem ac virtutes restituisse videretur. Non diu tamen pax illa mansit, brevique Tartari occupata per vim latissima provincia Fo-kiensi, atrox bellum Fidei christianae indixerunt.

Comprehensum Ven. Dei Servum, qui se pro Ecclesiae necessitatibus victimam obtulerat, dum per devia iter facit post sacramenta infirmis ministraturus, ad magistratum satellites deducunt. Interrogatus primum de Fide; mox de praetorio in praetorium pulsus, gladio linguae antequam ferro passionem inchoavit: tot calumniis ac probis fuit impetitus. His brevi successit crudelissimum malleolorum *(de los tobillos)* supplicium, quo patientis pedes duplici asse constringuntur usque ad ossium comminutionem. In eo terribili cruciatu quum fortis athleta ne leviter quidem ingemisceret, stupore perculsus qui aderat iudex; Ergo, inquit, deliciis affluis? – Cui martyr: – In corpus quidem dolor cadit, sed animus gaudio cumulatur quia, sic patienti, similitudo est aliqua mihi cum Christo. Ad haec, responsum decem ictibus clavae. Postridie, interrogatus iterum, flagris dilaceratus est, deinde pene exanimis tractus in carcerem, ubi praecipui sontes capitis damnati detinebantur, sui adspectu eorum commiserationem excitavit. Quin et ipsi custodes, ne innocens ille fame periret, quemadmodum imperatum erat, facilem aditum christiano cuidam praebuerunt, qui eidem cibos afferret; quam pietatem vir Dei, non tam in sui solatium, quam in eorum salutem convertit. Ita enim coecos oculos ad lucem veritatis reseravit, ut brevi carcer ille templum Dei viventis evaserit.

Fustibus iterum caesus, post paucos dies, dum in carcere orans

dolorosa Sanctissimi Rosarii recolit mysteria, accitur a militari praefecto, qui eum iubet flexis genibus coram se sistere, terribili voce increpans. Cumque venerabilis martyr, divini Agni mansuetudinem imitatus, extrema illa convicia tacitus exciperet, seque totum Deo commendaret, gladio percussus evolavit in caelum decimo octavo calendas februarii anno MDCXLVIII.

Sacrum corpus, extra moenia civitatis proiectum a Tartaris, duos menses caeli inclementiae iacuit obnoxium. Tandem expugnata urbe a Chinensi Pro-rege licuit collectas exuvias honore sepulcri decorare, capite seorsum collocato. Huius autem martyrii fama celeriter propagata variisque illustrata signis, Manilensem episcopum movit, ut causae cognitionem a se incoeptam ad Innocentium X P. M. deferret, flagitaretque, tum suo, tum sacrorum praeconum atque fidelium Philippinas insulas et Chinense Imperium incolentium nomine, ut de beatorum martyrum honoribus Ven. Dei Servo FRANCISCO decernendis ageretur. Arcano tamen Dei consilio causa haec intermissa iacuit, ad praesens usque tempus, quo per SS. Rituum Congregationem est redintegrata. Collectis itaque ad exactissimam iuris normam inquisitionibus, confectis validisque recognitis, tabulis, agitata res est, de SSmi D. N. Pii X venia designato Emorum PP. ordini commissa, una cum Officialibus SS. Rituum Congregationis qui de ipsa iudicarent. Horum in Conventu ad Vaticanum habito duodecimo calendas augusti volventis anni proposito dubio: *An constet de martyrio eiusque causa, itemque de signis seu miraculis martyrium ipsum illustrantibus in casu et ad effectum de quo agitur:* Rvmi PP. Cardinales et Officiales Praesules suffragium singuli ediderunt. Sanctissimus vero Pater audita per Revmum Cardinalem Seraphinum Cretoni S. R. Congregationi Praefectum relatione iudicio abstinuit, ratus in re tam gravi sumendum Sibi ceterisque spatium ad supernum lumen efflagitandum.

Hodierna vero die, Dominica VIII post Pentecosten, adventante memoria iucundissima evecti ad Petri sedem ipsius SSmi Domini Nostri Pii PP. X quem Deus diutissime sospitet, sacris pientissime operatus in domestico Sacello, nobiliori aulae Vaticanae successit, ibique pontificio solio assidens Rmos Cardinales arcessivit Seraphinum Cretoni S. RR. Congregationi Praefectum et Iosephum Calasanctium Vives y Tuto Causae Relatorem, una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore, meque infrascripto a Secretis, iisque adstantibus rite edixit: *Ita constare de martyrio et causa martyrii, itemque de signis seu miraculis martyrium ipsum illustrantibus Ven. Dei Servi* FRANCISCI DE CAPILLAS *in casu et ad effectum de quo agitur, ut procedi possit ad ulteriora.*

Praeterea hoc Decretum publici iuris fieri et in acta SS. Rituum Congregationis referri mandavit, quarto nonas sextiles anno MDCCCCVIII.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

X. — COCHINQUINEN. TUNQUINEN. ET SINARUM.

Decretum Beatificationis seu Declarationis Martyrii Venerabilium Servorum Dei STEPHANI THEODORI CUENOT **Episcopi Metellopolitani,** IOANNIS PETRI NÉEL, PETRI FRANCISCI NÉRON, THEOPHANIS VÉNARD **Missionariorum Apostolicorum et sociorum in odium Fidei ab idolatris interfectorum.**

Super dubio: *An constet de martyrio et causa martyrii, signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur.*

SAEVIENTE in Sinis ac finitimis regionibus, medio superiore saeculo, dira insectatione in Christi fideles, instaurari visa sunt antiqua exempla, hinc efferatae crudelitatis, hinc invictae fortitudinis atque constantiae. Ita martyrum annalibus nova accessit cruenta pagina, indelebilem gerens in fronte titulum, divinum vaticinium: *tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos, et ante reges et praesides ducemini propter me, in testimonium illis et gentibus* (Matth. x, 18). Hoc autem seri temporis testimonium, non solum a sacri ordinis viris, sed ab omnis conditionis civibus exhibitum, satis docet, nec ferro nec igne nec ullo insidiarum genere confringi posse Dei opus; et, ubi actum de christiana Fide clamitetur ab impiis, eam tum novis prodigiis novoque sanguine revirescere.

Primus in hac acie nobilissima venit ordine dignitatis Ven. Dei Servus STEPHANUS THEODORUS CUÉNOT, episcopus Metellopolitanus, natione Gallus, qui ad Annamiticum regnum profectus ut per ea loca Christi Fidem propagaret, comprehensus, in horridum elephantis stabulum coniectus, in quo nec stare posset nec recumbere, inter multiplices cruciatus, nec sine suspicione propinati veneni animam exhalavit XVIII cal. Decembres, anno MDCCCLXI, paulo ante latam in ipsum capitalem sententiam, qua ad supplicium centum plagarum et capitis obtruncationem damnabatur.

Anno insequenti IOANNES PETRUS NÉEL Gallus, apostolici ministerii causa ad Sinense imperium quum se contulisset, accusatus tamquam Fidei praeco, catena vinctus ad praetorium traducitur; inde ad equi caudam alligatus tractusque violenter citato quadrupedis cursu, omne genus ludibriis ac poenis affectus, abscisso tandem capite occubuit.

Sub idem fere tempus sacri praecones duo, genere Galli e Seminario Parisiensi Missionum ad exteros sicut et duo priores, martyrii palmam adepti sunt. Horum alter est PETRUS FRANCISCUS NÉRON, qui in regno Annamitico apostolicis functus laboribus, in caveam detrusus est catenis oneratus. Post tres menses captivitatis virgis caesus, postridie eius verberationis alimenta afferentibus: « Nolite, inquit, apponere: ex hoc enim die nihil terrenum edam ». — Exinde per dies viginti et unum alimento quovis abstinuit, nulla virium deminutione, donec securi percussus, cursum gloriose consummavit. — Alter, IOANNES THEOPHANES VÉNARD, in Tunquinensi

regione Christi Fidem annuntians, quod Crucem pedibus calcare renuisset, gladii pluribus ictibus peremptus est.

His accedunt indigenae sacerdotes earum regionum septem, quibus, caesis cervicibus, iter patuit ad immortalem coronam. Sunt autem VV. Servi Dei PAULUS LOC, PETRUS LUU, IOANNES HOAN, PETRUS QUI, PAULUS TINH, LAURENTIUS HUONG, PETRUS KHANH.

Reliqui e populo, plerique sacerdotum administri, seu Catechistae, variis damnati suppliciis, Fidei testimonium sua passione ac morte firmarunt. Atque alii quidem desecato collo, ut MATTHAEUS NGUYEN medicus, MICHAEL HO DINH HY regio palatio praefectus, FRANCISCUS TRUNG decurio, PETRUS VAN, HIERONIMUS LOU TIN MEY, LAURENTIUS OUANG, IOSEPHUS TCHANG, PAULUS TCHEN, IOANNES BAPTISTA LO, MARTINUS OU, IOANNES TCHANG, IOANNES TCHEN; — alii laqueo suspensi, ut IOSEPHUS LE DANG THI, centurio, EMMANUEL PHUNG, IOSEPHUS TCHANG TA PONG; alii verberibus exquisitisque tormentis ad mortem afflicti, ut PAULUS HANH, cuius caro femoris ter frigida forcipe, ter candenti est dilaniata: alii denique in exsilium pulsi vix destinatum locum tetigerunt, statimque ob toleratas aerumnas occubuerunt, ut ANDREAS NAM-THUONG, IOSEPHUS LUU. — Nec virilis animi foeminae defuerunt, quales virgines duae AGATHA LIN et LUCIA Y, quibus fuit comes MARTHA OUANG, vidua, omnes praeciso capite martyrii palmam assequutae, AGNES vero LE THI THANH, nupta Domino De, tracta violenter in crucem, tam saeve est afflicta verberibus, ut paulo post animam efflaverit.

Unanimis eaque constans fama de veri nominis martyrio ab athletis hisce singulis pro Christi Fide suscepto, per eos maxime testata, qui conquisitas undique ipsorum reliquias pia veneratione adservarunt, quum signis pluribus confirmari visa fuerit, instituta de re actio est, apud S. RR. Congregationem et canonicae inquisitiones habitae tum ordinaria, tum apostolica auctoritate. Quibus rite expletis recognitisque validis atque legitimis, instaurata causa est, ac de eiusdem SSmi Domini venia, peculiari Emorum Patrum coetui commissa, cum voto etiam Consultorum officialium qui de ipsa iudicium ferrent. Quo in conventu ad Vaticanum coacto decimo sexto cal. iulias labentis anni a Rmo Card. Dominico Ferrata Causae Relatore proposito dubio: *An constet de martyrio et causa martyrii, signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur.* Rmi Cardinalès et PP. Consultores suam singuli protulere sententiam. Eorum sententiis exceptis Beatissimus Pater, quae a Rmo Cardinali Seraphino Cretoni S. RR. Congregationi Praefecto fideliter ad Ipsum relatae sunt cunctandum adhuc ratus in re tanti momenti, a ferendo supremo iudicio supersedit, ut divinum lumen impensius flagitaret.

Tandem hodierno die, Dominica VIII post Pentecosten, anni huius faustissimi Sacri primitus litati ante lustra decem a Pontifice Nostro Pio X, cui proxima Beatorum martyrum solemnia auspicio sint melioris aevi, idem SSmus Dominus sacro pientissime litato in domestico Sacello, nobiliori Aulae Vaticanae successit, ubi pontificio Solio assidens, ad se accivit Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni S. RR. Congregationi Praefectum et Dominicum Ferrata

Causae Relatorem una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto Secretario, iisque adstantibus solemniter pronunciavit: *Attentibus omnibus causae adiunctis constare de martyrio, causa martyrii et signis praedictorum Venerabilium Servorum Dei in casu, et ad effectum de quo agitur.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi et in SS. RR. Congregationis acta referri iussit, quarto nonas augusti, anno MDCCCCVIII.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✠ DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

I. — Indulgentia 300 dierum orationi pro Summo Pontifice Pio X ab Emo Card. Capecelatro exaratae adnectitur.

O Gesù, Redentore Divino, o Padre della grande famiglia che si chiama Chiesa Cattolica, in questi giorni di trepidazioni e di dolori acerbi, vienici in aiuto. Noi ti preghiamo per tutta la Chiesa, ma più particolarmente per Colui che tiene qui in terra il luogo tuo, Papa Pio X. Egli ti ama ferventemente, e in te vuole restaurare tutte le cose. Ora si compiono cinquant'anni dacchè è sacerdote, e si adopera a tutto potere di specchiare nella sua vita Te, eterno Sacerdote, pregando, amando e sacrificando se medesimo per salvare le anime.

O Gesù ascolta benignamente le preghiere, che noi ti facciamo pel tuo Vicario, vero apostolo di fede e di carità. Accogli l'ardente desiderio che Egli ha di vedere riformata la vita nostra e di tutti i nostri fratelli nella Chiesa. Dà sempre maggior luce di sapienza soprannaturale al suo intelletto, e accendi sempre più in Lui le fiamme di quella carità, che Tu diffondesti nel suo cuore, per mezzo dello Spirito Santo. Fa che Egli abbia la desideratissima consolazione di vedere compiuta ne suoi giorni quella stretta unità dei figliuoli della Tua Chiesa, per la quale Tu pregasti poco prima di morire, esclamando: Fa, o Padre, fa che tutti i miei seguaci siano una sola cosa con me, come io sono una sola cosa con te. Deh rac-

cogli, o Gesù, intorno al Pastore dei Pastori, tuo Vicario, in unità di fede e di amore tutto il gregge della Chiesa. Fa che ciascuno di quelli che si gloriano del nome di cattolici, sia umile, obbediente, amorosissimo al tuo Vicario. Donagli, o Signore, questa consolazione da Lui e da tutti noi desideratissima.

Signore, Signore Gesù, noi in te speriamo, e concedici di cantare in questo anno giubilare l'inno della tua pace, di quella pace che gli Angeli cantano in Cielo. Così sia.

A tutti i fedeli che reciteranno devotamente questa preghiera, accordiamo l'indulgenza di trecento giorni.

Il 1° Marzo 1908.

PIUS PP. X.

II. — Indulgentia centum dierum conceditur recitantibus iaculatoriam precem: "*O Signore conservateci la fede*".

Beatissimo Padre,

Il sac. Cesare Pecorari, canonico in quest'alma città di Roma, prostrato al bacio del sacro piede, umilmente implora qualche indulgenza per i fedeli che reciteranno la seguente giaculatoria:

Signore conservateci la fede!

Che della grazia ecc.

Ex audientia SSmi, die 20 Martii 1908.

SSmus Dnus Noster Pius PP. X universis christifidelibus, qui, corde saltem contrito ac devote supra propositam precem recitaverint, quoties id egerint, indulgentiam centum dierum, defunctis quoque applicabilem, benigne concessit. Praesenti in perpetuum valituro, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 20 Martii 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

Pro R. P. D. D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretario.*
IOS. MARIA Can. COSELLI, *Substitutus.*

III. — Indulgentiis ditantur duo orationes pro clericis.

ORATIO AD POSTULANDOS CLERICOS

Ant. Quid statis tota die otiosi? Ite et vos in vineam meam.

℣. Rogate Dominum messis.

℟ Ut mittat operarios in messem suam.

Oremus. Deus qui non vis mortem peccatoris, sed magis ut convertatur et vivat, da, quaesumus, per intercessionem B. Mariae semper Virginis et omnium Sanctorum, operarios Ecclesiae tuae, qui sint cooperatores Christi, et se impendant et superimpendant pro animabus. Per eumdem D. N. I. C.

ORATIO PRO CONSERVATIONE CLERICORUM IN MILITIA

Ant. Nemo mittens manum suam ad aratrum et suspiciens retro aptus est regno Dei.

℣. Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus.

℟. Ut ei placeat cui se probavit.

Oremus. Deus infirmitatis humanae singulare praesidium, exaudi, quaesumus, preces, quas pro fratribus in discrimine positis humiliter fundimus, ut famulos tuos ab omni eruas peccatorum nequitia et in tuae protectionis securitate constituas. Per Dominum N. I. C. etc.

Utramque orationem recitantibus devote, indulgentiam tercentorum dierum pro unaquaque concedimus.

Die 29 Martii 1908

PIUS PP. X

Praesentis Rescripti authenticum exemplar exhibitum fuit huic S. Congñi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis die 30 Martii 1908.

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

IV. — URBIS ET ORBIS

Decretum quo Episcopis datur facultas statuendi tempus pro triduanis supplicationibus SS. Eucharistiae (*).

Anno superiore, Sacra Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita, litteris datis sub die 10 Aprilis, catholici Orbis Sacrorum Antistites vehementer hortabatur, ut quotannis, quoad fieri posset, in singulis cathedralibus ecclesiis et etiam in curialibus templis, infra Octavam solemnitatis Corporis Christi, vel alio anni tempore, prout Rmi Episcopi iudicaverint, supplicationes in triduum instaurarentur, quibus christianus populus ad frequentiorem, imo quotidianam, Eucharistiae sumptionem excitaretur. Quum vero in his literis iuxta methodum inibi praescriptam, iniunctum sit, ut supplicationes huiusmodi initium sumant a feria sexta et desinant die Dominica et, e contra ob singularia quaedam adiuncta, in pluribus locis christifidelibus commodius evaderet, aliis diebus hisce supplicationibus interesse, eisque adnexas indulgentias lucrari, postulatum est ab hac S. Congregatione, ut eaedem supplicationes, loco dierum in memoratis literis statutorum, aliis infra hebdomadam diebus, iudicio Rmorum Episcoporum designandis, peragi queant. Porro has preces in audientia habita die 8 Aprilis 1908 ab Emo Cardinali Praefecto relatas, SSmus Dominus Noster Pius PP. X clementer excipiens, petitam gratiam benigne concessit, ceteris tamen servatis, praesertim quoad indulgentiarum acquisitionem, quae in literis huius Sacrae Congregationis praescribuntur. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. C., die 8 Aprilis 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

✠ D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

(*) Haec facultas, iam Eucharistico Foederi Sacerdotali concessa, decreto S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae ad totum orbem extensa est (Cf. *Acta Pontificia* Vol. VI, pag. 245).

V. — **Facultas conceditur Associationi sacerdotum Adoratorum adnectendi coronis indulgentias PP. Crucigerorum.**

Beatissime Pater,

Episcopus Convingtonensis, ad genua Sanctitatis Vestrae provolutus, exponit quod ipse a tredecim annis est in Statibus Foederatis Americae septentrionalis protector *Associationis sacerdotum adoratorum*, quae cum approbatione Sanctae Sedis per totum orbem diffusa est, et quam in praedictos Status Foederatos invexit. Et supplex implorat ut sacerdotes ex quacumque regione qui nomen dederint praedictae Associationi possint benedicendo coronas eis annectere indulgentias Crucigerorum vulgo dictas.

Iuxta preces ex animo: et dilectis filiis Apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Die 29 mense Maio an. 1907.

PIUS PP. X

BIBLIOGRAPHIA

I. — Cellini Adulphus.— *Propaedeutica Biblica*, seu Compendium introductionis criticae et exegeticae in S. Scripturam ad usum studiosae iuventutis catholicae. Volumen I *Prolegomena* et Tract. I. *De axiopistia* seu auctoritate humana sacrorum librorum. — 8 xvi-374. Ripae transonis, Barigelletti 1908. Lib. 4.

En breviter huius operis conspectum. Nomine prolegomenon veniunt: I. quam brevissimae analyses librorum tum V. tum N. T. (10-38); II. quaedam de textu originario librorum sacrorum, ubi et de indole hebraicitatis vel graecitatis eorumdem (39-66); III. de versionibus S. Scripturae orientalibus ac occidentalibus (67-121); cum brevi appendice de apocryphis (122-134). Tractatus autem primus complectitur satis longam dissertationem de auctoritate quatuor Evangeliorum (p. 139-186) cui succedit seiuncta tractatio de quaestione synoptica (135-226) ac iohannea (228-248). Brevissimas paginas de Actis Apostolorum (253-258) intercipit necopinata demonstratio de Christi ac Apostolorum legatione divina ac de Ecclesiae Catholicae divina institutione (250-280). Quae de V. T. disputantur nihil aliud exhibent quam controversiam de authentia Pentateuchi contra F. Wellhausen (300 356). Claudit librum monitum infelicissimum de quaestione davidica (14 lineae!) de qua nihil aliud dicitur

nisi quod « processu haud valde dissimili, (item contra Wellhausen (!)) facile ostendi posset nullum motivum hactenus adductum fuisse vere sufficiens contra auctoritatem davidicam psalmorum ».

Ceterum ubique fere probatissimam doctrinam habes ac eruditionem ad rem, ut plurimum, sufficientem: plura etiam nitent quae in consuetis manualibus libris haud exhibentur; attamen ut candide fatear, liber hic expectationem quae nomine cl. Auctoris pollicebatur prorsus fefellit, fractumque ingrato labore excellentis scriptoris animum facile ostendit.

Volumina II et III sub prelo et proxime in lucem prodibunt.

M. T.

II. — Newman L. H. — *Le Culte de la sainte Vierge* dans l'Eglise catholique, nouvelle édition revue et corrigée par un Bénédictin de Farnbourough, avec une préface de Dom Cabrol. Paris, Téqui, in-12, XII-258 frs. 2.

Haec quidem editio gallicis lectoribus tamquam antidotum utilimum perhibetur contra recentes calumnias a quibusdam pessimis inter modernistas scriptoribus, Herzog videlicet ac Saintyves, contra B. M. V. motas. At huius libri opportunitas et utilitas etiam absque hac tristi occasione constare maxime poterat. Nam Card. Newman opera numquam obsolescere norunt ac novis semper in rerum adiunctis nova usque et opportunissima videntur: hoc autem opus quam maxime. Plurimo enim cum fructu ab omnibus legentur semper quae v. g. de liturgia catholica, de pietatis ac fidei distinctione, de Ecclesiis uniendis, de catholico ingenio genuino, de S. Bibliorum interpretatione, de dogmatum evolutione heic scribit. Mirabuntur etiam semper lectores, disertam ac eloquentissimam rerum enarrationen, dictionis fervorem, demonstrationis soliditatem, Patrum cognitionem uberrimam ac profundissimam. Omnia quae B. M. V. oggesserunt, ac praesertim Pusey ille cui liber occurrit, unum post aliud convelluntur et evelluntur omnino, prout in animo doctissimi Auctoris diruta singillatim fuerant. Gallici autem interpretis industria opus ad maiorem perfectionem quam antiquum anglicum exemplar adductum est. Quare illud Lectoribus nostris commendare non dubitamus, qui eo etiam sentient quanto optimo iure SS. D. N. Pius PP. X in epistola ad episcopum Limerick ingenium altissimum anglici cardinalis amplissimis extulerit laudibus.

U. M.

IMPRIMATUR. — Fr. Albertus Lepidi O. P. S, P. A. Magister.

IMPRIMATUR. — Iosephus Ceppetelli Patr. Constant., Vicesgerens.

CONSTANTIUS CASTELLO, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

I. — EPISTOLA

Qua Summus Pontifex de ter saecularibus sollemniis a Canadensi natione celebrandis gratulatur.

VENERABILIBUS FRATRIBUS LUDOVICO NAZARIO ARCHIEPISCOPO QUEBECENSI CETERISQUE ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS FOEDERATARUM CIVITATUM CANADENSIUM.

PIUS PP. X

Venerabiles Fratres, salutem et Apostolicam benedictionem.

IMMORTALIA promerita aut praeclare facta maiorum certis destinatisque intervallis celebrari publice, aequum est valde atque opportunum: suadet id enim pietas quaedam et officium grati memorisque animi; et praeterea magnarum recordatio virtutum non parum habet admonitionis et hortamenti ad communem salutem. Id ipsum apud vos factum iri intelligimus in proximum mensem Iunium, exeunte saeculo simul tertio post urbem Quebecum conditam, et altero postquam Franciscus de Montmorency Laval excessit e vivis.

Profecto si magnitudo viri spectetur, si urbis auctoritas, apparet satis esse causae, cur nobilis Canadensium natio duplicis rei memoriam singularibus solemnibus honestare velit: quin imo non es mirum, etiam ultra vestros fines tantam commotam esse conspirationem animorum ad haec apparanda solemnia, ut iam nunc liceat prospicere celeberrima ea fore ac splendidissima. Iamvero in isto quasi concentu gratulantium filiorum, vocem desiderari Nostram non patitur peculiaris illa caritas et necessitudo, qua vobiscum coniuncti sumus. Is enim rerum vestrarum est cursus ut, quum in omni genere civilis cultus cum politissima quaque gente contenditis, tum, quod ad custodiam avitae religionis attinet, nulli concedere videamini. Nempe florere istic ac vigere scimus divino munere christiana instituta; neque solum in moribus privatorum spirare professionem catholici nominis, sed etiam in actione communis vitae, uti par est, atque in ipsa disciplina ac temperatione civitatis.

Accedit, quod Ecclesiam istic tanta frui libertatis copia cernimus, quanta fortasse nusquam alibi: in quo praeter virtutem et constantiam catholicorum civium, aequitatem etiam regiminis Britannici libenter agnoscimus. Praecipuum autem quemdam gaudii fructum capimus ex pietate erga Nos vestra. Nam si exploratissimam vos

habetis Romani Pontificis in vos benevolentiam, non minus compertum Nobis est plenum amoris et obsequii studium, quo Vicarium Iesu Christi vos colitis: quod quidem luculenter apparuit recenti memoria, quum, tentato perduellium armis principatu civili, frequens ante alios Pontifici Canadensis pubes adfuit, parata certaque pro iuribus Apostolicae Sedis vitam profundere.

At enim, quum Canadensem populum ita laudamus ob merita, hae laudes magnam partem ad vos, Venerabiles Fratres, clerumque vestrum pertinent, atque etiam ad eos omnes de numero laicorum, qui vobis in religiosa tuenda promovendaque re operam navant: vestra quippe potissimum vigilantia et cura, horum autem sedulitate industriaque fit, ut ista Ecclesia et parta retineat decora et in meliora nitatur. Quare intelligitis, quam libenti Nos animo in partem veniamus communis laetitiae vestrae: quod praeterea multo libentius facimus ob eam causam, quia ex occasione horum solemnium proclive erit recordari, quantum gens Canadensis a suis primordiis ad hodiernum diem catholicae religioni Ecclesiaeque debeat. Iam in ultima originum vestrarum memoria eminet atque exstat Samuel de Champlain, natione Gallus, vir ingenio generosaque virtute egregius, maxime autem studio christianae sapientiae: qui a Rege Galliarum istuc deducendae coloniae causa missus, nihil antiquius habuit, quam ut catholicum nomen per istas regiones propagaret; recte enim censuit non se suo regi servire melius posse, quam si Iesu Christi gloriae serviret. Itaque primum omnium, fundato dedicatoque templo, initia consecrat Quebecensis urbis, quae centrum quoddam futura esset, unde in immensas septentrionalis Americae plagas beneficia christianae humanitatis influerent. Mox uberrimae spe segetis proposita, suffragante nimirum Apostolica Sede, alias ex aliis elicit ex Gallia virorum apostolicorum manus; quae nimium quantum elaborarunt, ut multitudinem indigenam ex agresti immanique vita erudirent ad Evangelium et mitigarent. Cognitum ex eo numero sodales e Societate Iesu praecipue nobilitatos esse, quorum complures acerbissimam in sancto fungendo munere mortem obierunt. Ille autem, quum ita incolarum saluti consulit, tum prudentissime curat, ne quid succrescentibus bene rebus licentia noceat advenarum. Ergo non omnibus promiscue permissum transmigrare in Americam, sed iis tantum, quos constiterit congruenter christiano nomini vivere; si qui male morati in coloniam irrepse-

rint, cautum ut deprehensi, sine cunctatione domum remittantur. Optimum sane institutum; quod quum etiam qui eum consequuti sunt Gallici administratores coloniae, tenuerint, multum valuisse arbitramur ad hanc conservandam in Canadensibus christianae et professionis et vitae integritatem. Coeptis tam felicibus mirifice perficiendis amplificandis ille divinitus datus est primus Quebecensium Episcopus: qui diuturnum pontificatus sui spatium tot tantisque benefactis illustravit, ut quibus laudibus Canadensis vel Ecclesia vel civitas hodieque ornatur, earum, fere omnium procreator et quasi parens ipse exstiterit. Is igitur mandatam sibi a Romano Pontifice provinciam magno animo aggressus, quaecumque in commune bonum feliciter instituta reperit, provehere in maius; quidquid autem novi opportunum fore videt, studiosissime effectum dare ista sacris expeditionibus multo auctis, per omnem superiorem Americam usque ad Mexicanum sinum quantum scilicet patebat *Nova Gallia,* praecones Evangelii dimittit: his, adiutrices optimas ad omne officium munusque christianae caritatis, addit sanctimoniales feminas; prohibet diligenter a colonis corruptelarum illecebras, diligentius etiam pericula fidei; et quo tempore nimis multi Gallicanis erroribus capti ab obsequio Sedis Apostolicae deficiebant, ipse ad Romanos ritus perfunctionem sacrorum exigit, clerum maxime suo Romani Pontificatus amore observantiaque imbuit, omni denique solertia fovet et in perpetuum firmat eam Canadensium intimam cum Romano Pontifice coniunctionem qua Nos tantopere delectari diximus. Magna sunt haec in rem vestram communem merita; illud arbitramur esse maximum quod ipse Seminarium Quebecense condidit sapientissime constituit. Coepit enim inde Canadensis ecclesia sacerdotibus affluere, qui, virtute doctrinaque probe instructi, deditissimi Romano Pontifici et suo quisque Antistiti, colligati inter se caritate fraterna, divinum munus sanctissime administrarent. Ex eadem disciplina nullo non tempore exstitere optimi et civilium rerum peritissimi viri; quorum opere, adnitentibus Episcopis, ea est Canadensi nationi iurium et libertatum quaesita possessio, quam hodie obtinet. Manet autem nobile illud pastoralis providentiae monumentum, integramque conservat impressam ab auctore suo formam nativosque spiritus: caput idem et exemplar omnium fere, quae istic sunt Instituta sacrae praesertim excolendae iuventuti. Nec vero debet hoc praetermitti, quod imo est in praecipua com-

mendatione ponendum Seminarii Quebecensis, ex ipso magnum Lycaeum Lavallianum, domicilium doctrinarum et propugnaculum catholicae veritatis insigne, auspice Apostolica Sede et Episcoporum Canadensium ordine, effloruisse.

Postremo ad istam conciliandam concordiam, quae potestati ecclesiasticae cum politica auspicato intercedit, Franciscum de Laval exstitisse principem, nullus ignorat: quod quidem etiam causae est, cur in habendis eidem honoribus mirifice qui praesunt civitati vobiscum consentiant. Tantarum commemoratione rerum, quam proximarum feriarum celebritas afferet, sane quotquot istic sunt christifideles, omnes excitari decet ad agendas primum Deo publice gratias, cuius beneficio res est Canadensis in hanc amplitudinem provecta, tum ad colendam maiori pietatis affectu Ecclesiam, quae per filios clarissimos divinae eis benignitatis se ministram praebuit. Communibus hisce studiis vestra praeibit auctoritas, Venerabiles Fratres: quos quidem consentaneum est, quum dignitatis et gloriae haereditatem ceperitis a sanctissimo Episcopo, vel acrius quotidie exempla eius intueri. Nos, ut saecularia solemnia universae nationi vestrae per quam salutaria eveniant, iam nunc caelestium munerum vobis ubertatem precamur: quorum pignus, itemque testimonium paternae benevolentiae Nostrae, Apostolica sit benedictio, quam vobis, Venerabiles Fratres, et clero populoque vestro peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXXI Martii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

II. — EPISTOLA

Qua Pius PP. X Archiepiscopo Philadelphiensium gratulatur faustitate adveniente centenaria ab erectione dioecesis.

VENERABILI FRATRI PATRICIO IOANNI
ARCHIEPISCOPO PHILADELPHIENSIUM — PHILADELPHIAM.

PIUS PP. X.

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam Benedictionem.

IUCUNDA valde memoratu sunt Nobis quum omnium dioecesum, tum maxime istarum exordia.

De his namque id sponte recordationi subit quam multas

quam brevique progressiones effecerint. Idcirco faustitate adventante sollemni, qua conditam ante annos centum Philadelphiensium dioecesim recolitis, gratum est in laetitiae partem venire: quod quidem dum facimus, auctoribus primum provectae in melius Ecclesiae, tibique diligenti Antistiti gratulamur; omina deinde progredientium utilitatum offerimus; tum Deum enixe adprecamur ut praemia velit, pacem praesertim prosperitatemque, iis largiri singulis, qui de incrementis Archidioecesis quoquo modo probe sint meriti. Auspicem divinorum munerum, Nostraeque dilectionis testem Apostolicam Benedictionem tibi et fidelibus tuis peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 3 Aprilis 1908, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X.

III. — EPISTOLA

SS. D. N. occasione saecularium sollemnitatum Archidioeceseos Neo-Eboracensis.

VENERABILI FRATRI IOANNI M. FARLEY ARCHIEPISCOPO NEO-EBORACENSIUM. — NEO-EBORACUM.

PIUS PP. X

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam benedictionem.

Si vota semper, faustiore quavis ecclesiarum redeunte memoria, placet concipere, multo ea libentius pro fecundiore Neo-Eboracensis archidioecesis bono adhibemus, quae illud constanti progressione fructuum comprobavit, oblata pro eius incrementis omina abunde compleri. Esse ideo perspicimus quare per occasionem solemnium saecularium eiusdem ecclesiae, nova ex animo omina nuncupemus ut maiora Deus munera uberioremque ad illustriora assequenda commoda opem velit illi largiri. At etiam, honoris nomine, gratulationes iucundum est addere, quum tibi tum gregi. Multa namque patrastis in Ecclesiae civilisque humanitatis emolumentum, Nobisque est spes stimulos vobis verba haec Nostra iniectura ut quam antea probastis alacritatem, in posterum etiam adhibeatis, laudem Ame-

ricae exemplumque orbi praebituri. Auspicem gratiae caelestis, Nostraeque voluntatis testem Apostolicam benedictionem tibi ac fidelibus tuis peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IX Aprilis MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X

IV. — EPISTOLA

Qua Pius X rectori Seminarii Mediolanensis gratias agit ob Communiones sui intentione oblatas ab eiusdem Seminarii clericis.

Monsignore e diletto figlio,

La notizia, che Ella mi ha comunicata, che i buoni chierici di codesta Archidiocesi nella festa di San Pio V faranno per me la Santa Comunione nella basilica di Sant'Ambrogio, ha riempito il mio cuore di vera consolazione. Nelle dolorose circostanze, in cui si trova la Chiesa, che assalita da tanti avversari deve deplorare anche la sleale condotta di pochi figli seminatori di discordie e sordi agli amorosi suoi ammonimenti, non ci resta altro che invocare l'aiuto del Cielo.

Pertanto, mentre la prego di rendersi interprete della mia gratitudine presso l'Eminentissimo signor Cardinale e tutti gli altri promotori della santa funzione, li assicuro che nel p. v. 5 maggio unirò alle loro le mie preghiere, perchè il Signore misericordioso abbia pietà di me e della divina sua Sposa, e venga in nostro soccorso. E fin d'ora a tutti quelli, che in tal giorno faranno la Santa Comunione, accordo l'indulgenza plenaria applicabile anche alle anime sante del Purgatorio.

Ben lieto poi della promessa che nel prossimo autunno mi sarà dato di vedere in Vaticano una rappresentanza di codesti buoni allievi del Seminario, impartisco a tutti con effusione di cuore l'Apostolica Benedizione.

Dal Vaticano, li 30 Aprile 1908.

PIUS PP. X.

A Monsig. ALESSANDRO DE GIORGI
Rettore del Seminario Arcivescovile di Milano.

SECRETARIA BREVIUM

I. — Breve Beatificationis V. S. Dei MARIAE MAGDALENAE POSTEL, Scholarum Christianarum a Misericordia Institutricis.

PIUS PAPA X.

Ad perpetuam rei memoriam.

CHRISTIANI nominis dum nullo quidem tempore acerrimi desunt insectatores, qui ad Catholicam fidem radicitus ex orbe devellendam, eius institutionem a scholis seiungere conentur, misericors Deus Sanctos suos identidem excitavit, qui pueris excolendis pro viribus addicti, initium sapientiae timorem esse Domini perspicue demonstrarent. Quod cum multifariam, tum praesertim in Galliis evenit. Nam ibi, quum saeculo duodevicesimo nonnulli prodiissent, qui se philosophos iactanctes, omnigenas doctrinas in ipsum doctrinae fontem ac principium obiicerent, complures, Deo favente, item orti sunt qui divina scientia pariter ac non fucato hominum amore praestantes, luculenter ostenderent, in religione simul cum veritate salutem contineri. Hos inter sane comperimus inclaruisse Venerabilem Dei Servam Mariam Magdalenam Postel, illius Instituti Conditricem, cuius religiosae sorores, quae Scholarum Christianarum a Misericordia dicuntur, tum erga infirmos, tum potissimum erga puellas instituendas priora in Galliis beneficia novis ubique cumularunt. Nata est haec Venerabilis Dei serva Barflorei Galliarum oppido 4 Kal. Dec. anno salutis 1756 a Ioanne Postel et Theresia Levallois, piis honestisque parentibus. Cum vero ipso in ortu eius vita periclitaretur, statim sacro baptismate abluta, eodem exinde die Iulia Francisca Catharina rite est in templo vocata. Adhuc puerula summo in Deum amore conficiebatur, et cum sacras aedes adiret, ibique effunderet preces, tam singularem modestiam praeseferebat, ut quasi angelus in divina abreptus videretur. Pueriles nugas ac solatia abhorrens, praeterquam quod arulis tantum instruendis exornandisque oblectabatur, de divinis etiam rebus aequales alloqui, et eos cathechesim, quam diligenter memoriae complecteretur, docere potius habebat. Neque ei minor inerat erga pauperes benignitas, nam suos usque calceolos ipsis donavit, nudibus pedibus domum rediens, humilis semper et humanitate plena, ut omnes eam parvam sanctam esse censerent, et hoc nomine praedicarent. Peculiaris Iuliae consuetudo fuit, magna laetitia efferri ac gestire, cum horrida aliqua cooriretur tempestas, quae crebris fulguribus magnoque tonitruum fragore vel impavidos homines terreret: et aliquando de causa tam inusitati moris interrogata, gaudere se, respondit, quod procellae tempore Deus non offenderetur, quin immo prae metu homines admissorum poeniteret, seque nunquam in posterum lapsuros promitterent. Peccatum quantum Iulia

horruerit, patuit in singulari militum certamine, eius ante oculos indicto; nam pugnantium advoluta genibus et ostenso Crucifixo, tam enixe eos a sanguine dehortata est, ut ii, stupentibus omnibus, odium amore commutarent. Huc accedit, quod etsi e pueris nondum excesserit, victu et cultu tam aspero utebatur, ut eius conscientiae rector opportunum duxerit ipsam moderari. Praeterea cum matrem Sancta de Altari libantem subinde sequeretur, tanto studio flagrabat se caelesti convivio recreandi, ut vix novem annos nata, quamvis per aetatem non liceret, tamen ad S. Synaxim admittenda fuerit, quam ex eo faustissimo nullo unquam vitae die celebrare praetermisit. Sub idem tempus se totam Deo pro hominum salute voto obstrinxit, ex quo tam laeti uberesque fructus usque adhuc percipiuntur. Virginibus deinde ex Ordine S. Benedicti Valloniis excolenda tradita, ibi pariter tantum redoluit sanctimoniam, quippe quae ceteris omnibus praeclarisque virtutibus rigidam regularum coniungeret observantiam, ut " filia boni Dei " una voce appellaretur. Sexennio autem elapso, tum divinae providentia consilio tum parentum desiderio domum rediit, ibique in paternis aedibus scholam aperuit puellis instituendis. Mirari hic licet, quanta cura et sapientia Venerabilis Dei famula hoc obierit munus, in quo eius religio et caritas, dulci morum suavitate cumulatae, mirifice fulserunt. Puellis enim vel inopia vel orbitate laborantibus imprimis exceptis, eas non modo studiorum primordiis, sed mulieris quoque operibus erudiebat, atque ita ad rem familiarem administrandam comparabat, ut hae matresfamilias in exemplum evaderent. Ex eius ore verba vitae exibant, quae cum audirent alumnae, magistram, ut ipsas ad alloquendas diem produceret, ingenue hortabantur. Merito igitur Iulia Postel S. Ioanni Baptistae de la Salle aequata fuit, cuius frugiferum pro pueris institutum suo pro puellabus opere complevit. His laboribus adde ieiunia fere nunquam polluta, somnos super nudis assibus constanter captos, eosque saepenumero propter preces abruptos, innocens et fragile corpus ferreis aciebus excruciatum, et haec omnia tanta animi demissione coniuncta, ut communis ferret opinio, Christianae perfectionis apicem Iuliam attigisse. Sed Venerabilis Dei Servae fortitudo magis magisque in Gallica humanarum divinarumque rerum eversione eluxit, cum Sacerdotes ad iusiurandum adigerentur. Qui enim illud reiecerint, hos extorres et in excidium quaesitos Iulia magno cum capitis discrimine abscondit ac tuetur: domi suae, facta potestate, sacram supellectilem abdit, et Sacramentum Augustum, novo perfusa gaudio, adservat; catechesim praeterea omnes docet: pueros mystici epuli expertes ad hoc ineundum comparat; virili denique pectore laborat, ut morituri Sacrae Eucharistiae viatico muniantur. Ab ea cerneres Dominicum Corpus, ante quod orando noctes ageret, industria cum generositate iniuriis prohiberi, eamque immortaliter laetari, quod simili Deiparae fortuna, sibi Iesum in ulnis gestare contigisset. Quocirca optimo iure Virgo-Sacerdos appellata est, nam usque eo dum religionis cultus per scelus vexatus et praepeditus fuit, ad sacrum fidei ignem custodiendum assidue advigilavit. Ubi vero fere decennio post teterrima ea conquievit tempestas, Iulia ob Sa-

cerdotum penuriam Evangelii praeconis munus suscepit, et qua erat sacrae doctrinae peritia, atque incenso salutis animarum studio, debiles excitando fortesque firmando, novam admirationem sui omnibus iniecit. Cui, quum se humillima Dei Serva subducere vellet, mestis civibus consalutatis, ex natali oppido Caesaroburgum venit.

Praetereundum non est, quamdam puellam, primum se in mortis lectulo Sacro convivio reficientem, Iuliae ante hunc discessum praecipuos vitae eventus vaticinatam esse, quos, cum in eius mente constanter insedissent, plene vidit posthac comprobari. Cum igitur Caesaroburgi ad SS. Trinitatis se caelesti pabulo recreaturam contulisset, Aloisio Cabart, Sacerdoti virtutibus insigni, consilium instituendae Societatis patefecit, quae iuventutem pietatis laborisque imbueret amore, atque egenos et miseres iuvaret. Et interrogata quibusnam subsidiis se id assecuturam speraret, « manuum opere » divino quodam afflatu concitata respondit. Constantiensis inde Episcopi freta suffragio, anno 1807 die Mariae nascenti sacro, simul cum tribus sociis vota nuncupavit, nomenque sibi Mariae Magdalenae imposuit. Quo quidem sanctae illius mulieris, quae multum dilexit, nomine, non modo suum in Christum amorem significare voluit, sed quamvis innocens esset, culpas expiandi desiderium. Ita haec Dei Serva sinapis sevit granum, quod licet sexcentis oppressum adversis, tandem in arborem succrevit, et suos ramos longe lateque diffudit. Incredibile est enim dictu, quot quantisque angustiis pauperes haec filiae Misericordiae suam inierint provinciam. Pane unico cibo vesci, aqua tantum sitim explere, super stramento paullisper obdormire, ac reliquam noctem in labore pervigilare, eaque tamen omnia placide ferre, id unice spectantes, quod animas Deo lucrarentur. In quibus omnibus Maria Magdalena sororibus exemplo praecessit, et per finitima oppida peregre cum eis proficisci coacta, neque in stabulis. neque in casis commorari recusavit, gaudio nimirum exultans, quod ita Infantem Iesum sibi liceret imitari. Constantis animi mulier quinque sororum ex undecim morte a proposito non deterretur; piis ipsis viris. qui huiuscemodi Sodalitatem, quasi divino favore destitutam, solvendam censerent, non consentit; se suaque omnia arbitrio Dei permittit, et Crucem arctius complexa, potiores sibi poenas ab Eo continenter implorat. Suum enim fuit institutum : hominibus quam maxime in Christo prodesse, seque eos omni studio celare. Ex quo factum est, ut si alicubi Venerabilis Mater scholas iam ductas invenisset, statim a quavis contentione vehementer abhorrens, puellas orbas erudire ac populum ad Christianae vitae decus adhortari satis haberet. Sanctae igitur feminae, quae tantum Deo confideret, seque tam submisse gereret, expectatum solatium deesse non poterat. Loci revera, qui vulgo « Tamerville » audit, optimates, eximiis Mariae Magdalenae dotibus permoti, eam ad scholas habendas arcessunt, eique vetus monasterium incolendum tradunt. Tunc semper magis effulsit Venerabilis Dei Servae animi demissio, nam licet duos et sexaginta annos nata, tamen in legis obsequium periculum facere non refugit, ut ad docendum idonea iudicaretur. In hoc oppido diu commorata, praeclarissima pietatis ac sollertiae praebuit exempla, utpote quae

catecheseos dissertationibus institutis, ac pia Mariani mensis exercitatione inducta, frequentes ad populum sacras habuerit conciones. Sed latior ei patuit laborum campus; anno enim 1832, die festo S. Theresiae, quacum pientissimae Matris vita ac sanctimonia iure conferri potest, principe Sodalitatis domo in vetusto Benedictinorum coenobio oppidi S. Salvatoris « Le-Vicomte » constituta, ibique orphanis exceptis, publicas aperuit scholas in exemplum habitas ac reipublicae rectorum laudibus honestatas. Sacra tunc auctoritate eaedem leges eius familiae regendae latae sunt, quae Ioannis Baptistae de la Salle institutum moderabantur, iisque Venerabilis Mater ea obedientia, quam in deliciis habuit, acceptis, sibi uni impetravit, ut asperiore qua antea vita uteretur, ac sibi pariter fas esset, prope tabernaculum Sacramentum augustum adorare. Postea anno tirocinii expleto ac sub pietatis magistro religioni opera data, Sorores Scholarum Christianarum a Misericordia, die S. Matthaeo Apostolo sacro, anno 1838 propositas regulas acceperunt, ac sibi veste ex praescripto induta, vota perpetua solemniter renovarunt. De exantlatis a Venerabili Matre laboribus illustris Coenobii veteres aedes instauratae, ac praecipue dilapsum templum, in pristinum splendorem per eam restitutum, adhuc civibus et advenis loquuntur. Heroica illa mulier, etsi quartum et octogesimum suae aetatis ageret annum, prima suis ipsius manibus rudera purgavit, amotos lapides in ordinem disposuit, atque ita omnium animos ad opus erexit, ut sperare licuerit, hoc brevi absolutum iri. Virgo igitur Sanctissima, cuius per diuturnum vitae cursum angelica puritas ne levissimis quidem nubeculis obscurata fuit, et quae omnium sententia ad perfectionis fastigium pervenerat, suis innumeris meritis hoc quoque adiecit, quod templum Domini, gravibus impedimentis invicto animo superatis, instaurandum curaverit. Itaque non miramur Deum tantas suae dilectae laudes supernis etiam donis rependisse. Occulta enim saepe detexit, intimas hominum latebras scrutata, ad bonam frugem eos revocavit, futura praenovit, ac non semel sopitis sensibus in Deum rapta et caelesti luce circumdata visa fuit. At Venerabili Matri instabat iam supremus ab ipsa praenuntiatus dies, quo suis erat abripienda et inter beatos Caelites cooptanda. Septimo enim decimo Kal. Augustas anno 1846, aetatis suae nonagesimo, qua hora Christus spiritum emisit, Sacramentis refecta, candidae instar columbae ad superos evolavit, Religiosae eius sorores, tunc ad centum et quinquaginta, hanc gloriosam Conditricis mortem diu lacrimarunt, hoc uno acquiescentes solatio, quod si in terris teneram matrem amiserint, potentem in coelum haberent patronam; idque adeo sibi erat persuasum, ut potius quam ei requiem, suas quaeque ab ea gratias imploret. Sanctum illius corpus, quod omnes intueri et osculari cupiebant, biduo expositum fuit, atque inde celebri hominum concursu, eius os lumine circumfusum admirantium, in templum prope tabernaculum elatum, et floribus opertum. Ex eo igitur tempore, cum sanctitatis fama in dies augeretur, ob caelestia quoque prodigia, quibus Deus eam confirmasse tradebatur, illius Beatificationis et Canonizationis causa penes Sacrorum Rituum Congregationem agitari coepta est, ac probationibus iuridice sumptis riteque

expensis, rec. me. Leo Papa XIII Dec. Noster Pridie Kal. Iunias anno 1903 Mariae Magdalenae Postel virtutes heroicum attigisse gradum solemni decreto sancivit. Deinde quaestio de miraculis suscepta est, quae ipsa intercedente a Deo patrata ferebantur, ac rebus omnibus severissimo iudicio ponderatis, cum tria ex illis vera et explorata iudicata fuerint; Nos alio decreto, 12 Kal. Sextiles superioris anni edito, de eorum veritate constare suprema auctoritate Nostra declaravimus. Illud tantum supererat discutiendum, num Venerabilis Dei Serva inter beatos Coelites recensenda foret. Quod dubium propositum est a dilecto Filio Nostro Dominico S. R. E. Card. Ferrata, causae Relatore, in comitiis generalibus coram Nobis habitis 6 Kal. Dec. superioris pariter anni, et in quibus omnes qui aderant, tum Cardinales tum S. Rituum Consultores unanimi consensu affirmative responderunt. Nos tamen in re tanti momenti Nostram aperire mentem distulimus, donec fervidis precibus a Patre luminum subsidium posceremus. Quo facto, tandem, die auspicatissimo Dominae Nostrae Mariae labis nesciae sacro, adstantibus Cardd. Seraphino Cretoni Sacrorum Rituum Congregationis Praefecto et Dominico Ferrata, causae Relatore, nec non Venerabili Fratre Diomede Panici Archiep. Laodicensi, eiusdem Congregationis Secretario, et Rev. Patre Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, auctoritate Nostra pronunciavimus, tuto procedi posse ad sollemnem Venerabilis Dei Servae Mariae Magdalenae Postel Beatificationem. Quae cum ita sint, plurimorum Venerabilium Fratrum Nostrorum Antistitam et universae familiae Sororum Scholarum Christianarum a Misericordia voto implentes, Apostolica auctoritate Nostra praesentium tenore facultatem facimus, ut Venerabilis Dei Serva Maria Magdalena Postel, eiusdem familiae Fundatrix Beatae nomine in posterum nuncupetur, et eius corpus et lipsana, seu reliquiae, non tamen in sollemnibus supplicationibus deferendae, publicae venerationi fidelium proponantur, atque imagines radiis decorentur. Praeterea eadem Apostolica auctoritate Nostra concedimus, ut de illa recitetur officium et Missa celebretur singulis annis de communi Virginum cum orationibus propriis, per Nos approbatis, iuxta rubricas Missalis et Breviarii Romani. Huiusmodi vero officii recitationem Missaeque celebrationem fieri dumtaxat concedimus in Dioecesi Constantiensi et Abrincensi, itemque omnibus in templis et sacellis, quibus ubique terrarum utitur Institutum Sororum Scholarum Christianarum a Misericordia, ab omnibus qui horas canonicas recitare teneantur; et quod ad Missas attinet, ab omnibus Sacerdotibus tum saecularibus tum regularibus ad Ecclesias in quibus festum agitur, convenientibus, servato tamen decreto Sacrorum Rituum Congregationis n. 3862 « Urbis et Orbis » 9 Decembris 1895. Demum facultatem impertimus, ut solemnia Beatificationis Venerabilis Dei Servae Mariae Magdalenae Postel supradictis in templis celebrentur ad normam Decreti seu Instructionis Sacrorum Rituum Congregationis die 16 Decembris anno 1902 de triduo intra annum a Beatificatione solemniter celebrando, quod quidem fieri praecipimus diebus legitima auctoritate intra item annum designandis, postquam eadem sollemnia in Vaticana Basilica

fuerint celebrata. Non obstantibus Constitutionibus et Sanctionibus Apostolicis ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut harum Litterarum exemplis etiam impressis, dummodo manu Secretarii praefatae Congregationis subscripta sint et sigillo Praefecti munita, eadem prorsus fides in disceptationibus etiam iudicialibus adhibeatur, quae Nostrae voluntatis significationi, hisce litteris ostensis, haberetur.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 22 Ianuarii 1908 Pontificatus Nostri anno quinto.

RAPHAEL Card. MERRY DEL VAL *a Secr. Status.*

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

DECRETUM

AUXITAN. IN REPUBLICA GALLICA — ADIECTIONIS TITULORUM.

Quo indulgetur ut Ecclesia Metropolitana Auxitana trium Episcopalium sedium iam suppressarum, Lectoriensis scilicet, Condomiensis et Lombesiensis titulo denominari possit.

ROMANOS Pontifices quovis tempore Apostolicas curas in id intendisse, ut secundum fidelium necessitates novae excitarentur Episcopales Sedes, ecclesiastica demonstrant documenta. Quod si quandoque accidit ut dioeceses supprimere ac delere debuerint, id nonnisi aegre ad maiora vitanda mala, atque publicis adacti calamitatibus fecerunt. Quemadmodum sub initio saeculi elapsi evenisse in Gallia constat, ubi post ea quae anno 1799 patrata erant, quaeque divina humanaque omnia subverterant, Pius PP. VII ne religio penitus collaberetur, conventione inita cum Napoleone qui tum temporis primus erat Reipublicae Consul, inter alia dioecesium quoque numerum imminuere coactus est. Verum ne dioeceses quae deletae fuerant hominum memoria exciderent, curavit Pontifex ut titulus saltem earum quae praestantiores erant servaretur, atque denominationi adiiceretur dioecesium quibus adnexae fuerant.

Haec rememoratus RR. P. D. Ricard Auxitanae Ecclesiae Metropolitanae Archiepiscopus, litteris ad Apostolicam Sedem nuper datis retulit intra suae Archidioecesis fines tres existere civitates quibus vulgo nomen Lectoure, Condom, Lombez, quae Episcopali

Sede ad finem usque saeculi decimi octavi insignitae, in conventione anni 1801 Apostolicam Sedem inter atque Napoleonem inita suppressae fuere, easque tum ob viros illustres qui ipsas et doctrina et rebus praeclare gestis nobilitarunt, tum ob Cathedralium Ecclesiarum quae adhuc existunt magnificentiam dignas edixit quae ex eorum saltem denominatione recolerentur; ideoque SS.mo D. N. Pio PP. X supplicavit ut Auxitana Ecclesia in posterum titulis quoque trium earumdem Episcopalium sedium denominari posset.

Sanctitas Sua, me referente infrascripto Sacrae Congregationis Consistorialibus rebus expediendis praepositae substituto, omnibus mature perpensis, attentis expositis, calamitatibus quoque attentis quibus in praesens Galliarum Ecclesia affligitur, ut paternae suae benevolentiae pignus tum Auxitano Archiepiscopo praeberet tum fidelibus Auxitanae eiusdem Archidioecesis, iis praesertim qui in Civitatibus Lectoriensi, Condomiensi ac Lombesiensi commorantur, oblatas preces benigne excipiens de Apostolica potestatis plenitudine decrevit ut in posterum Auxitana Ecclesia Metropolitana titulis quoque designetur trium earumdem Episcopalium Sedium atque Auxitana, Lectoriensis, Condomiensis et Lombesiensis nuncupetur, itemque eius Archiepiscopus Auxitanus, Lectoriensis, Condomiensis et Lombesiensis audiat.

Cum clausulis necessariis et opportunis in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Praesens autem super praemissis Beatitudo Sua fieri mandavit Consistoriale decretum perinde valiturum ac si super iisdem Litterae Apostolicae sub Plumbo vel sub annulo Piscatoris expeditae fuissent inter acta referri Sacrae huius Congregationis Consistorialis.

Datum Romae hoc die 29 Iunii Anno Domini 1908.

Pro R. P. D. Secretario
IULIUS GRAZIOLI, S. C.nis Consistorialis
et S.riae Sacri Collegii *Substitutus*.

S. C. DE PROPAGANDA FIDE

Prorogatur ad annum applicatio decreti « Ne temere » de sponsalibus et matrimonio in regione Sinensi.

Illme ac Rme Domine,

Post latum a S. Congregatione Concilii die 2 mensis augusti superioris anni, iussu et auctoritate Pii PP. X, decretum *Ne temere* de sponsalibus et matrimonio, nonnulli regionis Sinensis Ordinarii ab hac S. Congregatione Fidei Propagandae praeposita

dilationem petierunt ad congruum tempus pro publicatione et applicatione supra citati decreti. Quas preces cum in audientia diei 26 vertentis mensis februarii SSmo Dño Nostro Pio PP. X retulerim, eadem Sanctitas Sua praedictorum preces benigne excipiens, S. Congregationi de Propaganda Fide commisit ut pro tota regione Sinensi concedere posset prorogationem ad annum, hoc sensu ut praefatum decretum in Sinensi territorio vim legis incipiat habere a die solemni Paschae Resurrectionis D. N. Iesu Christi anni millesimi nongentesimi noni.

Potestate itaque mihi facta a SSmo Dño Nostro, Amplitudini Tuae significo decretum *Ne temere* in Missione tuis apostolicis curis concredita vim legis non habere nisi a die sollemni Paschae proximi anni. Interim Deum precor ut Te diu sospitem incolumemque servet.

Datum Romae ex aedibus S. C. Propagandae Fidei, die 29 Februarii 1908.

Amplitudinis Tuae

addictissimus servus
Fr. H. M. Card. GOTTI, *Praefectus.*

ALOISIUS VECCIA, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO CONCILII

Dubia proposita atque iuxta morem de iure resoluta in plenariis comitiis diei 30 maii 1908.

Per summaria precum:

I. — POTENTINA. — EXECUTIONIS REI IUDICATAE (*reservata*).
R. " *Ad mentem* ".

II. — VIENNEN. ET ALIARUM. — EXECUTIONIS CONSTITUTIONIS « OFFICIORUM ET MUNERUM » (*reservata*).
R. " *Dilata* ".

4485
3

III. — DE LINARES. — EXEMPTIONIS AB ONERE.

SACERDOS Petrus M. de la Garza dioeceseos de Linares anno 1904 beneficium in Cathedrali amisit octo post annos pacificae possessionis, decreto Capituli ab Episcopo congregati, qui idem iniuria docuit S. Concilii Congregationem, petente ipso sac. de la Garza, declarasse collationem beneficii huic peractam anno 1896 nullam et irritam esse, quia collatio in casu ad Pontificem pertinebat ob vacationem in mense eidem reservato. Contra hoc decretum recursum habuit sac. de la Garza ad Ordinarium et ad Apostolicam Delegationem in Mexico, et deinde ad hanc S. Congregationem. Interea Ordinarius, nunc ab hac vita discessus, qui eum e Capitulo omnino expellere cupiebat, eidem suasit hanc S. C. rescripsisse eundem beneficio valedicere debere et paroeciam loco eius acceptare, dum S. C. docebat, contra rei veritatem, sac. De la Garza paroeciam acceptasse loco beneficii, et in Curia binos in eum processus instaurabat. Verbis sui Episcopi parens, sac. de la Garza paroeciam accepit, sed die eadem acceptationis protestationem ad Ordinarium misit, iterum instans ut in possessionem sui beneficii redintegraretur. Verba Episcopi tamen minime cum veritate congruebant, nam S. C. rescriptum diei 27 martii 1905 ita sonat: " S. C. censet propter longum tempus iam dilapsum a collatione canonicatus facta sac. de la Garza, eundem non esse inquietandum tum quoad beneficii possessionem, tum quoad fructus iam perceptos. Verum ut pax foveatur et omnis praecidatur scandali occasio, S. C. peroptat ne ulterius differatur translatio dicti canonici ad paroeciam iam ab eodem acceptatam, ita ut eius honori et bonae famae consulatur ".

Exmus Episcopus de Tamaulipas, cui a Delegato Apostolico munus super hac re investigandi commissum fuerat, retulit initos processus omnino destruendos esse, cum crimina canonico de la Garza imputata non existerent, et ex omnibus elucere ingens optatum Episcopi eundem canonicum e Cathedrali depellendi. Iteratis precibus can. de la Garza non annuit haec S. C. quae tantum indulsit ut in plenariis comitiis disceptaretur de impositione cuiusdam taxae vulgo *tercera* favore mensae Archiepiscopali adnexae beneficio paroeciali canonico tradito. Occasione tamen arrepta canonici patronus de iniusta depositione disseruit, adducens regulam XXXVI Can-

cellariae Apostolicae " de triennali possessore „ iuxta quam quis quaecumque beneficia ecclesiastica, absque simoniaco ingressu ex quovis titulo Apostolico vel ordinaria collatione per triennium pacifice possederit, dummodo in beneficiis huiusmodi sese non intruserit, super iisdem beneficiis taliter possessis molestari nequeat et quaevis impetratio obtenta sit nulla. Ostendit ac documentis probavit haud rectam ordinarii agendi rationem in Canonicum, et expostulavit, ut ius exigebat, ut canonicus de la Garza in possessionem beneficii instauraretur. Huic quidem conclusioni favebat hodiernus Ordinarius, qui favorabilem omnino canonico attestationem ad hanc S. C misit seque paratum praebuit ad iterum in Canonicos oratorem cooptandum, si ita haec S. C. decrevisset.

S. C. tamen, attenta praesertim quodam supposita, minime probata, canonici renunciatione beneficio et paroeciae acceptatione, rem diremit statuens in plenariis comitiis subsignata die habitis. " *Attentis peculiaribus circumstantiis, oratorem eximendum esse ab onere solutionis taxae favore mensae Archiepiscopalis* „.

In folio:

I. — PARISIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. " *Ad mentem* „.

II. — VESPRIMIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. " *Affirmative ad cautelam* „.

III. — MECHLINIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. " *Ex noviter deductis non constare de inconsummatione matrimonii* „.

IV. — ROMANA SEU SETINA. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. " *Affirmative* „.

2623
5

V. — CAIETANA. — EXECUTIONIS DECRETI.

INTER fines Caietanae dioecesis extat montanum oppidum Ausonia nuncupatum. In montis culmine exurgit ecclesia matrix et paroecialis S. Michaelis A. quae circiter 1200 animas recenset: in loci declivio distans ab Archipresbyterali dicta ecclesia per fere 200 metr. et alia invenitur dicata B. M. Virgini vulgo *del Castello,* cuius rector audit oeconomus spiritualis. Sciendum namque est hanc ecclesiam an. 1813 ex decreto Ioachim Murat expunctam esse civiliter ex numero paroeciarum: verum haec suppressio numquam ab auctoritate ecclesiastica fuit recognita: haec paroecia continet circiter 700 animas, et cum ob tenuitatem reditus conferri non potuerit ope concursus, sed usu venerit eam dari sacerdotibus in administrationem, ideo eius rectores oeconomi spirituales dicti sunt.

Denique in planitie ad radicem montis intra limites paroeciae matricis extat portio domorum vulgo *frazione* cum ecclesia filiali dicata S. Bartholomaeo Apos., quae appellatur *di Selva Cava.* Haec distat ab ecclesia Archipresbyterali 3 vel 4 chilom.; et continet 1500 fideles.

Anno 1905 Archipresbyter seu Rector ecclesiae S. Michaelis Vincentius Petronio perpendens distantiam et incommodum accessus fidelium fractionis Selva Cava ad ecclesiam matricem, nec non tenuitatem reditus alterius paroeciae oeconomalis, et facilis accessus huius fidelium ad ecclesiam Archipresbyteralem, supplicem libellum obtulit H. S. C. pro suppressione paroeciae oeconomalis S. Mariae *del Castello* eiusque incorporatione ecclesiae S. Michaelis, nec non pro erectione in novam paroeciam portionis sui territorii seu fractionis *di Selva Cava.* Precibus ad Archiepiscopum pro informatione et voto remissis, hic primum eisdem sese contrarium exhibuit, tum quia spem fovebat oeconomalem S. Mariae paroeciam civiliter a gubernio esse recognoscendam, tum ob defectum dotis pro novae paroeciae erectione.

Verum ingeminatis precibus ab Archipresbytero Archiepiscopus sententiam mutavit, et postulatis annuit rem remittens H. S. C., quae sub die 10 Aprilis 1906 sequens edidit decretum: *Attentis... Archiepiscopo cum facultatibus, ut iussu et auctoritate S. Congnis*

supprimat ecclesiam parochialem S. Mariae del Castello eamdem attribuendo ecclesiae a S. Michaele Ar. in Ausonia uti matrici, ad hanc translatis libris aliisque titulis suppressae paroeciae pertinentibus; erigat autem in ecclesiam parochialem cum proprio fonte ecclesiam filialem a S. Bartholomaeo Apost. loci Selvacava, reservato eidem Archiepiscopo iure conferendi idem beneficium pro prima vice absque concursu, praevio tamen examine coram Archiepiscopo et tribus examinatoribus prosynodalibus. Quo vero ad congruam parochialem constituendam Archiepiscopus satagat, ut praeter enunciatos reditus beneficio concedatur ita dictum congruae supplementum: fines autem determinet parochiales prout in Domino expedire iudicaverit.

Hoc edito decreto eoque cognito a sacerdote Peschillo rectore ecclesiae oeconomalis S. Mariae, hic adlaborare coepit ut illud vel esset suspensum quoad executionem, vel saltem temperatum, exponens difficultates fere omnes cessasse pro obtinenda recognitione civili suae paroeciae: quin imo ipse non obsistebat erectioni novae paroeciae, et in hoc sensu decreti reformationem implorabat, promittens etiam sese traditurum annuas libellas centum ex reditibus sibi assignatis, in favorem novae paroeciae. Hoc sensu etiam apud h. S. C. institit Archiepiscopus petens ut declararetur praefatum decretum quoad executionem a suo arbitrio et prudentia ita pendere, ut illud quoque moderari valeret: hoc autem expostulabat quia ex eo iam ab auctoritate civili comperto gravis difficultas exorta erat pro petita recognitione paroeciae S. Mariae.

Attamen S. H. C. literis diei 23 Martii 1907 postulata tum Archiepiscopi tum Oeconomi Peschillo penitus reiecit. Ordinarius Caietanus ob acceptam repulsam animum non despondit, et literis diei 8 Iunii eiusdem anni iterum rediit ad exponendas rationes pro conservatione paroeciae oeconomalis S. Mariae, et consequenti suspensione executionis praecitati decreti. Hisce postremis literis acceptis prudens et opportunum iudicatum est rem deferre plenario coetui S. C., inhibito tamen quocumque actu vel conatu apud civiles auctoritates pro obtinenda recognitione paroeciae S. Mariae *di Castello.*

Advocatus defensor sac. Peschillo antequam quaestionem sub aspectu iuris evolvat, sermonem instituit de causis, quibus adversarius Archipresbyter Petronio motus vere fuit ad petendam suppressionem paroeciae S. Mariae; quae iuxta eum petendae sunt

in aviditate pecuniae et materialis lucri insectatione, quod semper prae oculis habuit.

Praeterea, prosequitur, vera non exposuit ad hanc S. C. et rationes cum veritate non congruentes ad substinendam thesim adduxit. Demonstrare conatur rationes sufficientes a iure requisitas non adesse ad suppressionem exequendam, et omnino in casu deesse magnam et evidentem utilitatem, nam, ait, suppressio ecclesiae oeconomalis in nullius commodum vergit, dempta persona Archipresbyteri Petronio. Nullam utilitatem obtinent filiani ecclesiae S. Michaelis, quia propriam habent paroeciam; non prodest paroecianis S. Mariae, quia contenti sunt functionibus sacris expletis in propria ecclesia, quin imo separationi valde refragantur; non iuvat filianos novae erigendae paroeciae, quia haec valde distat ab ecclesia S. Mariae *a Castello*.

Ex adverso defensor Archipresbyteri Petronio contendit decretum huius S. C. esse quam citius executioni mandandum. Sane, ait advocatus, in dubium revocari non potest hanc S. C. potestate pollere decernendi suppressionem ecclesiae oeconomalis S. Mariae *a Castello* et succursalem ecclesiam fractionis Selva Cava in novam erigendi paroeciam, eam dismembrando a paroeciali ecclesia S. Michaelis Archangelis; potius inquirendum est utrum servatae sint iuris solemnitates et iustae adfuerint causae.

His binis argumentis clarissime illustratis, disserit de constituenda dote pro nova paroecia et demum paucis ex adverso forte opponendis praeventis et refutatis, concludit instanter petendo ut quamprimum Archiepiscopo Caietano demandetur et imponatur executio impugnati decreti.

Rebus itaque mature seduloque perpensis, propositum dubium: " *An et quomodo sit executioni mandandum decretum H. S. C. diei 10 Aprilis 1906 in casu* „. Emi Patres dimiserunt respondentes: " *Ad Mentem. Mens est: attentis omnibus illico deveniendem esse ad erectionem paroeciae S. Bartholomaei in loco* Selva Cava „.

VI. — BOIANEM. — PROVISIONIS PAROECIAE *(reservata)*.

R. " *Ex noviter deductis affirmative, et ad mentem* „.

VII. — CAIETANA. — PRIVATIONIS PAROECIAE *(reservata)*.

" R. *Attentis omnibus, esse locum remotioni sacerdotis Lecce a paroeciae S. Mariae Infantis, et amplius* ".

Dubia proposita atque iuxta morem de iure resoluta in plenariis comitiis diei 27 iunii 1908.

Per summaria precum:

47
7

I. SIGNINA. — IUBILATIONIS.

SACERDOS Antonius Gizzi fere septuagenarius exposuit se per 38 annos in Collegiata Ecclesia S. Crucis loci *Artena* Signinae dioeceseos canonicum et parochum continuum et laudabilem servitium choro praestitisse, ab eademque Ecclesia deinde in cathedralem translatum huic pariter per quatuor annos uti canonicum chorale pensum diligenter persolvisse. Cum itaque quadragenarium expleverit chori servitium requisitum pro obtinendo a benignitate S. Sedis indulto iubilationis, haec gratia ut sibi concedatur humiliter expostulavit. Ordinarius, uti de more, rogatus ut super preces oratoris hanc S. C. doceret, respondit hunc a quatuor tantum annis canonicum Cathedralis existere, quos annos eundem cumulare cum aliis in quibus paroeciae loci *Artena* uti Parochus canonicus operam dabat, quod ab hac S. C. vetatur iuxta Causam, *Dubiorum iubilationum*, 17 dec. 1718. Retulit quidem oratorem sufficienti gaudere sanitate, ita ut semper choro intersit cum distributiones percipiuntur, et munere fungatur Cappellani cuiusdam Confraternitatis suburbanae. Docuit insuper S. C. Canonicorum Cathedralis maiorem partem a choro distrahi sive ratione infirmitatis, indulti iubilationis obtenti, sive magisterii in Seminario, sive aliis de causis, ita ut de 12 canonicis et 4 beneficiatis quibus cathedrale Capitulum constat vix media pars choro intersit, quare expostulavit ut preces sac. Gizzi negativo dimittantur responso.

Hisce non obstantibus S. C. precibus oratoris annuendum duxit rescribens:

« *Pro gratia iubilationis cum solitis clausulis* ».

1615/8

II. — VICEN. — PRAEBENDAE THEOLOGALIS.

Episcopus Vicensis exponit, quod cum actualis canonicus theologus Cathedralis Ecclesiae praevio concursu, theologalem praebendam obtinuerit, in edicto convocationis ab Episcopo de Capituli consensu ipsi praebendae adnexum fuit onus legendi sacram theologiam vel exegesim biblicam in Seminario, loco 40 conciones infra annum habendi de S. Scriptura in Ecclesia Cathedrali uti in statutis Capitularibus an. 1878 erat dispositum. Hoc ex eo inductum est, quod, licet penultimus canonicus theologus antecessor, esset vir ingenio et sanctitate conspicuus, tamen paucissimi ad eius conciones audiendas in Ecclesia Cathedrali accedebant. Quapropter Episcopus existimans utilius fore tum Ecclesiae Dei, tum institutioni ecclesiasticae, consentiente Capitulo, decrevit ut in posterum in provisione praebendae canonico theologo imponeretur onus docendi potius in seminario S. Theologiam.

Revera actualis canonicus theologus, iuxta edictum convocationis concursus singulis hebdomadae diebus lectionem theologiae dogmaticae habet in Seminario, uno excepto die, quo debet tradere lectionem exegeos biblicae. Ratus autem praesentiam choralem computari debere pro diebus integris, non tantum pro horis quibus docet, cum mane tantum lectionem habeat, petiit a proprio Capitulo ut tamquam praesens haberetur pro integris diebus, quibus legit in Seminario.

Rem ex officio examinavit canonicus doctoralis, qui eius fuit sententiae, ut canonicus theologus uti praesens haberetur tantum pro horis quibus docet, non pro diebus integris: cui sententiae omnes canonici, uno tantum excepto adhaeserunt.

De hoc canonicus theologus conquestus est apud Episcopum, qui proinde H. S. C. duo sequentia postulata pro solutione proposuit: 1° An facta commutatio in canonico theologo oneris habendi infra annum 40 lectiones scripturales in onus docendi theologiam dogmaticam in seminario singulis diebus uno die excepto in quo ibidem S. Scripturae exegesim tradere debet, sustineatur in casu. 2° An uti choro praesens idem canonicus haberi debeat pro horis tantum quibus in Seminario docet vel potius pro integra die in casu.

Concilium Tridentinum *sess. V, c. 1, de Reform.* inhaerendo constitutionibus veterum concili rum et signanter Lateran. III et IV statuit, ut in qualibet ecclesia cathedrali vel collegiata existenti in aliquo loco insigni etsi nullius dioecesis Sacrae Scripturae lectio non deesset. Et iussit ut in quolibet capitulo uni ex praebendis canonicalibus onus legendi Sacram Scripturam imponeretur, ac, ubi nulla praebenda ad hunc finem deputata reperitur, designetur « praebenda quomodocumque, praeterquam ex causa resignationis, primo vacatura ». Et demum addit quod « ubi nulla, vel non sufficiens praebenda foret, metropolitanus vel episcopus ipse per assignationem fructuum alicuius simplicis beneficii... vel per contributionem beneficiatorum suae civitatis et dioecesis, vel alias, prout commodius fieri poterit de capituli consilio ita provideat, ut ipsa Sacrae Scripturae lectio habeatur ». Ex his ergo patet quaenam fuerit mens Concilii Tridentini.

Sequitur ergo officium canonici theologi aliud non esse quam legere Sacram Scripturam ut clerus et populus in divinis eloquiis publice instruatur; etenim ille coelestis thesaurus hominibus omnibus non tantum clericis datus est a Spiritu Sancto. Unde canonicus theologus suo muneri non videtur satisfacere per lectiones, quae privatim traduntur Seminarii alumnis. Quin imo idem Concilium Tridentinum non solum respexit ad cleri et populi instructionem, sed etiam locum pro S. Scripturae lectione designavit ecclesiam nempe ubi canonicus theologus beneficium obtinet. Quod ab H. S. C. etiam fuit firmatum in resolutione data die 15 Martii 1710, in *America,* in qua ad tertium dubium « *An lectio Sacrae Scripturae sit facienda publice in ecclesia an vero in sacristia* » responsum est: « *Affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem* ».

Unde ex his omnibus sane concludendum videtur theologum Cathedralis Vicen. minime suo muneri satisfacere legendo in Seminario sive Theologiam dogmaticam, sive ipsam exegesim biblicam et consequenter factam commutationem non sustineri.

Verum ex altera parte non desunt argumenta, quae contrarium suadent et ex quibus facta commutatio sustineri possit.

Re quidem vera in mox adducto *cap. 1, sess. 5* Concilii Tridentini postquam sermo habitus fuit de constituendo canonico theologo cum onere explanandi Sacram Scripturam, haec leguntur: « Ecclesiae vero, quarum annui proventus tenues fuerint, et ubi

tam exigua est populi multitudo ut theologiae lectio in eis commode haberi non possit, saltem magistrum habeant, ab Episcopo cum consilio Capituli eligendum, qui clericos scholares pauperes grammaticam gratis doceat, ut deinceps ad ipsa Sacrae Scripturae studia, annuente Deo, transire possint ». — Ex quo factum est ut saepe canonico theologo committeretur munus docendi theologiam scholasticam vel moralem in Seminario, loco legendi in cathedrali Sacram Scripturam, reputantibus Episcopis hoc magis prodesse, quia facilius reperitur qui doceat populum, quam qui clericos instruat in sacris disciplinis.

Benedictus XIV in suo opere « *Synodo Dioecesana* » *lib. XIII, cap. 9, n. 17*, referens quemdam sermonem, quem dum H. S. C. secretarii munere fungeretur, habuit pro causa quadam discussa die 5 Iunii a. 1723, ita scribit: « In eo (discursu) probavimus, decretum illud Tridentini Concilii *(sess. V, c. 1 de ref.)* sive eius verba considerentur, sive ratio habeatur praxis et consuetudinis sequentium temporum, aeque comprehendere Scripturarum Sacrarum expositionem, ac Theologiae scholasticae disciplinam, et a canonico theologo non magis suo muneri satisfieri, si Sacrae Scripturae libros explicet et declaret, quam si in Theologia scholastica clerum erudiat: dummodo haec talis sit... quae circa quaestiones gravis momenti et utilitatis versetur, easque pertractet, allatis divinae Scripturae testimoniis, Conciliorum decretis et Patrum auctoritate ». Eamdem doctrinam tenet Fagnanus cum aliis.

Neque desunt pariter hac de re plures responsiones H. S. C. Ita profecto decisum fuit in *Maceraten.* d. 23 Nov. a. 1850; in *Hispalen.* die 5 Apr. a. 1576 e in *Fulginaten.* d. 3 Iul. a. 1784, ubi ad dubium: « *An canonicus theologus loco explicationis Sacrae Scripturae possit explicare catechesim et docere lectiones theologiae moralis* » — responsum fuit: « *Canonicum theologum suas lectiones peragere debere iuxta tradita a Benedicto XIV " De Synodo Dioecesano " l. XIII, c. 9, n. 17* ». Ergo concludere licet, quod canonicus theologus implet munus suum sive legendo Sacram Scripturam in sua ecclesia, sive docendo in Seminario sacram theologiam.

Deveniendo nunc ad secundam propositam quaestionem, videretur posse asseri Capituli oppositionem esse rationabilem, nempe quod canonicus theologus haberi debeat praesens in choro tantum horis quibus in Seminario docet. Nam primo hoc privilegium prae-

sentiae pro tota die iuxta supra citata statuta conceditur canonico theologo taxative pro 40 lectionibus scripturalibus habendis publice in ecclesia Cathedrali. Hinc non videretur illud esse extendendum ad casum quo ipse s. teologiam ex facta commutatione in Seminario docet. Ita hanc factam commutationem interpretatus est ultimus canonicus theologus antecessor qui mane s. theologiam tradebat in Seminario et vespere choro inserviebat.

Secundo: in Hispania canonicis *de gratia* assignata est annua pensio libel. 3000, dum pro canonicis *de officio* inter quos est lectoralis seu canonicus theologus, retributio est in libellis 3500. Et haec discrepantia ex eo derivat, quod post regium decretum an. 1852 ab Hispanico gubernio editum et a Nuntio Apostolico approbatum facta est Episcopis facultas imponendi canonicatibus *de officio* onus huiusmodi docendi in Seminario. Si itaque est pinguior assignatio pro canonico theologo ob praedictum onus, non videtur in reliquis horis diei quibus non docet admittenda eius ficta praesentia in choro ad lucrandas distributiones. Secus idem privilegium invocari etiam posset pro aliis canonicis *de officio* onere gravatis docendi in Seminario. Hinc est quod H. S. C. in una *Pampilonen.* diei 11 Dec. 1882 proposita per *Summaria Precum*, ad similem quaestionem respondit: « *In casu de quo agitur canonicum theologum a choro abesse ac distributiones lucrari posse tantum pro iis tantum diei horis, quibus docet in Seminario onerata coscientia* ».

At ex adverso si statuta capitularia Vicensis ecclesiae concedunt canonico theologo praesentiam moralem pro viginti quatuor horis diebus, quibus in ecclesia legit Sacram Scripturam a fortiori talis praesentia concedenda esse videtur singulis hebdomadae diebus, quibus docet in Seminario. Labor enim, quem in hoc fert magisterio est valde gravior, illo exantlando in habendis intra annum quadraginta S. Scripturae conciones. Nam quotidie debet sese parare ad lectionem utiliter discipulis habendam. Aequitas itaque naturalis exigit ut ipse pro tota die qua legit, a choro sit exemptus. Quare de Herdt in opere *Praxis Capit. cap. IX* § 1 haec habet: « Theologus semper dispensatus est servitio chori, non tantum tempore lectionis, sed ea etiam die, qua lectionem habet: et lucratur integras distributiones quotidianas omnium horarum, licet iisdem non interfuerint: etsi mane tantum vel vespere legat iisdem equidem gaudet pro integra die qua lectionem habet ».

Demum advertendum est quod canonicus theologus Cathed. eccl. Vincensis nihil extraordinarii emolumenti pro scholasticis lectionibus tradendis percipit seu nullam a Seminario assignatam mercedem habet. Aequum proinde est ut ipse in reliquis diei horis quibus non docet, choro consideretur praesens ad effectum quotidianas distributiones lucrandi.

Hisce in utramque partem mature perpensis, propositis quaestionibus responderunt Emi Patres:

« Praevia sanatione quoad commutationem operis, detur responsum uti in Pampilonen, 12 Decembris 1882 ».

III. — IACIEN. — DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE.

R. « *Ad mentem* ».

In folio:

I. — PARISIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII.

R. « *Affirmative* ».

II. — MOHYLOVIEN. — NULLITATIS MATRIMONII.

R. « *Dilata et compleantur acta iuxta instructionem dandam a defensore matrimonii ex officio.*

III. — MAIOVICEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII.

R. « *Affirmative ad cautelam* ».

IV. — CSANADIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII. *(reservata)*

R. « *Affirmative ad cautelam* ».

V. — ANDRIEN. — SOLUTIONIS *(reservata).*

R. « *Sententiam quoad articulum III. de quo quaestio, esse infirmandam: et ad mentem* ».

VI. — NEAPOLITANA. — PRIVILEGIORUM ET RESTITUTIONIS IN INTEGRUM.

R. « *Dilata* ».

VII. — MUTILANA. — COMMUTATIONIS VOLUNTATIS *(reservata).*

R. « *Ad mentem* ».

Dubia proposita ac iuxta morem S. C. de iure resoluta in plenariis comitiis diei 27 Iulii 1908.

Per summaria precum.

I.— HILDESHEMIEN. — FRUCTUUM BENEFICII EX SAXIS FODINIS.

1820/8

In Hannoverana provincia sub ditione imperii Borussici plures censentur fundi, qui sub altitudine soli inveniuntur continere fodinas salis germanice nuncupati *Kali*. Cum fundorum possessores graves expensas sufferre nequeant pro his altissimis fodinis sive investigandis sive eruendis, hinc institutae sunt ad hoc mercatorum societates, quae curant praedictum salem investigare, eruere et vendere. Hae societates cum fundorum possessoribus, quibus ex iure civili vigenti in praefata provincia harum fodinarum proprietas spectat, contractus ineunt cessionis et emptionis et sequentia eisdem respective spondent emolumenta, nempe:

1. Certam aliquam pecuniae summam possessoribus fundorum solvendam statim post contractuum subscriptionem tamquam praemium initae stipulationis, et iterum statim post salis inventionem tamquam tributum gaudii de felici eventu.

Praeterea 2. a die initi contractus usque ad terminum, quo sales inventi et erui coepti fuerint, solvitur possessoribus a societatibus annuus quidam census, qui nomen habet census temporis expectationis seu compensatio pro mora danda, cuius solutio ideo stipulatur, ne societates nimis differant fodinae institutionem.

Demum, 3. a termino quo sales inventi et erui coepti fuerint, solvitur census annuus qui nomen habet census salis eruti: huius census quantitas pendet a quantitate salis eruti.

Iamvero cum inter hos fundos ditatos salis fodinis non pauci adfuerint fundi beneficiorum parochialium, Episcopus utens facultatibus sibi a S. Sede concessis pro alienatione bonorum ecclesiasticorum, nec non accedente consensu gubernii iuxta leges Borussicas, permisit ut singuli respectivi parochi horum fundorum possessores cum enunciatis societatibus dictos contractus inire valerent.

At nunc idem Episcopus nonnulla movet dubia circa horum emolumentorum seu fructuum ex fodinarum cessione provenientium

pertinentiam: proindeque quaerit: An praemium sive post contractus stipulationem sive post salis inventionem, et census temporis expectationis pro mora dandus, nec non census salis eruti, pertineant ad beneficiatum aut ad beneficium, seu, aliis verbis, disceptatur cuinam stipulata superius pecuniaria emolumenta cedere seu adiudicari debeant, an parochis fundorum possessoribus, vel potius Collegio seu administrationi fundorum parochialium, quae ea conferat in beneficii dotem.

Postulatis Ordinarii. Emi Patres, omnibus iure perpensis et consideratis, responderunt « *Censum salis eruti spectare ad beneficium, et investiendum esse in illius augmentum: reliqua emolumenta cedere favore beneficiati* ».

1153/8

II. — VICTORIEN. — DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE.

Bernardinus Irco y Garralda, acolythus e diocesi Victoriensi in Hispania et quintum sacrae theologiae curriculum peragens, cupit ad sacros ordines ascendere, a quibus arcetur ob defectum facultatis visivae ex laesionibus retinae pigmentariae exortum, « vi « cuius haud facile sit ei, in loco ubi parum lucis existat nec aliquo « instrumento optico instructus, bene legere aut videre, quamvis « optime videat ac legat ubi lux copiosa non deest ». Hinc supplici libello diei 2 Martii proxime elapsi deprecatur SSmum Dominum ut dignaretur cum eo super irregularitatem ob defectum visus, qua forte obstringitur, benigne dispensare. Ex parte sua Episcopus dioecesanus declarat, « vera esse exposita, et attentis optimis mo- « ribus, quibus orator ornatus apparet, simulque profectibus in « scientiis ecclesiasticis ab eo peractis, enixe oratorem pro gratia « commendare ».

Emi Patres in plenariis comitiis subsignata die habitis, attento voto tum Ordinarii, tum Magistri Caeremoniarum, tum peritorum circa morbi gravitatem et admirationem ex eo orituram, precibus exceptis, responderunt:

« *Pro gratia arbitrio et conscientiae Episcopi, facto verbo cum SS.mo* ».

(Per summaria precum).

3462/7

III. — CAESARAUGUSTANA. — PRIVILEGII RECIPIENDI BAPTISMA IN ECCLESIA PAROECIALI CATHEDRALI.

Ab antiquissimo aevo in Caesaraugustana civitate extat usus, ut fideles deferant parvulos pro recipiendo baptismate ad ecclesiam Cathedralem, in qua invenitur celebre sanctuarium B. M. V. a Columna nuncupatum, vernacula hispanica lingua *del Pilar:* inibi enim fertur B. M. V. apparuisse S. Iacobo Apostolo. Quin imo ad hoc sanctuarium deferri consueverunt pro baptismo nedum parvuli natis in civitate, sed et in aliis locis dioecesis, et aliquando etiam extradioecesani.

Verum hic pius usus qui per tot saecula perseveravit, novissimis temporibus turbatus et interceptus fuisse videtur. Anno siquidem 1902 ab Archiepiscopo paroeciarum circumscriptione de gubernii consensu ad tramites concordatariae legis confecta, in elencho taxarum pro iuribus parochialibus sub die 30 Iunii publicata, haec adnotatio seu praescriptio adiecta fuit, quod « nullus parochus baptizare auderet natos in alia paroecia absque licentia in scriptis parochi proprii et solutis iuribus ».

Sed cum haec praescriptio, quamdam turbationem inter fideles invexerit et querelas, non solum quia auferebatur pervetustum privilegium, sed etiam quia exercitium spontaneae devotionis erga B. M. V. *del Pilar* coarctabatur, idem parochus satius duxit super hac re H. S. C. consulere, et insimul postulare dicti privilegii manutentionem.

Recursus prout de more ablegatus fuit ab H. S. C. ad Archiepiscopum, qui in literis diei 20 Octobris p. respondit: « quod Parochi « aliarum ecclesiarum aegre ferebant hanc consuetudinem et con« querebantur, eo quod sua iurisdictione, suisque iuribus in casu « spoliabantur. Idcirco, ad vitanda huiusmodi incommoda et ad « tuendo uniuscuiusque iura, in nova paroeciarum demarcatione « anno 1902 facta ad normam novissimi concordati, atque iuxta alia « posteriora decreta etiam concordato, statutum fuit quod nullus pa« rochus baptizare auderet natos in alia parochia absque licentia « in scriptis parochi proprii et solutis iuribus; quae quidem demar-

« catio a gubernio sancita et approbata die 17 Februarii anni 1902, « executioni mandata fuit; proinde ex tunc temporis nati, in sua « paroecia baptizantur, nisi, ut dictum est, a parocho proprio licentia « obtineatur ut in alia baptizentur.

« His expositis, ad pacem inter parochos firmandam, ad unita« tem stabiliendam et ad disciplinam servandam meo iudicio, stan« dum est omni quod in memorata paroeciarum demarcatione statuitur, « ac in praesenti sine querela fidelium pacifice et libenter observatur ».

Ex Ordinarii relatione videretur, quod expetita privilegii conservatio non esset concedenda, cum ex usu huiusmodi privilegii non paucae ex parte parochorum civitatis difficultates et dissidia enata sint, quae eius exercitium in religionis detrimentum vertunt. At regula est, quod quando privilegia praesertim contra ius causant abusus vel evadunt illicita aut iniuriosa, ea cessent, (D'Annibale in *Sum. Theol. moralis part. I. n. 227*). Neque in themate invocari posset ad privilegium sustinendum praescriptio: quandoquidem compertum est iura parochialia non esse obnoxia praescriptioni, cum quilibet parochus iure proprio succedens teneri nequeat de negligentia praedecessoris.

Insuper animadverti potest, quod abrogatio haec facta fuit etiam de gubernii hispanici consensu, nam nova paroeciarum demarcatio cum adnexa determinatione taxarum pro iuribus parochialibus ad tramites concordati subiecta fuit approbationi civilis auctoritatis, hinc eius moderatio valde graves offert difficultates.

Demum, expendi potest, quod etiam Romae viguit privilegium, ut parvuli nati in paroeciis civitatis deferri possint ad maiores Basilicas S. Petri in Vaticano et S. Ioannis in Laterano pro receptione baptismatis. Verum ex novissimo decreto Emi Urbis Vicarii sub die 20 Dec. 1907 illud privilegium ita temperatum fuit, ut delatio parvulorum ad dictas basilicas pro baptismo fieri non posset, nisi prius accesserit licentia expressa respectivi parrochi. Ex omissione enim huius licentiae in praxi aliquando incommoda evenire possunt, praesertim quoad relaxandas fides de suscepto baptismo.

Ex adverso parochus sanctuarii B. M. V. de Columna pro virili parte decertat, ut dictum privilegium in sua integritate servetur. Ad rem observat parochus, quod hoc privilegium praeter suffragium temporis immemorialis, quod, ut canonistae loquuntur, constituit meliorem titulum de mundo, invenitur etiam firmatum a duabus deci-

sionibus arbitramentalibus relatis in antiquis libris et praesertim in illo de Arruego -*de cathedra Episcopali Caesaraugustana* - publicato cum approbatione auctoritatis ecclesiasticae. Prima decisio sese refert ad an. 1241 in quo exorta quaestio inter Capitulum Cathedrale et consilium civitatis circa nonnullas oblationes, remissa fuit pro arbitratu Archiepiscopo Tarraconensi. Hic in edita solutione inter alia decrevit, quod omnes fideles civitatis libere adire possent ecclesiam S. Mariae Maioris hodie Cathedralem pro receptione baptismi.

Alia arbitralis sententia lata fuit an. 1513 ab Archiepiscopo Caesaraugustano, qui exardescente lite inter Capitulum Cathedralis et alias civitatis ecclesias circa nonnullas functiones parochiales explendas, Capitulo Cathedrali inhibuit exercitium omnium parochialium functionum et iurium, dempto iure baptismum conferendi.

Caeterum ut aliae decisiones omittantur, heic sufficiat referre resolutionem datam ab H. S. C. sub die 27 Augusti 1904 in causa *Barcinonen., Iurium parochialium*, in qua recognitum est ius Capituli Cathedralis privativum administrandi baptismum neonatis tum civitatis tum dioecesis.

Posita autem incontroversa existentia privilegii, parochus ex pluribus adstruere satagit, quod illud in sua integritate sit servandum.

Primo, quia rationes ab Archiepiscopo adductae de reclamationibus parochorum ante factam praescriptionem, et de huius secuta pacifica observantia ex parte fidelium post editam publicationem, in facto non subsistunt. Hae parochorum reclamationes, si demas aliquem particularem casus, non adfuerunt: potius querelae extiterunt ex parte fidelium post decretam ordinationem. Caeterum dato etiam et non concesso quod parochi reclamassent, haec aestimari non poterat ratio sufficiens ad expoliandum parochum ecclesiae S. Mariae de Columna iure quaesito ex tam longi temporis exercitio sicuti recursus parochorum civitatis Barcinonensis non valuerunt privare Capitulum Cathedrale eodem privilegio gaudenti.

Secundo item non valet altera ratio adducta ab Archiepiscopo de nova ordinatione finium parochialium iam a gubernii auctoritate sancita. Siquidem gubernium in sua approbatione sese retulit ad materialem finium definitionem, non vero ad iurium parochialium moderationem, quod unice servatum manet competenti ecclesiasticae auctoritati. Hinc est quod nova praescriptio taxationis iurium parochialium tantum ab Archiepiscopo est edita et subscripta.

Tertio servatio dicti privilegii maxime inservit ad fovendam et augendam piam fidelium devotionem erga B. M. V. de Columna: e contra per ipsius abrogationem ea refrigesceret. Parochus ad probandum maximum fidelium concursum ad sanctuarium subiicit, quod annuatim in ea basilica accedunt plus quam 130,000 personae ad mensam eucharisticam: qui ss. communionum numerus neque in omnibus civitatis paroeciis simul sumptis completur.

Quarto demum praecitata Ordinarii dispositio dum ex una parte minuit fidelium libertatem, ex altera spoliat parochum sanctuarii iure legitimo quaesito. Sane minuit fidelium libertatem, quia licet ipsi non impediantur parvulos pro receptione baptismi ad Cathedralem deferre, tamen praevia licentia obtinenda a proprio parocho, et obligatio solvendi eidem oblationem intuitu receptionis sacramenti dari solitam loco parochi baptismum ministrantis, quamdam ipsis affert difficultatem et eos avertit ab adeundo sanctuarium, maxime si contingat (prout non raro id contingere solere testatur sanctuarii rector), quod aliquis parochus removere parochianos conetur a petenda Cathedrali pro baptismi collatione. Hinc est quod H. S. C. quando agitur de concedenda facultate erectionis s. fontis in ecclesiis parochialibus, iam extante privilegio unicitatis fontis baptismalis in ecclesia Cathedrali, addere solet clausulam « salvo tamen iure fidelium, si velint, deferendi infantes ad Cathedralem pro suscipiendo baptismate » uti factum fuit in causa *Tiburtina, Erectionis fontis baptismalis* die 14 Iulii 1906. Secundo praecitata dispositio grave infert praeiudicium rectori sanctuarii, eum privando iure legitimo quaesito ad accipiendas oblationes in collatione baptismi tradi consuetas ab aliarum paroeciarum civitatis filianis. Quamvis enim generatim loquendo verum sit quod iura parochialia non subsint praescriptioni, tamen hoc intelligendum de iuribus stricte parochialibus. In casu vero agitur de fidelium spontaneis oblationibus, quae quamvis de iure communi ad parochum proprium spectent, tamen nil vetat quod ex conventione aut statuto vel ex legitima introducta consuetudine aut praescriptione ad alium parochum pertineant, ut communiter tenent auctores et videre est in causa *Lucana, Emolumentorum* acta coram H. S. C. die 17 Dec. 1904. Rebus sic stantibus, omnibus mature perpensis, Emi Patres statuerunt:

« *Per decretum Archiepiscopi anni 1902 non esse sublatum privilegium Cathedralis quoad collationem baptismatis* ».

SS. RITUUM CONGREGATIO

SUPERIOREN.

De forma ostii in tabernaculo SS. Sacramenti.

Quum a Sacrorum Rituum Congregatione expostularetur, an sit commendandum tabernaculum ad Sanctissimun Eucharistiae Sacramentum asservandum, ab artificibus *The Rauwald Ecclesiastical Art Mfg. C.* ita confectum ut idem tabernaculum quidem sit fixum, ostium vero semicirculare globulis impositum sine cardinibus aperiendo et claudendo volvatur; Sacra Rituum Congregatio, die 1 Aprilis nuper elapsi, respondit negotium spectare ad ipsos locorum Ordinarios.

Quo vero securius procedat in approbando eiusmodi tabernaculum Rmus Dnus Augustinus Schinner, Episcopus Superiorensis, ab eadem Sacra Rituum Congregatione reverenter expetivit, an satisfaciat regulis liturgicis descripta forma ostii semicircularis, quod globulis impositum sine cardinibus volvitur, ita ut ex hac parte nihil obstet quominus ab Episcopo sacerdotibus commendetur, vel debeat tabernaculum instrui ostio vel ianuis, quae cardinibus adhaereant, atque ita volvantur. Et Sacra Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisito Commissionis Liturgicae suffragio, propositae quaestioni ita respondere censuit: *In casu per se nihil obstare, de cetero ad Rmum Episcopnm.*

Atque ita rescripsit, die 8 Maii 1908.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secret.*

GALLIPOLITANA.

Circa distantiam altaris a loculis et de altaribus mobilibus in sepulcretis.

Rmus dnus Caietanus Muller, Episcopus Gallipolitanus, a Sacra Rituum Congregatione sequentium dubiorum solutionem reverenter expostulavit, nimirum:

In sepulcreto civitatis Gallipolitanae tum confraternitates tum

privatae familiae habent sua sacella, in quibus cadavera sepeliuntur in loculis. At huiusmodi sacella valde exigua sunt et angusta, ita ut vix aliquod eorum habeat quatuor metra longitudinis, tria vero latitudinis; altaria autem non distant in eis tres cubitos, seu unum metrum, a loculis, sed pauca centimetra. Insuper in aliquibus sacellis habetur altare ex ligno confectum cum lapide consecrato infixo in medio mensae; sed altare mobile est, ita ut ad libitum transferatur de uno in alio loco eiusdem sacelli. Quaeritur:

I. Utrum permitti possit Missae celebratio in istis sacellis, in quibus non habetur praescripta distantia altarium a loculis?

II. Utrum altaria mobilia, sensu exposito, tolerari possint?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae voto omnibusque sedulo perpensis, respondendum censuit:

Ad I. " *Negative iuxta decretum n. 3044 Romana 12 Ianuarii 1899 ad II* ".

Ad II. " *Affirmative, dummodo mensa solidis basibus adhaereat et altare ipsum in uno tantum loco stabiliter collocetur* ".

Atque ita rescripsit, die 19 Iunii 1908.

L. ✠ S. S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

✝ D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

Indulgentia plenaria semel in mense conceditur recitantibus actum consecrationis SS. Cordi Iesu a B. Margarita Alacoque exaratum.

Très Saint Père,

Humblement prosternée aux pieds de Votre Sainteté, la Baronne de Saint Trivier expose ce qui suit:

Depuis une quinzaine d'années la suppliante s'occupe de la diffusion de la première consécration au Sacré-Cœur de Jésus composée par la Bienheureuse Marguerite-Marie Alacoque. Le 1 Juin 1897,

le Pape Léon XIII a daigné enrichir cet acte de 300 jours d'indulgence. Désirant par cette prière attirer des nouvelles bénédictions sur les âmes, la propagatrice supplie Votre Sainteté d'accorder la faveur de l'indulgence plénière, une fois par mois, à toutes les personnes qui récitent cette consécration au Sacré-Cœur de Jésus.

Et que Dieu etc.

Ex audientia SSmi, die 21 Aprilis 1908.

SS. D. N. Pius PP. X. attenta Emi Cardinalis Archiepiscopi Lugdunensis commendatione, universis christifidelibus, qui quotidie per integrum mensem praefatum Consecrationis actum devote recitaverint, plenariam indulgentiam, defunctis quoque applicabilem benigne concessit, semel infra mensis spatium lucrandam, die ad uniuscuiusque fidelis libitum eligenda, qua ipsi confessi ac Synaxi refecti aliquam ecclesiam vel publicum oratorium devote visitaverint ibique ad mentem Sanctitatis Suae oraverint. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione.

Datum Romae, e Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 30 Maii 1908.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✠ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

S. STUDIORUM CONGREGATIO

Normae statuuntur pro alumnis theologicae facultatis in Archygimnasio Friburgensi.

Reverendissime Pater,

QUUM Nobis perspectum sit optime, omni ex parte, sacrae theologiae disciplinam in isto archigymnasio tradi, uberesque esse fructus qui percipiuntur, nihil Ipsi prius habuimus, quam ut Vobis his litteris gratulationem faceremus.

Verum si maxime interest sacrorum alumnos sana et interiori doctrina abundare, pariter viros ecclesiasticos decet, imbui iisque virtutibus, quae sunt potissimum cleri.

Quapropter, ut hi non minus probitate et pietate, quam scientia floreant, vehementer moderatores hortamur, ut singulari diligentia in alumnis atque in singulis domibus sive contubernis, apud quae habitant, vigilent. Neque exquirere dubitent de moribus singulorum, nullo excepto, sive sint discipuli, sive auditores eosque reprehendere qui de recta via deflecterent, re ad Episcopum suae dioecesis delata.

Quo porro id quod volumus plenius assequamur, sacrae theologiae disciplinae sive Facultati, cuius est non solum sacram theologiam sive theorice sive practice, uti aiunt, docere aliis omnino exclusis, sed etiam vigilare, legem suademus, qua ipsi vigilantiae rite atque efficienter prospiciat et consulat his praecipuis capitibus praescriptis :

a) ne quis sine speciali venia sui Episcopi extra contubernium sive convictum theologicum vitam degat;

b) ne domus ulla aperiatur, ad recipiendus alendosque iuvenes, qui in archigymnasio Friburgensi apud Helvetios sacrae theologiae operam navant sine venia ipsius Facultatis, cuius est con stitutiones de vigilantia adprobare et ratas habere;

c) ut omnes clerici quotannis in quovis convictu theologico habitent, exercitiis spiritualibus vacent iis diebus a decano Facultatis sacrae theologiae indicendis.

Ceterum ipsi bona spe freti quae supra diximus religiose servatum iri significamus gratissimum Nobis Vos facturos, si quotannis de alumnorum moribus et vita ad sacrum hoc Consilium studiis regundis retuleritis.

Summa cum observantia Nos profitemur.

Vobis addictissimum.

F. Card. Satolli *Praef.*

Romae quinto calendas maii 1908.

Reverendissimo Patri

Patri Gallo Mariae Manser,

Praefecto sive Decano sacrae theologiae Facultatis in archigymnasio Friburgensi apud Helvetios, eiusque adiutoribus. — Friburgum.

S. POENITENTIARIA

Dubia circa Senatores ac Deputatos in Gallia.

Beatissime Pater,

VICARIUS Generalis dioecesis N..... implorat solutionem sequentium dubiorum :

I. An Deputati et Senatores Galliae qui votis suis legem Separationis, ut aiunt, constituerunt, subiaceant, ipso facto, excommunicationi latae sententiae?

II. Quatenus affirmative, an Ordinarius debeat contra illos declaratoriam excommunicationis sententiam ferre ut ecclesiastica sepultura priventur?

III. Quatenus negative, an iidem subiaceant excommunicationi tantum ferendae sententiae?

IV. Si iidem Deputati et Senatores excommunicati non sint, an habendi sunt ut peccatores publici, ita ut sint omni ecclesiastica sepultura privati?

V. Quatenus negative, an expediat praedictos, si decedant, iisdem religiosis honoribus tumulari quibus caeteri fidelium et utrum conveniat observare practicam hanc normam : ut eisdem Deputatis et Senatoribus defunctis concedatur tantum missa lecta cum simplici absolutione cadaveris?

Et Deus, etc.

Sacra Poenitentiaria, mature consideratis exquisitis, respondet:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Ad id Episcopum minime teneri, nec generatim consulendum, nisi specialis ratio aliud prorsus exigat.

Ad III. Provisum in primo.

Ad IV. Si notorie constet huiusmodi homines in peccato suo decedere, indigni sunt ecclesiastica sepultura.

Ad V. Si poenitentes defuncti sint, non sunt privandi consuetis honoribus; si res dubia sit, *affirmative* ad secundam partem.

Datum Romae ex S. Poenitentiaria die 20 Maii 1908.

O. GIORGI S. P. *Regens.*

COMMISSIO PONTIFICIA " DE RE BIBLICA „

De libri Isaiae indole et auctore.

Propositis sequentibus dubiis Commissio Pontificia de Re Biblica respondit:

Dubium I. — Utrum doceri possit, vaticinia quae leguntur in libro Isaiae, — et passim in Scripturis, — non esse veri nominis vaticinia, sed vel narrationes post eventum confictas, vel, si ante eventum praenuntiatum quidpiam agnosci opus sit, id prophetam non ex supernaturali Dei futurorum praescii revelatione, sed ex his quae iam contigerunt, felici quadam sagacitate et naturalis ingenii acumine, coniiciendo praenuntiasse?

R. *Negative.*

Dubium II. — Utrum sententia quae tenet, Isaiam ceterosque prophetas vaticinia non edidisse nisi de his quae in continenti vel post non grande temporis spatium eventura erant, conciliari possit cum vaticiniis, imprimis messianicis et eschatologicis, ab eisdem prophetis de longinquo certo editis, necnon cum communi Ss. Patrum sententia concorditer asserentium, prophetas ea quoque praedixisse, quae post multa saecula essent implenda?

R. *Negative.*

Dubium III. — Utrum admitti possit, prophetas non modo tamquam correctores pravitatis humanae divinique verbi in profectum audientium praecones, verum etiam tamquam praenuntios eventuum futurorum, constanter alloqui debuisse auditores non quidem futuros, sed praesentes et sibi aequales, ita ut ab ipsis plane intelligi potuerint; proindeque secundam partem Isaiae (cap. XL-XLVI), in qua vates non Iudaeos Isaiae aequales, at Iudaeos in exilio babylonico lugentes, veluti inter ipsos vivens alloquitur et solatur, non posse ipsum Isaiam iamdiu emortuum auctorem habere sed oportere eam ignoto cuidam vati inter exules viventi assignare?

R. *Negative.*

Dubium IV. — Utrum, ad impugnandam identitatem auctoris libri Isaiae, argumentum philologicum, ex lingua stiloque desumptum, tale sit censendum, ut virum gravem, criticae artis et hebraicae linguae peritum, cogat in eodem libro pluritatem auctorum agnoscere,

R. *Negative.*

Dubium V. — Utrum solida prostent argumenta, etiam cumulative sumpta, ad evincendum Isaiae librum non ipsi soli Isaiae, sed duobus, imo pluribus auctoribus esse tribuendum?

R. *Negative.*

Die autem 28 Iunii anni 1908, in Audientia ambobus Rmis Consultoribus ab Actis benigne concessa, Sanctissimus praedicta responsa rata habuit ac publici iuris fieri mandavit.

FULCRANUS VIGOUROUX, P. S. S.
LAURENTIUS JANSSENS, O. S. B.
Consultores ab Actis.

Romae, die 29 Iunii 1908.

BIBLIOGRAPHIA

I. — TELCH, C. — *Introductio Generalis in S. Scripturam.* — Romae et Ratisbonae. F. Pustet, 1908, in-8. pag VIII, 464. M...

Opus praesens, ut ipse Auctor ait, brevissimam sibi proponit tradendam synopsim introductionis generalis in libros sacros V. et N. Testamenti, pro praxi futura alumnorum apologetica, dogmatica, exegetica, nec non cathechetica et oratoria; illud in primis studens ut potissimum principia sanae catholicaeque hermeneuticae explicentur. Quare sapienti omnino consilio tamquam tutissimam normam sibi praestituit ad encyclicam « *Providentissimus Deus* » Leonis f. r. Pp. XIII, cuncta revocare; quo super fundamento sex praecipuae quaestionum absolutam tractationem aedificavit, videlicet; I. *de historia Canonis U. T.* (p. 1-21); II. *de historia textuum originalium ac versionum* (p. 21-64); III. *de inspiratione s. Scripturae* (p. 64-99); IV. *de hermeneutica sacra* (p. 99-279); V. *de exegeseos historia* (p. 280-378); VI. *de auctoritate humana scripturae sacrae* (p. 378-460). Utpote ex hoc conspectu patet, quae amplius evolvitur pars est quae ad hermeneuticam spectat ad quam maxime encyclica illa spectat, verum etiam maximi pretii sunt, ob solidissimam tractationis methodum reliquae omnes libris partes: nova autem ac fructuosissima quae

de exegeseos historia tum inter catholicos tum inter protestantes agit, ubi etiam synthetica fidelis ac sapiens tractatio de modernismo biblico (p. 334-378) perhibetur. Et haec quidem de libri momento scientifico: ***momentum autem didacticum maximum ac vix aestimabile est:*** nam Auctor perspicua metodo incedit, facillimo ac praegnanti eloquio usus, ac illas omnes utilitates quas ex s. Scripturae studio theologia, apologia, ac s. eloquentiae ars, percipere potest, uberrime persequitur: demum, quod vix alibi invenies, quodque maxime tyrones iuvabit, perutili synthesi, veluti medullae specie, omnia quae per librum fusius docentur, ultimis foliis (400-425) perstringuntur. Quibus probe perpensis, officium animi est fuerit volumen hoc cunctis quotquot sunt sacrarum litterarum studiosis, in eorum commodum ac utilitatem enixe commendasse.

T. M.

II. — MICHELETTI A. M. — **De Clericorum Institutione in Sacris Seminariis.** — *In decretum ac normas S. C. EE. et RR. datas commentarium SS. D. N. Pio X dicatum.* — Romae et Ratisbonae. F. Pustet 1908 in-8, p. 200. Fr. 2,50.

In historia maternorum Ecclesiae studiorum de clericorum institutione praecipuum porro locum obtinebunt decretum ac normas die XVI Ian. p. e. per organum S. C. Episcop. et Regularium (Cfr. *Acta* h. a. fasc. mart.) data. At quidem cum illis etiam opus hoc Cl. P. Micheletti maxime commendabitur in quo plenissime ac rectissime omnia ibi praescripta ex spiritualis institutionis commodis perpenduntur, quotquot ad praecavendi, vigilandi, coercendi disciplinam spectant, (p. 15-107) ac praesertim ea, quae ad institutionem directam ac personalem, videlicet ad Moderatorum officia, ac potissimum ad operam Moderatoris Spiritus, tum privatam tum publicam, fructibus uberiorem efficiendam conducunt (107-200). Liber totus praeceptis SS. Pontificum, Sacrorum Conciliorum, Congregationum Romanarum, ac S. Caroli Institutionibus innititur atque severo sanctissimoque spiritu regi videtur. Stylus perspicuus et comptus, etsi concisus, quam maxime rerum ipsam utilitatem auget fovetque: quae tanta quidem est ut nemini liceat ambigere per hoc

volumen clericalis institutionis causam longe profecturam esse, non modo in italicis, sed et *in exteris quoque regionibus ad quorum necessitates regulas Italicis seminariis praescriptas perbelle ac prudentissime accommodat.* Verum et iuris cultoribus utile illud in primis ac pernecessarium, in quo plurimae difficiliores quaestiones ad regimen Seminarii pertinentes enodantur. (Cfr. v. g. quae § XCIV de Sororum opere in S. Seminariis, ac quae de vocatione dignoscenda p. 121 ss. agitantur). Quid plura? Nam et SS. Pontifex Noster Pius X, illud insigni cum benevolentia prosequi ac omnibus commendare dignatus est.

U. M.

III.—Bonacina Alfonso.—**Theologiae moralis universae Manuale.** — Ed. III Aug. Taurin. — typis Salesianis 1908, 12-xvi, 218. Lib. 3,50.

Parvi ponderis volumen sed uberrimum atque cotidianis usibus maxime accommodatum. Ordo ac perspicuitas enarrationis cum summa cumulantur doctrinae securitate, ut maxime patet, v. g. ex his quae de iustitia (n. 58-110) utillime ipsi perlegimus. Typorum etiam ratio elegans, perspicua at insimul densissima, voluminis indoli apprime respondet.

I. P.

IMPRIMATUR. — Fr. Albertus Lepidi O. P. S. P. A. Magister.
IMPRIMATUR. — Iosephus Ceppetelli Patr. Constant., Vicesgerens.

Constantius Castello, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

CONSTITUTIO APOSTOLICA

DE ROMANA CURIA

(Cf. *Acta Pontificia* pag. 253, huius Vol.)

PARS ALTERA

NORMAE PECULIARES

CAP. I. — DE AMBITU COMPETENTIAE SINGULORUM OFFICIORUM SANCTAE SEDIS.

1. Secundum praescripta Constitutionis *Sapienti consilio,* Officiorum Sanctae Sedis competentia partim territorium, partim vero materiam afficit.

a) Congregationi Sancti Officii, in suae competentiae rebus, territorii limites nulli sunt.

b) Consistorialis munia sunt circumscripta regionibus iuri communi obnoxiis, in quibus ipsa suam et cum aliis non communem habet competentiam circa ea omnia, quae ad regimen dioecesanum, ad Seminaria, ad Episcoporum aliorumque Ordinariorum electionem, ad Apostolicas visitationes, ad relationes de statu dioecesum referantur.

Versio Italica:

PARTE SECONDA

NORME SPECIALI

CAPO I. — DEI LIMITI DELLA COMPETENZA DEI SINGOLI DICASTERI DELLA SANTA SEDE

1. In conformità delle prescrizioni della Costituzione *Sapienti consilio*, la competenza dei dicasteri della Santa Sede è in parte territoriale ed in parte per materie.

a) Il S. Offizio, per le cose di sua competenza, non ha limiti territoriali.

b) La Concistoriale ha le sue attribuzioni circoscritte alle regioni soggette al diritto comune, nelle quali per tutto ciò che riguarda il regime diocesano, i Seminari, l'elezione dei Vescovi e degli altri Ordinari, le visite Apostoliche, le relazioni sullo stato delle diocesi. ha competenza propria ed esclusiva.

c) Congregationi de disciplina Sacramentorum in iis, quae matrimonium spectant, competunt quoque loca Congregationi de Propaganda Fide obnoxia, ad memoratae Constitutionis normam. Circa cetera Sacramenta competentia habet circumscriptam regionibus iuri communi subiectis.

d) Concilii et Studiorum Congregationibus, in ipsarum competentiae negotiis, certi locorum assignati sunt limites, quemadmodum Consistoriali.

e) Congregatio religiosorum Sodalium praecipuam et propriam habet competentiam in religiosos ubicumque versantur, atque in rebus omnibus, quae statum, disciplinam, studia et sacram ipsorum Ordinationem spectant, salvo iure Congregationis de Propaganda in religiosos qua missionarios.

f) Propagandae Fidei Congregatio iurisdictionem locis et rebus circumscriptam habet, iuxta memoratae Constitutionis praescriptum.

g) Congregationibus Indicis, Rituum, pro Negotiis ecclesiasticis extraordinariis, Caeremoniali, itemque Tribunalibus tum interni tum externi fori, pro suae competentiae negotiis, nulli sunt constituti territorii limites.

2. Etsi, abrogata iurium cumulatione in Sanctae Sedis Officiis, sua cuique negotio sit constituta sedes; nihilominus, quia in peculiaribus casibus dubitationi aut errori locus esse potest, firma man[et] antiqua lex, qua, delato et excepto ab aliquo Officio supplici libello pro impetranda re sive ad gratiam pertinente sive ad iustitiam, nemini ulla de causa licet aliud suo marte Officium ad eumdem finem adire; sed opus est adsensu Officii ipsius quocum agi coeptum

---

c) La Congregazione circa la disciplina dei Sacramenti, per tutto ciò che riguarda il matrimonio, ha competenza anche nei luoghi soggetti alla Congregazione di Propaganda, secondo la norma data nella detta Costituzione. Per gli altri Sacramenti ha una competenza limitata al territorio soggetto al diritto comune.

d) Le Congregazioni del Concilio e degli Studi, nelle materie di loro competenza, hanno un limite territoriale come la Concistoriale.

e) La Congregazione dei Religiosi ha una competenza propria esclusiva sui religiosi in qualsiasi luogo, e per tutte le materie che toccano lo stato, la disciplina, gli studi e la sacra Ordinazione dei religiosi, salvo il diritto della Congregazione di Propaganda sui religiosi in quanto missionari.

f) La Congregazione di Propaganda ha competenza territoriale limitata ai luoghi ed alle cose, secondo detta Costituzione.

g) Le Congregazioni dell' Indice, dei Riti, degli Studi, degli affari ecclesiastici straordinari e la Cerimoniale, così pure i Tribunali, sia di foro interno che di foro esterno, non hanno limiti territoriali per le materie di loro competenza.

2. Sebbene, per l'abolizione delle competenze cumulative nei dicasteri della Santa Sede, ogni affare abbia la sua sede propria in cui deve essere trattato; tuttavia, nei casi particolari essendo possibile il dubbio o l'errore, rimane ferma l'antica regola che, presentata ed accettata un' istanza per un affare, sia di grazia sia di giustizia, in un dicastero, niuno per qualsiasi motivo può di suo arbitrio per lo stesso oggetto adirne un altro: [...]

ɜst, aut Congregationis Consistorialis decreto, quo venia detur :ransmittendi negotii.

Quaevis concessio ab Officio alio profecta, contra memoratam egem, irrita esto.

3. In expostulationibus ad Sanctam Sedem, si libellus ad S. Ro:am delatus est, Decanus cum duobus Auditoribus primis; si ad ıliquam Congregationem, ordinarius eiusdem Congressus, de quaestionis natura videbunt, utrum res administrationis ac disciplinae :ramite tractanda sit, an summo iure agendum.

Horum primum si accidat, iudicium quaestionis reservatur sa:rae Congregationi cui competit, ad normam Const. *Sapienti consilio.*

Alterum si fiat, quaestio ad proprios iudices ac sua tribunalia leferatur ad normam iuris communis definienda, salvo semper proprio Signaturae Apostolicae procedendi modo.

Cap. II. — De iis quae plenae Congregationi reservantur et congressui tribuuntur.

1. In sacris omnibus Congregationibus communiter iudicio Patrum Cardinalium, quibus ipsae constant, (vel, uti vulgo dicitur, plenae Congregationi) est reservata solutio dubiorum omnium aut quaestionum de iure interpretando; examen controversiarum ordinis administrationem ac disciplinam spectantis, vel per se vel ob adiuncta graviorum; disceptatio de gratiis ac facultatibus maioris momenti, iisdemque vel per se vel ratione modi insuetis: acta denique omnia

---

ı tale effetto si richiede un atto del dicastero prevenuto, od un decreto lella Congregazione Concistoriale che ne autorizzi la trasmissione.

Qualsiasi concessione ottenuta in altro dicastero, contravvenendo a ıuesta regola, è di niun valore.

3. Nei casi di ricorsi alla Santa Sede, se il libello è stato presentato lla S. Rota, il Decano coi due Uditori più anziani; e se a qualche Conregazione, il rispettivo Congresso, esamineranno se la cosa sia di tale atura che debba trattarsi in via soltanto amministrativa e disciplinare, o ı via strettamente giudiziaria.

Nel primo caso, il giudizio della vertenza deve riservarsi alla sacra 'ongregazione, cui compete, secondo la Cost. *Sapienti consilio.*

Nel secondo caso, la questione deve rimettersi ai propri giudic e ibunali per essere ivi risolta secondo le norme del diritto comune, salvo mpre il modo speciale di procedere della Segnatura Apostolica.

Capo II. — Di ciò che è riservato alla piena congregazione e di ciò che compete al congresso

1. In tutte le sacre Congregazioni in generale è riservato al giudizio i Cardinali, che le compongono, (o, come suol dirsi, alla piena Congazione) la risoluzione di tutti i dubbi e le questioni di massima; l'eme delle controversie amministrative e disciplinari di natura più grave ı sè o per le circostanze; l'esame delle grazie e facoltà di maggior im-

publici ordinis atque communis, sive praeceptiones ea sint sive praescriptiones.

2. Ad Congressum pertinet ea praeparare quae ad plenam Congregationem erunt deferenda; deliberata exsequi post approbationem Summi Pontificis; eadem casibus aptare similibus, ubi re perspicua sit, obvia, nullique obiecta controversiae; largiri pro potestate a Pontifice Maximo facta, facultates, gratias, indulta, quae consueta sint et facilia; providere ut quae in Officio geruntur, omnia rite procedant secundum normas tum communes tum peculiares huius legis, et Constit. *Sapienti consilio.*

Cap. III. — De modo tractandi negotia non stricte iudicialia.

Art. I. — *Quando agitur de rebus gratiae.*

1. Si gratiae, seu facultates, dispensationes, indulta, quae quis a Sancta Sede postulet, ius aliis quaesitum laedant; ii, quorum interest, aut directo aut per Ordinarios suos ante concessionem audiendi sunt.

2. Gratiae, quas quis pro se a Sancta Sede oretenus assequitur, ipsi petenti in foro conscientia suffragantur. Nemo tamen potest cuiuscumque privilegii usum adversus quemquam vindicare, nisi privilegium ipsum legitime probet.

3. Gratiae, quae a Sancta Sede scripto conceduntur, communiter ab ipsa directo promanant per personas et Officia iure reco-

---

portanza, od insolite in sè o nel modo; ed infine ogni istruzione o disposizione di ordine pubblico generale.

2. Spetta al Congresso preparare quanto deve portarsi in piena Congregazione; curare l'esecuzione delle risoluzioni, dopo avuta l'approvazione del Sommo Pontefice; applicarle nei casi simili, quando però la cosa sia chiara, ovvia e non ammetta dubbio; concedere, secondo il potere avuto dal Santo Padre, le facoltà, le grazie e gl'indulti che non siano consueti e non presentino difficoltà; e provvedere al buon andamento del dicastero, secondo le norme generali e speciali del presente regolamento, ed in conformità al disposto della Costit. *Sapienti consilio.*

Capo III. — Del modo di trattare gli affari non strettamente giudiziali

Art. I. — *Quando si tratta delle cose di grazia.*

1. Se le grazie, ossia le facoltà, le dispense e gl'indulti, che alcuno chiede alla Santa Sede, ledono il diritto proprio dei terzi; gl'interessati debbono prima della concessione, o direttamente o per mezzo dei loro Ordinari, essere intesi.

2. Le grazie, che alcuno in suo vantaggio ottiene a voce dalla Santa Sede, valgono nel foro della coscienza per il petente. Niuno però può sostenere, contro chicchessia, l'uso d'un privilegio senza regolarmente provarlo.

3. Le grazie, che si conseguono dalla Santa Sede in iscritto, d'ordinario sono concesse direttamente dalla medesima per mezzo delle persone

gnita. Qnandoque vero supplex oratoris libellus ad Ordinarium, vel ad alium eius loco ecclesiasticum virum, per personas et Officia memorata remittitur, cum facultatibus petitam gratiam largiendi, sive totam sive certis limitibus circumscriptam.

Quum preces ad Ordinarium cum facultatibus remittuntur, eius aequo iudicio rectaeque conscientiae imploratae gratiae largitio permittitur, habita ratione formae rescripti, rerum Sanctae Sedi expositarum, et opportunitatis gratiae concedendae.

Ubi vero ab ipsa Sancta Sede, interposito nemine, gratia impertiatur, exarari rescripta possunt, aut forma gratiosa aut commissoria.

4. Si forma gratiosa, exsecutorem suapte natura non postulant. Exhibenda tamen Ordinario sunt, qui ea suo *recognitionis* rescripto roboret, si de rebus agatur publicis, cuius generis indulgentiae sunt communiter impertitae, sacrae reliquiae publicae venerationi proponendae, aliaque huiusmodi; aut si comprobare conditiones quasdam oporteat, uti loci decorem in sacellis privatis, aliaque id genus.

Si vero commissoria forma rescripta expressa sint, opus habent exsecutore. Nec licet Ordinario exsecutionem detrectare, nisi forte horum alterutrum occurrat, ut aut manifesto vitiosae, hoc est obreptitiae vel subreptitiae sint preces, aut qui gratiam impetravit adeo videatur indignus, ut aliorum offensioni futura sit indulti concessio. Haec si accidant, Praelatus, intermissa exsecutione, statim ea de re certiorem faciet Apostolicam Sedem.

5. Pro recognitionis testimonio, quo rescripta muniuntur, ut est in superiore *num. 4.º*, nulla est repetenda compensatio. Necessariae

---

e degli Offici legittimi. Talora poi l'istanza dell'oratore, per mezzo delle dette persone ed Offici, viene rimessa all' Ordinario o ad altra persona ecclesiastica in suo luogo, con le facoltà di concedere, in tutto od in parte e dentro certi limiti, la grazia richiesta.

Quando le preci sono rimesse all'Ordinario con le facoltà. spetta al giusto discernimento ed alla coscienza del medesimo concedere ciò che si chiede, tenendo conto del tenore del rescritto, delle cose esposte alla Santa Sede, e della convenienza della concessione.

Quando la grazia è concessa direttamente dalla Santa Sede, i rescritti possono essere redatti. o in forma graziosa o in forma commissoria.

4. Se in forma graziosa, per la loro stessa natura non richiedono il decreto *esecutoriale* dell' Ordinario. Debbono però essere presentati al medesimo per il *visto*, nelle cose di ordine pubblico, come per indulgenze di carattere generale, per reliquie da esporsi alla pubblica venerazione, ecc,; o per verificare talune condizioni, come per es. la decenza del locale negli oratori privati ecc.

Se in forma commissoria, i rescritti hanno bisogno del decreto esecutoriale. Ma l' Ordinario non può esimersi dal farlo, meno il caso 1. che le preci siano evidentemente viziose, cioè orrettizie o surrettizie; 2. che la persona, cui è stata concessa la grazia, sia talmente indegna, da far sì che la concessione ad essa dell'indulto riesca di scandalo agli altri. Verificandosi ciò, il Prelato, sospesa l'esecuzione, dovrà farne sollecita relazione alla Santa Sede.

5. Per il visto, di cui al *num. 4.* precedente, non si può esigere alcun compenso. Ma se fossero necessarie delle spese, p. e. onde recarsi a ve-

tamen impensae sarciri possunt, quales ex. gr. occurrunt ad loci cognitionem in sacelli usum adhibendi, aut ad fidei comprobationem circa aliquam sacram reliquiam.

6. Servatis, tum quae superiore *num.* *4.°* statuta sunt circa rescriptorum exsecutionem, tum necessariis conditionibus ad sacras indulgentias lucrandas; a die III mensis Novembris MDCCCCVIII, quo die incipient vim legis habere praescripta in Constitutione *Sapienti consilio*, gratiae ac dispensationes omne genus a Sancta Sede concessae, etiam censura irretitis, ratae sunt ac legitimae, nisi de iis agatur qui nominatim excommunicati sint, aut a Sancta Sede nominatim pariter poena suspensionis a divinis multati.

ART. II. — *Quando agitur de causis ordinis disciplinam et administrationem spectantis.*

7. In causis apud sacras Congregationes administrationis ac disciplinae tramite agitandis, remota litis contestatione, exclusa auditione testium nullisque scriptis patronorum receptis habebitur quaestio; audientur tamen semper partes quorum interest, ab iisque producta documenta excutientur.

8. Ut ii, quorum interest, suam causam dicere valeant, erunt praemonendi, vel per suos Ordinarios vel directo, ad iuris communis normas.

9. Quod si pro re sua typis edere ac distribuere scriptum suum aliquod vellent, facere hoc poterunt, servatis normis statutis in *can.* 29 *Legis propriae* S. Romanae Rotae, congrua congruis referendo.

---

rificare la decenza dei locali destinati ad uso di oratorio, o per constatare l'autenticità di qualche reliquia, si può esigerne il rimborso.

6. Salvo il disposto del *num.* *4.* precedente circa l'esecutoriale dei rescritti, e salve le condizioni necessarie per l'acquisto delle sacre indulgenze; dal 3 Novembre 1908, in cui cominciano ad avere effetto le disposizioni della Costituzione *Sapienti consilio*, le grazie e dispense di qualsiasi genere concesse dalla Santa Sede, anche a chi fosse colpito da censura, sono valide, meno per coloro che fossero nominatamente scomunicati, o nominatamente sospesi *a divinis* dalla stessa Santa Sede.

ART. II. — *Quando si tratta delle cause d'ordine disciplinare ed amministrativo.*

7. Nelle questioni che si trattano presso le sacre Congregazioni in via disciplinare ed amministrativa, il procedimento si svolgerà senza contestazioni, senza audizione di testimoni e senza scritture di avvocati: sentite però sempre le parti interessate, ed esaminati i documenti da esse prodotti.

8. Affinchè gl'interessati possano dedurre le loro ragioni, dovranno avvertirsi, per mezzo dei rispettivi Ordinari o direttamente secondo le norme del diritto comune.

9 Se essi vorranno, a tutela dei loro diritti, stampare e distribuire qualche loro scritto, lo potranno fare, osservate le norme stabilite al *can.* *29* della *Legge propria* della Romana Rota, secondo le esigenze del caso.

10. Quaestione semel instituta penes Congregationem aliquam administrationis ac disciplinae tramite, et a partibus admisso aut saltem non recusato hoc agendi modo; his iam non licet eadem de causa actionem stricte iudicialem instituere.

Eoque minus, deliberata re atque ad sententiam deducta, fas erit hoc agere.

Est nihilominus Congregationi sacrae facultas, quovis in stadio quaestionis, ad iudices ordinarios causam deferre.

Cap. IV. — De diebus quibus Cardinalium coetus coadunantur ac de modo procedendi plenarum Congregationum.

1. Stati dies habendis coetibus Patrum Cardinalium erunt

dies *Lunae*	pro SS. CC.	Propagandae Fidei, et Indicis;
» *Martis*	»	Rituum, Caeremoniali, et Studiorum;
» *Mercurii*	pro S. C.	Sancti Officii;
» *Iovis*	pro SS. CC.	Consistoriali, et pro Negotiis ecclesiasticis extraordinariis;
» *Veneris*	»	Sacramentorum, et religiosorum Sodalium;
» *Sabbati*	pro S. C.	Concilii, et pro Signatura Apostolica.

In Officiis, quae unum eumdemque suis conventibus agendis habent constitutum diem, ipsorum Moderatores consilia inter se inibunt de iisdem habendis per hebdomadas diversas.

2. Si quaestio eiusmodi sit, quae plenae Congregationis iudicium postulet, conficiendum erit officiale folium, compendio collectam

---

10. Iniziato presso qualche Congregazione l'esame di una questione in via disciplinare ed amministrativa, ed accettato questo provvedimento o almeno non contraddetto dalle parti, non è lecito alle medesime iniziare per lo stesso titolo un'azione in via giudiziaria.

E tanto meno ciò potranno fare, dopo emanata una decisione.

Può però sempre la sacra Congregazione, in qualunque stadio del procedimento, rimettere la vertenza ai giudici ordinari.

Capo IV. — Dei giorni delle piene congregazioni e del modo di procedere in esse

1. I giorni propri per le adunanze degli Emi Padri sono:

Lunedì	per le SS. CC.	di Propaganda, e dell'Indice;
Martedì	»	dei Riti, Cerimoniale, e degli Studi;
Mercoledì	per la S. C.	del Sant'Offizio;
Giovedì	per le SS. CC.	Concistoriale, e degli Affari ecclesiastici straordinari;
Venerdì	»	dei Sacramenti, e dei Religiosi;
Sabato	per la S. C.	del Concilio, e per la Segnatura Apostolica.

Nei dicasteri, che hanno assegnato egual giorno per le riunioni Cardinalizie, i Moderatori cureranno di intendersi fra loro, onde possibilmente tenerle in settimane diverse.

2. Nel caso che la questione sia di tale natura da richiedere il giudizio della piena Congregazione, si dovrà compilare un *foglio d'officio* rias-

quaestionem exhibens, cum adiecto brevi summario ac dubiis ad excutiendum propositis.

In gravioribus aut difficilioribus sive de facto sive de iure quaestionibus, singularum Congregationum Moderatores curabunt unius vel alterius Consultoris rogare sententiam, officiali folio adiiciendam.

3. Folia officialia, Consultorum *vota*, quidquid proelo edi debeat nomine Officiorum Sanctae Sedis, documenta ipsa aut defensiones, quae partes exhibere velint, ubi agatur de criminum aut matrimonii causis prudentius cautiusque tractandis, haec omnia Vaticanis typis imprimenda tradentur. Cetera aliis etiam officinis committi poterunt, quae a Cardinali a secretis Congregationis Consistorialis in suo Congressu probatae sint, et in quibus cautum sit circumspectioni pro variis casibus necessariae.

4. Scripta typis impressa Patribus Cardinalibus dispertientur decem saltem ante diebus quam Congregatio habeatur.

5. Qui typis edita folia scriptave alia receperint, quae, sive positivo praecepto sive rei delicatiore natura, postulant secreti religionem, de arcano servando erunt maxime solliciti; idque, non per dies tantum rei studio tributos, sed etiam posthac, quamdiu impressa ea folia scriptave domi retinuerint.

Iidem curare debebunt, ut, post obitum, ea documenta sua quaeque Officio inviolata restituantur.

Hac lege aeque obstringuntur uniuscuiusque Officii administ. Consultores ac Patres Cardinales.

---

suntivo della questione, con un breve sommario addizionale e coi dubbi da discutersi in proposito.

Nelle questioni di maggior gravità o difficoltà, sia in fatto che in diritto, sarà cura dei Moderatori delle singole Congregazioni di richiedere il voto di uno o due Consultori, da aggiungersi al foglio d'officio.

3. I fogli d'officio, i voti dei Consultori, e quanto debba stamparsi per conto dei dicasteri della Santa Sede, e le stesse memorie o difese, che le parti credessero dover presentare, nelle cause criminali o matrimoniali d'indole delicata, saranno affidate per la stampa alla tipografia Vaticana. Il resto potrà essere commesso anche ad altra tipografia, che sia stata approvata dal Cardinale Segretario della Congregazione Concistoriale nel suo Congresso, e dove sia garantita quella riservatezza che può essere secondo i vari casi necessaria.

4. Le stampe dovranno distribuirsi ai Cardinali almeno dieci giorni prima della Congregazione.

5. Sarà poi stretto dovere di ognuno che riceve stampe o carte le quali, o per positivo precetto o per la loro delicata natura, richiedono il segreto, di curare che questo segreto sia gelosamente custodito; e ciò non solo durante i giorni dello studio, ma anche in seguito, qualora queste stampe o carte dovessero più a lungo rimanere in sua casa.

Provvederà anche, affinchè, in caso di morte, le dette stampe o manoscritti siano rimessi inviolati all'Officio cui spettano.

Questa regola vincola egualmente Officiali, Consultori e Cardinali di ogni dicastero.

Chi poi trasmette le carte segrete, ha l'obbligo di curare che la trasmissione sia fatta nei modi debiti e per via sicura.

Easdem qui chartas alio deferat, debitis modis ac tutiore via transmittendas curabit.

6. Nulla fit immutatio in recepto more quo sacrae Congregationes quaedam in certis negotiis, aliquot ante dies quam Patrum Cardinalium cogatur coetus, convocant Consultorum collegium, ut eorum sententiam rogent.

Summam hanc sententiarum postulare poterunt semper Moderatores Congregationum aut Patres Cardinales aliis etiam in causis, praeter ordinarias, modo sint maioris momenti.

7. In Patrum Purpuratorum coetibus primus sermonem instituet Cardinalis Ponens, seu relator, si aderit; eo absente, aut post ipsum, Cardinalis priorem obtinens locum; subinde ceteri ex ordine; denique Cardinalis Praefectus aut eius vice fungens.

8. Quae sacrae Congregationi aut plerisque illorum, qui interfuerunt, decernenda visa sint, ea, constanti lege, cui derogabitur nunquam, exarari scripto debebunt, perlegi et pro contione approbari.

Eadem servabitur lex in Consultorum conventibus.

9. Si nihil obstet, sententia, in quam sacer Ordo devenit, a Praelato a secretis, in suo Officio evulgabitur; et de ea scriptum aut typis impressum exemplar tradetur omnibus eiusdem Congregationis Cardinalibus in Urbe residentibus.

10. Sententia evulgata, parti oneratae licet intra dies decem novae audientiae beneficium flagitare. Cardinali autem Praefecto, audito Congressu, arbitrium erit eius beneficii concedendi aut recusandi, prout rerum adiuncta suaserint.

Quod si Patrum Cardinalium deliberatio secumferat clausulam

---

6. Nulla si muta dall'uso, vigente in talune sacre Congregazioni e per taluni affari, di convocare, alcuni giorni prima dell'adunanza Cardinalizia, il corpo dei Consultori per richiederli del loro parere.

È poi sempre in facoltà dei Moderatori delle Congregazioni o degli E.mi Padri delle medesime, anche in altre cause oltre quelle di uso, purchè di grave entità, richiedere questo parere collettivo.

7. Nelle adunanze Cardinalizie ha per primo la parola il Cardinale Ponente, o relatore, se vi sia; ed in mancanza del Ponente, e dopo di lui, il Cardinale che ha la precedenza; quindi gli altri per ordine; ed infine il Cardinale Prefetto, o chi ne fa le veci.

8. Le risoluzioni, a cui la sacra Congregazione o la maggioranza degli intervenuti stimasse dover venire, per regola imprescindibile, debbono essere scritte, lette ed approvate seduta stante.

Egual regola si dovrà tenere nelle adunanze dei Consultori.

9. Quando nulla osti in contrario, le risoluzioni, dopo l'adunanza Cardinalizia, saranno pubblicate nella relativa Segreteria; e quanto prima ne sarà data copia scritta o stampata ai singoli Cardinali della rispettiva Congregazione residenti in Curia.

10. Avvenuta la pubblicazione, la parte, che si sente gravata, entro dieci giorni può chiedere il beneficio della nuova udienza. E spetta al Cardinale Prefetto, udito il Congresso, il concederla, o meno, secondo le circostanze.

Se però la risoluzione dei Cardinali fosse munita della clausola *am-*

amplius non proponatur, non poterit novae audientiae beneficium concedi, nisi ab ipsa Congregatione universa.

11. Expensae, quas partes in causis agendis coram sacris Congregationibus obierint, generatim repeti non possunt,

Attamen cum pars vocata ad suum ius persequendum, per contumaciam defuerit, si postea velit rem iudicatam referre, hoc est, causam denuo cognoscendam proponere, debebit aut se de contumacia purgare, aut congruam pecuniae summam deponere, qua impensae sarciantur diligentem partem aut Sanctae Sedis Officium rursus gravaturae.

Item si quis absque legitima causa temere postulet ut quaestio in plena Congregatione proponatur, Cardinalis Officii praeses una cum suo Congressu exigere ab instante poterit, ut congruam summam ad eumdem finem, ut supra, deponat.

Cap. V. — De relationibus Summo Pontifici agendis.

1. In relationibus Pontifici Summo faciendis iuxta memoratam Constitutionem, curae erit, pro implicatioribus saltem negotiis, scriptum rei compendium prae oculis habere quod deinde in tabulario adservabitur una cum resolutione, appositis die et anno subscriptoque nomine referentis.

2. Si Romano Pontifici visum fuerit aliquid a Sacra Congregatione deliberatum immutare, de hac re certiores fient Emi Patres in proximo coeto, ad ipsorum normam.

---

plius non proponatur, il beneficio della nuova udienza non potrà concedersi che dalla stessa piena Congregazione.

11. Le spese, che le parti incontrano nelle cause innanzi alle sacre Congregazioni, in generale non sono rifattibili.

Però quando una parte, invitata ad esporre le sue ragioni, è rimasta contumace, se poi chiede una revisione del giudizio, deve, o purgare la sua contumacia, o depositare una somma congrua per indennità delle spese di giudizio, cui la parte diligente o l'Officio della Santa Sede devono nuovamente andare incontro.

Egualmente se alcuno senza motivo legittimo temerariamente pretenda che la sua causa sia portata all'esame della piena Congregazione, il Cardinale capo del dicastero col suo Congresso potrà esigere che l'istante depositi allo stesso fine una congrua somma.

Capo V. — Delle relazioni da farsi al Sommo Pontefice.

1. Nelle relazioni da farsi al Sommo Pontefice secondo il prescritto di detta Costituzione, si curerà d'avere, almeno per gli affari più complicati, un foglio riassuntivo da conservarsi in Atti con la decisione, la data e la firma di colui che ha fatto la relazione.

2. Se il Romano Pontefice giudicasse dover modificare qualche risoluzione di una sacra Congregazione, nella prima adunanza susseguente ne sarà dato conto agli E.mi Padri, per loro norma.

CAP. VI. — DE MUNERE VARIORUM ADMINISTRORUM COMMUNITER.

1. Praelatus, ad quem, quovis nomine, moderatio Officii a secretis proxime spectat, ut est *num. 2., cap. I. Norm. comm.* huius legis, providebit ut negotia, qua par est celeritate ac diligentia expediantur, secundum normas constitutas.

Ad eum pertinet maiorum praesertim negotiorum tractatio, et cura ut, quae ad eadem referuntur, epistolae ac rescripta redigantur.

Ipse Consultoribus committit studium causarum, seu *positionum*, de quibus dicant rogati sententiam; eosdem convocat quoties oportet, eorumque coetibus praeest.

Interest Congregationibus Patrum Cardinalium, notat formâ praescripta quae ipsi decreverint, et ad Sanctissimum Patrem refert statis diebus, quibus ei facta sit Ipsum adeundi potestas.

Pro Cardinali Officii praeside, si desit, Congressus habet ac moderatur. Salvis autem peculiaribus cuiusque Officii normis, communiter eius actis cum Cardinali subscribit.

Administrationi pecuniae advigilat, eamque dirigit secundum legis huius praescripta *num. 7., cap. XI. Norm. comm.* Prudenti eiusdem iudicio relinquitur decernere, utrum praestet, ad eos, qui directam petierint expeditionem negotii tributo gravati, rescriptum, tamquam rem creditam, transmittere, an postulare ut ante solvatur.

Iuxta praescriptum Constit. *Promulgandi*, quae ac ipsa die vulgatur ac praesentis legis pars, moderatoribus *Commentarii officialis de Apostolicae Sedis actis* ipse tradere tenetur exemplaria decre-

---

CAPO VI. — DEL COMPITO DEI VARI OFFICIALI IN GENERALE.

1. Il Prelato che, sotto qualsiasi nome, presiede immediatamente alla Segreteria del dicastero a forma del *num. 2o, cap. I Norme gener.* di questo regolamento, deve provvedere affinchè nella spedizione degli affari tutto proceda colla dovuta sollecitudine e diligenza, secondo le regole stabilite.

A lui in modo speciale appartiene lo studio degli affari di maggior importanza, e la cura di redazione delle relative lettere e dei rescritti.

Egli commette ai Consultori lo studio delle ponenze, per le quali è richiesto il loro voto; li convoca quando è necessario, e ne presiede le adunanze.

Interviene alle Congregazioni dei Cardinali, ne nota le risoluzioni secondo la forma prescritta, e ne fa relazione al Santo Padre nelle udienze che gli saranno assegnate.

In mancanza del Cardinale capo del dicastero, tiene e presiede i Congressi; e, salve le regole speciali di ciascun dicastero, in generale firma col Cardinale gli atti del medesimo.

Sorveglia e regola l'amministrazione secondo le prescrizioni del *num. 7o, cap. XI. Norme gener.* di questo regolamento. Al suo discreto giudizio appartiene stabilire, qualora alcuno abbia chiesto la spedizione diretta di un affare, e l'atto sia gravato da tassa, se debba inviarsi il rescritto in credito, oppure chiedersi preventivamente l'importo.

Secondo il prescritto della Costit. *Promulgandi*, che viene pubblicata con la stessa data di questa parte del regolamento, egli deve comunicare alla direzione del *Bollettino ufficiale degli atti della Sede Apostolica* i de-

torum Officii sui, quae promulgari debent. Quae vero utiliter evulgari possunt, eisdem tradet, Cardinali Officii praeside consentiente. In utroque casu, ea subsignabit, aut ab alio administro subsignari iubebit, in fidem et testimonium veritatis.

Si quae cum aliis S. Sedis Officiis communicari aut eisdem tradi debeant, et in omnibus ubi gravius aut urgentius quid accidat, Cardinalem praesidem semper conveniet.

2. Fungentes pro Praelato a secretis, aut Substituti, debent non solum praescriptas officii sui partes exsequi omnes, sed etiam adiumento esse Praeposito in iis omnibus quae ipse postulet, eiusque absentis aut impediti vice munus implere.

3. Studii adiutores, seu informatores (*minutanti*), debent:

a) in suae quisque causae, seu positionis, studio versari, in iisque praeterea quas ipsis Officii Praepositi cognoscendas committant; eas in epitomen cogere distincto in folio, quod velut indicem positionis exhibeat actorumque seriem, quae deinceps adiecta sunt. Eo compendio non egent expostulationes aut supplices preces paucis contentae verbis, et quae forte longius non protrahentur;

b) interesse Congressui, ut de commissis ad cognoscendum negotiis referant, suamque sententiam proponant, cauto primum, ut exceptis urgentioribus casibus aut positionibus, de quibus in lit. *a* relatio semper fiat ex scripto ante compendio; deinde, ut in maioribus ac difficilioribus causis positio cum adiecto compendio, antequam cogatur coetus, ad Praelatum Officio praesitum deferatur, ut ipso vel per se vel per alium primi ordinis administrum expendatur

creti che sono da promulgarsi; e, d'intesa con il Cardinale capo del dicastero, le comunicherà anche quelli che possono utilmente pubblicarsi; ed in ambi i casi li firmerà, o li farà firmare da un altro officiale, in segno e prova di autenticità.

Dovrà sempre riferirsi al Cardinale capo, se vi sia qualche cosa da partecipare o da inviare a qualche altro dicastero della Santa Sede, e per quanto accada d'importante o richieda uno speciale provvedimento.

2. I Sottosegretari o Sostituti, non solo debbono soddisfare ai doveri particolarmente loro imposti nel regolamento speciale del dicastero, ma altresì coadiuvare il loro Superiore in tutto ciò di cui fossero da lui richiesti, e supplirlo in caso di assenza o d'altro impedimento.

3. Gli aiutanti di studio (*minutanti*) debbono

a) studiare le ponenze di loro spettanza, o comunque loro commesse dai Superiori del dicastero, e farne una breve sintesi cioè un *ristretto* in foglio separato, che serva come indice della ponenza, e dia a conoscere quanto di mano in mano è venuto ad aggiungersi alla medesima. Sono però esenti dal ristretto quei ricorsi o quelle istanze che risultino di poche parole, e che non abbiano probabilmente un seguito;

b) intervenire al Congresso per riferire sugli affari studiati e proporre il proprio voto, avvertendo 1.° che, eccetto casi di urgenza o di ponenze di cui alla lettera *a*, il rapporto è da farsi sempre da un ristretto precedentemente scritto; 2.° che per gli affari di maggior difficoltà e importanza, la ponenza col suo ristretto deve prima del Congresso passarsi al Prelato superiore del dicastero, affinchè possa egli stesso, o qualche

quo plenius atque facilius possit de causa penitus cognita in Congressu dicere;

c) epistolas et rescripta de rebus ad suam positionem pertinentibus, aut sibi commissis, ductu maiorum administrorum exarare, et statuere quomodo sint transmittenda, utrum et quodnam sive ordinarium sive speciale tributum solvendum sit, an fiat exemptioni locus;

d) officiale folium et summarium documentorum maioris momenti conficere, quum res erit ad plenam Congregationem referenda; eius imprimendi curam suscipere, typicas formas emendare. In hoc autem redigendo folio vigentem consuetudinem retinebunt; et ubi res postulaverit, inserent iuris et facti animadversiones vel necessarias vel utiles ad iustam solutionem quaestionis.

4. Adiutoribus, et, si fieri potest, etiam scriptoribus, sua cuique negotia erunt, materiae aut regionis ratione divisa.

5. Adiutores laurea doctoris oportet esse insignitos in sacra theologia et in iure canonico.

Iidem in Congregationibus praesertim, quorum negotia regionis ratione divisa sunt, unam saltem callebunt ex his linguam: gallicam, germanicam, anglicam, hispanicam, lusitanam. Curabunt autem Praepositi ut in Officio a secretis sermones hi omnes intelligantur; cuius rei gratia opportunum erit, candidatis, etiam ad alia inferiora officia, tamquam conditionem proponere, ut vel unam ex memoratis linguis, pro casibus ac necessitate sciant.

6. Scriptorum amanuensium est, Officii epistolas et rescripta e

---

che altro degli Officiali maggiori in suo luogo, esaminarla, e così parlarne nel Congresso stesso con piena competenza;

c) minutare, dipendentemente dagli Officiali maggiori, le lettere ed i rescritti delle ponenze di propria spettanza, o loro commesse, fissando il modo di spedizione, la tassa ordinaria o speciale, o la condonazione della medesima;

d) compilare il foglio d'officio ed il sommario dei documenti di maggior importanza, quando la cosa debba portarsi in piena Congregazione, e curarne la stampa correggendo le bozze. Nel redigere poi questo foglio si atterranno alla prassi vigente; ed in ogni caso dovranno farvi quelle osservazioni di diritto e di fatto, che fossero necessarie od utili per la giusta risoluzione della causa.

4. Gli aiutanti, e possibilmente anche gli scrittori, avranno un'attribuzione di affari, divisa per materia o per territorio.

5. Gli aiutanti dovranno essere forniti di laurea in teologia ed in diritto canonico.

Nelle Congregazioni, dove le attribuzioni sono divise per territorii, dovranno conoscere almeno una delle seguenti lingue: francese, tedesca, inglese, spagnuola, portoghese. Sarà poi cura dei Superiori di provvedere, che nella Segreteria tutte queste lingue siano conosciute; potendo a tale effetto porre come condizione, per l'ammissione al concorso anche per gli altri offici inferiori, di sapere una delle medesime, secondo i casi e la necessità.

6. Agli scrittori incombe l'obbligo di copiare le lettere ed i rescritti

positione exscribere, et quae paucis recepto usu indicata sint verbis, ea fusius evolvere.

Curam omnem adhibebunt, ut quavis menda scriptura careat, nec subscribenda tradent, nisi prius attente perlegerint. Huic diligentiae qui desit identidem, praebere poterit causam, cur in ipsum severius animadvertatur. Absoluta scriptione, nomen suum et cognomen initialibus litteris positioni adiicient in confecti operis testimonium.

Epistolae ac rescripta redigentur communiter in foliis, quae inscriptum gerant suae Congregationis nomen, induentque formam ex instituto Romanae Curiae vigentem.

7. Qui conficiendis tabulis, seu *protocollo*, dant operam, in librum et in parvam rubricam documenta referent actaque Officio exhibita; relatarum in album rerum iudicium, vulgo *oculum* folio vel positioni apponent; rite digestum habebunt librum *rerum notabilium*, positiones in tabularium nondum relatas ordine disponent, eas dividentes pro sua quamque dioecesi et pro annorum ac mensium serie, secundum progredientem protocolli numerum.

8. Tabulario addicti, eidem recte ordinando vacabunt; positiones resument; utrumque indicem conficient, alterum litterarum ordine digestum, referentem petentium nomina, aut eorum contra quos expostulatum sit, in causis alicuius momenti; alterum ordine materiae, res maiores complectentem quae anni decursu actae sint; denique muniti scripto mandato in actis adservando, petita documenta exscribent, eaque exempla cum primo concordare declarabunt.

---

del dicastero minutati nella ponenza, e di svolgere quelli che fossero accennati con brevi parole convenzionali di uso.

Essi porranno ogni studio, perchè lo scritto riesca interamente corretto; nè lo manderanno alla firma senza averlo prima attentamente esaminato. Le mancanze al riguardo, se ripetute, potranno dar motivo a provvedimenti disciplinari anche severi. Eseguito lo scritto, dovranno colle iniziali del loro nome e cognome segnare la ponenza relativa, come prova dell'avvenuta esecuzione.

Regolarmente tutti gli atti dovranno essere redatti sopra fogli portanti il nome della Congregazione, da cui emanano, ed avere la forma tradizionale attualmente in uso nella Curia Romana.

7. Ai protocollisti spetta registrare nel libro di protocollo e nella rubricella i documenti ed atti presentati al dicastero; fare il richiamo della registrazione eseguita (volgarmente l'*occhio*) sul foglio o fascicolo registrato; tenere in regola il libro *rerum notabilium*, ed in ordine egualmente le ponenze che non siano passate all'archivio, dividendole per diocesi, per anni e per mesi, secondo il numero progressivo di protocollo.

8. Gli archivisti debbono tenere in ordine l'archivio; fare le riassunzioni delle ponenze; compilare i due registri di archivio, contenenti, il primo per ordine alfabetico il nome delle persone ricorrenti, o contro cui vi sia ricorso nei casi di qualche entità; il secondo, l'indice per ordine di materie delle cose più importanti trattate di mano in mano entro l'anno; e finalmente, coll'ordine scritto dei Superiori, che deve conservarsi in atti, dar copia dei documenti di cui fossero richiesti, e dichiararne la conformità con l'originale.

9. Ad officium expeditionis pertinent ratiocinator, et distributor qui etiam arcarii fungetur munere.

10. Rationatoris erit in menstruum folium referre (de quo huius legis *num. 4 cap. XI Norm. comm.*) rescripta omnia taxationi obnoxia, indicata dioecesi, numero protocolli ac pecunia Sanctae Sedis solvenda, a maioribus administris aut adiutoribus taxata; ex ea taxatione supputare, servatis normis in memoratis locis huius legis descriptis aliisque seorsim exhibendis, expensas procurationis et exsecutionis si id negotii fuerit Ordinario commissum; in tergo rescripti, vel distincto in folio secundum praescripta *num. 6*, memorati *cap. XI*, impresso signo vim pecuniae solvendam notare; eamque, ubi de maiore agatur pecuniae summa, exprimere integris litteris.

11. Distributoris munus erit,

a) partibus quarum interest aut ipsarum procuratoribus seu agentibus, acta, litteras, rescripta distribuere; pecuniam exigere Sanctae Sedi debitam, si quae sit, eamque in arcae folio notare.

b) Prospiciet ut epistolae et fasciculi actorun, in Urbe distribuenda, ad eos, ad quos pertinent, apparitorum adhibita opera mittantur: quae vero extra Urbem ex officio mittenda sunt, ea per publicos cursores transmittantur.

c) Litteras et rescripta, quae occlusa mittenda sunt iuxta *num. 6* memorati *cap. XI*, praeposita nominis et loci inscriptione, obserabit.

d) Ante vero quam acta tradat vel mittat, inspiciet sintne ipsis rite subscripta nomina; eaque sigillo munienda curabit, secundum Officii normas.

---

9. All'officio di spedizione appartengono il computista, ed il distributore il quale compirà anche l'officio di cassiere.

10. L'officiale computista deve registrare nel foglio mensile (di cui al *num. 4, cap. XI. Norme gen.* di questo regolamento) tutti i rescritti tassati, indicando la diocesi, il numero di protocollo e la tassa stabilita per la Santa Sede dagli Officiali maggiori o dagli aiutanti; computare, in base a questa secondo le norme ivi date ed altre da darsi a parte, l'agenzia, e la tassa per l'esecutoriale dell'Ordinario (se questa abbia luogo) e notare con apposito bollo tutte queste tasse sul dorso del rescritto, o in un foglio separato secondo il prescritto del *num. 6.* del *cap. XI* suddetto; segnarle in tutte lettere, quando le tasse siano di una qualche considerevole entità.

11. Compito del distributore è

a) di distribuire alle parti interessate od ai loro procuratori od agenti, gli atti, le lettere ed i rescritti, esigendo la tassa dovuta alla Santa Sede, se vi sia, e segnandone l'importo sul foglio di cassa;

b) di curare la spedizione delle lettere e dei plichi da distribuirsi in Curia, servendosi dell'opera degli uscieri: e di trasmettere per posta quanto debba inviarsi d'officio fuori di Roma;

c) di chiudere e fare gl'indirizzi necessari delle lettere e dei rescritti che, secondo il *nm. 6.* del *cap. XI* sopra citato, debbono essere consegnati in busta chiusa.

d) Prima però di consegnare o spedire questi atti, vedrà se essi siano debitamente firmati, e curerà che siano muniti del sigillo, secondo le norme del dicastero.

e) Acta taxationi obnoxia numquam dimittet ante solutam pecuniam, nisi scripta Praepositorum accedat auctoritas. Quam si cautelam neglexerit, in se periculum recipiet, expletoque mense, de suo restituet.

f) Distributoris quoque munus est, Praepositorum auctoritate, officiales curare sumptus pro necessaria tabularii seu *cancellariae* supellectili sive comparanda sive instauranda.

g) Tandem si quis Ordinarius petierit ad se directo aliquid mitti, simulque aliquam pro expensis pecuniae vim ad Sanctam Sedem expedierit, distributoris erit missam ad Officium a secretis pecuniam servare, cuius partem administrationi oeconomicae S. Sedis debitam, impetrata gratia, tradet; reliquum, arbitrio mittentis adhibendum, retinebit.

Ad hunc finem, accepti et expensi tabulas peculiares habeat, omnium rationem Praelato a secretis sub exitum mensis redditurus. Pecunia vero in Officii arca, distincto loco, servetur.

12. In Officiis, ubi propter negotiorum numerum unus distributionis administer non sufficiat, alius adiicietur. Munia superius recensita, prudenti Moderatorum arbitrio, inter utrumque dividentur, ita ut uni cura sit praesertim distributionis litterarum, alteri rescriptorum et perceptionis taxatae pecuniae.

13. Tabularii, protocolli, expeditionis et scriptionis administri censentur inter se pares. Patet igitur iis transitus de uno in aliud officium ex prudenti Moderatorum iudicio, nullo ulterius indicto certamine.

---

e) Non dovrà mai rilasciare atti gravati da tassa in credito, senza un'autorizzazione scritta dei superiori. Venendo meno a questa regola, egli assume la responsabilità della somma mancante, ed alla fine del mese deve del suo indennizzare l'amministrazione.

f) A lui anche spetta di provvedere, con l'approvazione dei Superiori, per le piccole spese di cancelleria e per gli acconcimi del dicastero.

g) Finalmente per quegli affari, per i quali qualche Ordinario abbia chiesto la spedizione diretta ed abbia inviato l'importo dovuto alla Santa Sede per le spese, sarà compito del distributore di conservare il denaro spedito alla Segreteria, per versarne, concessa la grazia, la parte dovuta all'amministrazione della S. Sede, e tenere il resto a disposizione del mittente.

A questo effetto avrà un registro speciale per notare gli introiti e gli esiti, ed alla fine di ogni mese dovrà dar conto di tutto al Prelato superiore della Segreteria. Il denaro avuto dovrà conservarsi nella cassa della Segreteria, distinto però dal resto.

12. Nei dicasteri, dove per il numero degli affari, non basti un solo distributore, se ne aggiungerà un secondo. E saranno divise fra loro le attribuzioni sopra indicate, secondo il prudente giudizio dei Superiori, in modo però che ad uno spetti principalmente la spedizione delle lettere, all'altro la spedizione dei rescritti e la riscossione delle tasse.

13. Gli officiali di protocollo, di archivio, di spedizione e di scrittura sono equiparati fra loro. Possono quindi da un officio passare ad un altro, secondo il discreto giudizio dei Superiori senza nuovo concorso.

14. A mox recensitis officiis ad munus adiutoris nullus datur adscensus. Quare, vacuo adiutoris officio, peculiare certamen indicetur.

15. Etsi, quod supra dictum est, sua cuique definita sint munia, firma tamen communis manet lex, qua omnes administri debent absentium partes mutua vice supplere, ac fraterna caritate alter alteri adiumento esse, prout aequum Praepositi iudicaverint.

16. Apparitores seu ianitores debent aedes sibi commissas custodire, earum nitorem curare, epistolas et actorum fasciculos ad quos spectant, vel ad stationes tabellarias ferre, aliaque peragere quae a Moderatoribus commissa habeant in sui Officii commodum.

Salvis, si quae sint, iuribus acquisitis a praesentibus Officiorum apparitoribus, ceteri ex eo numero posthac eligentur ad triennium, eaque nominatio poterit ad ulteriora triennia prorogari, prout ipsi sese integros idoneosque probaverint.

Omnes denique iusiurandum interponent de secreto servando in sui Officii rebus huic nexui subiectis.

CAP. VII. — DE SINGULIS SACRIS CONGREGATIONIBVS

ART. I. — *Congregatio Sancti Officii.*

1. Huius Congregationis administri maiores, post Cardinalem a secretis, sunt Adsessor et *Commissarius*.

2. Consilium constabit, ut ante, Consultoribus a Summo Pontifice nominandis. Praeter Consultores, pergent esse nonnulli Censores, vulgo *Qualificatori*.

---

14. Dagli offici, di cui al numero precedente, non v'ha diritto di passaggio all'officio di aiutante. Perciò vacando un posto di aiutante, si aprirà un concorso speciale.

15. Non ostante l'assegnazione d'incombenze particolari sopra stabilite, rimane ferma la disposizione generale del regolamento, che tutti gli Officiali debbano supplirsi a vicenda, ed aiutarsi fraternamente per il disbrigo degli affari, secondo il discreto giudizio dei Superiori.

16. Agli uscieri spetta curare la custodia e la polizia dei locali, portare od impostare lettere e plichi, e compiere quegli altri offici che venissero loro commessi dai Superiori in pro del proprio dicastero.

Salvi, se esistono, i diritti acquistati dagli attuali, per l'avvenire gli uscieri dei vari dicasteri saranno nominati a triennio, prorogabile ad altri trienni, secondo la loro condotta e capacità.

Tutti poi dovranno prestare il giuramento del segreto per le cose che nel rispettivo dicastero siano soggette a questo vincolo.

CAPO VII. — DELLE SINGOLE SACRE CONGREGAZIONI

ART. I. — *Congregazione del Sant' Offizio.*

1. Gli Officiali maggiori di questa Congregazione, dopo il Cardinale Segretario, sono l'Assessore ed il Commissario.

2. La Consulta, come attualmente, è costituita di Consultori da nominarsi dal Santo Padre. Oltre i Consultori continueranno ad esservi alcuni Qualificatori.

3. Minores administri ad cetera quae retinebunt munia adiunctam habebunt indulgentiarum expeditionem.

4. Unus e substitutis notariis officium sibi assumet imponendae taxationis rescriptis, quibus dispensatio conceditur ab impedimentis *disparitatis cultus* et *mixtae religionis*, aut impertiuntur indulgentiae.

5. Alterius erit epistolas et rescripta distribuere debitamque pecuniam exigere.

6. In tractandis negotiis, quae ad catholicam doctrinam moresque pertineant, et in iudicio ferendo de criminibus haeresis aliisve suspicionem haeresis inducentibus, atque in iis omnibus quae ad dispensationes ab impedimentis disparitatis cultus et mixtae religionis referuntur, Congregatio Sancti Officii suo more institutoque procedit, sibique propriam consuetudinem retinet, servatis normis in hac lege constitutis, quantum cum necessaria S. Officii disciplina componi possint.

Congruenter ad haec, dubia quae circa competentiam Sancti Officii in aliqua re oriri possunt, ipsamet haec Congregatio per se dirimet, servatis semper terminis a Constitutione *Sapienti consilio* praefinitis.

7. Mos procedendi S. Officii, de quo in superiore *num. 6.* itemque temporalis suae administrationis gerendae ratio, quamprimum erunt scripto redigenda, et postquam a Patribus Cardinalibus revisa fuerint, per Cardinalem a secretis Summo Pontifici erunt subiicienda ut approbentur.

8. *Circa indulgentias*, in ea parte quae est disciplinae et gratiae, nova Romanae Curiae ordinatione Sancto Officio tributa, haec Con-

---

3. Gli officiali minori, alle attribuzioni attuali, aggiungono quella della spedizione delle indulgenze.

4. Uno dei notari sostituti avrà il compito di tassare i rescritti di dispense dagli impendimenti di disparità di culto e di mista religione, e delle indulgenze.

5. Un altro avrà cura della distribuzione delle lettere e dei rescritti e della riscossione delle tasse relative.

6. Nel trattare gli affari che riguardano il dogma e la morale, e nel giudicare dei delitti di eresia o di altre colpe che inducono sospetto di eresia, e per tutto ciò che riguarda le dispense dagli impedimenti di disparità di culto e di mista religione, il S. Offizio procede secondo la pratica che gli è propria e speciale, ferma però l'osservanza delle norme stabilite in questo regolamento, in quanto non siano incompatibili colla disciplina sostanziale del S. Offizio.

Ed in conformità di ciò, questa Congregazione dirimerà da sè i dubbi che potessero sorgere sulla sua competenza, osservati sempre i limiti stabiliti dalla Costituzione *Sapienti Consilio.*

7. La pratica di procedere del S. Offizio, di cui nel *num. 6.°* precedente, e così il regolamento per la sua amministrazione temporale, dovranno al più presto mettersi in iscritto, e, dopo essere stati riveduti dagli E.mi Padri, per mezzo del Cardinale Segretario dovranno essere sottoposti al Sommo Pontefice per l'approvazione.

8. *Circa le indulgenze*, per la parte disciplinare e di grazia che gli è stata attribuita nel nuovo ordinamento della Curia Romana, il S. Offizio

gregatio adhaerebit normis ea de re propositis a Clemente IX in Constit. *In ipsis* die VI mensis Iulii a. MDCLXIX, quae lex plene vigebit. Ipsius igitur erit « omnem difficultatem ac dubietatem in in« dulgentiis emergentem, Romano Pontifice circa graviora diffici« lioraque consulto, expediendi; ac, si qui abusus in eis irrepserint, « illos, iudicii forma plane postposita, corrigendi et emendandi; cau« sas vero iudicialem formam requirentes ad proprios iudices re« mittendi; falsas, apocryphas indiscretasque indulgentias typis « imprimi vetandi; impressas recognoscendi et examinandi, ac, ubi « Romano Pontifici retulerit, illius auctoritate reiiciendi; ac in con« cedendis indulgentiis moderationem adhibendi ».

Firma pariter manet lata lex per decretum sacrae Congregationis Indulgentiarum ac Reliquiarum a Benedicto XIV approbatum die XXVIII mensis Ianuarii a. MDCCLVI, et a Pio IX confirmatum die XIV Aprilis MDCCCLVI, hoc est: « Impetrantes posthac generales in« dulgentiarum concessiones teneri, sub poena nullitatis gratiae « obtentae, exemplar earumdem concessionum ad Secretariam sa« crae Congregationis deferre ».

9. Rebus huius partis liber protocolli destinabitur ac distinctum tabularium. Erunt etiam et administer maior titulo Substituti, et peculiares Consultores.

10. Congressus pro his negotiis constabit Cardinali a secretis, Adsessore, Commissario, et Substituto indulgentiarum.

11. Administri, Consultores, Cardinales, quibus de hisce rebus erit agendum, non obstringentur circa eas speciali vinculo secreti S. Officii, sed communi a praesenti lege praescripto.

---

procederà in conformità delle regole in proposito stabilite dalla Cost. *In ipsis* 6 Luglio 1669 di Clemente IX, le quali rimangono in pieno vigore. Sarà quindi suo compito « risolvere ogni difficoltà e dubbio che sorgesse « nelle indulgenze, udito però il Romano Pontefice circa le cose più gravi « e più difficili: correggere e riformare gli abusi, che in esse s'introduces« sero, omettendo ogni solennità di giudizio; rimettere ai propri giudici le « cause richiedenti la forma giudiziale; vietare la stampa delle indulgenze « false, apocrife e non discrete; riconoscere ed esaminare le stampate, e « rigettarle a nome del Romano Pontefice, dopo averne fatta relazione; e « usar moderazione nel concedere le indulgenze ».

Rimane egualmente fermo il disposto del decreto della sacra Congregazione delle Indulgenze e Reliquie, approvato da Benedetto XIV il 28 Gennaio 1756, e riconfermato da Pio IX il 14 Aprile 1856, cioè: « Per l'av« venire gl'impetranti concessioni generali d'indulgenze, sono tenuti, sotto « pena di nullità della grazia ottenuta, ad esibire la copia delle stesse con« cessioni alla Segreteria della sacra Congregazione ».

9. Per le materie di questa sezione vi sarà un libro di protocollo ed un archivio a parte. Vi sarà anche un Officiale maggiore col titolo di Sostituto ed alcuni Consultori speciali.

10. Il Congresso per questa speciale materia viene formato dal Cardinale Segretario, dall'Assessore, dal Commissario e dal Sostituto delle indulgenze.

11. Gli Officiali, i Consultori ed i Cardinali, che si dovranno occupare di queste materie, non saranno relativamente ad esse vincolati dal segreto speciale del S. Offizio, ma solo da quello comune del regolamento generale.

12. Indulgentiarum petitiones, dubia, occurrentes quaestiones, relata prius in librum protocolli, ad Substitutum transmittentur primo eius examini subiicienda.

13. Si, quemadmodum superius praescriptum est *cap. II. Norm. pecul.*, agatur de gratia, quae secundum vigentem consuetudinem communiter concedi soleat, et si dubiorum et quaestionem solutio obvia et perspicua fiat ex iam probatis receptisque sententiis, res in Congressu diiudicari poterit, ad normam facultatum, quas Pontifex Maximus concedendas censuerit.

Sin aliter, res in plena Congregatione tractabitur cum folio officii per Substitutum redigendo, atque uno aut pluribus Consultorum suffragiis. De soluta vero quaestione relatio erit peragenda Pontifici.

14. Mittentur per Breve indulgentiae perpetuae, itemque ex temporariis illae, quae totam dioecesim, provinciam, regionem, vel universam Ecclesiam complectuntur: tum etiam facultates perpetuae applicandi indulgentias alicui piae supellectili.

Substitutus ab indulgentiis cum Cancellario Brevium communicabit de rebus necessariis ad exsecutionem Brevis.

15. Epistolae ac rescripta de indulgentiis a Congregatione Sancti Officii exarata, subscriptum gerent nomen Cardinalis a secretis, aut alicuius ex Emi Patribus eiusdem sacri Consilii, contra posita subscriptione Adsessoris, eoque impedito, Substituti ab indulgentiis.

Art. II. — *Congregatio Consistorialis.*

1. Post Cardinalem a secretis, maiores administri sunt Adsessor et Substitutus.

---

12. Le domande di concessioni di indulgenze, i dubbi, le questioni che venisssero proposte, dopo registrate nel libro di protocollo saranno passate al Sostituto per un primo esame.

13. Se, in conformità al sopra disposto *cap. II. Norme spec.*, si tratti di grazia che secondo le prassi vigente, si soglia abitualmente concedere, e se i dubbi e le questioni trovino un'ovvia e chiara soluzione nelle massime già stabilite, la cosa portrà essere risoluta in Congresso, secondo le facoltà che il Sommo Pontefice crederà di concedere.

In caso diverso essa sarà trattata in piena Congregazione, col foglio d'Officio da redigersi dal Sostituto, ed uno o più voti dei Consultori. E della risoluzione si dovrà fare relazione al Santo Padre.

14. Saranno spedite per Breve le indulgenze perpetue, e le temporanee estese a tutta una diocesi, provincia, regione, od a tutta la Chiesa, e le facoltà a vita di applicare le indulgenze a qualche oggetto di devozione.

Il Sostituto delle indulgenze farà le comunicazioni necessarie al Cancelliere dei Brevi per la spedizione del Breve.

15. Le lettere ed i rescritti relativi alle indulgenze, spediti dal S. Offizio, saranno firmati dal Cardinal Segretario, o da un altro dei Cardinali della stessa sacra Congregazione, colla controfirma dell'Assessore, e questi impedito, del Sostituto delle indulgenze.

Art. II. — *Congregazione Concistoriale.*

1. Officiali maggiori, dopo il Cardinale Segretario, sono l'Assessore ed il Sostituto.

2. Collegium erit Consultorum, iuxta praescriptum Constitutionis *Sapienti consilio*.

3. Habebitur quoque sufficiens administrorum minorum numerus pro expediendis negotiis huius Congregationis propriis, iuxta statuta in *cap. VI* praecedenti.

4. Praeter commune iusiurandum, omnes qui aliquo munere in hac sacra Congregatione funguntur, illud etiam dabunt, quod Sancti Officii iusiurandum dicitur, his verbis expressum:

« In nomine Domini.

« Ego N. N. sub poena excommunicationis latae sententiae ipso « facto et absque alia declaratione incurrendae, a qua, praeterquam « in articulo mortis, a nullo nisi a Summo Pontifice, ipso quidem « Cardinali Poenitentiario excluso, absolvi possim; et sub aliis poenis « etiam gravissimis arbitrio Summi Pontificis mihi in casu transgres« sionis infligendis, spondeo, voveo ac iuro, inviolabile secretum me « servaturum in omnibus et singulis quae ad Episcoporum, Admi« nistratorum Apostolicorum aliorumque Ordinariorum electionem, « vitam, mores agendique rationem delata sint; itemque in omnibus « quae ad dioecesum erectionem seu earumdem unionem spectent, « exceptis dumtaxat ii quae in fine et expeditione eorumdem nego« tiorum legitime publicari contingat: et hoc secretum me serva« turum cum omnibus qui eodem iuramenti vinculo constricti non « sint, et cum iis etiam qui quamvis hoc secreto teneantur et ad « Congregationem Consistorialem pertineant, nihilominus in Urbe « habitualiter non commorantur: neque unquam, directe, nutu, verbo, « scriptis, aut alio quovis modo et sub quocumque colorato prae« textu, etiam maioris boni aut urgentissimae et gravissimae causae, » contra hanc secreti fidem quidquam commissurum, nisi peculiaris « facultas aut dispensatio expresse mihi a Summo Pontifice tributa « fuerit.

« Denique si supplices libellos, commendationes aut litteras de « memoratis negotiis a qualibet persona receperim, sacrae Congre« gationi rem patefaciam.

« Sic me Deus adiuvet, et haec sancta Dei Evangelia, quae « meis manibus tango ».

---

2. Vi sarà un collegio di Consultori secondo il prescritto della Costit. *Sapienti consilio*.

3. Vi sarà anche un numero sufficiente di officiali minori pel disimpegno degli affari propri di questa Congregazione, in conformità al disposto del *capo VI* precedente.

4. Oltre il giuramento comune, tutti gli addetti a questa Congregazione dovranno prestare il giuramento detto del Sant'Offizio nei termini seguenti.

FORMOLA DEL GIURAMENTO

(*Come sopra*).

5. Invitationes ad sollemnia pro decernendis Sanctorum Caelitum honoribus, ad aliasque sacras celebritates, fient per huius Congregationis epistolas.

6. Plenae Congregationi ius competit nominandi Episcopos omnes, stabiles Ordinarios dioecesanos, Visitatores Apostolicos dioecesum. Ad eamdem pertinet novas dioeceses constituere, constitutas unire; canonicorum collegia, seu *Capitula*, erigere; Visitatorum atque Ordinariorum de statu suarum dioecesum relationes expendere; dioecesano regimini ac Seminariis universim prospicere; specialiter vero iis omnibus occurrere quae graviora videantur, prout ante praescriptum est; denique in conflictatione iurium dubia solvere circa competentiam omnium Officiorum, excepta Congregatione Sancti Officii, quae ipsa per se de sua competentia iudicabit, iuxta superius dicta.

In Episcopis nominandis, quoties id ei competat, Congregatio Consistorialis inhaerebit normis Constitutionis *Romanis Pontificibus*, diei XVII mensis Decembris MDCCCCIII.

7. Ad Congressum pertinet, praeter ea quae communibus huius legis normis sunt constituta, nominare Administratores Apostolicos temporarios dioecesum, ubi necessitas urgeat; acta omnia conficere ad praeparandam positionem super eligendis in Italia Episcopis, et ad reliqua in plena Congregatione discutienda; ea providere quae dioecesum ac Seminariorum ordinarium regimen spectant, qualia sunt dispensationes Episcopis a commorando in sua sede, facultas iisdem protrahendi relationem de statu dioecesis, aliaque huiusmodi; quaecumque denique ad solvendam pro eiusdem Congregationis actis pecuniam referuntur.

---

5. Gli inviti generali dei Vescovi, per le Canonizzazioni e per le altre sacre solennità, saranno fatti con lettere di questa Congregazione.

6. Sono di competenza della piena Congregazione tutte le nomine dei Vescovi, degli Ordinari diocesani stabili e dei Visitatori Apostolici delle diocesi; l'erezione di nuove diocesi e l'unione delle esistenti, e la fondazione dei Capitoli; l'esame dei rapporti dei Visitatori e delle relazioni degli Ordinari sullo stato delle loro diocesi: ogni provvedimento d'indole generale per il governo diocesano e per i Seminari, e quelli d'indole particolare che presentino una non ordinaria gravità in conformità al disposto superiormente; in fine il giudizio sui dubbi o conflitti di competenza di tutti i dicasteri, eccettuato il Sant'Offizio, il quale della sua competenza giudicherà da per sè, come è disposto nell'articolo precedente.

Per le nomine dei Vescovi, nei casi di sua competenza, la Concistoriale si atterrà alle norme stabilite nella Costituzione *Romanis Pontificibus* del 17 Dicembre 1903.

7. Di competenza del Congresso, oltre quanto stabiliscono le norme generali del regolamento, sono le nomine degli Amministratori Apostolici temporanei in caso di urgenza; tutti gli atti necessari per preparare la ponenza per l'elezione dei Vescovi in Italia e per tutto il resto da discutersi in piena Congregazione; i provvedimenti per il governo diocesano e per il regime dei Seminari d'indole ordinaria, come dispensa di residenza per i Vescovi, dilazione per la presentazione della relazione sullo stato della diocesi, ecc.: ed in fine tutto quello che riguarda le tasse per gli atti della stessa Congregazione.

8. Relationes de statu dioecesum, nisi gravior urgeat providendi ratio, ad plenam Congregationem non deferentur seorsim singulae, sed pro variis provinciis regionibusve coniunctae.

Adiutor autem in redigendo summario res adnotabit maioris momenti, sive quae bene sive quae male successerint.

9. Idem fere servabitur in relationibus Visitatorum Apostolicorum.

10. Nominationes omnes, quae solent in Consistorio promulgari, non aliter fient, nisi per litteras signo Romani Pontificis impressas, seu per Bullam.

Eadem ratione decreta mittentur alicuius novae constituendae dioecesis, aut canonicorum collegii, seu Capituli, aut uniendarum dioecesum.

11. Administri maiores Congregationis Consistorialis significationes opportunas ad Bullam conficiendam maioribus Cancellariae administris exhibebunt. Eiusmodi significatio in Cancellaria retinebitur, et Bulla, debito sigillo et subscriptione munita secundum proprias Cancellariae Apostolicae normas, quamprimum transmittetur ad Officium a secretis Congregationis Consistorialis.

12. Quae pro Bullae expeditione imponetur solvenda pecunia, Congregationi Consistoriali tradetur integra.

Ad hunc finem administri maiores aut adiutores Congregationis Consistorialis constituent pretium, quod referetur in librum; et ab administris expeditionem secundum normas communes percipietur.

---

8. Le relazioni sullo stato delle diocesi, meno il caso di qualche urgente provvedimento, non saranno portate in piena Congregazione isolatamente, ma riunite in gruppi per provincie o regioni.

E l'aiutante nel compilare il foglio riassuntivo dovrà notare le cose più importanti sia in bene sia in male.

9. Lo stesso si osserverà possibilmente nei rapporti dei Visitatori Apostolici.

10. Tutte le nomine, che si sogliono preconizzare in Concistoro, dovranno spedirsi sempre e solamente per Bolla.

In egual modo saranno spediti i decreti di erezione di nuove diocesi, di fondazioni di Capitoli, e di unione di diocesi esistenti.

11. Gli Officiali maggiori della Congregazione Concistoriale daranno le opportune partecipazioni agli Officiali maggiori della Cancelleria per la compilazione della Bolla. Tale partecipazione rimarrà nella Cancelleria, e la Bolla, debitamente sigillata e firmata secondo le norme proprie della Cancelleria Apostolica, nel più breve termine possibile verrà rimessa alla Segreteria della Concistoriale.

12. La tassa, che secondo i casi sarà imposta per la spedizione della Bolla, dovrà versarsi per intero alla Concistoriale.

Ed a tale effetto gli Officiali maggiori o gli aiutanti della Concistoriale fisseranno l'importo dovuto, che sarà quindi registrato e riscosso dagli officiali di spedizione secondo le norme comuni.

Art. III. — *Congregatio de Sacramentis.*

1. Maiores administri, post Cardinalem Praefectum, erunt Praelatus a secretis et Subsecretarii tres.

2. Theologi et sacri iuris periti aliquot, a Summo Pontifice delecti, munere Consultorum fungentur.

3. Aderit quoque congruus administrorum minorum numerus.

4. Ex tribus Subsecretariis unus, cum adiutore ac scriptoribus aliquot, in petitiones omnes circa impedimenta matrimonii praecipue incumbet.

5. Alter Subsecretarius, cum adiutore ac scriptoribus aliquot, ceteras curabit preces ad matrimonia pertinentes, uti sanationes in radice, natalium restitutiones, quaestiones de iustis aut irritis coniugiis vel de dispensatione in matrimonio rato, dubia, et huiusmodi alia.

6. Tertius Subsecretarius, cum adiutore et aliquot scriptoribus sacrae Ordinationis aliorumque Sacramentorum rebus, excepto matrimonio, vacabit.

7. Protocolli duo libri sunto; alter precum pro dispensationibus ab impedimentis matrimonii; alter postulationum ceterarum, sive quae ad matrimonium sive quae ad reliqua Sacramenta referantur.

Bini administri primo protocolli libro redigendo praecipue operam dabunt; bini secundo.

8. Etiam tabularium duplici parte constabit; altera, cui erunt reservatae positiones dispensationum ab impedimentis matrimonii, altera pro ceteris.

Art. III. — *Congregazione dei Sacramenti*

1. Officiali maggiori, dopo il Cardinale Prefetto, sono il Segretario e tre Sottosegretari.

2. Alcuni teologi e canonisti, nominati dal Sommo Pontefice, presteranno l'opera loro come Consultori.

3. Vi sarà anche un sufficiente numero di officiali minori.

4. Un Sottosegretario, con un aiutante ed alcuni scrittori, sarà principalmente destinato a provvedere a tutte le domande di dispensa dagl'impedimenti matrimoniali.

5. Un altro Sottosegretario, con un aiutante ed alcuni scrittori, avrà cura di tutte le altre istanze in materia matrimoniale, come sanazioni in radice, legittimazione della prole, questione di validità o nullità di matrimonio o di dispensa del matrimonio *rato*, dubbi, ecc.

6. Il terzo Sottosegretario, con un aiutante e alcuni scrittori, attenderà a quanto risguarda la sacra Ordinazione e gli altri Sacramenti, eccetto il matrimonio.

7. I libri di protocollo saranno due; uno per le istanze di dispensa dagli impedimenti matrimoniali; un secondo per tutte le altre istanze relative sia al matrimonio sia agli altri Sacramenti.

Due officiali attenderanno principalmente alla compilazione del primo registro; due altri a quella del secondo.

8. Anche l'Archivio sarà diviso in due sezioni, una per le posizioni di dispensa dagli impedimenti matrimoniali, l'altra per le altre.

9. Potestas huius Congregationis propria statuta est a Constitutione *Sapienti consilio.*

10. Peculiariter vero ad eam pertinet has concedere facultates, quae ad omnem tollendam ambiguitatem heic recensentur, hoc est

a) adservandi SSmam Eucharistiam in templis aut in sacellis eo iure carentibus;

b) celebrandi Sacrum in sacellis privatis, et cetera largiendi privilegia quae in hac re concedi solent, ipsius decori sacelli advigilans;

c) erigendi altaris ad litandum sub dio;

d) celebrandi ante auroram et post meridiem;

e) legendi Missam feria V in Coena Domini, itemque tres Missas Nativitatis Domini, noctu, in sacellis privatis, cum distributione SSmae Eucharistiae;

f) utendi pileolo vel capillamento in celebratione Missae aut in deferenda SSma Eucharistia;

g) coeco aut coecutienti ut litare possit cum facultate legendi Missam votivam B. M. Virginis aut pro defunctis;

h) celebrandi Sacrum in navibus;

i) Episcopum consecrandi die alio ab iis qui in Pontificali Romano statuti sunt;

k) sacros Ordines extra tempora conferendi;

l) eximendi fideles, ipsosque Sodales religiosos, quoties opus sit, a lege ieiunii eucharistici.

---

9. Le facoltà proprie di questa Congregazione sono definite dalla Cost. *Sapienti consilio.*

10. Specialmente poi alla medesima è riservato di concedere le seguenti facoltà, che si crede opportuno qui specificare per togliere ogni incertezza, cioè:

a) di conservare il SSmo Sacramento nelle chiese o negli oratorii, che non ne hanno il diritto;

b) di celebrare la santa Messa in oratorii privati, di concedere gli altri privilegi che sono in uso per tale materia, e di giudicare della decenza degli oratorii medesimi;

c) di poter erigere un altare per celebrare la santa Messa all'aperto;

d) di celebrare avanti l'aurora e dopo il mezzodì;

e) di celebrare la Messa letta nel Giovedì santo, e le tre Messe di Natale negli oratorii privati, nella notte, con la distribuzione della Santissima Eucaristia;

f) di far uso dello zucchetto o della parrucca durante la celebrazione della Messa o nel trasporto del SSmo Sacramento;

g) di celebrare e di recitare la Messa votiva di Maria SSma o dei defunti, ad un cieco o quasi cieco;

h) di celebrare la Messa sulle navi;

i) di consacrare un Vescovo in un giorno diverso da quelli stabiliti nel Pontificale Romano;

k) di poter tenere la sacra Ordinazione *extra tempora;*

l) di dispensare i fedeli ed anche i religiosi, quando ne sia il caso, dal digiuno eucaristico.

11. Plenae Congregationis iudicio reservatur

a) in re ad matrimonium pertinente, examen petitionum dispensationis ab impedimentis difficultatem non communem exhibentibus, sive ea exsurgat ex natura rei sive ex dubio de legitima dispensandi causa; separatio coniugum non pacifica; sanationes in radice; natalium restitutiones difficilioris negotii, cognitio causarum irriti matrimonii ac dispensationum super matrimonio rato, quae plenae Congregationis iudicium postulent; denique dubia omnia iuris circa disciplinam sacramenti matrimonii, quibus obvia et perspicua solutio nulla inveniatur in causis alias decisis, prout superius dictum est;

b) in ceteris Sacramentis, quaestiones omnes disciplinam spectantes, quarum flagitetur solutio, si haec in sententiis iam probatis et in rebus alias iudicatis nulla habeatur: item petitiones gratiarum ac dispensationum non communium, quae a Congressu disceptatione digna videantur. Quapropter plenae Congregationi competent dispensationes ab irregularitate ad sacram Ordinationem in casibus dubiis vel difficilioribus, aut ubi impetrata gratia in dedecus cessura sit ecclesiastici coetus; supplices libelli circa irritam sacram Ordinationem aut circa eiusdem obligationes, aut ab his exemptionem, ubi causa solo disciplinae tramite tractanda sit; quaestiones iuris de loco, tempore, conditionibus ad Sacrum faciendum, ad ipsum geminandum, ad recipiendam adservandamque Eucharistiam necessariis; item de loco, tempore, conditionibus ab ecclesiastica disciplina requisitis ad cetera Sacramenta legitime ministranda et recipienda; simulque petitae hac de re dispensationes extraordinariae.

---

11. Al giudizio della piena Congregazione è riservato

a) in materia matrimoniale, l'esame delle domande di dispense dagl'impedimenti che presentino straordinarie difficoltà, sia in sè sia per la legittimità delle cause; la separazione dei coniugi non pacifica; le sanazioni in radice; le legittimazioni dei figli che presentino gravi difficoltà; l'esame delle cause di nullità di matrimonio e di dispensa dal matrimonio *rato*, nei casi che esigano il giudizio della piena Congregazione; ed in fine tutti i dubbi giuridici circa la disciplina del sacramento del matrimonio, i quali non trovino una soluzione ovvia e chiara nelle massime stabilite, in conformità al sopra disposto;

b) negli altri Sacramenti, tutte le questioni disciplinari di cui si richiedesse la soluzione, e che non avessero un'ovvia e chiara soluzione nelle massime stabilite e nelle risoluzioni già date: e le domande di grazie e dispense straordinarie, che dal Congresso si giudicassero meritevoli di discussione. Laonde saranno di competenza della piena Congregazione le dispense d'irregolarità per la sacra Ordinazione nei casi dubbi, o difficili, o quando la grazia potesse riuscire indecorosa allo stato ecclesiastico; le istanze di nullità di sacra Ordinazione o degli obblighi della medesima, o di dispensa da questi obblighi, quando la causa si debba trattare in linea solamente disciplinare; le questioni di massima circa il luogo, il tempo e le condizioni necessarie per la celebrazione della santa Messa, per la *binazione*, per la Comunione eucaristica e per la conservazione della SSma Eucaristia; e circa il luogo, il tempo e le condizioni richieste dalla disciplina ecclesiastica per legittimamente amministrare e ricevere gli altri Sacramenti; non che le dispense straordinarie domandate in tale materia.

12. Ad Congressum pertinet iudicium de rebus ad plenam Congregationem deferendis, eorumque omnium instructio quae habendo consilio afferant lucem, sive institutis de facto investigationibus, sive exquisitis unius alteriusve Consultoris, aut etiam omnium, sententiis.

Eidem Congressui iudicare licet, atque etiam concedere, pro facultatibus quas Pontifex Maximus Cardinali Praefecto et Praelato a secretis tribuendas censuerit, dispensationes ab impedimentis matrimonii, ad normas inferius exhibendas.

Pariter ad Congressum pertinet ab aetatis ac tituli defectu dispensationes clero saeculari concedere; ab eucharistico ieiunio dispensare; permittere ut Augustum Sacramentum adservetur in ecclesiis et oratoriis quae hoc iure carent, et ut sanctum sacrificium celebretur in privatis sacellis, in iis casibus quibus huiusmodi gratiae impertiri solent, ad vigentis disciplinae normas et secundum communem legem superius memoratam.

13. Documento forma Brevis, redacto tamen in huius Congregationis Officio secreto, mittentur dispensationes ab impedimentis matrimonii cuiusvis gradus, modo honestae naturae, si dispensationes ipsae sint maioribus obnoxiae taxationibus.

Ceterae dispensationes documento mittentur forma rescripti.

14. Indulta privati sacelli cuiusvis generis, sui, familiae, aliorumve commodi causa petita, mittentur per Breve in proprio Secretariae Status officio redigendum.

Ab hac tamen lege eximuntur sacerdotes vel senio vel morbo

---

12. Al Congresso appartiene giudicare quello che deve essere portato in piena Congregazione, e preparare quanto è necessario per un giusto giudizio in proposito, sia richiedendo informazioni per le cose di fatto, sia domandando i voti di uno o più Consultori, o anche dell'intera Consulta, in merito alla causa.

Gli appartiene inoltre giudicare, ed anche concedere. secondo le facoltà che il Sommo Pontefice crederà attribuire al Cardinale Prefetto ed al Segretario, le dispense dagl'impedimenti matrimoniali, in conformità delle norme che si daranno in seguito.

Egualmente al Congresso appartiene concedere le dispense dal difetto di età e di titolo per gli ordinandi del clero secolare; le dispense dal digiuno eucaristico; le facoltà di conservare il SS.mo Sacramento nelle chiese e negli oratori che non ne hanno diritto, e di celebrare la santa Messa negli oratori privati, nei casi in cui queste grazie sogliònsi abitualmente concedere, secondo la vigente disciplina ed in conformità della regola generale sopra menzionata.

13. Saranno spedite con documento in forma di Breve, redatto però nella Segreteria di questa stessa Congregazione, le dispense dagl'impedimenti matrimoniali di qualsiasi grado, purchè di natura onesta, quando siano gravate di tasse maggiori.

Le altre dispense saranno spedite con documento a forma di rescritto.

14. Gl'indulti di oratori privati di qualsiasi genere, richiesti per comodità propria, della propria famiglia, o di altri, saranno spediti per Breve, redatto nella rispettiva sezione della Segreteria di Stato.

Si fa solo eccezione per gli indulti richiesti da sacerdoti vecchi od infermi, i quali non siano in condizione di soddisfare le spese del Breve.

affecti, qui solvendo pares non sint. Ad hos gratia mittetur formâ rescripti et ad normas huius legis *cap. XI, Norm. comm.*

15. Indulta perpetua SSmae Eucharistiae adservandae in aliquo templo vel sacello, privilegii huius expertibus, pariter per Breve mittenda sunt. Temporaria mittentur per rescriptum, iisdem quae superiore numero normis.

16. Ubi gratia per Breve mittenda sit, Praelatus a secretis aut Subsecretarius, ad quem negotium pertinet, certiorem de re faciet Cancellarium Brevium cum eoque opportunas normas communicabit. Ille vero, cuius interest, hoc Officium adibit, suum documentum recepturus.

17. Si Summus Pontifex consuetas Congregationi facultates concedat, circa dispensationes ab impedimentis matrimonii serventur hae leges

a) in impedimentis *minoris gradus*, de quibus inferius *num. 19*, ubi nihil obstet quominus dispensatio concedatur, gratiae concessio, loco maiorum Praepositorum, a Subsecretario *dispensationum*, aut ab eius adiutore signatur;

b) in impedimentis *maioris gradus*, de quibus proximo *num. 20*, si nihil pariter obstet, dispensatio a Cardinali Praefecto conceditur, aut a Praelato a secretis.

18. In dubiis, Subsecretarius de re conferet cum Praelato a secretis aut cum Cardinali Praefecto; hic ad Congressum plenamve Congregationem referet; ad ultimum, prout res ferat, relatio fiet Summo Pontifici.

Per questi si spedirà la grazia a modo di rescritto e secondo le regole del *cap. IX Norme gener.* del regolamento.

15. Gl'indulti perpetui di conservare il SS.mo Sacramento in qualche chiesa od oratorio, che non ne abbiano il diritto, dovranno egualmente spedirsi per Breve. I temporanei si spediranno per rescritto, colle stesse norme date nel numero superiore.

16. Dovendosi spedire la grazia per Breve, il Segretario od il Sottosegretario, cui la materia spetta, darà la partecipazione e le norme opportune al Cancelliere dei Brevi. E l'interessato dovrà recarsi a quest'Officio per il ritiro del documento che lo riguarda.

17. Se il Sommo Pontefice concede alla sacra Congregazione le facoltà consuete, per la dispensa dagli impedimenti matrimoniali si osserveranno le norme seguenti

a) per gli impedimenti di *grado minore*, di cui sotto al *num. 19.°*, quando non vi sia difficoltà per la concessione della dispensa, la grazia viene segnata per la concessione, in luogo dei Superiori maggiori, dal Sottosegretario *per le dispense*, o dal suo aiutante;

b) per gl'impedimenti di *grado maggiore*, di cui al seguente *num. 20.°*, parimenti se non vi sia difficoltà, la dispensa vien concessa dal Cardinale Prefetto o dal Prelato Segretario.

18. Nei casi dubbi il Sottosegretario si riferirà al Segretario od al Cardinale Prefetto; questi al Congresso od alla piena Congregazione; ed in ultimo, secondo i casi, se ne farà relazione al Santo Padre.

19. Dispensationes *gradus minoris* sunt ab impedimentis

a) consanguinitatis et affinitatis tertii et quarti gradus lineae collateralis, sive aequalis sive inaequalis, hoc est quarti gradus mixti cum tertio, et quarti vel tertii mixti cum secundo;

b) affinitatis in primo gradu, et in secundo simplici vel mixto cum primo, ubi hoc impedimentum ex illicito commercio procedat;

c) cognationis spiritualis cuiusvis generis,

d) publicae honestatis, sive per sponsalia sive per matrimonium, super quod iam dispensatum sit, fueritque solutum.

20. Dispensationes *maioris gradus* concedi solitae, interveniente legitima causa, sunt ab impedimentis

a) consanguinitatis secundi gradus lineae collateralis aequalis, et secundi vel tertii gradus primum attingentis;

b) affinitatis primi et secundi gradus lineae collateralis aequalis, et secundi vel tertii gradus primum attingentis;

c) criminis ex adulterio cum promissione futuri matrimonii.

21. Dispensationes a minoribus impedimentis concedentur omnes *ex rationabilibus causis a S. Sede probatis.* Sic vero concessae perinde valebunt ac si *ex motu proprio et ex certa scientia* impertitae sint: ideoque nulli erunt impugnationi obnoxiae sive obreptionis vitio sive subreptionis.

22. Nisi Cardinalis Praefectus aut Praelatus a secretis aliquam sibi petitionem aut plures reservarint, supplices libelli omnes ad impetrandam dispensationem ab impedimentis, relati prius in tabulas, a protocollo ad Subsecretarium dispensationum eiusque adiutorem transmittentur.

---

19. Dispense di *grado minore* sono quelle dagli impedimenti

a) di consanguinità e di affinità di terzo e quarto grado in linea collaterale, sia pari sia dispari, cioè di quarto grado misto con il terzo, e di quarto o terzo misto con il secondo;

b) di affinità in primo grado, ed in secondo semplice o misto con il primo, quando questo impedimento provenga da relazione illecita;

c) di cognazione spirituale di qualsiasi specie;

d) di pubblica onestà, sia per sponsali sia per matrimonio *rato* già dispensato e disciolto;

20. Dispense di *grado maggiore* solite a concedersi, data una giusta causa, sono quelle dagli impedimenti

a) di consanguinità di secondo grado in linea collaterale eguale, e di secondo o terzo grado misto con il primo;

b) di affinità di primo e secondo grado in linea collaterale eguale, e di secondo o terzo grado misto con il primo;

c) di delitto a causa di adulterio con patto di futuro matrimonio.

21.° Le dispense dagl'impedimenti minori saranno tutte concesse *ex rationabilibus causis a S. Sede probatis.* Elargite in tal modo varranno come se fossero concesse *ex motu proprio et ex certa scientia;* e non saranno quindi più impugnabili per vizio di orrezione o surrezione.

22.° Quante volte il Cardinale Prefetto od il Segretario non abbiano riservato a sè qualche istanza o gruppo di istanze, tutte le domande per dispensa dagl'impedimenti, dal Protocollo, dopo la registrazione, passeranno al Sottosegretario *per le dispense* ed al suo aiutante.

Hi, opere inter sese aequa ratione distributo, quae ad ipsos pertinent, secernent a ceteris. Supplicibus libellis sibi reservatis consulent, signando gratiae concessionem initialibus sui nominis et cognominis litteris. Iidem constituent, debeatne dispensatio esse gratuita, an et quanti taxanda. Si vero gratia mittenda sit forma Brevis, id adnotare ne omittant. Post haec supplices libellos, quibus fuerit provisum, scriptoribus expediendos committent.

De ceteris petitionibus, quamprimum ad Cardinalem referent aut ad Praelatum a secretis ut opportune ipsi provideant.

13. Cardinalis et Praelatus a secretis, legitime impediti, possunt negotium Subsecretario committere largiendi dispensationes sibi reservatas, intra limites et cautelas quas duxerint necessarias.

24. In dispensationibus minoris gradus et in negotiis minoris momenti poterit documento subscribere Subsecretarius ad quem pertinet res, aut, hoc impedito, alteruter e duobus reliquis Subsecretariis, contra posita subscriptione amanuensis qui documentum exaravit tamquam *officialis*.

In maioris gradus dispensationibus et in negotiis maioris momenti documento subscribet Cardinalis Praefectus, aut alius eiusdem Congregationis Cardinalis, contra posita subscriptione Praelati a secretis, aut, hoc impedito, alicuius e Subsecretariis, ut in superiore numero.

Art. IV. — *Congregatio Concilii.*

1. Administri maiores, post Cardinalem Praefectum, sunt Praelatus a secretis et Subsecretarius.

Essi, dividendosi equamente il lavoro, scevereranno ciò che è di loro competenza, dal resto. Provvederanno alle domande di loro spettanza, segnando la grazia con le iniziali del loro nome e cognome, e stabiliranno se la dispensa debba essere gratuita, o tassata, ed in qual proporzione. Qualora la grazia debba essere spedita per documento in forma di Breve, aggiungeranno anche questa indicazione. Passeranno quindi le istanze provviste agli scrittori.

Per le altre faranno al più presto la relazione al Cardinale od al Segretario per gli opportuni provvedimenti.

23.° In caso di legittimo impedimento, il Cardinale ed il Segretario possono commettere al Sottosegretario di provvedere alle domande delle dispense loro riservate, con quelle restrizioni e cautele che stimeranno necessario stabilire.

24.° Il documento per le dispense di grado minore, i rescritti e le lettere di minore importanza, potranno firmarsi dal Sottosegretario cui la materia spetta, o da uno degli altri due, qualora quegli sia impedito, e controfirmarsi dallo scrittore che ha steso l'atto come *officiale*.

Il documento per le dispense di grado maggiore, i rescritti e le lettere di maggiore gravità, saranno firmati dal Cardinale Prefetto o da altro Cardinale della stessa Congregazione, e controfirmati dal Segretario, e, questi impedito, da uno dei Sottosegretari, come nel numero precedente.

Art. IV. — *Congregazione del Concilio.*

1.° Officiali maggiori, dopo il Cardinale Prefetto, sono il Segretario ed il Sottosegretario.

2. Erit collegium Consultorum a Summo Pontifice renuntiandorum, quorum aliqui probati sint temporalium etiam gerendarum rerum peritia.

3. Aliquot etiam minores administri erunt, iuxta normas superius datas.

4. Potestas huius Congregationis propria statuta est in Constitutione *Sapienti consilio.*

Ad omnem tamen tollendam ambiguitatem, quae forte in aliquibus casibus oriri posset, nonnullae heic peculiares singillatim recensentur facultates, quae uni Concilii Congregationi reservantur. Eius itaque dumtaxat erit in posterum concedere

a) collegiis canonicorum, seu Capitulis, dispensationes ab obligatione celebrandi Missam feriae ac vigiliae; Missae canendae et applicandae conventualis; canendi atque in choro recitandi horas canonicas;

b) tum Capitulis, tum singulis e clero saeculari, anticipationem recitationis officii matutini;

c) Capitulis, anticipationem Vesperarum et Completorii ante meridiem;

d) sacerdotibus e clero saeculari commutationem recitationis officii divini cum aliis precibus;

e) dispensationem a ieiunio praescripto ante consecrationem sacrarum aedium;

f) facultatem in interno templi vel publici sacelli pariete fenestram faciendi extruendique parvi chori, aut aperiendi ostii, quo privatus aditus patefiat;

2.° V'avrà un collegio di Consultori da nominarsi dal Santo Padre, fra i quali alcuni dovranno essere particolarmente competenti per gli affari di ordine amministrativo e temporale.

3.° Vi sarà anche un numero sufficiente di officiali minori, secondo le norme date superiormente.

4.° Le facoltà proprie di questa Congregazione trovansi stabilite nella Costituzione *Sapienti consilio.*

Per togliere però ogni dubbio, che in alcuni casi potrebbe sorgere, si enumerano qui particolarmente talune facoltà, che sono esclusivamente riservate alla Congregazione del Concilio. Ad essa quindi unicamente spetta per l'avvenire di concedere.

a) ai Capitoli la dispensa dall'obbligo della Messa di feria e di vigilia; dal canto ed anche dall'applicazione della conventuale; dal canto ed anche dalla recita in coro delle ore canoniche;

b) l'anticipazione della recita del Mattutino tanto ai Capitoli, quanto ai singoli sacerdoti secolari;

c) l'anticipazione del Vespero e della Compieta nel mattino ai Capitoli;

d) la commutazione della recita dell'officio divino in altre preci ai sacerdoti secolari:

e) la dispensa dal digiuno prescritto avanti la consacrazione delle chiese;

f) la facoltà di poter aprire, nel muro interno d'una chiesa o di un pubblico oratorio, una finestra, un coretto, od una porta privata d'accesso;

g) dispensationem a laurea doctoris sive ex tabulis institutionis sive ex lege praescripta ad beneficium vel officium aliquod assequendum, quorum largitio ad Ordinarium pertineat.

5. Item ad Concilii Congregationem spectat iudicium de controversiis omnibus circa potiorem dignitatis locum, seu *praecedentiam*, exceptis iis quae Sodales religiosos attinent, (quae controversiae Congregationi religiosorum Sodalium sunt reservatae), iisque pariter demptis quae *Cappellam*, Aulam pontificiam et Patres Cardinales spectant, ad Caeremonialem deferendae.

Item ad eam pertinet videre, administrationis et disciplinae tramite, de servitutibus, quas aedi sacrae se constituisse aliquis iactet, aut quas eidem velit imponere, qualia sunt habitatio in superiori contignatione, murorum impositio, atque horum similia.

6. Ad plenae Congregationis iudicium pertinent

a) examen dubiorum circa iuris interpretationem in huius Officii rebus, quae dubia nullam facilem solutionem atque perspicuam nanciscantur in constitutis legibus aut in alias decisis; examen petitarum gratiarum, dispensationum, indultorum, quae concedi fere non soleant eo modo, aut ea latitudine; aliaque, quemadmodum superius dictum est;

b) cognitio Conciliorum provincialium. — Qua in re, ad vigentis disciplinae normam, unius Consultoris primum exquiretur sententia; deinde horum Collegii, aut partis eiusdem, non infra numerum Consultorum quinque, per vices eligendorum. Tum vero adiutor regionis, ad quam pertinet provinciale Concilium, acta et suffragia typis imprimenda curabit.

---

g) la dispensa dalla laurea, richiesta dalle tavole di fondazione o da legge per ottenere un qualche beneficio od officio, se la collazione dei medesimi spetti all'Ordinario.

5. Egualmente spetta alla Congregazione del Concilio l'esame di tutte le controversie di precedenza deferite alla S. Sede, eccetto quelle che riguardano i religiosi, le quali sono riservate alla Congregazione dei Religiosi; e quelle che riguardano la Cappella, la Corte pontificia ed i Cardinali, le quali sono riservate alla Cerimoniale.

Parimenti le appartiene in via amministrativa e disciplinare il giudizio di ogni servitù che si vanti sopra una chiesa o vi si voglia imporre, come abitarvi sopra, addossarvi mura, ecc.

6. Al giudizio della piena Congregazione è riservato

a) l'esame dei dubbi giuridici nelle materie proprie di questo dicastero, i quali nelle leggi e massime già stabilite non abbiano un'ovvia e chiara soluzione; l'esame delle domande di grazie, dispense ed indulti, che non sogliansi ordinariamente concedere, o non si sogliono concedere nel modo o nell'estensione richiesta; ed altro, secondo quanto è sopra stabilito;

b) la revisione dei Concili provinciali. Ed a questo effetto, attenendosi alla disciplina vigente, si richiederà prima il voto di un Consultore, quindi quello del collegio dei Consultori (o di una sezione dello stesso collegio non minore di cinque Consultori da scegliersi per turno); e l'aiutante della regione, cui appartiene il Concilio provinciale, curerà la stampa degli atti e dei voti.

Pariter quidquid maioris ponderis in Episcoporum coetibus contigerit statutumve sit, ad plenam Congregationem referatur.

7. Congressus autem est, ad normam legis communis, necessaria parare ad negotiorum examen, quae plenae Congregationi sint reservata, ordinarias res expedire, solitas gratias concedere usitatis formis et pro facultatibus a Summo Pontifice acceptis.

8. In administrandae pecuniae negotiis, suae ac peculiares erunt servandae normae.

9. In rebus sanctae Domus Lauretanae, normae pariter serventur superius constitutae.

Art. V. — *Congregatio de Sodalibus religiosis*

1. Huius Congregationis administri maiores sunt pariter, post Cardinalem Praefectum, Praelatus a secretis et Subsecretarius.

2. Erit collegium Consultorum a Summo Pontifice eligendorum.

3. Erunt etiam aliquot officiales minores, quot necessarii sunt iuxta regulas superius datas.

4. Alterius ex adiutoribus proprium officium esto curare quae ad religiosos Ordines pertinent; alterius quae ad congregationes et omne genus instituta virorum; tertii quae ad congregationes et instituta mulierum.

Pro unoquoque horum munerum sui erunt scriptores distributi.

5. In decernendo quaenam in plena Congregatione tractanda sint, quaenam maioribus administris aut Congressui reservanda, prae

---

Si riferirà inoltre in piena Congregazione quanto d'importante possa essere avvenuto o siasi stabilito nelle Conferenze Vescovili.

7. Al Congresso spetta, in conformità della regola generale, preparare quanto è necessario per l'esame degli affari riservati alla piena Congregazione, il disbrigo degli affari ordinari e la concessione delle grazie consuete nei termini d'uso, e secondo le facoltà avute dal Sommo Pontefice.

8. Per la trattazione degli affari di ordine economico si osserveranno i regolamenti speciali propri della materia.

9. Per l'esame delle cose riguardanti il Santuario di Loreto, si seguiranno pure le regole sopra stabilite.

Art. V. — *Congregazione dei Religiosi.*

1. Officiali maggiori in questa Congregazione sono parimenti, dopo il Cardinale Prefetto, il Segretario ed il Sottosegretario.

2. Vi sarà un collegio di Consultori nominati dal Romano Pontefice.

3. Vi saranno anche gli officiali minori necessari, secondo le norme date superiormente.

4. Degli aiutanti uno avrà per sua speciale attribuzione le cose spettanti agli Ordini religiosi; l'altro quelle spettanti alle congregazioni ed agli istituti maschili di qualsiasi genere; il terzo quelle spettanti alle congregazioni ed istituti femminili.

Gli scrittori saranno analogamente divisi.

5. Nello stabilire quali cose siano da trattarsi in piena Congregazione, e quali riservate agli Officiali maggiori ed al Congresso, si avranno

oculis habeantur superius *cap. II* constitutae normae, et quae in memoratis hactenus Congregationibus indicatae sunt.

6. Decretum quo laudatur probaturque institutum aliquod, et decretum approbationis constitutionum, itemque substantialis mutatio quaevis in iam probatis institutis inducenda, ad plenam Congregationem semper pertinebunt.

Art. VI. — *Congregatio de Propaganda Fide.*

1. Congregatio haec retinet constitutionem, disciplinam agendique rationem sibi propriam, in iis omnibus quae cum dispositionibus Const. *Sapienti consilio* et praesentis legis componi possunt.

2. Iuxta vero ea quae pro aliis Congregationibus statuta sunt, in officio a secretis alius administer adiicietur, nempe Subsecretarius.

3. Indulta, quae hactenus haec sacra Congregatio concedere solebat iis etiam qui suae iurisdictioni non essent obnoxii, in posterum suis subditis tantum tribuet.

4. Congregatio de Propaganda Fide pro Negotiis ritus orientalis sua munia ex integro servabit. In iis tamen, quae internam Officii disciplinam et modum tractandi negotia spectant, huius legis normis sive communibus sive peculiaribus inhaerebit.

5. Circa huius Congregationis et Camerae Spoliorum administrationem, peculiaris norma quamprimum dabitur, quae, a speciali Cardinalium coetu revisa, per Emum Praefectum Summi Pontificis approbationi subiicietur.

---

avanti gli occhi le norme più sopra date nel *cap. II*, e quelle indicate nelle precedenti Congregazioni.

6. Il decreto di lode e d'approvazione di qualsiasi nuovo istituto, non che di approvazione delle costituzioni, come qualsiasi sostanziale modificazione allo stato d'istituti già approvati, sono sempre di competenza della piena Congregazione.

Art. VI. — *Congregazione di Propaganda Fide.*

1. Questa Congregazione conserva l'ordinamento, le regole ed il modo di agire che le sono propri, per quanto sieno compossibili con il disposto della Costituzione *Sapienti consilio* e del presente regolamenro.

2. In conformità però di quanto è disposto per le altre Congregazioni, nella Segreteria sarà aggiunto un Sottosegretario.

3. Gl'indulti, che finora questa sacra Congregazione soleva concedere anche ad altri, in avvenire limiterà ai suoi sudditi.

4. La Congregazione di Propaganda per i Riti orientali conserva tutte le sue attribuzioni. Però per tutto ciò, che riguarda l'interna disciplina del dicastero ed il modo di trattare gli affari, si atterrà alle norme generali e speciali del presente regolamento.

5. Quanto all'amministrazione dei beni di questa Congregazione e della Camera degli Spogli, sarà dato al più presto un particolare regolamento, che, riveduto da una speciale Commissione Cardinalizia, per mezzo dell'Emo Prefetto sarà sottoposto al Sommo Pontefice per l'approvazione

Art. VII. — *Congregatio Indicis.*

1. In ratione gerendarum rerum et in disciplina ac muniis administrorum haec Congregatio suas retinebit normas, se tamen conformando statutis Const. *Sapienti consilio* et praesentis legis.

2. Administri, Consultores, Cardinales huius Congregationis iusiurandum dabunt de secreto Sancti Officii servando, ut ipsis cognita sint quae ab eo sacro Consilio de prohibitione librorum agantur, ad normas memoratae Constitutionis.

Art. VIII. — *Congregatio SS. Rituum.*

1. Suam, quam hactenus, constitutionem retinet atque naturam, salvis praescriptionibus Const. *Sapienti consilio* atque huius legis in iis quae ad Congregationem hanc referuntur.

2. Itaque quum huius proprium et cum aliis non commune sit munus curandi ut, in universa Ecclesia latina, sacri ritus ac caeremoniae diligenter serventur in Sacro celebrando, in Sacramentis administrandis, in divinis officiis persolvendis; idcirco debet

a) advigilare liturgicis omne genus libris Ecclesiae latinae, eos inspicere, corrigere aut reprobare, salva Sancti Officii competentia in iis quae fidei capita, seu dogmata, respiciunt;

b) excutere atque approbare nova officia divina et calendaria;

c) dubia de ritibus iudicare ac dirimere;

Art. VIII. — *Congregazione dell' Indice.*

1. Quanto al metodo proprio di trattare gli affari, e quanto alla disciplina ed agli offici propri degli Officiali, questa Congregazione starà alle sue regole, conformandosi però alle disposizioni della Cost. *Sapienti consilio* e del presente regolamento.

2. Dovranno gli Officiali, i Consultori ed i Cardinali di questa Congregazione prestare il giuramento del segreto di S. Offizio, onde poter aver comunicazione di quanto, relativamente alla proibizione dei libri, si tratti in quella Congregazione, secondo il prescritto della detta Costituzione.

Art. VIII. — *Congregazione dei Sacri Riti.*

1. Essa conserva la sua organizzazione attuale, salve sempre le prescrizioni della Costituzione *Sapienti consilio* e del presente regolamento, in quanto riguardano questa Congregazione.

2. Laonde, avendo essa per sua propria ed esclusiva attribuzione di curare in tutta la Chiesa latina l'osservanza dei sacri riti e delle sacre cerimonie per quanto risguarda il divin sacrificio, l'amministrazione dei Sacramenti e la recita dei divini offici; deve

a) vigilare sui libri liturgici di qualsiasi genere della Chiesa latina, rivederli, correggerli o riprovarli, salva la competenza del S. Offizio per ciò che concerne il dogma;

b) esaminare ed approvare i nuovi offici divini ed i calendari;

c) giudicare e dirimere i dubbi che sorgessero in materia di riti;

d) quae hac in re necessaria videantur temperamenta, indulta, facultates concedere, veteri retento catalogo, novis tamen disciplinae normis circumscripto, iis praesertim quae superius allata sunt *num. 10.* de Congregatione Sacramentorum, e *num 4* et *5.* de Congregatione Concilii.

3. Negotiis ad plenam Congregationem deferendis aut in Congressu tractandis erunt aptandae regulae haud semel indicatae in superius memoratis Congregationibus, et superiore *cap. II.*

4. In causis *Beatificationis* et *Canonizationis* standum normis eius rei propriis ac peculiaribus servatis tamen semper huis legis praescriptionibus ad hoc genus materiae pertinentibus.

5. Circa sacras Reliquias, Congregatio Rituum inhaerebit praescriptis Const. *In ipsis,* die VI mensis Iulii a. MDCLXIX, superius memoratae sub *art. I.* de Sancto Officio.

Art. IX. — *Congregatio Caeremonialis.*

Congregatio haec, suapte natura, costitutionem suam ac disciplinae rationem stabilem retinet nullique mutationi obnoxiam.

Art. X. — *Congregatio pro Negotiis eccl. extraordinariis.*

Huius pariter Congregationis natura et constitutio, non minus quam ratio disciplinae, inmutata manet, salvis praescriptionibus eam spectantibus, in Const. *Sapienti consilio* et in hac adiecta lege comprenhensis.

---

d) concedere in questa materia quei temperamenti, quegl'indulti e quelle facoltà che fossero necessarie, attenendosi all'antico catalogo, limitato però dalle nuove norme disciplinari e segnatamente da quanto è sopra stabilito al *num. 10.°* della Congregazione dei Sacramenti, ed ai *num. 4.° e 5.°* della Congregazione del Concilio.

3. Quanto agli affari da portarsi in piena Congregazione o da trattarsi in Congresso, anche in questo dicastero si dovranno applicare i criteri più volte sopra indicati nelle altre Congregazioni, ed al *cap. II* precedente.

4. Circa i processi per le cause di Beatificazione e Canonizzazione si seguiranno le norme che sono proprie e speciali per questa materia, salva però sempre l'osservanza delle disposizioni di questo regolamento in ciò che possa riguardare questo ramo speciale di affari.

5. Quanto alle sacre Reliquie, la Congregazione dei Riti si atterrà alle prescrizioni della Cost. *In ipsis* 6 luglio 1669 mentovata superiormente all'*art. I.* del S. Offizio.

Art. IX. — *Congregazione Cerimoniale.*

Per la sua natura e costituzione, questa Congregazione rimane inalterata nella sua organizzazione e nel suo modo di procedere.

Art. X. — *Congregazione degli Affari eccl. straordinari.*

Anche questa Congregazione rimane inalterata nella sua organizzazione e nel suo modo di procedere, salve le disposizione che la riguardano, contenute nella Cost. *Sapienti consilio* e nel presente regolamento.

ART. XI. — *Congregatio Studiorum.*

1. Quaenam sit huius Congregationis auctoritas statuitur in Const. *Sapienti consilio*. In iis vero quae ad internam disciplinam et negotiorum expediendorum rationem pertinent, regulas in hac lege statutas sive communes sive peculiares servabit.

2. Plenae Congregationi huius Officii competunt condendae novae studiorum Universitates ac Facultates omnes, quibus ius est academicos gradus conferendi; mutationes maioris momenti in iisdem iam institutis; cognitio quaestionum graviorum in ipsis occurrentium de patrimonii administratione, de magistri alicuius decurialis nominatione, da ratione studiorum, et de aliis huiusmodi; item quae necessario capienda consilia in commune videantur; postremo iudicium de excellenti aliquo viro academicis gradibus *ad honorem* decorando.

3. Congressus officium est ad plenam Congregationem deferenda parare; leviores controversias in aliqua studiorum Universitate vel Facultate subortas dirimere, ad normam praescriptorum superius.

4. Si qua velit in posterum studiorum Universitas aut Facultas nova constitui, opus est id fieri per Breve. Nulla pariter in praesentem Facultatum et Universitatum statum gravior immutatio induci poterit nisi per Breve.

Art. XI. — *Congregazione degli Studi.*

1. Il potere e le facoltà di questa Congregazione sono determinate dalla Cost. *Sapienti consilio*. Quanto poi al modo di spedire gli affari ed all'interna disciplina, si osserveranno le norme sia generali sia speciali del presente regolamento.

2. Di competenza della piena Congregrazione in questo dicastero sono tutte le istituzioni nuove di Università e di Facoltà che concedono gradi accademici; le modificazioni di grande importanza allo stato delle Università e Facoltà attualmente istituite; l'esame delle controversie più gravi che sorgessero circa l'amministrazione temporale, circa la nomina di qualche professore, circa l'indirizzo scolastico, e simili; le disposizioni che si reputassero necessarie di prendere, sebbene di non grave entità, quando avessero un carattere generale; ed infine il giudizio sulla concessione dei gradi *ad honorem* a qualche persona distinta per meriti.

3. Spetta al Congresso preparare quello che deve essere portato in piena Congregazione, ed il dirimere le controversie di minor importanza che potessero sorgere in qualche Università o Facoltà, in conformità del già sopra disposto.

4. L'erezione delle nuove Facoltà od Università dovrà farsi per Breve. Egualmente per Breve dovranno essere fatte le modificazioni di maggiore importanza allo stato esistente delle dette Facoltà ed Università.

Cap. VIII. — De singulis tribunalibus.

Art. I. — *Sacra Poenitentiaria.*

1. Tribunalis huius ambitu ad solum forum internum coarctato, suis muniis addicti, manebunt, praeter Cardinalem Poenitentiarum, Regens, Praelati quinque Signaturae, Procurator, seu a secretis, Substitutus et aliquot inferiores officiales.

2. In officii parte quam retinet, hoc sacrum Tribunal se geret ad normas praesertim Const. *In Apostolicae*, editae die XIII mensis Aprilis a. MDCCXLIV a Benedicto XIV, salvis immutationibus legitimo usu posterius inductis, quae erunt scripto redigendae et a Cardinali Poenitentiario subiiciendae approbationi Pontificis; firmisque praescriptis a Const, *Sapienti consilio* et ab hac lege, in omnibus quae hoc sacrum Tribunal spectent.

3. Iuxta memoratae Constitutionis Benedicti XIV praescripta, *omnia secreto et gratis* in hoc sacro Tribunali expedientur.

Art. II. — *Sacra Romana Rota et Signatura Apostolica.*

1. Utriusque Tribunalis quae debeat esse procedendi ratio, qui et quales administri, a *Lege propria* potissimum decernitur adiecta Costitutioni *Sapienti consilio.*

Capo VIII. — Dei singoli tribunali

Art. I. — *Sacra Penitenzieria.*

1. Ristrette le attribuzioni di questo Tribunale al solo foro interno per il disimpegno degli affari che gli sono propri, oltre il Cardinale Penitenziere, rimarranno il Reggente, i cinque prelati della Segnatura, il Segretario, il Sostituto ed alcuni officiali minori.

2. Nel suo modo di procedere, per la parte che le è rimasta, la Penitenzieria si rimetterà alle regole stabilite particolarmente dalla Cost. *In Apostolicae* del 13 aprile 1744 di Benedetto XIV, salvi quei temperamenti che la prassi legittima susseguente vi ha introdotto, i quali dovranno essere redatti in iscritto e dal Cardinal Penitenziere sottoposti al Pontefice per l'approvazione; e ferme sempre le disposizioni della Costituzione *Sapienti consilio* e del presente regolamento, per tutto ciò che possa riguardare questo sacro Tribunale.

3. In conformità del prescritto della detta Costituzioue Benedettina in questo sacro Tribunale si dovrà spedire tutto gratuitamente e sotto segreto.

Art. II. — *Sacra Romana Rota e Segnatura Apostolica.*

1. Il modo di procedere ed il personale che costituisce questi due Tribunali viene principalmeute stabilito nella *Legge propria* aggiunta alla Cost. *Sapienti consilio.*

2. Nihilominus in his etiam Officiis servanda sunt praesentis Ordinationis praescripta in iis omnibus, quae ad expedienda negotia, ad iusiurandum, ad admnistrorum munia horumque similia referuntur quantum scilicet huius Ordinationis normae cum *Lege propria* consentiant.

CAP. IX. — DE SINGULIS OFFICIIS.

ART. I. — *Cancellaria Apostolica.*

Purpuratorum Patrum coetus, constans Cardinalibus tribus, Cancellario, Datario et a secretis Consistorialis, reformandas quam primum curabit formulas *Bullarum collationis* beneficiorum, sive consistorialium, sive aliorum; itemque *Bullarum* constitutionis dioecesum, Capitulorum; denique Regularum, quas *Cancellariae* vocant.

ART. II. — *Dataria Apostolica.*

1. Ob inductam a Const. *Sapienti consilio* novam ordinationem Datariae Apostolicae hoc relinquitur munus, quod in beneficiorum non consistorialium collatione versatur. Atque in hoc etiam Officio sunt retinendae normae huius legis in iis quae ipsum attingant.

2. In collatione beneficiorum ea ratio servabitur, quam praesens lex et vigens usus praestituunt, cauto tamen ut hic cum novis praescriptionibus memoratae Constitutionis cohaereat, donec, reformatis Cancellariae Regulis, aliter provideatur.

3. Bullae collationis prima perscriptio *(minuta)* fieri debebit

---

2. Debbono però anche in questi dicasteri osservarsi le disposizioni el regolamento presente, per tutto ciò che riguarda la spedizione degli fari, il giuramento, il compito degli officiali, ecc., in quanto le norme ivi stabilite siano compossibili con la *Legge propria.*

CAPO IX. — DEI SINGOLI OFFICI

Art. I. — *Cancelleria Apostolica.*

Una Commissione, costituita dal Cardinale Cancelliere, dal Cardinal ıtario, e dal Cardinale Segretario della Concistoriale, curerà che al più esto possibile siano riformati i formulari delle Bolle di collazione dei nefici sia concistoriali sia non concistoriali, e quelli delle Bolle di ereıne delle diocesi e dei Capitoli, nonchè il tenore delle Regole di Canleria.

Art. II. — *Dataria Apostolica.*

1. Pel nuovo ordinamento apportato dalla Cost. *Sapienti consilio*, il mpito della Dataria Apostolica rimane circoscritto alla collazione dei befici non concistoriali. E saranno osservate, anche in questo dicastero, le rme del presente regolamento, per quanto esse lo riguardano.

2. Quanto al modo di procedere per la collazione dei benefici, si osverà il regolamento e la prassi oggi vigente, ponendola però in armonia n le nuove disposizioni date dalla detta Costituzione, fino a che per la)rma delle Regole di Cancelleria non siasi provveduto diversamente.

3. La minuta della Bolla di collazione dovrà farsi da un aiutante, e

ab uno adiutore, et loco erit veteris, uti vocant, *supplicationis;* eaque in actis servabitur ad cautionem et recognitionem, si qua forte inciderit impugnatio.

Nihil immutatur in invecto usu providendi nonnunquam beneficiis per decretum *simplicis signaturae*, hoc est nullis Bullis expeditis.

4. Subscribetur Bullis a Cardinalis Datario, eoque impedito, a Cardinali a publicis negotiis seu *a secretis Status*, contra posita subscriptione illius officialis, qui primus ordine temporis post Datarium sit et in officio adsit.

5. Curabit praeterea Dataria ut imponantur et exigantur pensiones et onera beneficiis Urbis adnexa, ad arcam pensionum, quam vocant, pertinentia. Quare officialis distributor exiget solvendam ab iis pecuniam, qui oneribus aut pensionibus graventur; ac deinde ius habentibus ad pensiones aliave emolumenta debitis modis satisfaciet.

Trimestri quoque spatio Cardinalis Datarius, aut eius vice alius, arcae statum explorabit, supputatisque rationibus, suae auctoritatis testimonium adscribet.

ART. III. — *Camera Apostolica, Secretaria Status Secretariae Brevium ad Principes et Epistolarum latinarum.*

1. Haec Officia receptum huc usque suis muniis fungendi morem ut ante retinebunt, salvis praescriptionibus Const. *Sapienti consilio* et huius Ordinationis, in iis omnibus quae eadem attingant.

2. Peculiaris coetus trium Cardinalium, quos inter Cardinalis *a secretis Status*, Brevium Apostolicorum formas instaurandas curabit, quae ab ea *Secretariae Status* parte mitti solent, cui est Apostolicorum Brevium cura commissa.

---

terrà luogo dell'antica così detta *supplica*, da conservarsi in atti per garanzia e controllo in caso di contestazioni.

Nulla si muta quanto all'uso introdotto di provvedere talora i benefici per decreto di *semplice segnatura*, cioè senza spedizione di Bolle.

4. Le Bolle saranno firmate dal Cardinal Datario, e, questi impedito, dal Cardinale Segretario di Stato, e controfirmate dal primo degli officiali dopo il Cardinale Datario, che si trovi presente in officio.

5. La Dataria curerà inoltre l' imposizione e la riscossione delle pensioni ed oneri sui benefici di Roma, spettanti alla così detta *Cassa-pensioni*. Il distributore esigerà i pagamenti da coloro che sono gravati di oneri e pensioni; e soddisferà quindi nei debiti modi gli aventi diritto a pensioni o ad altri assegni.

Ogni trimestre il Cardinale Datario, o chi per lui, esaminerà lo stato di amministrazione e di cassa, e apporrà il *visto* ai conti.

Art. III. — *Camera Apostolica, Segreteria di Stato, Segreteria dei Brevi ai Principi e delle Lettere latine.*

1. Per questi Offici rimane inalterato il modo di procedere, salvo conformarsi alle prescrizioni della Costit. *Sapienti consilio* ed alle norme di questo regolamento per tutto ciò che possa riguardare questi dicasteri.

2. Una Commissione speciale, composta del Cardinale Segretario di Stato e di due altri Cardinali curerà al più presto l'emendazione dei formulari dei Brevi Apostolici, da spedirsi dalle sezioni rispettive della Segreteria di Stato.

APPENDIX

Institutio circa modum in tabulas referendi et scripta expediendi

1. In omni Officio liber erit annui protocolli, in quod, ordine temporis, preces et expostulationes referentur singulae, quae per annum exhibeantur.

Haec in album adscriptio, post numerum ordinis, indicabit 1. dioecesim, ad quam preces aut expostulationes pertinent; 2. petentem aut expostulantem; 3. cur, aut contra quem expostulatio fiat, 4. exhibitionis diem; 5. procuratorem, seu agentem, si fuerit interpositus. Subinde vacuum chartae relinquetur spatium, in quo notetur, qui fuerit negotii processus, hoc est, scriptumne sit ad Ordinarium, impetratane gratia, an transmissa, negata, dilata, et ita porro.

Numerus protocolli debet in supplicem libellum referri, scriptum ad modum fractae partis, cuius *numerator* exprimat ipsius numerum protocolli; *denominator* vero annum, elisis litteris. Ita si negotium, pertinens ad annum MDCCCCVIII, in protocolli libro numerum ferat 500, inscribendum positioni erit fracta sic parte: $\frac{500}{08}$. Tergo praeterea supplicis libelli apponentur adnotationes earum fere similes, quae in libro protocolli, hoc est, nomina dioecesis, recurrentis, ac cetera,

2. Habebitur etiam protocolli index, hoc est annua parva rubrica, in quam negotia ordine dioecesum digesta referantur, indicto, post nomen dioecesis, nomine postulantis cum numero protocolli, quo facilius investigationes in positionibus institui possint.

APPENDICE

ISTRUZIONE SUL MODO DI REGISTRAZIONE E SPEDIZIONE

1. In ogni dicastero vi sarà un libro di protocollo per ciascun anno, dove con ordine progressivo saranno registrate tutte le istanze e ricorsi, che di mano in mano vengano presentati.

Questa registrazione, dopo il numero d'ordine, indicherà: 1. la diocesi, a cui l'istanza od il ricorso appartiene: 2. il petente o ricorrente; 3. per qual motivo o contro chi si ricorre; 4. la data di presentazione; 5. l'agente, se vi sia. Vi sarà poi uno spazio libero per indicare il movimento dell'affare, cioè se siasi scritto all'ordinario. se fatta la grazia, se spedita, se negata, se differita, ecc.

Il numero del protocollo si dovra riportare sull'istanza segnandolo a modo di frazione, il cui *numeratore* esprima la cifra d'ordine del libro del protocollo, il *denominatore* l'anno sincopato; cosicchè p. es. un affare che nell'anno 1908 avesse nel libro di protocollo il num. 500, dovrebbe sulla ponenza segnarsi con la frazione $\frac{500}{08}$. Inoltre sul dorso dell' istanza si scriveranno la diocesi, il nome del ricorrente, e le altre annotazioni fatte nel protocollo.

2. Vi sarà inoltre un indice del protocollo cioè una rubricella annua, dove si richiamino gli affari per ordine alfabetico di diocesi, indicando, dopo il nome della diocesi. il nome del ricorrente col numero di protocollo, onde facilitare le ricerche delle ponenze.

3. Numerus protocolli, semel positioni adsignatus, manet, etsi negotium ultra annum trahatur. Quod si, aut instaurata post aliquot annos quaestione, aut alia quavis de causa contingat, ut alius ei sufficiatur numerus, huius mentio fiet in priore numero, tam in libro protocolli quam in parva rubrica.

4. Relatis in protocollum chartis, resumptisque, si quae sint, prioribus, positiones ad maiores administros aut adiutores transmittendae sunt, eorum cognitioni subiiciendae et ad rem, secundum suas cuiusque Officii normas, ad exitum deducendam.

5. Re deliberata et provisa, positiones deferendae sunt *a)* ad scriptores, quoties eadem de re aut epistola conficienda sit, aut aliquis vocandus, aut exarandum rescriptum; *b)* ad distributorem, si positio Consultori vel alio viro studii causâ committenda sit; *c)* ad protocollum, si aut iussum fuerit resumi priores, aut si coeptum consilium peculiarem exsecutionem non postulet, quemadmodum si rescriptum sit: *ad acta, reponatur, lectum,* aut horum aliquid simile.

6. Nisi quid aliter in suis cuiusque Officii normis praescriptum sit, aut nisi Moderatores opportunum duxerint alia ratione consulere, communiter ad eum qui prior est inter addictos protocollo, haec munium partitio spectabit Ipsius igitur erit suas cuique scriptori positiones adsignare, prout singulis competunt sive ratione territorii, sive materiae. Idem in protocolli libro rescripta, de quibus *litt. b* et *c num.* 5. superioris, notabit. Priora vero illa, de quibus *litt. a,* in album referet absoluto negotio.

7. Scriptores, expleto suo munere, positiones cum adiectis rescriptis ad ratiocinatorem transmittent.

---

3. Il numero di protocollo assegnato da principio ad una ponenza rimane sebbene l'affare si protragga oltre l'anno. Che se, o per la ripresa della vertenza dopo parecchi anni, o per qualsiasi altro motivo, avvenga che si dia alla medesima un altro numero, se ne farà il richiamo presso il vecchio numero tanto nel libro di protocollo quanto nella rubricella.

4. Protocollate le carte, e fatte le riassunzioni dei precedenti, se vi sono le ponenze devono trasmettersi agli Officiali maggiori, od agli aiutanti per lo studio e il disbrigo secondo le norme di ciascun dicastero.

5. Preso un provvedimento, esse si devono trasmettere *a)* agli scrittori se siavi da fare una lettera, o chiamare alcuno, o stendere un rescritto; *b)* al distributore, se la ponenza sia da mandare ad un Consultore o ad altra persona per lo studio; *c)* al protocollo, se siasi ordinata una riassunzione di precedenti, oppure se il provvedimento non richieda speciale esecuzione, come per es. se siasi rescritto: *ad acta, reponatur, lectum,* o simile.

6. Se nelle regole speciali di un dicastero non siavi altra disposizione od i Superiori non stimino opportuno un provvedimento diverso, normalmente il protocollista anziano avrà cura di questa ripartizione di affari. Distribuirà agli scrittori le ponenze secondo le competenze proprie di ciascuno, o territoriali, o di materia. Prenderà nota nel libro di protocollo dei rescritti *lett. b* e *c* del *num. 5.* precedente. Quanto ai primi (*lett. a*) deve riservarsi a farne la registrazione dopo eseguito l'atto.

7. Gli scrittori, soddisfatto il loro compito, passeranno le ponenze coi relativi rescritti al computista.

Hic acta tradet ad subsignandum. Actorum vero fasciculos, seu *positiones*, apud se retinebit, ut in suo administrationis folio et deinde super rescriptis, cum subsignata redierint, taxationes adnotet, si quae sint adiectae. Deinde positiones ad protocollum remittet, cum sigla ex convento constituta ad significandum omnia esse confecta; litteras vero et rescripta distributori tradet.

8. Protocollo addictus rem in librum referet et positiones in suo quamque loco reponet. Distributor autem acta secundum proprias leges distribuenda curabit.

9. Si non subscripta redierint acta, vel si cum aliqua animadversione coniuncta, administri, pro variis casibus, Praepositorum sese mandatis conformabunt.

10. Memoratae normae sunt omnibus retinendae diligenter, nisi quid in iis quae sequuntur peculiaribus legibus exceptum sit pro aliquo Officio.

Quae superioribus capitibus continentur, SSmi D. N. Pii PP. X iussu accedunt Constitutioni Sapienti consilio *editae die* XXIX *mensis Iunii a.* MDCCCCVIII *et Ordinationi comuni tunc temporis vulgatae. Eadem proinde vi pollent, anteriores abrogant contrarias leges, et servari ab omnibus integre debent, quavis alia ordinatione, usu, privilegio contrariis non obstantibus*

Datum Romae, die XXIX mensis Septembris an MDCCCCVIII.
De speciali mandato SSmi D. N. Pii Papae X

R. Card. MERRY DEL VAL

Questi invierà gli atti alla firma. Terrà poi le ponenze presso di sè, onde notare nel suo foglio mensile di amministrazione, e quindi sui rescritti che ritornano firmati, le tasse cui fossero soggetti. Quindi restituirà le posizioni al protocollo con una sigla per indicare che tutto è compito, e consegnerà le lettere ed i rescritti al distributore.

8. Il protocollista da parte sua registrerà la risoluzione nel libro di protocollo, e metterà al posto le ponenze. Ed il distributore curerà la distribuzione degli atti secondo le sue regole.

9. Che se gli atti tornino non firmati, o con qualche speciale osservazione, gli officiali si regoleranno secondo i casi in conformità delle Istruzioni dei Superiori.

10. Le regole sopra menzionate devonsi osservare con esattezza da tutti, salvo se nei regolamenti speciali non siasi fatta eccezione per qualche dicastero.

Le disposizioni contenute nei capi precedenti per ordine di Sua Santità Pio PP. X accedono alla Costituzione Sapienti consilio *del 29 Giugno 1908, ed al regolamento generale allora pubblicato. Hanno quindi, con l'una e con l'altro, egual valore, derogano alle leggi contrarie anteriori, e debbono da tutti essere pienamente osservate, non ostante qualsiasi disposizione, uso o privilegio contrari.*

Dato in Roma, il 29 Settembre 1908.
Per mandato speciale di Sua Santità Pio Papa X.

R. Card. MERRY DEL VAL.

Sanctissimi Domini Nostri Pii Divina Providentia Papae X

CONSTITUTIO APOSTOLICA

DE PROMULGATIONE LEGUM ET EVULGATIONE ACTORUM S. SEDIS.

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Promulgandi pontificias Constitutiones ac leges non idem semper decursu temporis in Ecclesia catholica fuit modus; a pluribus tamen saeculis consuetudo invaluit, ut earum exemplaria publice proponerentur frequentioribus quibusdam Urbis affixa locis, praesertim ad Vaticanae ac Lateranensis Basilicae valvas. Quae autem Romae, tamquam in christianae reipublicae centro et communi patria fidelium, promulgarentur, ea ubique gentium promulgata censebantur, vimque legis plenissimam obtinebant. Verum, quum promulgandae legis ratio et modus a legislatoris voluntate pendeat, cui integrum est constitutas innovare ac moderari formas, aliasque pro temporum ac locorum opportunitate sufficere; idcirco factum est, ut, vel anteactis temporibus, non omnes Apostolicae Sedis leges ac Constitutiones, memorata forma, hoc est consuetis Urbis affixae locis promulgarentur. Recentius, sacrarum praesertim Congregationum operâ, quibus Romani Pontifices, ad leges iam latas declarandas aut ad novas constituendas, utebantur, id fere in consuetudinem venit, ut acta Sanctae Sedis eiusque decreta, in Officio a secretis a quo edita essent legitima auctoritate vulgata, hoc ipso promulgata haberentur. Publici sic iuris effecta, dubitari quidem nequit, quin acta ipsa rata firmaque essent, tum quod plerumque munita clausulis, contrariis quibusvis derogantibus, tum quod id genus promulgatio esset vel expresse vel tacite approbata a Pontifice Maximo. Huic tamen promulgandi rationi etsi plena vis esset, solemnitas illa deerat, quam par est supremae auctoritatis actis accedere. Eâ de causa complures Episcopi, non modo a nobis, sed a Nostris etiam Decessoribus, quum saepe alias, tum novissime in postulatis circa Ius canonicum in codicem redigendum, flagitarunt, ut a supremae

Ecclesiae auctoritate Commentarium proponeretur, in quo novae promulgarentur ecclesiasticae leges, et Apostolicae Sedis acta vulgarentur.

Re igitur mature perpensa, adhibitisque in consilium aliquot S. R. E. Cardinalibus, Antistitum, quos diximus, excipienda vota rati, auctoritate Nostra Apostolica, harum Litterarum vi, edicimus, ut, ineunte proximo anno MDCCCCIX, Commentarium officiale de Apostolicae Sedis actis edatur Vaticanis typis. Volumus autem Constitutiones pontificias, leges, decreta, aliaque tum Romanorum Pontificum tum sacrarum Congregationum et Officiorum scita, in eo Commentario de mandato Praelati a secretis, aut maioris administri eius Congregationis vel Officii, a quo illa dimanent, inserta et in vulgus edita, hac una, eâque unica, ratione legitime promulgata haberi, quoties promulgatione sit opus, nec aliter fuerit a Sancta Sede provisum. Volumus praeterea in idem Commentarium cetera Sanctae Sedis acta referri, quae ad communem cognitionem videantur utilia, quantum certe ipsorum natura sinat; eique rei perficiendae sacrorum Congregationum, Tribunalium et aliorum Officiorum moderatores opportune consulere.

Haec edicimus, declaramus, sancimus, decernentes has Litteras Nostras firmas, validas et efficaces semper esse ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri atque obtinere, contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo nongentesimo octavo, III Kalendas Octobres, Pontificatus Nostri sexto.

A. CARD. DI PIETRO
Datarius

R. CARD. MERRY DEL VAL
a Secr. Stat.

VISA

DE CVRIA I. DE AQVILA E VICECOMITIBVS

Loco ✠ *Plumbi*

Reg. in Secret. Brevium

V. CVGNONIVS.

EPISTOLA

Qua Pontifex gratulatur de saeculari celebritate institutionis archidioeceseos Bostoniensis.

VENERABILI FRATRI

GUGLIELMO ARCHIEPISCOPO BOSTONIENSIUM.

BOSTONIAM.

PIUS PP. X

Venerabilis Frater, salutem et Apostolicam benedictionem.

SAECULARIS ab ortu Archidioecesis celebritas fidelibus ecclesiae tuae opportuna visa caussa est ut suam erga Nos voluntatem, pietatem, munificentiam praecipuum in modum testarentur, Personamque Nostram efficerent domesticae laetitiae participem. Feliciter vero gaudia vestra in faustitatis Nostrae solemnia inciderunt; siquidem, cum memoria anni expleti centesimi a condita dioecesi recordatio coniungitur vitae Nostrae sacerdotalis quinquaginta ante annos institutae. Iucundum vehementer est hos tales eventus non fuisse a vobis, te praeeunte, praetermissos, quin singulare praeberetis festivitatum mnemosynon; nam clare inde colligimus animos vestros arcte esse cum Persona Nostra coniunctos, communesque laetitias non occasionem modo porrexisse vobis persolvendi Deo grates, sed etiam gratificandi Apostolicae Sedi. Memor beneque affecta manet in Nobis pro unoquoque vestrum voluntas: etenim difficultatibus supremi officii accrescentibus, id vos contulistis unde non modicum Nos utilitatis, pro Ecclesia provehenda, speremus. At non perfungi solum grati animi debito volumus: laudem simul placet tribuere, eamque in primis tibi, qui Decessoris illustris genitus corde, et sedi isti donatus, eiusdem insistis eximie viam; tum vero Bostoniensi archidioecesi cunctae, cui illud merito tribuendum honori est, unius saeculi spatio tam multos fecisse progressus, ut non minore loco quam clariores Americae ecclesiae iure haberi debeat. Erant ante annos centum exiguo numero fideles, sacerdotes, instituta, templa: numerantur in praesens plurima, prospere vivunt, proficiunt: nec tamen alio fulciuntur auxilio, quam munifica fidelium manu. His Nos de causis, Pastori populoque gratulamur: item nova concepimus; cum magna boni exitus spe. Interim Deum adprecamur ut suam in vos gratiam

quotidie luculentius aperiat: auspicemque divinorum munerum et Nostrae dilectionis testem Apostolicam benedictionem tibi gregique tuo peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XVI Aprilis MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

PIUS PP. X.

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

SS. RITUUM CONGREGATIO

AMERICAE, OCEANIAE ATQUE AUSTRALIAE.

Indultum litandi Sacrum in navi pro Episcopis Americae, Oceaniae et Australiae.

SANCTISSIMUS Dominus Noster Pius Papa X, clementer deferens supplicibus votis Sacrorum Praesulum ecclesiarum sive dioeceseon totius Americae, Oceaniae atque Australiae, privilegium benigne impertiri dignatus est, quo ipsi Revmi Sacrorum Antistites, quotiescumque Romam petituri sint, perdurante maritimo itinere, etiam in reditu, singulis diebus Sacrum in navi peragere valeant: dummodo locus ad hoc delectus nihil indecens aut indecorum praeseferat; mare sit adeo tranquillum, ut nullum prorsus adsit periculum effusionis sacrarum specierum e calice, et — si adsit — alter sacerdos superpelliceo indutus Praesuli celebranti adsistat. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 30 Iunii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

URBIS ET ORBIS

Sanctus Ioannes Chrysostomus declaratur et constituitur Patronus sacrorum oratorum.

QUO congruus accedat cumulus solemnibus sacrisque pompis nuper expletis in honorem celeberrimi totius Ecclesiae Doctoris, Ioannis ob aureum eloquentiae flumen cognomento Chrysostomi, mox elapso saeculo decimoquinto, ex quo sanctus ipse Antistes exilio

multctatus iniuste, ac mala multa perpessus, supremum diem obivit; Rmus P. Hugo Athanasius Gaisser, ex Ordine Sancti Benedicti, Pontificii Graecorum Collegii moderator, vota depromens peculiaris Coetus eiusmodi honoribus Chrysostomo tribuendis in Urbe constituti, ac munere suo feliciter perfuncti, Sanctissimum Dominum Nostrum Pium Papam Decimum supplex rogavit, ut eumdem Sanctum Doctorem christianae eloquentiae et coelestem sacrorum concionatorum Patronum suprema auctoritate Sua declarare ac statuere dignaretur. Id siquidem fe. re. Leo Decimus tertius die quarta Iunii anno millesimo octingentesimo octogesimo quarto indubie praenunciaverat, sacros videlicet oratores in fidem ac tutelam collocando S. Ioannis Chrysostomi, Ecclesiae Doctoris, quem omnibus ad imitandum proponebat exemplar, utpote qui christianorum oratorum facile princeps, ob aureum eloquentiae flumen, invictum dicendi robur, vitaeque sanctitudinem summis laudibus ubique celebretur. Sanctitas porro Sua has preces ab infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto relatas peramanter excipiens, praeclarum Ecclesiae universae Doctorem decusque Sanctum Episcopum Ioannem Chrysostomum, oratorum sacrorum coelestem Patronum Apostolica auctoritate Sua declaravit et constituit; eumdemque quemadmodum cunctis fidelibus omnigenae virtutis, ita christianae eloquentiae ad imitandum exemplar sacris concionatoribus libentissime proposuit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 8 Iulii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† DIOMEDES PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

Additiones et variationes in Breviario et Missali Romano.

ADDENDA ET VARIANDA

IN DUABUS TABELLIS EXCERPTIS E RUBRICIS GENERALIBUS BREVIARII.

Duplicia secundae classis,
in quibus de simplicibus fit commemoratio tantum in Laudibus;
de aliis uti in Rubricis.

Circumcisio Domini.

. . . .

Purificatio B. M. V.
Visitatio B. M. V.
Nativitas B. M. V.
Festum Septem Dolorum B. M. V. (Dom. III Sept).
Solemnitas SSmi Rosarii B. M. V.

. . . .

Duplicia maiora per annum,
quae aliis duplicibus minoribus praeferuntur.

Transfiguratio Domini.

. . . .

Festum Septem Dolorum B. M. V. (Feria VI post Dom. Passionis).
Commemoratio B. M. V. de Monte Carmelo.

. . . .

VARIANDA IN CATALOGO FESTORUM,
QUAE UTI PRIMARIA VEL SECUNDARIA ETC.

Festa secundaria.

§ II. *Duplicia secundae classis.*

Festum SSmi Nominis Iesu.

. . . .

Festum Septem Dolorum B. M. V. (Dom. III Septembr.).
Solemnitas SSmi Rosarii B. M. V.

§ III. *Duplicia maiora.*

Exaltatio S. Crucis.
Festum Septem Dolorum B. M. V. (Feria VI post Dom. Passionis).
Commemoratio B. M. V. de Monte Carmelo.

. . . .

RUBRICA REFORMANDA IN BREVIARIO ET MISSALI ROMANO.

Dominica III Septembris. Deleatur integra Rubrica: « Impedita... post Dom. III Septembris ». Eius loco substituatur sequens: Hac Dominica si occurrat festum nobilius, tamquam in sede propria celebretur festum B. M. V. Perdolentis prima sequenti die, non impedita a festo nobiliori, ac translato Duplici maiori, vel Doctoris Ecclesiae; de Duplici vero minori vel semiduplici occurrente fiat tantum commemoratio iuxta Rubricas ».

RUBRICA REFORMANDA IN BREVIARIO.

Dominica infra Octavam Nativitatis B. M. V.: « Si haec Dominica immediate sequatur festum Nativitatis, Vesperae dicuntur integrae de ipsa Nativitate sine commemoratione SSmi Nominis Mariae. Si hac Dominica occurrat festum nobilius, eo anno festum SSmi Nominis celebretur die duodecima Septembris, tamquam in sede propria, uti notatur in Martyrologio. Sicubi vero die duodecima occurrat festum nobilius, Officium SSmi Nominis Mariae transferatur in primam diem liberam iuxta Rubricas ».

SSmus Dominus Noster Pius PP. X, referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, suprascriptas additiones et variationes inserendas Breviario et Missali Romano benigne approbare dignatus est. Die 8 Iulii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI. *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

Novae Lectiones historicae in festo S. Bonaventurae.

DIE XIV IULII

S. Bonaventurae Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pont. praeter sequ.

In Utrisque Vesperis. Ad Magnificat. Ant. *O Doctor.... Beate Bonaventura.*

Oratio. *Deus, qui populo tuo.*

In I. Nocturno. Lect. *Sapientiam* de Communi Doct.

In II. Nocturno.

Lectio IV. Bonaventura, Balneoregii in Etruria natus, a lethali morbo adhuc puer, beati Francisci precibus, cuius religioni, si convaluisset, voto matris dicatus fuerat, evasit incolumis. Itaque adolescens, Fratrum Minorum institutum amplecti voluit, in quo ad eam doctrinae praestantiam Alexandro de Ales magistro pervenit, ut septimo post anno Parisiis magisterii lauream adeptus, libros Sententiarum publice summa cum laude sit interpretatus, quos etiam praeclaris postea commentariis illustravit. Nec scientiae solum eruditione, sed, et morum integritate, vitaeque innocentia

humilitate, mansuetudine, terrenarum rerum contemptu et coelestium desiderio mirifice excelluit: dignus plane, qui tamquam perfectionis exemplar haberetur, et a beato Thoma Aquinate, cui summa caritate coniunctus erat, sanctus appellaretur. Is enim, cum sancti Francisci vitam illum scribentem comperisset: *Sinamus*, ait, *sanctum pro sancto laborare.*

Lectio V. Divini amoris flamma succensus, erga Christi Domini passionem, quam iugiter meditabatur, ac Deiparam Virginem, cui se totum devoverat, singulari ferebatur pietatis affectu: quem in aliis etiam verbo et exemplo excitare, scriptisque opusculis augere summopere studuit. Hinc illa morum suavitas, gratia sermonis, et caritas in omnes effusa, qua singulorum animos sibi arctissime devinciebat. Quamobrem vix quique et triginta annos natus, Romae summo omnium consensu Generalis Ordinis Minister electus est: susceptumque munus per duodeviginti annos admirabili prudentia gessit ac laude sanctitatis. Plura constituit regulari disciplinae et amplificando Ordini utilia; quem una cum aliis Ordinibus mendicantibus adversus obtrectatorum calumnias feliciter propugnavit.

Lectio VI. Ad Lugdunense Concilium a beato Gregorio Decimo accersitus, et Cardinalis Episcopus Albanensis creatus, arduis Concilii rebus egregiam navavit operam: qua et schismatis dissidia composita sunt, et ecclesiastica dogmata vindicata. Quibus in laboribus, anno aetatis suae quinquagesimo tertio, salutis vero millesimo ducentesimo septuagesimo quarto, summo omnium moerore decessit, ab universo Concilio, ipso praesente Romano Pontifice, funere honestatus. Eum Xystus quartus plurimis maximisque clarum miraculis in Sanctorum numerum retulit. Multa scripsit, in quibus summam eruditionem cum pietatis ardore coniungens, lectorem docendo movet; quare a Xysto quinto Doctoris Seraphici nomine merito est insignitus.

In III. Nocturno. Homilia in Evang. *Vos estis sal terrae*, de Communi Doct. 3° loco.

URBIS ET ORBIS

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X, libenter deferens supplicibus votis plurium Sacrorum Antistitum, praeeunte Emo Dño Cardinali Antonio Agliardi Episcopo Albanensi, a Rmo P. Magistro Generali Ordinis Minorum Conventualium humillime de-

promptis, suprascriptas Lectiones secundi Nocturni, quibus Franciscales Familiae iamdudum utuntur in festo S. Bonaventurae, Cardinalis Episcopi Albanensis, Lectionibus historicis substituenda mandavit, quae nimium ieiunae modo habentur de ipso Seraphico Doctore in Breviario Romano. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 22 Iulii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

FULDEN.

De anniversario celebrando pro ultimo defuncto Episcopo non autem pro administratore.

In Relatione status ecclesiae Fuldensis Sacrae Congregationi Concilii die 8 Maii 1908 exhibita sequens invenitur Postulatum ad Sacrorum Rituum Congregationem pro opportuna declaratione seu sanatione transmissum; nimirum:

Hodiernus Episcopus Fuldensis exponit, post mortem Georgii Ignatii Homp, qui a sede Fuldensi ad sedem archiepiscopalem Friburgensem anno 1898 translatus fuerat, retenta administratione tantum dioecesis Fuldensis, anniversarium, quod iuxta Caeremoniale Episcoporum pro ultimo defuncto Episcopo celebrandum est, celebratum fuisse pro dicto Episcopo Georgio Ignatio, quamvis administrator tantum erat, dum in ipso ad suam novam sedem itinere moriretur. Pro Episcopo vero, qui ultimus in sede Fuldensi mortuus erat, sc. Iosepho Weyland anniversarium fundatum persolutum quidem fuit, non tamen illud quod Caeremoniale Episcoporum postulat. Unde petit, ut Sacra Congregatio, si quid in hac re praestandum adhuc sit, declarare vel sanare benigne velit.

Sacra porro Rituum Congregatio, exquisitis tum Commissionis Liturgicae tum alterius ex suis Consultoribus, suffragiis, attentis expositis una cum specialibus informationibus ex officio assumptis, reque accurato examine perpensa, ita rescribendum censuit: *Pro declaratione seu sanatione in casu, facto verbo cum Sanctissimo et prout Ipsi placuerit.*

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua petitam declarationem seu sanationem indulgere dignata est, supplendo de thesauro Ecclesiae et imposito tamen onere hodierno Episcopo Fuldensi applicandi unam Missam lectam pro anima Episcopi Iosephi Weyland. Die 22 Iulii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

ACTA SUMMI PONTIFICIS

SECRETARIA BREVIUM

I. — BREVE

Beatificationis V. S. D. MAGDALENAE SOPHIAE BARAT Societatis a Sacro Iesu Corde Conditricis.

PIUS PAPA X.

Ad perpetuam rei memoriam.

INEXHAUSTA Deus charitate non desinit in Ecclesia sua subinde heroes excitare, qui in novis eius necessitatibus nova afferant adiumenta, ac dum summis virtutibus miraculisque catholicae religionis veritatem confirmant, aeternae hominum saluti quam maxime prospiciunt. Quod cum, divino consilio, omni tempore factum est, tum praesertim trepidis in rebus, ut quo mala ingravescerent, eo potiora adessent remedia. Ita quidem evenisse scimus erumpente haeresi Luterana, ita duodevicesimo exeunte saeculo quando cuncta divina et humana eodem incendio deleri videbantur. Inter eos igitur, qui hac postrema aetate Christi amore et de animis sollicitudine mirifice inclaruerunt, iure meritoque recensenda est Venerabilis Dei Serva Magdalena Sophia Barat, illius Societatis auctor et magistra, quae a Sacro Iesu Corde nomine adscito, primum in Galliis ac brevi ubique gentium salutares fructus non minus fidei pietatisque, quam Christianae puellarum institutionis dedit. Ortus, quem Ipsa pridie Idus Decembres anno 1779 e Iacobo et Magdalena Foufé, pauperibus honestisque parentibus, habuit, futuri sui ardentisque in Deum amoris ignem visus est portendere: illum enim flammae sociarunt, quibus natale oppidum *Joigny* in Burgundia eadem nocte fere absumptum fuit. Ex quo secutum est, ut puella de sua nativitate deinceps interrogata, se ex igne prodiisse candide responderet. Flagrans revera in Deum et in parentes pietas, incensa cupiditas discendi simul cum vividis mente, eloquio et ipso obtutu, conspicuae eius usque ab ineunte aetate dotes et ornamenta fuere. Catechesim, quam diligenter memoriae tradiderat, prima in Curiali templo reddere, in ea interpretanda longe ceteris praestare, et quasi praecipiens futura cogitatione, se Aloisio germano fratre, duce et institutore, tum litteris, graecis praecipue et latinis, tum scientiis erudire: singulis momentis fortem virili pectore se foeminam praebere. Ideo frater, iam sacris addictus, quum, augescente in Galliis Christiani nominis insectatione, Parisios venisset, qua in urbe paulo post in carcerem coniectus est, duas il-

linc imagines Sanctissimi Iesu et Immaculatae Mariae Cordium ad suos muneri misit. Neque id absque praecipuo Divinae Providentiae contigit consilio; nam Venerabilis Dei Famulae cultus erga sacras huiusmodi effigies, parva habita est scintilla, quae vastum in Eius animo amoris incendium excitavit. Postea cum, fratre a custodia forte soluto, se Lutetiam Parisiorum adhuc puella contulisset, ita in studium, religionis potissimum, ac pietatem curam operamque contulit, ut praepotens in Ea oriretur desiderium se omnino Deo pro aeterna hominum salute dedicandi, ob temporum acerbitatem insidiis undique petita. Hoc vitae genus, ad quod Divini Cordis charitas Eam urgebat, sibi facilius consequendum non modo assidua precatione cruciatibusque existimavit, verum etiam perfecta sui despicientia, caeterarum virtute custode, per quam omnia caute accurateque fiunt, nam " *ubi... est humilitas ibi et sapientia* „ (Prov. XI, 2). Evangelii enim verba " *Discite a me quia mitis sum et humilis corde* „ (Matth., XI, 29), in Eius animo constanter insederunt. Tanta igitur Virginis merita, ingenio, doctrina ac pietate praeclarae diutius latere non potuerunt, eaque admiratus Iosephus Varin, piissimus e Societate Iesu Sacerdos, qui tunc inter Patres Fidei adlectus erat, Magdalenae suasor et auctor esse voluit de Mulierum Societate a Sacro Iesu Corde condenda, cuius Sorores ac puellarum addicerentur institutioni. Obstupefacta Illa primum, atque incepti gravitate perterrita, tempus ad cogitandum exposcit et implorat, sed vehementi Sacerdotis oratione commota, qui divino quodam afflatu Eam lapidem angularem novi operis fore praenoverat, illud *fiat* tandem pronuntiavit, ex quo tamen laeti uberesque fructus ab ineunte superiore saeculo non intermisse excipiuntur. Die igitur festo Mariae Virginis ad templum deductae anno 1800 in privato eiusdem domus sacello, in qua Magdalena apud piam mulierem Parisiis commorabatur, tum Ipsa tum primae Eius Sorores se Sacratissimo Iesu Cordi penitus devoverunt, atque ita iacta sunt illius Instituti fundamenta, quod Divini Cordis gloriam in primis spectans, sanctis moribus puellas imbuere contendit, neque aliquid pro eius perpetui recusat. Quod omni laude dignum consilium Deus ipse fortunavit. Etenim ne expleto anni curriculo, die festo Beatae Margaritae Alacoque, prima Societatis domus, tanti operis incunabula, Ambiani condita fuit. Satum est ita sinapis granum, quod in arborem succrescens et ramos longe lateque diffundens, sua sub umbra tot animas in Christo solatium expetentes brevi tempore congregavit. Tum scilicet Venerabilis Dei Servae humilitas affulsit, nam dignissima habita, cui primae huius domus moderatricis munus deferretur, summis initio precibus ac fletu obtestata est, ut ipsam onere eximerent immerito, at deinde obedientiae officio ad assentiendum inducta, se totam arbitrio Dei permisit. Nihilominus se vel demissius gerens, ante Sorores prostrata earum pedibus tam effusa charitate oscula dedit, ut ipsae prae animorum commotione a lacrimis temperare nequirent. Ambianensi domui cito altera addita fuit in Monasterio, quod ad Gratianopolim positum, Sanctae Mariae ab Alto dicunt. Ibi postquam Venerabilis Mater Pium PP. VII Dec. Nostrum Parisiis redeuntem, ab Eo coelesti Convivio recreata, Lugduni hu-

millime salutaverat, leges Sodalitii regendae tulit; ibique Eius Sorores, festo Praesentationis Virginis Mariae, vota solemnia nuncuparunt, quibus Ipsa se paucis ante annis obstrinxerat. Actis praeterea huiusmodi domibus, ad quas undique virgines confugiebant, cum necesse esset supremam antistitam creare, iterum spes omnes in Magdalena Sophia collocatae sunt, utpote quae in obeundo moderatricis munere luculenta non modo religionis, prudentiae, consilii, sed singularis quoque humanitatis dedisset testimonia. Aliquot igitur dies supplicationibus habitis, et divino Spiritu invocato, anno 1806, quo die B. Petri Apostoli Romae recolitur adventus, maior Matrum pars, coetum ad Ambiani celebrantium, Magdalenae sunt suffragatae Eamque summam antistitam ad vitam renuntiarunt. Incredibile est dictu, quo pavore inopinatam hanc renuntiationem pientissima mulier audierit; tanta in Ipsa de supremo munere erat opinio, tamque ei nihil se sufficere persuasum. In Divina Voluntate tandem acquiescens, demandatam sibi provinciam non sine trepidatione suscepit, eamque sexaginta fere annos omnigenas exercens virtutes administravit. Universi enim in Ea praeter ceteras eximias animi dotes, iustitiam simul cum charitate coniunctam admirati sunt, easque tam apte inter se consentientes, ut nulla unquam Filia, quas omnes aequo amore curaque complectebatur, eius animadversiones consequeretur. Paulo post Pictavium, ad aliam domum in veteri Cisterciensium coenobio erigendam arcessita, gravi diuturnoque morbo divinitus ex itinere liberatur, et compluribus puellabus, ad maternam Eius opem confugientibus, illuc Burdigala deductis, primum suae Societatis tirocinium instituit. Iucundum est memoratu, quanta industria et studio Venerabilis Dei Serva has puellas ad religionis vitam compararet. Princeps enim eis datum praeceptum mutuus fuit amor, quocum tum sui contemptus, tum ardens se pro aliis immolandi voluptas coniungebantur, praeter quam erat illis in muliebres operas incumbendum, atque id potissimum spectandum, quod mentem, spiritum, cogitationes denique omnes in Sacratissimo Christi Corde defixa haberent, cuius nomen et gloriam erant in terrarum orbem propagaturae. Verum humani generis osor, qui nuperrimis insolens victoriis, nunc ob religionis dignitatem restitutam novis cladibus opprimebatur, nullo modo pati poterat, illam quoque Mulierem Christianae vitae decus reddituram fore, ideoque acerrimis contra Eam inimicis excitatis, spes in tanto opere totque exantlatis laboribus positas acriter frustrari conabatur. Quo circa leges ab illa sodalitati conditas tunc ex alieno arbitrio cerneres vitiari: novas domus, Ipsa insciente, institui; Fidei Patres, Eam consilio et opere iuvantes, domo exturbari atque in exilium pelli; nonnullas usque Filias, a veteri Sodalitio sua sponte desciscere: eaque omnia tam vehementer illius Matris animum torquere, ut subito morbo prae dolore correpta, in vitae discrimen brevi adduceretur. Haec vero aliaeque mali genii contentiones et damna nihil aliud effecerunt, nisi ut fortis Foeminae humilitas et immutata Dei fiducia magis ac magis eluceret. Neque tantae fidei abfuit solatium. Nam coeleste auxilium, quod precibus, fletu, poenitentiisque

pro dilecta Societate sua diu flagitaverat, praeter expectatum impetravit.

A postremo itaque morbo confirmata, novas leges sub finem anni 1815 iubere potuit, quibus in conscribendis incliti Patres e Societate Iesu, qua prudentia ac rerum usu pollerent, admodum Ei profuerant; suae sodalitatis inimicos, mendacii manifestos, obmutescere comperit; novam tironibus domum Parisiis fundavit; sibi dissociatas Filias, Ipsam in Matrem rursus habentes, peramanter complexae, de eis omnibus sereno gaudio dicere tandem licuit: *Cor unum et anima una in Corde Iesu.* Quid plura? Ipse rec. me. Pius PP. VII Dec. Noster eidem Societati a Sacratissimo Iesu Corde, cuius operibus se laetitia affectum ostendit, omnia fausta ac felicia ominabatur. Ex eo igitur tempore huiusmodi sodalitas coepta est celeriter diffundi, neque in Europam dumtaxat, verum etiam in longinquam Americam, quo dilectissima Magdalenae filia, Philippina Duchesne, 4 Kalendas Iunias Divino Cordi Sacro anno 1818 feliciter appulsa, in Societatem augendam tantae Matris attulit ardorem. Tunc princeps ipsa domus Parisiis transferretur oportuit, ubi in aedibus, quae vulgo *Hôtel Biron* audiunt, nobilem et aptam sedem invenit, et clarissimos cuiusvis ordinis, vel e regia progenie viros excepit Venerabilis Dei Servae nomine atque instituto summopere adlectos. Humilis vero Christi Ancilla se humanis subducens honoribus, nihil potius sibi habebat, quam ut Religiosae Sorores ipsis traditam iuventutem pietate ac profanis disciplinis, tempori et personis consentaneis excolerent « monentes eam... *seipsam irreprehensibilem exhiberi* » (Tob. X, 13). Praeterea, ut non minus honestioris quam obscurioris loci puellae hac frui possent institutione, singulis domibus scholas pro pauperibus adiiciendas curavit. Ad quae omnia assequenda neque laboribus neque malefirmae parcens valetudini, huc et illuc occurrens, ac iam ingenti numero domos frequenter invisens, Sororum puellarumque animos adspectu, verbo atque ipsa potissimum, quam redoluit, sanctimonia, ad maiora in Domino concitabat. Ac semper nova excogitans instituta, actuosae virtutis exemplum prodibat. Ut enim cetera omittamus, praetereundam non esse ducimus Filiarum Mariae ab Ea conditam Congregationem, quae quanta usui fuerit modestis familiarum moribus, nemo est qui ignoret. Itaque compluria et singularia beneficia a Religiosis Sororibus, Iesu Cordi devotis, in puellas docendas tam scite naviterque collata, Eidem fel. rec. Leoni PP. XII Dec. Nostro, qui biennio ante Societatis leges sanxerat, facile persuaserunt, ut ea almae quoque Urbi compararet. Ad Sanctissimae Trinitatis igitur in Hortorum Colle prima huiusmodi domus Romae aperta fuit, quam duae aliae sunt postea secutae, et eae quidem omnes Venerabilis Matris praesentia exemploque diu recreatae. Demum reliquum vitae iter, quam Deus usque ad provectam aetatem producere decreverat, legifera Societatis Mater, nonnullis aliis adversis invicto animo superatis, novam recte factorum segetem in Christi Cordis honorem demetendo porrexit. In assiduis precibus totam saepe noctem pervigilare, corpus aspere usque ad sanguinis effusionem habere, adeoque demissum animum,

ut vel octogesimum agens annum, sordidiora sponte obiret officia, et crebro puellarum pedes oscularetur. E contrario in alios, egenos praesertim ac pueros, summa uti caritate, Societati provehendae se pro viribus dedere, omnia denique fortiter suaviterque moderari. Mirandum ergo non est quod Deus tot christianae sapientiae ac virtutis merita supernis quoque in sua Famula rependeret donis, quippe quae intimas hominum latebras scrutans, ad bonam frugem eos revocaret, futura praenosceret ac saepenumero a sensibus in divina abriperetur. Sed sanctae huius Feminae suprema ab Ipsa praedicta iam aderat hora, et cum ea beatitas aevi sempiterni. Quum enim multo mane, constantia flecti nescia surrexisset, atque iteratas Deo funderet preces, tacta apoplexi, licet non dubiis pietatis actibus integram mentem usque ad extremum possedisse ostenderet, obmutuit, ac Parisiis 8 Kalendas Iunias, die Christo Iesu in coelum ascendenti sacro, piacularium Sacrorum ope praesidioque instructa, in Domino requievit. Acerbus ob hanc orbitatem Filiarum dolor vix cogitatione mitigabatur, quod Matre in terris amissa, coelestis essent Patronae tutelam consecutae. Iusta soluta sunt confertissimo populo, qui tantae Matris sanctitate adductus, Eius exuvias inspicere, osculari, floribus pluries operire, atque ad eas precaria serta et sacra numismata admovere continuum triduum nunquam satis habuit. Humile nunc hypogeum in Societatis sacello, Virgini Perdolenti dicato, venerabilis illius Matris corpus tegit, quae Mariae Immaculatae amantissima, pridie quam incideret in morbum, suas Filias, ut demisso forent animo, ultimis adlocuta verbis, adhortabatur. Ex illo igitur die, cum sanctitatis fama magis magisque augeretur, ob coelestia quoque prodigia, quibus Deus Eam confirmasse tradebatur, Illius Beatificationis et Canonizationis Caussa apud Sacrorum Rituum Congregationem suscepta fuit, ac singulis probationibus ex Ordinariis et Apostolicis Processuum tabulis rite expensis; Nos pridie Idus Februarias anno 1905 Venerabilis Dei Servae Magdalenae Sophiae Barat virtutes heroicum attigisse gradum solemni decreto declaravimus. Deinde quaestio de miraculis coepta est agitari, quae Ipsa intercedente, a Deo patrata ferebantur, ac rebus omnibus severissimo iudicio ponderatis, cum duo miracula vera et explorata iudicata fuissent, Nos solemni alio decreto, in vulgus edito 6 Idus Decembres superioris anni, ea suprema Auctoritate Nostra rite probavimus. Postea illud unum supererat dubium proponendum, num venerabilis Dei Serva inter Beatos Coelites recensenda foret. Quod propositum fuit a Dilecto Filio Nostro Dominico S. R. E. Cardinali Ferrata Caussae Relatore, in comitiis generalibus coram Nobis habitis postridie Idus Ianuarias huius vertentis anni, et in quibus omnes qui aderant, tum Cardinales, tum Sacrorum Rituum Consultores affirmative responderunt. Nos vero iterandas esse preces censuimus ut ad sententiam in tam gravi negotio ferendam coeleste auxilium Nobis compararemus. Tandem Dominica tertia post Epiphaniam, qua auspicatissimum festum S. Familiae recolitur, adstantibus Cardinalibus Seraphino Cretoni Sacrorum Rituum Congregationis Praefecto et Dominico Ferrata, Caussae Relatore, nec non Venerabili Fratre

Diomede Panici Archiepiscopo Laodicensi, eiusdem Congregationis Secretario, et Rmo Patre Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, Auctoritate Nostra pronunciavimus: Tuto procedi posse ad solemnem Venerabilis Dei Servae Magdalenae Sophiae Barat Beatificationem. Quae cum ita sint, enixa plurimorum Venerabilium Fratrum Nostrorum Antistitum atque universae Societatis a Sanctissimo Iesu Corde vota implentes, Apostolica Auctoritate Nostra harum Litterarum vi facultatem facimus, ut Venerabilis Dei Serva Magdalena Sophia Barat Beatae nomine in posterum nuncupetur, et Eius Corpus et Lipsana, seu reliquiae, non tamen in solemnioribus supplicationibus deferendae, publicae venerationi proponantur, atque imagines radiis decorentur. Praeterea eadem Apostolica Auctoritate Nostra concedimus, ut de Illa recitetur Officium et Missa celebretur singulis annis de Communi Virginum cum orationibus propriis per Nos adprobatis iuxta rubricas Missalis et Breviarii Romani. Huiusmodi vero Offici recitationem Missaeque celebrationem fieri concedimus dumtaxat in Dioecesi Parisiensi, itemque omnibus in templis et sacellis, quibus ubique terrarum utitur Societas a Sacratissimo Iesu Corde ab omnibus fidelibus, qui horas canonicas recitare teneantur, et quod ad Missas attinet, ab omnibus Sacerdotibus tum saecularibus tum regularibus ad Ecclesias, in quibus festum agitur, convenientibus, servato tamen decreto Sacrorum Rituum Congregationis (3862 Urbis et Orbis) die 9 Decembris 1895. Demum concedimus, ut Sollemnia Beatificationis Venerabilis Dei Servae supradictae, praefatis in templis celebrentur ad normam Decreti seu Instructionis Sacrorum Rituum Congregationis die 16 Decembris anno 1902 de triduo intra annum a Beatificatione solemniter celebrando, quod quidem fieri praecipimus diebus legitima auctoritate intra pariter annum designandis postquam eadem Sollemnia in Basilica Vaticana fuerint celebrata. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis ac Decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut harum Litterarum exemplis etiam impressis, dummodo manu Secretarii praefatae Congregationis subscripta sint et sigillo Praefecti munita, eadem prorsus fides in disceptationibus etiam iudicialibus habeatur, quae Nostrae voluntatis significationi, hisce Litteris ostensis, haberetur.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 31 Ianuarii 1908, Pontificatus Nostri anno quinto.

L. ✠ S.

RAPHAEL Card. MERRY DEL VAL.

II. — BREVE

Quo Indulgentia plenaria conceditur favore archidioecesis Quebecensis.

PIUS PP. X.

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et Apostolicam benedictionem.

Retulit ad nos Quebecensis Archiepiscopus proximo Iunio mense, tertio exeunte saeculo, ex quo primum urbs Canadensis ditionis princeps fundata fuit, solemnes rite esse indictas religiosas supplicationes, seque admodum in votis habere ut auspicatissima occasione coelestes Ecclesiae thesauros, quorum Nobis Altissimus dispensationem commisit, reserare benigne dignaremur. Nos autem, quibus nihil antiquius est, quam ut fidelis populi pietas spiritualibus gratiis amplificetur, et simul civiles festivitates religio cohonestet, votis hisce piis annuentes, de omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli App. eius auctoritate confisi, per praesentes concedimus, ut omnes et singuli fideles ex utroque sexu, qui hoc anno tribus Iunii mensis diebus, ab Archiepiscopo Quebecen. semel designandis, a primis vesperis ad occasum solis dierum horis, admissorum confessione rite expiati atque Angelorum Pane refecti, vel in Metropolitano templo Quebecensi, vel in proprio cuiusque curiali, intra illius Archidioecesis limites, iuxta mentem Nostram pro Christi fide in Canadensi ditione servanda, devote preces effundant, quo ex iis die id agant, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, etiam animabus Purgatorii applicabilem, consequi valeant. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus unice tantum valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die IX Martii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

R. Card. Merry del Val, *a Secretis Status.*

III. — BREVE

Beatificationis V. S. D. Gabrielis a Virgine Perdolente, clerici professi Congregationis Clericorum Regularium Excalceatorum Sanctissimae Crucis et Passionis D. N. I. C.

PIUS PAPA IX.

Ad perpetuam rei memoriam.

Mirabilis in Sanctis suis Deus, omni tempore Ecclesiae Sanctae, clara virtutis exempla a fidelibus imitanda proposuit, atque angelis simillimos interdum excitavit adolescentes, qui utpote Aloisius Gonzaga, Stanislaus Kotska ac Gerardus Maiella, illecebris mundi florenti aetate posthabitis, cereae in vitium iuventuti, exqui-

sitissima pietatis puritatisque testimonia exhiberent. Hoc inter iuvenes, qui tamquam a coelo ostensi « consummati in brevi, impleruntt empora multa, placita enim Deo erat anima illorum » iure meritoque accensus est Venerabilis Dei famulus Gabriel a Dolorosa Virgine, quem genuit Umbria Sanctorum parens et altrix, et qui Sanctorum pariter fastis perinsignem Clericorum Regularium Excalceatorum SS.mae Crucis et Passionis D. N. I. C. Congregationem, novo quidem Angelicae vitae splendore illustravit. Asisii natus a Sancte Possenti et Agnete Frisciotti, piis honestisque coniugibus, Kalendis Martiis anno 1838, ad Sancti Rufini eodem in fonte, quo Franciscus lustralibus aquis ablutus est, atque in memoriam Seraphici legiferi Patris Francisci nomen illi fuit. Auspicatissimum pro certo infanti illi omen, qui postea ad instar divi Francisci Christum Crucifixum et paupertatem tantummodo adamare debuisset. Adhuc puer est matre orbatus, quam immatura mors sustulit, atque a Patre qui civilis gubernatoris munere fungebatur, Spoletum deductus, ibi a Fratribus Scholarum Christianarum religionis ac Litterarum rudimenta didicit. Inde missus ad Patrum Societatis Iesu Collegium doctorum fama ac discipulorum frequentia spectatum ob acris ingenii non minus quam germanae pietatis praestantiam, amplissimas laudes ac praemia sortitus est. Erat enim in adolescentulo virtuti parissima forma, hilaris, humanus, dicto audiens, venuste dicens, omnium sibi corde devinciebat, omnium admirationem sibi iustis de causis comparabat. Dum sedulam studiis operam daret, aetatis aestu, saeculi blanditiis aliquantum indulgere visus est, sed quem Deus sibi elegerat semel atque iterum gravi morbo tentavit, ut terrena exosus inhiaret ad coelestia: donec a Beatissima Dei Matre, superni amoris iaculo ex Sacra Icone mire perculsus, illico divinam novit voluntatem, et quod iam cogitaverat, puer, se ad vitam religiosam suscipiendam vocatum persensit. Continuo propositum genitori aperit; se asperam Clericorum Passionis D. N. I. C. vitam elegisse fatetur, omnibusque difficultatibus quibus a propinquis et amicis circumveniebatur expeditus, visitato prius filiali affectu Lauretanae Virginis Sanctuario, die 10 Septembris mensis anno 1856, ad Recessum Morrovallensem Patrum a Cruce et Passione Christi, optatissimum veluti in portum convolavit. Vix tyrocinium posuerat assumpto religionis habitu et nomine Gabrielis a Dolorosa Virgine, cum initae vitae statum genitori per litteras describens, ac si cum aspera veste novum sibi hominem induisset, Sacri illius Recessus quietem ac dulcedinem summopere commendat saecularibus spectaculis ac solatiis minime comparandam. Quare ex toto corde mundo valedixit, atque in ipso exordio, Christianae perfectionis formam in omnibus actis apprime referre visus, tyronibus non modo, sed provectioribus etiam sodalibus absolutissimum omnium virtutum exemplar extitit. Tyrocinio summa cum laude expleto, die vigesima secunda Septembris mensis sequentis anni 1857, altera feria infra octavam festivitatis Virginis Dolorosae, coelesti perfusus laetitia religiosa vota nuncupavit. Ex his sensit se arctius Deo devinctum ad perfectiora teneri. Itaque regularis disciplinae observantissimus ne in minimis quidem illi defuit. Admirabilis in

eo dimissio animi, angelica corporis modestia, assiduum orandi studium. Erga omnes comes et affabilis, in se unum rigidus ac durus. Igitur in omnibus actionibus totus in Deo exultavit ut gigas ad currendam viam perfectionis ac sanctimoniae. Itaque paupertatem, castimoniam, charitatem, obedientiam singulari prorsus amore prosecutus est, atque in exercitatione uniuscuiusque virtutis ita enituit ac si caeteris posthabitis illam unam omni sedulitate excoluisset. Paupertatem et humilitatem ita dilexit ut in victu cultuque vilissima quaeque semper requireret, vestibus uteretur obsoletis, angustiorem cellam libens habitaret, demissiora officia hilari vultu impleret. Obedientiae votum mirandum in modum servavit praepositis subditus, ac nulla unquam interposita mora mandatis obtemperans. Vigili ac perenni sensuum omnium et oculorum potissimum castigatione, innocentiae lilium ad pretiosam usque in conspectu Domini mortem incontaminatum retinuit. Sed Venerabilis Dei famulus Gabriel praestitit summopere in spiritus interioris exercitio. Dum continenti meditatione Passionis Divini Redemptoris mysterium recoleret, saepenumero ex eius corde ardentes in Crucifixum adspirationes manabant. Sanctam vero Dei genitricem tam vehementi affectu complectebatur, ut nihil ei suavius esset iucundiusque, quam matris nomine illam compellare, atque omnibus filialis pietatis officiis venerari. Saepe in obtutu Virginis defixus atque haerens, tanto aestuabat ardore ut coelestis ille ignis ex ore ipso vultuque emicaret. Ordinibus minoribus initiatus ob temporum iniquitatem et civiles turbulentias ad maiores promoveri nequivit, et humilis corde Dei famulus non sine interiori laetitia, se ad Domini voluntatem libens conformavit. Tot tantisque singularibus virtutibus ornatus Gabriel in asceteriis in quibus diversatus est Plebis Taurinae in Dioecesi Camerinensi et Insulae in Dioecesi Pinnen. nedum inter religiosos confratres, verum etiam apud extraneos sanctitatis fama coepit inclarescere. Conventuum Moderatores illum sodalibus in exemplum dabant, quotquot Gabrielem fortem vidissent adspectu tantum ad devotionem excitabantur, qui cum ipso colloqui poterant recreati ac meliores abibant. Sed coelo dignior quam terris in recessu Insulae Pinnensi phthysi correptus ac diuturna febri consumptus proximum mortalis vitae finem praesentit. Destinati morbi dolores aequo animo passus, dissolvi cupiens et cum Christo esse imminentis mortis nuntium laetus excepit. Plures per dies moerentibus confratribus, morientis Dei famuli cubiculum schola virtutum fuit; donec Ecclesiae sacramentis rite munitus ac magis charitatis fervore quam morbi vi consummatus, Iesum, Mariam, Ioseph, suaviter invocans placidissimo exitu animam efflavit die 28 mensis Februarii anno 1857 aetatis suae vigesimo quarto. Quae de Venerabilis Dei famuli Gabrielis a Dolorosa Virgine sanctitate, invaluerat opinio magis ac magis postquam e vivis excessit, percrebuit, accedente potissimum prodigiorum celebritate. Etenim quae abdita virtus existimationi hominum viventem eripuerat, hunc suo tempore mirandum, divina potentia coelestibus signis plena in luce collocavit. Et sane lapsis ab eius decessu triginta annis cum mortales Venerabilis Dei famuli exuviae solemni ritu exhumatae ac recognitae fue-

runt, plurima eaque splendida prodigia, quae Ecclesiae nascentis illustrarunt exordium, penes illius sepulchrum renovari visa sunt. et statim fortunatus ille recessus Pinnensis Insulae, ubi eaedem pretiosae reliquiae asservantur, coepit miraculorum copia ita clarescere ut non sine magno spirituali populorum emolumento, piarum peregrinationum ad hunc diem meta sit non intermisso fidelium turmatim confluentium concursu. Sepulchrum eius Sanctuarium factum, ex quo veluti ex fonte perennis haustus, mirae divinae voluntatis significationes manarunt et manant. Quare penes Sacrorum Rituum Congregationem mature causa agitari coepta est. Decessor Noster sa. me. Leo PP. XIII per decretum die 7 Iulii anno 1896 editum Causae ipsius Introductionis Commissionem signavit. Nosque iuridicis inquisitionibus rite persolutis auditisque testimoniis per decretum pridie idus Maias anno 1905 datum, Venerabilis Dei famuli Gabrielis a Dolorosa Virgine virtutes heroicum attigisse fastigium asseruimus. Inita est deinde actio super duobus miraculis, quae Eo deprecante patrata a Deo ferebantur, omnibusque iuridicis probationibus item rite confectis per decretum septimo Kalendas Februarias vertentis anni 1908 evulgatum, de ipsis duobus miraculis constare ediximus. Cum autem de virtutibus, ac de miraculis iam esset iudicium prolatum, unum supererat inquirendum nimirum ut Venerabiles Fratres Nostri S. R. E. Cardinales, Congregationi S. Rituum praepositi interrogarentur utrum Beatorum Coelitum honores Venerabili Deo famulo Gabrieli a Dolorosa Virgine decerni tuto possent. Hoc praestitit dilectus filius Noster Dominicus S. R. Ecclesiae Cardinalis Ferrata causae Relator in generali conventu coram Nobis in Vaticanis aedibus die quarto ante Kalendas Maias vertentis anni habito, omnesque tum memorati Cardinales, tum qui aderant Patres Consultores affirmative responderunt. Nos vero ab aperienda mente Nostra supersedimus, rati exorare Deum oportere ante edendum in re tam gravi supremum iudicium. Quod cum impense fecissemus tandem die Inventioni SS.mae Crucis sacro huius anni, Eucharistico litato Sacrificio, accitis et adstantibus Seraphino S. R. E. Cardinali Cretoni S. Rituum Congregationi Praefecto, et Dominico S. R. E. Cardinali Ferrata Causae Ponente una cum Venerabili Fratre Diomede Panici Archiepiscopo tit. Laodicen., eiusdem Congregationis Secretario nec non Reverendo Patre Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, solemni decreto sanximus tuto procedi posse ad solemnem Venerabilis Dei famuli Gabrielis a Dolorosa Virgine Beatificationem.

Quare cum haec omnia ita sint Nos, precibus permoti universae Congregationis Clericorum Regularium Excalceatorum Sanctissimae Crucis et Passionis D. N. I. C., Auctoritate Nostra Apostolica harum Litterarum vi facultatem facimus ut Venerabilis Dei famulus Gabriel a Dolorosa Virgine, clericus professus eiusdem Congregationis a Cruce et Passione Domini, Beati nomine in posterum nuncupetur, eiusque Corpus et lypsana seu reliquiae, non tamen in solemnibus supplicationibus deferendae, publicae fidelium venerationi proponantur, atque Imagines radiis decorentur. Praeterea eadem Apostolica Nostra auctoritate concedimus ut de illo

recitetur officium et Missa celebretur singulis annis de communi confessorum non Pontificum cum orationis propriis a Nobis approbatis. Eiusmodi vero Missae celebrationem et officii recitationem fieri dumtaxat concedimus in Dioecesi Pinnen. et in omnibus Ecclesiis atque oratoriis quibus ubique terrarum utitur religiosa Congregatio tam clericorum quam monialium a Cruce et Passione D. N. I. C. ab omnibus fidelibus tam saecularibus quam regularibus, qui horas canonicas recitare teneantur, et quod ad Missas attinet ab omnibus Sacerdotibus ad templa in quibus Beati eiusdem festum agitur confluentibus, servato decreto S. Rituum Congregationis sub numero ter millesimo octingentesimo sexagesimo secundo *Urbis et Orbis* die nona Decembris mensis anno 1895. Denique concedimus ut solemnia Beatificationis Venerabilis Dei famuli Gabrielis a Dolorosa Virgine in Dioecesi ac templis supradictis celebrentur ad normam decreti seu instructionis Sacrorum Rituum Congregationis die 16 Decembris 1902 de triduo intra annum a Beatificatione solemniter celebrando, quod quidem statis legitima auctoritate diebus fieri praecipimus intra annum postquam eadem solemnia in Basilica Vaticana fuerint celebrata. Non obstantibus Con stitutionibus et Ordinationibus Apostolicis ac decretis de non cultu editis caeterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem ut harum litterarum exemplis etiam impressis dummodo manu Secretarii dictae Rituum Congregationis subscripta sint et sigillo Praefecti munita, eadem prorsus fides habeatur, quae Nostrae voluntatis significationi hisce litteris ostensis haberetur.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 3 Maii 1908 Pontificatus Nostri Anno Quinto.

L. ✠ S.

RAPHAEL Card. MERRY DEL VAL.
a Secretis Status.

IV. — BREVE

Quo Indulgentia plenaria adnectitur piae exercitationi Septem Sabbatorum in honorem B. M. V. a Mercede.

PIUS PP. X

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

CUM sicuti ad Nos retulit hodiernus rector Diaconiae ad S. Hadriani de Urbe, in pluribus provinciis Ordinis B. Mariae Virginis a Mercede, probantibus Sacrorum Antistitibus, pia exercitati o septem Sabbatorum in honorem Deiparae Virginis a Mercede publice haberi soleat, et oblatae Nobis sint preces gravissimo Cardinalis Diaconi S. Hadriani suffragio suffultae, ut huic exercitationi nonnullas addere indulgentias de Apostolica benignitate dignare-

mur; Nos quibus nihil antiquius est, quam ut erga Virginem gratiarum omnium sequestram, fidelium pietas magis ac magis amplificetur, votis hisce annuendum quantum in Domino possumus, existimavimus. Quare de omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli App. eius auctoritate confisi, omnibus et singulis fidelibus utriusque sexus, qui ubique terrarum nunc et in posterum huic piae exercitationi in honorem B. M. V. a Mercede publice peragendae intersint, et quovis e septem hisce Sabbatis, vere poenitentes et confessi ac sacra Communione refecti, vel Ordinis Religiosorum a Mercede propriam quamlibet pariter ubique terrarum sitam ecclesiam, vel tertii Ordinis ipsius, vel confraternitatum eiusdem instituti ac nominis, tandem his deficientibus propriam cuiusque parochialem ecclesiam, ab ortu ad occasum solis, devote quotannis visitent, et ibi pro christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effundant; plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam etiam animabus Christi fidelium quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus et largimur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris. Volumus vero ut harum literarum authenticum exemplar tradatur S. Congregationi Indulgentiarum, secus nullas eas esse volumus, utque praesentium literarum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris, die XV Maii MCMVIII, Pontificatus Nostri anno quinto.

R. Card. MERRY DEL VAL, *a Secretis Status.*

Praesentium litterarum authenticum exemplar traditum fuit huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

✠ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO S. OFFICII

Circa denegationem sepulturae ecclesiasticae.

Utrum catholici, qui cum acatholicis coram haeretico ministro qua tali nuptias contraxerunt, et in eiusmodi nuptiis vel expresse consenserunt acatholicae prolium educationi, vel eas de facto in haeresi educari fecerunt, adeoque censuram incurrisse dicendi sunt, si apoplexia tacti et sensibus destituti aut statim aut brevi post discesserint, Ecclesiae minime reconciliati et quin resipiscentiae signa unquam dedissent, donari possint sepultura ecclesiastica et exequiis nec ne.

Eminentissimi DD. Cardinales Inquisitores Generales, re in generali conventu huius Supremae Congregationis habito feria IV die 8 mensis Maii 1907 mature discussa, respondendum decreverunt: *Negative*.

Petrus Palombelli, *Notarius*.

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM

I. — DECRETUM

Quo approbantur Institutum et Constitutiones Ancillarum seu Victimarum SS. Cordis Iesu. — Namurcen.

SS.mus Dominus Noster Pius D. Prov. Pp. X, attenta ubertate salutarium fructuum quos tulit Institutum Sororum Namurcen. quae vulgo vocantur Famulae seu Victimae SS. Cordis Iesu, attentisque praesertim commendatitiis litteris Antistitum locorum in quibus illae commorantur, in Audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis Episcoporum et Regularium Praefecto die 15 decembris 1907 Institutum ipsum iam amplissime laudatum et commendatum uti Congregationem votorum simplicium sub regimine Moderatricis Generalis ac praeterea eiusdem Instituti Constitutiones

prout continentur hoc exemplari cuius autographum in archivo praefatae S. Congregationis asservatur approbare et confirmare dignatus est, prout praesentis decreti tenore respective approbat et confirmat, salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 3 februarii 1908.

L. ✠ S.

D. Card. FERRATA *Praef.*
PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

II. — DECRETUM

Quo approbantur Constitutiones Instituti Sororum III Ordinis S. Dominici a S. Catharina.

SS.mus D.nus Noster Pius Div. Prov. Pp. X, in Audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis Episcoporum et Regularium Praefecto die 3. h. m., attentis litteris commendatitiis Antistitum locorum in quibus reperitur Institutum Sororum III Ordinis S. Dominici a S. Catharina Senen., e Novana vulgo Civitanova, eiusdem Instituti Constitutiones prout continentur hoc exemplari cuius autographum in Archivo praefatae S. Congregationis asservatur approbare et confirmare dignatus est prout praesentis decreti tenore approbat et confirmat, salva Ordinariorum iurisdictione ad normam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 14 februarii 1908.

L. ✠ S.

D. Card. FERRATA *Praef.*
PH. GIUSTINI, *Secretarius.*

III. — DECRETUM

Quo Monasteria Sororum a Divino Amore in unam Congregationem conflantur cuius Constitutiones adprobantur per modum experimenti.

Sorores quibus titulus est a Divino Amore originem primam habuerunt a quadam piarum mulierum domo quae medium circiter saeculum XVII Montisfalisci orta in monasterium postea superiorum

auctoritate erecta est. Hae quidem Sorores post multas vicissitudines et mutàtiones ob temporum difficultatem, Ordinariis probantibus, nonnullas in variis dioecesibus stationes fundarunt, quae licet charitate coniunctae proprio inter se verae consociationis vinculo ad formam Institutorum hucusque carebant. Finis quem sibi proponunt est primo quidem propriam sanctitatem obtinere per observantiam trium votorum communium, deinde ut in adulescentularum institutionem tum civilem tum religiosam sedulo incumbant. Quum autem Sorores ad uberiores fructus obtinendos maioremque inter ipsas promovendam charitatem SS.mo Domino Nostro supplicaverint ut, religiosis earum domibus in dioecesibus Roman. Reatin. Nepesin. Sutrin. nec non in abbatia Nullius S. Pauli exsistentibus ad unum corporis compaginem iuxta " Normas „ huius S. Congregationis redactis, eas cum suis constitutionibus approbare dignaretur, Sacrorum Antistites praefatarum dioecesium datis litteris earum preces summopere commendare non dubitarunt. Itaque Sanctitas Sua, re mature perpensa, attentisque praesertim dictis commendatitiis litteris, in Audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis Episcoporum et Regularium Praefecto die 15 huius mensis, optatam unionem ratam habens, Institutum Sororum a Divino Amore, illud erigendo ut Congregationem votorum simplicium sub regimine Moderatricis Generalis, approbare dignatus est, domum Romanam domum principem declarando. Praeterea eiusdem Instituti Constitutiones prout continentur hoc exemplari cuius autographum in Archivo praefatae S. Congregationis asservatur, ad septennium per modum experimenti approbare et confirmare dignata est, prout praesentis decreti tenore Constitutiones ipsae approbantur et confirmantur, salva Ordinariorum iurisdictione ad formam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Congregationis Episcoporum et Regularium die 24 martii 1908.

L. ✠ S.

D. Card. Ferrata, *Praefectus.*
P. Giustini, *Secretarius.*

IV. — DECRETUM LAUDIS

Instituto Sororum Tertii Ord. Carmelitarum a S. Iosepho concessae.

Anno Domini 1881 canonice erectum fuit in dioecesi Augustodunen. Institutum Sororum Tertiariarum Carmelitarum a S. Iosepho, cuius fundamenta a. 1870 auspicato iecerat pia mulier Leontina Farre in loco vulgo dicto " S. Martin Bellekoche „ eiusdem dioecesis quae quidem Sorores praeter finem primarium propriam sanctificationem obtinendi per observantiam votorum obedientiae, castitatis et paupertatis, peculiarem sibi proponunt scopum erudiendi pias puellas et alia quaedam caritatis officia favore praesertim puellarum aegrotarum obeundi. Cunctae autem vitam ducunt perfecte communem sub regimine Moderatricis Generalis, atque exacto rite novitiatu trium votorum professionem prius ad tempus, dein vero in perpetuum emittunt. Ob temporum iniquitatem e Gallia in Helvetiam translatae nunc domum principem in loco Marly-le-Gran, dioecesis Lausannen. et Gabennen. habent, in qua quidem dioecesi duas alias domus possident in locis Seedorf et Gillaren. Quum autem nuperrime Moderatrix Generalis et eius Consiliariae SSmo Dno Nostro supplicaverint ut Institutum ipsum Auctoritate Apostolica approbare aut saltem aliquo speciali favore prosequi dignaretur, Episcopus Lausannen. datis laeto cum animo litteris, easdem multum commendavit. Itaque Sanctitas Sua in audientia habita ab infrascripto Cardinali S. Congregationis Episcoporum et Regularium Praefecto die 3ª huius mensis Institutum amplissimis verbis laudare et commendare dignata est prout tenore praesentis decreti ipsum laudatur et commendatur, salva Ordinariorum iurisdictione ad formam SS. Canonum et Apostolicarum Constitutionum, dilata ad opportunius tempus tum Instituti tum Constitutionum approbatione.

Datum Romae ex Secretaria eiusdem S. Cong.nis Episcoporum et Regularium die 11 Maii 1908.

L. ✠ S.

D. Card. Ferrata, *Praef.*
Ph. Giustini, *Secret.*

DECRETA SS. RR. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO CONCILII

Dubia proposita ac iuxta morem de iure resoluta in plenariis Comitiis diei 22 augusti 1908.

Per Summaria Precum:

I. — LUCANA. — CAPELLANIAE ET REDUCTIONIS MISSARUM.

R. „ *Ad mentem* „.

II. — IANUEN. - TRANSACTIONIS ET IURIUM CIRCA ABBATIAM.

R. „ *Praevia approbatione quoad initam transactionem et firmo rescripto H. S. C. diei 14 decembris 1907 quoad custodiam documentorum et decreti Archiepiscopi diei 8 octobris 1895 circa immediatam subiectionem ecclesiae Sanctuarii vulgo* Belvedere, *ecclesiam paroecialem seu Abbatiam nuncupatam* S. Bartolomeo del Fossato *in futuris provisionibus conferendam esse ad normam iuris communis, facto verbo cum SSmo, et ad mentem* „.

III. — MONTIS REGALIS. — ADIUDICATIONIS REDDITUUM.

R. „ *Dimidiam partem summae 12000 libellarum tribuendam esse sacristiae ecclesiae Cathedralis, eandemque solvendam esse a sacerdote Aimo annuis ratis ab Episcopo determinandis* „.

In folio:

I. — MEDIOLANEN. — NULLITATIS MATRIMONII.

R. „ *Sententiam esse infirmandam* „.

II. — TRECEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII (*reservata*).

R. Reformato dubio: *An constet de nullitate matrimonii in casu?* " *Affirmative* ".

III. — PARISIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII.

R. " *Affirmative* ".

IV. — VERSALIEN. — DISPENSATIONIS MATRIMONII.

R. " *Affirmative, vetito viro transitu ad alias nuptias, inconsulta S. Congregatione* ".

V. — CAIETANA. — EXECUTIONIS DECRETI.

Acta haec causa fuit in generalibus comitiis diei 20 maii p. elapsi [1], et ad propositum dubium: *An et quomodo sit executionis mandandum decretum H. S. C. diei 10 aprilis 1906 in casu*, responsum fuit: " *An mentem: mens est, attentis omnibus illico deveniendum esse ad erectionem paroeciae S. Bartholomaei in loco Sek: Cava.* Hac cognita resolutione, Archipresbyter Petronio beneficium expostulavit novae audientiae et nonnulla proposuit resolvenda quaesita Archiepiscopus, quare iterum proposita fuit quaestio sub rogandi formula:

" *An ex noviter deducti*, *sit locus suppressioni et unioni Ecclesiae S. Mariae del Castello paroeciae Archipresbyterali in casu* ".

Sed Emi Patres responderunt:

" *Negative, firma tamen resolutione 20 maii p. e. et ad mentem* ".

VI. — DREPANEN. — IURIUM PAROECIALIUM.

Haec causa agitata est sub sequentibus rogandi famulis:

I. *An canonicus decanus in Collegiata ecclesia S. Petri institutus in adiutorium Archipresbyteri haberi debeat ut verus para*

[1] Cf. *Acta Pontificia*, hoc. Vol. pag. 365.

chus, vel potius ut simplex coadiutor dependens a nutu Archipresbyteri in casu.

II. *An et qua proportione decanus participare debeat de incertis paroeciae et qua quantitate de assignatione municipali libell. 1397.22 in casu.*

III. *An et quae summae solvendae sunt ab Archipresbytero Calvino favore decani Viacava in casu.*

Quibus Emi Patres responderunt:

Ad Ium « *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam, ita tamen ut decanus functiones parochiales exercere debeat sub dependentia archipresbyteri* ».

Ad IIum « *In divisione dictorum fructuum et proventuum canonico decano spectare portionem dimidio minorem ea quae spectat archipresbytero* ».

Ad IIIum « *In supradicta mensura decanum ius habere ad reddituum et proventuum portionem a die captae canonicae possessionis sui decanatus* ».

VII. — DERTHONEN. — DISMEMBRATIONIS BONORUM PAROCHIALIUM *(reservata).*

R. *In decisis, facta Episcopo facultate recipiendi propositam conventionem ad triennium.*

VIII. — BERGOMEN. — LEGATORUM PIORUM.

R. *Prouti proponitur negative, et ad mentem (extra ordinem).*

SS. RITUUM CONGREGATIO

MONASTERII CISTERCIENSIS S. MARIAE DE CHATINIS.

Dubia circa usum Missalis Romani et Cisterciensis.

NARCISSA Ros, Abbatissa Monasterii Cisterciensis S. Mariae de Chatinis, civitatis ac dioecesis Gerunden. in Hispania, Sacrorum Rituum Congregationi sequentia exposuit, nimirum:

In ecclesia huius monasterii ab immemorabili tempore Missae de Requie, sive conventuales sive non, cum cantu monialium, constanter cum Missali Cisterciensi, in quo deest *Sequentia*, celebratae sunt a sacerdotibus, quamvis non Cisterciensibus. Idem Missale est in usu in benedictionibus Candelarum, Cinerum, Ramorum, novi Ignis, Incensi ac Cerei paschalis, quae respectivis anni diebus ante missam conventualem lectam vel cantatam, fiunt a sacerdote, etsi ad clerum saecularem pertineat, monialibus id quod ad chorum spectat canentibus. Missa autem de Requie non conventuales lectae, vel in rarissimis casibus a clero saeculari cantatae, cum Missali Romano celebrantur. Rituale Cisterciense adhibetur non modo in vestitione Novitiarum ac professione Monialium, et in pronunciatione formulae excommunicationis in Dominica Palmarum, sed etiam in translatione cadaverum Monialium ad chorum inferiorem et in earum exequiis.

Unde quaeritur:

I. Potest continuari in ecclesia monasterii S. Mariae de Chatinis praedicta consuetudo celebrandi cum Missali Cisterciensi missas de Requie, etsi non conventuales, cum cantu tamen monialium, quamvis celebrans ad Cisterciensem Ordinem non pertineat?

II. Potest continuari in memorato monasterio usus Missalis ac Ritualis Cisterciensis a sacerdotibus non Cisterciensibus in reliquis actibus supra enumeratis iuxta consuetudinem in eodem monasterio vigentem?

Et sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, exquisitis suffragiis tum Rmi Procuratoris Generalis Ordinis Cisterciensis comm. Observ., tum Commissionis liturgicae, omnibusque perpensis, in casu rescribendum censuit:

Ad. I. *Affirmative quoad missas conventuales, iuxta Decretum* **n. 3378 Ordinis Cisterciensium Congregationis Trappistarum de Rancé, 25 Septembris 1875,** ad III [1]; *et quoad missas non conventuales item affirmative ex gratia.*

[1] 3378. Ordinis Cisterciensis Congr. Trapp. de Rancé. 25-Sept. 1875 — Dubium III. Quandoque in nostris monasteriis Sacerdotes extranei honoris gratia invitantur ad dicendam Missam Conventualem, sive cum cantu celebratur, sive absque cantu. Quaeritur: An praedicti sacerdotes sic celebrantes, assistente Communitate, possint uti Missali Ordinis et dicere Missas Nostrae Religionis concessas? - R. Ad III, « Affirmative, seu debere ».

Ad II. *Affirmative ex gratia.*

Atque ita rescripsit atque indulsit, die 15 Maii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni. *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretariu*

I. — PARANEN.

Additiones et variationes in Festo atque Officio SS. Cordis Iesu pro dioecesibus Paranen. et Sanctae Fidei.

Instante Rm̃o D. Rudesindo la Lastra, Episcopo Paranen., Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa Decimus, referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, suprascriptas additiones et variationes in festo atque Officio Sacratissimi Cordis Iesu pro Ecclesia Universali approbato et concesso inserendae, atque tum pro die libera infra Octavam, tum pro die Octava eiusdem Festi et Officii adhibendas adprobare atque indulgere dignatus est; facta potestate ipsi Rm̃o Episcopo Oratori easdem additiones et variationes inserendi Proprio Officiorum ad usum dioeceseon Paranen. et Sanctae Fidei ditionis Argentinae. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 12 Augusti 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

BAIOCEN.

Decretum Beatificationis et Canonizationis V. S. Dei Ioannis Eudes Missionarii Apostolici, Institutoris Congregationis Iesu et Mariae atque Ordinis B. M. V. a Caritate.

Super dubio: *An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.*

Apostolico ministerio aeternae hominum saluti consulere ac multiplicem populorum complecti miseriam, iuxta illud; *evangelizare*

pauperibus misit me, opus est adeo mirabile, ut maximis a Christo Domino aequiparetur prodigiis. Ab Eo enim sciscitantibus Ioannis Baptistae discipulis, essetne ipse Messias: *euntes*, inquit, *renuntiate Ioanni quae audistis et vidistis; quia caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur* (Luc. VII, 22). Inter pios huiusmodi Samaritanos, quos aegrae societati sanandae divina Providentia eo plures excitare solet quo in peius ruere videntur homines, immortalem sibi peperit famam Ven. Dei Servus IOANNES EUDES.

Huius Viri christiana caritas, unde ceterae virtutes tamquam a fonte derivantur, haud alios limites novit, quam quibus humana perversitas aut infelicitas continetur. Utroque genere calamitatis Gallorum gens praeter modum premebatur medio saeculo XVII, tum ob resolutam turbulentissima illa tempestate cleri populique disciplinam tum ob diram contagionem, quae, vivo Ven. IOANNE, haud semel huc illuc est propagata. Huic duplici exitio Ven. Dei Servus occurrens, primum quidem institutis praecipue Seminariis per varias Galliae regiones Clero prospexit, tum vero sacris missionibus, quas centies ac duodecies exhibuit, piis consociationibus aliisque sanctissimis industriis, intermortuam plebis excitavit fidem collapsosque mores restituit. Asiatico autem grassante morbo quum omnes periculi metu aufugerent, impavidus ipse perstitit, id unum veritus, ne cui forte, tot ad aegros accurrens, pestem afflaret. Medias inter calumnias invidiamque a Iansenianis illi conflatam, ne temporis quidem momentum sivit esse labore vacuum, ut illata Religioni damna sarciret et omnis ferme conditionis homines periculis eriperet; quod et verbo et scriptis, maximeque constitutis piis coetibus ac sodalitiis, est consequtuus.

Ereptum Galliae tantum praesidium anno MDCLXXX omnes civium ordines defleverunt, nec dubium cuiquam fuit agi de Viro cui Beatorum Caelitum honores essent expetendi: maxime quod commune iudicium Deus visus esset confirmare prodigiis, de tribus autem ex his speciatim est disceptatum.

Horum primum accidit anno MDCCCLXXIV in Cadomensi Coenobio B. M. V. a Caritate. Soror Augustina Chassé ex eodem instituto quum ad annum aetatis suae octavum supra trigesimum pervenisset laborare stomacho coepit et excruciari doloribus acerbissimis. Mox tumor accessit, cuius pessima natura patefecit agi de cancro. Prae

cipiti in dies morbo, quum nec aegrotae nec medico ulla esset fiducia sanationis, quin etiam imminere videretur mors, nono precationum die, quas, non sponte sua, sed antistitae iussu Augustina inchoaverat in honorem Ven. IOANNIS EUDES, dum ipsa aegre se sistit coram eius reliquiis, dolores illico cessant, tumor evanescit, irreparabili morbo, qui per annos XII eam excruciaverat, integra succedit ac perfecta valetudo.

Alterum experta miraculum est eiusdem instituti Soror Lucia Clairai eodem anno. Hanc, trigesimum prope annum agentem, corripuit paralysis, quae a cruribus propagata sensim ad dorsum, ad linguam, ad guttur, mox ad aures oculosque, immobilem iacere coegit, ac tam horrida quidem conditione, ut et difficilis ei esset respiratio, et alimonia artificio sumenda. Corpore praeterea toto ulceribus deformato, tertium iam annum stupentibus omnibus in eo statu trahebat. Inter haec invocata ope Ven. IOANNIS EUDES, die ab instituta supplicatione septimo, repente prosilit e lectulo restitutis omnino sensibus, amota paralysi, dilapsis ulceribus:

Tertium obtigit miraculum adolescenti Ludovico Bourdon anno MDCCCLXXXIII. Is, e schola S. Aloisii vulgo Plancoët, solatii causa silvas pererrans cum suis aequalibus, a socio quodam forte ictus est terreo globulo; qua de causa non ita multo post dexteri oculi lumen emisit. Studiis ideo intermissis, exceptus est ut famulus inter Sodales Eudistas, ubi post aliquot menses altero privatus est oculo, ita ut plane caecus evaserit. Sanationis omni spe iudicio peritorum relicta, Ven. IOANNIS EUDES patrocinium imploravit per novendiales preces, quibus vix absolutis, visum illico perfecteque recepit.

Quare post editum a sa. me. Leone XIII decretum octavo idus ianuarii anno MDCCCCIII de approbatione virtutum Ven. Servi Dei IOANNIS EUDES; super tribus hisce miraculis, diligenti inquisitione instituta, confectis recognitisque apostolicis tabulis, instaurata est actio; primum in antepreparatorio conventu in aedibus Revmi Cardinalis Dominici Ferrata Causae Relatoris quarto cal. feb. an. MDCCCCIII; deinde in praeparatorio ad Apostolicum Palatium Vaticanum habito, quinto cal. feb. labentis anni; denique in Congregatione generali quarto cal. maias eiusdem anni coram SSmo D. N. PIO Papa X, in qua, proposito dubio ab eodem Rmo Cardinali: *An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur*, omnes tum Purpurati Patres tum Consultores suffragia pro-

tulere. At SSmus Pater ab aperienda mente Sua in praesens abstinuit monuitque praesentes ut in re tam gravi supernum lumen efflagitarent.

Hodierno autem die, Dominica II post Pascha, qua festum in honorem inventae Crucis D. N. percolitur, Sacris pientissime operatus in domestico sacello, nobiliorem aulam Vaticanam ingressus et ponteficio solio assidens ad Se acciri mandavit Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni SS. RR. Congregationi Praefectum et Dominicum Ferrata Causae Relatorem; una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto a secretis, iisque adstantibus solemni decreto sanxit: *Constare de tribus propositis miraculis:* nimirum de primo: — *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Mariae Augustinae Chassé ex instituto B. M. V. a Caritate a cancro in stomacho:* — de altero: *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Luciae Clairai ex eodem Instituto a multiplici paralysi ex organica laesione cerebro-spinali;* — ac de tertio: *Instantaneae perfectaeque sanationis Ludovici Bourdon a caecitate.*

Hoc autem Decretum evulgari et in SS. Rituum Congregationis acta referri iussit, quinto non. maias an. MDCCCCVIII.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus.*

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

SINARUM SEU MANILEN.

Decretum Beatificationis seu Declarationis martyrii V. S. D. Francisci De Capillas sacerdotis professi Ordinis Praedicatorum.

Super dubio: *An stante approbatione martyrii et causae martyrii signis ac miraculis a Deo illustrati et confirmati,* **tuto** *procedi possit ad solemnem V. S. D. Beatificationem.*

Splendida saepe nostris auribus inculcantur nomina profanorum hominum, quibus, non vera virtus, sed infensus religioni animus peperit caducos triumphos. Nec defuerunt, quoniam vitia quoque suos deos et martyres habent, qui *adoraverunt bestiam, ... cui datum est os loquens magna et blasphemias* (Apoc. XIII, 4, 9), illatique

eidem ab Ecclesia vulneris inexpiabiles poenas repetendas esse clamitarunt. His profecto memoria excidit, pro uno vel altero quem ipsi martyrem iactant, stare interfectorum pro Cristo centies centena millia; his non auditae sunt voces clamantium sub throno Dei: *Vindica sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est.* Ceterum, relicta humanarum iniquitatum ultione Ei qui dixit: *mihi vindicta et ego retribuam* (Hebr. x, 30), magno solatio bonis omnibus esse debet, in praesenti universae Ecclesiae martyrio, novo exemplo praesidioque muniri per decretos Beatorum Caelitum honores invicto Cristi athletae, hispanico civi, FRANCISCO DE CAPILLAS.

Is inter apostolicos viros, quos inclytus Ordo Dominicianus ad religionis et humanitatis incrementum plurimos dedit, peculiari titulo nitet protomartyris in imperio Sinensi. Hanc vero illi gloriam, non fors obiecit, sed domesticae prius ac deinde religiosae vitae disciplina praeparavit, cuius tanta fuit asperitas, ut de se affirmare posset *castigatio mea in matutinis.* (Ps. LXXII, 14). Etiam tum paene adolescentulus, desiderio flagrans oppetendae pro Christo mortis, longinquas et barbaras regiones, ardua itinera, apostolicos labores animo volvebat. Voti compos effectus ac Manilam appulsus, primum in Cagaian provinciam, mox in varias Sinensis Imperii regiones, totum se caritati devovens, sanctissimae nostrae Religioni beneficia effudit, donec a Tartaris, christiano nomini infensissimis, occupata Fokiensi provincia, in qua tum versabatur, experiri coepit ethnicum odium. In ius raptus, instantis tyranni vultum adspexit impavidus, conflatas criminationes libera voce disiecit; teterrima deinde supplicia, per dies multos repetita, ea costantia pertulit, ut stupore perculsi magistratus atque carnifices, magicis artibus rem attribuerint. Quae vero responsa dedit in mediis cruciatibus, digna plane priscis martyrum actis, divina illa promissa confirmant: *dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini* (Matth. x, 19). — Cruore perfusum ex horribili fustigatione aliisque cruciatibus, ac poene confectum, tandem decimo octavo calendas februarii anno MDCXLVIII ensis ictus eripuit iniquissimis manibus; dumque caput abscissum cum reliquo corpore inhumatum proiicitur, ut est in sacris Litteris, *posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus caeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae,* animus, contrito laqueo, ad sempiternae beatitatis locum advolavit.

Collectis post bimense spatium beati Viri reliquiis, huiusque

fama martyrii non solum late diffusa, sed variis illustrata signis. Pius X P. M. ex SS. Rituum Congregationis consulto quarto nonas augustis labentis anni de ipso martyrio eiusque causa et signis constare edixit. Unum inquirendum supererat, utrum Caelitum Beatorum honores TUTO eidem martyri decerni possent. Itaque in generali Conventu, habito coram SSmo D. N. octavo calendas decembris, quum Revmus Cardinalis Iosephus Calasanctius Vives y Tuto causae Relator dubium proposuisset: *An stante approbatione martyrii et causae martyrii, signis et miraculis a Deo illustrati et confirmati,* TUTO *procedi possit ad solemnem huius Venerabilis Servi Dei Beatificationem,* Revmi Cardinales et PP. Consultores suam singuli protulere sententiam. At Sanctissimus Pater, etsi eorum suffragia laetus exceperit, Supremum Suum iudicium distulit in alium diem.

Hodierno vero die, Dominica III Adventus, idem SS.mus Dominus, sacro peracto in domestico sacello, nobiliorem aulam Vaticanae aedis ingressus et pontificio solio assidens iussit coram Se consistere Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni SS. Rituum Congregationi Praefectum, et Iosephum Calasanctium Vives y Tuto Causae Relatorem, una cum R. P. Alexandro Verde S. Fidei Promotore meque infrascripto a Secretis, iisque adstantibus, solemni decreto sanxit: TUTO *procedi posse ad solemnem Venerabilis Dei Servi* FRANCISCI DE CAPILLAS *Beatificationem.*

Hoc autem Decretum evulgari, in Acta SS. Rituum Congregationis referri, Litterasque Apostolicas in forma Brevis de Beatificatione quandocumque celebranda expediri iussit, idibus decembribus anno MDCCCCVIII.

L. ✠ S.

SERAPHINUS Card. CRETONI, *S. R. C. Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secret.*

AURELIANEN.

Decretum Beatificationis et Canonizationis V. S. Dei IOANNAE DE ARC Virginis, Aurelianensis puellae nuncupatae.

Super dubio: *An et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.*

Immortalitati traditum nomem Aurelianensis Puellae, mox inscribendum albo Beatorum caelitum, quemadmodum testis est divinae potentiae, quae *infirma mundi eligit ut confundat fortia* (I. Cor. I, 22), ita etiam eorum damnat socordiam, qui, patriae amorem ementiti, non alia negotia nisi sua gerunt super civitatis et religionis ruinis. Hi meminerint, « agere ac pati fortia christianorum esse »; nec virorum tantum: haud semel excitatam a Deo fuisse mulierem, *ut liberaret populum suum et acquireret sibi nomen aeternum.* (I Mach. VI 44). Huiusmodi prodigia quasi armatae sanctitatis Deus instauravit in hac altera Sulamite, in qua *quid videbis nisi choros castrorum?* (Cant. C. VII, I). Stupent in his *vani homines, quibus non subest scientia Dei,* clamantibus ceteris, quibus est intellectus: *Venite et videte opera Dei* (Ps. LXV. 4). - *Arcus fortium superatus est et infirmi accincti sunt robore* (I Reg. II).

Aureliarum oppugnatio iam trahebat praecipiti casu et ipsam urbem et Caroli VII Galliae regis fortunam. Extremis iis in angustiis, Domremensi in oppido, quod aberat a sede tumultus millia passuum propre tercenta, ignotae puellae gregi pascendo et religionis ac pietatis officiis intentae, audita est caelestis militiae principis Michelis vox, qualis olim insonuit Iudae Machabeo: *Accipe sanctum gladium, munus a Deo, in quo deiicies adversarios populi mei Israel* (II. Mach. XV, 16). Restitit primo IOANNA, nec nisi post repetitas voces rem tandem aperuit parentibus. Cum vero nec alii nec ipsa sibi suaderet invitari se posse ad arma capienda ducendumque regem consecrandum Rhemis, Deus, qui *dat lasso virtutem: et his quae non sunt fortitudinem et robur multiplicat* (Is. XL, 29), rudem virginem ea sapientia, doctrina, rei militaris peritia et occultarum rerum scientia donavit, ut iam ambigeret nemo, quin populi salus esset ipsi divinitus credita. Quare arcano quodam acta spiritu, cum fidei scuto mortalia arma coniungens, bellici ducis induta vestes gladioque districto, equum conscendit, hostes fundit, ad victoriam advolat, Carolum regem ad Rhemensem urbem deducit regia consecratione

inungendum. Quibus absolutis, dignam caelo lauream est consequuta, data igni cremanda ab hominibus Apostolicae Sedi maxime infensis, nimis aegre ferentibus se a puella devictos.

Etsi Ven. IOANNAE vita perpetuum fuerit visa prodigium, eiusque fama sanctitatis ac rerum gestarum vulgata sic esset, ut impertita Iudith laus ipsi conveniret: *In omni gente, quae audierit nomen tuum, magnificabitur super te Deus Israel,* (Iud. XIII, 31); nihilominus divinae Providentiae placuit Ecclesiae iudicium de virtutibus in gradu summo eiusdem Ven. Puellae novis miraculis confirmare. Super horum tria, accurata inquisitio peracta est tabulaeque iudiciales a SS. Rituum Congregatione recognitae ac probatae sunt.

Primum accidit miraculum, ordine propositionis, in aurelianensi domo Sororum Ordinis S. Benedicti, anno MCM. Soror Teresia a S. Augustino ulcere in stomaco per triennium divexata, praecipiti in dies morbo, atque omni spe sanationis abiecta, extrema morientium sacramenta erat receptura. Ecce autem ultimo die institutae novendialis supplicationis ad implorandam opem Ven. IOANNAE, mane lectulo surgit, sacro adest, libere vescitur, ad pristina munia redit illico perfecteque sanata.

Alterum contigit miraculum anno MDCCCXCIII in oppido Faverolles. Iulia Gauthier a S. Norberto e Congregatione Ebroicensi Divinae Providentiae, annum supra decimum insanabili ulcere fungoso eretistico in sinu sinistro laborabat. Ineffabilibus doloribus cruciata quindecim annis praecisa omni spe salutis sibi adscitis octo puellis, gradum difficilem molitur usque ad templum ut Ven. IOANNAE opem imploraret. Imploravit, ipsoque die e vestigio integreque sanatam se sensit, obstupescentibus medicis, ceterisque qui aderant.

Tertium experta miraculum est anno MDCCCXCI, in oppido Fruges, Soror Ioanna Maria Sagnier e Congregatione S. Familiae. Trimense iam spatium atrocissimis doloribus in utroque crure vexabatur, subortis in diesque crescentibus ulceribus et abscessibus, nihilque proficientibus medicis, qui de osteo-periostite chronica tuberculari agi iudicarunt. Sed insperatam attulit salutem invocata IOANNA DE ARC, die ab institutis precationibus quinto, quo die aegrota mane surrexit ex improviso perfecteque sanata.

De his tribus miraculis intaurata triplex actio est; prima in antepraeparatorio coetu in aedibus Revmi Cardinalis Dominici Ferrata Causae Relatoris, habito pridie idus novembres superioris anni; altera

in praeparatorio conventu ad Vaticanum coacto, quinto idus iunias volventis anni; tertia denique in generali consessu coram SSmo D. N. Pio PP. X octavo calendas decembres eiusdem anni congregato, in quo a memorato Revmo Cardinali Dominico Ferrata propositum est dubium: *An, et de quibus miraculis constet in casu et ad effectum de quo agitur.* Cui dubio quum Revmi Cardinales et Patres Consultores constare respondissent, SSmus Pater, libenter exceptis omnium suffragiis, supremum iudicium suum distulit in alium diem, spatium sibi ceterisque sumens exposcendi superni luminis in tam gravi negotio.

Hodierno vero die, Dominica III Adventus D. N. Iesu: Idem SSmus Pater, sacro devotissime perlitato in domestico Sacello, ad nobiliorem aulam Vaticanam digressus ac pontificio solio assidens, ad Se accivit Revmos Cardinales Seraphinum Cretoni S. R. C. Praefectum et Dominicus Ferrata, una cum R. P. Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, meque infrascripto a Secretis, iisque adstantibus solemni Decreto sanxit: *Constare de tribus miraculis:* de primo: *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Teresiae a S. Augustino a chronica ulceratione stomachi:* de altero: *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Iuliae Gauthier a S. Norberto ab ulcere fungoso eretistico in sinu sinistro;* de tertio: *Instantaneae perfectaeque sanationis Sororis Ioannae Mariae Sagnier ab osteo-periostite chronica tuberculari.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi et in Acta SS. RR. Congregationis referri iussit, idibus decembribus anno MDCCCCVIII.

L. ✠ S.

S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

✝ D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

S. CONGREGATIO INDULGENTIARUM ET SS. RELIQUIARUM

Indulgentia 300 dierum conceditur recitantibus invocationem « Mater Amoris » etc.

Très Saint Père,

EDOUARD Thomas, Vicaire général de Paris, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, La supplie de daigner ac-

cordes une indulgence à la récitation de cette invocation: *Mater amoris, doloris, et misericordiae, ora pro nobis.*

Et que Dieu etc.

Ex audientia SSmi, die 14 Maii 1908.

Sanctissimus Dominus Noster Pius PP. X benigne concessit, ut christifideles quoties corde contrito ac devote supra relatam invocationem recitaverint, toties indulgentiam trecentorum dierum, defunctis quoque applicabilem, lucrari valeant. Praesenti in perpetuum valituro. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. ✠ S. S. Card. CRETONI, *Praefectus.*

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius*

Indulgentia 300 dierum toties quoties conceditur recitantibus quamdam invocationem pro concordia mentium ac cordium obtinenda.

Très Saint Père,

LA Supérieure générale des Petites Sœurs de l'Assomption, Garde-Malades des pauvres à domicile, humblement prosternée aux pieds de Votre Sainteté, la supplie de daigner accorder une indulgence de 300 jours, *toties quoties* à la prière suivante que le Révme Père Pernet fondateur des Petites Sœurs de l'Assomption aimait à dire souvent et qui semble plus opportune que jamais aujourd'hui que tant de dissentiments divisent les catholiques: *Deus meus, fac sit unitas mentium in veritate et unitas cordium in caritate.* (Mon Dieu, faites l'unité des esprits dans la vérité et l'union des cœurs dans la charité).

Iuxta preces in Domino.

Die 16 Maii 1908.

PIUS PP. X

Praesentis Rescripti authenticum exemplar exhibitum fuit huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 30 Maii 1908.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

Indulgentia 300 dierum conceditur orationi pro moribundis.

Très Saint Père,

Le Père Pichon, de la Compagnie de Jésus, ancien Supérieur des Missions du Canadà, actuellement à Paris, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, la supplie de daigner attacher une indulgence à la récitation de la prière suivante dont il a expérimenté la puissante efficacité près des mourants, obtenant par son moyen un grand nombre de conversions.

O Cœur d'amour, je mets toute ma confiance en vous, car je crains tout de ma faiblesse, mais j' espère tout de vos bontès.

(Bienh. Marguerite Marie).

Hanc invocationem ex corde recitantibus indulgentiam trecentorum dierum in Domino concedimus.

Die 30 Maii 1908.

PIUS PP. X.

Praesentis Rescripti authenticum documentum exhibitum fuit huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 3 Iunii 1908.

L. ✠ S.

† D. Panici, Archiep. Laodicen, *Secretarius.*

Indulgentia 300 dierum adnectitur cuidam orationi in honorem Spiritus Sancti.

Très Saint Père,

Le Supérieur du Collège de Blackrock, près Dublin (Irlande), fondé et dirigé par la congrégation du S. Esprit, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, La supplie d' attacher une indulgence de 300 jours, applicable aux defunts, à la recitation une fois par jour de la priére suivante au Saint Esprit *(quocumque idiomate) :*

« O Saint Esprit, Divin Esprit de lumière et d'amour, je vous consacre mon intelligence, mon cœur et ma volonté, tout mon être pour le temps et l'éternité. Que mon intelligence soit toujours docile à Vos célestes inspirations et à l'enseignement de la Sainte Eglise catholique, dont vous êtes le guide infaillible; que mon cœur soit toujours enflammé de l'amour de Dieu et du prochain; que ma volonté soit une imitation fidèle de la vie et des vertus de Notre Seigneur et Sauveur Jésus Christ, à qui avec le Père et vous soient honneur et gloire à jamais. Ainsi soit-il ».

Indulgentiam tercentorum dierum iuxta preces in Domino concedimus.

Die 1 Iunii 1908.

PIUS PP. X.

Praesentis Rescripti authenticum exemplar exhibitum fuit huic S. Congregationi Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 5 Iunii 1908.

L. ✠ S.

Pro R. P. D. D. Panici, Archiep. Laodicen., Secretario
Ios. Maria Can. Coselli, *Substitutus*.

Indulgentia plenaria ditatur oratio pro consecratione familiarum SS. Cordi Iesu.

Beatissime Pater,

Fr. Iacobus Bund, Procurator generalis Congregationis Sacrorum Cordium vulgo dictae *de Picpus* ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus humiliter exponit, Congregationem pro fine habere cultum erga SS. Cor Iesu et Immaculatum Cor Mariae fovere magisque in dies propagare; inter media autem adhibita eminere consecrationem familiarum Sacratissimo Cordi Iesu.

Ut haec praxis uberiores adhuc proferat fructus, humiliter efflagitat orator ut Sanctitas Vestra concedere dignetur indulgentiam

plenariam defunctis applicabilem, in favorem illorum fidelium qui, sacra communione refecti, sub sequenti formula sese suamque familiam Sacratissimo Cordi Iesu solemniter consecrent; lucrandam tum prima vice qua haec faciunt, tum deinceps semel in anno, die qua consecrationem solemniter renovant.

Et Deus...

Iuxta preces in Domino.

Die 19 Maii 1908.

PIUS PP. X

CONSÉCRATION DE NOTRE FAMILLE AU SACRÉ CŒUR.

Cœur Sacré de Jésus, vous qui avez manifesté à la B. Marguerite Marie le désir de régner sur les familles chrétiennes, nous venons aujourd'hui proclamer votre Royauté la plus absolue sur la nôtre. Nous voulons vivre desormais de votre vie, nous voulons faire fleurir dans notre sein les vertus auxquelles vous avez promis la paix dès ici-bas, nous voulons bannir loin de nous l'esprit mondain que Vous avez maudit.

Vous régnerez sur nos intelligences par la simplicité de notre foi, Vous régnerez sur nos cœurs par l'amour sans réserve dont ils brûleront pour Vous et dont nous entretiendrons la flamme par la réception fréquente de votre divine Eucharistie.

Daignez, o divin Cœur, présider nos réunions, bénir nos entreprises spirituelles et temporelles, écarter nos soucis, sanctifier nos joies, soulager nos peines. Si jamais l'un ou l'autre d'entre nous avait le malheur de vous affliger, rappelez-lui, o Cœur de Jésus, que vous êtes bon et miséricordieux pour le pécheur pénitent. Et quand sonnera l'heure de la séparation, quand la mort viendra jeter le deuil au milieu de nous, nous serons tous, et ceux qui partent et ceux qui restent, soumis à vos décrets éternels. Nous nous consolerons par la pensée qu'un jour viendra, où toute la famille, réunie au ciel, pourra chanter à jamais vos gloires et vos bienfaits.

Daigne le Cœur immaculé de Marie, daigne le glorieux Patriarche Saint Joseph, vous présenter cette consécration et nous la rappeler tous les jours de notre vie!

Vive le Cœur de Jésus, notre Roi et notre Père!

Praesentis Rescripti authenticum exemplar exhibitum fuit huic S. Congñi Indulgentiis Pacrisque Reliqoiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae e Secretaria eiusdem S. Congregationis, die 15 Iunii 1908.

L. ✠ S. † Diomedes Panici, Archiep. Laodicen., *S. R. C. Secretarius*

Indulgentiae conceduntur pro adoratione SS. Sacramenti.

Très Saint Père,

L'Archevêque de Porte au Prince, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, La supplie d'accorder, pour exciter davantage encore les fidèles à manifester leur foi et leur respect à l'égard de l'adorable Eucharistie que les pratiques suivantes soient enrichies des indulgences ci-après, applicables aux âmes du Purgatoire:

1°. Pour quiconque récitera, *quovis idiomate*, devant le St. Sacrement renfermé dans le Tabernacle, l'invocation; *Jésus, mon Dieu, je vous adore ici present dans le Sacrement de votre amour!* 100 jours d'indulgence *toties quoties*.

2°. Pour quiconque récitera la même invocation en adorant à deux genoux le St. Sacrement exposé solennellement, 300 jours *toties quoties*.

3°. Pour quiconque fera un acte extérieur de révérence en passant près d'une église ou oratoire où le St. Sacrement est conservé, 100 jours *toties quoties*.

Et que Dieu.....

Iuxta preces in Domino.

Die 28 Iunii 1908.

PIUS PP. X.

Praesens Rescriptum exhibitum fuit huic Secretariae S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae. In quorum fidem etc.

Datum Romae, ex eadem Secretaria, die 3 Iulii 1908.

L. ✠ S.

Ios. M. Can. Coselli, *Substitutus*.

SUMMARIUM

Indulgentiarum, privilegiorum et indultorum confratribus S. Scapularis B. M. V. de Monte Carmelo a Romanis Pontificibus concessorum.

Confratres, qui legitime acceperunt S. Scapulare a sacerdote deputato per PP. Generales Ordinis Fratrum B. M. V. de Monte Carmelo aut de eorum assensu a PP. Provincialibus, et illud semper super humeros gestant, consequuntur sequentes indulgentias, et infrascriptis privilegiis et indultis gaudent.

I. Indulgentia plenaria

Si confessi ac S. Synaxi refecti sodales ad mentem Summi Pontificis oraverint.

1. die illa, qua, accipiendo. S. Scapulare confraternitatem ingrediuntur;

2. in festo commemorationis B. M. V. de Monte Carmelo, die 16 Iulii, vel una eiusdem mensis Dominica, iuxta locorum consuetudinem;

3. eodem die *quoties* ecclesiam vel publicum sacellum visitaverint, ubi S. Scapularis sodalitium canonice erectum reperitur;

4. in una ex Dominicis cuiusvis mensis, si processioni a confraternitate, de Ordinarii licentia, peragendae interfuerint;

5. in festo Pentecostes;

6. die commemorationis Defunctorum Ordinis Carmelitici (15 Novembris, vel, si Dominica fuerit, die 16);

7. in mortis articulo, si uti supra dispositi, vel saltem contriti, SS. Iesu nomen ore si potuerint, sin minus corde devote invocaverint.

II. Indulgentiae partiales.

1. *Quinque annorum totidemque quadragenarum:*

a) semel in mense, die cuiusque arbitrio eligenda, qua sodales confessi ac S. Synaxi refecti iuxta intentionem Summi Pontificis oraverint;

b) si SS. Sacramentum, dum ad infirmos defertur, cum candela accensa et pro iisdem pias ad Deum preces fundendo, comitati fuerint;

2. *Trium annorum totidemque quadragenarum* in qualibet ex festivitatibus B. Mariae V., quae in universa Ecclesia celebrantur, si sodales confessi et S. Synaxi in ecclesia vel capella confraternitatis refecti fuerint et ad mentem Summi Pontificis oraverint.

3. *Trecentorum dierum* pro abstinentia singulis feriis IV et Sabbatis per annum.

4. *Centum dierum* quotiescumque aliquod pietatis vel caritatis opus corde saltem contrito ac devote sodales exercuerint.

5. Si confratres, corde saltem contrito ac devote, ecclesiam vel capellam sodalitii visitaverint:

a) *septem annorum totidemque quadragenarum* quibuslibet infra annum feria IV et Sabbato;

b) *trecentorum dierum* quocumque alio anni die.

Omnes et singulae praefatae indulgentiae, excepta plenaria in mortis articulo lucranda, etiam animabus fidelium defunctorem applicari possunt.

III. Privilegia.

1. Privilegium, vulgo dictum *Sabbatinum*, Summi Pontificis Ioan. XXII, a Clemente VII *Ex clementi* 12 Aug. 1530, S. Pio V *Superna dispositione* 18 Febr. 1566, Gregorio XIII *Ut laudes* 18 Sept. 1577, aliisque approbatum et confirmatum; nec non a S. Romana et Universali Inquisitione sub Paulo V, die 20 Ian. 1613 decreto tenoris sequentis: « Patribus Carmelitanis permittitur praedicare quod populus christianus possit pie credere de adiutorio animarum fratrum et confratrum sodalitatis Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo, videlicet Beatissimam Virginem animas fratrum et confratrum in charitate decedentium, qui in vita habitum gestaverint et castitatem pro suo statu coluerint, Officiumque parvum recitaverint, vel, si recitare nesciant, Ecclesiae ieiunia observaverint, et feria quarta et Sabbato a carnibus abstinuerint (nisi in iis diebus Nativitatis Domini festum inciderit), suis intercessionibus continuis piisque suffragiis et meritis ac speciali protectione, post eorum transitum, praecipue in die Sabbati, qui dies ab Ecclesia eidem Beatissimae Virgini dicatus est, adiuturam ».

2. Omnes et singulae Missae, quae in suffragium celebrantur confratrum, eodem gaudent privilegio ac si in altari privilegiato celebratae fuissent.

3. Absolutio generalis cum indulgentia plenaria in articulo mortis sodalibus impertiri potest a facultatem habente, vel, eo deficiente, a quovis confessario approbato.

IV. INDULTA.

1. Omnes confratres, si in locis versantur ubi nulla Carmelitani Ordinis reperiatur ecclesia, omnes indulgentias ab Apostolica Sede eiusdem Ordinis ecclesiis concessas vel concedendas lucrari possunt, si, ceteris conditionibus adimpletis, parochialem ecclesiam statis diebus devote visitaverint. Ubi autem existit aliqua confraternitatis ecclesia, hanc tenentur sodales ad easdem indulgentias lucrandas visitare, nisi plusquam unius miliarii spatio distet.

2. Sodales qui menstruae processioni commode assistere nequeunt, *plenariam indulgentiam* sub n. 4 relatam lucrari valent, si, ceteris positis conditionibus, capellam respectivae confraternitatis eadem die visitaverint.

3. Ubi processio praedicta locum non habet, vel confraternitas erecta non reperitur, confratres *plenariam memoratam indulgentiam* Dominica III cuiusque mensis lucrantur, si, ceteris adimpletis, quamcumque ecclesiam vel publicum oratorium visitaverint.

Sacra Congregatio Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praeposita praesens Summarium ex authenticis documentis excerptum approbavit typisque imprimi ac publicare benigne permisit.

Datum Romae, e Secretaria eiusdem Sacrae Congregationis die 4 Iulii 1908.

L. ✠ S.

† D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secret.*

Indulgentia 300 dierum pro invocatione ad SS. Cor Iesu.

Très Saint Père,

Le prêtre G. Braillard, aumônier des Religieuses de la Visitation, dans le diocèse de Bordeaux, humblement prosterné aux pieds de Votre Sainteté, La supplie de daigner accorder une indulgence à tous les fidèles qui réciteront l'invocation suivante: *Cœur Sacré de Jésus, je crois à votre amour pour moi.*

Et que Dieu etc.

Ex audientia SSmi, die 29 Iulii 1908.

Sanctissimus Dominus Noster Pius PP. X universis christifidelibus, quoties praefatam invocationem corde saltem contrito ac devote recitaverint, indulgentiam trecentorum dierum, defunctis quoque applicabilem et in perpetuum valituram. benigne concessit. Contrariisque quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, e Secretaria S. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae, die 18 Iulii 1908.

L. ✠ S.

S. Card. Cretoni, *Praefectus*.

† D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius*.

Indulgentia plenaria toties quoties lucranda conceditur in festo B. M. V. de Mercede.

Beatissimo Padre,

Fr. Pietro Nolasco Oro, Procuratore generale de' Mercedari, per secondare le divote richieste dei Religiosi del suo Ordine, come pure per fare accrescere sempre più la divozione verso la Madonna SSma della Mercede, prostrato ai piedi di V. S., supplica umilmente che si degni concedere l'indulgenza plenaria, applicabile anche ai defunti, da lucrarsi dai primi vespri al tramonto del sole del giorno 24 Settembre, festa di Maria SSma della Mercede, *ogni volta* che i fedeli confessati e comunicati visiteranno qualunque Chiesa o pubblico oratorio dei Religiosi e delle Mo-

nache, tanto calzati che scalzi, del Terz' ordine e delle Confraternite, ed ivi pregheranno secondo l' intenzione della S. V.

Che della grazia ecc.

SSmus D. N. Pius PP. X in audientia habita die 10 Augusti 1904 ab infrascripto Card. Praefecto S. C. Indulgentiis Sacrisque Reliquis praepositae, benigne annuit pro gratia in omnibus iuxta preces. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, ex Secretaria eiusdem S. Congregationis die 10 Augusti 1904.

L. ✠ S.

A. Card. TRIPEPI, *Praefectus.*

Pro R. P. D. D. PANICI, Archiep. Laodicen., *Secretario.*

Ios. MARIA Can. COSELLI, *Substitus.*

S. STUDIORUM CONGREGATIO

Epistola ad Rmos Ordinarios qua usus linguae latinae in disciplinis philosophicis, theologicis et iuridicis docendis commendatur et praecipitur.

Rme Domine,

Vehementer sane dolemus quod accepimus linguam latinam in quibusdam Seminariis ita negligi, ut a disciplinis non solum Philosophiae et Iuris canonici, sed etiam ab ipsa universa Theologia remota esse videatur. Quod discipulis, iis praesertim qui subtiliori et exquisitiori ratione in magnis Lyceis ad has disciplinas applicaturi sunt, maximum affert detrimentum.

Ipsi quidem omittimus quantopere et expetenda et colenda ea esset a Clero — cui litterarum esse nunquam dedecuit — quippe cum latinae litterae secundum graecas ceterarum sint fons et fundamentum.

At illud in primis, quod maximi momenti et ponderis est, notari atque animadverti volumus, linguam latinam iure meritoque dici et esse linguam Ecclesiae propriam. Et profecto hac lingua, si quando necessitas exigat, Sacerdotes disiunctarum diversarumque civitatum colloqui et scribere inter se solent ad sensa mentis pandenda, quae

aliter inter se pandere non possent. Hac lingua, in quam sacri libri veteris novique Testamenti versi sunt, Clerus canonicas recitat precationes, Sacrum facit omnesque sacros ritus et caeremonias, quas Liturgia praescribit, exequitur. Quin etiam hac lingua Summus Pontifex et sacra Consilia Ecclesiae negotiis curandis in litteris actisque omnibus edendis utuntur. Accedit quod quos doctissimos libros sancti Patres Ecclesiaeque Doctores latini scripsere, eos et huic linguae commendarunt.

Sed praeterea lingua latina cum Philosophiae, tum sacrarum disciplinarum lingua facile dicenda est. Cum enim ipsius vis et natura ea sit, ut aptissima existimetur ad difficillimas subtilissimasque rerum formas et notiones valde commode et perspicue explicandas, hac perpetuo usi sunt a media quae vocatur aetate usque ad totum saeculum XVIII eademque usque adhuc uti solent et scriptores in libris scribendis sive de Theologia, sive de Iure canonico, sive de ipsa Philosophia et magistri in iisdem docendis disciplinis.

Quapropter, quum ex his quae diximus satis appareat summa sacrorum alumnis huius linguae cognitione opus esse, hoc S. Consilium Studiis regundis etiam atque etiam hortatur cum magistros, ut ad normam Constitutionis Leonis PP. XIII « Quod divina sapientia », Tit. VI, cap. 82-84, hac lingua disciplinas tradant, tum discipulos, quo alacrius pleniusque, secundum Litteras Encyclicas « Depuis le jour », die VIII Mens. Sept. A. MDCCCXCIX a Summo Pontifice Leone PP. XIII datas, in huius linguae studium incumbant, prout sacra studia potissimum apud Archigymnasia requirunt.

Firma spe freti fore ut Amplitudo Tua omni ope et opere eniti velit, ut nostris his optatis quam optime satisfiat, dum Te oramus ut has litteras acceptas Nobis significes, peculiari cum observantia Tibi omnia fausta a Deo O. M. adprecamur.

Datum e S. Congregatione Studiorum,

Kal. Iul. MDCCCCVIII.

Amplitudini Tuae

Addictissimi

FRANCISCUS Card. SATOLLI.

ASCENSUS DANDINI *a Secretis*.

VICARIATUS URBIS

DECRETUM

Quo Libellus qui audit " Rivista di cultura „ prohibitus ac proscriptus declaratur.

Petrus Tituli SS. Quatuor Coronatorum S. R. E. Presb. Cardinalis Respighi SSmi D. N. Papae Vicarius Generalis, Romanae Curiae eiusque Districtus Iudex Ordinarius etc.

Cum libellum periodicum nuperrime editum, qui inscribitur " Rivista di cultura - *Direzione e Amministrazione: Roma Piazza S. Eustachio 83* - Gualdo di Macerata „, Christifidelibus detrimento esse putemus et scandalo; eumdem, Auctoritate Nostra Ordinaria, prohibemus et proscribimus, atque prohibitum et proscriptum declaramus.

Nemo ideo eum legat vel eidem se consociet, sub poena peccati gravis. Praeterea si quis e clero saecularis vel regularis id fecerit, noverit se suspensionem a divinis ipso facto incurrisse.

Obiter admonemus facultatem generalem legendi libros prohibitos contra decretum hoc nostrum minime valere.

Datum Romae, die 28 decembre 1908.

Petrus Respighi, Card. Vic.

Franciscus Can. Faberi, *Secretarius.*

BIBLIOGRAPHIA

I. — Vidmar I. C. — *Compendium Repetitorium Iuris Ecclesiastici communis et quoad Austriae Imperium particularis.* — In-18, pag. XVIII-586. Viennae 1907, apud C. Fromme, relig. Lib. 6,00.

Editio haec in decennii spatio tertia iam est atque omnium desiderio exoptatissima prodit. Nam Auditores scholarum nostrarum probe norunt quantum commodi et utilitatis libellus hic quo abso-

et allaturus usque sit praesertim, ubi expeditissima opus sit omnium iuris canonici praeceptorum et adplicationum accurata recensione, prouti periculorum tempore cunctis doctissimis quoque tyronibus accidit. Liber maxime perspicuus decem tractatibus constat, scil. de luta numeris omnibus summa iuris pontificii perhibetur, attulit iam iuris fontibus, de baptismo, de matrimonio, de clericis in genere et in specie, de iudiciis, de beneficiis, de religiosis, de rebus ecclesiae temporalibus et demum de iure publico. Huic vero editioni accesserunt ad modum appendicis tractatio de duobus syllabis, ac de novo iure circa sponsalia et matrimonium: claudit omnia index rerum accuratissimus quo utilitas libri veluti duplicatur. Porro quamvis praesertim pro Austriae conditionibus conscriptum hoc compendium sit, non dubitamus quin legentibus omnibus apprime satisfaciat.

C. L.

II. — KELLNER K. A. R. — *Iesus von Nazareth und seine Apostel im Rahmen der Zeitgeschichte.* — In-8, pag. VIII-463. Regensburg, Pustet 1908, M. 51.

Argumentum huius libri est ut ita dicant ea omnia rerum adiuncta colligere et describere quae exordium christianae religionis comitata sunt: ac propterea non ipsam vitam D. N. I. C. aut Apostolorum retractare quod vix iam aliquid utilitatis praeseferret, sed potius de regno Herodis, de Romani imperii statu, de chronologia vitae Domini et Apostolorum omnia quae extra sacros fontes resp. libros haberi possint sedulo colligere et comparare; hinc potius adiumentum aliquod efficacissimum ad evangelicam historiam describendam et intelligendam suppeditare quam eam ipse retexere voluit. Primus operis liber locum ambientem respicit: igitur de Iudaea, deque tribubus iudaicis; de dominatione Romana, de vita Herodis, de statu administrativo et politico Palaestinae, deque sacerdotio israelitico agit. Alter maxime chronologiam pertractat, et primum de ortu Domini et dein vero de morte Apostolorum ex traditione Patristica et profana disserit. Tertio libro demonstrat quid ex disputatis in utilitatem cognitionis vitae Domini et Apostolorum derivari possit, ubi etiam primum decennium exordientis Ecclesiae, historiam Apostoli Petri, Missiones Pauli et quae de ceteris Apostolis melius cognoscuntur enarrat. Demum uberrima documentorum collectio, ac indices absolutissimi offeruntur. (p. 415-462). Ex quibus sane liquet quantum utilitatis inde tum sacra historia tum exegesis Evangeliorum, tum maxime sacra liturgia et eortologia percipere possint; quorum omnium igitur cultoribus liber per seipsum commendatur.

U. G.

III. — CELLINI A. — *Propaedeutica Biblica seu Compendium Introductionis criticae in S. Scripturam*, Vol. II. — *De Auctoritate*

divina et canonica Librorum S. Scripturae cum Supplemento pro Introductione speciali. — In-8, pag. 416. Ripaetransonis Barigelletti 1908.

De primo huius operis volumine haud ita pridem quod sensimus protulimus. Nunc laudabili quidem sollecitudine secundum volumen iudicandum offertur, quod argumentum gravissimum ac praestantissimum pertractat videlicet de sacra inspiratione ac de canone librorum sacrorum. Ad inspirationem primum falsa criteria reiicit ac criterium catholicum sub nova quadam forma constituit videlicet in testimonio Legatorum divinorum tum scripto tum tradito, quo pacto demonstratio succedens perspicua magis et obvia fit. Dein de inspirationis natura agens cl. Pesch probatissimam doctrinam compendiose perstringit sed ratione propria et originalissima inlustrat praesertim in art. 3 " *de non aequiparanda Dei motione ad opus theologice bonum cum charismate inspirationis Scripturalis* „ ubi solidissimo iudicio utitur. De canone vero disputat a pag. 192 ad 325 egregia quidem dissertatione in qua tamen utpote in re potissimum historica maiora historicis documentis et argumentis concessa placuissent quae theologicis rationibus plus aequo fortasse indulta sunt. Sequuntur excerpta ex probatis auctoribus praesertim ex Cornely, Hetzenauer, Lamy, Vigouroux etc. respicientia singulos libros S. Scripturae quaeque propterea introductionis specialis loco, non sine quodam incommodo quod aegre levant eruditae notae ad calcem positae, esse debent?

Quibus omnibus consideratis, quamquam haud diffiteri possimus levius fortasse Auctorem manum prelo admovisse, patet tamen longe quidem melius illius operam in hoc volumine quam in praecedenti cessisse. Atque id summopere Ei gratulandum est, quum praesertim de hoc argumento gravissimo in manualibus libris vix hucusque sufficiens tractatio haberetur, quam in doctissima quoque introductione Cornely gravi desiderari iamdiu questum est.

T. M.

IV. — Hetzenauer M. O. C. — *Theologia Biblica sive Scientia historiae et religionis utriusque Testamenti Catholica.* — In-8, pag. XXXII-648. Friburgi Br. Herder 1908, Lib. 15.

Siquod in Biblicis doctrinis et disciplinis a catholicis viris opus prodierit quod gravissimum iudicari maiore cum iure quam praesens eximium volumen debuerit, nescimus. Illud tamen profecto nobis constat ex assidua ac diuturna lectione immensum prorsus doctrinae pondus eo contineri quod non modo allatorum auctorum tam catholicorum quam acatholicorum crebra multitudo manifestat sed maxime discussae ad hilum cum profundissima perspicacitate eorum sententiae comprobant. Vix aliquid superest ex opinionibus et sententiis de singulis doctrinae biblicae capitibus tam variis ac

multis hisce temporibus prolatis quae acutissimo examini non subiiciantur ac funditus non perscrutetur. Et haec quidem de methodo qua liber compactus est. Illius vero substantia praestantissima. Nam in primis habes absolutissimam quamdam ad historiae criticae leges exactam V. T. historiam; ac dein (p. 370 ss.) A. F. ipsam theologiam tum dogmatum si ita loqui fas est, tum morum; ubi Auctor non videtur ea tantum retractasse quae in manualibus libris habentur sed omnia proprio studio et diuturna experientia sibi quaesivisse; nec traditis hucusque opinionibus contentus ipse est, sed tantum post exactam trutinae operam probat vel reiicit prout illi ratio dictat. Quod autem mirum prorsus nobis videtur ipsa est ingenua ac candida dicendi ratio quo omnia perspicuis liquidisque verbis perhibentur ita ut vel quilibet adolescens ea perspiceret quae Auctor tradit. Quod si praesertim in praefatione pag. XXIII aspero nimis et vivaciore stylo utitur, id Auctori indulgendum qui nefandis prorsus modernistarum quos impetit illusionibus et sarchasmis obruebatur, tamquam illum qui nec ea intelligit quos omnes capiunt. Opus vero quod Auctor edidit insigne testimonium est talis scientiae et doctrinae et iudicii securitatis, quale certo nemo ex adversariis illius proferre valuit. U. M.

V. — G. Van Noort. — *Tractatus de vera Religione*, pag. XXII-252. Fr. 4; — *De Fontibus Revelationis nec non de Fide Divina*, pag. 288, Fr. 5; — *Tractatus de Deo Uno et Trino*, pag. 218, Fr. 3,25; — *De Deo Creatore*, pag. 204, Fr. 3,25; — *Tractatus De Deo Redemptore*, pag, 208, Fr. 3,25; — *De Gratia Christi*, pag. 208, Fr. 3,25; — *De Sacramentis*, Pars I, pag. 412, Fr. 6,50; Septem volumina in-8, ed. Amstelodami C. L. van Langenhuyesen, ab a. 1903-1908.

Quantum possumus Lectoribus nostris hunc absolutum Theologiae dogmaticae cursum enixe commendamus, in quo quidem diutius recensendo spatium nobis concessum insistere ut par esse non consentit. Caeterum rerum series omnibus his manualibus de S. Theologia libris communis eadem est atque de ea plura loqui vix operae pretium esset. Omnis igitur huiusmodi librorum laus in methodo et soliditate doctrinae collocatur cui quidem coniunctam esse oportet maxima perspicuitas ac brevitas, resecatis superfluis et quae hodie vix alicui usui esse possunt, additis vero quae aetatis nostrae et necessitates et merita sibi postulant. Ac talis laus libri clarissimi Van Noort plena et integra debetur. Res enim unicuique volumini proposita uberrima ac abundans omnino constituitur, expositio vero dilucida, argumentandi ratio et demonstrandi acuta, profunda et elegans, respectus vero ad hodiernas quaestiones et mores satisfaciens prorsus iudicabitur, praesertim in tractatu vere aureo de vera Religione ac in pulcherrima dissertatione de Gratia quae

hisce diebus in lucem edita est. In quo etiam nonnullas minimis prorsus momenti imperfectiones typographicas, sapienter correctas et suppletas videmus quae in praecedentibus voluminibus lamentabantur.

R. T.

VI. — WOUTERS Lud. C. SS. R. — *De Minusprobabilismo*. Editio *altera* penitus recognita et aucta, additis imprimis responsis ad novissimas obiectiones, — Amstelodami, apud C. L. van Langenhuysen, 1908, pp. 154. L. 2,50 (M. 2).

Auctor huius operis gravissimam illam theologicae moralis controversiam de electione opinionum moralium longe lateque pertractat. Defendit autem Aequiprobabilismum et oppositum Minusprobabilismi systema multis argumentis impugnat. Prima operis editio haud paucis theologis accepta fuit; immo et a nonnullis doctoribus magno cum plausu elata (cfr. *Divus Thomas*, 1905, p. 140). In hac *altera* editione « penitus recognita », cl. Auctor pauca quaedam expunxit, alia parumper immutavit, addidit plura: respondet nimirum omnibus obiectionibus, quae contra primam editionem motae fuerant; subiunxit quoque alia quaedam argumenta; addidit denique Appendiculam, in qua brevi aequiprobabilismum contra probabiliorismum tuetur. Opus eminet solida argumentandi ratione et moderato scribendi genere; quare illud omnibus Theologiae moralis professoribus commendatum volumus quos utique in gravissima huiusmodi quaestione utriusque partis argumenta perspecta habere ac perpendere decet.

F. TER. HAAR

INDEX

Actorum et Decretorum quae in hoc sexto volumine continentur

ACTA SUMMI PONTIFICIS.

SECRETARIA STATUS.

SECRETARIA BREVIUM.

Decreta SS. RR. Congregationum

S. CONGREGATIO S. OFFICII.

S. CONGREGATIO CONCISTORIALIS.

S. CONGREGATIO EPISCOPORUM ET REGULARIUM.

S. CONGREGATIO CONCILII.

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

S. CONGREGATIO INDICIS.

SS. RITUUM CONGREGATIO.

BIBLIOGRAPHIA

IMPRIMATUR. — FR. ALBERTUS LEPIDI O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR. — IOSEPHUS CEPPETELLI Patr. Constant., Vicesgerens.

CONSTANTIUS CASTELLO, *gerens responsabilis.*

ROMAE — EX TYPOGRAPHIA PONTIFICIA INSTITUTI PII IX.

